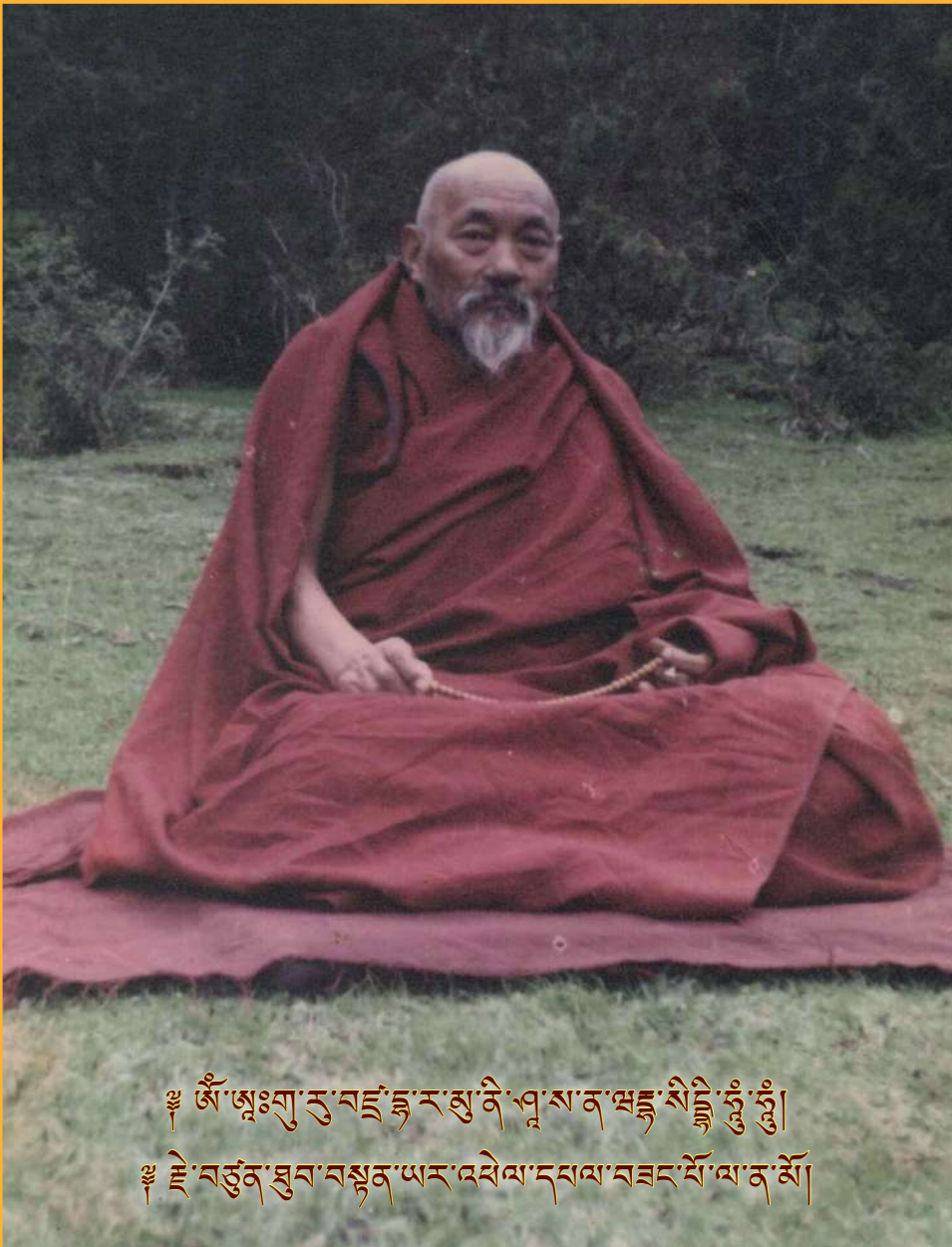

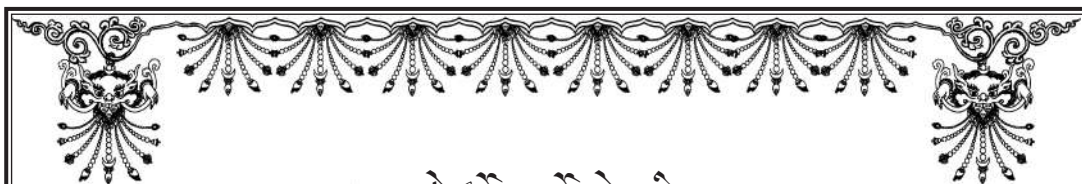

༥ ཨི་ཨུལ་གྲུ་བྱ་བཟླ་ར་ཐུ་ནི་ཤུ་ས་ན་ཕན་སི་རྟི་རྩྱུ་རྩྱུ།
 ༥ རི་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

༥ མ་མད་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་འབྲུམ་གྱིས་འཁྱུད། ལུང་རྟོགས་ཆོས་རྩལ་ཡར་རྒྱའི་དཔལ་མངའ་བ།
 མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དགེ་མཚན་རྟག་འཕེལ་བའི། གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

༥ རྣམ་འགྲོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡང་སྦྱང་ཡི་དམ་གསལ་བདེ་འཛིགས་གསུམ་བཞུགས་སོ།།

གཤམ་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་ཤེལ་གཤམ་པ།

༡༡། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིན་པ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་
ཡིག་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ།
བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་གཏུགས་དཀར་
མོ་འཛིན་པ་ཡིག་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

རྒྱ་མཚོ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༩༩༩

གཤམ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཡི་ཡེ་ཡུ། རྒྱ་ཡེ་ཡུ།

གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟན་ཡིག་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱུ་
མཛད་པ་པོ། རྩེ་བཙུན་བླ་མ་ལམ་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ། (༡༩༣༧-༡༩༩༥)
བཟོད་བྱ། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟན་སྐབ་དང་བསྐྱེད་རྩོགས།
སྤྱི་བྱ་སྟོན་སྟོན་པ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
ཞུ་ཆེན་པ་དང་སྟོན་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་མཁས་བྱ་བ་ལོ་ར་བཟང་།
སྤྱི་བྱ་འགན་ཁུར་པ། རྒྱུ་སྟོན་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སྟོན་བཟང་ལྷ་སྐབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྤྱི་ག་པ། ཆངས་ཆང་བསྟན་འཛིན་རབ་བསྟན།
དབང་སྟན་བདག་དབང་། རྒྱུ་སྟོན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དབང་སྟན་པ། རྒྱུ་སྟོན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
རྒྱལ་སྤྱི་ཆང་ལྷན་དེབ་ཁང་། ༢༠༡༩ ༡༡ ༢༣༥༤༤༤ ༡ ༤

Gyuto Library

Sidhbari - Dharamsala (H.P.)

Gyuto Library©2015

Second Edition: 1000 Copies

Series Title: gsañ chen stod rgyud Series; Volume. 2

Volume Title: Retreat Instructions on the meditational deities Guhyasamāja, Samvara and Va

Author: rje btsun thub bstan yar hphel dpal bzañ po (1927-1995)

Subject: Retreat practice of generation stage and completion stage
of Guhyasamāja, Chakrasamvara and Vajrabhērava

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche

Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang

Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Librarian, Gyuto Library)

Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten

Copyright: Gyuto Library

Publisher: Gyuto Library

ISBN: 978-81-924649-1-6

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057, Dharamsala

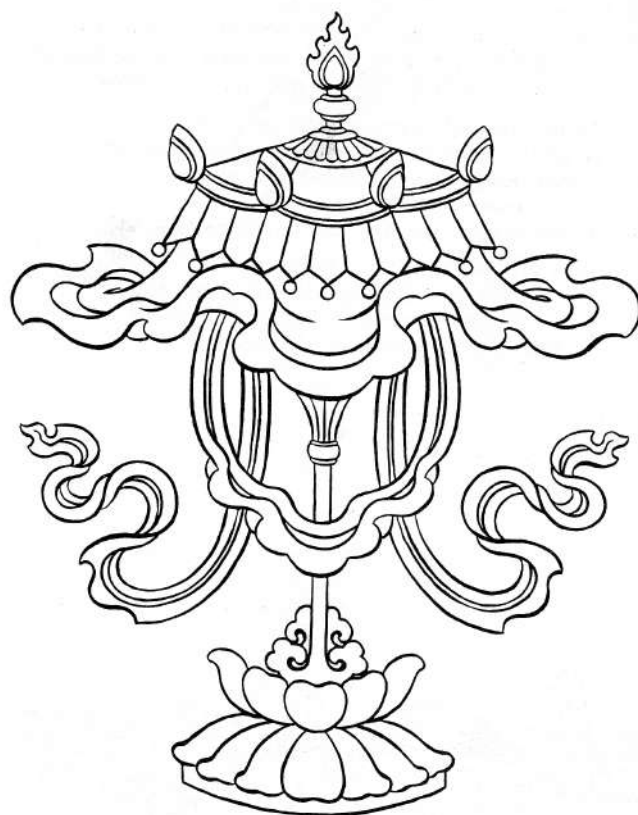
༥ བྱེད་བརྗོད།

༡༡། རི་སྐད་དུ་རྗེ་གྲང་ཐང་པས། རྒྱ་ཡི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད།
འབྲས་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། མཉམ་སྦྲེལ་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་སྟོང་
པོའི་བཅུད། གློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
ཐེག་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་རྩེ་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་བབ་ཅིང་། ལེགས་པར་
བཤད་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་གསང་སྟགས་རྩི་རྗེ་ཐེག་
པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོང་པས་སྐྱབ་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་གཉིས་འོ་བོ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་སྦྲེལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོའི་བཅུད་སྒྲ་ན་མེད་པ། ཡབ་རྗེ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟགས་བྱང་འབྲེལ་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཙོ་སྦྲངས་གསེར་ཀྱི་
ཡང་ཁྱེན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་སྟེས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་སོགས་ནས་རིམ་པས་མན་ངག་བུམ་
པ་གང་ཤུའི་ཚུལ་དུ་བརྒྱད་པའི་གདམས་ངག་གི་མཐེལ། དེས་འབྲུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་གཞི་ཅར་འཛིན་པའི་ཐོག །སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་ཀྱི་སྟོག་དུ་བྱས། ཡི་དམ་
གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་སྟོན་སྟེན་ཉམས་ལེན་ཀྱི་གནད་ལ་སྟོང་ཚུལ་
མཁས་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ནའང་བྱང་འཇུག་རྩི་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བདེ་སྟག་དུ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་མད་པོ་ཆེ་འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་
གྲས་བཟང་པོའི་ཐོག་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོན་སྟེན་ཀྱིས་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གནང་
མཁན་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཙེ་ཆེན་བྱགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་ལྷ་སྐྱབས་
མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་དབྱང་དམ་པ་

གང་གི་སྤྱགས་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་བཟང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཐབས་འབྲུལ་
 ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱབ་བསྟན་མདོ་སྤྱགས་རྒྱ་མཚོའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱབས་སྤོང་
 རྒྱགས་མཚམས་ཀྱན་ནས་འབྱུར་དང་འབྱུར་བཞིན་པའི་དུས་འདིར། དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ལ་
 སྟོ་ཁ་རྒྱགས་ཤིང་། ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་ལ་གོམ་སྟབས་བསྐྱར་བའི། དད་ལྡན་སྤྱི་ནང་
 གི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
 མཛོད་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་སྤྱབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་
 (༡༩༩༢-༡༩༩༥)དཔལ་བཟང་པོས་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྤྱག་གི་སྟོན་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་
 འཛིན་རྣམ་གཉིས་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གདམས་
 པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན་བསམ་མཛད་པ་རྣམས། དུས་ངན་རྒྱུན་པར་ཀྱི་སྤྱག་རུམ་དག་
 པོ་འཐིབས་པའི་ནང་དུའང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་དག་པོས་སྤྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་
 མཛད་དེ་ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་གསར་པ་འབྱུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་ཉམས་སྤྱ་
 བཞེས་པའི་འབྲས་བུས་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་པན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གཞིགས་
 རས་སྤྱགས་སྟོར་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ལམ་
 རིམ་སྟོ་སྟོང་། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིག་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། བསྟེན་ཡིག་།སྟོན་
 འགྲེལ། མཁའ་སྟོན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་སོགས་དངོས་སྤྱད་པར་དུ་འཁོད་པ་པོད་ཆེན་
 བདུན་དང་། གཞན་ཡང་ཐེན་གྲིས་ཐོག་དུ་ཡོད་ཡུང་དུས་འབྱུར་སྐབས་པོར་བརྒྱུ་ཤོར་
 བ་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་ཐེན་གྲིས་པོད་གཉིས། དུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་པོད་
 གཉིས། རེ་ཞིག་དཔར་དུ་མ་འཁོད་པའི་ཚོས་ཆན་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས། བདེ་མཚོག་ངམ་
 རྫོང་གི་བསྟེན་ཡིག་། སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཉོན་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་སོགས་འབྲན་པའི་རྒྱ་
 དང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་དེ་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཉོན་བཙན་ཞིང་སྒྲ་མ་དམ་པའི་
 མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཆེ་བ། ཐོས་དོན་སྤྱགས་ཉམས་སྤྱ་བསྟར་

བའི་ཉམས་སྒྲོང་ཆད་མའི་གདེང་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཤི་སྟག་ཏུ་སྤང་བས།
 བོད་ཕྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆད་ལྡན་མཁས་པ་དུ་མས་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཉོག་བར་
 མེད་དུ་འཐོར་བཞིན་པ་ནི།

རི་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་ལས། མཁས་པ་མཁས་པའི་དབུས་ན་མངོས།། ཞེས་
 རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་ཡི་
 དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟན་ཡིག་ཁག་ལ་མཆོན་ན་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ཁུངས་
 དང་འབྲེལ་ཞིང་། ལྟུབས་ཐེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སོགས་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་གྱི་
 མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ། ལམ་བུ་མོང་བ་དང་། བུན་སྒྲིའི་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྟུས། མཆོད་
 གཏོར་བཅའ་སྒྲིག་། བུན་དང་བུན་མཆོམས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་སྤང་། དངོས་གཞིའི་དམིགས་
 རིམ་སོགས་གཞན་ལས་ཞལ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མས་བྱུག་པ་དང་།
 སྟོན་འབྲེལ་གསུམ་ཡང་ཆོག་འབྲེལ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་གནད་ཐིགས་པ་བསྐྱེད་
 རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་རྒྱན་ཆ་ཆང་བ་འཁོད་པ་སོགས་མན་ངག་གི་གཏོར་ལྟ་བུ་ཞིག་མཆིས་ལ།
 གདུགས་དཀར་གྱི་བསྟན་ཡིག་ལ་ཡང་། ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ། དོན་རྒྱས་ཤིང་ཉམས་
 སུ་ལེན་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་གཞུང་བཟང་འཇམ་མགོན་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་བཅུད་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོག་ཏུ་གཟུང་། ཡི་དམ་
 གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་
 པ་ནི་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དད་གུས་མོས་དཔྱོད་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་
 ངང་བས་རྒྱལ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་འབད་པར་འཆལ་ལོ།། ཞེས་སྟོན་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་དུ་
 བཀོད་པའོ།། དགོ་ལེགས་འཕེལ།།

༥ དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

༡༡། འདིར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་གྲུ་ཆང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་
དམིགས་གཙོ་བོ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཀྱ་སེང་གཤེ་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིས་བསྟུས་པའི་མདོ་སྒྲགས་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་
ངག་གི་རྒྱན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྦྲར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་
དེ་དག་སྟོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྟོབ་སྟོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྟོན་
པའི་ཆེད་ཟབ་གསང་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྟོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པའི་
འཕགས་བོད་སྦྱེས་ཆེན་དག་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གསལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྟུས་
ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་བོད་བྲེང་ཞེས་པ་སྟུ་སྟེལ་ཀྱི་དཔེ་ཆོགས་གསང་དུ་དབང་སྒྲུབ་
ཞུས་དང་ཞུ་སྟུས་སྟུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

ད་ལས་ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སྟབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོའི་
གསུང་《གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོན་འགྲེའི་འདོན་ཆ་མཆོམས་གང་
བྱེད་ཀྱང་འབྲེར་བདེ་བར་བཀོད་པ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་།》《དཔལ་གསང་བདེ་འཛིགས་
གསུམ་ཀྱི་བསྟན་པ་རི་ལྷར་བྱ་ཚུལ་ཀྱི་ཡི་གེ་དངོས་བྱུ་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་བྱ་གཟིངས།》
《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྟེན་གསང་ཆེན་གཞུང་ལས་གཞུང་དོན་རབ་
གསལ།》《དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཁའ་སྟོན་རྟོ་རྟེ་ལྟོང་བྲེར་
དུ་བཀོད་པའི་བདེ་ལས་བདེ་ཆེན་རབ་གསལ།》《དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
ལས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཆད་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་སྟུ་བཅད་

བའི་འགྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྟོན་བའི་ཉི་ལམ་ཉུང་དུ་ནམ་གསལ། །
 །《བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་བསྟེན་བ་བྱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་བ་གསལ་
 བར་བཀོད་བ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་དགའ་ཚེལ་》བཅས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཐེང་གཉིས་
 བ་ཕྱི་ལོ་༡༠༡༥ལོར་དཔར་སྐྱུན་ཁུས་ཟེན་ཀྱང་བོད་ཕྱི་ནང་ཀུན་དུ་འཕྲིན་ལས་ཤིན་དུ་
 རྒྱས་བས་ད་ཆར་ཡོངས་སུ་གདུགས་བས་སྤར་ཡང་དཔར་ཐེངས་གཉིས་བ་དཔར་སྐྱུན་
 ལུ་དགོས་བའི་དགོས་དམིགས་ནི། ལོ་ལྟར་གྲ་ཆར་འདིར་གདན་ས་ཆེན་མོ་ནས་ཐེབས་
 བའི་སྒྲ་སྒྲུལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། ཐོག་མ་ནས་རྒྱུད་ལ་ལྷགས་མཁན་གྱི་
 བསྟེན་རིམ་བས་མཆོན་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་བལྟགས་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་མང་པོ་
 ལ་དངོས་སུ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བཞིན་བ་མ་ཟད། ལྷག་བར་འདི་ལོ་དུས་གསུམ་
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་བའི་བདག་ཉིད། ས་སྟོང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་
 རྫོགས་གྱི་མངའ་བདག །འདིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་
 བའི་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཐོག་བའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འདིག་རྟེན་མགོན་པོ་གསུམ་ལྷན་
 རྟོ་རྟེ་འདྲིན་བའི་རྣམ་པར་རོལ་བ། ཡགོང་ས་ཡལྷ་མའི་རྣམ་འདྲན་ཡསྐབས་མགོན་རྒྱལ་
 དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་བ་ཆེན་པོ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྟོ་
 བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཚུངས་བ་མེད་བའི་སྟེ་
 དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་མཁའ་ཁྲབ་སྟེ་འགྲོ་སྟེ་དང་ཁྱེ་བྲག་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་བའི་
 བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་བ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་ཉམས་ཉིས་རྩ་སྟོང་དུ་
 འགྲོ་ཉིད་མཆོམས་སུ་སྟོང་སྟོབས་གྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་བགོས་ཏེ། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
 དུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་བཟང་མཐའ་དང་སུ་མེད་བ་བསྐྱངས་དང་སྟོང་བཞིན་པར་བཀའ་
 རིན་རྟེས་བྲན་དང་། དེ་བཞིན་འདི་ལོ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་རིན་རྟེས་
 བྲན་གྱི་ལོར་སྐྱང་བཅི་ལྷ་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་ལུས་དོན་ལྷར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་

འིན་ཅེས་བྲན་གྱི་ཆེད་དེབ་གཞུགས་སུ་དེང་སྒོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་
དང་འབྲེལ་བསྟན་བཅས་འདིར་བྲངས་པའི་བཀའ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ཡུང་མཆན་སོགས་
བཀོད་ནས་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་ཞུས་ཡོད།

ད་ལས་དཔར་ཐངས་གཉིས་པ་དཔར་སྟུན་སྐབས་ཙུ་བའི་མ་དཔེ་བོད་ལྟ་ལྟ་དུ་
ཤིང་དཔར་དུ་འཁོད་པའི་དཔེ་བྱང་གཅིག་དང་། ལག་གྲིས་ལྷགས་དཔར་མ་སྤྲེལ་གཉིས་
བཅས་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྩོམ་ཅི་ཅི་འཆང་ཉིད་ནས་སྟུན་བའི་གཞིགས་ཞིབ་གནང་
ཡོད་པས་དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཙུ་འདྲིན་ཞུས། ལྷག་པར་ཐོག་མའི་དཔར་སྟུན་སྐབས་མགོན་པོ་
གང་གི་ཞལ་སྒོལ་ལྷག་བསམ་དང་རྣམ་དབྱེད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་རྩེད་པ་ཆོས་དགོན་གྱི་
དབུ་བྱུང་ཆུང་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་དང་། རོང་པོ་ཆུན་བསྟན་འདྲིན་འཕགས་
མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་དཔེ་བསྟུར་དང་ཁྱེད་གཞན་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱེད་གཞན་པའི་གཏམ་
ཆ་ཆང་འདིར་ཡིག་ཆོགས་ལ་འདྲིགས་ནས་འགོད་རེ་བྲལ་ཡང་གལ་ཆེ་བ་དཔེ་བྱང་དང་
དཔེ་སྤྱི་མའི་ནང་མི་མཐུན་པ་དང་ཡིག་ཞོར་གྱི་རིགས་མི་བཅས་ཐབས་མེད་སུ་ཡོད་པ་
རྣམས་བྲངས་ཡོད་པ་དཔེར་ན།

“ཁྱེད་གཞན་གྱི་དཔེ་བསྟུར་རིམ་ཁྲོད་དཔེ་རིང་བྱང་གཉིས་ཞལ་མི་མཐུན་པ་དང་།
ཞལ་མཐུན་ན་ཡང་ཡིག་ཞོར་དང་དཔར་སྟུན་མངོན་གསལ་ཅན་ཅི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་
རྣམས་དགོས་དབང་གིས་འདིར་དཔེ་མཆོན་ཙུ་ཞུས་ན། བསྟུན་པའི་སྟུན་འགྲོའི་འདོན་
ཆའི་དཔེ་རིང་ནང་དུ། འབྲེལ་བའི་པ་ལ་(འཁེར་བའི་པ་)དང་། དཔེ་བྱང་ནང་། རང་བཞིན་
གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་ལ་(རང་བཞིན་གྱི་གཤེགས་)དང་། དཔེ་རིང་བྱང་གཉིས་ཀར།
ཡོ་བྱད་ལ་(ཡོ་བྱེད་)ལྟ་བུའོ། བསྟུན་ཡིག་ལ་མཆོན་ན་དཔེ་རིང་ནང་དུ། བསྟུན་པ་ལ་
(བསྟུན་པ།) ཆོ་གར་ལ་(གོ་གར་)ལྟ་བུ་དང་། དཔེ་བྱང་ནང་དུ། བསྟུན་སྐབས་སྐབས་མ་ལ་
(བསྟུན་སྐབས་མ།)། སྐབས་ཀར་ལ་(སྐབས་)ལྟ་བུ་དང་། དཔེ་རིང་བྱང་གཉིས་ཀར། རྒྱང་

གྲགས་ལ་(སྟོངས་གྲག་)དང་། གཟུགས་བཟང་ལ་(བཟུགས་བཟང་)ལྟ་བུའོ།།

སྟོན་འགྲེལ་ཁག་ལ་མཆོན་ན། དཔེ་རིང་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་(བདེ་བ་པོ་)དང་། དཔེ་བྱང་དུ། རྟོ་རྟེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ལ་(རྟོ་རྟེ་ཡབ་ཡུམ་)དང་། དཔེ་རིང་བྱང་གཉིས་ཀར། བྱང་པར་ཆེར་མེད་མོད་ལ་(བྱང་པར་ཆེར་མོད་)དང་། བདག་གིས་བྲིས་ལ་(བདག་གི་བྲིས་)ལྟ་བུའོ།།

གཞན་ཡང་རྩ་བའི་འབྲུ་འགྲེལ་གྱི་རྟགས་མ་འཕྲོག་པ་དང་སྐབས་མཆམས་མ་འཁེལ་བ། རྟོགས་ཡོད་ཆེག་རིས་ཁག་ནམས་རང་དགར་ནོར་བཙས་མ་བྱས་པར་འགྲེལ་ཡོད་དཔེ་ཆ་ཁག་ལ་ཞིབ་བསྟར་དང་། ལྟག་པར་གནས་ལྟ་རིག་པའི་དབང་ལྷག་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ལ་སྐབས་རྟེ་ཆོས་ལྟན་རིན་པོ་ཆེར་ཡིག་ནོར་དང་རྟོགས་གནས་ཁག་སྟན་བསྟར་ལན་གསུམ་ཙམ་ཞུས་ཏེ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་བཞིན་དག་བཙས་གཙང་ངེས་བྱས་པ་མ་ཟད། སྟོན་འགྲེལ་ཁག་གི་མ་བྲིར་རྩ་ཆེག་མགོ་སྟོས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆ་ཆང་བཀོད་གནང་མེད་ཀྱང་སྟོག་པ་པོ་ནམས་གཟིགས་རྟོགས་བདེ་ཆེད། དེང་སང་ལྷ་ཁ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་འགྲེལ་པ་ནམས་ལ་རྩ་བ་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་རྩ་འགྲེལ་སྟར་མར་དབར་གསར་སྟན་བྱེད་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ་དགོངས་སྟོར་ཞུས་ཤིང་བཀའ་སློབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་འགྲེལ་པ་སོ་སོའི་མཆམས་སུ་རྩ་ཆེག་ཆ་ཆང་གསར་དུ་བཅུག་པ་ཙམ་ལས་མ་བྲིར་བཙས་བསྟར་གང་ཡང་ཞུས་མེད་པ་མ་ཟད། རྩ་བའི་འབྲུ་འགྲེལ་སྐབས་ཆེག་པ་དང་འགའ་ཞིག་དོན་ལ་འགྱུར་བ་མ་བྲིན་ཀྱང་ཆེག་ལ་ཅུང་ཟད་འགྱུར་བ་བྲིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་རྒྱགས་མི་ཆེ་ཡང་འབྲི་སྟེ་ཡོད་རིགས་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཡོད། ལྷགས་སྟངས་དགོས་གཤམ་ཞིག་ལ། འདིགས་བྱེད་སྟོན་འགྲེལ་ནི་སྟོན་སྟེའི་སྟོན་འགྲེལ་ལ་གཞི་མཛད་པ་ཡིན་སྟབས། རྩ་ཆེག་ནང་ཡོངས་གྲགས་ལ། རང་རིགས་ལྷག་རྒྱར་སྟོར་བའི་ནལ་འབྱོར་

གྲིས། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་ཡིན། རང་རིགས་ཕྱག་རྒྱ་གཞིའི་བའི་ཐབས་མཁས་གྲིས། ཞེས་པར་འབྲེལ་གནང་འདུག་པས་ལམ་སང་དོགས་འདྲིགས་མི་མཛད་པར་བག་ཡོད་བསྟན་འཆའ།”

ཞེས་པའི་གསལ་བཤད་གྲིས་འཇུག་པར་བྱས་ནས་བྱུང་དུ་བསྐྱར་མཆན་བཀོད་མེད་ལ། ཅ་བའི་དཔེ་གཅིག་ལ་སྡེ་བྱེད་ཀྱི་དག་སོང་མ་སོང་གི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཡིན་སྟབས་བསྐྱར་མཆན་དགོས་པའི་དག་མཆན་ཡང་མ་མཐོང་། མདོར་ན་ཐ་མའི་ཀྱི་དག་སྟབས་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ཞོར་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཀྱིས་བ་ལས་འོལ་ཆོད་ཀྱི་ལག་རིང་བརྒྱུད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

ལུང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ལུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱེད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སྒྲིབ་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དག་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱིས་བ་དཔེར་མཆོད་ན། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༤ ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། སོག་གངས་༡༥༡ན་ཞེས་དང་།

སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོག་སོག་གངས་༡༥༡བ་ཞེས་དང་། རྟོ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ག་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཅོང་དཔར། སོག་གངས་༡༣༡བ་

ཞེས་བཀའ་བསྟན་དང་བོད་མཁས་པའི་གསུང་གང་ཡིན་གྱི་མཆན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཆན། བོད་སྡེ་གི་སྡེ་བ། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་མཛད་པ་བོ། གཞུང་མཆན། ལེའུ་དང་རབ་བྱེད་ཡོད་ན་དེའི་མཆོམས། སོག་གངས་༡༥༡ན་ཏྲགས་(ན) རྒྱབ་ཏྲགས་(བ) ཐེག་སྡེ་གི་གངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཆོག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ལུ། བརྟེན་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུབ། དཀྱིལ་ཆོག་རྟོ་རྟེ་སྡེ་བ། ཐེག་གདབ་པའི་ཆོག་སོག་གངས་༤ན་ལས་བྱུང་བའི་ནང་

ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྟོན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོག་ས་
བསགས་ཤིང་།’ ‘སྟོན་དེ་ཡི་གསང་སྟགས་བསྒྲུ།’ ཞེས་སོ།

ཞེས་གཞུང་དུ་ཆོག་ས་གསོག་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དུ་ཆོག་ས་བསགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ།
དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཆམས་གསལ་སོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཆོག་གི་ཐོག་
མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་“ ”དང་། ལུང་ཆོག་དེའི་ནང་དུ་འང་ཆོག་རྒྱུ་དེ་གཉིས་མི་
མཐུན་པ་བྱུང་ཆེ་རྟགས་འདི་“ ’གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། གོང་གསལ་
དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྤང་བའི་ལུང་གི་ནང་གཞན་རྣམས་མཐུན་ཡང་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་
བྱི་མ་མི་མཐུན་པ་དཔེར་བཞོད་པ་འདི་ལྟར། “ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་པས།
‘སྟོན་དུ་བསྟན་པས་ཆོག་ས་གསོག་ཅིང་།’ བགོགས་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་བྱེད་བྱ། བསྟན་
པ་མེད་པས་དངོས་བྱུང་མེད། དེ་བྱིར་རིམ་གཉིས་དེ་ཉིད་རིག །དཔེན་པར་ཡང་དག་
གནས་ནས་ནི། ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པར་བྱ། ‘སྟོན་དེ་ཡི་གསང་སྟགས་བསྒྲུས།’
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
ས་བཅད་རྣམས་ཆ་ཆང་ལ་མཆམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བཞོད་ཞུས། ལུངས་བཅོལ་གྱི་
གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་དཔེ་བསྟུར་དང་ཞིབ་འདུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག་གི་
བསྟུས་མིང་དོ་སྟོན་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྟོ་འབྱེད་བཅས་
གཞུང་གི་དབྱར་བཞོད་ཡོད། དེ་བཞིན་གསང་བ་དེ་འདི་གསུམ་གྱི་བསྟན་ཡིག་སྟོན་
འགྲེལ་གང་རྙེད་གྱི་མཆན་བྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་སོ། སོད་སྤང་། ཤོག་གངས་
བཅས་གསལ་བཞོད་ཞུས། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་མཐུན་རྟགས་ཆེད་བྱུང་བདག་སྒྲ་
མ་དམ་པའི་ཕྱི་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་དང་། དཔར་
བྱང་སྟོན་ཆོག་བཅས་བྱར་རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞོད། བདག་དབང་ཤོག་དོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་

འགྲོ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བཀོད་ཡོད། འཁྲིག་གི་ལས་རིམ་འདིའི་ནང་སློབ་
སྟོན་འཁྲི་ལུགས་ཀྱི་ཐད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་དེས་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་དུ་འཁྲིག་གི་ལས་ཀར་འཇུག་
མཁན་ནམས་ལྷག་བསམ་ལ་ལྷན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འབད་བཅོལ་ཞུས་ཞུས་ཡིན་ཡང་སློ་
གྲོས་དང་ཉམས་སྦྱོང་དམན་པས་ཁོར་སློན་དང་ཆད་ལྷག་དེ་བྱུང་སྟེ་དང་སྒྲུབ་མ། གཞུ་གནས་
མཁས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་བས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།

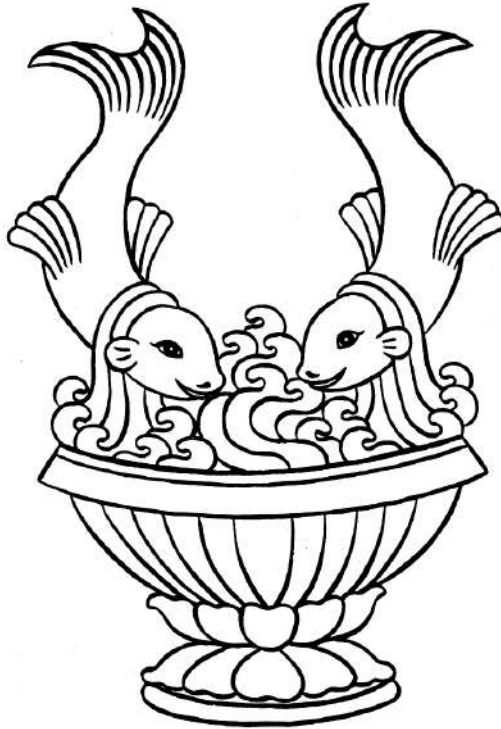
༥ ལེགས་གསོལ།

ད་ལས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་སྤེང་གཉིས་པ་སྦྲར་ཡང་དཔར་གསང་སྒྲུབ་གི་
ལས་གཞིའི་ནང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཀན་མཁས་གྲུབ་ཁོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཡང་
ཡང་ལས་སྟོན་གནང་སྟེ། ལས་རོགས་སློ་སྤྱིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་མཆོག་དང་། སློ་
མང་དགེ་བཤེས་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་བཅས་ནས་འཁྲིག་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་བ།
དེ་བཞིན་ཁོ་པོའི་ལས་རོགས་སྒྲངས་ཆང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ལུང་མཆན་
དང་འཁྲིག་གི་སྒྲུབ་པ་ལྷན་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་ཀྱང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཆོག་པ་
ཚུད་གནང་བ་བཅས་ལ་ཡི་རང་བསྐྱབས་འོས་ཀྱི་གནས་སུ་མཆིས།

མདོར་ན་རང་གཞན་ཡོངས་ནས་འབད་བ་ཆེར་བསྐྱེད་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་
གི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ནམས་ལ་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཁོར་ལ་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཆོག་གི་གཙུག་པོའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནམས་སྐྱ་ཆེ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང་རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་
བཞེད་དོན་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཤར་ཅིང་
ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྤྱིང་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་

རྒྱུར་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་ཐོས་སྟོམ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་རང་རྒྱུད་
ལ་རྒྱས་ནས་ཐབ་གསང་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་འོད་སྒྲུང་ཡངས་པའི་མཐའ་བྱ་ཀྱན་དུ་
དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདུན་བཟང་པོས་མཆོམས་སྒྱུར་དང་བཅས་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་
འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་བ་སྟོ་བཟང་སྟུ་སྟུབ་གྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༣ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ གྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༣ ལ།

༥ བརྒྱལ་མིང་དོ་སྟོན།

བཀའ་འགྲུང་།

ཀུན་སྟོན།

(ནལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། བ། ༣༤ན༡-༤༤བ༥

རྒྱུད་རྟོག་བདུན།

(དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིག་སྟེང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། རྩ། ༡༥༡བ༤-༡༤༣བ༥

རྒྱུད་རྩེ་རྩེ་ཅེ་མོ།

(གསང་བ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྩེ་རྩེ་ཅེ་མོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ༩། ༡༤༣བ༡-༡༥༤ན༥

རྒྱུད་རྟོག་གསུམ།

(དཔལ་གཤམ་རྩེའི་གཤམ་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་བ་གསུམ་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། རྩ། ༡༤༤ན༡-༡༤༥བ༥

མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ།

(མངོན་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ༧། ༣༤༣ན༡-༣༥༠ན༥

མཉམ་སྦྲེང་།

(དཔལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྲེང་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྦྲུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་

རྒྱུད་ཀྱི་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ༧། ༡༥༡ན༡-༡༤༣ན༤

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱི་འོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱི་འོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མ་བྱ་བའི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་

གཉིས།) རྒྱུ་འབྲས། ང ༡བ༡-༣༠ན ༣

ཐམས་ཅད་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ།

(གཤམ་རྩེའི་གཤེད་དག་ནག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུ་འབྲས། ར ༡༢༥ན༡-༡༥༥བ༡

གདན་བཞི།

(ནལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)

རྒྱུ་འབྲས། ང ༡༡༡ན༡-༣༣བ༥

གདུགས་དཀར།

(འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས།)

རྒྱུ་འབྲས། བ ༣༣༥བ༣-༣༣༥བ༡

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་སྟོན་འབྲུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུ་འབྲས། ཁ ༣༤༥ན༡-༣༡༡ན༤

བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུ།

(རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཅུང་ཅ།)

རྒྱུ་འབྲས། ཀ ༣༡༣ན༡-༣༤༤བ༡

མདོ་སྡེ་རྒྱ།

(འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སེམས་ཅན། ཐེ། ༡བ༡-༣༤ན༤

མདོ་སྤྱད་པ།

(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།)

ཤེས་རབ་སྣ་ཆོགས། ཀ ༡ན༡-༡༤བ༡

ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

དཀོན་བཅེགས། ག ༡༧༡-༡༩༢ན་༣

འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་

ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྗེ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)

རྒྱད་འབུམ། ཅ ༡༧༩ན་-༡༩༢༧

རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱད།

(རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་)

རྒྱད་འབུམ། ཁ ༡༧༡-༡༩༩ན་༢

རྗེ་རྗེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད།

(དཔལ་རྗེ་རྗེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད།)

རྒྱད་འབུམ། ཆ ༣༩༩ན་-༤༡༧ན་

སྒྲིང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ།

(སངས་རྒྱུས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སྒྲིང་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེན།)

པལ་པོ་ཆེ། ག ༡༢༧ན་-༣༩༩ན་ནས་ ཨ ༡༧༡-༣༩༩ན་

དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱུས་པའི་རྒྱད།

(འཕགས་པ་དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད།)

རྒྱད་འབུམ། ཨ ༡༡༩ན་-༡༩༠ན་༢

ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ནལ་འབྱོར་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག་)

རྒྱད་འབུམ། ང ༩༩ན་-༩༠ན་༢

རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱད།

(རབ་ཏུ་གནས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པའི་རྒྱད།)

རྒྱད་འབུམ། ཏ ༡༩༩ན་-༡༩༠ན་༢

ལེགས་བྲུབ་ཀྱི་རྒྱད།

(ལེགས་བྲུབ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རིམ་བར་བྱེ་བ།)

རྒྱད་འབུམ། ཟ ༡༩༩༡-༩༩༩༩

བཤད་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ།

(ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་དཔལ་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་མངོན་པར་བཟོད་པ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་གསང་བ་
ནམ་བར་བྱེ་བ།)

རྒྱད་འབུམ། ཅ ༩༠༩༩-༩༩༩༩

སྐྱུ་ལྷ་

(ཡང་དག་པར་སྐྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཆེན་པོ།)

རྒྱད་འབུམ། བ ༩༩༩༩-༩༩༩༩

གསང་འདུས་ཅ་རྒྱད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟླ་བ་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱད་འབུམ། ཅ ༩༩༩༩-༩༩༩༩

གསང་བ་སྟེ་རྒྱད།

(དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་ཆོ་ག་གསང་བའི་རྒྱད།)

རྒྱད་འབུམ། ཟ ༩༩༩༩-༩༩༩༩

བསམ་གཏན་བྱི་མ།

(བསམ་གཏན་གྱི་བྱི་མ་རིམ་བར་བྱེ་བ།)

རྒྱད་འབུམ། ཟ ༩༩༩༩-༩༩༩༩

ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས།

(ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ།)

རྒྱད་འབུམ། ཅ ༩༩༩༩-༩༩༩༩

ཡུལ་འགྲེལ། ཅུ ༡༣༡ན-༡༤༡ན།

མངོན་རྟོགས་རྣམ་འབྲེད།

(དྲི་པི་ཀ་ར་གླི་རྣམ་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཞ ༡༩༩༡-༢༠༢༣

བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་རྟོགས།

(རྣམ་འབྲེད་གྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་གྲུབ་ཆེན་ལུ་ཡི་པས་མཛད་པས་དཔལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཨ ༡༩༩༣-༡༩༩༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།

(སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་གྱི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ།)

མངོན་པ། ཀ ༡༩༡-༢༥༩༧

སྙིང་པོ་མདོར་བསལ།

(སྟོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་བས་མཛད་པའི་རྒྱད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་སྙིང་པོ་མདོར་བསལ་པ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཡ ༡༡༣༩༩-༡༣༩༡

སྙིང་པོ་བསྟུས་པ།

(སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་དབང་པོས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྙིང་པོ་བསྟུས་པ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཅ ༢༩༩༩-༡༠༠༩༩

དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད།

(འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་དབྱས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སེམས་ཅན། བ ༩༠༩༡-༩༩༩༩

དོ་རྩེ་འཛིག་བྱེད་གྱི་བསྟེན་པའི་ཆོག

(སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིག་བྱེད་གྱི་བསྟེན་པའི་ཆོག།)

རྒྱད་འགྲེལ། མ ༡༩༩༩-༡༩༩༩

དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་རྩིས་ཀྱི་རས་མཛད་པའི་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས།)

རྒྱད་འགྲེལ། མི ༡༧༥༩-༡༧༩༥

ནམ་འཛོམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་དོ་རྩེ་ནམ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཟུ ༡༧༦༩-༡༩༦༡

སྤྱད་འཇུག

(རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་བ།)

དབུ་མ། ལ ༡༧༡-༩༠༩༧

ཙ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞིའི་འགྲེལ་བ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་མི་ཀ་རས་མཛད་པའི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞིའི་འགྲེལ་བ།)

རྒྱད་འགྲེལ། མི ༡༩༡༥-༡༩༥༧

ཡན་ལག་བདུན་བ།

(བརྩེ་ཏ་རག་གི་དབང་སྤྱད་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་བ།)

རྒྱད་འགྲེལ། མི ༡༩༠༩-༡༩༣༩

རིན་ཆེན་ཐོང་བ།

(མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱེ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ།)

སྐྱེས་རབས། ཞི ༡༩༡༩-༡༩༦༩

རིམ་ལྷ་བསྐྱུས་བ།

(དཔལ་ལྷན་ཀྱི་རོ་བས་མཛད་པའི་རིམ་ལྷ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཞི ༡༩༦༩-༡༩༩༩

གཤེན་རྩེ་ནག་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ།

(བརྩེ་ཏེ་རྩེ་ནག་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛོན་པར་མཛོང་བ་ལམ་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ།) རྒྱད་འགྲེལ། མི ༡༩༣༩-༡༩༩༩

བོད་ཀྱི་སླ་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་།

དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཅུང་།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ཟབ་མོ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ལས་
བསྟན་པ།)

གཙང་དཔར། བོད། ཟ ༡༩༥༥-༡༩༥༩

བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)

བོད། ཆ ༡༩༡-༡༥༩༤

མཁའ་སྐྱོད་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས།

(སྐུབས་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོས་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱ་རོ་མཁའ་སྐྱོད་དབང་མའི་
བསྟན་སྐབ་ལས་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་ནག་འགོས་སུ་བཀོད་པ་སྐལ་བཟང་མཁའ་སྐྱོད་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས།)

བོད། ང་ཡིང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༥༣

མིང་གི་ཐེམ་སྐྱས།

(མིང་སྐལ་མོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་མཆོག་ཁྲོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་
ལྷན་འདས་དཔལ་དོ་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་གཞི་བསྟན་ཆེན་པོ་དང་སྐབ་པ་བྱ་ཆུལ་ཉེ་བར་མཁོ་
པའི་ལག་ལེན་བསྟན་ཡིག་འདོན་བསྐྱེད་སྐྱ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཟོད་པའི་བླ་རྒྱུ་ལུན་མའི་ཐེམ་སྐྱས།)

རྒྱད་སྟོན་གསུང་རབ། ༤ ༡-༤༩༤

རྒྱད་འགྲེལ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གཤགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་མ་གསལ་པའི་ཆེག་དོན་དེ་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ།)

བོད། ང་གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༡༤

རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ།

(རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ།)

བཀའ་འབྲུམ་ཐོར་བྱ། ཡིང་དཔར། ༣༩༣-༤༡༤

སྐྱུ་ཐབས་བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་རྫོང་རྗེ་འཇིགས་བམེད་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ཐབས་བདུད་
ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ།)

གཙང་དཔལ་པོད། བ ༡༣༡-༡༥༣

དག་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག

(ཨ་ཁུཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་དག་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་དག་གི་ཉེས་པ་ཀུན་སེལ།)

པོད། ཀ ཡིང་དཔལ་ ༡༣༡-༤༣༤

དངོས་བྱུ་སྟེ་མ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་བྱུ་སྟེ་མ།) པོད། ༡ དབུས་དཔལ་ ༡༣༡-༤༣༡

སྐྱུ་ཐབས་རིམ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྲུ་བདག་རྫོང་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
གསར་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་བྱེ་བ།)

གཙང་དཔལ་པོད། ཀ ༡༣༡-༥༡༣༤

འཇིགས་བྱེད་སྐྱུ་ཐབས་ཟ་མ་ཉོག་

(རྗེ་ཙོང་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་རྫོང་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བརྩ་གསུམ་མའི་སྐྱུ་ཐབས་རིན་
པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཉོག་)

པོད། བ གཙང་དཔལ་ ༡༣༡-༡༤༣༩

བསྟེན་སྐྱུ་དངོས་བྱུ་ཀུན་འབྱུང་།

(རྗེ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཆེས་སྦྲུང་བ་དཔལ་འཁོར་
ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ལུམ་གྱི་བསྟེན་སྐྱུ་ལས་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལག་ལེན་རིམ་
པར་བསྐྱེད་པ་སྟེན་བརྩུན་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དངོས་བྱུ་ཀུན་འབྱུང་།)

རྒྱད་སྟོད་གསུང་རབ་རྟེང་བ། ༥ ཆོས་ཆོན་ག་པ། ༡༣༡-༡༤བེ

བསྟན་སྐབ་ལོར་བུའི་གཏེར་མཛོད།

(རྗེ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་འཇམ་མགོན་ལྷན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་དག་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྟན་བསྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་གསང་ཆེན་བཅུད་ཐིག་དངོས་བྱུང་ལོར་བུའི་གཏེར་མཛོད།)
རྒྱུད་སྟོན་གསུང་རབ་རྟེང་པ། ༥ ཆོས་ཆོན་ཁ་པ། ༡༩༡-༡༩༩༣

བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད།

(མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་པ་རྟོ་
རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད།)
ཐོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༠༢བཟུང་།

བསྟོད་པ་དོན་ལྷན།

(གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་མཛད་པའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་གསལ་
བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྷན་པ།)
ཐོད། ༡ ཞོལ་དཔར་མ། ༡༩༡-༩༩༩

མཐའ་གཙོད་ལྷ་གྲུ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གཞགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་སྟོན་མ་གསལ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་གཙོད་རིན་ཆེན་ལྷ་གྲུ།)
ཐོད། ༩ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༩༩

འདོད་འཛོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གཞགས་པས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མཛོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཛོ།)
ཐོད་ཏ། ༡༩༡-༡༩༩༩

དེལ་བྱ་ལྷ་ལྷའི་བསྟན་ཡིག་

(དདུལ་ཆུ་རྩམ་རྩམ་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་དེལ་བྱ་ལྷ་ལྷའི་ལས་རུང་གི་བསྟན་པ་རི་ལྷར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཡི་
གེ་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ།)
ཐོད། ༡༩ རྩེ་དཔར། ༡༩༡-༩༩༩

སྟོད་འཇུག་དར་ལྷེ།

(རྒྱལ་ཆོས་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
རྒྱལ་སྐུ་འཇུག་དོགས།) ཐོད། ༥ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༩༩

སྤྲུལ་དོན་ཀྱན་གསལ་ལ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློང་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྤྲུལ་པའི་
དོན་ཀྱན་གསལ་བ།)

ཐོད། १ གཙང་དཔར། १ན१-३५१བ३

སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློང་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དོན་རྗེ་ཆོགས་
སྤྱ་བཅད་བ།)

ཐོད། १ གསུང་ཐོར་བྲ། གཙང་དཔར། ५५བ३-५५བ५

ཞལ་ཤེས་ཆེག་བརྒྱད་མ།

(སྤྱབས་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་མཁའ་སྦྱོད་བསྐྱོད་པའི་མན་ངག་གསེར་ཆོས་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཞལ་ཤེས་ཆེག་བརྒྱད་མ།)

ཐོད། ༥ ཤིང་དཔར། १ན-༩ན५

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློང་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་
བ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ།)

ཐོད། ༩ གཙང་དཔར། १ན१-३༩༩བ༩

ལམ་མཆོག་སྒྲོ་འབྲེད།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློང་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པའི་རིམ་པ་ལམ་མཆོག་སྒྲོ་འབྲེད།)

གཙང་དཔར། ཐོད། १ གཙང་དཔར། १ན१-༩ན५

ལྷགས་བྱུང་བསྐྱབ་བྲ།

(རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་སློང་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་མཆོག་དམན་བར་པ་རྣམས་ལ་ལྷགས་བྱུང་དང་འབྲེལ་
བའི་བསྐྱབ་བྲ་གསལ་བར་སྒྲོན་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་བ་འབྲུམ་སྤྲུག་འཆར་བའི་རྗེ་དང་བྲ།)

ཐོད། ༩ སྤྱ་བཅར་མན་བདེ་སྤིང་གི་དེབ་གཞུགས། ३१༩-३२५

ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློང་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་
ངམོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་།)

ཐོད། ༩ གཙང་དཔར། १ན१-༩ན१ན३ བྲ། ༩ གཙང་དཔར། ३११ན༩

ཤེས་རབ་སྣང་བ་འཕེལ་བྱེད།

(རྒྱལ་ཁམས་པ་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་
ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་ཤེས་རབ་སྣང་བ་འཕེལ་བྱེད།)

༡༣༡-༡༣༤ན

གསང་འདུས་སྟོན་ཤིས།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཆོད་པའི་མཛུག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་སྟོན་ལམ་དང་བཀའ་ཤིས།)

ཐོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༣༤༠བ

བསྐབ་བྱ་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྤྱ་དབྱངས།

(སྐབས་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྤྱི་ཐོས་མཛད་པའི་ཐོང་ཐང་སྤྱི་དགེ་བསྟེན་དོ་རྗེ་རབ་བརྟན་ལ་མཁའ་
སྤྱོད་མའི་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཞུས་སྤྱི་ཐོས་སྤྱི་དགེ་བསྟེན་མཆོས་སྐོར་གྱི་ལག་ལེན་བསྐབ་བྱ་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཐོང་བ་
དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྤྱ་དབྱངས།)

མཁའ་སྤྱོད་མའི་ལས་ཆོགས། དཔེ་བྱང་། ༡༣༡-༡༣༥

སྤྱེ་བཀའ།

(སྤྱེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།)

ཐོད་རབ་བྱང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༢༡༤ ནས་རྒྱ་གར་ཕྱི་ལོ་༡༢༡༥ ན་བར་བཟང་བྱ་ལྟེ་འོང་ཁམས་སྤྱེ་དགེ་རྒྱལ་

ཐོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་འོང་ནས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྤྱེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།

སྤྱེ་བསྟན།

(སྤྱེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།)

ཐོད་རབ་བྱང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྤྱལ་བྱི་ལོ་༡༢༡༥ ལོར་ཁམས་སྤྱེ་དགེ་རྒྱལ་ཐོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་

ཆེ་འོང་ནས་དཔར་དུ་བཙོན་པའི་དབྱ་བཙུམས། དེའི་སྤྱི་ཐོས་སྤྱི་དགེ་བསྟེན་ལས་རྒྱ་མཆོས་མཛུག་བསྐྱངས་

ནས་ཤིང་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༢༤༤ ལོར་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་སྤྱེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།

༡༡། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སྐབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་
དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྒྲི་འབྲེད་
ཅེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།

༥ སྐབ་དབང་ཞལ་ལྷང་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་བཙུད།
ཆང་ལ་མ་ལོར་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན།
ཡར་ངོའི་སྒྲ་བའི་དཔལ་བཞེན་འཕེལ་མཛད་པའི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བསྟན།
རྒྱལ་ཀྱན་འཕྲིན་ལས་མཐུན་གསར་བའི་རྩལ།
རབ་མཛེས་སྒྲི་ལྷང་ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡོན་དུ།
རབ་སྒྲིག་ཞི་འཇུག་ཉམས་ལྷན་རྗེ་བཙུན་མར།
གྲུས་པས་འདུད་དོ་བཅེ་བས་རྗེས་འཆིང་མཛོད།

གང་གི་གསང་གསུམ་མཛད་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས།
སྟག་བསམ་རྩ་གཡལ་དཀར་པོའི་ཅེ་མོ་ཡིས།
ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་སྒྲངས་ཏེ་དད་གྲུས་ཀྱི།
བསོད་ནམས་སྒྲི་འཕར་འབྲེད་སྦྲད་སྤེལ་བར་བྲ།

དེ་ཡང་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་བཙུན་སྐབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་
པོ་མཆོག་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ཁམས་སྟོད་ཀྱི་བྲེ་བྲག་བར་ཁམས་བྱང་

རྒྱུད་དེར་སྐབས་སོག་རྫོང་ཁུལ་ཚུ་བོ་རྒྱལ་མོ་རྩལ་ཚུ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་འགྲམ་དྲ་ཏེ་
 ཞེས་འབོད་པའི་རྫོང་སྤེར། ཡབ་འདན་མའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲ་ཏེ་བེ་ཚན་དཔོན་ལོར་
 བྱ་དབང་སྤྲུག་དང་། ཡུམ་ཁོག་གཟེ་བཟའ་ལོར་བྱ་དབང་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ། རབ་
 བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་བགང་བྱ་དང་པོ་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༧ མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་སྐྱེ་འབྱུངས། ཡབ་
 ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་རིགས་སྲས་བྱ་བརྒྱད་དང་བྱ་མོ་ལྔ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་རྗེ་འདི་ལྔ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱིས་སྤྲུག་
 པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཞིག་འོག་ཏུ་དགོད་པར་བྱའོ།

དམ་པ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བདུན་དུ་སོན་པའི་ཆེ་ལོ་དུ་མཆོམས་པ་རིན་པོ་ཆའི་
 མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་སྒྱུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་
 གསན། འདིས་ནི་རྗེ་ཉིད་མ་འོངས་པར་ལམ་རིམ་གྱི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བྱེད་པའི་
 ཏེན་འབྲེལ་འབྲིག་པར་བསམས། དེ་ནས་ཁུ་བོ་དགེ་ཀན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་
 རྣམ་ཡི་གེ་སློབ་པར་མཛད་པས་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་ཏེ། རྒྱག་
 གཡལ་དགེ་བཞེས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འདན་མ་སྟོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་ནས་མདོ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་བཞེས་གནང་།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རབ་བཏུན་དགོན་དང་། གདོང་རྫོང་དགོན་དུ་ཡོངས་
 རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ལྐུབས་རྗེ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་བྱང་ཚུབ་
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དང་། བདེ་སྒྱུར་གྱི་ཉམས་ཁྲིད། དཔལ་གསང་བདེ་
 འདིགས་གསུམ་ཀུན་རིག་དང་བཅས་པའི་དབང་ཆེན། ལྷ་རོ་མཁའ་སྟོན་མའི་བྱིན་ཆུབས་
 དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། མགོན་ཆོས་ལྷ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་
 ལེགས་པར་མཛོམས་ཏེ་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱས་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱམ་བཟང་
 ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་འདིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་དང་མཁའ་སྟོན་

མའི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ཞལ་འདོན་མཛད་ཅིང་དེའི་བསྐྱེན་པ་ཡང་བཏང་།

དགྲའ་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་རབ་དགོན་དུ་རྒྱུད་སྟོད་དགོ་བཤེས་མེ་བཅུན་སྒོ་བཟང་
 ཐུབ་བསྐྱེན་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ཆེན་སོགས་མདོ་
 སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསལ་ཞིང་གཙུག་ལུན་ལྟུང་བས། མཆོན་ཐུབ་བསྐྱེན་ཡར་འཕེལ་
 ཞེས་སྤྲུལ། གཙུང་པོ་རྒྱལ་བསྐྱེན་རབ་བཟང་དང་མཉམ་དུ་རབ་བཅུན་དགོན་པའི་སྤྲིགས་
 ཁོངས་སུ་ཞུགས། དེ་སྐབས་ཤིག་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཆར་གཅིག་གཉིས་ཞིབ་མཛལ་
 ཞུས་པས་ཆོག་དོན་རགས་རིམ་གྱི་བའི་སྐབས་རེ་རེ་བཞིན་མེ་སྒྲ་མ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དང་
 གྲུས་གྱིས་སྐྱེན་ཆབ་བསིལ་བ་སོགས་ཉམས་དགའ་བའི་ཆོར་སྤང་འགའ་ཞིག་འབྱུངས།

དགྲའ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་སྤྱིལ་ ༡༩༥༥ ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ། རབ་
 དགོན་དུ། གོང་གསལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་
 རྒྱུ་པར་དག་པས་ཐུགས་གྱི་ཡོལ་གྱི་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད། འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་
 གསུམ་གྱི་རིང་རབ་དགོན་གྱི་འདོན་ཆོག་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེན་
 འབར་མའི་བར་ཆ་ཆང་ཐུགས་ལ་བཟུང་སྟེ། རྒྱགས་འབྲུལ་མཛད་པས་དགོན་པ་ནས་
 གཟེངས་བསྟོད་ལེགས་དར་སོགས་གནང་།

དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རབ་དགོན་དུ་ལྷ་བབ་དུས་ཆེན་ཉིན། ལི་ཐང་
 ལ་སྐབས་མགོན་མེ་བཅུན་སྒོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྐྱེན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་
 མཆོག་གི་དབུས་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་གངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ། བསྐྱེན་གཞི་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་བསྐྱེན་པའི་གཞི་མ་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་
 ལུང་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ལྷག་པར་མཛད་དེ་བསྐྱེན་སྡོམ་རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་
 བསྐྱུངས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་གནས་དེར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་
 ལམ་བྱིད་དང་དབང་ཆེན་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ་ཞིང་ཐུགས་

རྒྱུད་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱག་པར་མཛད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་གྱི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་བབ་
 ཅིང་། མཁུན་སྤྱན་ཡངས་པའི་དམ་པ་འདིས་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱགས་ཡིད་ཆེ་མས་པར་མ་
 མཛད་པར། འཕགས་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་བཤུལ་རིང་ལམ་གྱི་ངལ་བར་མ་འདྲེམ་པར་
 སྤྱི་མཆེད་ལ་སྤྱབས་རྗེ་ཆོས་ལྡན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྟན་དུ་དབུས་སྤྱགས་དག་
 པའི་ཞིང་དུ་ཕེབས།

སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་སྐབས་དགོན་པའི་དབུ་ཅེར་ཉི་མ་ཤར་བ་
 དང་། ཆོགས་ཆེན་ཐོག་ནས་ཆོས་དྲུང་འབྲུད་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཤར་ཞིང་།
 འདི་དག་གི་གོང་འོག་ཀྱན་རྒྱ་མཁུལ་ལྟས་ངོ་མཆར་ཅན་དུ་མ་འབྱུངས། དེ་ནས་ལ་སྤྱབས་
 མཆོག་ཆོས་ལྡན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྟན་ཅིག་སེར་གྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཆང་གི་
 ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཤིང་། རིགས་པའི་དབང་སྤྱག་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་དགའ་མཆོག་དང་།
 གཞུང་བརྒྱ་སྤྱི་བའི་དབང་སྤྱག་ཏེ་རྟོར་དགོ་བཤེས་སྒྲོ་བཟང་དབང་སྤྱག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
 བཤེས་གཉེན་དུ་བསམ་སྒྲོར་དག་པས་བསྟེན་ཅིང་། རིགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་བར་སྒྲོ་རྟགས་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ། ཆང་མ། དབུ་པར། འདུལ་བ་བཅས་ལ་
 དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་ཆེན་པོས་གོ་རིགས་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་གཞུང་དོན་ལ་དབྱིས་བྱིན་
 པའི་གསན་བསམ་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། བཀའ་བོད་ལྗེའི་རྩ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་
 ལྷིང་པོ། སྤྱི་འབྲུག་ཆེན་མོ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱ། དབུ་པར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་སོགས་
 གཞུང་ཆེན་མོའི་རྩ་འགྲེལ་དུ་མ་སྤྱགས་འདྲིན་གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོར་སྤྱད་ལྟན་དུ་
 གནང་སྟེ་རྒྱགས་འབུལ་མཛད་པས་ཨང་དང་པོའི་བྲ་དགའ་བཞེས། དེ་སྐབས་འདྲིན་བྲ་
 ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྲ་ཆང་ནང་མཁས་གྲགས་ཀྱིས་བྲུ་ལ། འདྲིན་བྲ་དབུ་མའི་སྐབས་ཁམས་
 ཆོན་བྱི་ནང་གི་གསར་བུ་པ་མི་རྩུང་བ་ཞིག་ལ་དཔེ་བྲིད་གནང་ཞིང་། མཆོམས་ཤིག་སེ་

ར་ཆོས་ལྷིང་དུ་རྗེའི་གཟིམ་ཁང་སེར་པོར་དཔེ་མཆོམས་བྱས་ཏེ། ཅ་ཤེའི་རྣམ་པ་འདད་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆར་གཅིག་ཞིབ་མཇུག་ཞུས་སྐབས་མི་ལྷན་ངོ་མཆར་བ་འགའ་ཞིག་
 འཁྱུངས།

གྲ་སར་བཞུགས་རིང་འཆོ་ཆས་ཤིན་ཏུ་བཞེན་པ་དང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་རྒྱ་
 དམག་པོ་ཆེན་གསར་དུ་འབྱོར་བཞིན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུག་གོང་ལྡན་ལྷ་བླ་བྲག་ཅན་སྒོ་བྱར་
 དུ་འཕར་བར་བརྟེན། འབྲུག་མ་ཐུབ་པར་ཁྲོམ་ཅན་ཉུང་དུ་རེས་འཆོ་ཐབས་བྱས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་སྐབས་མ་འགྲིག་པར་ཉིན་རེར་བག་ལེབ་རེ་ཅན་དང་། དེ་ཡང་མ་འགྲིག་པར་གཏོར་
 སྐམ་ཉུང་ཟད་རེ་ཉིན་ཏེ་ཆུའི་ནང་དུ་སྤངས་ཏེ་བཞེས་པ་དང་། གཏོར་སྐམ་ཉི་ལྔ་རང་ཉིད་
 ཐེབས་དུས་གོང་ཁེ་པོའི་ཐོག་འཆོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དམ་པ་འདིས་རང་ལས་གཞན་གཅིས་
 པའི་གཤིས་བཟང་གིས་རང་གི་དགེ་སྤྱད་དང་ངོ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནས་ཉི་གཞུང་མཛད།
 སྐབས་འགར་དེ་ཡང་མ་འབྱོར་བར་མང་ཇ་གྲོལ་རྗེས། མེ་ཤིང་དགོན་པ་དང་། མེ་བཏང་
 ཡང་རྒྱ་ལས་གཞན་མེད་པས་མེ་མ་བཏང་བར་མཆོམས་མཆོམས་སུ་རྒྱ་བྱུང་པ་གང་
 ངོས་ཞལ་བའལ་རྗེས། རྒྱ་གང་མོ་ཉུང་ཅན་རེ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་པའང་ལན་མང་
 རྒྱང་བ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་སྤངས་ཀྱང་། བཀའ་གདམས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས། སྦྱིད་
 ན་མི་དགའ་སྤྱད་ན་དགའ། སྦྱིད་ན་སྦྱོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཟད། སྤྱད་ན་ལས་ངན་
 སྦྱིབ་པ་བྱང་། ཞེས་སོགས་རི་ལྷར་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་ལྷུང་ལེན་པར་མཛད་གནང་
 ངོ་།

གྲ་སར་ཐེབས་རྗེས་སྒོ་བ་གཉེར་གྱི་ཞོར་དུ་མཁས་ཤིང་བྱུང་བའི་དབང་སྤྱད་
 ལྟུངས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། ལགོང་ས་ལྟུངས་མགོན་ཆེན་པོ།
 ལྟུངས་རྗེ་བྲག་རི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།
 གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་རྒྱ་རོ་མཁའ་སྦྱོད་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་བྱེད་དབང་ཆེན་གྱི་

སྟོར་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་ལ་སོགས་བ་གྲོལ་
བྱེད་ཁྲིད་གྱི་སྟོར། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ལ་སོགས་བ་རྒྱབ་རྟེན་ལུང་
གི་སྟོར། གཞན་ཡང་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཞལ་གཤེས་དང་བཅས་
བ་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་རྒྱངས་རྟོན་མོའི་ངད་མ་ཡལ་བའི་དགོ་ལྗན་སྟན་བརྒྱད་མན་ངག་གི་
བདུད་ཅི་རྣམས་བྱམ་བ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་ཏེ་སྟགས་རྒྱད་གདམས་ངག་གི་གཏེར་
ཆེན་པོར་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་བ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ན་པག་ལོར་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་
ཟེར་བ་མི་སྦྱོད་ལས་འདས་པའི་ལས་འགྲུལ་སྤྱ་ཆོགས་འགོ་ཚུགས་ཏེ། རྟེན་ངན་རུ་
འཛིངས་ལ་བརྟེན་རེ་ཞིག་གི་བར་ཆོས་སྐྱ་བར་མཆོམས་ཆད་ཅིང་། ངལ་ཚུལ་བསྐྱར་
བཀོད་དང་འཆོ་གོས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་། རྗེ་འདིས་མངོན་ཆུང་ངང་
བསྟན་འགོ་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་འོར་བུའི་སྤྱི་ཆེ་མཛད་
བཞེད་ལྷན་འགྲུབ་ཡོང་ཆེད་ལྷག་ལྷ་འགའ་ཡི་བསྟན་སྐྱབ་སོགས་དང་འགྲེལ་དགོ་སྦྱོར་ལ་
འགྲུས་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ མེ་ཏྲ་རྒྱ་བ་བདུན་པའི་ཆེས་ཤུགས་བསྟན་
པའི་གོགས་ཆག་ཆབས་ཆེན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་འགྲུལ་དེ་བོད་ཡུལ་
ཀྱི་ལྷོ་བར་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱས་པས། རྟེན་ངན་གྲོགས་ཤུགས་ལྷ་བུའི་སྟོག་རྒྱང་
གི་སྟན་གཞི་སོགས་ནད་གཞི་ཆབས་ཆེན་བྱང་བ་དང་སྟགས་ནད་དགོངས་ཁུས་པས་
དགོངས་བ་འཁྲོལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལྷགས་བྱ་ལོའི་བར་མི་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་
ལྷག་ཅུམ་རིང་གི་ལྷགས་རི་ནས་བྱིར་མ་ཐོན་པར་དགོན་པའི་ནང་རང་དུ་བཞུགས་ཏེ་
དགོ་སྦྱོར་ལ་འགྲུས་པར་མཛད། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ། རྟེན་ངན་དགོ་བའི་བསྐྱལ་མ་ཡིན།
ན་ཆ་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཕྱག་གིང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རྟེན་ངན་དགོ་བའི་བསྐྱལ་མར་

སོང་སྟེ། ལམ་སྐྱོན་མོང་བ་དང་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཙོ་
 བོར་གནང་བཞིན། ཡསྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་སྐྱགས་གསོལ་
 འདེབས་དང་། ལྷ་མགོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འབྲུམ་སྤྲུལ་སོ་བཞི། ལྷག་པར་
 ཡི་དམ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་གྱི་དང་། རྗེ་བཙུན་རྗེ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མ། སྒྲོལ་མ་ཅི་ཏྲ་མ་ཉི་བཅས་
 ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཆེན་མོ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ། ཡསྐྱབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་
 དབྲུས་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་
 བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གོ་བཙུ་བ་འབྲུམ་སྤྲུལ་བརྒྱ་ལོངས་ངེས་པ་བཅས་གངས་
 གསོག་གནད་སྟོན་མཛད་པས། མནལ་ལྷས་ངོ་མཆར་བ་འགའ་ཞིག་འབྱུངས། དེ་དག་
 གི་བར་སྐྱབས་སུ་གསུང་ཙུམ་ཀྱི་ཐོག་མ་སྒྲོལ་བསྟོད་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིན་སྒྲོལ་སོགས་
 གསུང་ཙུམ་མང་ཙམ་མཛད།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༤༡༤ ལོའི་སྟོན་རྗེས་
 ཀྱིས་སུ་ཅུང་ཟད་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་ཀྱི་པ་ཤར་བར་བརྟེན། ཐག་རི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། མཁན་ཟུར་སྤྱན་སྤྲུབ་ཐབས་མཁས་རིན་པོ་ཆེ། དགོ་བཤེས་སེང་གོ་རིན་པོ་ཆེ་
 སོགས་སྒྲ་སྤྲུལ་དགོ་བཤེས་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་རྒྱན་མར་ཐེབས་ཏེ་ཟང་
 ཟེང་གི་གནང་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་
 ཁག་གི་དཀར་གནད་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་བསྟོ་སྟེང་མང་དུ་གནང་སྟེ་མཁས་པ་མགྲུ་བའི་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་སྐྱབས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོར་ཅུང་ཟད་གྲུ་
 ཡངས་ཀྱི་ཀྱི་པ་ཡོད་རུང་། ད་དུང་སེ་འབྲས་སོགས་ལ་དོ་དམ་ཆ་ནན་ཆེ་བར་བརྟེན་
 སྐྱགས་སྐྱོན་པ་དང་། མཆོད་མཛལ་ཡོང་མཁན་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཀྱི་པ་གཡེང་ཆེ་རྒྱུ་
 དཔེན་པའི་རི་ཁོང་ཞིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་སྐྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་དགོངས་ཏེ། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་བྱི་ལོ་༡༤༡༥ ལུ་ཐག་

ས་རྒྱའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་སེ་ར་ནས་ཆིབས་ཐོན་གནང་སྟེ་རིམ་བཞིན་ནག་སོག་རོང་པོ་
བརྒྱད་ནས་ཡབ་གཞིས་སུ་འབྱོར་ཞིང་། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་དཔེན་གནས་བྱུང་འཕགས་སྤང་རོ་སྤྲུག་ཅེས་པའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཡི་དམ་
གསང་བ་དེ་འདི་གས་གསུམ་གྱི་བསྟན་སྐྱབ་སོགས་སྤྲུགས་དམ་ཉམས་བཞིས་ལ་གཙོ་
བོར་གཞིལ་བར་མཛད་བཞིན། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་གཅེན་ལ་སྐྱབས་མཆོག་རྗེ་
བཙུན་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་བསྟན་མཆོག་གསལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
གཉིས་ལས་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞིང་དེ་དག་གི་རྒྱན་སྟེལ་དགོས་པའི་
བཀའ་སྟོན་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག་སྤྱི་བོར་ཕེབས།

དེ་སྐབས་ཞིག་ནས་ངེས་པ་དོན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒན་སྟོམ་པ་
རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་བར་བྱུང་པོ་རི་རིག་དགོན་དུ་སྤྱི་བྱིར་ལན་གསུམ་ཅམ་ཕེབས་ཏེ། བྲིད་
རྒྱན་འགང་ཆེན་ལམ་རིམ་མཆོན་བུ་བཞི་སྤྲུགས་གྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། བདེ་མཆོག་ལུས་
དགྱེལ་གྱི་རིམ་གཉིས་གྱི་ཟབ་བྲིད་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། རྗེ་
ཉིད་གྱི་གསུང་གསང་བ་དེ་འདི་གས་གསུམ་གྱི་བསྟན་ཡིག་དང་། རིམ་གཉིས་གྱི་བྲིད་
ཡིག་རྒྱས་པ་བཅས་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་པས་སྤྲུགས་དགྱེས་པའི་སྟོ་ནས་ལེགས་སའི་
བསྤྲུགས་བརྗོད་དང་འབྲེལ། དེང་དུས་བསྟན་པ་ཉག་སྤྲ་བ་ལ་སྤྲུགས་བསམ་བཞིས་ཏེ་
དཀའ་ངལ་ལ་མ་འདྲེམ་པར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གྱི་
རེ་བ་རྒྱུད་ཐོས་སུ་མ་སོང་བར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་ཞིང་།
ཕེབས་ཁར་སྤྲུག་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས། ལེགས་བཤད་རི་མོ་བཟ་བའི་ལུང་གི་གོས། ཞེས་
སོགས་སྤྲུགས་སྟོན་བདེན་ཆོག་རྒྱ་ཆེར་གནང་།

དེ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་ཐབས་ཁོ་ནར་སྤྲུགས་གྱིས་དགོངས་
ཏེ་སྤྲུགས་ངལ་ལ་མ་འདྲེམ་པར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་བསྟན་

མཆོག་གསལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱེས་བསྐྱལ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༩ མེ་སྟག་རྩ་བ་
 དང་པོའི་ཆེས་བདུན་ནས་དབུ་བཅུ་གས་ཏེ། གདོང་རྫོང་དགོན་མ་ནག་དགའ་ལྡན་གྱི་
 ཁྱབ་ཀྱིས་གྲོལ་གླིང་དུ་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་༧༩ བཅུན་སྒོ་གྲོས་
 བཟང་པོའི་དབུས་དེ་གའི་ཆོགས་ཡོངས་དང་། ཅུང་རོང་ལྷུ་མ་གསུམ། བད་དཀྱིལ་དགོན་
 སོགས་ནས་ཕེབས་པའི་ལམ་རིམ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བའི་སྒོ་གསལ་བ་དགོ་དབུན་སུམ་
 བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་བྱ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤའ་ལུང་དང་། སྦྱར་ལམ་
 དམར་ཁྲིད་དང་། ལམ་རིམ་ས་བཅད། སྒྱུ་ཆབ་ལམ་རིམ་ཀྱིས་གྲོལ་ལག་བཅངས་བཅས་
 ཀྱི་སྟངས་ཉམས་ཁྲིད། སྦྱར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མགྱོན་རྒྱུ་དང་། ལམ་ཁྲིད་བདེ་ཆེན་
 སྟངས་པོའི་ཞལ་ལུང་། སྒོ་སྦྱང་དོན་བདུན་ལ། སྒོ་སྦྱང་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་ཙ་ཙ་འགྲེལ། ལུང་
 སྒྲུའི་ལྷ་མགྱུར་ཙ་ཙ་འགྲེལ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ཀྱི་ལུང་སོགས་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ཏེ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་
 འོགས་སུ་གྱུ་སྟེ་བར་ངེས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱུན་བར་མཛད་
 བས་མནལ་ལྷས་ངོ་མཆར་བ་ཅན་དུ་མ་འབྱུངས། འདི་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་བསྟན་པའི་མེ་རོ་
 སྦྱར་གསོ་བའི་ཆེས་ཐོག་མའི་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་བྱུང་ཆོས་ཆེན་
 པོ་ལྟའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས། དེ་
 ནས་བཟུང་ལྷུ་མ་མདའ་མདོན་དགའ་བདེ་ཆེན་གླིང་དུ་ཅེ་གཟེགས་ཆེན་པོས་སྦྱ་བྱིར་བེངས་
 ལྷ་ལྷག་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་བྱ་བཞི་སྟགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་
 མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་དང་བཤའ་སྟོལ་མི་མཚུངས་
 པའི་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱུགས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆེན། ༩ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་
 པལ་ཆེ་བའི་ཁྲིད་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱལ་བ་དང་། དཀར་ཤོད་
 དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་སྦྱ་བྱིར་བེངས་གཉིས་ཙམ་ཕེབས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་

མཆན་བྱ་བཞི་སྒྲགས་དང་། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ། ཀྱན་རིག་སོགས་མདོ་སྒྲགས་
 གྱི་དབང་བཀའ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དབང་ཆེན་
 སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་བསྟུལ། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས་སྤྱོད་གས་མཐའ་
 ཁག་ནས་ཐེབས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་སོགས་དད་ལྡན་ཆོས་ལྷ་བ་སེར་སྐྱ་ཁྱི་
 སྟོང་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་བྱུང་སྐབས། རྒྱ་གཞུང་ནས་དེར་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བཅིས་
 ཏེ་བདེ་འཛིགས་མི་སྣ་མང་པོ་ཆེད་གཏོང་བྱས་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་པན་བྲགས་བཅིའི་
 གཟེ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་ལྷ་བ་རྣམས་ན་ནད་ཆ་གསུམ་དང་། ལབ་སྐྱེད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་
 ཞི་བདེ་སྤྱིང་འཛིགས་ངང་ལེགས་བྱུང་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་ལྡན་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པར་སྤང་
 ཟུག་ཆེ་བའི་སྒྲགས་པོན་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་
 བགོ་སྐྱལ་ལེན་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་ཆོས་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྤྱོད་གས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་རྒྱ་མི་དག་ཀྱང་ཆོས་
 གལ་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་མཛད། དེ་
 འོད་དགའ་ལྡན་རབ་བརྟན་སྤྱིང་དུ་སྤྱིར་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་ཐེབས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་
 མོ་མཆན་བྱ་བཞི་སྒྲགས་དང་། དཔལ་ལྡན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་
 དབང་ཁྱིད་དང་། རྗེའི་གསུང་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། རྗེ་བཙུན་བྱང་ངེས། བྱང་
 ཐང་མཆན་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་བསྟུལ། དེ་བཞིན་
 རྒྱལ་འོད་པད་དཀར་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་། རྣམས་འོད་དཔལ་འབར་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་། བྱ་མདའ་
 དགའ་ལྡན་མཁའ་སྤྱོད་སྤྱིང་། འབྲོང་ཐང་བྲམས་ཆེན་དངོས་བྱུང་སྤྱིང་། རྒྱུང་པོ་རི་རིག་
 དགོན་སོགས་མདོར་ན་སོག་རྩོད་དང་། འབྲི་བྱ་རྩོད་། དཔལ་འབར་རྩོད་། སྟོང་ཆེན་རྩོད་
 ཁོངས་བཅས་བར་ཁམས་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་པལ་ཆེ་བར་ལན་གཅིག་མིན་པར་ལན་
 དུ་མར་ཐེབས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་

གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་ཆེན་བརྒྱད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་སོགས་ལམ་རིམ་དང་སྒོ་སྒྲིབ་
 སྒོར། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཀུན་རིག་སོགས་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྒོར་
 དང་། དེ་དག་གི་རིམ་གཉིས་ཟབ་ཁྱིད། རྗེ་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲིབ་དང་། འཇམ་དབྱངས་
 ཆོས་སྒོར། མགོན་ཆོས་ལྷ་རྣམས་སོགས་རྗེས་གནང་གི་སྒོར། རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་འབྲུམ་
 སོགས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་སྟེ། སྤྲུལ་ལྷན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་
 ཁམས་དང་འཆམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ཅིང་། བསྐྱུབ་བྱ་པོ་མོ་སྟོང་
 སྟེ་ལྷ་མར་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱུབས་ཏེ་དྲུག་སྟེང་གོས་བཟང་གིས་ས་གཞིའི་
 ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱས་འདུལ་བསྟན་མང་ནས་གསོ་བར་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 གསུང་ཆོས་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དུ་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་རྣམས་ལ་སྐབས་
 བབ་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་བརྒྱམས་པའི་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་སྒྲུང་དོར་ལེགས་
 ལམ་སྟོན་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་ཟབ་མོ་ཡང་ཡང་གནང་བར་བརྟེན། སོ་སོ་རང་དོས་ནས་སྤྱིར་
 སྟོག་གཅོད་དང་། བྱ་རི་དྲགས་ཀྱི་སྟོག་གཅོད། སྒོ་བཤམ། རྒྱ་རྩུབ། ལོག་གཡེམ། ཆང་
 ཞ་རག། ཐ་མ་སྒྲ་ཐ། ལོ་བག་སྟག་ཅི། མནའ་དམོད་ངན་སོགས་བག་མེད་སྒྲིབ་ངན་
 རིགས་སྤངས་ཏེ། རངས་དགོང་སྐབས་ཕྱག་ཁ་འདོན་དགོ་སྒྲིབ། སྟོན་འགོ་འབྲུམ་བཞི།
 མཆམས་བསྟེན་སྐབ། ལམ་རིམ་ཉམས་ལེན། གསུང་རབ་སྒྲུ་འདོན་སོགས་སྟེང་སྒྲིབ་
 དགོ་སྐབ་ཀྱི་དམ་འབྲུལ་ཁྱུ་མཁན་བབྱངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ལྷ་བྱ་དངོས་སུ་བྱུང་ཡོད་པས།
 དེ་སྟོན་དུས་ངན་རྒྱུ་ངན་དང་། བག་མེད་སྒྲིབ་ངན། དུལ་གོམས་གཤིས་ངན་སོགས་
 ཀྱིས་སྟེང་གཡེམ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པའི་ཐུན་ནག་གི་སྤིང་དེ་དག་ཀྱང་། ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་
 ལམ་དུས་སུ་སྟོན་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་
 ཆེ་སྐྱུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་ཆར་རྒྱ་ཆེར་པབ་པས། ཁུལ་དེ་གའི་བན་
 བོན་སེར་སྐྱ་ཁྱི་སྟོང་མང་པོའི་རྒྱད་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བྱུང་པོ་

བསྐྱུན་པར་མཛད་དེ། དམ་ཚེས་ཉི་མའི་སྤང་བ་དཀར་པོའི་དར་ཡུག་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏི། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མནལ་ལྷས་ངོ་མཆར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཚོགས་ལ་འདྲིགས་ནས་མ་བཞོད།

ཕྱིགས་མཐའ་ཁག་ཏུ་བསྐྱུན་འགྲོའི་མཛད་འཕྲིན་གྱུ་བ་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་བྱིར་ཐེབས་རེས་བཞིན་སྐྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རྒྱན་སྤང་བཞིན། དད་ལྡན་འབྲེལ་ཐོགས་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བདག་འདུག་དང་། སྤྱོད་ཚུགས་ཀྱི་ལྷང་བཤགས། སྤྱང་བྱས། རྩོད་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས་སོགས་གནང་སྟེ་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྡན་མཛད་པ་མ་ཟད། དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་དད་ལྡན་གྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་འབྲས་དགེ་བསྐྱུམ་སོགས་དབུས་ཕྱིགས་ཀྱི་གདན་ས་དང་དགོན་པ་ཁག །རེ་དཀར་སོག་གསུམ་སོགས་བར་ཁམས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དུ་མར་མཆོད་འབུལ་བསྟན་བཀུར་དང་། དགོན་པ་ཉམས་གསོ། ཡི་དམ་ཁག་གི་སྐྱབ་མཆོད་གཏོང་རྩ་མང་པོ་དང་། ལམ་རིམ་བཟོ་སྤྱོད་གཏོང་རྩ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཕྱིགས་སུ་ནར་གཏོང་མཛད་པ་ལས་དད་ལྡན་ཆུད་ཐོས་ཏེ་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་གཏན་ནས་མི་མཛད།

རྒྱན་ལྡན་རི་ཁྲོད་དུ་སྤྲོས་སྤྱུལ་དགེ་བཤེས་དང་། བྱ་བཏང་རི་ཁྲོད་པ། སྐལ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་བགང་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་ལམ་བུན་མོང་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ཁྲིད་དང་། མན་ངག་ཞལ་ཤེས་བཀའ་རྒྱ་ཅན་སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཟབ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ཞིང་། བར་སྐབས་སུ་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པའི་རྒྱན་སྤྱོད་མཛད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་སྐྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ མེ་བྱ་ལོར་སྐྱབས་རྗེ་ཁྱི་བྱང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྐུ་ནས་ལམ་རིམ་བདེ་ལྷུང་གཉིས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དབུས་བརྒྱད་དང་སྟོ་བརྒྱད་གཉིས། ལམ་བེན་རྣམ་ཐོལ་ལག་བཅངས་བཅས་སྐྱགས་

པའི་ཐོག་ནས་ལམ་རིམ་ཉམས་ཁྲིད་རྒྱས་པ་དགྲེས་བཞིན་བསྐྱལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་ད་
 ལྟའི་བར་ལམ་རིམ་ཤར་སྒོམ་རྒྱས་བསྐྱེད་གང་རུང་ཆག་མེད་གནང་ཚུལ་དང་། དགྲུང་
 ལོ་ཞི་གཅིག་པ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ མེ་ལུག་བོད་ཆེན་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་ནས་ཡི་དམ་རྩོ་
 རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྟན་དབུ་བཙུགས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་བདག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་མཐུག་ཏུ་རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཤར་
 སྒོམ་རེ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་རྩོགས་པ་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བའི་སྒོན་ལམ་རེ་
 བཅས་ཉིན་བཞིན་མ་ཆག་པར་བྱས། ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱན་ལྡན་སྤྱི་བྱང་དུ་
 བཅར་རེས་བཞིན། མངོན་རྒྱུད་དང་ཕྱི་སྒོ་བྱེས་ཏེ་གཟིམ་ཁང་གི་བར་ཁྲམས་སུ་ཡར་འགོ་
 མར་འགོ་རྒྱུད་ཟད་དང་འབྲེལ་སྐྱད་བྱགས་རྒྱུད་དུས་གེ་གསང་ལན་འགའ་བྱས་རྗེས་གཞི་
 ནས་བྱགས་དམ་ལས་གོལ་བར་མཛད་ཀྱང་། གཟིམ་ཁང་ནང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྤྱི་གམ་སྟེབས་
 སྐབས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་རྩོག་མཛད་ཁུལ་ལས་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་
 པའི་ཐོལ་ཙམ་ཡང་མི་མཛད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་། ད་དུང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
 བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱས་ན་སྒོམ་པ་པོ་ཞིག་འོང་ཆོད་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་སྒོག་
 པ་པོ་རྣམ་གཤེད་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་ཞེས་ཁེངས་སྤྱད་མཛད་ཀྱང་། འོན་དུ་བྱགས་
 རྒྱུད་ཉམས་རྩོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་སྤྱོད་པར་
 མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་བྲལ་ཆང་གིས་འབྲེལ་བ་
 བཞི་སྐྱགས་གནང་རོགས་ཁུས་ཀྱང་འོས་བབ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་
 པའི་དབང་ཕྱག་ཆུན་དག་དབང་ཆེན་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁས་བཙུན་
 བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་བརྩོན་མང་པོ་གནང་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་མཆོན་
 འོན་མཐུན་པའི་སྤྱིས་མཆོག་ལམ་རིམ་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཆོས་ཁྲིའི་
 སྐར་ནས་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ། དེ་རིང་ངེས་པ་དོན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་

གཉེན་ཆེན་པོ་ཞེས་དམ་པ་འདིའི་མཆན་ནས་དངོས་སུ་སྟོས་ཏེ་ཆོས་གྲུལ་དུ་ཕེབས་ཡོད་
 པས། ཁོང་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ངས་ལམ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དོ་ཆ་བའི་གནས་
 ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་གཞན་དུའང་དམ་པ་འདིའི་མཆན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཚུལ་སོགས་གྲུས་བཀྱར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་།
 དམ་པ་འདིའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཅམ་གྱིས་ཕྱག་ཡོད་མེད་གོ་
 བར་བྱས་སོ།།

སྐྱེ་ཆེ་གང་པོར་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྲོང་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་བྲག་པོའི་སྟོན་ནས་ཐོས་བསམ་
 སྟོམ་གསུམ་དང་། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
 བར་ཁམས་ཁུལ་དུ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤར་གསོ་མཛད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་
 ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏུ་གྱུར་ཏོ།། དེ་ཡང་
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བདག་གིར་བཞེས་པར་མ་ཟད་
 ཞལ་གྱིས་ཡང་བཞེས་པར་སྤང་བའི་ཉམས་མཆར་ཞེས་ཀྱང་མཆིས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་པལ་ཆེ་བ་མཛད་ཟེན་ལ་ཉེ་བ་ན་གསུང་ཆོས་
 ཀྱི་ཐ་མ་ལྟ་བུ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ དགྲུང་ལོ་རེ་དགུ་བ་ཤིང་པག་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་
 གསུམ་ནས་ཉིན་བརྒྱུད་བར་ཡང་དགོན་མཆོག་སྤུལ་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ལ་
 སྟོལ་བསྟོད་མིད་ཞིའི་འདིགས་སྟོལ་གྱི་རང་འགྲེལ་ལྷན་གསར་པའི་བཤའ་ལུང་དང་།
 ལམ་རིམ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོའི་ཞལ་ལུང་དང་། ཐེམ་སྐས་བཅུ་བདུན་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་
 ཡན་གྱི་ཁྲིད་ལུང་། གང་སྟོ་མའི་བསྟོད་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་བཅས་དགུས་བཞེན་དུ་གནང་།

སྤྱི་གཙུང་དཔོན་རྒྱལ་བསྟན་རབ་བཟང་དང་། སྟོ་གོས་འཕེལ་རྒྱས་གཉིས་ལ་

སྤྱིར་སྤྱོད་གདུང་ཞུགས་འབྲུལ་དགོས་མིན་དང་། མཛོད་འབྲུལ་བསྟེན་བཀྱར་ངེ་ལྟར་
 དགོས་མིན་སོགས་བྱ་བ་གཤམ་ཆེན་རྣམས་ཞལ་བཀོད་དང་། ལམ་རིམ་ལ་སྒོ་སྤྱོད་དགོས་
 ཚུལ་སོགས་ཞལ་བཀད་མས་རྣམས་ལེགས་པར་གནང་བཞིན་པས། ཆོས་བཙུ་གཅིག་ཉིན་
 སྤྱི་ཞལ་འདོན་སོགས་སྤྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་རྣམས་མཛད་བཞིན་ཆེས། གཞིམ་མལ་
 ཏུ་སྤྱོད་གཤམ་པ་ས་ལ་པལ་ནས་སྟོན་པ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་ཀྱིས་ལྟར་སེལ་འཛིན་ཉལ་
 ལྟམས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ཏུ་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་ཕྱིར་རེ་ཞིག་གཟུགས་
 སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆེ་གང་པོར་བསྟེན་པའི་ཁྱར་ཆེན་ཐག་ཏུ་
 བཞེས་ནས་གསང་གསུམ་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་ངེ་སྟེད་ཅིག་བསྐྱུངས་པ་ལས་
 མཛོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མཛད་པ་
 གུར་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛད་པ་མཛོག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་ཞལ་ཀྱི་བསྒྲོ་ལས་ཉེ་བར་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོའི་གསུང་ཚཱ་ཕ་
 ཏི་བདུན་ཡོད་པ་དཀར་ཆག་ཟུར་གསལ་ལྟར་དང་། ད་དུང་དཔར་དུ་མ་འཁོད་པའི་བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གཅིག་དང་། མ་ཕྱི་བོར་བསྐྱུག་སོང་བའི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྷ་
 ཡི་དཀའ་གནད་གསེད་བཀྲོལ་གནང་བའི་ཕྱ་ཏི་ཁུ་ཚུར་མ་ཐེར་བ་གཅིག་དང་། དུས་
 འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཡོད་པར་མངོན། དེ་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་
 བཅོས་ཚཱ་ཕ་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་བ་མ་ཟད། གཞན་པན་ལྟག་བསམ་བཟང་
 པོས་ཐེན་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན་སྟམས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒོ་བ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམ་
 དཔྱད་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྷན་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་གསུང་སྤྱིས་ལེགས་
 བཤད་མཇལ་བ་ཙམ་ཀྱིས་སྤྱགས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་སྒོགས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཞལ་འཆོ་
 བཞུགས་ཡིན་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཞབས་ལ་བསྟེན་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ད་ལྟ་དེ་འདྲི་སྐལ་བ་

མེད་ན་ཡང་། གསུང་སྒྲིམ་ལེགས་བཤད་མངལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དགའ་ཆོར་ཆེན་
 བོས་མ་འོངས་པ་ན་འདིའི་ཁྲིད་ལུང་གི་རྒྱན་ཐོབ་འདོད་སྒྲིམ་པ་ཅུ་འདོད་ལྟར་རེ་སྤྲུག་བྱེད་
 མཁན་འཕགས་བོད་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་རེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཆོས་སུ་
 གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གསུང་སྒྲིམ་སྟོན་མ་ཡང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ཆོས་
 འབྲེལ་གསན་པ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས། བྱ་བཏང་རི་ཁྲོད་པ་
 སོགས་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཆོགས་ལ་འདིགས་ནས་འདིར་འགོད་པའི་
 དལ་བ་མ་བྱས། འདིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་དམ་པ་འདི་ཉིད་དང་ཡབ་ཡུམ་མཆམ་
 རུས་གཅིག་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལ་ཡང་། དུས་མཐར་དམ་ཆོས་འདིན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་
 སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིན་སྐྱོང་སྤེལ་
 གསུམ་བྱེད་པ་ལ་འགྲན་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་
 གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲུག་པའི་མཆོན་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་ཕྱོགས་གྱི་ཐ་གྱར་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་བྱ་
 དམ་པ་རི་སྟེང་ཅིག་བྱོན་པ་ལས་མཆོན་ཅམ་སྟོས་ན། སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་མཛོད་
 འདིན་གནས་ལྟ་རིག་པའི་དབང་སྤྲུག་སེར་བྲེས་ལྟོ་བ་ལ་སྤྲུབས་རྗེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་
 རྗེ་བཙུན་སྟོན་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་འདིགས་བྲལ་དབང་སྤྲུག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་
 ལྷ་ནས་དང་། མང་ཐོས་སྤྲུབ་ལ་བཙོན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྒྱུད་
 ཡོངས་སུ་སྤྲུག་ཅིང་། འདུལ་བསྟན་ཉམས་པ་སྤྲར་གསོ་བ་ལ་སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་འབྲས་སྟོན་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲུབས་མཆོག་རྗེ་བཙུན་སྟོན་གོས་
 བཟང་པོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་
 སྤྱན་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་སེར་བྲེས་ལྟོ་བ་ལ་རྗེ་
 བཙུན་རྒྱལ་བསྟན་མཆོག་གསལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་

དེ་བཟང་གི་ཁོ་ལག་རྫོགས་ཤིང་གཞན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱི་མེ་ཏོག་བཟ་བའི་ཀྱན་རྒྱལ་
 བསྟན་རབ་བཟང་མཆོག་དང་། རྣམ་དཔྱད་སྒོ་གོས་ཀྱི་འདབ་མ་རྒྱས་ཤིང་མང་ཐོས་ཡོན་
 ཏན་གྱི་སྤང་ཅིས་སྤྱུག་པའི་ཀྱན་དག་དབང་བསམ་གཏན་མཆོག་རྣམས་ཡབ་ཚང་གཅིག་
 ལ་སྤྱུ་འབྱུངས་ཤིང་། བསྟན་པ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྤྱུ་ཆེ་གཅིག་ལ་ཐོས་བསམ་
 སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོར་སྟན་པའི་ངོ་མཆར་བའི་
 རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་དེ་སྟེད་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་གཞན་ལས་
 ཞེས་པར་བྱའོ།། འདིར་ནི་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བཀོད་
 པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་གཟིགས་འདོད་ན་ཞལ་གསུང་བྱིན་ཅན་རང་རྣམ་རང་ལ་སྤྱན་ཞགས་
 རེ་འཕེན་འཆལ།

སྤྲོ་མ་ལ། རྒྱབས་ཆེན་བསོད་ནམས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས།། དམ་ཆོས་འཛིན་
 པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅ་བ་བཏྟན།། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཞིམ་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་བཟ།། བཞེས་
 གཉེན་སྟོན་པའི་དབང་པོ་སྤར་ཡང་བྲན།། མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོར་ཐོས་པའི་གྲུས་ཅན་ཞིང་།།
 བསམ་སྒོམ་ཡོན་ཏན་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེས།། རང་རྒྱུད་འབྱུངས་ཤིང་གཞན་རྒྱུད་དེ་ཉིད་
 ལ།། ལེགས་པར་འགོད་མཁན་དེད་དཔོན་ཁྱོད་འབྲ་དགོན།། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 གསང་གསུམ་དཔལ།། ཐར་འདོད་སྤྱེ་བོའི་ཐར་པའི་ས་བོན་དུ།། གོ་སྤེའི་དག་གིས་གོ་
 བདེར་བཞུད་པ་འདིས།། གུན་ཡང་སྤྲོ་མེད་གུན་མཁུན་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། གང་གི་སྒོ་བ་གལ་
 དུ་གཏོགས་པའི་གྱིན་བ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། རབ་གནས་ཁྱམས་སྟོད་ཆོས་པའི་
 ཡར་ཆོས་བཟང་པོར་དད་གུས་ཅེ་གཅིག་པས་བྲིས།། སར་མར་ལམ།། །

༥ དཀར་ཆག

༡ རྩོད་བརྗོད།	3
༢ དཔེ་སྟུན་གསལ་བཤད།	7
༣ བསྐྱུ་མིང་དོ་སྟོན།	15
༤ མཛད་ནམ།	27
༥ ས་བཅད།	45
༦ གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་འདོན་ཆ།	༡
༧ གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།	༧
༡ མཛོད་པར་བརྗོད་པ།	༧
༢ བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ།	༧
༣ བསྟེན་པའི་གོ་དོན།	༡༡
༤ བསྟེན་པའི་ནམ་གངས།	༡༣
(༨) ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	༡༤
༡ གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག །	༡༤
༢ གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་དང་དུས།	༡༧
༣ དེར་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་ཚུལ།	༢༤
༤ རི་ལྗང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས།	༣༣
༥ བཟང་ཐོང་རི་ལྗང་འདུ་བྱ་ཚུལ་དང་། བཟང་བའི་ཚུལ།	༣༤

[illegible]

ཉ ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 26

༼ཁ༽དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེན་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 27

༼ཀ༽ ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་དང་དེར་མཆོད་གཏོར་སོགས་འདུ་བྱ་ཚུལ། 27

༼ཁ༽ བསྟེན་མཚམས་བྱེད་པའི་དུས། 28

༼ག༽ ཐུན་དང་པོའི་སྐབས་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 28

 1 བསྐྱས་པའི་དམིགས་པ། 29

 2 བསྐྱས་པའི་གངས། 30

 3 བསྐྱས་པའི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 30

༼ང༽ ཐུན་བྱི་མ་ནམས་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 30

༼ཅ༽ མཐུན་མཐའ་མའི་མཐུག་ཏུ་གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ། 31

༼ཆ༽ ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 31

༼ག༽དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་བསྟེན་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 32

 1 མཆོད་གཏོར་དང་ལོ་བྱེད་འདུ་བྱ་ཚུལ། 32

 2 བསྟེན་མཚམས་བྱེད་པའི་དུས། 33

 3 ཐུན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 33

 1 བསྐྱས་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 34

 2 བསྐྱས་པའི་གངས། 35

 3 བསྐྱས་པའི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 35

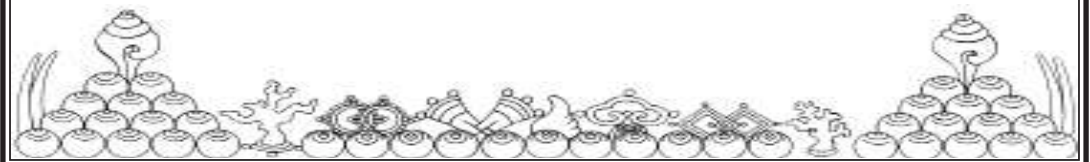
 4 ཐུན་བྱི་མ་ནམས་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། 36

 5 ཐུན་མཐའ་མའི་མཐུག་ཏུ་གཏོར་མ་དང་ཆོགས་འཁོར་བྱ་ཚུལ། 36

ཆ༽ ཐུན་མཚམས་སུ་དི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	༡༡༣
ང༽ ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འདི་གས་གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཚུལ།	༡༡༥
༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྗེས།	༡༢༥
༢ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྗེས།	༡༡༧
༡༠ དཔལ་དོ་རྩེ་འདི་གས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྗེས།	༡༡༩
༡༠ བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཏུགས་དཀར་མོའི་བསྟེན་པ་དི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	༡༣༠
༡ སྦྱར་བའི་སྟོན།	༡༣༥
༢ དངོས་གཞིའི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།	༡༣༥
༣ བཟླས་བཞིན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན།	༡༤༩
༤ ལྷ་བྱུག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ།	༡༤༡
༥ བཟླས་པའི་དམིགས་པ།	༡༤༢
༦ བཟླས་པའི་གངས་ཚད་དང་བཟླས་བྱའི་སྤྲུགས་དོན་བཤད་པ།	༡༤༩
༧ བཟླས་པའི་མཐུག་ཏུ་དི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	༡༥༩
༨ ཐུན་མཚམས་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་བྱ་ཚུལ།	༡༥༢
༩ བཟླས་བཞིན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན།	༡༦༡
ཐུར་ཐུན་དང་པོ།	
གསང་བ་དེ་འདི་གས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཡིག་དང་སྟོན་འགྲེལ་ནམས་གྱི་མཚན་ཐོ།	༡༦༣
ཐུར་ཐུན་གཉིས་པ།	
གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག	༡༩༡
ཐུར་ཐུན་གསུམ་པ།	
དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	༡༩༩

༡༡ ། གསང་བདེ་འདིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་
འདོན་ཆ་མཆམས་གང་བྱེད་ཀྱང་འབྱེད་བདེ་བར་
བཀོད་པ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༡༡། བ་མོ་གུ་རུ་བརྩོ་རྩ་ཡ། འདིར་དཔལ་གསང་བ་དེ་འདིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་
པའི་སྟོན་འཕྲོའི་འདོན་ཆ་ནག་འཕྲོས་སུ་འགོད་པ་ལ། མཆོམས་ཀྱི་ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཆར་གནས་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་
བྱུག་བདར་བྱེད་པ་ནས་མཆོད་གཏོར་འདུ་བྱ་བའི་བར་བསྟེན་ཡིག་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། གཞན་ཡང་།
མཆོམས་ཐོའི་ལྟ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་མཆོད་པ་དང་དཀར་གཏོར་རྒྱུམ་པོ་བད་འདབ་བཞི་པ་ཅན། གཞི་བདག་
གཏོར་མ། བགེགས་གཏོར། མེ་པོར། བྱ་བྱལ། ཡུངས་ཀར། ལྷེ་ལྷེ། ལས་བྱམ། རྟོར་བྱལ། འཛོར་འབྲུ་སོགས་
ཉིར་མཁོ་རྣམས་འདུ་བྱས། ཕྱི་རྩོ་སྤྱང་ལ་གྲིབ་སོ་བབ་ཅིང་གྲིབ་མ་རི་སྐྱེད་ལ་མ་སྐྱེབ་གོང་དེར་སྟན་ལ་འདུག་
ནས་ཀུན་སྟོང་བཅོས་ཏེ་སྐྱབས་སེམས་རྒྱུད་དང་འདེས་དེས་བྱས་ལ། རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ལྟར་གསལ་བཏབ་སྟེ། བསང་ཚུ་སྐྱབ་པ་ནི། བྱས་པ་རྩི་ལྷོ་ལམ་བེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཏ་སོགས་ལས་སྐྱགས་ཀྱིས་
བསངས། ལྷ་བྲུ་ཤས་སྤངས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་བྱང་བའི་རིན་
པོ་ཆའི་བྱམ་པ་དཀར་པོ་ལྟོ་བ་ཆེ་བ། མགྱིན་པ་རིང་བ། མཚུ་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པའི་ནང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གི་
མཐར་བཞུས་བྱའི་སྐྱགས་སྤེང་གི་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། བསང་ཚུ་ལ་
ཐེམ་པས་མཆོད་རྩིས་རྣམས་ཀྱི་བགེགས་དང་མ་དག་པ་སེལ་བའི་བྱས་པ་དང་ལྟན་པར་
གྱུར། ལས་སྐྱགས་ཅི་འབྲུབ་བཞུས་ལ་བསང་ཚུ་བསྐྱབ། དེ་ནས་བསང་ཚུ་གཏོར་ལ་ནང་མཆོད་གཉིས་དང་།
བསང་ཚུ་དང་ནང་མཆོད་གཉིས་ཀ་གཏོར་ལ་མཆོད་གཏོར་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བཟུབ། དེ་ནས་
སྐྱབ་ཁང་གི་སྒོའི་ཕྱི་ནང་གི་མཆོམས་ལྟ་བུ་ནས་བགེགས་གཏོར་དང་གཞི་བདག་གཏོར་མ་སྐྱེ་འགྲོ་ལྟར་རྒྱས་
པའམ་བསྐྱས་པ་ལ་མོས་ན། བགེགས་གཏོར་ལས་སྐྱགས་ཀྱིས་བསངས། ལྷ་བྲུ་ཤས་སྤངས། སྟོང་པའི་
ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཨོ་ལས་བགེགས་ཀྱི་
གཏོར་མ་ཐག་པ་མེད་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོ་ལྷ་རྩྱུ། ལན་གསུམ། རང་
གི་བྱུགས་ཀའི་ས་པོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བསྟེན་སྐྱབ་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་

བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་མཐའ་དུ་བཀྱག་པར་གྱུར། ཡོ་སམ་བེ་ལྷན་ན་མེས་མ་ཏ་སྤྲུག་ག་
 ཏ་སྤྲུག་བེ་ལྷ་སྤྲུག་མཐའ་ཏེ་ལྷ་ཏེ་སྤྲུག་ཏེ་སྤྲུག་ཏེ་མི་ག་ག་ན་ཁི་གི་ཕྱི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཡེ་སྤྲུག་
 ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་བསྟེ། ཡོ་སྤྲུག་ནི་སྤྲུག་ཏུ། ཡོ་གི་ཕྱི་ཕྱི་ཏུ། ཡོ་གི་ཕྱི་སྤྲུག་ཡེ་གི་ཕྱི་སྤྲུག་ཡེ་
 ཏུ། ཡོ་ལྷ་ན་ཡེ་ཏེ་ལྷ་ག་མན་བེ་དྲུག་ཏུ་སྤྲུག་ཏུ། ལན་གསུམ་གྱིས་ཏིང་ལོ་ཆང་བྱ་དང་བཅས་པ་
 བསྟེ། དེ་ནས། བ་མོ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཀྱིས་དང་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་དཔལ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་ཚེས་སྤྱིང་སྤྱང་མ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེན། ཅས་པའམ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ་པའམ། དཔལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་བདེན་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་
 གནས་འདིར་བསྟེན་སྤྲུག་ཐབ་མོ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་རྩོམ་པའི་བགེགས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་གཏོར་མ་འདིས་ཆེས་པར་གྱིས་ལ། གཅོད་པ་དང་
 གཏུག་པའི་སེམས་ཞི་ཞིང་། ཞི་བ་དང་པན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པས་རང་རང་སོ་སོའི་
 གནས་སུ་སོང་ཞིག ། ཡོ་སྤྲུག་ནི་དང་། ལས་སྤྲུག་པ་ཏུ་བརྟེན། ལྷ་ལྷ་གྱིས་བདུག ། ལྷངས་ཀར་
 གྱིས་བྲལ། རོལ་མོའི་སྤྲུག་པོ་དང་བཅས་གཏོར་མ་རྒྱུ་རིང་དུ་བསྐྱེལ་ཞིང་བསྟེན་སྤྲུག་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་
 བའི་ནག་ཤོགས་པ་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱད་པའི་དམིགས་པ་བརྟེན་པོ་བྱ། སྐབས་དེར་སྤང་གྱི་གད་སྤྲུགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུག་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པོ་དེར། རང་གི་བྱུགས་ཀའི་ཏུ་ལས་སོགས་སྤྲུག་མོང་བའི་སྤྱང་
 འཁོར་བསྐྱོམ་སྟེ། མཆོམས་འོག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཀྱིས་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་བསམ། བདེ་མཆོག་སྐབས་
 དེའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་སྤྲུག་པོ་ཆའི་སྤྲུགས་
 བཞོད་དེ་བདག་བསྤང་བ་བཅས་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱང་འཁོར་སྤྱི་འགྲོ་ལྷ་དང་། བདག་
 བསྤང་འོག་ནས་འབྱུང་བས་ཆད་སྤྲུག་ཏུ་མི་འབྱུང་རོ། དེ་ནས། གཞི་བདག་གཏོར་མ། ཡེ་མྱི་ཏས་བསངས།
 ལྷ་ལྷ་མས་སྤྲུགས། སྤྱིང་པའི་རང་ལས་སྤྱི་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 བྱང་དུ་ཡོ་ལས་གཏོར་མ་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་

ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོྫ་ཨུཾ་ཧྲཱི། ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། སྐྱུ་ར་ལན་གསུམ་གྱིས་བསྟོ། བདེ་
གཤེགས་བཞིའི་མཆན་བཟོད། ཡུན་ཚོགས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལྷན་པའི། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོའི་
གཏོར་མ་འདི། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ཡི། དུལ་ལྷ་གཞི་བདག་རྣམས་ལ་
འབུལ། བཞེས་ནས་རྩ་ང་མ་མཛད་པར། སྟོངས་ཕྱོགས་གནས་པོ་བཟང་པོ་མཛོད།
བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བཟོད་དེ་གཉུག་མར་གནས་པའི་
དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་སྒྲུབ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དཀར་གཏོར་བསྟོས་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་
བྱ། དེ་ནས། སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོ་བཞིའམ། སྟོབས་མ་བདེན་སྟོང་དུ་ཐོ་སྟོག་དཀར་པོ་
པརྒྱའི་གདན་ཅན་ཕྱོགས་བཞིར་ཤར་ནས་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱུ་བེ་བེ་བེ་རྣམས་བྲིས་པ་ཞིག་བཟན་པར་བཞག་
པའི་མདུན་དུ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཏོར་མ་དང་། མཆོད་པ་བཤམ། རང་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས།
མཆོད་པ། ཨོྫ་བཟླ་ཨ་མྲི་ཏ་ཀྲཱ་ལི་ཏ་ན་ཏ་ན་ཧྲཱི་པཎྜ་གྱིས་མ་དག་པ་བསངས། སྤ་བྲུ་ཤས་སྤངས།
སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོྫ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཨོྫ་འོད་
དུ་ཁྱབ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཏོག། བདུག་སྟོས། སྟོང་གསལ། བྲི་
ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་
གྱུར། ཨོྫ་ཨུཾ་ཧྲཱི། བས། འཤྲ་ཨུཾ་ཧྲཱི་གི་བར་བྱ་རྒྱུད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། གཏོར་མ། ཨ་མྲི་ཏས་
བསངས། སྤ་བྲུ་ཤས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོྫ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ནང་དུ་ཨོྫ་འོད་དུ་ཁྱབ་ལས་བྱུང་བའི་གཏོར་མ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་
ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོྫ་ཨུཾ་ཧྲཱི། ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཐོ་ཡོར་ལ་ལས་བུམ་གྱི་
རྒྱ་འཕྲོར་ཞིང་ལས་སྟགས་གྱིས་བསངས། སྤ་བྲུ་ཤས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བད་ཁྲའི་སྟོང་དུ་
ཐོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐུར་བཞེངས་པར་གྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་
དུལ་འཁོར་སྐུར་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་བེ་ཤང་སྟེང་བ།
འཕགས་སྟེས་པོ་སྟོན་པོ་གཡས་རལ་གྱི་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་སྟེགས་མཛུབ་མཛོད་པ།

སྤྱན་མི་བཟང་དམར་པོ་གཡས་མཆོད་རྟེན་དང་། གཡོན་སྤྱལ་ཞགས་འཛིན་པ། རྣམ་ཐོས་
 སྤུངས་མེད་པོ་གཡས་རྒྱལ་མཆོད་དང་། གཡོན་ནེའུ་ལེ་བསྐྱམས་པ། བཞི་ཀའང་དར་སྤྱ་
 ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ། དེ་ན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་རོལ་བའི་
 སྤྱབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགྱོན་པར་ཞུ་། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་གིས་མཆོད་པར་
 གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། དེ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱལ་
 ཆོན་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཨོ་བཟླ་ས་སྤྱ་རྩེ་རྩྱ་བེ་རྩྱ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར།
 ཅེས་བསྟེན་ལ། རྒྱལ་ཆོན་སྤྱེ་བཞི་འཁོར་བཅས་ལ། ཡིད་འོང་མཆོད་པའི་ཆོགས་རྣམས་
 དང་། མཆོད་སྤྱན་གཏོར་མ་འདི་འབུལ་གྱིས། བཞེས་ལ་མཆོམས་གཅོད་འཕྲིན་ལས་
 མཛོད། རྒྱལ་པོ་ཆོན་པོ་སྤྱེ་བཞིའི་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་གུས་གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་
 གསོལ་བར་གྱུར། རྩི་ཏ་རྩྱ་ཡ། བི་རུ་རྩྱ་ཀ་ཡ། བི་རུ་བཟླ་ཡ། བི་ཤ་མ་ཏ་ཡ། མཐུ་རྩྱ་རྩྱ་ས་
 པ་རི་སྤྱ་ར་ཨོ་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཏི་ཁྲ་ཏི། གསུམ་དང་། ཨ་ཀྲ་རོ་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་འབུལ།
 ཨོ་མཐུ་རྩྱ་རྩྱ་ས་པ་རི་སྤྱ་ར་ཨོ་རྩྱ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། རྒྱུ་སེལ་ཏེ་སྤྱན་སྤྱ་རུ། བསྟན་དང་
 བསྟན་འཛིན་སྤྱེས་བྱ་རྣམས། སྤྱང་ཞིང་སྤྱོད་པར་ཞལ་བཞེས་པའི། རྒྱལ་ཆོན་བཞི་ལ་
 ཐུག་འཆལ་བསྟོད། ཅེས་བསྟོད། བདག་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་འདི། རི་སྤྱིད་ལེགས་པར་གྱུབ་
 ཀྱི་བར། ཕྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་འབྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད།
 ཅེས་མེ་ཏོག་གཏོར་ལ་འདོད་དོན་ཁྱེད་ཞིང་ཡིག་བརྒྱ་དང་། ཡེ་རྩྱ་སྤྱུ་ས་བརྟན་བཞུགས་དང་བཟུ་གིས་བྱའོ། དེ་
 བས་ནང་དུ་འོང་སྟེ་གནས་ཁང་ལ་བསང་ཆུ་དང་ནང་མཆོད་གཏོར། རྩྱེ་རྩྱེ་སོགས་ལས་སྤྱུགས་ཀྱིས་
 བསངས། སྤྱ་སྤྱ་ལས་སྤྱངས། སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་
 འཕྲོས་པས། རྩི་རྩི་ས་གཞི། ཞེས་པ་ནས། མེ་དབུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ཅེས་བཛོད་
 ལ་བསྤང་འཁོར་བསྐྱེམས་ནས་གནས་ཁང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་གདན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གཡོན་
 བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་མཉམ་བཞག །གཡས་རྩི་རྩི་འཛིན་པས་ས་གཞོན་གྱིས་གདན་ལ་རེག་སྟེ། མཆོམས་

སྟན་འོག་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་སྤྱིང་ཞིང་འཐས་པ་དོ་རྗེའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར། ཨོྫ་ལྷ་མཚོ་ཨ་ས་ན་རྩྱ་སྤྱ། ཞེས་ལན་བདུན་ཅམ་བཞེད་ལ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་སྟོན་པས་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱིན་གི་བདུད་བཙེམ་པའི་རྣམ་ཐར་བཞུགས་པ། དེ་
 རས་ཕྱོགས་སམ་གནས་བསྐྱེད་བཞི། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱ་ལས་འདྲེལ་དང་། ཁྱོ་བོའི་
 ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་སྤྱབ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་
 བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཅེས་བཞེད་ལ་དོན་བསམ་བཞིན་དུ་ཤར་ནས་བཟུང་ཕྱོགས་
 བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐེབ་མཛུབ་གིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་། ཨོྫ་སྤྱ་ཕྱོད་ཞེས་སོགས་སྤྱགས་ཆན་པ་
 བཞི་ལན་གསུམ་བཞེད། དེ་ཡང་འཛིགས་གསང་ལ་ལག་པ་གཡས་པས་སེ་གོལ་གཡས་སྟོར་དང་། བདེ་
 མཆོག་ལ་གཡོན་པས་གཡོན་སྟོར་བྱེད། སྤྱི་ཕྱི་སོགས་ལས་སྤྱགས་མང་དུ་བཞེད་དེ་བདག་དང་གནས་དང་
 ཡོ་བྱད་ལ་སྤྱགས་ཡུངས་སམ། འཐོར་ནས་དང་། བསང་ཆུ། རང་མཆོད་བཅས་གཏོར་ལ་སྤྱར་ཡང་བགེགས་
 བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་གནས་བསྐྱེད་བའི་མཛུབ་དུ་སྤྱར་ཡང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་ཞེས་
 སོགས་གྱི་སྤྱང་འཁོར་གོང་བཞིན་བསྟོམ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་བཞི། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོྫ་ལས་
 འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བར་ཨོྫ་གིས་མཆོན་པ། མགྱེན་པར་ལྷ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྟེ་
 བར་ལྷ་ལས་མཆོན་པ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་ལས་དོ་རྗེ་ཕྱོད་པོའི་ལྟེ་བར་རྩྱ་གིས་མཆོན་པར་
 གྱུར། ཅེས་བཞེད་ལ་སྤྱི་མགྱེན་སྟེང་ག་གསུམ་དུ་གཡས་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་མཛུབ་གིས་བདུད་ཅིའི་
 རུས་རེག་པའམ། གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་གིས་ནང་མཆོད་སྤྱངས་པས་ཐེག་ལེ་རེ་བྱས་ལ། ཨོྫ་ལྷ་རྩྱ། ལན་
 གསུམ་བཞེད། དེ་ལྟར་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལས་འདྲེལ་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་
 འདྲེལ་བེར་གྱི་རྣམ་པར་བཀུག་ནས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྟོ་གསུམ་དོ་རྗེ་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གིས་བརྒྱལས་པར་གྱུར། ཅེས་དོན་དེ་ལྟར་བསམ་ལ་བདག་ཉིད་གྱི་
 སྟོ་གསུམ་བསྐྱེད། སྤྱལས་འདིར་ཡང་སྤྱང་འཁོར་བསྟོམ་དགོས་ཤིང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་བསངས་སྤྱངས་

སོགས་མི་དགོས་པར་སྤར་ཡོད་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནན་ཏན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདི་དག་གི་
 རྟོར་ལ་རྒྱད་སྟེ་རང་རང་ནས་དམིགས་བསལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གྲང་གྲུབ་ན་
 ལེགས་ཤིང་། སྤྱིར་བཏང་དུ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མར་བསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་ཚུ་འཛོར་ཞིང་ཨ་ཁྱི་ཏ་སོགས་
 རང་རང་གི་ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་བསང་དགོས་པ་དང་། ནང་མཆོད་མི་དགོས་པའི་བྱད་པར་ཅམ་ལས་མཆོམས་
 གང་བྱེད་གྲང་སྟོན་འགྲོའི་འདོན་ཆ་འདིས་གྲང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།། དེས་སྟོན་འགྲོའི་སྟོར་རྣམས་ལེགས་པར་
 གྲུབ་པས་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྟོག་སེམས་བསྒྲུབ་བསྐྱེད་སོགས་ལ་
 འབད། དེ་ནས་བྱམ་དངོས་གཞིའི་འགོ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དུས་ཆོད་ལ་བབ་པ་ན་འཇུགས་པ་
 ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་བསྟེན་པའི་བསྐྱེད་གྲངས་སོང་བ་ན་སྤྱི་མདོར་བསྐྱེད་ཤིག་གི་མཛུགས་ཏུ། མཆོམས་ཐོའི་
 མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་གསར་བ་བཤམས་པ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞིའི་ལྷགས་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱུ་གྲུས། ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་བྲུག་འཆལ་བསྟོད།། ཅས་པའི་བར་བརྗོད་
 ལ། མཆོད་ཅིང་བསྟོད། ཡིག་བརྒྱས་ཆད་སྤྲག་སྤྲང་། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་།། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བཅོད་པར་གསོལ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས།། སྟོངས་གྲོགས་འཕྲིན་ལས་
 བསྐྱེད་པ་ལེགས།། རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས་ནས་གྲང་།། ཇི་བཞིན་དུས་སུ་འདིར་
 སྟོན་ཅིག །བརྗོད་ཅིག ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་ཤིང་། དམ་ཆེག་པ་རང་
 ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཅས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་ཞིང་མཆོད་གཏོར་གཤེགས། ཐོ་དབེན་པར་བསྐྱེད།། ཞེས་
 གསང་བ་དེ་འདྲིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་འདོན་ཆ་མཆོམས་གང་བྱེད་གྲང་འབྱེད་བཤད་པར་
 བཞོད་པ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གྱི་ན་བ་བྱུང་མིང་པས་བསྐྱིགས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སྟོང་
 གྲུབ་བསྟན་ཆོས་འདོན་གྱིས་བཀྱིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །སར་མདྲ་ཡི།།

༡༡། དབལ་གསང་བདེ་འདི་གས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པ་ནི་ལྟར་

བྱ་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འདྲེན་

པའི་གྲུ་གཟིངས་ཞེས་བྱ་བ་

བཀྲགས་སོ།།

༡༡། ན་མོ་གྲུ་རུ་བརྩ་རྒྱ་ར་ཡ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
གསང་བ་ཀུན་འདུས་རིགས་བརྒྱའི་ཁྲབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་།། བརྟན་གཡོའི་འཁོར་ལོ་
སྐྱེབ་བྲལ་བདེ་སྟོང་ངོ་བོར་སྟོམ་མཛད་ཁྲབ་བདག་དབལ་ལྡན་ཉེ་རུ་ཀམ་། བདེ་སྟོང་དོ་རྩེ་
སྐྱེབ་གཉིས་འདིགས་བྱེད་ཁྲད་ཆོས་ལྡན་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྩེའི་གཤེད།། རྣམ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་ཟིན་ཅན་ལྷ་མ་འདབ་བརྒྱད་སྟོང་དབུས་གཉུག་མའི་སེམས་དང་གཉིས་
མེད་རོལ།། གང་ཐུགས་ལས་འོངས་ཐབ་གསང་བདུད་ཅི་ལོངས་སུ་སྟོན་དང་འབྱེད་པ་ལ།།
ཆོས་བདག་གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྟོང་ཁྲད་པར་བཀའ་སྟོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས།།
བཅེ་བའི་ཐུགས་དང་དབྱེས་པའི་གར་གྱིས་དམ་ལྡན་རུ་བཞིན་སྟོང་མཛོད་ལ།། བཤད་སྐྱབ་
བསྟན་པ་སྟོགས་བཅུར་སྟེལ་བའི་རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་གཡེལ་མེད་མཛོད།། གང་ཞིག་
བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ལེགས་བསྟེན་ཉེ།། ལྷག་ལྷར་བསྟེན་ཞིང་སྐྱབ་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ཆེར་ཞུགས་ནས།། མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་དོན་གཉེར་འགའ་མཆིས་ན།།
སྐལ་ལྡན་དེ་དག་ལེགས་བཤད་བྱ་ཆེན་འདིར་ཞུགས་ཤིག །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་རྒྱད་སྟེའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་

ཤིང་། འཕགས་པོད་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཚེད་མེད་དུ་མ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ། ཁམས་གསུམ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་བབས་ཤིང་ཐུགས་དམ་ལྷག་ལྷའི་གཙོ་བོར་
 མཛད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་། རང་ཅག་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་རིང་ལུགས་
 འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གསང་བ་དེ་འདིགས་གསུམ་ཉིད་ཡིན་པར་རྗེ་
 བཅུན་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གང་གི་ལམ་ལ་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
 ཀྱི་སྟོང་པོ་སྦྱ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཐབ་གནད་གསལ་རྒྱས་ཆང་ཞིང་། དེས་ན་སྦྱ་འོད་
 ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་སྦྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དཔལ་གསང་བ་དེ་གཉིས་དང་།
 མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བ་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་
 ལུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་ཁྱེན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་སྦྱར་བ་དཔལ་
 རྟོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དཔལ་གསང་བ་དེ་འདིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱར་ཆད་དུ་
 འཁྱོལ་བ་བྱས་ན་གནས་སྐབས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ལས་བཞི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཆང་ལ་
 མ་ཞོར་བའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་སོགས་ཆོས་
 མཐུན་གྱི་འདོད་དོན་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་
 གོ་འཕང་ཡང་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གོགས་དང་ཉེར་འཆེ་མེད་པར་འཐོབ་པར་ཀྱས་
 ལ། གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་རྒྱུད་བའམ་གཡེང་བའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཁྱེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་རི་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་བསྟོམ་བཞུས་ལ་བཙོན་པར་བྱས་ན་འདི་
 རྒྱུ་བར་དོ་ཆེ་རབས་ཀྱི་ཐོང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲ་མ་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། སྟེ་བ་བདུན་ནས་བཅུ་
 དུག་ཚུན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་ཀྱས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་མད་དུ་བྱུང་བ་
 འགྲིག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་དང་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེས་ན་ད་ལྟ་དལ་
 འཁྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཛུ། ཁྱད་པར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
 གཏེར་དུ་གྱུར་ཅིང་སྦྱབ་ཐག་ཉེ་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་ལྷ་བུ་སྦྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོན་

དགའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤུགས་
དག་ལ་རྒྱན་རིང་བའི་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་དག་གི་བསྟན་
སྒྲུབ་ལ་སྒོ་གསུམ་འབད་བ་ཆེག་བྱེད་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ།།

དེ་ལ་བསྟན་པའི་གོ་དོན་ནི། ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་རང་གི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་བསྟན་པའམ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་
ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། “རི་སྤྱིང་ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་ཆོ་གར་ལྡན་པ་
ཡི།” ལྷ་ཉེ་ཅེ་གཅིག་མཆོད་མ་ཐོབ་པ་བསྟན་པར་གསུངས།།¹ ཞེས་དང་། སྒྲགས་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། “སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། ཐུན་
མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་ཡི།། བསྟན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདོད།། ཐ་མལ་པ་ནི་དོ་རྩེ་བཞི།།
མཆོག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་རྣམས་སོ།།”² ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། “དེས་ན་དབང་ཐོབ་ནས་
དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོ་བ་པའི་བསྟན་པ་ནི་
རང་གིས་ལམ་སྟོམ་པ་ཡིན་པས། དབང་དང་རབ་གནས་སོགས་བྱེད་ན་སྒྲུབ་ལ་མི་བྱེད་
ན་འཛིག་པ་ག་ལ་ཡིན།”³ ཞེས་དང་། “ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷའི་
ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་སྒྲུབ་པ་ནི་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་རི་ལྟར་བྱ་བ་རྒྱས་པར་
བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།”⁴ ཞེས་ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོམ་པ་ནི་བསྟན་
པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་ སོག་གངས་ཀྱི་ལུས་བྱང་བའི་ནང་ནས་
ཆོག་རྒྱུད་ལྷ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་སྤྱིང་ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་མཆོད་པར་ལྡན་པ་ཡིས།” ཞེས་སོ།།
2 རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ག་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དབང། སོག་གངས་ཀྱི་ལུས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས།། བསྟན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདོད།། ཐ་མལ་
པ་ནི་དོ་རྩེ་བཞི།། མཆོག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
3 རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ག་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དབང། སོག་གངས་ཀྱི་ལུས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དེས་ན་དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོ་བ་པའི་བསྟན་པ་ནི་རང་གི་ལམ་སྟོམ་པ་ཡིན་པས།
དབང་དང་རབ་གནས་སོགས་བྱེད་ན་སྒྲུབ་ལ་མི་བྱེད་ན་འཛིག་པ་ག་ལ་ཡིན།” ཞེས་སོ།།
4 རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ག་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དབང། སོག་གངས་ཀྱི་ལུས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།

ནམ་གཞག་རྒྱས་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེས་འབྲང་ཆད་ལྟན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་འབྲེལ་
 དང་། སྐྱབ་ཐབས། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སློན་ནས་ཤེས་པར་
 བྱས་ཏེ། ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པས་བསྟན་པ་ཞེས་པ་སྤྲགས་བཞུ་བ་ཁོ་ནར་མི་བརྩུང་
 རོ།། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་སྲུ་བབས་པ་གྲངས་བསྟན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཡ་ཆེ་སྟེ། འཕགས་པ་
 ལྟས། སྤྱིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས།། སྟོན་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་འབད་ནས།། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི།། ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་བརྟག་པར་
 བྱ།། ལྟ་ནི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན།། བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྲོད་ཡིན།།”¹ ཞེས་བསྟན་
 པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་དང་བདག་འཇུག་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་རང་གིས་རང་
 ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། བསྟན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་སློབ་པོ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཁེ་ཉིན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།
 དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཤེས་པས།། ‘སྟོན་དུ་
 བསྟན་པས་ཆོགས་གསོག་ཅིང་།།’ བགེགས་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་བྱེད་བྱ། བསྟན་པ་མེད་
 པས་དངོས་བྱུང་མེད།། དེ་སྤྱིར་རིམ་གཉིས་དེ་ཉིད་རིག་། དཔེན་པར་ཡང་དག་གནས་ནས་
 བློ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།། ‘སྟོན་དེ་ཡི་གསང་སྤྲགས་བཞུས།།”² ཞེས་ལམ་གྱི་
 གོ་རིམ་ཤེས་པའི་སྤྲགས་པས་སྟོན་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། བགེགས་ཉམས་པར་བྱ་བ་
 དང་། ལྟ་མཉེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ལྟ་སྐྱོམ་པ་དང་སྤྲགས་བཞུ་བའི་བསྟན་པ་བྱ་དགོས་
 པར་གསུངས་པས། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་གནས་སྤྱིན་སྲིག་གཏོར་ཆེན་
 སོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་སོགས་ལ་དབང་བ་ལ་

1 རྗེ་བསྟན་ལྷན་རྒྱུད་འབྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག། སྤྱིང་པོ་མདོར་བསགས། སློབ་མ་ཡོངས་སྲུ་བརྟག་པའི་ཆོག་གོག་གྲངས་ ༡༡༩ བ ༣

2 རྗེ་བསྟན་ལྷན་རྒྱུད་འབྲེལ། བྱ། བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཨ་རྒྱ་ཡུ་ཀ་ར་གྲག། དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ། ཐེག་གདབ་པའི་ཆོག་གོག་གྲངས་ ༤༩༤ ལས་བྱུང་
 པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྟོན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོགས་བསགས་ཤིང་།།’ ‘སྟོན་དེ་ཡི་གསང་སྤྲགས་བཞུ།།’
 ཞེས་སོ།།

ཐོག་མའི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་འདི་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་མཆན་མའི་བསྟན་པ་ནི། གངས་ཀྱི་བརྒྱུས་པ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་
བས་ལྟས་གནང་བའི་མཆན་མ་ཐོབ་པ་དང་། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པའི་སེམས་དག་པ་
ཐོབ་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། འོ་འམ་
འོ་ཕྱེད་དམ་ལྷ་བ་བཞིར་སྟོམ་པ་དང་། གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་གངས་བསྟན་རྒྱས་པ་ནི། གདོང་དུག་གི་རྒྱད་
ལས། “བྱེ་བ་ཆང་བར་བརྒྱས་པ་ཡིས།། རབ་འབྱམས་ལས་ལ་མི་འབྱུབ་པ།། མེད་དེ་དེ་
ཡིས་ཐམས་ཅད་འབྱུབ།།”¹ ཅེས་དང་། རྒྱུ་རྩ་ཀ་རས། “སྟགས་པས་སྟོན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།།
‘བྱེ་བ་བརྒྱས་ནས་ལས་རྣམས་བརྟམ།།’ ཡང་ན་མཆན་མ་ཐོབ་ནས་བྱ།།”² ཞེས་སྟགས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “ཞི་སྟགས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་སྐྱབ་
པའི་བརྒྱུས་པ་ལ་ནི། ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་
མ་གཏོགས་པ་གངས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱེ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་།།”³ ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལས་རུང་གི་གངས་བསྟན་ནི། རྒྱད་བརྟག་གཉིས་
ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའི་བརྒྱུས་པ་འབྱམ།། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་དེ་བཞིན་གྱི།།”⁴
ཞེས་དང་། སྤང་བ་ལས། “འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོའི་འབྱམ་བརྒྱུས་ཤིང་། ‘ཡང་ན་རང་གི་ལྟ་
ཡི་འབྱམ།།’ དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་གྲི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་ཏུ་བསྟན་པར་བརྟོན།།”⁵ ཅེས་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱད་འབྱམ། ༤ ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད། སྟག་གངས་949ན3

2 རྗེ་བསྟན། རྒྱད་འབྱམ། མི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་རྩ་ཀ་ར། རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས། སྟག་གངས་394བ2 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
རྒྱུ་གཉིས་པ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བྱེ་བ་བརྒྱས་ནས་ལས་རྣམས་བརྟམས།།’ ཞེས་སོ།།

3 རྗེ་ཆོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྱམ། 3 བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱུ། གཙང་དཔར། སྟག་གངས་93ན6 ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་
སྟགས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་འབྱུབ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་པ་གངས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱེ་
བར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་།།” ཞེས་སོ།།

4 རྗེ་བཀའ། རྒྱད་འབྱམ། ༨ བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བརྟ་བ། སྟག་གངས་93བ9 ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཁོར་ལོའི་བདག་
པོའི་བརྒྱུས་པ་འབྱམ།། དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གྱི།།” ཞེས་སོ།།

5 རྗེ་བསྟན། རྒྱད་འབྱམ། 13 བརྟེན་ཆེན་པོ་ཨ་རྟ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུབ། དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་སྤང་བ། ཐེག་གདབ་པའི་ཆོག་སྟག་གངས་692 ལས་བྱུང་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མངོན་བརྗོད་སོགས་ལས་གཙོ་བོ་དང་རང་གིས་མེ་ཉོག་སོག་པའི་
ལྟ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱམ་བཞུ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གདམ་ང་ཅན་ལ་བྱ་བར་སྒྲགས་
རིམ་ལས་གསུངས་ཤིང་། བདེ་མཆོག་སྒྲོར་ལ་ནག་པོ་སྟོད་པ་དང་དྲ་རི་ཀ་པས་བསྟེན་པའི་
གངས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་མཆོན་མ་དང་།
དུས་དང་། གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་གསུམ་ལས་ལྟས་གནང་བའི་མཆོན་མ་ཐོབ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཞིང་། ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེམས་པ་དང་། སེམས་དག་པའི་
མཆོན་མ་བྱང་ཡང་ལྟས་གནང་བའི་མཆོན་མ་མ་བྱང་ན་བཞུས་པའི་གངས་ཇོགས་དགོས་
པར་སྒྲགས་རིམ་ལས་གསུངས་པས་གངས་བསྟེན་ཡང་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་ད་
ལམ་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་འཆད་པ་ཡིན་པས།

(ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་འཆད་པ་)འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པའོ། དང་པོ་(སྤྱིར་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག། གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས་དང་དུས། དེར་ནལ་འཕྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་
བ། རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། དང་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། སྟོད་རུང་
གི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མོང་བ་
སྤེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྤངས་ཏེ་རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ངས་པར་
དགོས་ཏེ། རྒྱད་དོ་རྗེ་ཐོང་བ་ལས། “རི་ལྟར་སེང་གའི་འོ་མ་ནི། ས་ཡི་སྟོད་དུ་བཞག་མི་
བྲ། དེ་བཞིན་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད། སྟོད་མིན་དག་ལ་སྤྱོད་མི་བྲ།”¹ ཞེས་དང་།
རྗེ་ལྷ་མས། “བྱན་མོང་ལམ་སྤངས་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ན།”² ཞེས་སོ། སྟོད་དུ་མི་རུང་བ་
ལ་དབང་དང་གདམས་ངག་བྱིན་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན། “སྟོབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི།

བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཤར་གཉིས་པ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡང་ན་རང་གི་ལྟ་ལྟའི་འབྲས།’ ཞེས་སོ།

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱད་འབྲས། 3 བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཐོང་བ། ལེའུ་རེ་ལྟ་བུ། སོག་གངས་343ན3

2 རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གསུང་བའི་གསུང་འབྲས། 10 གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་ལམ་མཆོག་སྟོ་འབྱེད། གཙང་དབར། སོག་གངས་343

འདི་དང་པ་རོལ་དུ་ནི་ཕྱང་། སྟོང་མིན་མན་ངག་རབ་བཤད་ན། སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་
 ཉམས་པར་འགྱུར།”¹ ཞེས་སྟོབ་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེན་ཆེ་ཚུལ་དང་། ལྟལ་མཆོག་ལྟལ་པས།
 “སྟན་མོང་ལམ་སྦྱངས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར། མ་དུལ་སྦང་པོ་ཞོན་པས་རང་ཉིད་ཕྱང་།”²
 ཞེས་ཕྱང་ཆབས་ཆེ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་དོན་འདི་ལ་སྟོབ་
 གཉིས་ཀས་གཟབ་དགོས་སོ། དེ་ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་སྟགས་ལམ་གྱི་འདུག་
 སྟོ་ཡིན་པས་དབང་མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཞིག་དགོས་
 པར་བཞེད་ལ། ཡང་བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བ་དང་བྱང་པར་བདག་ཅག་གི་སྦྱབས་མཆོག་
 རོ་རྩེ་འཆང་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། སྟགས་ཀྱི་འདུག་སྟོ་དང་། སྟགས་
 ལམ་གྱི་འདུག་སྟོ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་སྟོང་རུང་ལམ་སྟན་མོང་བས་
 རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་ཆད་ནི། ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་
 བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 མན་ངག་སྟོང་བྲིད་དམ་ཉམས་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་མཛོས་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་
 སྲུ་སྦངས་པས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་རབ་ཅོལ་མེད་ཀྱི་
 སྟོང་བ་ཐོན་པ། འབྲིང་ཅོལ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པ། དམའ་ཐའང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་
 གསུམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས་ཉམས་འོག་དུ་ཚུད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པར་བཞེད་དོ།
 དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཚུང་ལས་ཀྱང་། “སྟོབ་མ་ནི་ཐེག་པ་སྟན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་
 རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་ལ་སྟོང་བ་
 ལྷ་ཐེན་སྦྱེས་པ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། ཟབ་མོ་རོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་

1 རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲམ། 3 བཤད་རྒྱུད་རྩེ་རྩེ་བཀའ། ལེའུ་རེ་ལྟ་བུ། སྟགས་གངས་333ནེ

2 རྒྱལ་དབང་ལྟ་བུ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲམ། 3 ལུགས་རུང་བསྐྱབ་བྱ། སྦྱ་བཅར་ནས་གྲུ་མན་བདེ་སྦྱང་གི་དེབ་གཞུགས།
 སྟགས་གངས་336། 6 ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་མ་སོང་བར། མ་དུལ་སྦང་པོ་ཞོན་ན་རང་ཉིད་ཕྱང་།” ཞེས་སོ།

བ་ཡོད་བ་སྟེ།”¹ ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྟོམ་འབྱུང་རྫོང་སྟོང་སྟོང་གས་
ལས་སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་གསུངས་བ་དང་། ལག་ན་རྩོམ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་དང་སྟོད་
བསྐྱུས་སྟོང་གས་ལས་ལས་གྱི་གོ་རིམ་གསུངས་བ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལས་སྟོམ་ན། དེ་
དག་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་ལས་བཟོད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། བལ་
ཆེ་བ་ནི་སྦྱར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་བ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། “སྦྱར་བཏང་དམིགས་
ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ལས་རབ་དུ་བསྟགས།”² ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་
སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་བ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་བཏང་དམིགས་
བསལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། སྦྱབ་གྲོགས་ལ་སྦྱར་བཏང་དམིགས་བསལ་དབྱང་བཟང་
གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་སྦྱར་བཏང་དམིགས་
བསལ་དོན་དམ་བསྟན་བ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དང་། སྟོབ་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
སྦྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ་སྟགས་རིམ་དུ་བཀོད་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མདོར་བསྐྱུས་ན།
དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་སྟོབ་མ་ལ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་
སྦྱངས་བ་དང་། སྟོམ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་ཞིང་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་དད་བ་བཟན་བ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་སོ། །སྟོད་རུང་གཉིས་བ་དབང་གིས་རྒྱུད་སྟོན་ཏེ་ལམ་གསང་ཆེན་ཟབ་མོ་ཉན་
བསམ་སྟོམ་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། “དང་པོར་རེ་
ཞིག་གང་ཆེ་སྟོབ། ལན་གཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར། དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་
བ་ཡི། ངེས་པར་སྟོད་དུ་གྱུར་པའོ། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། བྱེ་མ་བཅོར་
ལ་མར་མེད་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ད་རྒྱལ་གྱིས། དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་

¹ མཁས་བླ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབྲུམ། བ་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་རྒྱུད། གཙང་དབང་། འོག་གངས་ཀྱི་མཚན་ལས་ལྟར་བུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སྟོབ་མ་ནི་ཐེག་པ་བྱན་མོང་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་ཆེ་འདྲེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། བྱང་རྒྱུད་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བ་ལ་སྟོང་བ་སྟོན་སྟོམ་པ།
སྟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་ཟབ་མོ་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་སོས་པ་ཡོད་བ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

² རྩོ་བསྟན། སྟོམ་རབས། ཞེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱུལ། རིན་ཆེན་ཐང་བ། ཡེུ་བཞི་བ། འོག་གངས་ཀྱི་མཚན་ལས་ལྟར་བུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྦྱར་བཏང་
དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དག །བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཀྱང་ལ་བསྟགས།” ཞེས་སོ།

བྱེད་པ།། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཞི་མ་ཐག །དངོས་བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ།། དེ་བས་
 འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ལྷ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ལྷ།།”¹ ཞེས་དང་། རྟོག་མེད་ལས་ཀྱང་།
 “ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན།། སློབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་།། ‘སློབ་དཔོན་
 སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི།།’ མི་བཟད་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། དབང་ཡང་བྱིན་ལྷན་ཐབས་ཟབ་མོས་དབང་བསྐྱར་གྱི་གོ་གཅོད་པ་དང་། རྟོག་མེད་
 ཅམ་དང་། དུག་ལེན་མ་དག་པ་སོགས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པས། རྒྱུད་དོན་བསྐྱུས་པ་ལྟ་
 བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་བྱུང་གྱི་འབྱུང་གནས་རྟོ་རྟེ་སློབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཏབ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་ཁྱེད་སྲས་
 མ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་ཞུགས་ཏེ་
 རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ངོ་བོ་མ་ལོར་ཞིང་། གངས་དང་གོ་རིམ་
 མ་འཁྱུགས་པའི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སློ་ནས་སློ་གསུམ་གྱི་དེ་མ་འཁྱུད་ཅིང་
 གསང་ཆེན་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉན་བསམ་སློམ་གསུམ་ལ་དབང་བ་དང་། འབས་བུ་སྐྱབ་པའི་
 ས་པོན་འཛོག་ངེས་པའི་དབང་མཛོས་ཏེ་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མང་གཞི་ཚུགས་པ་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་སོ།། སྟོན་བྱུང་གསུམ་པ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གཅེས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་སློ་ནས་
 བསྐྱུང་བ་ཞིག་གལ་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། “ཤིན་དུ་མཉམ་བཞག་སྐྱབ་
 པ་པོས།། དམ་ཆོག་ཏྱག་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ།།”³ ཞེས་སོགས་དང་། མཉམ་སྦྱར་ལས་ཀྱང་།
 “དཀྱིལ་འཁོར་དག་དུ་མ་ཞུགས་དང་།། དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་།། གསང་བའི་

1 རྟོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུང་། 2 དུག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་36བཅ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་རེ་ཞིག་སློབ་མ་ལ།།
 དབང་རྣམས་ལན་ཅིག་བསྐྱར་བ་ཡིས།། དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི།། དེས་པར་སྟོན་དུ་བྱུང་པའོ།། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་བྱུང་མེད།། བྱེ་
 བཅོར་ཡང་མར་མེད་ལྟར།། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ད་རྒྱལ་གྱིས།། དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་གསལ་བྱེད་པ།། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཞི་མ་ཐག །དངོས་བྱུང་
 ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ།། དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ལྷ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ལྷ།།” ཞེས་སོ།།

2 རྟོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུང་། 3 བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་37ནྟན་3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་གསུམ་པ་རྩུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སློབ་མར་མཚུངས་པར་ནི།། ཞེས་སོ།།

3 རྟོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུང་། 4 བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། སོག་གངས་37ནྟན་6 ལུང་ཁོངས་སུ་ཆོག་རྟེན་འདི་གཉིས་གོ་རིམ་སྟོན་ནས་ཡོད།

དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། སྐྱབ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ།”¹ ཞེས་དང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྒྲ། ‘འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ཀྱང་སྒྲ།’ ཏྲག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བར་བྱ།”² ཞེས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་ན་དམ་ཆོག་སྟོག་དང་བསྟོན་ཏེ་སྤྱང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། མདོར་ན་རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་མོ་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། ‘བཀའ་བཞེན་དུ་ནི་མི་བྱེད་དང་།’ དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར།”³ ཞེས་སྐྱོན་བཞེད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེལ་བ་དུ་མར་བསྐྱབས་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་ཡོན་ཏན་བཞེད་དང་ལྡན་པས་སྐྱབ་ན་སྤྱིར་དུ་འགྲུབ་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་བཞེད་ནི། སྤྲགས་རིམ་ལས། “ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མན་ངག་བཞེན་དུ་སྤྱངས་ནས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་གཉིས་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བས་འཇུག་སྟོན་གི་བསྐྱེལ་བ་བཅས་པའི་དམ་ཆོག་ནམས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞེན་དུ་སྤྱང་བར་བྱས་པ་དང་། ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ལ་དད་པ་བཏན་པའོ།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། “དད་པས་སྤྱིར་མི་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཐ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་པ། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ནམས་”⁵ དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སྟོན་བྱུང་གི་ཆོས་

1 རྟེན་གཤམ་ རྒྱུད་འབྲུམ། ༡ མཉམ་སྦྱོར། ཏྲག་པ་བདུན་པ། འོག་གངས་༡༤༧༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། དམ་ཆོག་ནམས་ནི་སྤངས་པ་དག །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས། བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ།” ཞེས་སོ།

2 རྟེན་གཤམ་ རྒྱུད་འབྲུམ། ༢ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོན་འབྱུང་། རིམ་པར་བྱེ་བ་ཉར་བདུན། འོག་གངས་༣༠༡ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཆི་བར་མཉམ་པར་འགྲོ་ཡང་སྒྲའི།’ ཞེས་སོ།

3 རྟེན་གཤམ་ རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་མོ། འོག་གངས་༡༤༧༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཀའ་བཞེན་དུ་ནི་མི་བྱེད་པ།’ ཞེས་སོ།

4 རྩོམ་ཁ་པ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ག་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་༤༧༧

5 རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲུམ། མི། སྟོན་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་ཆོག་འོག་གངས་༡༤༧༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དད་པ་མི་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཐ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ནམས་” ཞེས་སོ།

དེ་དག་ནི་སྒྱུར་དངོས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་བས་འབད་བས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་
འདི་དག་གི་བསྐྱེད་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལ་རབ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཐོབ་པའམ། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་
བསྐྱོམ་བསྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་
པའི་ལྷ་སྐྱབ་པའི་གནད་བ་ཐོབ་པའམ། གནད་བ་མ་བཞག་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས་དང་དུས་)ནི། སྒྲོད་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་
ཞིང་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་རྒྱ་བཞི་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་གང་དུ་སྐྱབ་པ་བྱ་བའི་
གནས་ནི། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱད་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ། མེ་རྟོག་
འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན།”¹ ཞེས་སོགས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ལས། “རི་བོ་
ཆང་ཆིང་སྐྱན་ལྗོངས་དང་།”² ཞེས་སོགས་ལ་བྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོད་པས་བྲང་དོན་
ཀྱི་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་བསྐྱེད་ཞིང་། རྟོག་བདུན་ལས་ཀྱང་། “དེ་ལ་
གནས་གསུངས་པ་ནི། དུར་ཁྲིད་དམ། རྩ་སྒྲུང་གི་འབྲམ་མམ། ཤིང་གཅིག་གམ། མཆོན་
མ་གཅིག་པའམ། བཞི་མདོའམ། རིའི་རྩེ་མོའམ། ཁང་སྟོང་འམ། མ་མོའི་བྲིམ་མམ། ལྷའི་
ཁང་པའམ།”³ ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་སོང་བ་དགོན་
པ་དང་། དཔག་ཆད་བཅོ་ལྔ་འདས་པའི་དགོན་པ་ཆེན་པོ། ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མ་དེ་དང་
དེའི་གྲིབ་མ་ཤིང་གཞན་ལ་མི་འབབ་པའི་ཤིང་གཅིག་དང་། མ་མོའི་བྲིམ་ནི་མ་མོ་བདུན་
ཀྱི་ལྷ་ཁང་ལྷ་བུ་ལ་བཤད་ཅིང་། མཆོན་མ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱ་གར་ན་དབང་ལྷག་གི་རྟོན་ཡོད་
པ་ལ་ཟེར། བོད་དུ་དེའི་དོད་ལབ་རྩེས་བརྟུབ་ཅེས་རྩ་ལོ་རྩ་བས་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་
མཆོན་བྱུང། “ཞི་བ་ནི་རྟོག་ཞི་བ་ཞེས་པ་དབང་ལྷག་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ནི་དབང་ལྷག་

1 རྩེ་བཞག་ལ། རྒྱད་འབྲམ། ཙ་གསང་འདུས་ཙ་རྒྱད། ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༡༠༥བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
ཕྱོགས་མཆོག་མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།” ཞེས་སོ།།

2 རྩེ་བཞག་ལ། རྒྱད་འབྲམ། ༡ བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༡༧༩ན། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་བོ་ཆང་ཆིང་སྐྱན་ལྗོངས་
སམ།” ཞེས་སོ།།

3 རྩེ་བཞག་ལ། རྒྱད་འབྲམ། ༩ རྒྱད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་དང་པོ། འོག་གངས་༡༤༡བ།

གི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་གནས་སོ།¹ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་མ་མོའི་བྱིས་ཞེས་པ་ལའང་
 དེགས་འབྲེ་སྤྱད་དུ་རུང་ངམ་སྟུང་མོ།། དེའང་རྣལ་འབྱོར་པ་བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ན་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གནས་དེ་རྣམས་སུ་བསྒྲོམ་ན་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་
 འཚུབ་བསྐྱང་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ལྷན་ཆུང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་
 ཡོད་བརྟན་ཅིང་སོགས་དབྱུང་བ་གཅོད་ཀྱི་སྐབས་དང་འབྲེ་བར་གསུངས་ཀྱང་ལས་དང་
 སོ་པ་ལ་ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་གཤམ་ཆེ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
 ལས་རྣམ་གཤམ་ངམ་སྦྱིད་ཉལ་དང་མཐུན་པས་མི་ཆོག་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
 ཤིས་པ་ནི་དུས་འཁོར་ལས། “གང་ན་ས་སྤྱོད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་།། གང་ཞིག་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བྱ་
 རྣམས་།། བདེར་གནས་ས་འཛིན་སྦྱོན་མེད་པ།། གནས་དེར་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ་པར་བྱ།།”²
 ཞེས་དང་། དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུད་ལས། “སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 བསྟེན་པ་ཡི།། གནས་སུ་བསྐྱུས་ན་ཡིད་འོང་དོས་བྱུབ་འཕོབ།།”³ ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས། “སྒོ་ལྡན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ།། ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་།། ས་
 བཟང་བ་དང་གོགས་བཟང་དང་།། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའི་གནས་དགོས། ལེགས་པར་རྟེན་པ་ནི་སྦྱར་སྡིག་ཐས་དང་བྱད་པར་ལོག་འཆོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཉེས་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཐས་གོས་གནས་མལ་ཆུ་ཤིང་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༨ རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་མོ། ལུ་ཁྱ་བརྟན་བརྟན་པ། གཅོད་དཔེར། འོག་གངས་༥༠༠ན་ལས་བྱང་བ་
 ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་བའི་རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་དབང་ལྷག་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ནི་དབང་ལྷག་གི་ཡིང་གའི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་གནས་སོ།།”
 ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༥ དེགས་ལྡན་ལྡན་དཀར་པོ། དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་མོ་མེད་འོད། འོག་གངས་༣༠བཟ། ལས་བྱང་བ་ལས་ཆོག་རྒྱུ་
 མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ན་ས་སྤྱོད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་།། གང་ཞིག་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བྱ་རྣམས་།། བདེར་གནས་ས་འཛིན་ཅོད་མེད་པ།། དེར་ནི་རྣལ་
 འབྱོར་བརྩམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབུམ། ༥ དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུད། ལུ་ཁྱ་ལྡན། འོག་གངས་༡༩༤ན་ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔེར་བསྟེན་པ་ཡི།། གནས་སུ་བསྐྱུས་ན་ཡིད་འོང་དོས་བྱུབ་ཐོབ།།” ཅེས་སོ།།

4 སྡེ་བསྟན། སེམས་ཅན། ༥ འཕགས་པ་བུམས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལུ་ཁྱ་བཞི་པ། འོག་གངས་༡༡བཟ།

འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནལ་འབྱོར་སྒོར་མོས་མི་རྒྱ་ཞིང་། ཞེས་པ་ལྟར་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་
 བོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐུན་རྒྱུ་སྟོག་འཆོ་ཙམ་འབྱོར་བས་ཆོག་པ་ལུ་ཨི་བ་ཉའི་རྒྱ་ལྟོ་རུལ་
 བ་དང་། མིད་ལ་བྲ་ཆོད་ལ་བཏེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་དག་
 འོང་དང་མི་འོང་འདྲི་ཚུང་ཆོག་ཤེས་སྲུབ་མིན་ལ་རག་ལས་པས་འདྲི་ཚུང་ཆོག་ཤེས་
 གྱེད་དགོས་ཤིང་མ་སྲུབ་ནའང་དེ་ལ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་དགོས་གསུངས། རྒྱལ་པོ་གདུག་
 པ་ཅན་དང་དབང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་མི་དང་གཅན་གཟན་གདུམ་པོ་དང་རྒྱལ་འགོངས་སྒྲུ་
 བདུད་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་པ། དགོ་འདུན་སྟེ་དགྲ་གྲུས་པའི་ས་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། རང་དང་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་དམ་སེལ་ཅན་མི་གནས་པའི་གནས་བཟང་བ། ས་རྒྱ་
 སོགས་གྱིས་ལུས་ལ་ནད་མི་སྐྱེད་པས་ས་བཟང་བ། སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པར་གོང་
 འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དགོས། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ལས། “འདྲི་བ་ཀུན་
 ལ་འོངས་སྒྱུད་ཅིང་། སྒྲགས་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།”¹ ཞེས་དང་། རྟོག་བདུན་
 ལས། “བྱི་ནས་སྒྲགས་པས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་བྱ་སྟེ། བདག་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་བཞིའམ་”²
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་བྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དང་
 བོ་བ་ལ་ལྟ་སྒྱུད་མཆོན་མཐུན་གྱི་གྲོགས་གཤམ་ཆེད། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི།
 ཉིན་མོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ལུགས་ཏེ་འགྲིམ་འབྲུལ་ཉུང་ཞིང་། མཆོན་མོ་སྒྲགས་ཅེར་གྱི་སྒྲ་རྒྱུང་བ།
 གཞན་ཡང་དབང་ཁྲིད་དཔེ་ཆ་སོགས་འགྲིགས་པ་དང་། གཙུ་བོ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
 ལ་མཁས་པ་རྣམས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པར་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ངོ་། སྒར་
 རིམ་གཉིས་བཀའ་ཁྲིད་སྐྱབས་སྐྱབ་གནས་གྲུ་ས་ལས་ལྟག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་
 གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མཆོམས་ནས་གསུང་བེན་ལྟར་ངོ་། མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་

1 རྟོག་བདུན་རྒྱུད་འབྲུམ་ ཙ་གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། སྟོག་གངས་ ༡༠༠ན ༡

2 རྟོག་བདུན་གྱི་རྟོག་པ་བྱུག་པའི་ནད་དུ་ལུང་འདྲིའི་བཛོད་དོན་གྱི་ཆ་རྒྱུང་འབྲུ་བ་ཞིག་ལས་གཞན་མ་རྟེན།

མཐུན་ཡུལ་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་
 ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་གཡའ་རི་དང་། གངས་རི་ལ་སོགས་པ་བཟུ་ཤིས་
 ཤིང་བྱིན་ཆགས་པའི་རི་བོ་དང་། ཉགས་ཆང་ཆིང་དང་། རི་སྐལ་སྐྱན་སྤྲོངས་སོགས་
 ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་ས་སྤྱོགས་དང་། ལྷག་པར་རང་གི་རྩ་བའི་སྐྱབ་
 གནས་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་ན་གནས་ཀྱིས་གང་ཟག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་དགོས་པ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུ་རྟོག་ན་ལེགས་ལ། གལ་ཏེ་མ་བྱུང་ཡང་རང་གི་བྱིས་
 མམ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱག་པའམ། རང་དབང་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཁང་
 མཆོམས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས་ནས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་སྐྱབ་
 པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་བྱི་འདུ་འཛིས་དཔེན་པ་དང་། བར་རྣམ་རྟོག་གིས་དཔེན་
 པ། ལྷག་པར་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དཔེན་པ་སོགས་དགོས་པར་མཛོད་དང་། ཤེར་མདོ་
 སོགས་ལས་གསུངས་པས་དེ་དག་འདིར་ཡང་གལ་ཆེདོ།། གང་གི་ཆེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 དུས་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “སྟོན་རྒྱ་འབྱིང་པོའི་ཉ་ནས་ནི། ‘དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་ཉ་ཡི་
 བར་།’”^༡ ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབ་དུས་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་གཞན་དུ་དབྱར་
 ཡང་རུང་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྐྱར་ན་སྟོན་འབྱིང་པོ་ནས་དབྱིད་ཐ་རྒྱུང་གི་བར་ནི་
 རུང་ལ་དབྱར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ཅིང་། འོན་ཏེ་སྟོན་དགུན་ཁམས་དྲངས་པ་དང་། ལྷག་
 པར་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་དང་འཕྲད་པ་བྱུང་ན་འགྱུར་ཆེ་བའི་བྱུང་ཡོད་པས་དམ་པ་མང་
 པོས་དུས་དེ་དག་ཏུ་བསྟོན་སྐྱབ་མཛད་པར་སྤང་བས་དེ་བཞིན་བྱ། དེ་ཡང་ལས་བཞི་གང་
 ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཅི་ཆེ་བའི་དམིགས་བསལ་ཅན་བྱེད་ན། རྒྱུད་རྟོག་སྤྲོང་ལས། “ཞི་བ་
 དང་ནི་རྒྱས་པ་དག །རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་བྱ།། དབང་དང་མཛོན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ།། རྒྱ་བ་

^༡ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབུམ། མ གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ཤོག་གངས་ ༡༤༥བཤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྟེན་བྱི་ཐ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུངས་’
 ཉ་ཡི་བར།’ ཞེས་སོ།

མར་གྱི་ངོ་ལ་བརྩམ།།”¹ ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དབྱ་ནག་ལས། ཆོས་གཅིག་ལ་ཞི་བ། བཅོ་ལྷ་
ལ་རྒྱས་པ། ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དབང་། མར་ངོའི་བཙུ་བཞི་ལ་བྲག་པོ་བྱ་བར་བཤད་
ཅིང་འདི་སྦྱོན་སྟེག་ལ་གསུངས་ཀྱང་གཞན་ལའང་འདྲ་བར་བཞེད། ཆོས་གཅིག་སོགས་
ཀྱི་སྲ་ཕྱི་གང་ལ་བྱ་བ་ཡང་། རྟོག་ཐེང་ལས། “ཞི་བ་པལ་ཆེར་སྟོད་ལ་བྱ། དེ་བཞིན་
རྒྱས་པ་སྲ་ངོ་ལ།། དབང་དང་མངོན་སྟོད་དག་གི་ལས།། ཉི་མ་གྲང་དང་མཆན་ཕྱེད་ལ།།
‘ཞི་བར་འགྱུར་བས་ཞི་བ་ཡིན།། བརྒྱས་པའང་ཡང་ན་སྦྱོན་སྟེག་བྱ།།”² ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱེད། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་
དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ལྟོ་ཉེན་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོད་ལ་བྲེལ་བ་
གང་ཡོད་ཆར་ནས་སེམས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པོར་གནས་པས་ཞི་བ། སྲ་ངོ་ཉི་མ་ཤར་ཉེ་བྱོད་
རྒྱས་ཤིང་བག་སེབས་པ་དང་སྟོན་ཤིང་སོགས་ལ་མེ་ཉོག་རྒྱས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་
ཚྭ་མ། བྱ་རི་དྲགས་ཚུན་ཆད་བག་སེབས་ནས་སྟོབས་རྩལ་འཕེལ་བའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱས་
པ། ཉིན་ཕྱེད་གཡང་ནས་ཆོང་དུས་སོགས་ལ་འབྲུམས་པས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བྱིར་འགྱུགས་
སྤྲོ་བས་དབང་། མཆན་ཕྱེད་གཉིད་ལོག་སྟེ་བག་མེད་དུ་སྤྲོ་འབྲུམས་པའི་དུས་ཡིན་པས་
དབྱའི་རྣམ་ཤེས་འགྱུགས་སྤྲོ་བས་བྲག་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་སྦྱིར་བཏང་དང་། བདེ་
མཆོག་ལ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཆོས་བཙུ་དང་། མཆན་མོ་གལ་ཆེ་བ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་བྱང་བཟོད་དང་རྒྱང་
གི་རྒྱ་དུས་ལ་བཏགས་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་སྦྱབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། སྦྱི་རྒྱད་

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། 3 བཤད་རྒྱད་རྟོ་རྟེ་ཐེང་བ། ལུ་རྟེ་དུག་པ། ཤོག་གངས་124བ3 ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་
གཉིས།། རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་བྱ།། དབང་དང་མངོན་སྟོད་ཀྱི་ནི་ལས།། རྒྱ་བ་མར་གྱི་ངོ་ལ་བརྩམ།།” ཞེས་སོ།

2 སྟེ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། 3 བཤད་རྒྱད་རྟོ་རྟེ་ཐེང་བ། ལུ་རྟེ་དུག་པ། ཤོག་གངས་124བ4 ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་ཆོག་རྟེན་ཕྱི་མ་
གཉིས་ལུང་ཁྱངས་སྲུ་མི་གསལ། “ཞི་བ་པལ་ཆེར་སྟོ་རངས་བྱ།། དེ་བཞིན་རྒྱས་པ་སྲ་ངོ་བྱ།། དབང་དང་མངོན་སྟོད་དག་གི་ལས།། ཉི་མ་གྲང་དང་
མཆན་ཕྱེད་ལའོ།།” ཞེས་སོ།

ལས། ཆེས་གངས་སོགས་ཀྱི་དུས་བཟང་ངན་གྱི་ཆེ་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱད་ལས། “གལ་ཏེ་གཟུང་དང་རྗེས་
མཐུན་ན།།” ཉག་པོའི་སྟོགས་ལའང་བཅུ་པར་བྲ།།⁹ ཞེས་གསུངས་པས་གཟུང་སྐར་
སྟོར་བྱེད་དུས་ཆེས་བཟང་པོ་ནས་འགོ་རྩུ་པའང་གནད་ཆེའོ།།

གསུམ་པ་དེར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བ་ལ། མཆམས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་
གཞན་ནས་གཡར་བའི་དངོས་པོ་དང་གདོན་ཅན་གྱི་བ་ཅན་གྱི་རིགས་རང་གནས་སུ་སྦྱེལ་
བ་དང་། གསང་བ་དེ་འདྲིམས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཆེ་ལྷ་བ་བཞི་
ཡན་མན་དགོས་པས་དེའི་རིང་འདང་བའི་ཟས་གོས་བྱད་ཤིང་སོགས་ཉེར་མཁོ་རྣམས་
ཆགས་སུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་དགོས་རྣམས་སྟགས་གཡོག་ལ་ལེགས་པར་
མངགས་ཏེ་རང་ཉིད་གཡོང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་སྦྱབ་ལ་བར་ཆད་
མི་འོང་བར་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་སྦྱབས་འགོ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་
སྟོན་སེམས་བསྐྱེད། རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ། ལྷང་
བལགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྲག། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུལ་དང་། ལྷ་མའི་
གསོལ་འདེབས་རྣམས་འབྲུམ་སྟག་རེའམ་གནད་སྟོན་ཅི་འགོ་རེ་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་
མཆོག་ལ་བྲག་མཆོད་གསོལ་འདེབས། དག་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་
བཟང་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་སྟོག་པ། གཏོར་
མ་བརྒྱ་ཅ་དང་ཆ་གསུམ། དབུལ་པོངས་ལ་སྦྱོར་གཏོར་དང་། སྟོག་བསྟུ་བྱེད་པ། སྤང་མའི་
བསྐྱང་འཕྱིན་དང་། བསང་བཟན་གསེར་སྦྱེམས་སོགས་རང་གི་འབྱོར་འཁོས་དང་
བསྟེན་པའི་ཆོགས་གསོག་རྒྱ་གང་ཆེ་བསྟུབ། དེ་ནས་བཟུང་ཆེས་དག་བར་སྦྱབ་ཁང་གི་

⁹ རྟེན་བཀའ། རྒྱད་འབྲུམ། 9 རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱད། སྟོག་གངས་9༤-95 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྟེན་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཆེ་གཟུང་
དང་རྗེས་མཐུན་ན།།’ ཞེས་སོ།།

ཐུབ་རི་མཐོ་བའི་རི་སྐོད་ལ་ཉི་མ་ཤར་ཞིང་། སྤྱང་ལ་མ་བབས་པའི་སྐབས་དེར་སྐྱབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཐག་རིང་བྱང་འཆམས་པར་ཐོ་ཞིག་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱི་མཆམས་བཅད། དེའི་ནང་དམ་གཙང་ཡིད་ཆེས་ལས་མི་གཏོང་། དེ་ནས་རྒྱུད་ལས་མཐུལ་གྱི་དོར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་། གནས་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོད་གཏོར་གྱི་སྟེགས་སོགས་ཕྱག་བཏུར་ལེགས་པར་བྱས་ལ་བསང་བདུག་གཏོང་། བ་བྱང་གིས་བྱུག་ལ་བྱི་བཟང་གི་རྒྱ་དང་བདུད་ཅི་ལྡན་ཆག་ཆག་གདབ། མེ་ཏོག་གཙལ་དུ་བཀྲམ། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་སོགས་མེད་ན་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པ་གཏོར་བས་འགྲུབ། གད་སྟེགས་རྣམས་ཕྱིར་མ་བོར་བར་ལེགས་སུ་བཞག །དེ་ལྟར་ཕྱག་བཏུར་བྱེད་པ་དང་། མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱ་དང་། མགོན་པོ་གསེར་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཞིང་། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་ཉེ་འཁོར་གཙང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། བན་ཡོན་ནི་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ལས་རང་གི་སེམས་དང་བ་སོགས་ལྟ་གསུངས་པ་ལས་སྡོད་གནས་སྟོ་སིང་དེ་བ་ཞིག་བྱང་ན་རིག་པ་དྲངས་སིང་དེར་འོང་བ་སྟོང་བས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བྱང་ན་རྒྱལ་སྤྱི་སྟེགས་མེད་པས། “ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་ངང་གིས་འགྲིབ། ། རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ། ། རིག་པ་དྲངས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེ། ། དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །”⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོང་བ་དང་། ལས་སྐྱེ་བ་དག་ནས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་ཏེ་མཐུན་རྒྱུན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ལམ་རྒྱུང་བ་དང་སྡེ་གྲུས་གསོས་གྱི་བྱང་བ་ལྟར་དང་། བ་བྱང་བྱུགས་པས་བགེགས་མི་འདུག །བདུད་ཅི་ལྟར་བཏབ་པས་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་གསུངས། ཕྱག་གཙང་དང་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་སྟོང་བའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དག་ཞིང་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། མལ་སྟན་དང་

⁹ རྒྱལ་སྤྱི་སྟེགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་བཀའ་འབྲུག། དང་པོ། བཀའ་འབྲུག་ཐོར་བུ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་པོ་བདུན་མ། ཞིང་དཔར། ཤོག་གངས་ ༣༤བ ༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་པོ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ།’ ཅེས་སོ།

མཆམས་སྟན་སོ་སོར་བྱང་ན་ལེགས་པས་བདེ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། རྒྱུད་རྒྱུད་སྤང་ལས། ཞི་རྒྱས་
 དབང་དྲག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་སྟོན་བྱུང་བྱུང་ཁ་བཟླ་བར་བཤད་ཀྱང་བསྟན་སྒྲུབ་ཐུན་
 མོང་བའི་སྐབས་འདྲིར་གནས་ཁང་གི་བཀོད་པས་བདེ་ན་གསང་འདུས་ལ་རང་ཉིད་ཁ་
 ཤར་དང་བདེ་འདྲིམས་ལ་སྟོར་བཟླ་བ་དང་། དེ་མིན་སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕྱོགས་གང་ཡང་བྱང་
 བར་རོ་གདན་དངོས་སམ་རོ་རས་ལ་རི་མོར་བྲིས་པ་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་པ་དང་། མ་
 འཁྱོར་ནའང་རང་གི་སྟན་གྱི་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་དོད་ས་དཀར་རམ་འབྲུ་དཀར་གྱིས་
 གཡུང་བྱང་ཆོས་སྒྲོར་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བྲིས་པའི་སྟེང་དུ་རྩ་ཤུ་ཤ་དང་དུར་བ་ཅེ་མོ་ནང་དུ་
 བསྟན་ནས་འཛོགས། །དེའི་སྟེང་དུ་འོག་བཞུགས་པའི་སྟེང་གྱིས་ལུས་ལ་ནད་མི་སྦྱེད་པ་དང་
 གདན་མི་རུལ་བའི་བྲིས་ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་དང་། སྟན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། ཞེས་
 སྟེགས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་ཁྲི་བྲ་མིག་ཅན་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 རམ། དེ་མ་འཁྱོར་ནའང་གདན་དང་སའི་བར་དུ་སྟོང་ཆ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་བ་གཡུ་
 ཆེ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གདན་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་ཞིག་གཤིང་རོ། །
 གནས་དུར་ཁྲིད་དང་གདན་རོ་གདན་དུ་མོས་པ་ལ་དྲག་པོའི་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། སྟོང་
 བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
 རོལ་དགོས་པ་མཆོན་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་མོད། ཐོག་མར་གཡུ་ཆེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་
 བ་རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་མི་གཙང་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པ་
 སྟེགས་འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས་བྲན་ནས་ཡིད་འབྱུང་བསྦྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། ལྷའི་
 སྟན་བཅིང་བ་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་རྩ་ཆོང་ཁྲིའུ་བཟུ་ཤིས་ལས་རྩ་
 བཞེས་ནས་དོ་རྩེ་གདན་དུ་རྩ་དུར་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་ཏེ། བདུད་དཔུང་བྲེ་བ་ཐག་སོ་
 དྲུག་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བརྟལ་ཞིང་དམ་བཅའ་མཛད་པ་མཐར་བྲིན་ཏེ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ལྟར། སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཉམས་ལེན་

དུ་འབྱེར་བ་ཡིན་པས་དགོས་དོན་དེ་དག་ཅན་པར་བྱེད་པ་གནད་ཆེའོ། གཞན་ཡང་རྫོ་
 རྫོའམ་གཡུང་བྱུང་གིས་སྐྱབ་པ་བརྟན་པ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་བ་བྱུང་གིས་གྲིབ་དང་མི་
 གཙང་བ་སེལ་བ་དང་། དུར་བས་ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས། རང་གི་མདུན་སྟོགས་སམ་གང་འོས་སུ་དཔའ་བོའི་
 རིན་གྱིས་ཉོས་པའི་རས་ལ་བཟོ་བོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བྲིས་པ་ལྟ་བུའི་ཡི་དམ་
 གྱི་ལྟའི་བྲིས་འབྱར་གྱི་སྐྱེ་ཆད་དང་ལྡན་པ་རབ་གནས་ཅན་བཤམ། དེ་ཡང་དམིགས་
 རྟེན་ཐང་ག་ལྟ་བུ་མཐོ་བྲག་ན་གོད་པ་དང་། དམའ་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་སྐྱ་བས་མཐོ་དམན་
 འཆམས་པ་དགོས། གཞན་ཡང་རང་གི་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་པོ་ཉི་སོགས་མཚོག་གསུམ་
 གྱི་རྟེན་ལེགས་པར་དབྱམ། དེ་ནས་མཚོད་གཏོར་འདུ་བྱ་དགོས་པས། གཏོར་མའི་རྩས་
 རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐན་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། སྒན་མ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་དང་།
 ཆང་དང་། རྩ་དང་། ཅོང་དང་། སྒྲིག་སྐྱེ་དང་། ཆན་ཐུག་དང་། འཁུར་བ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་
 ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྱོར་དང་། ལྟག་པར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཤ་ལྟ་འབྲུལ་བར་བཤད་ལ།
 གུན་སྐྱོད་ལས། “ལྷུ་དུ་འབད་པས་ཤ་དང་ཆང་དག་གིས། རྫོ་རྫོ་ལྟ་མོ་རབ་ཏུ་མཚོད་
 པར་བྱ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤ་ཆང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཤ་གཅིག་ལ་ཤ་ལྟ་ག་
 ཆང་བར་མོས་པའམ་ཐན་ལ་སྤང་བོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བཟོས་པ་རང་དགར་ཤི་བར་
 མོས་ནས་དེ་གཏོར་ཐན་དང་བསྐྱེ་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། “ཤ་ནམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་
 ཡང་། ཐམས་ཅད་བསམ་པས་ནམ་པར་བརྟག་།”² ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆང་
 རི་བྲ་སར་དགག་བྱ་ཆེ་བས་ཆང་སྐྱམ་རྫོང་བཏགས་བྲས་པའི་བྱེ་རྩ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་

1 རྫོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ག་གུན་སྐྱོད། ལེའུ་བཙུ་བ། ཤོག་གངས་31བཟེ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འབད་པས་དཔའ་བོ་ཆང་སོགས་དང་།
 རྫོ་རྫོ་ལྟ་མོ་རབ་མཚོད་ཅིང་།” ཞེས་སོ།

2 རྫོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་གཉིས་ཤ། ཤོག་གངས་110བཟེ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤ་ནམས་ཐམས་ཅད་
 མ་ཆེད་ན། ཐམས་ཅད་བསམས་པས་ནམ་པར་བརྟག་།” ཅེས་སོ།

བཏུབ་ན་ཆང་དྲི་ཐོན་ཅམ་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩམ་སྤྱོད་ཆོག་ཅེས་གསུངས། གཏོར་མའི་
 བཟོ་དབྱིབས་རྒྱུད་ལས་མ་གསུངས་པས་གཏོར་རྩམ་གཅང་མ་བྱུང་ན་རུང་བར་གསུངས་
 པ་དང་། གཏོར་རྩམ་ཀྱང་བསྟན་ན་ཟན་དང་ཆུ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་
 དབྱིབས་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་ན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་གནད་ཆེ་སྟེ། མཛོད་ལས། “ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཕུན་ཆོགས་དངོས།” དེ་ལས་གཞུགས་
 བཟང་གྲགས་ལྡན་དང་། དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་དང་། དུས་སྤུངས་ལ་བདེ་ལུས་
 འབྱུང་།”⁹ ཞེས་སོ། དེས་ན་བདུད་རྩི་རིལ་བྱ་དང་ཤིང་ཆང་ཅུང་ཟད་བསྐྱེས་པའི་རྩམ་དཀར་
 སོགས་སྤྱེ་གཅང་མ་ལ་མར་ཁུ་བཅགས་ཆོད་པས་ཁུ་བ་བྱས་པའི་ཟན་སོགས་ལ་བྱ་ཞིང་།
 གཏོར་མའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ནི། བདག་གི་བྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་
 རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་སྟོལ་སྐབས་གཏོར་མ་རྒྱུད་
 གྲུའི་ཕྱག་བཞེས་དང་། རང་རང་གི་སྒྲ་མའི་ཕྱག་བཞེས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅེས་
 གསུངས་ཤིང་། སྤྱད་དང་སྦྱད་རྒྱུད་པས་ཤིང་བདུད་རྩི་བསྐྱེས་པའི་གཏོར་མ་སྤྱིང་པོ་
 རྒྱུ་མ་པོ་མཐར་བཞུགས་བྱའམ་བཅད་ཁམ་ལྟ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། ཕྱོགས་སྦྱོང་དང་
 མཁའ་འགྲོའི་འབྲུལ་གཏོར་སྟོན་འགྲོ་སྤྱེ་འགྲོ་བཅས་དགོས་པ་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་
 བདེ་གསང་ལ་སོ་རྩི་ཡང་དགོས་སོ། དཔལ་ལྡན་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་འབྲུལ་
 གཏོར་ལྟ་གངས་དང་མཉམ་པ། མཆོད་པ་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་བཙམ་ཚུལ་སྤྱི་ལྟར་དང་།
 མཁའ་འགྲོ་སྤྱེ་གཏོར་དང་། ཕྱོགས་སྦྱོང་གཏོར་མ་སོ་རྩི་རྣམས་རང་རང་མཆོད་པའི་མཐར་
 ཞལ་ཟས་དང་མཉམ་དུ་བཤམ། ཁ་དོག་ནི་སྤྱིར་བཏང་གསང་འདུས་ལ་འབྲུལ་གཏོར་
 དཀར་པོ་དང་། བདེ་འཛིགས་གཉིས་ལ་དམར་པོ། མཆོད་གྲལ་གྱི་གཏོར་མ་རྣམས་དཀར་

⁹ རྩི་བསྟན། མཛོད་པ། གུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད། གནས་བཞེ་པ། ཤོག་གངས་༡༥ན.༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་
 དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཕུན་སུམ་དངོས།” ཞེས་སོ།

སོ་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་གཏོར་མའི་མཐར་ཤི་སོགས་གོང་བུའི་རྫས་དང་། ཆང་སོགས་བརྟུང་བའི་རྫས་རྣམས་སྟོད་སོ་སོར་བཤམ་དགོས་ཤིང་། གཏོར་མ་དབུས་མའི་མདུན་དུ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་བཏབ་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱང་བཤམ་མོ། ལྷ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་མཆོད་གཏོར་བཤམ་རྒྱལ་སོ་སོའི་ཐད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། བ་རྒྱུད་ལ་མཆོད་འགོ་འབུལ་ཡུལ་གྱི་གཡས་དང་། བ་རྒྱུད་ལ་གཡོན་ནས་ཚུམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཡས་བས་ཐབས་དང་། གཡོན་བས་ཤེས་རབ་མཆོན་ཞིང་བ་རྒྱུད་ལ་ཐབས་སྒྱུ་ལུས་དང་། བ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན། ཆག་མེད་འདོན་དགོས་གྱི་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱང་གི་གཏོར་མ་གཞན་ཡོད་ན་དེ་དག་དང་། ཤ་ཆང་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་གཞི་བདག་གཏོར་མ་དང་། ཐོག་མའི་ཉིན་དགོས་པའི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ལེགས་པར་བཤམ། མཆོད་གཏོར་བཤམས་བྱུང་མ་ཐག་གིས་རྒྱབས་ཡོངས་གསལ་ལྟར་རམ། འབྲུ་གསུམ་བརྗོད་དེ་གིས་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མོས། མཆོད་གཏོར་དེ་དག་རྒྱ་དང་བཟོ་དབྱིབས་མ་ཞོར་ཞིང་གཙང་སྒྲ་ཐོན་པ་དང་། རང་དང་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་དམ་སེལ་ཡོད་པའི་རྫས་དང་མ་འདྲེས་པ་གལ་ཆེ་ལ། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་ཡང་དགོ་ལྟར་སེལ་མེད་གྱི་རིལ་བུ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་བྱུང་མི་བསྐྱེད། རང་གི་མདུན་དུ་སྟོགས་གྱི་ཁར་རིལ་བུ་ཞལ་རང་ལ་བསྟན་པ། དེའི་གཡས་སུ་རྩོམ་ཞེ། དེའི་གཡས་སུ་ནང་མཆོད་དང་བགྱང་བྱེད་། རིལ་བུའི་གཡོན་དུ་ཤ་མ་བྱ་དང་། འཕོར་འབྲུ། ལས་བྱམ་བཅུད་ལྟར་རྣམས་བཤམ་མོ། དམ་ཆིག་གི་རྫས་རྣམས་དབང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་རྩོར་རིལ་སོགས་རྒྱུན་སྟོད་ལས་གཞན་པ་རེ་ཡོད་ན་དེ་དག་སྤྲས་ན་ལེགས་པར་གསུངས། རོ་གདན་རུས་རྒྱན་སོགས་ཆ་ཆོད་དང་ལྟན་པ་བཞེངས་ནས་གིས་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཆོད་ལྟན་འདོད་ན་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་བྱ། གལ་སྲིད་མ་བྱུང་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་བྲུབ་ཆེན་དུ་མ་དང་། མིད་ལ་སོགས་མི་མེད་གྱི་རི་སུལ་དང་ཐང་སྟོང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་དང་མཆོད་གཏོར་ཁྲ་ལམ་མེ་བའི་ཤོམ་ཅན་མེད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་
 བྱལ་འདུག་པས། དེས་ན་འཁོས་མེད་ཀྱས་འཁོགས་བདག་དང་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བྲ་སྒྲིག་
 མང་ན་བྱལ་འཕམ་དུ་འགྲོ་རན་པ་རྫོང་བར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་འོང་ཆོད་དུ་སྒྲུང་བས་
 དགག་དགོས་དང་བསྟན་ནས་ཉེན་དང་མཆོད་གཏོར། ཁ་སྤྱོད་དང་ཅང་ཉེའུ་རྒྱན་བྱག་སོགས་
 རི་མོར་བྲིས་པ་ཚུན་ཆད་ཅི་དགོས་ཉེན་འབྲེལ་ཆང་བ་བྱས་པས་འཕུས་ཤིང་རྫོང་བྲིལ་ཆད་
 ལྡན་དངོས་བྱུང་ན་ལེགས། དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་གི་རྩལ་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་འཆོགས་པར་
 བྱ་སྟེ། རྫོང་མཁའ་འགྲོ་ལས། “བསྐྱའི་ཆལ་ནི་ཉམས་དགའ་བར། བྱང་བའི་ཆོགས་
 འདུ་རི་བཞིན་དུ། དམ་ཆོག་རྩལ་སོགས་ལེགས་གནས་ན། རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བྱིན་
 གྱིས་ཆོབ།”¹ ཅས་དེ་དག་ཡོད་ན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་འདུས་ནས་བྱིན་
 གྱིས་ཆོབ་པར་གསུངས་པས་སོ། གྲོགས་མཆམས་གཡོག་པ་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་
 ལྷས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་མོད་ཀྱང་ཤིན་
 ཏུ་དགའ་བས་མ་རྟེན་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་བྱས་
 དང་ལས་འབྲས་ལ་བརྟེན་འཛིན་ཆེ་བ། གཙང་སྤྱོད་ཡོད་པ། རང་དང་དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་།
 བར་ལབ་པ་དང་བརྟེན་བསྟན་པས་ཀྱང་གོ་རྒྱས་ཤིང་གོ་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་
 དགོས། དེ་ན་བ་སོགས་བྱུང་ཆེ་གཡོག་བྱེད་ཅིས་གྱིས་གཞན་གཅིག་གཉིས་དང་རང་གི་
 ལྷ་མ་སྤྲན་པ་མ་སོགས་དང་། ཡོ་བྱད་པར་སྟེར་ཚུར་ལེན་སོགས་འཇུག་འོས་རྣམས་རྒྱ་
 མ་རྒྱུང་ཅམ་བཞག་ན་སྤྲད་དེ་རིགས་མཆམས་འོག་ཏུ་མི་བཏང་མཐུ་མེད་བྱུང་ཡང་
 མཆམས་བྱག་རལ་གྱི་སྦྱོན་དུ་མི་འགྲོ། །འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ན་མཆམས་འོག་ཏུ་
 མང་པོ་བཏང་ན་བར་ཆད་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ཤེས་པ་འཚུབས་པ་
 སོགས་ནི་དེས་པར་འོང་། ཡི་གེ་གལ་ཅན་ལྟ་བུ་མི་ལེན་ཀ་མེད་བྱུང་ཡང་མཆམས་སྟན་དེ་

¹ བྱང་འདྲིམ་རྟེན།

ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁ་མི་འབྱེད་པ་གནད་ཡིན་གསུངས་སོ།། མཆམས་འོག་ཏུ་མེད་པའི་མིས་
 རང་ཚུར་མཐོང་ན་མཆམས་རལ་བ་དང་། ཚུར་མ་མཐོང་ཡང་རང་གིས་པར་མཐོང་ན་
 མཆམས་བྱག་པ་ཞེས་ངན་བར་གསུངས་པས་སྟོད་བབ་གོ་ཡུལ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་མཛད་ཚུལ་
 མཁྱེན་དགོས། ཡང་གྲུ་རྒྱུ་ལྟ་བུས་མངོན་ཚུང་གི་སྒོ་ནས་ཚུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་དགོས་
 ཆེ་དར་གྱི་ཡོལ་བ་རྒྱུང་གིས་དེད་པ་ལྟར་སྤྱང་འཁོར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་རང་ཉིད་སྤྱང་འཁོར་གྱི་
 རང་རང་དུ་ཡོད་པའི་མོས་བ་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་མ་ཟད་གདན་མཆམས་དང་རྒྱན་
 བསྟེན་ལྟ་བུ་བྱེད་ཆེ་གཡོག་སོགས་གང་སྤྱི་བྱུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མེད་ན་རང་ལྟ་གང་ཡིན་
 གྱི་བསྟེན་བ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པའི་གསང་བ་བྱས་ཏེ་ཚུ་ལེན་ཡོ་བྱད་
 འཆོལ་བ་སོགས་ཆོག་ཅིང་གནས་གཞན་དུ་ཞག་ཏུ་མ་ལུས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་
 ཀོང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སྤང་ངོ་།། འདི་ལའང་རང་སྤྱང་འཁོར་གྱི་རང་རང་དུ་ཡོད་པའི་
 མོས་བ་གོང་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདི་གཉིས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་སྤྱང་
 བར་མོས་བ་ཅམ་ལས་མཆམས་ཐོ་ལྟར་བསྐྱེད་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་།། ད་ལྟ་རི་ཁྲིད་ལྟ་
 བུར་མཆམས་བྱེད་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཐོ་ལྟར་བསྐྱེད་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པས། རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་པ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ངའི་བསྟེན་བ་སྤྱངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་
 བསྟོས་ཤིང་། དེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས། ཐོ་བཞི་
 ཡོད་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཐོ་གྲུ་བཞི་ཡིན་ན་ལོགས་བཞིའམ། ཡང་ན་ཁང་པའི་ལོགས་
 བཞིའམ་བྱར་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བསྐྱེད། ཡང་ན་འཕགས་སྤྱིས་པོར་བསྐྱེད་ན་ལྟོ་ཕྱོགས་
 སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་བྱེད་ཆེ་བ་དང་། ནམ་ཐོས་སྤྱིས་སྤྱི་བསྐྱེད་ནས་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་པར་
 མོས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེ་ཞེས་སྐབས་མེ་ཁྲི་བྱང་རྩོ་རྩོ་འཆང་
 གིས་གསུང་ངོ་།། ཡང་བདེ་མཆོག་ལ་དུམ་སྤྱིས་མར་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་རང་རང་གི་ལས་
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟ་རང་གི་བཀའ་སྟོད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་རྩོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་

སྟོད་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་བདེ་གསང་འདིགས་གསུམ་གར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་
 ཏུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་འདི་དང་རྒྱལ་ཆེན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་
 བྱུག་ལེན་ཏུ་མཇུག་དོ། ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བསྐྱེད་ཆེ་ཐོའི་ལོགས་བཞིར་སོ་སོའི་མིང་ཡིག་
 དང་པོ་རེ་གི་བར་མཇུག་པ་ནི་དཔེགས་ཉེན་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱེད་སྐབས་སྤྱི་
 ཡིག་གི་བ་ནི་གོང་གཞོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ན་ཡ་ཡིག་གི་
 དགོས་པས་སོ། ། མཆམས་ནང་དེར་རབ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤང་སོགས་ལམ་རིམ་
 གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་གཞན་
 གྱིས་མཆམས་ཆོད་དགོས་པ་ལོ་ཆེན་དང་ཁ་རག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཏེ། ལོ་ཆེན་
 རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཐོ་གསུམ་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་འདིའི་ནང་ཆེ་འདི་སྤང་གི་བསམ་པ་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་སྤང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅིས་དང་། བར་མ་ལ་ཐར་པ་དོན་
 གཉེར་ཀྱི་སྟོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དོར་ན་ཆོས་སྤང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅིས་དང་། ནང་མར་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྐད་ཅིག་དོར་ན་ཆར་ཆོད་ཅིག་ཅིས་གིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མ་མཐའ་མི་
 དགེ་བའི་བསམ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་པ་ཐོ་བསྐྱང་བའི་དོན་
 ཏེ། དགོས་དོན་དེ་རྣམས་བྲན་པའི་སྟོ་ནས་ཕྱི་ངོ་སྤང་ལ་གྱིབ་སོ་བབས། གྱིབ་མ་རི་སྐྱེད་ལ་
 མ་མསྐྱེབ་གོང་སྟོ་ཕྱི་ནང་གི་མཆམས་ལྟ་བུ་ནས་བགེགས་གཏོར་བཏང་ལ་བསྟེན་སྐབས་ལ་
 མི་དགའ་བའི་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཏུ་བསྐྱད། སྤང་གྱི་གད་སྟོགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཏུ་བགེགས་གཏོར་དང་མཉམ་པོར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དོར། སྤང་འཁོར་བསྐྱོལ། སྐབས་
 འདིར་མཆམས་འོག་ཏུ་འཇུག་འོས་རྣམས་སྤང་འཁོར་གྱི་ནང་ཏུ་ཡོད་པར་སོས་དགོས།
 དཀར་གཏོར་བསྐྱོས་ནས་གཉུག་མར་གནས་པའི་གཞི་བདག་སོགས་དཀར་ཕྱོགས་པ་
 རྣམས་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཕྱི་སྟོའི་འགམ་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་འཆམས་པར་ནང་མཆམས་ཀྱི་
 ཐོ་བསྐྱང་། ལྟར་བསྐྱེད་ན་མཆོད་གཏོར་བྱལ་ཏེ། སྐབས་པ་ལ་བར་གཙོད་མི་འབྱུང་ཞིང་ཆོས་

དེ་ནས་བཞི་པ་རི་ལྷ་ར་ཉམས་སྟུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་གཞིའི་དབྱ་རང་རང་གི་

གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དུས་ཚོད་ལ་འཇུགས་པ་ཡིན་པས། བདེ་བའི་སྟོན་ལ་འཁོད་དེ་
བདུད་ཅི་ཡང་བཞུགས། བསྐྱུང་བའི་བར་སོ་སོའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། བསྐྱུང་བ་བྱ་
ཚུལ་ལ། བཟང་སྤང་ནི། ཞི་བ་ལ་ས་དང་ཉ་སྤྱིས་སྤྱིག་ཤེལ་སྤང་སོགས་དང་། རྒྱས་པ་ལ་
གསེར་དཔུལ་ཐངས་དང་པར་ལྷེད་སྤྱིང་སོ་སོགས་དང་། དབང་ལ་བྱ་བ་དང་ཅན་དན་དམར་
སོ་སོགས་ལས་བཅོས་པ་དང་། བྱ་ལོ་ལ་བྱ་རྒྱ་ཤེད་ལྷུང་ཐང་དང་མི་བྱས་ཀྱི་སྤང་བ་
སོགས་རྒྱད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རེ། མ་རྟེན་ན་ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་པ་ནི་མངོན་བརྟེན་ལས།
“དུང་ཆེན་སྤང་བ་སྐྱུངས་ནས་སྤྱ།”¹ ཞེས་པ་ལྟར་བོད་སྤང་དང་། གདན་བཞི་ལས། “ཞི་རྒྱས་
དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ལ། བོ་དེ་ཅེ་ནི་ལས་ཀྱན་བྱེད།”² ཅེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་གང་བྱང་
དང་། གངས་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལྷ་བཅུ་སྟེ། དབང་ལ་དེ་ཡི་སྤང་ཉིད་
དོ།། བརྒྱ་སྤྱག་གཅིག་ནི་ཞི་བ་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱས་ལ་ལྷག་པ་བརྒྱད། མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་
དུག་ཅུ་ཉིད། རྒྱད་པ་དུ་ནི་ལས་ལ་སྤྱད།”³ ཞེས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱགས་སྐྱབ་པའི་
དོན་དུ་སྤང་རྟོག་གི་གངས་ལྷ་བཅུ་བྱ་བ་སོགས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་།
བསྟེན་པའི་སྐབས་འདྲིར་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་ཆང་བར་བྱས་ན་ཁ་སྐོང་བྱུང་དུ་གསོག་
མི་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས། སྤང་ཐག་ནི་གསེར་གྱི་སྐྱད་པའམ་
གཞིན་རྒྱ་མ་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བའི་རས་བལ་གྱི་སྐྱད་པ་དགུ་སྟེ་ལྷིས་ཀྱིས་བྱ་
བར་གསུངས་ལ་དམ་ཆོག་གཙང་མ་གཞན་གྱིས་བཀལ་བས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། སྤྱ་ཁྱ་དང་
མན་སྟེ་ལས། སྤང་ཐག་གི་དཔུས་ཀྱི་སྐྱད་པ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་དང་། སྤྱགས་མཆོམས་
ཀྱི་སྐྱད་པ་བརྒྱད་སྤྱག་ན་པར་དང་། བྱམས་པ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྤང་

1 སྤྱ་བཀལ་རྒྱད་འབུམ། ག་མངོན་བརྟེན་ཆུ་ལ། ཤོག་གངས་364ན3 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དུང་ཆེན་སྤང་བ་སྐྱུངས་ནས་ནི།” ཞེས་སོ།

2 སྤྱ་བཀལ་རྒྱད་འབུམ། ག་སྤྱུན་རབ་བྱེད་གཉིས་ལ། ཤོག་གངས་704བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱད་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྤྱ་ཉ་
རྟོ་མ་ལས་ཀྱན་བྱེད།’ ཅེས་སོ། གཞུང་དུ་གདན་བཞི་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་སྤྱུན་བྱ་འདྲི་དང་འདྲ་བཞིག་འདུག་པས་འདྲིར་
བཀོད་ཡོད།

3 སྤྱ་བཀལ་རྒྱད་འབུམ། ག་སྤྱུན་རབ་བྱེད་གཉིས་ལ། ཤོག་གངས་704བ3 གཞུང་དུ་གདན་བཞི་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་
སྤྱུན་བྱ་ཆོག་འདྲི་རྟེན་འབྱུང་བས་འདྲིར་བཀོད་ཡོད།

དོག་ནམས་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱོད་དང་། མདོ་འཛིན་སྟོབས་དང་
མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཉོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རོ་
བོ་ཉིད་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། བོ་དེ་ཅེ་སོགས་ཅིས་ཀྱང་མ་རྟེན་
ན་ཐེང་སེར་ཁ་དུག་མ་འདིས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་དེ། ཞི་རྒྱས་དང་མཐུན་པར་མ་བཟད། རྩི་
རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་དབྱངས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་ཐེང་འདི་ལ་མཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་གནད་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་བར་གྲུ་སའི་ཆོགས་གཏམ་ཆེན་མོའི་སྐྱབས་མཁས་པ་དུ་མའི་
གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཐེང་ཐག་སྐྱ་རྒྱུན་ལ་བྱེད་དགོས་པའང་འཆི་
བ་མི་ཉུག་པ་བྲན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུང་རོ།། བག་ཐེང་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཁ་
སྐྱོར་དང་གདན་བཞིའི་ལུགས་ཀྱི་རབ་གནས་རྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ་སྤྲུགས་རིམ་དང་བསྟེན་ཡིག་
འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། བསྐྱས་པ་སོ་སོའི་སྐྱབས་ནས་འབྱུང་རོ།། བག་བའི་
ཚུལ་ནི། རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཞི་བ་ལ་ནི་མཛུབ་མོར་བཞག །རྒྱས་ལ་གྱང་མོར་དགར་
བར་བ། །དབང་དུ་བྱ་བར་སྲིན་ལག་གསུངས། །མཐའ་མ་ལ་ནི་མདོན་སྟོད་བ། །མཐེ་བོང་
ལྷགས་ཀྱར་བྱས་ནས་ནི། །ལྷ་ནམས་ཐམས་ཅད་དགྲུག་པར་བསམ། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་
བཞག་སྤྲུགས་བརྒྱས་ན། །འབྲུབ་འབྲུར་འདིར་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད། །”¹ ཅས་སོར་སོ་གང་ལ་
དགར་བ་དང་གང་གིས་འཕྲེན་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་ནམས་སྐྱབས་
དང་སྐྱར། ཁ་སྐྱོར་ལས། “དེ་ཉིད་ལས་ནི་འབྲུབ་པར་འབྲུར། །ཀྱན་ཏུ་གསལ་བར་མེད་ན་
རིང་།”² ཞེས་གསུངས་ཏེ་འབྲེལ་པར་ལག་པ་རྩི་རྩི་དང་བརྒྱར་བསྟོམས་པ་སྟོང་པ་དང་།
སྟོང་རྩི་དབྱེར་མེད་པར་བསྟོམས་ནས་གཡས་པས་བགྱང་བ་དང་། ལྷའི་སྐྱ་རང་བཞིན་མེད་

1 རྩི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཁ་རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོ། རིམ་བར་བྱེ་བ་ཞེ་ལ། ཤོག་གངས་༥༦ན། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་བ་ལ་ནི་མཛུབ་མོར་
བཞག། རྒྱས་ལ་གྱང་མོར་དགར་བར་བ། །དབང་དུ་བྱ་བ་སྲིན་ལག་གསུངས། །མཐའ་མ་ལ་ནི་མདོན་སྟོད་བ། །མཐེ་བོ་ལྷགས་ཀྱར་བྱས་ནས་ནི།
ལྷ་ནམས་ཐམས་ཅད་དགྲུགས་པར་བསམ། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྤྲུགས་བརྒྱས་ན། །འབྲུབ་འབྲུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །” ཞེས་སོ།

2 རྩི་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ག་སྐྱུལ་རབ་བྱེད་གཉིས་ལ། ཤོག་གངས་༡༤ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀྱན་
ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་རིང་།” ཞེས་སོ།

བར་ཤེས་པའི་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་གྱི་གཞན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།།

སྒྲགས་བརྒྱུ་པའི་དགོས་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཉེ་
བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་སྒྲིབ་ཟད་ཅིང་དག་རྒྱས་ལྟར་འགྲུར་བ་དང་། ཞི་སོགས་གྱི་ལས་
མང་པོ་སྒྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། རྟོར་བརྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྲུར་བ་དང་། ཆོས་ཆེགས་སུ་
བཅད་པ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྲིབ་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་
སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་པ་སོགས་པན་
ཡོན་ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་སྒྱུར་སྒྲགས་གྱི་དོན་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་ལས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་
མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་ནི། སྙིང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྩེ་མཚུངས་ལྟར་དང་
བཅས་པ་ནི་གསང་སྒྲགས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་ནི།
རིག་སྒྲགས་དང་། ཤེས་རབ་དང་བླ་པ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་ནི། གཟུངས་སྒྲགས་
དངོས་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཆོན་ཅིང་བཟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་དོན་
ཅན་དུ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྒྲགས་གྱི་ཆོག་གི་ཆོགས་རྣམས་ནི། རིམ་
པ་ལྟར་སྙིང་པོའི་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱོར་དཔོན་ཀ་མ་རྟེ་རྒྱས་གསུངས། དེ་
ཡང་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཅམ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། སྙིང་པོའི་སྒྲགས་བརྒྱུ་
པས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་སྙིང་གིས་ལྟ་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་
བསྐྱེད་བ་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གསང་སྒྲགས་སོགས་གསུམ་གྱིས་ནི་ལྟ་དེ་ལ་འབོད་པ་
དང་། རིག་པ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་བའི་གནས་སུ་ལྟར་བ་ལས་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ་མ་རྟེ་རྒྱས་“སྙིང་པོ་ནི་ལྟ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མཛོན་དུ་བྱོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས། རི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་དང་། ཁྱོ་སོ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་རྣམས། འབོད་ཅིང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསང་

སྤྲུགས་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བཟྃད།། དཔེར་ན་མི་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས།། སྐད་ནི་དག་པོས་
 བོས་ལྟར་ན།། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་འོང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཛོད་ལ་འབྱོན།།
 ཞེས་གསུངས་སོ།། མ་དེག་པ་ནི་གཞིག་པ་དང་།། དག་གི་དེག་མཆོག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།།
 དངོས་བྱུང་དམ་པ་སྦྱོལ་བ་སྟེ།། དེས་ན་དེག་སྤྲུགས་ཞེས་བྱའོ།།¹ ཞེས་དང་། “ཆོག་དང་
 འོན་དང་གཉིས་ཀའི་གཞུངས།། ལེགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ན།། འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
 ཕྱིར་གཞུངས།།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་སྤྱིང་ཡང་སྤྱིང་པོའི་ནང་དུ་འདུའོ།། རོ་བོ་
 ཆེན་པོས་ཀྱང་“འཛིན་ཉེན་པའི་སེམས་ལས་སྦྱོབ་པས་གསང་སྤྲུགས་དང་། ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བསྐྱལ་བས་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱིད་པས་དེག་སྤྲུགས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 མི་བཟྃད་པའི་བློར་བ་སྤྱིད་པས་གཞུངས་སྤྲུགས་སོ།།”³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲུགས་སོ་
 སའི་བྱེད་ལས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བཟྃས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་གཙོ་བོ་ནི་རོ་བོ་
 ཆེན་པོས། “སྤྱིང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་ཀྱུ་མེ་རྩེ། དན་སོང་སྤྱིང་བ། འོག་གངས་མ་ ༣༠ན། ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཞོད་ན། “སྤྱིང་པོ་ཉིད་ལྟ་རྣམས་ཡང་དག་
 པར་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ཡིས་བསྐྱལ་བས་སྤྱིང་དུ་འབྱུང་བ་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
 དེ་ཉིད་དེག་པ་སྟེ་སྤྲུགས་བཞིན་པོ།། སྤྱིང་པོ་དམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱིང་པོ་ཉིད་འདོད་པ་དམ་པའི་བར་དུ་བསྐྱབས་པས་ན། དམ་པ་འཇམ་འདི་འཛིན་
 ཉེན་པའི་སྤྱིང་སྤྱིང་པོ་ལས་དམ་པར་ཀྱང་པས་ན་སྤྱིང་པོ་དམ་པའོ།། གསང་བའི་སྤྱིང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པས་ན་
 གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ། རི་མིད་དུ། ཁ་ཅིག་གིས་གསང་སྤྲུགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་གསང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།། འདིར་སྤྱིང་པོ་
 དང་གསང་སྤྲུགས་པ་ཐ་དང་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། སྤྱིང་པོ་ནི་ཡི་ཤེ་འབྱུང་འོ་པོར་སྤྱིང་ག་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གསང་སྤྲུགས་
 ཉི་བཟྃད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འོན་དེ་ཀྱན་འབྱུང་པར་མིད་དེ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱོན་པ་ཁོ་ནར་བ་དེས་ཏེ་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པོ།། དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྲུགས་
 རྣམས་ལ་ཡང་དེག་པ་དང་གཞུངས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཞེས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ལྟ་དེ་འཕོད་པ་དང་དེག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དན་
 འགྲོ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། མཁའ་འགྲོ་བཟུང་མོ་བཟང་
 མོ་རྣམས། འཕོད་ཅིང་སྤྱིང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསང་སྤྲུགས་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བཟྃད།། དཔེར་ན་མི་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས།། སྐད་ནི་དག་པོས་
 བོས་ལྟར་ན།། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་འོང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཛོད་ལ་འབྱོན།། ཞེས་གསུངས་སོ།། མ་དེག་པ་ནི་གཞིག་པ་དང་།། དག་གི་
 དེག་པ་མཆོག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།། དངོས་བྱུང་དམ་པ་འོད་པ་སྟེ།། དེ་བས་དེག་སྤྲུགས་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

2 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་ཀྱུ་མེ་རྩེ། དན་སོང་སྤྱིང་བ། འོག་གངས་མ་ ༣༠བ་༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོག་དང་འོན་དང་གཉི་གའི་
 གཞུངས།། ལེགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ན།། འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིར་གཞུངས།།” ཞེས་སོ།།

3 རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ་དེ་པི་ག་ར་ཕྱེ་རྩེ། མངོན་རྟོགས་རྣམ་འབྱེད། འོག་གངས་མ་ ༡༤༧བ་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཛིན་ཉེན་པའི་
 སེམས་ལས་སྦྱོབ་པས་གསང་སྤྲུགས་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བས་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱིད་པས་དེག་སྤྲུགས་སོ།། བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་མི་བཟྃད་པའི་བློར་བ་སྤྱིད་པས་གཞུངས་སྤྲུགས་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་བར་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པོ་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པས་
 ཉེ་སྒྲིབ་དང་།”¹ ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སྒྲགས་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐར་ཐུག་སྒྲགས་སྤང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་སྤར་དབང་གི་སྐབས་སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་
 དད་པའི་སྒྲགས་ཀ་ནས་བྱུང་བ་ཞེས་ནས་ཐོན། རང་གི་རྣ་བ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒྲིབ་གཤིས་
 ཐོན་ལ་ཐིམ་བཤམ། ཁ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ས་ཐོན་གྱི་མཐར་འཁོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མོས་
 བ་ལེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རང་སེམས་རྣམས་དབྱེར་མེད་གྱི་ངོ་ཐོར་མོས་ན་
 གནད་ཆེད། སྒྲགས་གྱི་ཁ་དོག་ནི། བསྟན་པའི་སྐབས་སྤྱད་པར་མཐུན་པར་སྤྱ་ཆོགས་བྱ་
 བཤམ། སྤྱད་པར་དུ་སྤྱད་པས་དམར་པོར་བྱ་གསུང་བ་ལྟར་དང་། ལས་གྱི་དམིགས་བསལ་
 ཅན་ལ་བྱེད་དུ་དམིགས་ནས་བྱེད་ན། སྤྱི་བ་ལ། སྤྱི་བ་ལ། བད་རིམས་གདོན་བགེགས་
 སོགས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཀར་པོ། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོ་དང་བསོད་
 རམས་སོགས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་སེར་པོ། སྤྱི་དེ་ཞི་ལྟོད་བཅུད་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 དམར་པོ། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་དང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གནོད་ཅིང་འཆེ་བར་བྱེད་པའི་
 དགྲ་པོ་དང་གདོན་བགེགས་སོགས་དག་པོས་ཆར་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་ནག་པོར་བསམ་པ་
 དང་འོད་ཟེར་གྲང་དེ་དང་འདྲ། དག་ཏུ་འདོན་མི་འདོན་ནི། རྩོམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བོའི་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲགས་ཆོག་དག་ཏུ་མི་བརྟོད་པར་ཡིད་བསྐྱེད་བྱེད་པ་
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྩོད་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། སྟོན་གསལ་མཆོད་བྱུང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲགས་
 གྱིས་ལས་སྐྱུ་བ་པ་ལ་རྩོད་བསྐྱེད་གྱིས་ཐོགས་བྱས་ན་འབྲུབ་སྤྱར་བར་གསུངས་པའི་རྩོད་
 བསྐྱེད་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་བསྐྱེད་སོ། སྒྲིབ་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་དག་ཏུ་བརྟོད་པ་ཁྲོ་བོའི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདི་སྤང་སྒྲགས་དང་
 སྒྲིབ་པོ་དང་ཉེ་སྒྲིབ་གསུམ་གཤིས་བསྐྱེད་པའོ།

བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་ལྟ་ལས། བསྐྱེད་བྱེད་སྒྲགས་སྒྲགས་ཀའི་ས་ཐོན་ལས་ཐོན་

¹ རྩོམ་སྟེན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི་ཤི་ཀ་ར་གྱི་རྒྱ། མདོན་རྟོགས་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་༡༥༧པེ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲིབ་རྩོམ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སོ། དེ་ལ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པོ་དང་། སེམས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པས་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་པོ་དོ།” ཞེས་སོ།

ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྫོ་རྗེའི་ཅེ་མོ་ནས་ཡུམ་གྱི་པད་མར་ཞུགས་པ་ཡར་སོང་སྟེ་ལྟ་མོའི་
 ཞལ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་སྐྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐེམ་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་འཁོར་
 བར་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། ཡང་དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་
 ནས་སྤར་བཞིན་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་བ་དང་། ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་རྟེན་དང་བཟློན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་ཅན་ལས་གཙོ་འཁོར་དང་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་
 དེས་བ་བྲངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྲུགས་སྤེང་བྱུང་བ་
 རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་སྐྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐེམ། དེ་ལས་ཐོན་ཏེ་འོག་ཏུ་སོང་བ་ཙ་
 དབྱུ་མ་བརྒྱད་རྫོ་རྗེའི་ཅེ་ནས་ཐོན་ཐུག་རྒྱའི་བསྐྱར་སོང་བ་དབྱུ་མ་ལས་ཀྱེན་དུ་བྱུང་སྟེ་
 ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡི་གེ་སྟོད་ཅིང་ཞི་
 བའི་སྤང་སྤྲུགས་སྟོ་བ་གསུམ་ཁྲིགས་ཀྱི་བསྐྱས་བ་དང་། དང་པོ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་
 ནས་སྤར་བཞིན་འཁོར་བ་ཡི་གེ་རྣམས་སྤྲུག་ཅིང་རྩལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དམིགས་ནས་
 ཁྲོ་བའི་སྤང་སྤྲུགས་རྣམས་བསྐྱབ་བ་ཁྲོས་པའི་བསྐྱས་བ་སྟེ་འདི་ཡང་ཙ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱས་
 པའོ།། སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་བའི་
 ལྟ་ཆོགས་སམ་འོད་ཟེར་སྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས། སྤྲུགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤང་
 བའི་སྤྲུད་པ་འབྲེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པའི་རྒྱུད་གིས་སྟོང་གའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་
 ལྟ་སོ་སོའི་སྤྲུགས་བརྗོད་པ་རྗོད་གས་བ་ན་སྤྲུད་པར་བསམ་ནས་སྟོ་བ་དམ་ཆོག་གི་བསྐྱས་
 པའོ།། སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྤྲུགས་རྣམས་མགོ་གྱེན་བསྟན་རྒྱུམ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་
 མེའི་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་བཀོད་ལ་སེམས་གྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་འོད་ཟེར་འབར་བར་
 བསམ་ནས་སྟོ་བ་གོང་བུའི་བསྐྱས་བ་སྟེ། འདི་གཉིས་གསུམ་གའི་བསྐྱས་པའོ།། ཡི་གེ་

འབར་བ་ལ་སེམས་བརྩུང་ནས་བསྐྱེད་ན་དངོས་གྲུབ་སྤྲུང་བར་ལྷ་ལི་ཏས་གསུངས་ཤིང་།
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིལ་བུ་བ་དང་ལྷ་བ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་ལ་
 ཞལ་དུ་ཡོད་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པར་མོས་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷ་བ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་མོས་ནས་བསྐྱེད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཡོད་པར་འཁྱུལ་སྤོང་ལས་གསུངས་ཤིང་།
 འདི་ལའང་དམ་ཆེག་གི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་རྩ་ལན་རྩ་རི་བས་བཤད་དོ།

བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྤྲུང་བུལ་དང་སྤྲུང་ཆེ་ཆུང་སོགས་རིམ་ལྔར་བྱ་བ་ནི་དཔལ་འབྲས་རྩོ་
 རྩེས། “གསལ་བར་ཞེས་པ་ནི་གྲག་བསྐྱེད་དང་ཆེག་དང་ཡོངས་སུ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། སྤྲུང་
 བར་མ་ཡིན། དལ་བར་མ་ཡིན། དབྱུགས་རྩལ་བ་དང་འབྱེན་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་མ་གྱུར་
 བ་དང་དབང་སོ་དང་ཚུལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུང་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།”¹ ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དབྱང་བཟང་གི་རྒྱད་ལས། “བསྐྱེད་བཞིན་བྱེད་ཆེ་མི་སྤྲུང་མི་དལ་ཞིང་། སྤྲུང་ཆེ་མི་བྱ་
 ཏ་ཅང་ཆུང་བ་མིན། སྤྲུང་ཆེ་མི་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན། གྲག་བསྐྱེད་ཟླ་དྲུག་
 ཆེག་རྣམས་ཉམས་པ་མིན།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུང་བརྒྱད་དང་བྲལ་
 བར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ལེ་ལོ་འདོད་ཆགས་མི་དགར་ལྡན་པའི་སེམས།
 ‘གང་དང་གང་དུ་གཡེང་ཞིང་རྒྱ་བ་དག །’དེ་དང་དེ་ནས་སྤྲུང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ནི། གསང་
 རྒྱལ་ལི་བོ་མཆོག་ལ་ལེགས་པར་སྤྲུང་།”³ ཞེས་དང་། གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར། “ཤིན་
 ཏུ་མཉམ་གཞག་སྤྲུང་བ་སྐྱེད་ན། ‘འགྱུར་འགྱུར་འདིར་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད།’”⁴ ཅེས་པ་

¹ ལུང་འདི་མ་རྟོག་

² རྩོ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ཡ དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད། ལེུ་ལྷ་པ། ཤོག་གངས་༡༩༤བཟ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་བཞིན་བྱེད་
 ཆེ་མི་སྤྲུང་མི་དལ་ཞིང་། སྤྲུང་ཆེ་མི་དབྱང་ཏ་ཅང་ཆུང་བའང་མིན། སྤྲུང་ཆེ་མི་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེངས་བཞིན་མིན། གྲག་བསྐྱེད་ཟླ་དྲུག་
 ཆེག་རྣམས་ཉམས་པར་མིན།” ཞེས་སོ།

³ རྩོ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ཡ དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད། ལེུ་ལྷ་པ། ཤོག་གངས་༡༩༤བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་དག་གང་དུ་གཡེང་ཞིང་རྒྱ་བ་དག །’ ཅེས་སོ།

⁴ རྩོ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ཁ རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་པར་བྱེ་བ་ཞེ་ལྷ་པ། ཤོག་གངས་༤༢ནམ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘འགྱུར་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད།’ ཅེས་སོ།

ལྟར་བརྒྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་ཤིང་སེམས་འཕྲོ་ཁྱོད་ལས་ནང་དུ་
བརྒྱན་ཏེ་བྱིང་མུགས་ཀྱི་སྒྲིན་སྤངས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངང་ནས་
ལྟ་དང་མྱ་མ་ལ་དད་གྲུས་སྒྲིམ་བཞིན་བརྒྱས་བརྗོད་བྱས་ན་ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པར་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་མཆན་མ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། བ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡན་
དུ་བཏང་ནས་བབྲངས་པས་བྲངས་རིམ་མང་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ཚུལ་མཐུན་མི་འབྱུང་བ་
སྒྲིད་འཇུག་ལས། “བརྒྱས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། ཡུན་རིང་དུས་སྲུ་སྤྲད་བྱས་
ཀྱང་།། སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི།། དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།།”¹
ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གདོང་དུག་གི་རྒྱད་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པས་སེམས་མ་ཡིངས་པ་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་དག་པ་དང་སེམས་མ་
གཡེངས་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་རང་རེ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་པན་ཡོན་
དང་དགོས་པ་མེད་དམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཆེན་མོས། ལྷགས་པས་
བད་བྱས་ཏེ་ཟས་སྤངས་ནའང་རྙེད་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། ཁྱི་ཆེན་དག་
དབང་ལོར་བྱས། “འོ་སྒྲིལ་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་རགས་ཤིང་། སེམས་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་རེས་
ཀྱང་གཡེང་བས་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་གཡེང་མེད་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དམིགས་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་གཏོང་བར་བྲན་ཅམ་བྲན་བྱེད་
ཅིང་གཙོ་བོ་སྒྲིམ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དད་གྲུས་བྲག་པོས་བདག་གི་རྒྱད་བྱིན་
བྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་མ་ལུས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱལ་
དུ་གསོལ་སྙམ་དུ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྒྱ་བ་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།”² ཞེས་པ་
གཉིས་རང་རེ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་

1 རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞིབ་ལྟ། སྒྲིད་འཇུག ཤེལ་ལྟ་བུ། ཤོག་བྲངས་ 70བ6 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྒྱས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་
ཐུབ་ཀྱིན། ཡུན་རིང་དུས་སྲུ་སྤྲད་བྱས་ཀྱང་།། སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི།། དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།།” ཞེས་སོ།

2 ལུང་ཁྱངས་ཀྱི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

ཞིང་། ལྷག་པར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱས་པའི་སྐབས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 དམིགས་རྣམས་སྐྱོང་དགོས་ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སྐབས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས། དགོ་བསྟེན་རྗེ་
 རྗེ་རབ་བརྟན་ལ་བསྐྱེད་བ་ཐུན་དང་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་སྐོར་གྱི་ལག་ལེན་བསྐྱབ་བྱ་ལམ་གྱི་
 མྱོང་བ་དབྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྐུ་དབྱངས་ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་འབྲལ་མེད་ལྷ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་
 ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཅི་བྱབ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་
 རོ།། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་བཟང་བུང་འགོ་ཉ་ལ་གཏམ་སྐྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱ་
 ཞིང་། བརྒྱས་པའི་མཛུགས་ཏུ་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ལ་ལྷག་ཆད་བསྐྱང་བར་བྱའོ།

བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། “ཉ་ལ་དང་མ་ཉ་ལ་འདུག་པ་དང་།། ཟས་དང་སྐྱོར་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ།། སྐགས་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་བྱེད་ན།། དེ་ལ་བགོགས་ནི་མེད་པ་ཡིན།།”¹ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྐགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བར་ཆད་སྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུན་
 མཆོམས་སྐུ་ཡང་ལྟའི་ད་རྒྱལ་དང་ཐུན་པའི་དང་ནས་སྐགས་འདྲེན་པ་གལ་ཆེ་མོད། འོན་
 །ཀྱང་འདི་དང་གངས་ཀྱི་འགྱུར་གཉིས་བསྟེན་པའི་གངས་སྐུ་མི་བཅིངོ།། མེ་ལ་སྤུ་འདེབས་
 པ་དང་མཆོན་ཅི་ཁ་ནང་དུ་འཛུགས་པ་དང་། སྐོག་བཅོང་ལ་སྤྱག་དང་། བྱང་པར་སྤེལ་ག་
 རོས་ན་དག་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་པས་སྐང་དགོས་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གཙོ་བོར་བརྟུན། སྤ་
 མ། ཆོག་རྒྱུ། དག་འབྲལ་རྣམས་ལ་འདྲེམ་དགོས། མཆོམས་ཀྱི་རིང་གཞན་ལ་སྐགས་
 རྒྱ་དང་སྐྱང་བ་སྐྱར་བ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས།
 “སྐགས་འཆང་ནས་ཡང་སྐྱ་བར་མི་བྱ་ཞིང་།།” ཅི་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྐགས་གཡོག་
 དང་།། བརྒྱས་བརྗོད་ཟིན་ནས་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བར་བྱ།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་དུང་

1 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབུམ། 1 བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད། ལུ་ཞེ་དགུ་པ། འོག་གངས་324ན3 ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉ་ལ་དང་མ་ཉ་ལ་འདུག་
 པ་ལས་ཀྱི་ཟས་དང་སྐྱོར་བ་སོགས་རྣམས་འཁུང་།། མཁས་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་བྱེད་ན།། དེ་ལ་བགོགས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབུམ། 2 དཔུང་བཟང་གིས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད། ལུ་ཞེ་གསུམ་པ། འོག་གངས་733ན3 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་དང་པོ་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། “སྐགས་འཆང་ནས་ཡང་སྐྱ་བར་མི་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།

འབྲེལ་མེད་གྱི་ཅལ་ཅེལ་མང་པོ་མི་སྤྲོ་བ་དང་། ཐུན་མཆམས་སྤྱའང་ལྟ་གཞན་གྱི་བསྐྱོམ་
 བཞུས་ཆག་མེད་གྱི་དམ་བཅའ་ཅན་མ་གཏོགས། ཁ་ཏོན་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་བ་དང་། ལས་
 ཆོགས་རིག་གནས་སོགས་གྱི་དཔེ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཡིད་བསྐྱོམ་བཞུས་
 ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་ནམས་སྤྱོད་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ལམ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྐྱོར་དང་།
 རིམ་གཉིས་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་སོགས་བལྟ་བ་ལ་སྤྱོད་མེད། གཉིད་དང་བཟའ་བཏུང་གི་ཆོད་
 ཟེན་པར་བྱ་བ་སོགས་ལམ་རིམ་ནས་གསུངས་པའི་ཐུན་མཆམས་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་
 བསྐྱེན་མཆམས་གྱི་སྐྱབས་སྤྱའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་།
 མདོར་ན་སྤྲོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆམས་དག་པར་སྤྱང་བ་གསང་སྤྱགས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་
 གཙོ་བོར་དབྱུང་བཟང་གི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསུངས་པས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་ཞིང་། ལས་
 ཏུང་སྤྱོད་སོང་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་གསོ་ཕྱིར་བདག་འཇུག་ཅི་བྱས་སྤངས་ན་
 ལེགས་ཤིང་། བདེ་འཛིགས་གསང་གསུམ་གྱི་བསྐྱེན་པ་གང་གི་སྐྱབས་སྤྱའང་རབ་བྱུག་ཅུ་
 མ་ཉིན་རེ་བཞིན་དང་། དེ་མིན་ཡང་ཡང་འབྲེལ་དགོས། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུའི་ཆེ་རང་བདེ་
 མཆོག་གི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས། མདུན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ། མཆོད་གཏོར་རྩི་རྩི་ས་
 བསངས་ནས་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བཞུགས་ནས་བྱུག་ཅུ་མ་བསྐྱོ་བ་རྒྱུད་
 འོན་དང་མཐུན་པའི་བྱུག་ལེན་ཡིན་གསུངས། འདིར་མཆམས་གྱི་སྐྱབས་གྱི་སྤང་སྤང་བྱ་
 ཚུལ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་གསུང་བྱིན་རྒྱུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགོད་
 པ་ལ། “མཆམས་གྱི་སྐྱབས་མི་ལམ་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་དགའ་མི་དགའ་དང་རྣམ་ཏོག་
 མང་པོ་མི་བྱེད། བྱས་ན་བར་ཆད་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྲོ། རང་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་
 བགོགས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་གནས་པ་རྣམས་མ་དགའ་ན་ལུས་སེམས་ལ་མི་བདེ་
 བ་སྤྲོ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ‘གལ་ཏེ་སྤྱབ་སྤྱི་རྒྱལ་འགོང་སོགས་གྱིས་གཞོད་
 སྤྱིད་ནའང་དེ་ལ་སྤྱོད་རྩེ་བསྐྱོམ། གཏོང་ལེན་མང་དུ་གྱིས། སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་ལ་མཐུལ་བྱུལ།

བར་ཆད་ཞི་ཞིང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཤོགས་སུ་འགྱུར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་འགྲོ་མེད་མང་
 དུ་གྱིས།”¹ ཞེས་དང་། “སྐབས་འགར་ལུས་བདེ་ཞིང་སེམས་གསལ་བ་དང་། དམིགས་
 བ་གསལ་ཞིང་མི་ལྟས་བཟང་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡང་འགྱུར་བས་
 ཁེངས་བ་མེད་པར་རྒྱན་སྦྱོར་གང་ཐུབ་དང་། སྐབས་འགར་ལུས་ལ་ན་ཆ། སེམས་ལ་བྱིང་
 བྱོད་མི་ལྟས་མཆོན་ངན། མི་མིན་གྱི་གཞོན་འཆེ་སོགས་བྱུང་ཡང་། དངོས་བྱུང་གྱི་མཆོན་
 མ་ཡང་འགྱུར་བས་ཞུམ་བ་མེད་པར་རྒྱན་ངན་བསྒྲུབ་བསྒྲུབ་ཀྱི་སོགས་འདོན་དུ་བསྐྱར་
 གང་ཐུབ་བྱ།”² ཞེས་དང་། “སྤྱིང་འདར་བ་དང་མི་ལམ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་སྦྱོར་ཆེར་མེད།
 ལུས་སེམས་མི་བདེ་བ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ཡིན། དགེ་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱེད་མ་
 ཡིན། གླ་མ་ཡི་དམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཡིན་སྟེ་ལུས་དུ་སེམས་དགའ་སྦྱོར་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ།”³ ཞེས་
 དང་། “སྤྲགས་མ་དག་སྟེ་ལུས་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། མི་ལྟས་ལེགས་པ་ཅམ་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡི་
 ཆད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར། མི་ལམ་བཟང་ངན་སོགས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཅི་བྱུང་
 ཡང་། གླ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་ཤུགས་འགྲོ་འདེབས་པ་
 དང་། རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱོར་སྟེན་དང་། སྤྲགས་སྦྱོར་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་། སྤང་
 འཁོར་སོགས་སྒྲོས་གང་ཆུན་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བདེ་འབོལ་གྱིས་བཏང་ནས་བསྟེན་སྦྱོར་ལ་བཅོན་
 པར་བྱ།”⁴ ཞེས་དང་། “རྟགས་མེད་རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན།”⁵ ཞེས་དང་། “དམ་ཆོས་སྦྱུབ་
 པའི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ལུས་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་། སྦྱོར་ལམ་སོགས་ཁམས་དང་
 བསྟེན་ནས་གང་འཕྲོད་བསྟེན་པ་འབྲལ་སྤྲགས་གང་ལའང་ལེགས་པས་ལྷ་ཚུགས་མི་རུང་།

¹ རྒྱུད་སྦྱོང་གསུང་རབ་རྟེན་པ། ད རྟོ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྟན། བསྟེན་སྦྱུབ་དངོས་བྱུང་ཀུན་འབྱུང་། འོག་གངས་༡༠བ། ལས་
 རྒྱུང་བའི་ནང་ནས་བཞོད་པ་བཞི་བ་ནས་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསུམ་སྦྱོར་སྤྱི་རྒྱལ་བསེན་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་སྤྱི་ནུང་དེ་ལ་སྦྱོང་རྩེ་བསྒྲོམ། གཏོང་
 ལེན་མང་དུ་བྱིས། གླ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་མཐུལ་ཤུལ། བར་ཆད་ཞི་ཞིང་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བ་ལྟས་ངན་གཡེང་དུ་ལེན་ཅིང་བར་ཆད་དགེ་སྦྱོར་གྱི་
 ཤོགས་སུ་འགྱུར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་འགྲོ་མེད་མང་དུ་བྱིས།’ ཞེས་སོ།

² རྒྱུད་སྦྱོང་གསུང་རབ། ར མིང་སྦྱུལ་སྒྲོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟེན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། མིང་གི་ཐེམ་སྐྱས། ཐེམ་སྐྱས་ལྟ་པ། འོག་གངས་༤བ།

³ རྒྱུད་སྦྱོང་གསུང་རབ་རྟེན་པ། ད རྟོ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྟན། བསྟེན་སྦྱུབ་དངོས་བྱུང་ཀུན་འབྱུང་། འོག་གངས་༡༠བ།

⁴ རྒྱུད་སྦྱོང་གསུང་རབ་རྟེན་པ། ད རྟོ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྟན། བསྟེན་སྦྱུབ་དོན་བཅུ་གཉིས་མཛོད། འོག་གངས་༢ན་༣

⁵ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

དགའ་སྤྱད་རེ་དོགས་སོགས་ནམ་རྟོག་མང་པོ་མི་བྱེད་པར་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པོར་བྱས་
 ཏེ་བསམ་པ་རྒྱ་གང་ཆེ་དང་། གང་བཟང་བསྐྱེད་ནས་སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་སྐྱིད་སྤྱད་ལེགས་ཉེས་
 ཅི་བྱང་ཡང་བྱེད་ཤེས་སྟམ་པའི་སྒོ་བཀལ་ནས། རོག་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་
 བྲ། ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་ནས་བཟུང་སྒྲ་མ་ལྟའི་བསྟེན་སྐྱབ་བྱན་
 མཆོམས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པས་རྒྱུན་དུ་བར་ཆད་ཅི་བྱང་ཡང་
 སེལ་ཅི་བྱུང་དང་། ལམ་དུ་སྦྱར་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གཏོར་བསྟོས་སྐྱབས་
 ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་བརྒྱུ་མ་དང་འཆི་བདག་མ་ཆར་
 གསུམ་རེ། ལྷར་མཛད་མ་དང་སྒྲ་མགོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་གང་མང་”¹ ཞེས་
 སོགས་དང་། “སྤྱིར་བསྟོག་བྱེད་པ་ལས་གཏོར་མ་གཏོར་བ། གཏོར་ལེན་བྱེད་པ་དང་
 བན་སེམས་སྦྱོར་བ་སོགས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བྱུག་བཞེས་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་ན་འཕྲལ་
 བྱགས་གང་དུ་འང་ངེས་པར་བན་པར་འགྱུར་ལ། སྦྱ་ཆེ་བཏན་ཅིང་བྱགས་བཞེད་འགྱུར་
 བར་འགྱུར་བས་ལེགས་སོ།”² ཞེས་དང་། “བསྟེན་སྐྱབ་འདི་མཐར་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་རང་
 གཞན་གྱི་བྱ་བ་དང་སྐྱིད་སྤྱད་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱང་ཡང་། དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བྱ་སྟམ་
 པའི་སྦྱང་རུས་དང་། སྤྱིར་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་བྱང་པར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཏེན་
 བ་སྟོན་གྱི་ལས་དབང་མ་གཏོགས་སྟོ་བྱར་བར་ཆད་སོགས་ཀྱིས་སྐྱགས་ཅི་ཁེལ་སྟམ་པའི་
 སྦྱང་ཁམས་བསྐྱེད།”³ ཅེས་དང་།

“སྤྱིར་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་རིགས་རང་རང་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

¹ རྒྱུད་སྟོང་གསུང་རབ་རྟེན་པ། ད་རྩེ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྟན། བསྟེན་སྐྱབ་དངོས་བྱུང་ཀྱན་འབྱུང་། རོག་བྱངས་༡༡ན་ ལས་
 བྱང་པའི་ནང་ནས་བཞེད་པ་བྱུག་པ་ནས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་ནས་བཟུང་སྒྲ་མ་ལྟའི་བསྟེན་སྐྱབ་སྦྱོར་དངོས་
 རིས་གསུམ་བྱན་མཆོམས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པས་རྒྱུན་དུ་བར་ཆད་ཅི་བྱང་ཡང་སེལ་ཅི་བྱུང་དང་། ལམ་དུ་སྦྱར་ཅི་བྱུང་
 བྱེད་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གཏོར་བསྟོས་སྐྱབས་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་བརྒྱུ་མ་དང་འཆི་བདག་མ་གཉིས་ལན་
 གསུམ་རེ། ལྷར་མཛད་མ་དང་སྒྲ་མགོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཅི་མང་།’ ཞེས་སོ།

² རྒྱུད་སྟོང་གསུང་རབ་རྟེན་པ། ད་རྩེ་གསེར་ཁང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྟན། བསྟེན་སྐྱབ་དངོས་བྱུང་ཀྱན་འབྱུང་། རོག་བྱངས་༡༡ན་

³ རྒྱབས་རྩེ་ཁ་ཐོང་ཁའི་གསུང་འབྲུག་ ༤ མཁའ་སྦྱོང་བསྟོན་པའི་ཐེས་སྐུལ། ཤིང་དབང་། རོག་བྱངས་ ༢༡

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བཞིའམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་གནས་ཁང་དང་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མཆོམས་ཁོངས་གཅིག་ལ་བསྐྱམས་གངས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྐ་ལྟ་འཕམ། “ཕྱིན་སྟེག་ལྟ་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱེད།། ཆོམས་པ་ལས་ནི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ།།

3 རྩོམ་ཁ་པ་ལྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུ་ན། དུས་འཁོམ་ཆེན་མོ། བེུ་བུ་ལྷ་པ། གཙང་དཔར། སྐལ་གྲངས་༩༥༧༥3

སྐྱགས་ནི་ལྷག་གམ་མ་ཆང་ན།། བམས་ཅད་སྦྱོར་སྟེག་དག་གིས་སྒྲོང་།། དེ་བས་སྦྱོར་གསུམ་མཆོག་བསྐྱེད་བས།། སྦྱོར་སྟེག་གི་ནི་བསྐྱགས་པ་མཛད།།”¹ ཅས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “གསང་སྐྱགས་ལྷག་ཆད་གང་ཡིན་པ།། ‘བམས་ཅད་སྦྱོར་སྟེག་དག་གིས་སྒྲོང་།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁ་སྒྲོང་གི་སྦྱོར་སྟེག་མཆོག་ནང་དེར་རམ་གྲོལ་ནས་ཀྱང་བྱ་བར་རུང་ལ། འོན་ཀྱང་བདག་འདྲུག་སོགས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཏུ་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། བསྟན་པ་སོང་མཆོག་གྲོལ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྒྱུང་རྒྱུར་བྱ་མི་རུང་བས་ལོ་རེ་བཞིན་དགྲུག་མཆོག་ལ་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་ཤར་སྒྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་པ་རེ་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། རྒྱན་པར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྒྲོལ་བསྐྱེད་སོགས་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་དགོས་ལ། ལྷག་པར་སྦྱོར་སྟེག་མ་གྲུབ་བར་བདག་བསྐྱེད་ཆར་རེ་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བདག་གི་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུང་ངོ་།། སྦྱོར་སྦྱོར་སྟེག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོག་ལས། སྦྱོར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་སོང་བ་དགོས་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “དང་པོར་སྐྱགས་པས་འབྲུམ་བསྐྱེད་ནས།། བྱིས་ནས་ལས་ནི་ཡང་དག་བཅུ།།”³ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་བསྟན་པ་སྦྱོར་དུ་སོང་བ་ཞིག་གིས་སྦྱོར་སྟེག་བྱེད། ཞེས་སོ།། འདི་ལ་བྲག་རི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་ནས། ཡོ་བྱད་གཏན་ནས་མི་འཕྱོར་བའི་བྲ་རྒྱུང་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ཆོགས་མང་གིས་སྦྱོར་སྟེག་མཛད་སྐབས་ཞལ་འདེབས་ཅི་འཕྱོར་ལུ་ཏེ། དམིགས་པ་ནན་ཏན་བྲས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འདྲུག་ལེན་པ་ལ་རུང་ཅམ་ཞི་ཡིན། གཞན་ཡོ་བྱད་འཕྱོར་

¹ རྟེན་གཤམ་རྒྱུད་འབྲུམ། ག་སྤྱུན་རབ་བྱེད་བཞེ་བ། འོག་གངས་ཀྱི་འབྲུག་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྦྱོར་སྟེག་གིས་ནི་ལྷ་རྒྱུས་ཆོག། ཆོས་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་སྦྱོལ།། གང་ཞིག་སྐྱགས་ཀྱི་ལྷག་ཆད་དག། སྦྱོར་སྟེག་གིས་ནི་དེ་ཀྱན་དགང་།། སྦྱོར་གསུམ་མཆོག་གི་ཅེ་ལས་སྦྱོས།། དེ་བྱིར་སྦྱོར་སྟེག་རབ་ཏུ་བསྐྱགས།།” ཞེས་སོ།།

² རྟེན་གཤམ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཆ་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལུ་འཕྱོར་དག་ལ། འོག་གངས་ཀྱི་འབྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བམས་ཅད་སྦྱོར་སྟེག་དག་གིས་བསྒྲོངས།།” ཞེས་སོ།།

³ རྟེན་གཤམ་རྒྱུད་འབྲུམ། ག་སྤྱུན་རབ་བྱེད་གཉིས་ཀ། འོག་གངས་ཀྱི་འབྲུག་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོར་སྐྱགས་པས་འབྲུམ་བསྐྱེད་ནས།། བྱིས་ནས་ལས་ནི་ཡང་དག་བཅུ།།” ཞེས་སོ།།

བ་དང་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རབ་གནས་གཏོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ད་
 བ་ལ་ཐབ་དང་རྩལ་སོགས་དང་འདྲི་བྱེད་པ་ལས་ཁལ་ཆོས་སྤྲོ་ཆོས་བྱས་ན་གཏན་ནས་
 མི་འགྲིག་ཅེས་ནན་ཏན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་དོ། སྤྱིན་སྲེག་གི་སྐབས་འདིར་དགེ་སློང་
 ཡིན་ན་དུས་བྲན་དང་རྩལ་ལ་རུང་བ་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྲེག་
 ཆགས་ལ་མ་གཞིར་བ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ས་ཤོ་མེ་རེག་དང་སྤྱུ་གར་རོལ་
 མོ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ཡམ་ཤིང་དང་ཉིལ་དང་ནས་སོགས་འབྱུ་རེ་རེ་
 མེར་བསྲེགས་པ་ན་ས་བོན་བཙོམ་པའི་ལྷུང་བྱེད་རེ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྤྱིང་དུ། “སྤྲོམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས། དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་།”^༡ ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་སྤྲོམ་པོ་རེ་འབྱུང་ངོ་། གཞན་ཡང་སྲེག་ཆགས་འདྲི་བྱེད་གསོད་གསུམ་གྱི་
 ལྷུང་བྱེད་དང་། སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསང་རྩལ་སྤྱིན་པའི་སྤྲོམ་པོ་ཡང་འབྱུང་ཉེ་ཆེ་བར་
 འདུག་པས། བདག་ལེགས་སྲུ་འདྲི་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་གི་སྐབས་སྲུ་ཡིན་ཏུ་གཟབ་
 པར་བྱ་དགོས་སོ། ཕྱི་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད་པར་བའི་
 སྤྱིན་བྱེད་དུ་དམིགས་ནས་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དུ་དམིགས་ནས་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ནི།
 ལས་རབ་འབྱམས་འབྱུབ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་སྤྲུགས་སྤྲུག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་བར་འབྱུར་བ་
 ཅུམ་དུ་མ་ཟད་རྩོགས་རིམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འབྱུར་བ་ལ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་དང་། མདོར་ན་སྤྱིན་སྲེག་ནི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པར་རྩི་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤྱིན་སྲེག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བྱུབ་རྒྱ་
 མཆོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པའི་ཆེད་ཅུམ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུག་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྤྲུག་དུ་

༡ རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལགས་སྤྱི་ཀ་ར། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་པའི་འབྲེལ་ལ། སྤྱི་གྲངས་༡༡༥ན༡

འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དང་ནང་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྤྱན་སྟེག་ལ་བཙོན་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་
ཉེན་ལ་སྤྱོད་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱན་སྟེག་གི་མཚུག་ཏུ་བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང་ཆོག་མཆོད་འབུལ་བ། སང་ཉིན་
མཆོམས་གྲོལ་རྒྱུ་འདི་དེ་རིང་གི་དགོང་ཐུན་ནམ། སྟོན་ཐུན་གྱི་མཚུག་ཏུ་ཆོག་མཆོད་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་འཕུལ། དཔའ་བོའི་སྤྱན་མོ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་མཉེས་པར་བགྱིས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོག་མཆོད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་སྤྱོན་མེད་དོ།། གྲོལ་ཉིན་ཐོར་ཐུན་གྱི་མཚུག་ཏུ་གཏོར་
འབུལ་སོགས་གང་ཟབ་བགྱིས་ཏེ། དགེ་བའི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་ཞིང་དམིགས་མེད་ཀྱི་
རྒྱས་བཅུ་བཞེ་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ།། མཆོམས་ཐོའི་ལྷ་ལ་མཆོད་
གཏོར་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཐོ་འགོམ་ཡུག་མི་འགྲོ་སར་འཛོག། །གཏང་རག་
གི་ཚུལ་དུ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་བསྐྱར་གསོ། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་གཏོར་འབུལ་དང་བསང་
སོགས་རྒྱས་པ་གཏོར་། རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་བསྐྱུས་ཏེ་བྱ་བྱི་སྦྱོང་མོ་བ་སོགས་
ལ་མི་སྟར་བར་དངོས་བྱུང་གྱི་ཚུལ་དུ་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད། མཆོད་པ་གཤེགས་དགོས་
རྣམས་གཙང་སའམ་ཆུ་ཆེན་པོར་གཤེགས། ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་བཅ། དམ་
ཆོག་གི་རྩལ་དོར་བྱིལ་རྒྱ་མ་རུ་ཐོད་པ་སོགས་བྲག་མཆོན། བསྟེན་སྐྱབ་སྐབས་ཀྱི་བགྱང་
སྤང་ལ་སོགས་པ་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཀྱང་མི་དད་པ་དང་དམ་ཆོག་མི་གཙང་བ་
ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟན་ན་དངོས་བྱུང་ཉམས་པ་དང་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བར་གསུངས་
པས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་སྤྲུལ། མཆོམས་གྲོལ་དུས་ཐོག་མར་རང་དང་དམ་ཆོག་
གཙང་བ་རྣམས་དང་འཕྲད། རང་ཡང་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་མང་གིས་མི་མཐོང་སར་
ཅུང་ཟད་རེ་འཆག། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱི་མཆོམས་གྲོལ་ཏེ་མི་གཞན་དག་དང་འཕྲད་པར་
བྱ་དགོས་པ་སོགས་གཞུང་དང་དམ་པའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཛད་ནས། དེ་
ལྟར་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་སྒྲ་མེད་ལྗོན་གསུང་གི་རྒྱུར་བསྐྱོས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་

གཉིས་ལྷན་གྱིས་བྱ་བ་པར་གདོན་མི་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུང་ངོ།།

༥ གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་བ་ལས། ཐོག་མར་འཆད་བ་སྐབས་སུ་བབས་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། “སྐལ་ལྷན་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པའི་གཙོ་བོའི་གོགས།། སེམས་འཛོམས་སྔོངས་པ་ལུས་འཛོམས་གཤེན་རྗེ་ཡིན།། སྔོངས་འཛོམས་ཤེས་རབ་སྦྱོལ་ལ་འཇམ་དབྱངས་མཆོག །འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་ཕུལ་བྱང་འཛིགས་བྱེད་དོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་གྱི་བྱང་ཆོས་གཉིས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མར་གསུངས་བ་ལྟར་བྱང་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟེ་སྒྲོན་སྒྲིབ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་དང་། བྱང་པར་དུ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གཞན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་མཆོག་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་གཤེན་རྗེ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པའི་གཉིན་པོ་དཔལ་རྫོང་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་བ་བྱ་ཚུལ་འཆད་བ་ལ། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་བ་ལྟར་དང་།

ཐུན་མོང་མིན་བ་ལ་གཏོར་མ་ནི་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མར་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གཏོར་མ་ནི་ལྷགས་སྒྲེར་སོགས་གས་ཆག་མེད་པའི་སྦྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཅེ་མོ་བྱར་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་ཅ་བ་ཅུང་ཟད་ལྷུ་མ་བ་རྩ་ལེའི་སྦྱིང་གཟུགས་མར་གྲགས་པ་དང་། འཁོར་བཙུ་གཉིས་ལ་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ལྷུ་མ་གཏོར་བཙུ་གཉིས། གཡས་གཡོན་དུ་སྦྱོན་འགོ་སྤྱི་འགོའི་ཕྱོགས་སྦྱོང་གི་གཏོར་མ་ལྷུ་མ་གཏོར་བད་འདབ་གསུམ་པའམ་བཞི་བ་ཅན། མདུན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་མདུན་ལེབ་ཤ་གཟུགས་མར་གྲགས་པའམ་བྱར་གསུམ་གང་རུང་བྱེད། དེ་དག་གི་མཐར་མཐེབ་ཀྱི་གང་མང་། དེའང་རྒྱས་དབང་ལ་ཁ་ནང་བསྟན། བར་ཆད་སེལ་བ་ལ་ཁ་བྱིར་བསྟན་བྱེད་པར་གསུངས། ཡང་ན་དཔའ་གཅིག་དང་བཙུ་གསུམ་མ་གཉིས་ཀར་སྦྱིང་གཟུགས་གཤོག་པ་ཅན་གཤོག་པའི་མར་སྦྱེ་གཏོར་མའི་དཀྱིལ་སྦྱང་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཐ སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་130

ནས་ཡར་གྲུག་སྟེ་སྟེ་དཀྱིལ་ཐད་དུ་བྱུག་པ་གཅིག་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་ལས་གཤིན་གྱི་
 གཏོར་མ་གོང་ལྷར་རམ། ཡང་ན་བརྟུ་གསུམ་མར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་ཤ་གཟུགས་མ་བྲ། དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དམར་ཅིས་བྱུག་ཅིང་། བྲང་རྒྱན་ཅེ་རྒྱན་དང་། ཅེ་སྒྲན་ལ་ཆེ་ཉི་ལྷ་དུ་མེ་
 རིས་ཅན་དུ་བྱེད། ཡང་ན་བསྟེན་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ཕྲག་བཞེས་ལྷར་བརྟུ་གསུམ་
 མར་ཡང་། བསྟེན་པའི་སྐབས་འདྲིར་སྟོང་གཟུགས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཤོག་པའི་མར་
 སྟེ་གཏོར་མའི་འོག་དུ་ཚུད་པ་བྲས་ཀྱང་རུང་། ཅེ་མོར་ཉི་ཆེ་ཐེག་ལེ་མེ་རིས་དང་། ཐེག་
 ལེའི་དབྱས་སུ་ལྷ་དེའི་མཆོན་བྱེད་མར་སྐྱད་ཤིན་དུ་སྤ་བ་སུམ་འཁྱོག་ཅན། བྲང་རྒྱན་དང་།
 མདུན་རྒྱབ་ནམས་སུ་མར་གྱི་རྒྱན་བཙག་ཅི་མཛེས་བྱེད། གཡས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་།
 གཡོན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་མ་མདུན་ལེབ་མ། ཆག་མེད་འདོན་དགོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱང་ནམས་ཀྱི་
 གཏོར་མ་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྟེ་གཏོར། གཞི་བདག་དཀར་གཏོར་བཙས་དང་། ཡང་བྲག་རི་
 རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་ཞལ་སྤུ་ནས་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ཟབ་ཁིད་སྟོལ་སྐབས་གཤོག་པའི་མར་
 སྟེ་སྟོང་གཟུགས་འོག་དུ་ཚུད་པ་དེས་བར་དགོས། གཤོག་པའི་ཡར་སྟེ་ནས་མར་སྐྱད་ལྷ་
 རི་བཏང་བ་ཡར་གྲུག་སྟེ་གཏོར་མའི་སྟོང་གའི་ཐད་དུ་སྟེབས་པ་དང་། ཅེ་མོར་ཆེ་ཉི་ལྷ་དུ་
 སུམ་འཁྱོག་བཙས་ལ་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་པའི་མར་ཆོན་བྲས་ཀྱང་རུང་བར་སྐབས་རྩེ་
 རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས། འོན་ཀྱང་འདི་དག་བསྟེན་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མི་
 བྱེད། ལྷག་པར་གོང་ཆོག་ལ་ཤ་གཟུགས་མ་ལས་སྟོང་གཟུགས་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་
 ཞེས་གསུང་ངོ་། འདི་དག་ལ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་མཆོན་དོན་ཁྱད་པར་
 ཅན་རེ་ཡོད་པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། གཏོར་མའི་མདུན་ནམ་འོས་འགའ་གྱི་
 ཕྱོགས་སུ་གཏོར་མ་གྲོན་གྱི་མཆོད་པ་འབུལ་ཡུལ་གྱི་གཡས་ནས་འགོ་བཙམས་པའི་རྒྱ་
 གཉིས་ཅི་ཆབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་སྟོན་ཆར་བརྟུའམ། བརྟུ་གསུམ་མར་ལྷ་གངས། ཉུང་
 མཐར་གཉིས་གསུམ་སོགས་ཅི་འགྱུར། ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་ཆར་བརྟུ་བྲུག་གམ་གཉིས། བསྟེན་

ན་གཅིག །ལས་གཤིན་གྱི་མཆོད་པ་ཨ་རྒྱ་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལ། བདག་སྤྱོད་གྱི་མཆོད་པ་རང་གི་གཡས་ནས་འགོ་བཅམས་པའི་ཚུ་གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་ཉེར་སྤྱོད་དང་། རང་མདུན་དུ་ནང་མཆོད་རྟེན་བྲིལ་རྩ་མ་རུ་སོགས་གོང་ལྟར་བཤམ་སོ།།

དུས་ནི་ཅ་རྒྱུད་རྟོག་བདུན་ལས། “དེ་ཡིས་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། བྲག་ཤུལ་ཆེ་ཞིང་འཛིགས་པར་བྱེད།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གིན་དུ་ཁྲོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འདི་ལྷ་བྱ་ནི་བྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་གྱི་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། རྟོག་བདུན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་དགྲའི་མཆོན་བྱེད་ནས་འགོ་ཚུམ་པ་བསྐྱེད་ཆེན་དང་ལྷག་པར་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྒྲགས་མ་སོགས་གྱི་སྐབས་ངས་ཅན་ལྷ་བྱར་མཛད་ཀྱང་། ལས་རུང་ལ་སྐབས་འགྲིག་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དེ་མིན་དགྲ་གསུམ་གང་རུང་ངམ་ཆེས་གངས་བཟང་བ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཐུན་ནས་དབུ་འཇུགས་པའང་བྲག་ལེན་དུ་མཛད་དོ། དེ་དག་གང་ལྟར་ན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱར་བའི་སྒྲོར་རྣམས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་རང་འདུག་པའི་གནས་དུར་ཁོད་དང་གདན་རོ་གདན་དུ་མོས་ཏེ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ཁ་ལྟོར་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པར་མོས་ཏེ་འཁོད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་གཤིན་རྗེ་ལྷ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་བྲག་པོའི་ལས་འགྲུབ་པའི་གནད་དོ། དེ་ནས་དབེན་ས་སྟོན་བརྒྱུད་གྱི་བྲག་བཞེས་ལྟར་ “རང་ཉིད་བྱུང་བ་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཅང་ཉིུ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པར་བྱུང་།”² ཅེས་བཛྲོད་ཅིང་ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་བྲུགས་པ་དང་གཅེར་བྱ་སྒྲ་བཤིག་པ་སོགས་རང་བྱུང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་མོས་ལ་རྩ་བྲིལ་དགྲོལ་ཅམ་བྲ། འདི་ལ་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད། བདུད་ཅི་རིལ་བུའམ་དེ་བཏབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་གྱིས་ཁ་དག་པར་བྱས་ཏེ་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༩ རྒྱུད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་དང་པོ། སོག་གངས་ ༡༥༡བ། ལས་རུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། བྲག་ཤུལ་ཆེ་ཞིང་འཛིགས་པར་བྱེད།” ཅེས་སོ།།

2 རྒྱུད་རྟོད་གསུང་རབ། ༩ མིང་སྒྲུབ་ཆོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། མིང་གི་ཐེམ་སྐས། ཐེམ་སྐས་དང་པོ། སོག་གངས་ 1བཙ

རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱི་སྒྲིལ་བ་ལྟར་ཕྱིར་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་ཁོང་དུ་མིད། བཟང་སྤང་ལ་བདུད་ཅི་བྱུག།

དེ་ནས། ཨོ་སྒྲུ་ར་སྒྲུ་ར་བེ་མ་ན་ས་ར་མཐུ་ཇ་བ་རྒྱུ། ཨོ་སྒྲུ་ར་སྒྲུ་ར་བེ་མ་ན་སྒྲུ་
ར་མཐུ་ཇ་བ་རྒྱུ། ཞེས་པའི་འགྲུར་སྒྲུགས་འདི་ལན་བདུན་བཞེས་ནས་དགོ་སྒྲོར་གང་བྱས་
འབྲུམ་འགྲུར་དུ་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ནས་གསུངས། ཨོ་རུ་ཅི་ར་
མ་ཁི་ཤ་མཐུ་ཡ་རྒྱུ། འདི་བདུན་བཞེས་ནས་སྤང་བ་ལ་སྤུ་བཏུབ་སྟེ་བཞེས་བརྗོད་བྱས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་གསང་སྒྲུགས་ཐམས་ཅད་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོར་
དུ་མར་བཞེས་པར་འགྲུར་བ་ལོར་སྤུ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལས་གསུངས། དེ་ནས་
དཔལ་རུ་ལོ་ཆེན་པོ་དང་། མཁས་བྱུ་བྱུང་པོས་ཞལ་གདམས་མགྱུར་དུ་བཞེས་པ། “སྤར་
དག་ལ་ཁྱི་ཁྱི་སྒྲིལ་མ་བཞུག་པས། སྒྲུགས་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་རུས་པ་རྒྱུད་། དཔལ་
ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདམས་པ་བདོག། སྒྲུགས་མི་འགྲུབ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མེད།”¹ ཅེས་
གསུངས་པའི་དོན་དག་ཁྱི་རྒྱལ་སྟམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དཔལ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་རེ། ཡང་བདག་གི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཐོས་པ་ནི། གཞི་དཔལ་རྒྱུ་ལྟར་ལ་ཡི་དམ་གྱི་
སྒྲུགས་དང་། དབྱངས་ཀྱི་མགོར་ཨོ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐར་སྤྲུ། ཉེན་འབྲེལ་སྟོང་པོའི་
མགོར་ཨོ་དང་མཐར་སྤྲུ་སྤྲུ་བ་བཅས་སྟེལ་ནས་ཆར་གསུམ་མཐ། ཡང་ན་གསུམ་ག་
སྟེལ་བ་ཆར་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མགོར་ཨོ། བར་པའི་མཐར་སྤྲུ། ཐ་མའི་མགོར་ཨོ་དང་
མཐུག་དུ་སྤྲུ་སྤྲུ་ནས་བཞུ། ཡི་དམ་གྱི་སྟོང་པོ་སྟོང་གར་བཀོད་ཀྱང་ཆོག་གསུངས།
བག་དཀར་སྒྲུགས་རམས་པས་ཀྱང་ཨོ་ཨ་ཨ་སོགས་ཨ་ལི་གཡས་སྟོར། དེའི་ནང་དུ་ཀླ་
ལི་གཡོན་སྟོར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཨོ་ཡེ་རྩམ་ནས་སྤྲུའི་བར་འགོད་པར་གསུངས་
པ་སྒྲ་མའི་གསུང་དང་པལ་ཆར་མཐུན། འོན་ཀྱང་ཨ་ལི་ནང་དུ་འགོད་པ་དཔལ་རྒྱུས་ནང་

¹ ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ། ག་དག་ཁྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་པ་བ་༥ མཁས་བྱུ་བྱུང་པོའི་མགྱུར་གྱི་ཕྱག་
དཔེ་མ་རྟེན་སྒྲུགས་གཞུང་འདི་ལ་ཁྲུངས་བཙོལ་ཡོད།

དེམ་ནས་བརྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེའོ།། དེ་ལྟར་ན་ངག་འདོན་གཞི་དབུལ་
 ཚུལ་གསུང་ལྟར་ལ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་འགོད་པ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྐབས་སུ་འཆི།། འགྲོ་ལ་ཕན་བྱིང་སངས་རྒྱས་ཤོག །ལན་གསུམ། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་
 ཟེ་སྟེང་དུ། ཨ་ལས་སྒྲ་སྟེང་ཨོ་དཀར་མཐར། ལྷ་ལི་དཀར་པོ་གཡས་སྒྲོར་དང་། ཀྲ་ལི་
 དམར་པོ་གཡོན་སྒྲོར་དང་། རྟེན་སྟེང་སྟོན་པོ་གཡས་སྒྲོར་ལ། དམིགས་ནས་ནང་དེམ་
 སྐལ་དུ་བརྒྱས། ཡི་དམ་གྱི་སྟེང་པོ་དང་། ཨོ་ཨ་ལྷ། ཨི་ཨྱ། ཨུ་ཨྱ། རི་རྩི། ལི་སྟྱ། ཨེ་ཨྱ།
 ཨོ་ཨོ། ཨི་ཨུ། ཀ་ཁ་ག་ལྟ་ད། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཉ་ཐ་ཏ་ཐ། ཏ་ཐ་ད་ཉ་ན། པ་པ་བ་ཉ་མ།
 ཡ་ར་ལ་ཤ། ག་པ་ས་ཏ་ལྷ་སྟུ། ཨོ་ཡི་ཉ་སྟུ་ཏེ་ཏུ་བ་ཉ་ཤ་ཏེ་ཏུ་ཉེ་ཏུ་ཉེ་སྟུ་ག་ཏེ་ཏུ་ཤ་ད་ཏ།
 ཏེ་ཏུ་ཉེ་ཡོ་ནི་རོ་རྩ་ཨེ་ཤི་སྟུ་ཐ་ཏུ་ཕ་མ་ཏ་ཡི་སྟུ། དེ་ལྟར་སྐགས་བཞི་སྟེལ་ནས་ལན་
 གསུམ་མཐ་བདུན་ལ་སོགས་པར་བརྗོད། ས་པོན་སྐགས་འཕྲེང་འོད་ཟེར་གྱིས། འཛིག་
 རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་གྱི། གསུང་ངག་བྱིན་མཐུ་སྐགས་གསུམ་དང་། སུན་ཆོགས་
 རྒྱལ་སྟེང་དེན་ཆེན་བདུན། བཀྲ་ཤིས་ཏགས་བརྒྱད་རྣམ་པར་བཀུག །ཐིམ་པས་རྟེན་སྟེང་
 ཀྲ་ལི་དང་། ལྷ་ལི་ཨོ་ཡིག་སྒྲ་གདན་རྣམས། སྐ་མ་བྱིང་ཐིམ་ཨ་ཡིག་གྱུར། དེ་ཡང་
 དཀར་དམར་བདུད་ཅིར་ལྷ། ཟེང་ཐིམ་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱུར། ཅས་བརྗོད་ཅིང་བསམ།
 ཡི་དམ་གྱི་སྟེང་པོ་བརྒྱ་སྐབས་སྐགས་འཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་གྱི་ནང་
 ཐམས་ཅད་གང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ངག་གི་སྟེག་སྟེབ་ཐམས་ཅད་བསྟེགས་
 པར་བསམ། བྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་གཙོ་པོ་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་གྱི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་བྲང་སྟོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་དང་མཁས་པ་པརྟེན་ཏེ་ཐམས་
 ཅད་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་ངག་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གསལ་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟེང་པོའི་རྣམ་པར་བཀུག་ནས་སྐགས་སྟེང་ཨོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པས་
 རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་གྱི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངག་ལ་ལྷགས། ངག་རྒྱས་

བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟུང་བསམ་པར་བྱའོ།།
 མཐར་ཕྱེ་རྗེ་རྒྱུད་པའམ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མོས། དེ་ལྟར་ངག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པས་བརྒྱས་བརྗོད་གང་བྱས་བྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟེ་དང་མ་ད་སྟོག་ཅོང་ལ་ཕྱག་དང་
 སྟེ་ཤ་ཐོས་པ་སོགས་གྱིས་སྤྲུགས་གྱི་ལྷས་པ་མི་འཕྲོག་ཅིང་ཐ་ན་དེ་ཉིན་ངག་འབྲུལ་སྤྲུག་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱས་བརྗོད་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པས། དེས་ན་འགྱུར་སྤྲུགས་དང་། འཕྲེང་
 སྤྲུགས་། ངག་བྱིན་རྒྱབས་འདི་དག་ནི་ཆོགས་ཆུང་དུས་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་མན་ངག་
 ཟབ་ལ་ཁུངས་བཅུན་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཞེས་བདག་གི་
 བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་།། ངག་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་མཛུགས་ཏུ། དེས་ནི་རྗེས་སྤྲུགས་འབྲུལ་འཁོར་
 བསམ་གཏན་ལ།། བརྟེན་ནས་བྱུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་ནི།། ཞི་སོགས་རབ་འབྱམས་
 ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡི།། ལས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་པ་རྒྱད་
 པ་བསམ་གཏན་སེང་གའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 བདེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའམ་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། གོང་
 གི་པན་ཡོན་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་ཀྱང་སྟོང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ། དག་སེམས་ཁུད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་ཟབ་ལམ་སྒྲ་
 མ་མཆོད་པ་སྦྱབས་སེམས་ནས་བཟུང་། འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྟོལ།།
 ཞེས་པའི་བར་བཏོན་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་དམིགས་བཅེ་མ་དང་ལམ་རིམ་
 གསོལ་འདེབས། དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྗེས་སུ་འང་མཆོན་སྤྲུགས་གྱི་སྟོན་སྒྲ་མའི་
 གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་ཡིད་འབྲུལ་ངེས་དང་། ཞིང་མཆོག་མའི་སྐབས་སུ་ལམ་ཡོངས་
 རྗོགས་ལ་ཤར་སྟོམ་བཅས་བྱ། དེ་ནས་འདིགས་བྱེད་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་
 དང་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ནས་བརྒྱས་པ་དང་གཏོར་འབྲུལ་གྱི་བར་སྦྱབ་ཐབས་རྒྱས་པའི་

ལུགས་བཞེན་བྱ་ཞིང་མགོན་ཆོས་གཉིས་སམ་ལས་གཤེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་སྤྱན་འཛེན།
བསྐྱང་བཤགས། བརྒྱུག་པ། གཏོར་འབྲུལ་རྣམས་གང་རྒྱས་བྱས་ལ་སྦྱབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་
བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རང་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྦྱོང་གཞན་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་གཏོར་
འབྲུལ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ཡང་བྱ། དེ་ནས་དྲུག་ཁྲིད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བསྟོམ་པ་
སོགས་ཉེར་བསྟུ་མན་ངག་ལྟར་བྱས་ནས། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཤིས་བརྗོད་འདོན།
དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་མཆོག །སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཞིང་བསྟུས་ཏེ་སྒྲ་མ་སྟོར་
ཞུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནན་ཏན་བྱ། དེ་ནས་སྒྲ་མཆོད་སྟོན་ཤིས་གསུངས་ཏེ་སྤྱན་གྲོལ་ནས་
ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག །

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ཉིན་རེ་བཞེན་ཐོ་རངས་ནམ་གྱི་ལྷ་ཆའམ་བརྒྱད་ཆ་ཅམ་ལུས་པ་ན་
ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མལ་ནས་བཞེངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱུས་དང་། དག་སྟོང་ཡིན་ན་
དུས་བཞུག་བསྟེན། དེ་ནས་ལུས་བྱིན་ཆུབས་ལྟའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤང་དང་བཅས་བདེ་བའི་
སྟན་ལ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་ནམ་བག་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ལམ་གང་
བདེར་འཁོད་དེ། བདུད་ཅི་ཐུང་། ངག་བྱིན་ཆུབས་དང་། འགྱུར་ལྡགས། འཕྲེང་ལྡགས་
བཅས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་ནག་པོའམ་ཁྲོ་བོ་སྟེ་ཅེགས་
སམ་རྣམ་འཛོམས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྤྲལས་གསུམ་མམ་བདུན་ཅམ་བཟླ། ཆག་མེད་ཆེ་སྦྱབ་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ན་འདིར་འདོན། སྤྱན་བཞེར་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྟུས་བྱུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་
གཞུང་དུ་ཅི་རིགས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་དེང་སང་གི་བྲག་བཞེས་མན་ངག་སྟེ་མ་ལྟར་སྤྱན་
དང་པོ་རྒྱས་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་བསྟུས་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་སེམས་
བྱིན་ཆུབས་ཀྱན་སྟོང་བཅོས་པ་ལ་རྒྱུད་རོ་གསལ་བ་དང་རྒྱུད་གི་འགྲོ་འོང་ལ་དམིགས་པའི་
ཐབས་སོགས་ཀྱིས་རིག་པ་དྲུངས་སྟོགས་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གཏིང་གིམས་ལ་
འབྲལ་ལུས་སེམས་སྟོང་ཤིག་གོ་བ་ཞིག་གི་ངང་ནས། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་བྱས་

རྒྱགས་བྲག་པོའི་སྒོ་ནས། བདག་མདང་མ་ཞི་བར་ད་ནངས་ལངས་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་སྤྲོ་མ་
 དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན། ད་ནི་སྤྱིར་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དང་།
 བྱང་བར་ཆེ་འདི་དང་ལོ་འདི་དང་སྤྲོ་བ་འདི་དེའི་ནང་ནས་དེ་རིང་གི་ཉིན་ཞག་འདི་དང་། ད་
 རེས་ཀྱི་ཐུན་འདི་ལ་དོན་མེད་པའི་རྣམ་གཡང་ལེ་ལོ་ཆགས་སྤང་གཉིད་ཐུགས་སོགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོ་མ་ལྟའི་བསྟན་སྒྲུབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཀུན་སྒྲོང་
 རྒྱགས་བྲག་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱ་བ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། དེ་ཡང་ཅུང་རྒྱས་ཅམ་བྱེད་ན།
 བདག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་མ་ཆད་དུ་སྤྱིར་འདུག་
 གྲང་སྒྲོ་བ་དང་སྤྱན་བ་སྐྱད་ཅིག་གྲང་མེད་པར་འཁོར་བའི་གནས་འབང་ཞིག་ལ་མངོན་
 པར་དགའ་བའི་སྒོ་ངན་འདིས་ད་དུང་སྤྱར་ལྟར་མཐའ་མེད་སྤྱི་མེད་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབང་
 ཞིག་སྤྱིར་དགོས་པར་འདུག། དེས་ན་ད་རེས་སྤྲོ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་དལ་
 འགྱུར་གྱི་ཉིན་བཟང་པོ་ཐོབ། ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉིད་དམ་པས་རྗེས་སུ་
 བཟུང་། མཇལ་བར་དགའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མཇལ།
 རང་གི་ངོས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་ན་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་བདེ་སྤྱག་དུ་སྟེར་བའི་གདམས་པ་ཐབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐབ་མོ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་འབད་ནས་བཅན་ས་ཐེན་པ་ཞིག་
 མ་བྱས་ན། མི་ལུས་མ་ཐོབ་པ་ལས་གྲང་ཐབས་སྤྱག་པར་འདུག། དེ་ཡང་ད་རེས་ཀྱི་ལུས་
 ཉིན་འདིའི་སྟེང་ནས་མ་འབད་ན། སྤྱར་ཉིན་བཟང་འདི་འབྲེན་ཆུ་ལྟ་བུ་བཞག་ན་བས་གྲང་
 མི་ཐོས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཤིག་དུ་འགོ་བ་ལས་འོས་མི་འདུག། ལན་གཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་
 དུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྤྱར་དུ་འདྲིག་སྟེ། དེས་པར་འཆི། རྣམ་འཆི་ལ་དེས་པ་མེད།
 འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་གྲང་མི་པན། ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ན་ནི་ཆ་

གང་དང་། བཀའ་སྒྲིལ་དང་བཀོལ་སྤྱོད་དང་། གླེན་ཞིང་གཉི་ལྷན་པ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བཅོད་སྤྱད་མེད་པ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་དགའ། བརྒྱལ་
 བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་ཏེ། མི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འཆིའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འཐབ་ཅོད། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། མདོར་ན་རིགས་
 སྤྱད་གི་གནས་གང་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་སོང་སྟེ་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཞིག་བྱའོ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་ཕྱ་
 བདེ་བས་མི་ཆོག །མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན། མ་ཀྱན་འདི་
 རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་བསྐྱུར་ན་བདག་ཁྲིལ་མེད་ཡིན། མ་འདི་ཆོ་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སྤྱ་
 ལ་རེ། མ་འདི་ཆོས་སྤྱོད་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྷན་པ་སོགས་ན་འཆོད་ཀྱིན་སྤྱང་། ད་ལྟ་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་འདི་ཆོ་ཡང་སྤྱད་
 ད་ལྟ་ཡང་དཔལ་བ་སོགས་ན་འཆོད་ཀྱིན་སྤྱང་། ད་ལྟ་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་འདི་ཆོ་ཡང་སྤྱད་
 པའི་ལས་ལ་མི་འཛིན་པས་སྤྱང་ཡང་དཔལ་བར་ལྷུང་བར་ཐག་ཆོད། དེས་ན་བདག་གི་
 བྱིན་ཅན་གྱི་མ་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་ལ་འགོད་
 པ་ཞིག་ངས་མི་བྱེད་ན་སུས་བྱེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་སེམས་
 ཅན་གཅིག་ཅམ་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་
 མེད་ན་བདག་ལ་རི་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་རྒྱས་
 པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ངས་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ཅན་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལྷན་པ་ཡིད་འཁུལ་ངས་སྤྱ་
 བསྐྱེད་ཏེ། ཐོར་ཐུན་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་མཆོད་པ་རེ་འདོན་ཐུབ་ན་ལེགས་ཤིང་།
 ཡང་ན་སྤྱོད་པས་སེམས་ཀྱི་ཆོད་མེད། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ། ས་གཞི་སྤྱོད་པས། ཡོན་ཏན་

གཞིར་གྱུར། དམིགས་བཅེ་མ་བརྒྱ་ཅའམ་ཅི་འགྲུབ། དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ་མ་ཆ་ཆང་ངམ་
 དང་བཅུམས་མ་བཅས་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་བརྒྱད་གསལ་འདེབས་འདོན། སྐད་ཅིག་དགྲོང་
 བསྐྱེད་དང་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་བྲ། སྤྱོད་སྐྱོང་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་
 བཅོལ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་བྲ། རྟོན་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས། ཆོགས་
 ཞིང་མཆོད་པ། སྤྱགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམས་ཏེ་འཆི་བ་ཆོས་སྒྱ། སྤར་ཡོད་གསལ་
 འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ། གཞལ་ཡས་
 ཁང་གདན་བཅས། རྒྱ་རྩོ་རྩེ་འདྲིན་པ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་ལོངས་སྒྱ། འབས་བྱ་རྩོ་རྩེ་འདྲིན་
 པ་ལུམ་བཅས་སམ་དཔའ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལམ་འབྲེར་གསུམ་བསྐྱོམ།
 ལྷ་བཅུ་གསུམ་མར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱོ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་དགོས། ལས་རུང་
 གི་བསྟན་མཆོམས་ལྷ་བྱ་ལ་ལྷན་ཐབས་ལྷར་བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཟ་མ་ཏྲིག་
 ལྷར་བཏང་ན་ལེགས་པ་བྲག་ལེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་སྐྱོང་
 སྐྱོང་བསྐྱེད་ཆོག་མི་དགོས། སྤྱི་མཆོད་དང་གནས་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས། ཡེ་ཤེས་པ་དབྱུག་
 གཞུག། དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་གདབ། བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ། བསྐྱེད་པ། བསྟན་པའི་གཙོ་མོ་
 རགས་པ་བྱན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར། དག་པ་བྱན་པ། བསྐྱེད་སྐྱོང་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་
 སྤྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིད་མ་ཡོངས་པར་མཐར་ཆགས་སུ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་
 ལམ་འབྲེར་གསུམ་གྱི་སྐབས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོང་བྱེད་དོ་འབྲོད་པར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་པ་དང་།
 གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་སྐྱོམ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་
 དེ་དངོས་ལྷ་བྱའི་གསལ་བའི་ཉམས་འདོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་
 ལུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་
 རོལ་དུ་བསྟོ་བ་ལ་སྤྱོབ་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་
 མོས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་རྣམས་

མིང་རྒྱན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྟོམ། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་
པས་ཀྱང་མངོན་ཏོགས་རྒྱས་པ་ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དལ་བྱས་འདོན་ཅིང་། ཚེ་
གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་མོས་སྟོམ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིད་བཞུར་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ་
པ་གནད་དམ་པ་ཡིན་གསུངས། བྱེད་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་བྱེད་དོག་རྣམས་ལྟར་
གསལ་བའི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་
གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལས་རྣམས་མཐུ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་བྲངས་ཏེ་བྱགས་
ཀའི་སྤྲགས་བྱེད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ནས་བྱེད་བ་གསར་པ་ལ་བརྒྱ་ཅུ་
བརྒྱད་དང་རྒྱན་པར་བདུན་སོགས་སྐབས་དང་སྦྱར། བྱུང་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་བྱེད་བ་ལྟར་
བསྐྱེད་བྱས་མེད་ན་རང་གི་བྱགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་གསུང་
གི་བྱིན་རྒྱལས་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོན་བྲངས་ཏེ་བྱེད་བ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་དགོས་ཤིང་།
མཐར་བྱེད་བ་གསུང་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ།

བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་ཞི་ཁྱོ་སྤྲགས་སྦྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱས་ན་འཇུག་ཆ་རྒྱུང་ཞིང་
ལེགས་པར་གསུངས་པས། བཟང་བྱེད་འོད་འབར་བའི་རིན་པོ་ཆའི་བྱེད་བར་བསམ་ལ།
བྱེད་དོག་རེ་རེའི་དོས་སུ་འཇུག་དབྱངས་རེ་གསལ་བཏབ་སྟེ། འཛིགས་གསང་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་བྱེད་བ་ལག་པ་གཡས་པས་བབྱུང་ནས་མཐེ་ཐོང་ལྷགས་ཀྱས་བྱེད་དོག་རེ་འདྲན་པ་
དང་ལྟ་རང་འབྲེ་རེ་བཀྱག་ནས་རང་གི་བྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་བསྟེན་པར་མོས་པ་དང་
བཅས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་རང་སེམས་དཔའ་སྦྱོང་བཅེགས་སུ་གསལ་བའི་
བྱགས་ཀའི་ཉི་གདན་ཆེ་གདན་དུ་གྱུར། རྒྱུ་ཡིག་རྒྱུ་དམར་སེར་རིང་ཆ་ཆོག་བྲག་དང་
བཅས་པར་གྱུར་པའི་མཐར་ཡོད་ཀྱི་ལ་ཐ་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་བསྟོར་བ་ལས་འོད་
ཟེར་དམར་སེར་གྱིས་ཁོང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། མི་ཤེས་པའི་བྱུན་པ་བསམ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པར་བསམ་ལ། ཡོད་ཀྱི་ལ་ཐ་ཅན་ཞེས་ཅི་འབྲུབ་བསྐྱེད། འདི་ལ་ཉི་

གདན་མྱ་གདན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཟེར་ཞིང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་འདི་རང་ལེགས་
 ཞེས་ཁྱི་བྱང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གིས་གསུང་ངོ་། ཉི་གདན་འཁོར་ལོར་བསྐྱར་བའི་གདམས་པ་
 བློ་རང་གི་སྒྲགས་ཀའི་ཉི་གདན་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་དུག་པ་
 ཉེ་བ་སུ་ཁྱུང་དང་བཅས་པར་གྱུར་པའི་ཉེ་བར་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་འཛུ་ཡིག་དེ་ཉིད་
 རྒྱུ་དམར་སེར་འོད་འབར་བ་གྱུན་འགྲོང་གི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་བཤམ། ཡང་ན་
 འཁོར་ལོ་གོང་ལྟར་གྱི་ཉེ་བར་རལ་གྱི་གྱུན་འགྲོང་གི་ལྷགས་མཆམས་གྱི་གཞུང་ཐུར་རམ་
 ཡུ་བའི་རྩོམ་ཆེ་ཉེ་བར་རྒྱུ་གསལ་བཏབ་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མཐར་
 མཐུན་ནས་བཅམས་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་དུ་ཅིབས་རེ་ལ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་
 གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་མར་མའི་བྲེང་བ་ལྟར་འཁོད་པར་བསམ། འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱོར་ཡང་
 ཆོག་ལ་བསྐྱོར་བར་འདོད་ན་འཁོར་ལོ་དང་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་རེག་ལ་མ་འབྲུར་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་འཁོད་པའི་འཁོར་ལོ་གཡས་དང་ཡིག་འབྲུ་གཡོན་སྒྲགས་སུ་འཁོར་བར་བསམས་
 བློ་བཟླ། འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྐྱོར་ན་སྒྲོག་རྒྱུ་གི་རྒྱར་འབྲུར་བས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་
 གྱིས་ཐོག་མར་རེ་གཉིས་ཅམ་ལས་མང་བ་མི་བྱ་གསུངས། འདི་ལ་ཉི་གདན་འཁོར་ལོ་
 ཅིབས་དུག་པར་བསྐྱར་བའི་གདམས་པ་ཟེར་ཏེ། འཕྲོང་ཅེ་ལྟ་བུ་རྩན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཆོའི་
 གསེར་ཆོས་སུ་ཡང་གྲགས། འདི་དག་གི་ཆེ་རང་གཙོ་བོ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་
 དང་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས། རྒྱུ་ཡིག་སྒྲགས་སྒྲེང་འཁོར་ལོ་དང་
 བཅས་པ་ལས། ཡི་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། རང་གི་སྒྲུབ་གྱི་ནང་
 ཐམས་ཅད་གང་། ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་། ཁྱུང་པར་དུ་ཤེས་
 བྱའི་གནས་ལ་མྱོངས་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲན་ཁྱུང་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་
 བཞིན་དུ་བསལ། རྩོམ་ཆེ་ཉེ་བར་འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྒྲུའི་འདབ་མ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསམ། འོད་ཟེར་བ་སྤྲུའི་བྱ་ག

ཐམས་ཅད་ནས་བྱིར་འཕྲོས་བ་ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་འོད་འཕྲོས་བ་ལྟར་སྟོགས་བཅུར་བྱ་བ་སྟེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་དང་བྱེད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱན་
 བ་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། འོད་ཟེར་གྱི་སྟེ་ལ་
 མཆོད་ལྟ་སྟོན་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་བ་ལུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྟོན་དང་། གསང་སྟགས་ཀྱི་
 ཡིག་འབྲུ་དང་། ས་བོན་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་སོགས་དང་། ཐུག་མཆོན་སྟོན་གསུང་ལ། སྟོན་གསུང་བཅས་
 རྒྱུད་བ་དང་། རལ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྟོན་གསུང་བཅས་དང་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྲེལ་མའི་རྣམ་
 བ་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྟོན་བྱངས། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་སྟགས་སྟེང་དང་བཅས་བ་ལ་
 ཐེམ་བས། ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུང་དང་འཆད་ཅོད་ཅོན་གསུང་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་
 བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་གསལ་སྟུང་བྱེད་ཕྱན་སྟུང་ཆོགས་བ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པར་བསམ་
 ལ་ཞི་བའི་སྟགས་ཅི་རུས་བསྟོན། འདི་གཉིས་ཀ་ལ། མི་ཤེས་གཅོད་ཅིང་མ་དག་འབྱུང་།
 ཅེས་པའི་དམིགས་བ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ནས། “སྟོན་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་
 གསལ་ལ། ས་བོན་སྟུང་བ་ཐུག་མཆོན་བྱེད། སྟོན་གསུང་བཅས་རལ་གྱི་སྟོན་གསུང་ལ།
 འཆད་དང་ཅོད་དང་ཅོན་པའོ།”^༡ ཞེས་པའི་མན་ངག་རྣམས་སྟུང་ཏེ་ཤེས་རབ་བདུན་
 ཀའམ་གང་བསྟུབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟུང་གྲང་རུང་ངོ་།
 འདིའི་སྟབས་སུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། སྟགས་ཀྱི་དོན་
 ཡང་འགྲོ་བ་སྟོན་བྱེད་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བྲག་རི་རྩོམ་འཆང་གིས་
 གསུང་ངོ་། འདི་དག་གི་སྟབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
 ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྟོན་ནས་
 ལས་རྣམས་བྱ་བ་ནི་ཞི་སོགས་ལས་རབ་འབྲུམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་དོན་པོར་སྟེ་
 མཆོད་ཁྱིད་ཡིག་ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་པན་ཡོན་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་དང་།

༡ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྟོན་དཔར་མ། རྒྱལ་ཁམས་བ་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས། ཤེས་རབ་སྟུང་བ་འཕེལ་བྱེད། ཤོག་གངས་ ༢༣༤

ཁྱད་པར་མདོ་སྟེན་པ་ལས། “རྒྱ་ནམས་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་
ལྡན།”¹ ཞེས་སོགས་དང་། བཤད་རྒྱུ་རྟོག་གསུམ་ལས། “རང་སེམས་རིན་ཆེན་རྣམ་
གཉིས་འགྱུར།། རིན་ཆེན་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་འབྱུང་།།”² ཞེས་དང་། “ཆོས་ཉིད་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བའི།། དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཡི།། མཁས་པ་ལ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཉི།།”³ ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ།། གཞན་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་ལྡན་ཆུལ་དང་། དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་འཆི་བདག་འཛམས་པའི་ཕྱལ་བྱང་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་ཆུལ། ལྷག་པར་རྗེ་བཙུན་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་
པར་མཆན་བརྗོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེ་བྱང་སེམས་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དེས་ན་སྟོངས་པ་འཛམས་པ་
ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆན་རྒྱན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས།
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཆན་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་ལྷག་པར་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བློ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་སྟེན་བཞུགས་ན་
དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡོད། མི་བརྗོད་པའི་གཟུངས་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། རང་གི་ལྟ་སྟེང་དུ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཁུན་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དཔའ་སེར་རིང་ཆ་ཆོག་དཔག་
དང་བཅས་པ་མགོ་གེ་སྐྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཞིག་གསལ་བཅུ་ལ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་
འཕྲོས་པས། རྟོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱལས་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་དཔའ་སེར་དང་རྣམས་ཀྱི་གི་རྣམ་པར་སྐྱབ་དངས་ཏེ་
ལྟ་སྟེང་གི་རྣམས་ཐེམ། རྣམས་ལ་བཟང་བ་དང་མཉམ་དུ་ལྟ་སྟེང་གི་རྣམས་རང་འབྲེལ་ཆད་

1 རྗེ་བཀའ་ཤེས་རབ་སྟོན་ཆོག་པས། 1 མདོ་སྟེན་པ། འོག་གངས་14བ4 ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱ་ནམས་བཞི་
ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན།” ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བཀའ་ཤེས་ཀྱི་འབྲུམ། 5 རྒྱུད་རྟོག་གསུམ། རྟོག་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་14བ4

3 རྗེ་བཀའ་ཤེས་ཀྱི་འབྲུམ། 5 རྒྱུད་རྟོག་གསུམ། རྟོག་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་14བ4

ནས་སྟོང་གའི་རྫིེལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་རྫིེལ་རྒྱ་ཅའམ་གང་
 སྟོགས་བགང་། མཐར་མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་མིད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟེའི་རྫིེལ་ལའོར་ལོའི་
 དབྱས་ཀྱི་རྫིེལ་གས་སྟོང་གའི་སྒྲ་བའི་དབྱས་ཀྱི་རྫིེལ་ལ་ཐིམ་པས་མེའི་ཕྱང་པོར་
 མར་ཁུ་སྟགས་པ་ལྟར་རྫིེལ་ལས་འོད་ཟེར་ཆེར་འབར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་
 ཞིང་གསལ། རྫིེལ་ལའབའ་ཞིག་གིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་
 ཆེག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་པ་བྱའོ།
 “མཐར་མཆོད་བསྟོད་དང་། མཆོན་བརྗོད་བསྐྱབ་པ་མང་དུ་བྱ་ཞིང་། སྒྲ་མའི་ཞལ་གྱི་བདུད་
 ཅིའོ།”^༡ ཞེས་མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
 འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཡིག་འབྲུམ་མམ་འབྲུམ་སྟག་འགོ་བར་བྱའོ།། ཡབ་དང་ཡུམ་
 ཀྱི་སྒྲགས་སྒྲུབ་སྟངས་ལྟར་ལྟགས་ལྟར་བར་འདོད་ན་བསྟེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་རྒྱན་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེ་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་བྱེད་
 བ་ལ་ནི་རྗེའི་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་། འཇམ་བཞད་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་འབྱིང་པོའི་ཁྱིད་རྒྱན་ཟུར་
 དུ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལུང་ཁྱུ་བ་ལ་སྒྲ་བ་གསུམ་དང་ཁྱིད་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་ནས་
 སྟན་གསལ་ཁྱུ་དགོས་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ།། དེ་ནས་དག་པོའི་ཆེ་འཁོར་ལོའམ་སྒྲ་
 གདན་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས་ཉི་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་སྟར་
 ལྟར་གནས་པའི་མཐར་ཅ་སྟགས། སྟོང་པོ། ཉེ་སྟོང་གསུམ་སྟེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གཡས་
 སྟོར་དུ་འཁོད་པར་བསྟོམ་ནས་ཅ་སྟགས་ཆར་གཅིག་བསྒྲས་ཀྱང་གསུམ་ག་བཞོད་ཡོད་
 པས་དེ་གསུམ་བསྒྲས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་། དེ་རྗེས་ཅ་སྟགས་སྟོང་པོ་ལ་བསྟེམས། དེ་
 བསྒྲས་པས་སྟེ་མ་ཐིམ་པ་དང་། ཉེ་སྟོང་བཞོད་ཡོད་པས་གསུམ་གའི་པན་ཡོན་འཕྲོལ། དེ་
 རྗེས་སྟོང་པོ་ཉེ་སྟོང་ལ་བསྟེམས། དེ་བསྒྲས་པས་སྟེ་མ་གཉིས་ཐིམ་པས་གསུམ་ག་བསྒྲས་

^༡ ལུང་འདི་མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབྲུམ་ལས་མ་རྟེན།

བའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་གསུང་བཤད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། བཟླས་དམིགས་ལ་སྦྱིར་གོང་
 དུ་བཀོད་བ་ལྟར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིལ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་རང་གཙོ་ལོ་དམ་ཆོག་
 སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཏན་པོས་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་རྩི་
 ཡིག་དང་ཡི་གེ་རྣམས་འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་
 རྒྱགས་བཟླས་པས། ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 རྩོགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་དབྱུགས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཤངས་བྱུག་གཡས་ནས་ཐོན་
 ཉེ་འདྲིག་ཏེན་ཁམས་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་སྦྱངས་ཉེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འདྲིལ་
 བྱེད་ཀྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རྣམ་པར་བསྐྱར། སྤར་ཚུར་འདུས་ནས་དབྱུགས་ནང་དུ་འགྲོ་བ་དང་
 བསྟན་ནས་ཤངས་བྱུག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཉེ་སྟོང་གའི་རྩི་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཡང་རྩི་
 ཡིག་རྒྱགས་སྤང་དང་བཅས་པ་ལས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
 སུ་རྩོགས་པའི་ཡབ་ཡུམ་སྟོས་ཉེ་རྩོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་བོར་བཞུགས་
 རས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བབས་པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་ནས་དོ་རྗེ་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྟོད་ཀྱི་
 འདྲིག་ཏེན་རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བསྐྱར་ནས་འོད་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་བ་སྤར་ལྟར་སྟོང་གར་བསྐྱ། ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ཡིག་གི་རྒྱ་དཔས་ཁོ་བོའི་ཆོགས་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟོས་ཉེ། གདོན་བགེགས་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་དེ།
 སྤར་ཁོ་བོ་རྣམས་རང་གནས་སུ་ཐིམ་པར་བསམ། ཡང་རྩི་ཡིག་རྒྱགས་སྤང་དང་བཅས་པ་
 ལས་མེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཉེ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་ནད་གདོན་སྤྲིག་
 སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟོ་མེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གཞོབ་ཐུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། མེ་དབྱང་ཕྱིར་
 འཕྲོས་ཉེ་སྟོང་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་མེ་དབྱང་དུ་འབར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་

ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དབང་བཞེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བསྟེན་ཤིང་མེད་པུང་ལས་སྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུག་སྟོང་ཕྱིར་བ་ལྟར་སྟོག་པར་བསམ། ཡང་
 རྩུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེ་མོར་མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་མཆོད་རྣམས་སྟེ་ཆོགས་ཐོགས་པ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོས་པས་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འཛིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་གྱུར་པ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ཐག་མེད་
 ཀྱི་བདེ་སྟོང་བྱེད་པར་ཅན་འབྱུངས་ཤིང་། དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེའི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་བ་དེ་རབ་ནས་རྒྱུད་བ་རྒྱལ་སྟན་ཅམ་གྱི་བར་དང་། གསུང་གི་བྱིན་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་སྟེང་པོ་དང་། དབྱུངས་གསལ་དང་ཅ་སྟགས་ལ་སོགས་པ་
 སྟགས་སྟེང་གི་ནམ་པ་དང་། སྟགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོད་དང་། དོ་རྩེ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱག་མཆོན་གྱི་ནམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟུན་པར་སྟེ་རང་གི་གནས་གསུམ་
 དུ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྟགས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་པར་བསམ། བཟླས་མཆོམས་བྱེད་ཁར་
 དམིགས་པ་བྱི་མ་འདི་ཆར་དེ་མ་ཆག་པ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་གནད་ཆེའོ། ། གཞན་ཡང་རེས་
 འགའ་ལྟའི་སྐྱེ་དང་། རེས་འགའ་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ལ་གསལ་སྤང་དང་། བདེ་སྟོང་
 དང་། སྟགས་འཁོར་དང་། སྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ང་རྒྱལ་སོགས་ལ་སེམས་འཛིན་བཞིན་དུ་
 བཟླ། ཡང་རེས་འགའ་སྤང་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་ནས་བཤད་པའི་གནད་ལྟ་སོགས་ཀྱང་ཅི་
 དེགས་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཅ་སྟགས་ལ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་གོང་
 བུའི་བཟླས་པ་ཡང་བྱ་བར་ལྟར་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། བཟླ་ཚུལ་ལ་ཁོ་བོའི་
 བཟླས་པ་ལས་ཡིད་བཟླས་མི་བྱེད་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟགས་རིམ་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། འདི་དེའི་སྟོན་པ་དག་ལས་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་
 བསྟེན་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་བསྟེན་ཡིག་སོགས་ལས་བཤད་པའི་

དམིགས་པ་འདུང་ཅད་རེ་བྱེད་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སྟོང་གར་དམིགས་པ་
གཏད་པ་མང་ན་སྟོན་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བར་གསུངས་པས། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་
ལ་གལ་ཆེ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ལས་རིམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་དང་།
ཐོག་མར་ཅ་ཞལ་གྱིས་དབུ་བསྐྱལ་ཏེ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་དང་། སྟོན་གཞལ་ཡས་
ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འདི་གས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟགས་
ཏུ་ཆེམས་གྱིས་སྟོན་པར་མོས་པ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་དང་། ལྟ་
པར་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲུས་དང་། དེས་གསུངས་པའི་སྟགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་རྒྱས་
མཐུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མོས་གྲུས་ལྷགས་དག་དང་བཅས་ཏེ་སྟགས་
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བགྱང་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་རྟོག་གསུམ་
ལས། “དད་པ་བརྟན་པོས་བསྐྱབས་བྱས་ན། རམ་མཁའ་མེད་པར་འགྱུར་བའང་སྲིད།”
སྟགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་མི་སྲིད། ལྟ་དང་བྱང་སྟོང་གིས་བཤད་པའི། རིག་སྟགས་
བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་ན། འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་བཤད་པ་ཡི། གསང་སྟགས་སྟོར་བས་བསྐྱེད་
བ་ནི། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།”¹ ཞེས་སོ། དེ་ནས་ཅ་སྟགས་སྟོང་པོ་ལ་ཐེམ་
པར་བསམས་ནས་དེ་ཉིད་བསྒྲུ་ཞིང་། དེ་ཉི་སྟོང་དང་། དེ་ཡང་མཐར་འོད་དུ་ཁྱེན་སྟོང་
ཡིག་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་པ་ནི་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོང་གར་
ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་གནད་ཆེ་ལོ། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བྱགས་
ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྟོ་རྗེ་སྟོན་པོ་བྱེད་འགྲེང་གི་ལྟེ་བར་ཉི་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་སྟོང་ཡིག་གི་མཐར་
སྟགས་སྟོང་བཀོད་ནས་བསྒྲུ་ཞིང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟགས་བསྒྲུ་བའི་ཆོའང་གཉི་སྟགས་
གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་མཆོན་ན། སྟགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བའི་

¹ རྟོ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༩ རྒྱུད་རྟོག་གསུམ། རྟོག་པ་གསུམ་པ། རྟོག་གངས་ ༡༩༩༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་སྟགས་ཉི་ལྔ་པ་འདི་
སྟེ། “དད་པ་བརྟན་པོས་བསྐྱབས་བྱས་ན། རམ་མཁའ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་།” ཞེས་སོ།

སྐབས་སུ་ས་བོན་གྱི་དང་དེའི་མཐར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོན་སྟགས་གྱིས་བསྟོར་བ་ལ་
དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་གྲངས་གསོག་སྐབས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ང་
རྒྱལ་གཙོ་བོར་འཛིན་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་སྟོབས་སྟེ་
ཡང་བྱ་སྟེ། དེས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲོའོ། དེའང་རྩི་ན་རྩི་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཙ་ཙེ་
ཀའི་ཡབ་དང་། མོ་ཏ་ར་ཏི་བསྐྱེད་ཆེ་གཏི་ཐུག་གཤིན་རྩི་གཤེད་དང་། ཐོ་བ་གཤིན་རྩི་
གཤེད་གྱི་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྟགས་སྟེང་བཀོད་ནས་བསྐྱེད་པ་དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲོ།
དེ་ལྟར་དམིགས་པ་འཆར་མ་བདེ་ན་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བ་འབྲུའིང་། ཡུམ་དང་
འཁོར་ནམས་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐུག་མཆོན་སྟོར་འཆར་མ་བདེ་ནའང་གཙོ་བོའི་སྐབས་བཞིན་
དུ་ལྟ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གསུང་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་མཐར་
སྟགས་སྟེང་བཀོད་ནའང་རུང་ངོ་། སྟགས་དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཤེས་དགོས་ལ།

བསྐྱེད་པའི་གྲངས་ནི། ཟ་མ་ཏོག་ལས། “དེ་ལ་གཉིས་ལས་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་ནི།
ཨ་མོ་རྩ་བརྩལ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་འབྲུམ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། འདིར་ནི་འཁོར་ནམས་ལའང་ཁྱི་ཐུག་རེ་རྩ་དགོས་སོ།”⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ཞིང་། ཅ་སྟགས་དང་ཉི་སྟེང་ཡང་ཁྱི་ཐུག་རེ་བསྐྱེད་པ་ཐུག་ལེན་དུ་མཛད་ངོ་། དེས་
ན་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྟན་པ་བྱས་ན། དེས་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་ལ་ཡང་གོ་ཆོད་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་བསྟན་པས་པན་ཚུན་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པ་
ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པར་ཁྱི་བྱང་རྩི་ཆེ་འཆར་གིས་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། ཞེས་པར་ཞེ་དགྲ་
མའི་བསྟན་གྲངས་ཐད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། ཀྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་།
ཡོངས་འཛིན་གྱིང་གི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཡང་ཅ་རྩུད་ཀྱི་ཏོག་པ་གསུམ་

9 རྩི་ཅོང་ཁ་པ་སྟོབས་ཐང་གསུང་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཐ འཛིག་གསུང་གྱི་སྟེང་ཐམས་ཅད་མ་ཏོག་གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་93བ།

བར། “འདི་ནི་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི།། སྙིང་པོའི་སྒྲགས་སུ་རབ་དུ་གྲགས།། ‘ཡི་གེ་རེ་རེ་
འབྲུམ་བཞུས་པས།།’ འདིག་ཉེན་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་གང་།། ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་
བྱེད།།”¹ ཅེས་ཉེ་སྙིང་ཡི་གེ་བདུན་པ་ལ་ཡིག་འབྲུམ་སྟེ་འབྲུམ་སྒྲག་བདུན། “ཐམས་ཅད་
ལས་ནི་བྱེད་བ་སྟེ།། ལས་ཀྱི་སྒྲགས་སུ་རབ་དུ་གྲགས།། སུམ་འབྲུམ་བཞུས་པས་ལས་
ཀྱན་བྱེད།།”² ཅེས་ལས་སྒྲགས་སམ་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་འབྲུམ་སྒྲག་གསུམ། “མ་ཉེའི་
གདོང་ཅན་ཅ་སྒྲགས་ཏེ།།’ འབྲུམ་བཞུས་པ་ཡིས་ལས་ཀྱན་བྱེད།།”³ ཅེས་དང་། ཡང་
རྟོག་པ་བཞི་བར། “སུམ་འབྲུམ་ཅ་བའི་སྒྲགས་བཞུས་བྱ།། འདི་བཞུས་པ་ཡི་སྒྲགས་པ་
ཡི།། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར།།”⁴ ཅེས་ཅ་སྒྲགས་གངས་དེ་ལྟར་བཞུས་ན་རྒྱུད་
ལས་བཤད་པའི་ལས་ཀྱན་བྱ་རུས་པར་གསུངས། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ལས་སྐབ་
པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྫོགས་ལྡན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། ད་
ལྟ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་རབ་འབྲུམས་སྐབ་པའི་བསྟེན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་རྟོག་པ་གསུམ་
པ་ནས་བཤད་པའི་གངས་ལྟར་བཞུས་བ་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ལོང་ཡོད་
ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ལས་རུང་རྒྱས་པའོ། ཡང་ད་ལྟ་
སྙིང་པོ་འབྲུམ་སྒྲག་བཞི་ཙམ་བཞུས་པའི་བྱག་ལེན་སྣང་བ་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་
རུང་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་མོ། ཡང་དེང་སང་ལས་བསྟེན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་བྱེད་
ན་ལས་རུང་འབྲིང་བསྐྱས་གང་རུང་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྟེག་དང་བཅས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་

1 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྒྱུད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་742ན7 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘ཡི་གེ་རེ་རེ་འབྲུམ་བཞུས་ན།།’ ཞེས་སོ།

2 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྒྱུད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་746བ6 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བྱེད་
པའོ།། ལས་ཀྱི་སྒྲགས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ།། སུམ་འབྲུམ་བཞུས་ན་ལས་ཀྱན་བྱེད།།” ཅེས་སོ།

3 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྒྱུད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་746བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་སྒྲ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མ་
ཉེ་གདོང་ཅན་ཅ་སྒྲགས་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།

4 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 རྒྱུད་རྟོག་བདུན། རྟོག་པ་བཞི་པ། འོག་གངས་746བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘འདི་རྫོས་པ་ཡི་སྒྲགས་པ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།

ནས་ཅ་སྟགས། སྟོང་པོ། ཉེ་སྟོང་གསུམ་གཤམ་གང་རུང་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གྲངས་དེ་
 དག་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཞི་འབྱུར་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་བསྟན་སྐབས་སྟགས་
 མ་དང་། བཅུ་ཆའི་སྟོན་སྟེགས་བཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་ནའང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་
 ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་རྒྱས་བཞིན་སྟོ་ཆོས་བྱས་ན་མི་རུང་བས། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོས། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་སྐབས་པའི་བཞུགས་པ་ལ་ནི། ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་གྲངས་
 བསྟན་བྱེ་བ་དེ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།། ཡེ་ཤེས་འབེབས་
 སྟགས་རྒྱས་པ་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དང་། བསྐྱུས་པ་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་བ་ལ་རྩི་
 ཏུ་ཨུལ་ཆེ་ཞེས་བཏགས་པ་གཉིས་གང་རུང་ཁི་ཕྱག་གཅིག་བཞུ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དག་
 བྱུང་བ་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུར་དུ་འབྱུག་པའི་བྱིར་ཐོག་མ་ནས་བཞུགས་པའི་མཐར་ཅུང་ཟད་
 དེ་བཞུ་ཞིང་དངོས་གཞི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུགས་གྲངས་སོང་བའི་མཆམས་སྟེ་
 གསལ་ག་གོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།།

ཐུན་ཀྱི་མཐུག་ཏུ། བསྟན་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་
 སྟོང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ཏེ་དེ་མཆོན་པའི་བྱིར་དུ་
 བེལ་བྱ་གསལ་ཞིང་། དེགས་བདག་སོ་སོའི་ཕྱགས་ཀར་ཁྱེད་གདན་ལ་རྩི་ཡིག་གི་མཐར་
 སྟགས་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུངས་དང་བཅས་ཡིག་བརྒྱ་བཞུགས་
 ཏེ་ལྷག་ཆད་བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུར་བཏན་པར་བྱས་ལ། མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྐྱུས་
 བྱའོ།། ཐུན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཐར་གཏོར་མ་མི་འབྲུལ་ན་རྣམ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 གློ་ཀ་ལྟ་དང་། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ཞེས་སོགས་གློ་ཀ་གཅིག་དང་། མཛད་བྱུང་སྟེ་བཅས་
 ཞེས་སོགས་འདོན། ཡང་ན། རྣམ་དག་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་འབད་བ་ལས། ཞེས་
 སོགས་དང་། རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟོན་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་མདོར་བསྐྱུས་དང་། མཆམས་
 ཀྱི་རིང་སྐྱུང་འཁོར་མི་བསྐྱུ་བ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་པས། དུར་ཁྱོད་གཞལ་ལས་ཁང་ལ་ཐེམ་

ཞེས་སོགས་ཉེར་བསྟུང་རྗེས་སུ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་
འདྲིམ་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགྱིན་པར་ལྷ་
ཐུགས་ཀར་རྩྱ་གིས་མཆོད་པའམ། ཡང་ན་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཞེས་པ་ནས་གྱི་གྲག་དང་
ཐོད་པ་འདྲིན་པ། དེའི་མིག་གཉིས་སུ་གློ། ཞེས་པ་ནས་ཐུགས་ཀར་རྩྱ་གིས་མཆོད་པར་
གྱུར། ཐུན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉེར་བསྟུང་གི་ཐུགས་པ་ལ་མོས་ན། དུར་ཁྲིད་
གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་རྣམས་ལ་ཐེམ། འཁོར་རྣམས་དང་ཡུམ་
རང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཅེས་བརྗོད། དེ་ནས། ཅ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཤིས་ཤོག། ཅེས་
སོགས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁྲོན་ལྟར་ཡངས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤིས་བརྗོད་བྱས་ནས།
མཆོམས་སྟོན་གྱི་སྟོང་དུ་བྱམ་ཅེ་སོགས་ཀྱི་ཁར་བཀའ་སློང་ལ་རྗེ་རྗེའི་མདུད་པ་བཏབ་སྟེ་
བཞག་ནས། རང་རྗེ་རྗེ་འདྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ད་རྒྱལ་དང་མ་བུལ་པའི་ངང་ནས། དཔ་ཤིས་བག་
དང་ལྡན་པས་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།

ཐུན་བར་པ་གཉིས་ལ་སྟོན་ལ་འཁོད་ནས་བདུད་ཅི་སྟངས། ཀུན་སྟོང་བཙས་ཏེ་དཔལ་
ལྡན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ནས། ལྷལ་དུ་གསོལ། དམིགས་བཅེ་མ་ཆར་བདུན་སོགས་དང་ཐུན་
དུག་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་བཅས་ཐེན་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ། ཞེས་སོགས་སྐབས་སེམས་བྲ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རང་ཉིད་
འདྲིམ་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི། ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་དང་བས་
བསྟེན་པར་བཀྱི། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་ནས། མེ་དབྱང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་དང་།
དེ་ནས། རུ་བའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ། ཞེས་པ་ནས། དབང་ལྷ་བསྟེན་
པའི་བར་དང་། མཆོད་པ་སྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མེད་ན་འདྲིར་བརྒྱབ་ཀྱང་ཆོག། བྱི་ནང་
གི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་བསྟུས་པ་བྲ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཅུང་ཟད་བསྟོལ།

ཐུན་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་དག་པ་བྱ་བ་འདྲ་མི་གསུང་། བྱེད་བ་འགོ་མ་ཡུག་དང་། བཤང་གཅི་
འདོར་སར་བྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཆུབས་ཉམས་མེད་ན་ཐུན་བྱེད་མ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཆོག་མི་
དགོས་། འདི་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་འདྲ། བཅུ་གསུམ་མར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐབས་
གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཛོད་རྟོགས་བསྐྱེད་བར་འདོད་ན། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་དཔལ་དོ་ཇེ་
འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་ནས། གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་མེ་དབྱེད་རབ་དུ་
འབར་བའི་སྐོང་དཀྱིལ་ན་ཡུམ་དོ་ཇེ་རོ་ལངས་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བཞུགས་པ། རང་གི་ཤར་དུ་ནས། དམ་ཆོག་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཅེས་
པའི་བར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱེད་ཆུབས་བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་ན། གཙོ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་དུ་ཁྱོ། རྣ་བར་རྩོ་ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀྱི་རྩྭ་གིས་མཆོད་པར་
གྱུར། ཅེས་བཞེད། བསྐྱེད་ན་དོ་ཇེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱར་བྱེད་སྐབས་
ཀྱང་ཆོག་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཐེན་གྱིས་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་དོ་ཇེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
དགུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་བཞེད་མི་དགོས་ཀྱང་སྐབས་འདི་དང་། འོག་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་
དམ་ཆོག་པ་ལ་ཐེམ་པའི་མཆོམས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་ཇེ་གསུམ་གྱི་རོ་
པོ་དེ་ཡིན་ནོ་སྐུ་དུ་དང་རྒྱལ་རེ་བྱ་དགོས་སོ།། ཐུན་འབྲེན་གྱི་ཆོགས་བཅད་བཞག །མཆོད་
པ་བྱེད་མ་གཉིས་མ་གྱུར་ན་ཆད་སྦྱོར་མེད་ནའང་། བྱས་ན་ལེགས་པས་ལོང་སྐབས་དང་
བསྐྱེད་མཁུག་ཆོག་ཐུན་དང་པོ་ལྟར་བྱ།

ཐུན་ཐ་མ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་མཁུག་གི་མཆོད་བསྐྱེད་བར་ཐུན་བར་པ་གཉིས་དང་
མཆུངས་ལ། དེ་ནས་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་གཏོར་མ་ངེས་པར་འབྱུང་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་
ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ལས་གཤེན་དང་བཅས་པའི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་འཁུག་པ་
གཅིག་དུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། སྐབས་ཐམས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱེད་གང་
ཡང་དུང་བས་མགོན་ཐུན་བྱེད་ནས་ལྷགས་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་མགོན་སོ་སོར་རིམ་

བ་བཞིན་གཏོར་མ་འབྲུལ། མཆོད་བསྟོད་དང་། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་བཅས་བྲ། དེ་ནས་
 འོངས་པ་བཅོད་པར་གསོལ་རྟེ། མགྲོན་གཤེགས་བསྟོམ་དང་། ཉེར་བསྟུ། སྟོད་ལམ་གྱི་
 ལྷར་ལྷང་བ། སྟོན་ལམ། ཤེས་བརྗོད་བཅས་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་ལུགས་བཞིན་བྱའོ།། ལུན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་ན་ཆོ་ག་བསྟུས་ཀྱང་རུང་བས། རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཅམ་གྱིས་གཏོར་མགྲོན་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས་འབྲུལ་བ་སྐྱ་མའི་མན་ངག་ཡིན་
 ཞེས་པའ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པའོ། ལས་དང་པོ་བར་
 དེ་ཅམ་གྱིས་དམིགས་ནམ་འཆར་དཀའ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་
 གཏོར་མགྲོན་བསྟེད་ཆོ་ག་བསྟུས་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དཔལ་རྫོ་རྗེ་འདྲིམས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། རང་གི་སྦྱང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱོགས་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་སྟུན་དངས། རྩྱ་ལྷ་པོ་རྩྱ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་
 ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཕྱོགས་སྦྱོང་རྣམས་ཕྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་
 སུ་འཁོར་པར་གྱུར་པར་བསམ། མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་xx སྟུ་གྱ་ཅན་
 རྣམས་སུ་གྱུར། ཅེས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ལ། དེ་ནས་རང་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་སྟོས་རྟེ། གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་།
 མཆོད་བསྟོད། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། ལུན་དང་པོ་གསུམ་ལ་
 སྟོན་ལམ་རྒྱས་བསྟུས་ལོང་སྐབས་དང་བསྟུན་པས་ཆོག་པོ།

ལུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྷ། སྟོད་ལམ། ཁ་ཟས། ཉལ་བ། ལྷང་བ། ལུས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་རོ། དང་པོ་(སྟོད་ལམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ཉེར་བསྟུའི་མཐར་རྫོ་རྗེ་འདྲིམས་བྱེད་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་གྱིས་ལངས་རྟེ་དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས། དུལ་དུ་སྤང་བ་ཀུན་ཀྱང་རྫོ་རྗེ་འདྲིམས་
 བྱེད་དུ་བལྟས་ལ། རང་གི་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟགས་དང་བདེ་སྟོང་གི་

བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འབྲུག་པ་ནི། སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།།
གཉིས་པ་(ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ཐོར་ཐུན་གྱི་གོང་དུ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་མི་བྱེད་སྐབས་དང་སྐྱར་
ཆོག་ཅིང་། ཐོར་ཐུན་དང་སྤྱ་ཐུན་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་མི་ཇ་སྤྱག་སོགས་དང་། སྤྱ་ཐུན་དང་སྤྱོད་མི་
ཐུན་གྱི་མཆམས་སུ་གྱུང་ཆོགས། སྤྱ་ཐུན་དང་སྤྱོད་ཐུན་གྱི་མཆམས་སུ་དགོང་ཇ་སོགས་
མདོར་ན་ཐུན་མཆམས་དེ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། ལུས་
ཀྱི་ཁམས་ལ་འབྲེད་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་བདུད་ཅིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཁ་ཐབ་ཁྱུང་
དང་ལག་པ་གཉིས་དག་གཟར་སྐྱགས། བཟའ་བཏུང་རྣམས་བསྐྱེད་ཇས་སུ་མོས་ནས།
སྤྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་ད་ལས་མེ་འབར་བ་ལ་ནང་
གི་སྤྱིན་སྤྱེག་གི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བའོ།། རྒྱ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་རང་གི་ཡི་དམ་གསལ་བཏབ་
སྟེ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས་བ་ལ། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་སྤྱ་མོ་སྤྱོས་ཏེ་
བཟའ་བཏུང་མཆོད་པར་ཕུལ་བས་བདེ་སྟོང་གིས་མཉེས་པར་བསམ་མོ།། གསུམ་པ་(ཉལ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ཉེར་བསྐྱེད་མཐར་ལྷར་མི་ལྷར་བར་ཐབས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཤེས་
རབ་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བར་མོས་ནས་བདེ་སྟོང་དེའི་རང་དུ་ཉལ་ལོ།། བཞི་
པ་(ལྷར་བའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ཐོ་རངས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷར་བའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་
མེད་བཞི་སྤྱ་མོ་བཞིའི་རྣམ་པར་སྤྱེགས་བཞིར་སྤྱོས་ཏེ་གར་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བས། ཤར་ནས་
ཅ་ཅི་གས། “སྤྱིང་རྗེས་ཁྱོས་པའི་དད་སྤྱོད་བཞེངས།། ‘ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉི་ཐུག་
སོལ།།”¹ ཅས་དང་། སྤྱོ་ནས་པག་མོས། “བདུད་བཞི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད།།
དད་སྤྱོད་ཚུལ་བས་མ་བཞུགས་བཞེངས།།”² ཞེས་དང་། ལུབ་ནས་དབྱེངས་ཅན་

1 རྟེན་འགྲུལ་རྒྱུད་འབྲེལ། བེ་མཚོ་སྤྱི་རྒྱུ་ན་གྱི་ཉི། གཤེན་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། ཤོག་གངས་36(36) ལས་བྱུང་བའི་
ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་པ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། ‘ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉི་ཐུག་སོལ།།’ ཞེས་སོ།།

2 རྟེན་འགྲུལ་རྒྱུད་འབྲེལ། བེ་མཚོ་སྤྱི་རྒྱུ་ན་གྱི་ཉི། གཤེན་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། ཤོག་གངས་36(36) ལུང་ཁྱེད་སུ་
ཆོག་རྟེན་པ་ཅུང་གཉིས་གོ་མེས་སྤྱོད་ནས་ཡོད།

མས། “འདིག་རྟེན་མགོན་པོས་སྟོང་ཉིད་རི་སྟེ་བཞུགས།། དད་སྟོལ་འདིག་རྟེན་བསོད་
ནམས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིག །”¹ ཅེས་དང་། བྱང་ནས་གོ་རིམ། “བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་འདིག་
རྟེན་མགོན་པོས་ནས།། ཁྱོད་ནི་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས།།”² ཞེས་འོད་གསལ་
ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་བའི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱིས་སད་པར་མོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་གཞུགས་སྐྱར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུང་བའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་
སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་དེ་སྟེ་སྐྱར་ལྡང་རྡོ་།། ལྷ་
པ་(ཁྱེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་)ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཁྱེས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་སྟོན་མེད་ལ།
རྣམ་འབྱོར་གྱི་གོགས་སུ་འགོ་ན་ཁྱེས་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཆོ་འགོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པས་ན། དེ་མ་སྟོ་བྱར་བ་སེམས་རྒྱད་དང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་
བྱངས་ཏེ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་དབང་གི་སྐྱབས་བཞིན་བཀྲ་ཤིས་
ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་དང་བཅས་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བསམ་སྟེ་ཁྱེས་བྱས་
པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་བྱང་པར་གྱི་བ་དང་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་བཀྲས་ཏེ་
དག། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ལྷ་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་རྟོགས་པར་མོས། ལུས་སེམས་དུ་བ་ན་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི། འདུས་པའི་
རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཐབས་དེས་ངལ་བསོའོ། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱི་པོར་མཐོ་གང་
ཅམ་གྱིས་དཔགས་པའི་བར་སྐྱང་ལ་ཕྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་བྱར་བ་ལས། ལྷ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་བསིལ་ཉ་གང་བ། དེའི་འོག་གི་དབུས་སུ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་བྱར་
བསྟེན་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བསམས་ལ། དེ་དང་རྒྱང་འབྲུང་འཇུག་

¹ རྟེ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། བེ་ཤར་ཕྱི་རྒྱུ་ན་གྱི་རྟེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། འོག་གངས་པ་༥༥(༥༦) ལས་བྱང་བ་རྩེ་
མི་འད་སྟེ། “འདིག་རྟེན་མགོན་པོས་སྟོང་ཉིད་རི་སྟེ་བཞུགས།། དད་སྟོལ་འདིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཤིང་།” ཞེས་སོ།

² རྟེ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། བེ་ཤར་ཕྱི་རྒྱུ་ན་གྱི་རྟེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། འོག་གངས་པ་༥༥(༥༦) ལས་བྱང་བའི་
ནང་ནས་ཆོག་ཤིང་ཕྱི་མ་རྩེ་མི་འད་སྟེ། ཁྱོད་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ།

གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟུན་བྲངས་ཏེ་རྒྱ་
བ་ཨོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ། དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ངོ་བོ་བདུད་རྩི་ཁ་དོག་
ལྔ་ལྔ་གི་རྒྱན་བབས། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་གང་བས་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བསམས་ལ་རྒྱང་བྱམ་ཅན་ཅུང་ཟད་རེ་འཛིན། འདི་རྒྱན་
དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་ལུས་སེམས་མི་ངལ་བ་དང་། དགོ་སྦྱོར་ལ་
སྟོ་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་ཆེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་ནམ་
ངལ་བའི་ཆེ་བྱས་པས་ཆོག་གི་མཇུག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཞེས་སྟགས་རིམ་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་སྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བསྟོམ་པ་
དང་སྟགས་བརྒྱ་བ་སྟེལ་མར་བྱེད་པའི་བསྟན་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་
ཉགས་བཟང་བ་དང་བར་ཆད་འདྲ་མི་ཡོང་ངམ་སྟུམ་པའི་རེ་དོགས་བྱེད་པ་ཡང་བར་ཆད་
གི་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་བྱ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་མ་དང་ལྟ་དང་རང་སེམས་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་བསྟོམ་པ་ནི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་
ལྟར་བྱ། མདོར་ན་སྟངས་སྟེགས་ཐོག་བབས་པ་དང་འོག་ནས་མཆོ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་སྟེན་བཟང་
ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བསྟན་སྦྱབ་འདི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མཁུན་སྟུམ་པ་བྱེད་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་སྟུན་དང་སྟུན་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་
པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེན་། །

༥ གཉིས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་མི་བསྟོད་དོན་རྟེན་སོ་གཉིས་
པའི་གངས་བསྟན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྟོད་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་
དང་ལྔ་པའི་སྦྱབ་པ་པོས་གང་དུ་སྦྱབ་པ་བྱ་བའི་གནས་ནི། སྦྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས།
“ལ་ལར་བྱི་མེད་རྩ་ནི་ཕུན་ཆོགས་ཤིང་། ། ཤིང་མཆོག་མཛེས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་

ཡི།། དེ་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་
 བསྐྱེལ་པར་བྱ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཆུ་ཤིང་སོགས་ཆོས་མཐུན་
 གྱི་ཡོ་བྱད་ཉིད་སྤྲོ་ཞིང་། འགལ་རྒྱུན་དང་འདྲ་འཛིའི་གཡེང་བས་དབེན་པ། རང་དབང་
 འདུས་ཤིང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་སྐྱབ་ཁང་དང་སྒྲགས་གཡོག་ཡོད་པའི་གནས་སུ་བྱའོ།།
 དེར་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདྲ་བ་ལ། འདས་ལྟའི་འབྲུལ་གཏོར་དཀར་རྒྱུམ་ལྟ་བུ་གངས་
 ལྟར་སོ་གཉིས་ཉེན་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བཞག། གཏོར་སྐམ་ལྟ་བུར་འཛོག་ན་འོས་འགབ་
 གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛོག། ཉེན་གྱི་མདུན་ནམ་གཏོར་མའི་མདུན་ལྟ་བུར་གཏོར་མཐོན་གྱི་འདས་
 ལྟའི་མཆོད་པ་ཆུ་བཞི། ཉེར་སྤྱོད་ལ། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་སྤོན་འགྲའི་མཆོད་པ་ཡང་གཞན་
 གོང་ལྟར་ལ། ཞལ་ཟས་དང་། དཀར་གཏོར་པད་འདབ་ཅན། ཉམ་བུ་ལ་ནམས་སྤོད་གཅིག་
 ཏུ་བཞག་པའི་ཉེར་སྤྱོད་ཆར་གཉིས་སམ། བསྐྱེལ་བྱུང་མོང་དུ་ཆར་གཅིག་། དེའི་མདུན་དུ་
 བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་ལྟ་བུས་བཞག། ཡང་ན་འདས་ལྟའི་འབྲུལ་
 གཏོར་དཀར་རྒྱུམ་པད་འདབ་བཞི་པ་ཅན་ཅུང་ཆེ་ཅམ་ཞིག་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་
 སྤོན་འགྲའི་ཕྱི་འགྲའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་དབྱེབས་དང་ཁ་དོག་གོང་མཚུངས། མཐར་
 ཉམ་བུ་ལ་རེ་རེ། མཆོད་གཡུ་དུ་གཏོར་མ་དང་ཉམ་བུ་ལ་མི་དགོས། རང་གི་མདུན་དུ་
 བགང་ཐེང་། རང་མཆོད། རྟོར་འོས་བཅས་བཞག། འདིར་ཁྲ་མ་བུ་མི་དགོས།

དུས་ནི། བཞད་རྒྱུད་རྟོག་ཐེང་ལས། “ཞི་བར་འདོད་པས་ཞི་བ་ཡི།། བརྒྱས་པའམ་
 ཡང་ན་སྦྱིན་སྲིག་བྱ།། རྩ་བ་ཡར་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས།། ལས་ནི་རབ་ཏུ་བཅུམ་པར་བྱ།།”²
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དང་། ཐོ་རངས་

¹ རྩ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས། རྒྱུ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། འོག་གངས་ཤལ་ན་ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ལ་ལ་འི་མེད་ཆུ་ནི་བྱུན་ཆོགས་ཤིང་། ཤིང་མཆོག་མཛེས་པས་ནམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི།། དེ་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས།། འཇམ་
 དབྱངས་ཞེས་བྱ་དེ་ལྟར་རབ་བསྐྱབ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

² རྩ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ་བཞད་རྒྱུད་རྟོག་ཐེང་བ། ལུ་རེ་དུག་པ། འོག་གངས་ཤལ་ན་ལས་བྱང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་
 གཉིས།། རྩ་བ་ཡར་གྱི་རྩ་བ་བྱ།། དབང་དང་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་ལས།། རྩ་བ་མར་གྱི་རྩ་བ་བཅུམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱིང་བཞིན་རྒྱ་ཁིང་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་པའི་དུས་ཡིན་ལ།
འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་འོག་མིན་ནས་སྤྱན་འབྱེན་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲ་བ་
བཅུ་གཉིས་པའི་གནས་སྟོང་གི་ཉིན་ལྟ་བུར་མཆོམས་ཐོ་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས་བྱས་ཏེ་དོར་
སེམས་བསྐྱོམ་བསྒྲས་དང་། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་གནད་སྟོན་
བྱ། ཕྱི་ཉིན་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་བའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་སམ་དེ་མིན་སྒྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་
ཆོས་གཅིག་དང་བཅོ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ཐོ་རངས་ནས་ཆོ་གའི་འགོ་ཚུལ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཁ་བལྟ་
ཕྱོགས་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོར་བྱེད་ལས། “བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་རྒྱས་པའི་ལས། དེ་བཞིན་ཞི་བ་
ཤར་དུ་བལྟ། བྱ་པོའི་ལས་ལ་སྟོ་ཡི་ཕྱོགས། དབང་གི་ལས་ལ་རུབ་དུ་བལྟ།”¹ ཞེས་
སྤྱིར་ལས་སོ་སོར་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། བསྟན་སྒྲུབ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་སུ་
གསང་འདུས་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་པར་དབལ་ལྷན་སྒྲ་བས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ཉི་མེ་སྐར་མ་རྣམས་ཤར་ནས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྟོ་
རྟེན་གདན་དུ་བདུད་བརྟུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པའི་ཆོ་ཞལ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་
ནས་བཞུགས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འབྱུགས་པའམ་མི་བསྐྱོད་པས་མཆོག་གི་
སྤྱལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་གནས་ཤར་ཕྱོགས་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཁིང་ཁམས་སུ་
ཁ་ཕྱོགས་པའམ་ཕྱོགས་པར་མོས་ནས་བདེ་བའི་སྟན་ལ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་ཀྱང་གིས་
འཁོད་དེ། བདུད་ཅི་སྤང་བ་དང་། འགྱུར་སྒྲགས། བྱེད་སྒྲགས། དག་ཕྱིན་རྒྱབས་སོགས་
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། བསམ་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས། “བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ།
དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ལ། ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབང་དག་ལ། ཁྱོ་བའི་

¹ རྟེན་གཤེགས་རྒྱུད་འབྲུག་ 3 བཤད་རྒྱུ་དོར་བྱེད་པ། ལུ་ཅེ་རྟོགས་པ། ཤོག་གངས་ 324 བཅུ་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་ཞི་བ་ལ།
དེ་བཞིན་རྒྱས་པ་ཤར་དུ་བལྟ། བྱ་པོའི་ལས་ལ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ། དབང་གི་ལས་ལ་རུབ་དུ་བལྟ།” ཞེས་སོ།

སེམས་ཀྱིས་གསོད་པ་ལོ།།”¹ ཞེས་ལས་སོ་སོའི་བསམ་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་བསྟེན་
 གྲུབ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས། “དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་།
 ‘འདྲིག་ཉེན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་འཕྲད་ཉེད་དཀའ།’ དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གཞིལ་བ་ཡི།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་
 ཉེད་དཀའ་ཞིང་། འདྲིག་སྒྲ་བ་དང་། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་
 དང་། དེའི་གདམས་ངག་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེད་དཀའ་ཞིང་།
 ལྷག་པར་དུ་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། “ཨེ་མ་རྟོ་ཤིན་ཏུ་ཉེད་དཀའ་བ། བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
 འདི་ཡིན།། རྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱད།”³ ཅེས་
 འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཉེད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཉེད་ན་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་
 བོ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས། རྒྱད་དོན་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་བྱེད་པ་རྣམས་
 ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཉན་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་། འདོན་པ་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱད་འདིའི་ལམ་སྟོམ་པའི་སྐྱབ་པ་བོ་དེ་དང་། དེ་གང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་པའམ་བྲན་
 ཅིང་རེག་པ་དང་། དད་ཅིང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འདྲིན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་རྩོ་རྩོ་
 འཆང་དང་འབྲ་བར་བལྟས་ནས་བྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་
 བ་དང་བྱད་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་འདི་ཤིན་
 ཏུ་ཉེད་དཀའ་ཞིང་། དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བྲངས་ནས། འདི་ལྟ་བུའི་བསྟེན་སྐྱབ་བྱེད་
 རྒྱ་བྱང་བ་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་སྟམ་པའི་ཡིད་དགའ་སྟོ་བྱང་བྱང་བ་དང་བཅས། དེས་ན་

1 རྩོ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། 3 བཤད་རྒྱུ་རྩོ་རྩོ་བཀའ། ལེའུ་རྩོ་བཀའ། ཤོག་གངས་324བལ་ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། “ཁོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གསོད་པོ།” ཞེས་སོ།

2 རྩོ་བལྟན། རྒྱད་འབུམ། 2 སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་། ཤོག་གངས་349 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 རྒྱུ་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདྲིག་ཉེན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་འཕྲད་ཉེད་དཀའ།” ཞེས་སོ།

3 རྩོ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། 3 འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་704བ3 ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨེ་མ་རྟོ་ཤིན་ཏུ་ཉེད་
 དགའ་བ། བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། རྒྱད་ཀྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གྱུར་བ། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱད།” ཞེས་སོ།

ད་རེས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་སྦྱུང་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྐབས་འདིར་ངས་
 ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་སྟོན་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ཅམ་དང་། རང་
 གཅིག་ཕུ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཉམས་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་མ་གྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་འདུག་
 རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པའི་ཀྱི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་
 སྐབ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ།། དེའི་ཆེད་དུ་དེའི་སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ་སྟོན་དུ་བྱམས་
 པ་དང་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱས་ཏེ། དག་སེམས་
 ཁྱད་པར་ཅན་དེས་ཐེན་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་
 གོང་བཞིན་བྱ། དེ་ནས་སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་དང་། སྐད་ཅིག་དཀྱིང་བསྐྱེད། རྟོར་བེལ་
 དང་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས། རྟོགས་སྟོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བདག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རྟོར་སེམས་བསྟོམ་བརྒྱས་དང་། ཚོགས་ཞིང་མཆོད།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་བཅུའི་བསྐྱེད་འཁོར། ཕྱར་གདབ། ཐུན་མོང་བ་རྩ་གྱུར། གནས་
 གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་དེ་གོ་ཆའི་བསྐྱེད་པ་བྱ། འདོད་ན་ཁོ་བཅུའི་སྟགས་བཟང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྟོམ། འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་དང་། དེར་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད། ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བཀོད། རགས་
 པ་ཉེར་ལྷའི་ཐིམ་རིམ་དང་སྐྱར་ཏེ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་
 འབྱེད། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད།
 མི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འབྲེས་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་
 ཏེ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད། ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་
 དང་། ཕྱང་སྟགས་བརྟེན་པ་ལྷར་བསྟོམ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བྱེད། རིགས་བདག་ཡབ་ལུས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་

མེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་
 ཡིག་བརྒྱ་བཟླ། རིག་མ་ཆོ་ག་སུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད། མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བཟུང་། ཐེག་ལེ་ཡིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་
 སལ་སྟེ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད། མཛད་པ་མཛད་དེ་
 རང་གནས་སུ་བཀོད། གནས་སྐབས་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་
 སྐབས་དང་། བ་མར་སྤ་མོ་ལ་ཆིག་བྲིལ་བྱ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཛུག་
 ཏུ་ཁྱིད་རྒྱུན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་
 སྟེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེ་ཉིད་དངོས་
 དེ་ངའོ་སྟུང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱི་
 འཛིན་སྟངས་དང་བཅས་བསྟེན་པའི་གཙོ་བོ་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ནལ་འབྱོར་ཅི་
 རུས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། སྟོན་སྤ་བ་རྟོག་པའི་ནལ་འབྱོར་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་བསྐྱོམ། དེ་
 ལྟར་བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་པར་ཆང་ཞིང་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་དང་
 ལྟན་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་ཆེ་བརྒྱས་པ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་སྤེང་བ་བྱིན་རྒྱབས་ནི། ལུམ་
 པའི་རྩ་གཏོར་ཏེ། ཨོྃ་ཨྲུཾ་འུ་ཨྲུཾ་འི་ཏེ་ཨྲུཾ། ཨོྃ་ཨྲུཾ་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་ཏྱུ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤེང་རྟོག་ནམས་རེ་རེ་ནས་པད་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཨྲུཾ་དམར་པོ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱུ་རྒྱན་ཅན། དམར་ནག་དཀར་
 པའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་གི་གཡོན་གྱི་དང་པོས་བྲིལ་བྱ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་དམར་པོའི་
 ར་བ་དཀྱར་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཅིང་། གཡས་གྱི་དང་པོས་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་པར་
 མཛད་པ། ལྷག་མ་གཡས་རྩེ་རྩེ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པར་གྱུར་པའི་
 སྤྱི་བོར་ཨོྃ། མགྱིན་པར་ཨྲུཾ་ཐུགས་ཀར་ཏྱུྃ་གིས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་
 འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ལུམ་རྩ་གཏོར་ཏེ། ཨོྃ་ཨྲུཾ་རོ་ལིག་

བཟླས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བཟླས་བྱའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ཞེས་སོགས་ལྟར་
ཡིན་པས་འདི་ལ་ནང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོར་བཟླས་སམ་ཡིད་བཟླས་དང་། བྱིངག་བཟླས་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྒྲགས་རག་ནས་མི་བརྗོད་པར་ཡིད་ཀྱིས་བཟླ་བ་ཡིན་པས། དེའི་
ཆེ་མུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་རྒྱང་རྩྱུ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་དང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས། འཕྲོ་བའི་དོན་བྱས། ཡོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ལྷའི་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
ནང་དུ་ཁྱགས་ནས་སྐྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ། ལྷའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ་
ལ་རྒྱང་ནང་དུ་བབྱང་སྟེ་ཅུང་ཟད་རེ་འདྲིལ། །གཉིས་པ་རག་བཟླས་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འབྲུ་
གསུམ་ཀྱི་ཡིད་བཟླས་འཆམས་པ་རེ་བྱ་བ་ནས། གཙུ་བོའི་སྒྲགས་བཟླ་བ་ན། རང་སྐྱལ་
སྐྱ་དོ་རྩེ་འཆར་དུ་གསལ་བའི་སྐྱགས་ཀར་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ། དེའི་སྐྱགས་ཀར་
སྐྱ་ཆོགས་པད་རྒྱའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་ཡབ་ཡུམ། ཡབ་
ཀྱི་སྐྱགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་གྲེན་འབྲེང་གི་སྟེ་བར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་
རེ་འདྲིན་སེམས་དབང་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་ཆད་མེད་པར་འཕྲོ་བ། དེ་དང་ཡུམ་ཀྱི་
སྟོང་གའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱགས་ཀར་ས་བོན་ཀྱི་མཐར་ཉེ་སྟོང་བརྩ་རྩྱུ་ཀ་ཆར་གཉིས། དེའི་
མཐར་སྟོང་པོ་ཡོ་ལྷུང་བརྩ་རྩྱུ་རྩྱུ་དང་། དེའི་མཐར་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས་པའི་
མི་བསྐྱོད་པའི་ཅ་སྒྲགས་ན་མོ་རྩྱ་ཏ་ཡ་ཡ་ཞེས་པ་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་
དོར་། ཡོ་ཀྱི་ཀ་ནི་མན་ཆད་བཀོད་པ་འདུས་པའི་ཅ་སྒྲགས་སོ། །འདི་ཡང་ཁྱི་སྐྱག་གཅིག་

བཞུགས་ན་ལེགས་ཞེས་ཁྲིད་གྱི་སྐབས་གསུང་ངོ་། ། སྐབས་སྤེང་འགོད་པའི་གནས་གཙོ་བོ་
 ཡབ་ཡུམ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལྔ་ལྟེ་སྤྱད་པ་ཀར་ཉི་གཏན། གཞན་རྣམས་ལ་ཆོ་གཏན་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས། དེ་ག་བྱ་དོན་མའི་སྐབས་བཞུགས་པའི་ཆོ་གཙོ་བོའི་ཡུམ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་
 བཀོད་པའི་དེ་ག་བྱ་དོན་མ་གཉིས་ཉེ་གསུམ་གྱི་སྤྱད་པ་ཀར་ཉི་གཏན་ལ་ས་བོན་ཁྲི་གི་
 མཐར་ཉེ་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པོ། རྣམ་སྤྲོད་གི་ཆོ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་སྤྲོད་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལུས་
 ལ་བཀོད་པའི་རྣམ་སྤྲོད་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྤྱད་པ་ཀར་ཆོ་གཏན་ལ་ས་བོན་ཁྲི་མཐར་ཉེ་སྤྲོད་
 དང་སྤྲོད་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་ཤིང་། གཤེགས་པ་གཞན་གསུམ་དང་། ཡུམ་
 བཞི་ལ་དེས་རིགས་འགྲེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་གཟུགས་དོན་མ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་
 སྤྱན་འབྲས་གྱི་གཟུགས་དོན་མ་བཅས་སྤྲོད་སྤྱད་པ་ཀར་ས་བོན་ལ་དེའི་སྐབས། སྤྲོད་དོན་
 མའི་ཆོ་ཡང་ལྷ་ལྷ། དེ་དོན་མ་དང་རོ་དོན་མའི་ཆོ་ལྷ་གསུམ་རེ། རྣམས་འཇམ་དབྱངས་
 གཉིས་གྱི་ཆོ་ལྷ་གཉིས་རེ། ས་སྤྲོད་དང་ཕྱག་དོར་གྱི་ཆོ་ལྷ་ལྷ་རེ། རྣམ་སྤྲོད་འདྲིམ་ཉེན་
 དབང་ཕྱག་སྤྲོད་པའི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ལྷ་གསུམ་རེ། གུན་བཟང་གི་ཆོ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་གུན་
 བཟང་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གུན་བཟང་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའམ། ཡང་ན་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་
 ལ་བཀོད་པའི་གུན་བཟང་བཅས་དགྲུ་ལ་དམིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་མ་རུས་ན་སྤྲོད་གའི་ཐད་
 གྱི་ཆོགས་ཆེན་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཀོད་པའི་གུན་བཟང་སྟེ་ལྷ་གཉིས། གཞོད་
 མཛེས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་གྱི་ཆོ་བྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་
 རེ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ཁྱོ་མོ་རེ་བཅས་ལྷ་གསུམ་རེ། གཞོད་མཛེས་གྱི་ཆོ་
 ཁྱོ་བོ་གསུམ་དང་ཁྱོ་མོ་གཉིས་ཉེ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་བཞུགས་དགོས་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་
 སྤྱད་པ་ཀར་ཆོ་ཉི་ཅེ་རིགས་པའི་གཏན་ལ་སོ་སོའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་ཉེ་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པོས་
 བསྐྱོར་བ་དང་། ཁྲད་པར་ཡུམ་བཞི་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལྔ་ལྟེ་སྤྱད་སྐབས་བཞུགས་པར་འདོད་ན་སོ་
 སོའི་སྐབས་སྤེང་གི་མཐར་བཀོད་ནས་བཞུགས་པའམ། ཡང་ན་ཞི་བའི་སྤེང་སྐབས་རྣམས་ལ་

ཁྱོགས་ཀྱི་བཞས་པ་དང་། ཁྱོ་བོའི་ཕྱི་ཕྱགས་ལ་ཁྱོས་པའི་བཞས་པ་དང་ཁྱོ་བོའི་བཞས་
 པ་ཅི་རིགས་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། ལྷ་རིགས་འདྲ་མང་པོ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་བཤད་པ་
 དེ་དག་དམིགས་པ་གསལ་ན་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་པ་དང་། མི་གསལ་ན་རེས་མོས་སུ་
 དམིགས་ནས་མ་ཆད་པར་བཞུ་ལ། ས་བོན་སྤྱགས་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམ་འཁྱེད་ལྷའི་རང་
 མདོག་ཅན་ལ་འོད་ཟེར་འབར་བར་བསམ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་སྤྱིང་གི་སྤྱགས་ཕྱི་ཐོག་ད་
 རྣམ་བཞུ་བ་འདི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དཀྱུས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་། རྣམ་འཁྱོར་དག་རིམ་དང་།
 དེའི་རྣམ་བཤད་དངོས་བྱུང་བྱ་མཆོ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར། སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྤྱིང་
 པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་ལ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་སྤྱགས་ཕྱི་ཐོག་ད་པ་བཞུ་
 བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་བསྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཅི་རུས་རེ་རེས་པར་བཞུ། དེ་ལྟར་སྤྱགས་
 ཕྱི་ཐོག་དེ་གོང་དུ་བོག་པའི་བཞས་དམིགས་ལྷ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བར་བཞས་
 ཆོག་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་དམ་ཆོག་གི་བཞས་པ་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་གོང་བུའི་
 བཞས་དམིགས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ན་ལེགས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་རང་སེམས་
 ས་བོན་རྩྭ་ཡིག་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེས་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སྤྱགས་ཕྱི་ཐོག་མར་མེའི་
 ཕྱི་ཐོག་དེ་གོང་དུ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་སྟོག་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཡིད་ལ་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཅུང་ཟད་བཞས། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་
 ཀྱིས་སྤྱགས་འཁོར་གསལ་བར་བྱས། སྤྱགས་ཕྱི་ཐོག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་སྐྱ་གང་། འོད་ཟེར་ཕྱིར་འཕྲོས། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གང་། སྤྱན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་
 མེ་སྤར་བ་ལྟར་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར་པའི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱིར་འཕྲོས། གཞལ་
 ཡས་ཁང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས། ཕྱིའི་འོད་ཟེར་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་
 ཚུར་བསྐྱས། དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱ་གོམས་ནས་ཅེ་མོ་ལས། འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་གཅིག་ལས་གཉིས། གཉིས་ལས་བཞི། བཞི་ལས་བརྒྱད་འཕྲོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱགས་

བཅུ་ལྔ་ཁྲི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་སྦྱུང་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་སྟོགས་
 བཅུ་ལྔ་ཁྲི་ལ་སྦྱུང་བཅས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། ཉེར་སྤྱོད། ཕྱི་ནང་གི་
 འདོད་ཡོན་སོགས་མཆོད་རྗེས་དེ་དེའང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་བ་ཕུལ་ཏེ། དེ་དེ་དེའི་སྤྱིང་
 ཉམས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་བཞགས་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྦྱུལ་
 བ། སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་བ། བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ནམས་བསྦྱུབ།
 ཡན་ལག་དེ་དེའི་ནང་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཐུག་
 གི་བར་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་སྟོམ་བྱེད་ཅིང་། སྟོགས་བཅུ་ལྔ་ཁྲི་ལ་སྦྱུང་བཅས་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཨོ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་དང་། བདུད་ཅི་དང་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་
 མཐེང་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་སྦྱོར་བྱངས་ཏེ་རང་ལ་ཐེམ་པས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་
 བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པར་བསམ། ཡང་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཡོངས་རྫོགས་སམ། ལྷ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སམ། ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོན་དང་། ཕྱག་
 མཆོན། ལམ་སྟོན་པའི་སྒྲེ་མ། ལམ་སྦྱོབ་པའི་སྟོགས། ལམ་གྱི་མཐུན་ཀྱེན་སོགས་གང་
 འདུལ་གྱི་བཀོད་བསྟོས་ཏེ། འགྲོ་ནམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་འཕྲིན་
 ལས་ཉེར་བདུན་གྱིས་ངན་སོང་བ་བདེ་འགྲོ་ལ་བཀོད། ཆོས་བསྟན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 དེའི་དམིགས་ནམ་བྱེད་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་
 བཀོད་བ་དང་། སྟོགས་དོན་ལྟར་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞག་སྟོམ་ནན་ཏན་བྱས་ན་ས་
 ཆོད་ཆེ་བས་སྟགས་གངས་གསོག་པ་ལས་སྟོ་བསྟུའི་དམིགས་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས།
 གཙོ་འཁོར་སོ་སོའི་སྟོགས་བསྟོ་བའི་སྟོགས་ཐུགས་ཀ་ནས་ལྷ་དེ་དང་དེ་གཙོ་བོར་འཕོས་
 པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྟོབས་ལྟར་
 རང་རང་གི་སྦྱི་དང་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་རང་རང་གི་གོ་འཕང་
 ལ་བཀོད། སྟོར་འདུས་ནས་སྟོགས་སྟེངས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་འདི་ཡང་ཡང་

གོམས་པ་ཡིན་ཏུ་གནད་ཆེ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སྟོ་མི་རུས་ན་གཙོ་བོ་ཡབ་
ཡུམ་ཙམ་སྟོ་བ་ཡིན་ལ་ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་ལའང་སྟུང་རོ།། སྤགས་བརྗོད་པ་ན་སྤྱིར་སྟོ་
ཞིང་། རྫོགས་པ་ན་བསྟུ་བ་འདི་ནི། ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་ལས། “བརྗོད་ནས་དོ་རྗེ་སྟོ་བ་
ནི།། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ།།”¹ ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་རེ་
ལ་སྤགས་ཀྱི་སྟོ་བསྟུ་རེའམ་དབུགས་པར་འགོ་བ་ན་སྤགས་ཆར་གཅིག །ཚུར་རྩལ་པ་ན་
ཆར་གཅིག་ལྟ་བུ་བྱེད། ཡང་སྐབས་འགར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་
སྤང་འདོན་པ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཙོ་འཁོར་སྤགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་
པ་བྲངས་ཏེ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་བཞིན་པའི་སྟེང་ནས། སྤགས་བརྒྱ་བ་
གང་ཡིན་གྱི་ལྟ་དེའི་ང་རྒྱལ་བྱགས་ཅན་རེ་འདྲིན་པ་དང་། ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་
ནས་འདོན་པར་བསམ་པ་དང་། ལྟ་ནམས་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་རྩལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་
གི་སྤགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟུལ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་བརྒྱ་བ་སོགས་
དམིགས་རིམ་དེ་ནམས་ནི་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་གལ་ཆེ་
ལ། སྤུན་མོང་བ་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྟུབ་པའི་དམིགས་རིམ་གྲང་མང་དུ་ཡོད་དོ།།

བརྒྱས་པའི་གྲངས་ནི། ལས་རྒྱང་ཙམ་གྱི་བརྒྱས་པ་ལ། “གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ། འཁོར་
རེ་རེ་ཞིང་ཁྱི། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤང་སྤགས་ལ་ཁྱི་སྤག་གཅིག་དང་། ཡེ་ཤེས་
འབེབས་པའི་སྤགས་ལ་འབྲུམ། དེའི་བཙུ་ཆའི་སྤྱིན་སྤེག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའོ།།”²
ཞེས་བསྟེན་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རང་གི་མེ་ཏོག་སོག་པའི་
ལྟའམ་གཙོ་བོའི་སྟོང་བོའི་མཁུག་ཏུ་རྩྱི་རྩེ་ལྷོ་རྩྱི་བཏགས་པ་འདི་འབྲུམ་བརྒྱ་བ་འདིར་
ངེས་ཅན་ལྟ་བུར་མཛད་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་ཐེབས་པ་ལ་ནི། དེའི་བཙུ་

1 རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ། འོག་གྲངས་ 112333 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྗོད་ནས་དོ་རྗེ་སྟོ་བ་
ཞིང་། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

2 མཁུག་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་བོའི་གསུང་འབྲུམ། ཆ བསྟེན་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། འོག་གྲངས་ 13657

ཆའི་དབང་གི་སྒྲིན་སྟེག་སོགས་ཀྱང་དགོས་སོ།། དེར་མ་ཟད་འདུས་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་འབྲུམ་གྱི་བཅུ་ཆའི་སྒྲིན་སྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པས། དམིགས་བསལ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་བྱ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཁ་སྐོང་ལ་ཡང་འདྲིར་བཅུ་ཆའི་སྒྲིན་སྟེག་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྒྲིན་སྟེག་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།། བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་སྒྲགས་རྒྱས་པ་བུམ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེའམ། ཡང་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་ཁྲི་པ་ཞིག་གི་གསུང་འབྲུམ་དུ་སྟེང་སྒྲགས་བསྐྱེད་པ་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གསུང་ངོ།། དེ་ནི་རྒྱ་དོན་རྩིས་སྟེང་བ་ལས། “བགོགས་མཐར་བྱེད་པའི་སྟེང་པོའི་སྒྲགས། ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་མཚོག་ །སྟོང་སྟག་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟླ།”⁹ ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་པ་། ཨོ་མཐུ་ཀོ་རྟ་ཏུ་ལྟུ། སར་བྱ་ད་ག་ཏ་ལུད་གཙོ་ད་ལུད་གཙོ་ད་ལུ་པེ། ཅེས་པ་འདྲི་ཉིད་ཡིན་པར་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཁྲི་པ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྲུང་བས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཁྲི་གཅིག་བཟླའོ། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གངས་བསྟན་ནི་གཙོ་པོའི་སྒྲགས་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་བྱིན་བྱིས་བཟོབས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གང་རུང་འབྲུབ་པའི་མཚན་མ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བཟླ་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་ལས་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་སྟོན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྩིས་སུ་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྟེང་སྒྲགས་དང་། ཁྲི་པོའི་སྟེང་སྒྲགས་སོགས་སྒྲགས་གང་གི་སྟོན་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲགས་དེ་ལ་སྟོན་སུ་བཟླས་པ་འབྲུམ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་འབྲུང་ལས་ནི། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་སྟོར་གྱི་སྟོན་གྱི་བཟླས་པའི་ཆད་རྒྱུད་ལས་རི་ཅམ་གསུངས་པ་དེ་ད་ལྟ་བཞི་འབྲུང་དུ་བཟླ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདྲི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གནད་ཞིབ་

9 རྩི་བཀའ་ལྟར་རྒྱུང་འབྲུམ་ ཅ བཀའ་རྒྱུད་རྩིས་སྟེང་གི་ རྟེན་པ་ཞིག་གི་སྟེང་སྒྲགས་ 34 ཅན་

པར་ནི་འགྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་སོགས་མཉན་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། གཙོ་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་གངས་ལྷག་དང་བཅས་པ་རིམ་ཅན་ནམ་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་བྱས་ཏེ་
 དེ་རྗེས་སྤུན་རེད། གཙོ་འཁོར་གྱི་སྒྲགས་ཅི་འགྲུབ་རེ་བསྐྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་
 སྒྲགས་ལ་གངས་བཟུང་ནས་བསྐྱོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ནི། རང་སྤྱར་གསལ་བ་
 སྒྲགས་སྤངས་པོན་དང་བཅས་པ་ཁ་དོག་དམར་པོར་གྱུར་པ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ཅེ་
 མོ་ལྷགས་ཀྱའི་དབྱིབས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། སྒྲགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་
 ཀྱིས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་བ་ལྷན་མཐུ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤྱན་
 བྲངས་ཏེ་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་བཞིན་དུ་རང་ལ་སིབ་སིབ་ཐེམ་པས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 པར་བསམ། ཡང་སྐྱབས་འགར་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་སྤྱར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བཀོད་པའི་
 དམིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རེ་བྱང་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

བསྐྱས་པའི་མཛུགས་ཏུ་ཡིག་བརྒྱས་ལྷག་ཆད་བསྐྱང་། ལུ་བ་སྤྱས་བསྐྱལ་བ། རིགས་
 ལྷའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད།
 ཉེར་བསྐྱེད་ཀྱུས་སྤྱར་ལ་པད་ཀོར་མཐར་འཁུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། ཨོ་ཡོ་ག་ཤུད་
 རྩེ་སོགས་བརྗོད་དེ་དང་རྒྱལ་བཟུང་། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྤྱར་དུ་བདག་ཁྱེས་སོགས་སྒྲོ་
 ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྤུན་དང་པོའི་དགེ་བ་བསྐྱོས་ལ། སྤུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཛུགས་པོ་དེ་
 ཡང་དང་པོ་སྤྱོད་བ་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་དང་། དང་པོ་
 སྤྱོད་བ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཅམ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱས་པར་རྗེ་སྤྱི་མ་ཡབ་སྤྱས་
 བཞེད་ཅིང་།

དེས་ན་སྤུན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱས་པ་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་པོ་སྤུན་ལ་
 འཛུགས་པ་ན། བདུད་ཅི་ལྟར་། སྤུན་དུག་སྤྱི་མའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། དམིགས་བཅེ་མའི་སྒོ་
 རས་གསོལ་འདེབས་ཅི་འགྲུབ་བྱ། སྤྱོད་འབྲོ་གཏོར་མའི་སྒོར་མི་དགོས་པས། བདག་

[illegible]

ན་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀར་སྤྲུགས་ཐེང་བཞོད་ནས་བརྒྱས་པ་སོགས་བྱ་
དགོས་པས་གོང་དུ་ལྟ་མི་བཞུ་བར་མ་ཟད། བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་
པས། དེས་ན་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ནས་ཁྱེ་བའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་པའི་སྐབས་
སྤྱད་མིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་མན་ངག་གི་གནད་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་
ཞེས་དགོས་པ་ད་དུང་མང་དུ་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་།

ཐུན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ཐུན་ཕྱི་མའི་མཐར་གཏོར་མ་ངེས་
པར་འབྱུལ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། ཉེར་བསྐྱེད་མཐུག་ཏུ་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཁོ་
ལོ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ། འདུས་པའི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ། རྩྭགས་སྐྱོང་བཅོ་
ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟ་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་པའི་གཞལ་
ལས་ཁང་གི་དབུས་སྤྱི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ། ཤར་དུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནས། འོག་
ཏུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ། ཕྱིའི་ཤར་དུ་རྩྭ་མཆོན་ཆ་སེར་པོ་ཞེས་པ་ནས། སའི་ལྟ་མོ་
སེར་མོ་བརྒྱལ་གནས་པ། བརྒྱ་འཛིན་པ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། འོད་གྱི་
སྤྱི་བྱ་ཅན་རྣམས་སྤྱི་བྱར། ཨོ་ཨུཾ་ཧྲིཾ་ཤ་ཤ་ར་སད་ཀླ་རྩྭ་ཨཱྀྃ་ཤ་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ དེ་བཞིན་དུ་
ཨཱྀྃ་གྱི་གནས་སྤྱི་ ཤྲཱི་ ཨུཾ་མ་ཎི། ཤྲཱི་ཎི་བཅུག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཚུ་བཞི་འབྱུལ། བྱིལ་
བྱ་འཁོལ་ཞིང་། ཨོ་ཨུཾ་བཛྲ་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ལྟ་རྩྭ་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ སའ་དུལྱན་ས་མ་
ལ་སྤྱི་བྱ་ལྟ་རྩྭ་ཀ །མ་མ་ཤྲཱི་རྩྭ་ཅ་ཀྱ་རྩྭ་ཧྲཱི་ ཨོ་ཨུཾ་ དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་
ནས། བསྐྱེད་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཧྲཱི་ཧྲཱི་ ཞེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་
མགོན་ལ་གཏོར་མ་འབྱུལ། ཨོ་ཨུཾ་ཧྲིཾ་ཤ་ཤ་ར་སད་ཀླ་རྩྭ་ཨཱྀྃ་ཤ་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ ཞེས་པ་ནས། ཨཱྀྃ་
ཤ་ཧྲཱི་ཧྲཱི་ ཞེས་ཞལ་བསེལ་དང་མཆོད་ཡོན་འབྱུལ། ཨོ་བཛྲ་ཧྲཱི་ལ་ཡེ་སྤྱི་ ཞེས་

ས་ཅི་དང་། ཡོ་སྤྱོད་ཏ་ཐུག་ཏ་བུ་ཤེ། ཞེས་པ་ནས། འཕྲ་བ་རྒྱུ་རྒྱ་སྤྲུ། ཞེས་ཉེར་སྤྲོད།
 བཟླ་རྒྱུ། ཡོ་ལྷ་རྒྱུ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་རྩ་རྩ་རྩ་ཡོ་ལྷ་རྒྱུ། གིས་ནང་མཆོད་འབུལ། ཡོ་
 དཔེ་དེ་ལ་ལོ་ལ་སྤྲུ་ལ་ས་པ་རི་སྤྲུ་ར་བུ་ཤེ། བས། འཕྲ་བ་རྒྱུ་རྒྱ་སྤྲུ། ཡོ་དཔེ་དེ་ལ་ལོ་
 ལ་སྤྲུ་ལ་ས་པ་རི་སྤྲུ་ར་ཡོ་ལྷ་རྒྱུ། ཡོ་བཟླ་སྤྲུ་སོགས་ཡིག་བརྒྱ་བཟླ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་
 མ་ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། བད་ཀོར་དང་འཕྲུད་ཀྱི་བྱེད་ཅིང་
 འབུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཡོ་ཡོ་ག་འཕྲུ་
 བས། འཕྲུ་རྩ་རྩ་རྩ་ སེ་གོལ་གསུམ་གཏོག་ཅིང་། ཡོ་ལྷ་རྒྱུ། བཟླ་ལྷ་ རྩོགས་སྤྲོད་འཁོར་
 བཅས་རང་གནས་སུ་གཞུགས་པར་གྱུར་ཅེས་བཟོད་པའམ། ཡང་ན་གཞུགས་གསོལ་གྱི་
 ཆོག་མི་བཟོད་པར། འཕྲུ་རྩ་རྩ་རྩ་ གི་མཐུག་ཏུ། རྩོགས་སྤྲོད་བཅོ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
 རང་གི་སྟོང་འོག་རྩོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་འཁོད་ནས་བགོགས་རྣམ་པར་བཟོག་པའི་
 འཕྲུ་ལས་མཛོད་ཅིག ཅེས་བཟོད། རྩ་ཞེས་པ་ལྟན་ཐབས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་སྤྲུབ་ཐབས་
 ལས་གསུངས་སོ། ། ཐུན་ཐ་མའི་མཐུག་འདིར་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་ཤར་སྟོམ་དང་འབྲེལ་
 སྟོན་ལམ་རྒྱས་པ་དང་། ཞེས་བཟོད་རྒྱས་བསྐྱས་གང་ཡང་རུང་བས་མཐའ་བརྒྱན་པར་
 བྱའོ། ། དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བའམ། ཆོག་ཉུང་རུས་དོན་རྩོགས་པར་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བུབ་
 པའི་དབང་རྟོན་ཡིན་ན། ཐུན་རྩེས་མ་རྣམས་ལ་སྤྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱས་མཆོག་གི་དགའ་
 སྟོན་ལྟར་བྱས་ནའང་རུང་བས། གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །

ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བཟའ་བཏུང་བདུད་ཅིར་བྱིན་གྱིས་བཟླབས་ཏེ། རང་གི་
 མགྱིན་པ་ཟངས་དུང་དམར་པོའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ།
 དེའི་ལྟེ་བར་ལྟེ་རྩོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ལྟེ་བར་ཡོ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་སྟོ་ཆོགས་པ་
 འཕྲོ་བར་བསམ། དེས་རང་གི་མགྱིན་པ་སྤྲངས། དེའི་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་སོག་པས་ཁ་ཟས་
 གྲངས་སྤྲངས། རང་གི་སྟོང་གར་ལྟ་དང་སྟེ་མ་ཐམས་ཅད་འབུས་པའི་ངོ་བོ་རྩི་ཡིག་སྟོན་པོ་

མེ་ལྷེ་ཅེ་མོ་གསུམ་པ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བསམས་ལ་སྟོང་ག་སྤྱངས། ལག་པ་གཉིས་དག་གཟར་སྤྲུགས་གཟར་དང་། ཁ་ཐབ་ཁྱུང་དང་། བཟའ་བཏུང་བསྐྱེད་རྩལ་སྤྲོ་མོས་ནས། མོ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཟའ་བཏུང་ནམས་བྱངས་ཏེ་ལྷེ་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་སྤྱུ་གྲུ་ནས་ཁྱུགས་ཏེ། སྟོང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབའ་ལ་སྦྱོན་སྟེ་ག་གི་ཚུལ་དུ་ལུས་བས་མཉེས་ཤིང་ཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འབར་བར་བསྟོམ། རྒྱས་པར་སྟོན་བསྐྱེད་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ལོངས་སྤྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཁྱུ་བ་ན་སྟེ་བར་རྒྱུང་ཁ་སྤྱར་ཅུང་ཟད་འཛིན་པ་ཡང་རྩེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་ལེགས་བཤའ་ལྟར་བྱ་བ་གནད་ཆེའོ། ཉལ་བའི་ནལ་འབྱོར་ནི། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་གྱི་ལྷ་ནམས་སྤང་ནས། གཙོ་བོ་ཡང་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་བསྟུས་ལ། སེམས་གཞན་དུ་མི་གཏོང་བར་འོད་གསལ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་གོ། རྩོ་རངས་ལྷང་བ་ན། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་གྱི་དབང་ལྷག་ཁྱོད་ནི་དོ་རྩེའི་སྤྲུགས། ཞེས་སོགས་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྤྱུ་དབྱངས་གྱིས་འོད་གསལ་དེ་ལས་བསྐྱལ་བར་མོས་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱར་ལྷང་དོ། ལུས་གྱི་ཆེ་ནམ་མཁར་དབང་ལྷ་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེ་ནམས་གྱིས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་གྱིས་བྱམ་ཚུ་སོགས་ཐོགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟེག་སྟེག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཀྱས་པས་ཟད་པར་བསམ་པ་ཕྱིའི་ཁྱུས་དང་། རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་ངེ་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། ལུས་སེམས་དག་འབདེས་ཆོམས་པར་བསམ་པ་ནང་གི་ཁྱུས་སོ། ནལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཉམས་སྟོབས་ཚུང་དུ་སོང་ན་ལུས་བརྟན་པའི་ཆོ་ག་གོང་དུ་བཤའ་བ་ལྟར་བྱའོ། དེ་ལྟར་སྤྲོད་དོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རྟོན་བརྟོན་པའི་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བསྟེན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཅིས་ཟེན་འི་སྟོན་ནས་བསྟེན་སྤྱོད་ཡན་ལག་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་ལ་འབད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཅ་རྒྱུད་

ལེའུ་བདུན་པར། “སྟོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ།”¹ ཞེས་སོགས་ལྟར་དོན་མེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་གཤེད་སྟེ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་། ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱི་ཀུན་རྟོག་རིང་དུ་དོར་ཏེ། བསྟེན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་དང་ནས་རྒྱུད་སྒྲགས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་བཟླས་པ་ལ་བཙོན་དགོས་པར་མ་ཟད། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་སྟོད་བཅུད་སྤྱང་བསྤྱར་ཡང་ཡང་བྱེད་ཆོག ། ཅེས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་པས། དེས་ན་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་དུ་འཆར་བ་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྟོབ་ཅིང་། རང་གི་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མལ་དུ་མི་འཆར་བར་ལུས་ལྟ་སྟེ། དག་བཟླས་བཞིན། ཡིད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱས་ན། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་ཤར་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་དམ་པ་ལོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རྩ་སྒྲ་མ་མཚོག་གིས། “ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་སྤངས་པ་ཡིས།” ཞེས་པ་ནས། ‘གང་སྤང་སྟེ་ཡི་འཁོར་ལོར་འཆར་བར་ཤོག །’² ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅམས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ གསུམ་པ་(དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་རེ་གཉིས་པའི་གྲངས་བསྟེན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ནི། དེ་ཡང་རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “འདིར་འཇམ་བྱ་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་

¹ རྩ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། སོག་གྲངས་༡༠༠ནས་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་ཏེ།” ཞེས་སོ།

² རྩ་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བྱ། གསང་འདུས་སྟོན་ཤིས། གཙང་དཔར། སོག་གྲངས་༢༤༣བཅ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཞོད་ན། “ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་སྤངས་པ་ཡི། ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་དག་གི་བཞིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་ཀུན་གྱིས་འབད་མེད་པར། རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བྱེད་པའི། ཐུན་བཞེད་སྟོར་བ་བསྟེན་སྤྱང་ཡན་ལག་བཞི། རིམ་པ་དང་པོའི་རགས་དང་ལྔ་བའི་ལས། མ་ལུས་ཤིན་ཏུ་བཏན་པ་རྟེན་ནས་ནི། གང་སྤང་སྟེ་ཡི་འཁོར་ལོར་འཆར་བར་ཤོག །” ཅེས་སོ།

སོགས་སྲུ་དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོའི་དབང་བྱུག་མས་སྲུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ད་དུང་ཡང་
བཞུགས་པས། རྒྱས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྱར་དུ་འཛོལ་ཅིང་། དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་
རྒྱས་པ་མི་ཉམས་པར་སོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱིན་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པར་བརྗོད་པ་^༡ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོགས་དུས་འདིར་ཡང་ཡི་
དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་ཐག་ཆེས་ཆེར་ཉེ་བའི་བྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། བྱིན་རྒྱལ་
ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་ལྷ་དེལ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱེད་ཚུལ་སྟོགས་
གཅིག་དུ་འཆད་པ་ལ།

གང་གིས་བྱེད་པའི་ཉེན་དང་། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་
ལྟར་དང་། དེར་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བ་ལ། གཏོར་མ་ནི། ལྷ་ཨི་བ་དང་ཕྱི་དགྲིལ་ལྷ་ལྷའི་
སྐབས་འདས་ལྷའི་གཏོར་མ་ལྷ་གངས་ལྷར་རྒྱུམ་གཏོར་རེ་གཉིས་སམ། ལྷ། སྟོན་འགྲོ་
ཕྱི་འགྲོའི་འཛིག་ཉེན་པའི་གཏོར་མ་རང་རང་གི་མཆོད་པའི་མཐར་འཛོག་པའམ། ཡང་
ན་ལུས་དགྲིལ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་བྱུག་བཞེས་ལྷར་ལྷ་དེལ་གསུམ་གའི་སྐབས་སྲུ་འདས་
ལྷ་དང་། སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་མཁའ་འགྲོ་སྒྲུ་གཏོར་བཅས་རྒྱུམ་གཏོར་ཞེད་དགྲིས་ཅན་
གསུམ་ཁྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་དམར་གང་བྱས་ཀྱང་དུང་། དམར་པོ་བྱེད་པ་དབང་དང་མཐུན་པ་
ཡིན་གསུངས། དེ་གསུམ་ག་ལ་བྱང་རྒྱ་ཅེ་རྒྱ་དང་། ཅེ་ཐན་ལ་རྒྱ་ཉི་ལྷ་དེས་པར་བྱ།
ཞེད་དགྲིས་ལ་ཡང་མར་ལྷག་དང་མར་ཆོག་གི་བྲེང་བས་མཛེས་པར་བརྒྱན། མཆོད་པ་
ནི། ལྷ་ཨི་པའི་སྐབས་སྲུ་གཏོར་མཐོན་གྱི་མཆོད་པ་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད། ཉི་བྱ་ལ་བཅས་
དང་། དེའི་མདུན་དུ་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་ཚུ་གཉིས། ཉེར་སྦྱོད་ལ། འདི་གསུམ་ག་ལ་འབྲ།

^༡ རྩ་ཅོད་ཁ་པ་རྒྱུ་བཟང་གསུམ་པའི་གསུང་འབྲས། ཉ ལྷས་དོན་ཀྱན་གསལ། གཙང་དཔར། ཡོག་གངས་ཟབས ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲས། “འདིར་
འཛམ་བུའི་མིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞེ་སོགས་ན། དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོའི་དབང་བྱུག་མའི་སྲུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྲུལ་པ་ད་དུང་ཡང་
བཞུགས་པས། རྒྱས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྱར་དུ་འཛོལ་ཅིང་། དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་རྒྱས་པ་མི་ཉམས་པར་སོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
བྱིན་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པར་བརྗོད་པ་” ཞེས་སོ།

དེའི་མདུན་དུ་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་ཚུ་བཞི། ཉེར་སྦྱོང་ལ། རིལ་བུ་ལྷ་ལྷ་དང་། ལུས་
 དགྱིལ་གཉིས་ལ་མདུན་བསྐྱེད་གཏོར་མཐོན་གྱི་མཆོད་པ་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོང་ཆར་གཉིས་
 དེ། བདག་བསྐྱེད་མཆོད་པ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོང་། ལུས་དགྱིལ་སྐབས་ཚུ་གསུམ་
 སྟོན་འགྲོའི་ཉེར་སྦྱོང་ལྷ་དང་། མཆོམས་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ཡང་
 བཤམ་བྱུང་ན་ལེགས་ཤིང་། དེ་དག་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་གཡོན་ནས་འགོ་བཙུམས་ཏེ་བཤམས་
 ལ། བདག་མདུན་གྱི་མཆོད་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་འདུག་པ་བདེ། རོ་
 གདན་དངོས་སམ་བཅོས་མ་སོགས་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དམ་ཇུས་ཆར་བར་བྱ། རང་གི་
 མདུན་དུ་བཟང་ཐེང་། ཅང་ཏེ་འུ། རིལ་བུ། རྩོ་རྩོ། རང་མཆོད། འཛོར་འབྲུ་སོགས་དང་།
 ཡོད་ན་ཁ་ལྷོ་ག་དང་ཆར་སྐྱེད་རུས་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་ཉེ་ལོགས་སུ་འཛོག་།

གང་གི་ཆེ་བྱ་བའི་དུས་ནི། གུན་སྦྱོང་ལས། “དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ལ་སོགས་པའི།
 ཆོས་བརྩལ་ནི་གྲུས་པས་མཆོད།”¹ ཅས་དང་། རྩོ་རྩོ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཡུལ་འདི་
 རྣམས་གྱི་བུ་མོ་གང་། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་མཆོན་མོ་འབྱུན་པ་དང་།
 ཏྲག་ཏུ་མཆོན་མོ་འདུ་བར་བྱེད། མཁའ་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་རྩེད་དཀའ་བའི། དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་
 སྟེར་བར་འགྱུར།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དགུན་
 འབྲིང་རྒྱལ་རྒྱའི་ཡར་མར་གྱི་ཆོས་བརྩལ་གཉིས་གང་རུང་གི་སྟོང་བུན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་
 འགོ་བཙུམས་ན་རྩེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཆེ་ཞིང་། ཆོས་བརྩལ་གཞན་དང་རྒྱ་ཆོས་གཞན་གྱི་
 གཟུང་སྐྱར་འཕྲོད་སྦྱར་བཟང་བ་ཞིག་གི་སྟོང་བུན་ནས་བཙུམས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།

རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྦྱར་བའི་སྐྱོར་རྣམས་སྟོན་དུ་བྱུང་བར་བྱས་ཏེ། མཁའ་

¹ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ག་གུན་སྦྱོང་། ལེའུ་བརྩལ་ག་ འོག་གངས་༣༩བཟ།

² རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཁ་རྩོ་རྩོ་མཁའ་འགྲོ། རིམ་བར་བྱེ་བ་ཞེ་ལྷ་ག་ འོག་གངས་༥༠བཟ ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞིང་འདི་རྣམས་གྱི་བུ་
 མོ་དང་། དཔལ་པོ་རྣམས་ནི་དངོས་བྱུང་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་མཆོན་མོ་འབྱུན་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མཆོན་མོ་འདུ་བར་བྱེད། མཁའ་ལ་སྦྱོང་བ་རྩེད་དཀའ་
 བའོ། དངོས་བྱུང་ཡངས་པ་སྟེར་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་སོ།

འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་སྔོན་གྱི་ཆེ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྡན་པས་འདུག་སྟེ། བདུན་
 ཅི་མུང་། ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་ཏེ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ནས་
 སྟོན་ཤིས་གྱི་བར་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ཆར་གཅིག་དལ་བྱས་གསུངས་རྗེས་ཉལ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག། །ཐོ་རངས་ལྡང་བའི་སྐབས་ནས་མཁའ་ནས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཆད་མེད་
 བཞིའི་ངོ་བོ་སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིས་རྒྱ་མ་རུའི་སྒྲ་དང་། “རྟེན་པ་བརྒྱད་བ་སྤངས་
 བས་ནི།། འཁོར་བའི་མངག་གཞུག་དོར་ནས་སྟ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ།།”¹ ཞེས་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུལ་བསྐྱལ་བར་བསམ། དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་
 པོས་ཆེ་འདིར་ཆགས་ཞེན་གྱིས་སོས་བདེར་སྔོན་བ་སྤངས་ནས་སྐབས་འགྲོ་དང་། ལས་
 འབྲས་གྱི་སྒྲོང་དོར་ལ་འབད་བ་སྐྱེས་བྱ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་དགོས་
 པ་དང་། གཉིས་པས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་མ་རིག་པ་རྒྱལ་པོ། ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་གཞན་སྟོན་པོ། དེའི་དབང་གིས་ལས་གསོག་པའི་པོ་ཉ་ལྟར་མོང་སྟེ་འབྲས་བྱ་སྟུག་
 བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་བའི་མངག་གཞུག་ཏུ་བཀོལ་བ་འདི་དོར་ཞེས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་
 སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྟོར། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་
 རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཟེར་བའི་མ་གྲན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་ངག་བརྒྱས་དང་། བདེ་དོར་བརྒྱས་སོགས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་རིམ་ལ་འབད་
 བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་སྟེ་དེའི་གོ་འཕང་སྒྲར་དུ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཞེས་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོར་བསྟན། མདོར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་བྱང་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བསྐྱལ་བྱང་སྟུམ་དུ་
 བསམས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་ཏེ་རུ་ཀུན་ལ་གཅིག་བྲལ་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་གྱི་
 སྒྲར་བཞེངས་པར་མོས་ཏེ་ལྡང་། རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཡུམ་པག་མོ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ།

1 རྡོ་རྗེ་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གཤགས་པའི་གསུང་འབུམ། 5 འདོད་འཛོ། གཙང་དབང། ཤོག་གངས་ 145

གོས་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བཟུབས་ཏེ། རུས་རྒྱན་དང་སྒྲང་ལྷགས་སོགས་སུ་
 བསམས་ནས་རང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཕྱལ་བར་མོས་ཏེ་གྱོན། དེ་ནས་མངོན་བཟོད་ལས།
 “དམ་ཆོག་ཅན་ནི་ལངས་དུས་སུ། གླ་མ་མཆོད་པ་རྗེས་བྲན་ནས། ‘བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་
 རྒྱ་ཁྲིམས་བྲ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་མཁར་བཞུགས་པའི་དབང་ལྟས་དབང་བསྐྱར་
 བར་བསམ་སྟེ་བྱམ་རྒྱ་སོགས་གྱིས་ངི་མ་འཁྱུད་པ་ཕྱིར་ཁྲིམས། སྟོན་སྟོན་ཐམས་ཅད་བྱང་
 བར་མོས་པ་ནང་གི་ཁྲིམས། རང་གི་ལུས་བདུད་ཅིས་གང་བདེ་ཆེན་སྦྱེས་པར་མོས་པ་
 གསང་བའི་ཁྲིམས། དེས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་མོས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཏེ་ཁྲིམས་བཞི་བྲ། དེ་
 ནས་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་ལུས་གནད་དང་བཅས་འཁོད་དེ། དུར་ཁོད་འཛིགས་རུང་གནས་སུ་
 རོ་གདན་ལ། རང་ཉིད་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤེགས་ལུས་
 ལ་ཐལ་ཆེན་བྱགས། ལྟོར་བལྟས་ལུས་གནད་ཆང་བས་ཀྱན་སྟོང་བཅོས། ཞེས་བཟོད་
 ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་མོས་ནས་ཀྱན་སྟོང་བཅོས། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་བཏབ་པའི་ནང་མཆོད་སྤངས་
 ནས་ཁ་དག་པར་བྱས་ལ། སྟོང་པ་ལས་ཉེན་འབྱུང་དང་། ཉེན་འབྱུང་ལས་སྟོང་པ་ཤར་བའི་
 རོན་བྲན་བཞིན་དུ། ཨོ་རྩུར་སྟོན་རྩུར་སྟོན་དཔའ་ལོ་ཆེ། དག་པའི་ཆོག་ནི་སྟོན་པ་ལོ། སྦྱེ་
 དང་འཛིག་དང་རང་བྱུང་བ། སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོ་ན། ཞེས་པ་འདི་ཞོགས་པར་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་ནས་སྐྱ་སྐྱ་པར་སྟོ་བ་དང་། དགོང་མོར་འོད་གསལ་དུ་རྩུར་བསྐྱ་
 བའི་ཆེད་དུ་འདོན་དགོས། བདེ་མཆོག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རག་བྱིན་ཟུབས་བྲ་རྩུལ་ལ།
 བཏག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། “ཨྲ་ལི་ཤེས་རབ་དང་ཀླ་ལི་ཐབས་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བས་རག་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་
 སྤྲགས་གྱི་རང་བཞིན་ནོ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོད་བཅུད་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་

1 སྟོན་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། 11 མངོན་བཟོད་རྒྱ་ལ། ཡེ་ལུ་བཅུ་གསུམ་པ། སོག་གངས་316ནང་ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་རྒྱ་ཁྲིམས་བྲ།’ ཞེས་སོ།

2 མཁའ་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། 6 བཏག་གཉིས་རྣམ་བཤད། ཡེ་ལུ་ལྔ་པ། གཅེར་དཔར། སོག་གངས་49བཤ

སྟོང་གི་ནམ་འགྲུར་དང་དག་གི་སྤྱོད་བཅས་ཅད་ལྷ་ལི་ཀྲ་ལིའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་
 ཟུང་བར་བྱས་ཏེ་ཞོགས་པར། ཨོ་ཨ་ཨ་ནས། ས་ཏ་ཤུང་ཞེས་མཇུག་ཏུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར། མེད་
 པ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བཏོན་ནས་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དམིགས་པ་དང་པན་
 ཡོན་བཤད་ཟེན། འགྲུར་སྤྲུགས་དང་། བྲེང་སྤྲུགས་འདོན། དེ་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་བསམས་ནས། རོར་བྱུན་ལ་
 སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་འདོན་བྱུང་ན་ཞིང་མཆོག་མའི་སྐབས་སུ་ལམ་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྒྲོམ་འགྲོ་བ་བཅས་ཤིན་ཏུ་ལེགས། དེ་ནས་མ་ཁྲན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་འཇུག་ཏེ་དུ་ཀའི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བྱ། དེའི་ཕྱིར་
 དུ་ཡི་དམ་ཁྱད་པར་ཅན་འདིའི་བསྟན་སྐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོ་ག་ལ་
 འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། རོག་མར་སྒྲ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་དང་། སྐད་ཅིག་དཀྱིང་བསྐྱེད། བར་
 མཆོད་བྱིན་རྒྱབས། སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་ལུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཙོལ། བདག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ། དག་པ་གསུམ་གྱི་ནལ་
 འབྱོར་དང་། ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། འགལ་རྒྱུན་
 འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་
 བྲངས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་
 འབྲེལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་ལམ་འབྲེལ། སྟོང་པ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁར་རྒྱ་ད་འཛོག་པ་
 བར་དོ་ཡོངས་སྐྱུའི་ལམ་འབྲེལ། འབྱུང་བཞི་རི་རབ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་མངོན་བྱང་ལས་
 ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱུལ་སྐྱུའི་ལམ་འབྲེལ། རིམ་
 གྱིས་གསལ་གདབ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་པ་བྲན། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བཏབ་
 ཟེན་པ་དང་། གསང་གནས་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བདེ་སྟོང་
 སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ། འཁོར་ནམས་གསལ་བཏབ་ཟེན་པ་ནའང་། སྤར་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་

བྱས་ལ། ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་བྲན་པར་བྱ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྟོམ་པ་དང་། གོ་
 ཆ་བགོ་བ། ཡེ་ཤེས་པ་དབྱུག་བསྟེམ། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ། བྱིན་དང་གསང་བ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་དང་། སྒྲགས་མཆོད། ཀྱང་བརྒྱད་གྱི་བསྟོད་པ། ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་
 པ་དང་། དག་པ་བྲན་པ་བཅས་སོང་རྗེས། རྫོགས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཅུང་ཟད་བསྟོམ།
 དེ་ནས་བཞུགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ལུ་ངེལ་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་ཐུན་དང་
 སོ་ལ་རང་རང་གི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པར་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་ནས་བཞུགས་པའི་བར་
 ཆོ་ག་རྣམས་དལ་བྱས་འདོན་ཅིང་སྐབས་སྐབས་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་ལ་རིག་
 པ་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་སོང་བར་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དང་བཅས་ཏེ་རྩལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་
 བྱ་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱང་གཞི་འདི་དང་འདི་སྐྱང་བའི་
 བྱིར་དུ་དམིགས་པ་འདི་དང་འདི་བསྟོམ་སྟུང་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ནས་བསྟོམ་པ་དང་། ལུས་
 དཀྱིལ་གྱི་ཆེ་སྤྱི་བོ་སོགས་རང་ལུས་གྱི་གནས་དེར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དང་གནས་གཉིས་ཀ་
 བྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་གྱི་གནས་དང་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དངོས་ཡིན་སྟུང་དུ་བསྟོམ་པ་
 དང་། ཡང་ལུས་གྱི་རྩ་ཁམས་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མེ་མོང་གི་གཟུགས་བརྟན་
 ལྟར་བྱིན་མི་སྤྱིབ་པར་གསལ་བར་མོས་པ་རྣམས་གལ་ཆེ་ཞིང་གཞན་ཡང་ཆོ་གའི་འགོ་
 མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གསལ་སྐྱང་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་
 འཛིན་ཚུལ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་དང་བཞུགས་པ་སོགས་གྱི་ཆོ་
 གའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་པར་འདོད་འདོད་ལས་གསུངས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས། དེ་དག་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱན་ལས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

བཞུགས་པ་བྱ་ཚུལ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཞུགས་ནི། རང་གི་ཉྩེ་བའམ་སྟིང་གར་
 རྩེ་ཉི་གར་རུང་གི་སྟིང་དུ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དུ་ལས་རྒྱང་

ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ན་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷ་ཚོགས་འཕྲོས། ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་
 ཐོན་ཏེ་འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ལྷའི་ལྷར་བཀོད། ཉང་དུ་རྩལ་བ་ན་མོ་གི་གདངས་ཀྱིས་ལྷ་
 བྱག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་དར་ཐིམ། ལྷའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ་ལ་རྒྱུ་
 བརྒྱད་ནས་རྩུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག །བགྲང་སྤེང་ནི། ཐོད་སྤེང་ངམ་བོ་དེ་ཅེ་སོགས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་ལ། རི་ལྷར་བགྲང་བ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། “ལག་གཡོན་མཐེ་བོང་སྤྱན་
 ལག་གིས།། ‘གསང་སྤྱགས་དག་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོར་ལག་
 པ་གཡོན་པའི་སྤྱན་ལག་གི་སྤྲོད་དུ་བཀལ་ནས་མཐེ་བོས་དབབ་ཅིང་ཅི་རྒྱས་བགྲང་ལ།
 དེ་ནས་མི་བདེ་ན་སོར་མོ་བཞི་སྤྱར་བའི་སྤྲོད་དུ་བཀལ་ནས་བགྲང་ཚོགས་སྤྲོ། སྤྲོ་བ་དཔོན་
 ལོངས་སྤྲོད་རྟོ་རྟོས། “དུང་ཆེན་གྱི་སྤེང་བ་རྒྱངས་པ་ནི་ལག་པ་གཡོན་པས་མཐེ་བོང་སྤྱན་
 ལག་གིས་རྒྱངས་ཏེ་བྱིས་ཅི་བདེར་བརྒྱ་བར་བྱའོ།།”² ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། མཐེ་བོང་
 ལྷགས་ཀྱའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་བྱུང་དགྲུག་པས་བསམ་པས་བགྲང་བར་བྱའོ།། བརྒྱས་
 བྱའི་སྤྱགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། “ས་སྤྲོད་ན་ནི་རིན་ཆེན་བཞི།།’ སྤེང་བའི་སྤྱགས་ནི་དམ་པ་
 ཡིན།།”³ ཞེས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཅ་སྤྱགས་དང་། སྤྲོད་པོ་དང་། ཉེ་སྤྲོད་དང་། གོ་ཆའི་སྤྱགས་
 ཏེ་རིན་ཆེན་བཞིའི་སྤྱགས་དང་སྤེང་སྤྱགས་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ལ། འཁོར་ལ་རང་རང་གི་
 སྤྱགས་བརྒྱ། བརྒྱས་པའི་དམིགས་པ་ནི། ལྷ་མི་པའི་སྤྱབས་བརྒྱས་པའི་ས་བོན་ཉེ་བར་
 བཀོད་པ་ནི་སྤྲར་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱན་དང་། རྟོར་བརྒྱས་གྱི་ཆེད་ཡིན་པས་སྤྲོད་གར་
 བཀོད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད། སྤྱགས་ནས་འགོད་ན་ཡབ་གྱི་བྱགས་ཀར་ཉི་གདན་གྱི་སྤྲོད་དུ་

1 རྟོ་བཀལ། རྒྱུད་འབུམ། ༡ མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མ། ལེའུ་བཙུ་བཞི་པ། འོག་གངས་349ན3 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘གསང་སྤྱགས་དག་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
 2 རྟོ་བཀལ། རྒྱུད་འབུམ། 3 ལྷ་རྟོ་བརྒྱ། རྒྱུད་རྒྱ་མའི་ཅ་འབུམ། ལེའུ་བཞི་པ། འོག་གངས་349ན3 ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དུང་ཆེན་གྱི་
 སྤེང་བ་རྒྱང་བ་ནི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་སྤྱན་ལག་གིས་རྒྱངས་ནས་བྱིས་ཅི་བདེར་བརྒྱ་བར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
 3 རྟོ་བཀལ། རྒྱུད་འབུམ། ༡ བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་349ན3 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ས་
 སྤྲོད་ན་ནི་རིན་ཆེན་བཞི།།’ ཞེས་སོ།།

སྤྱི་ཡིག་གི་མཐར་སྟོང་པོ་སྟེང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཉེ་སྟོང་ཆར་གཅིག་གམ་གཉིས། ཡུམ་གྱི་
 ཐུགས་ཀར་སྟོང་པོ་ཆར་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཉེ་སྟོང་སྟེང་གཅིག་འགོད། འདྲོད་
 ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་ལའང་སྟགས་སྟེང་འགོད། བདེ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བཏང་
 གཡོན་སྟོར་དང་། གཡས་སྟོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། གོ་ཆ་བསྐྱས་པའི་ཆེ་སྟར་
 བཀོད་པའི་ས་བོན་གྱི་མགོར་ཨོ་དང་མཐུག་དུ་སྤྱི་སྤྱི་པལ་བཀོད་ནས་བསྒྲ། དེ་དག་གི་ཆེ་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཅ་སྟགས་ལ་ནི་པལ་ཆར་ཁྱོགས་བསྐྱས་སམ་དེ་ཡིའི་བསྐྱས་པ་བྱ་བ་སྟབས་
 བདེ་ཞིང་། སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱས་བར་ལུས་དཀྱིལ་སྦྱབ་ཐབས་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རམ། བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་གྱིས་ལས། དེ་གཉིས་ལ་དམ་ཆེག་གི་བསྐྱས་པ་
 ཡང་བྱ་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་དང་། གོ་ཆའི་སྟགས། འཁོར་སོ་སོའི་
 སྟགས་བཅས་བསྐྱེད་ཆུལ་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གའན་ལ་གནས་པའི་ཞེས་
 སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་དམ་ཆེག་གི་བསྐྱས་པ་དང་། གོང་བྱའི་བསྐྱས་པ་གཉིས་
 ཀའི་གནད་ཆར་བར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་གོས་གསུངས། རྟོར་བསྐྱས་དང་ཁྱོ་བོའི་བསྐྱས་པ་
 ཡང་བྱ་བར་གསུངས་པས་རྟོར་བསྐྱས་ནི་གོང་ལྟར་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱད་གདངས་
 དག་པོས་བསྐྱེད་བར་མོས་ནས་སྟགས་སྒྲ་བཅས་དཔལ་ལྷན་སྐྱད་རྒྱུད་པའི་གསུང་ལུགས་
 ལྟར་བྱེད་པ་ཁྱོ་བོའི་བསྐྱས་པའོ། འཁོར་སྟགས་བསྐྱས་པ་ལ་མོས་ན། རྩི་རྩི་ལི་ལྷོ་བཞི་
 མཁའ་འགོ་མ་སོགས་བཞི། ཀི་ཁི་གི་རྩི་རི་ཅི་ཆེ་རྩི་བརྒྱུད་སྟགས་འཁོར། རྩི་ཉི་འི་ཅི་རི་རྩི་
 རི་ཉི་བརྒྱུད་གསུང་འཁོར། ཐི་དི་རྩི་ནི་པི་པི་པི་རྩི། བརྒྱུད་སྟུ་འཁོར། ཡི་རི་ལི་མི་ཤི་ཤི་
 སི་རྩི། རྣམས་སྟོ་མཆོམས་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་དེ་དག་རེ་རེའི་མགོར་ཨོ་དང་།
 མཐར་སྤྱི་སྤྱི་པལ་སྦྱར་ནས་བསྒྲ། སྟགས་སྟེང་འགོད་ཆུལ་ཤར་གྱི་མཁའ་འགོ་མའི་ཐུགས་
 ཀར་ཨོ་རྩི་སྤྱི་པལ། བྱང་གི་ལ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་རྩི་སྤྱི་པལ། ཅས་སྟུགས་གཡོན་
 སྟོར་དང་། མཆོམས་གཡས་སྟོར་དུ་དགོད། ཨོ་ཀི་སྤྱི་སྤྱི་པལ། ཅས་པ་ཐོད་པའི་དུམ་བྱ་

དང་རབ་གཏུམ་མ་གཉིས་ཀའི་སྤྲུག་ཡིན་པས་སྤྲུག་སྤངས་སྤངས་ལོ་སོར་འགོད་དགོས་ཀྱང་།
 བསྐྱུས་པའི་རིགས་འགྲེ་སྤྲུག་ན་བསྐྱེད་ཆེ་གཅིག་གི་རྒྱུ་རམ་སྤྲུམ། དེས་གཞན་ལ་རིགས་
 འགྲེ། ཡང་ལྷ་བྱུག་ཅུའི་སྤྲུག་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི། ཡོ་རོ་རྩོ་ལོ་སྤྲོ་སོགས་ཏེ་སྤྲུག་སྤངས་
 གོང་ལྷར་བཀོད་ནས། ཡོ་དང་། རྩོ་རྩོ་པའ་བཟོད་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོ་སོགས་བཟོད་པའི་
 ཆུལ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བསྐྱེད་དམིགས་གསལ་བཏབ་སྟེ་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཅེགས་
 པ་ལྷ་བྱུའི་ཏ་ཅང་སྤྲུག་བ་དང་། ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་འདོན་པའི་ཏ་ཅང་དལ་བ་དང་། གཞན་
 གྱིས་ཐོས་པའི་སྤྲུ་ཆེས་བ་དང་། རང་གི་འང་མི་ཐོས་པ་སྤྲུ་ཏ་ཅང་ཆུང་བ་དང་། གཏམ་སྤྲུ་
 བས་བར་ཆོད་བ་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་། སྤང་དུ་རིང་པོར་འདོན་བ་དང་།
 རིང་པོ་སྤང་དུར་འདོན་པ་སྟེ་སྤྲུ་བཟུང་དང་བལ་བར་བསྐྱེད་དགོས།

བསྐྱེད་པའི་གངས་ནི། ལས་རྒྱུ་གི་གངས་བསྟན་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱས་པ་ནི། གཙོ་
 བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཁྲི་སྤྲུག་གསུམ་གསུམ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཁྲི་སྤྲུག་གཉིས་
 གཉིས། ལྷ་མོ་གཞན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་སྤྲུག་བྱེད་བྱུག་རེ་བསྐྱེད་བར་བྱུ་ཆེན་
 བཀ་པོ་སྤྲུད་པས་བཤད་དོ། ། འབྲིང་དང་བསྐྱུས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་འབྱུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་
 ཁྲི་སྤྲུག་རེ་དང་། གོ་ཆའི་སྤྲུག་ཅི་རུས་རེ། སྤྲུ་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྤྲུག་ཁྲི་
 སྤྲུག་གཅིག་། ལ་སྟོང་ཞི་བའི་སྤྲུ་སྤྲུ་ཐེ་ལྷ་ར་འཆམས་པ་རེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་
 སྟོང་པོ་འང་འབྱུམ་བསྐྱེད་བ་སྤྲུག་ལེན་དུ་མཛད་དོ། ། འབེབས་སྤྲུག་ཡི་གེ་བཞི་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་སྟོང་པོ་སྤྲུལ་བའི་མཐར་རམ། ཡབ་རྒྱུ་གི་སྟོང་པོའི་མཐར་བཏགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་
 ལུགས་གཉིས་དང་། ཡང་དབང་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱུ་བར་གསུངས་
 ལ། ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་མོས་ན་དུལ་ཆུའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྷར། ཡོ་རྩོ་ཏ་ཏ་རྩོ་
 རྩོ་པའ། ཡོ་རྩོ་མཐུ་ཤོ་རྩོ་ཨ་ཐེ་ལ་ཡ་རྩོ། ཞེས་བསྐྱེད་དེ་ཆེ་དམིགས་པ་ནི། རང་གི་
 སྤྲུག་ཀའི་རྩོ་གི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་སྤྲུག་ཀྱི་ལྷ་བྱུས། སྤྲུག་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་

མེམས་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་སྟེས། ཞིང་སྟེས། སྤགས་སྟེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་ནས་རང་དང་ཡུམ་ལ་བསྟེན། བྱང་བར་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དབའ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་ལུས་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞུགས་ཤིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ་པར་བསམ། བཟླས་པའི་མཐུག་དུ་ཡིག་བརྒྱ་བཟླས་ལ་ལྷག་ཆད་བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལས་བཏན་པར་བྱའོ།

མངོན་བརྗོད་ལས། “ཆོ་ག་འདི་ཡི་རིམ་པ་ཡིས།། ཐུན་མཚམས་བཞི་དུ་སྟོན་པར་བྱ།”¹ ཞེས་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་ཐུབ་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཐུན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆོ་ག་བསྐྱུས་པ་བྱ་བར་འདོད་ན། གཏོར་མཐོན་ཐུན་དྲངས་ཏེ་ཆུ་གཉིས་ནས་རོལ་མོའི་བར་གྱིས་མཆོད། དེ་ནས་ལག་པ་རྩོམ་ཐེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར། ཅེས་བརྗོད། ལྷགས་བྱིན་རྒྱལས་ནས་མཐོན་གཤེགས་བསྟེན་གྱི་བར་དཀྱུས་ལྟར་ལ་བསྐྱུས་པའི་སྐྱབས་འདིར་འདྲིམ་ཉེན་པར་རྐྱང་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པ་བཞག་ཀྱང་ཆད་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར། འཕྲིན་བཅོལ་བསྐྱུ་ན། བྱང་མཆོད་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཕྱོགས་སྟོང་ཞིང་སྟོང་སྐྱོ་སོགས་ཀྱིས། མཆོད་སྟོན་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་སྐྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་པས་བྱ། ཐུན་དང་པོ་གསུམ་ལ་གཏོར་མ་མི་འབྲུལ་ན། ལྷེ་བའི་ཡེ་ཤེས་མེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་ལྷ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཞེས་སོགས་ཉེར་བསྐྱུ་ནས་ཆམས་རམ་གྱི་བསྐྱུང་བའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། སྤྱིད་པ་གསུམ་འབར་སོགས་ཀྱིས་དགོ་ཅ་རྣམས་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་ཞིང་སྟོན་ལམ་གདབ། བཟླ་ཤིས་

¹ ལྷེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༡ མངོན་བརྗོད་རྒྱ་སྐད་ལེན་དགྲ་པ། ཤོག་གངས་༡༣༡ནན

ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཡོངས་མས་འབྱས། ཡིག་བརྒྱ་མང་དུ་བརྗོད་དེ་ལྷ་འི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱོང་
ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། ། ཡང་དདུལ་ཚུའི་གསུང་ལྟ་ལྷ་འི་བསྟེན་ཡིག་ལས། “སྤྲུགས་ཀའི་
རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་རྣམས་ལ་ཐེམ། འཁོར་རྣམས་ཞལ་བཞི་
ལ་ཐེམ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ལ་ཐེམ། རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་
ཉེ་རུ་ཀར་གསལ་བའི་གནས་གསུམ་དུ་ཨོྩ་ལྷ་རྩྱ་གིས་མཆོད་པར་གྱུར།”¹ ཅེས་ཉེར་བསྟུ་
བྱས་ཏེ། བསྟེན་སྟོན་བྱ་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་ཨི་པའི་སྐབས་བསྟུ་ཆོག ། བསྟུས་
པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། འཕྲོ་བ་རྣམས་བཀྱག་
སྟེ་དུར་ཁྱོད་ལ་ཐེམ། དེ་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐེམ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་རྣམས་
ལ་ཐེམ། འཁོར་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞི་ལ་ཐེམ་ཞིང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་
རྣམས་རང་གནས་སུ་ཐེམ་པས་ཅ་དང་ཁམས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར། རང་
ཡབ་ཡུམ་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ལ་ཐེམ་པ་མན་ཆད་གོང་ལྟར་རོ། །

སྟེན་བར་པ་གཉིས་ལ་ཆོ་ག་བསྟུས་པ་བྱ་ཚུལ་གསུངས་པ་གང་ཟག་མཆོག་ལ་
དགོངས་པར་གསུངས་པས། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་འདོན་སྟབས་ན་
ལེགས་ཀྱང་བསྟེན་མཆོམས་གྱི་ཆེ་སྤྲུགས་གྲངས་གསོག་མང་བས་སྟེན་བྱི་མ་རྣམས་ལ་
ཆོ་ག་ཅུང་བསྟུས་པ་བྱེད་ལུགས་ཐེངས་དཔང་བྱམས་པའི་གསུང་རྒྱན་སྟོང་དོལ་རིན་པོ་
ཆེས་ཐེན་བྱིས་མཛད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་བྲག་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་པས་འདི་ལྟར། སངས་
རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། རྟག་ཏུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་འཆི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་
གྱི་བྱིར། བདག་ནི་ཉེ་རུ་ཀར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྐབས་སེམས་བྲ། བདག་
བསྟེན་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དག་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཆད་མེད་བཞི་
བསྟོམ་། ལུང་པོ་སྟེ་མཆེད་ཁམས་བྱིན་རྒྱབས་བསྟུས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་དབལ་བའི་

¹ དདུལ་ཚུ་རྣམ་རྩྱ་འི་གསུང་འབྱས། ཁ་ཐེམ་བྱ་ལྟ་ལྷ་འི་བསྟེན་ཡིག་སྟེ་དབལ། སྟོག་གངས་ ༦༥

དབུས་སུ་ནམ་ལྷ་གི་ངོ་བོ་རྩྱ་དཀར་པོ། ལྷ་བར་དོ་རྩེ་ཉི་མའི་ངོ་བོ་ཨི་སེར་པོ། མགིན་
 བར་བརྒྱ་གར་དབང་གི་ངོ་བོ་རྩི་དམར་པོ། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལོང་བུའི་འོག་ཏུ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་
 བའི་ངོ་བོ་ཉི་ལྷང་གྲ། ལྷིང་གར་དོ་རྩེ་སེམས་དབའི་ངོ་བོ་རྩྱ་དཀར་པོ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཉེ་རུ་
 ཀའི་ངོ་བོ་ཉི་ནག་པོ། མིག་གཉིས་སུ་གཉི་ལྷག་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ཨི་དཀར་པོ། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཞེ་ལྷང་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་རྩྱ་ནག་པོ། ལྷ་བུག་གཉིས་སུ་སེར་ལྷ་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ཉི་སེར་པོ། ལྷའི་རྩ་
 བར་འདོད་ཆགས་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ཨི་དམར་པོ། དབུལ་བར་ཕྱག་དོག་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ཁི་ལྷང་
 གྲ། ལྷིང་ཁར་དབང་ལྷག་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ཉི་དཀར་པོ། ལྷ་བར་ལྷང་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་ལི་སེར་
 པོ། ལྷིང་གར་གསོད་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་མི་ནག་པོ། མགིན་བར་འགྲགས་བྱེད་མའི་ངོ་བོ་པི་
 དམར་པོ། དབུལ་བར་གར་གྱི་དབང་ལྷག་མའི་ངོ་བོ་རྩྱ་ལྷང་གྲ། གསང་གནས་སུ་བརྒྱའི་
 ང་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཁི་དུད་ཁ། ཨི་ཕྱ་གྱི་ཉ་ཞེས་སོགས་དང་། ཨི་སྤྱི་ལྷ་ཞེས་པ་ནས། ཨ་ན་
 ལྷ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ། ཞེས་པའི་བར་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱས་པའོ། བསྐྱང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་
 ཉེ་རུ་ཀར་གནས་པའི་ཞེས་པ་ནས། དུར་ཁྲོད་གྱི་བར་དགུས་ལྷར་ལ་དུར་ཁྲོད་བསྐྱུ་ཚུལ་
 བེ། ལྷིང་དང་སོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བར་གཡོན་སྒྲོར་དུ་འབྲེལ་ཞིང་འབར་བ། དེའི་ཕྱི་ངོ་ལ་ཏུ་
 གཏུམ་འག་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། དེ་ན་གནས་པའི་ཤིར་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཤིར་
 བརྒྱད། དེའི་རྩ་བར་བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་བརྒྱད། ཅེ་མོར་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་
 བོ་པ་སྤང་བོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་སྒྲོང་བརྒྱད། ལྷགས་རྩེའི་རྩ་བརྒྱད། དེ་
 ལ་གནས་པའི་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བརྒྱད། དེ་དག་གི་ལྷིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲོག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་བརྒྱད། ཤར་ལ་སོགས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་རི་བརྒྱད། དེ་དག་ལ་གནས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་བརྒྱད། གུབ་ཆེན་
 བརྒྱད་དོ། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བརྒྱད། ཅེས་པ་ནས། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་དགུས་ལྷར་ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་

བྱའི་དག་པ་བཞག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྒྲིལ་བྱ་ཕྱགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྟོ་རྟེ་
 བག་མོ་ཞེས་སོགས་དང་། བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་ཞེས་སོགས་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གྲོགས་དང་། བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་སོ་བདུན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལྟ་སོ་བདུན་ཤར་བའོ། ། ཞེས་དག་པ་བསྐྱེད་
 ཚུལ་ལོ། ། རང་གི་རྒྱུ་པ་གཉིས་བབྱེད་པ་གཞུང་དབྱིབས་སུ། ཞེས་པ་ནས། དུངས་ཀར་
 སྒྲོམ་པའི་ཆད་ཀྱི་དབྱིད་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་བྱ་ཀུན་དང་།
 ལྟ་བའི་དམར་ཆ་གཏུམ་མའི་མའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་མ་རྟོ་རྟེ་བག་མོ་སྟེ་དབྱིད་དང་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོ་གཉིས་སྟོང་གར་ཐད་ནས་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་པས་བཞུགས་པའོ། ། སྟོང་གའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུ་རྒྱ་
 བའི་རྩ་འདབ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་དང་།
 ཤར་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བཞིའི་རྩ་འདབ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མཆོམས་
 བཞིར་བདུད་རྩི་ལྡན་གང་བའི་ཐོད་པ་བཞི་སྟེ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ། ། རང་གི་སྦྱི་བོ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་ཉར་བཞིར་བྱ་སྒྲོ། ཡོ་ཨ། ཞེས་པ་ནས། གནས་ཉར་བཞིའི་རྩ་དང་ཁམས་ངོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ་ཉར་བཞི་དང་།
 ལྟེའི་རྩ་བར་གནས་པའི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བརྒྱུད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཁ་གདོང་མ་
 ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་དུ་གྱུར། ཅེས་ལུས་དབྱིལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། རང་གི་སྟོང་གར་ལྷ་གདན་
 ལ་རྟོར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨོ་ཏ་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས། བཅ་པེ་དུད་ཁས་མཆོན་པར་གྱུར།
 ཅེས་གོ་ཆ་བསྐྱེད་པ་བྱ། ཐོ་ལྟ་སྤྲུལ་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབྱུ་བརྒྱན་
 པར་གྱུར། དབང་ལྡན་མ་བཞག །བྱི་ནང་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆོད་པ། བསྟོད་པ། དཔའ་
 བོ་ཉར་བཞིའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནང་རྩ་ཁམས་དང་། བྱེད་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱིས་བྱི་རྒྱན་དུག་གི་
 དག་པ་དང་། ལྟ་དང་ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་དག་པ་ཉམས་སུ་ལེན། རྟེན་གཞི་གི་སྤྱད་རིམ་ནལ་

ཚུགས་ནས་མ་གྲོལ་བར་བཞག་སྟེ་ཉིན་ལྟར་གསོས། ཨེ་མ་རྟོ་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ཆེ། ཞེས་
 པ་ནས། ཨ་རྟོ་མཉུ་སྤྱའི་བར་དང་། ཚེགས་ཚུང་བ་ཉིན་ལྟར་ཚེགས་ལྷག་བར་བཏང་
 བས། དབྱིད་སྤྱུ་བྱ། འདིའི་ཚེགས་དང་རྫས་རྣམས་རང་ལས་གཞན་ལ་མ་གྱར་བ་བྱེད་
 གསུངས། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཇུགས་གྲོལ་གཉིས་དང་། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་མ་ཆག་པ་
 དེས་པར་དགོས་སོ། དེ་ནས་ཡིག་བརྒྱུ་ལན་གསུམ་བཟོད་དེ་ལྷག་ཆད་བསྐྱང་། གཏོར་
 མ་གྲོན་གཤེགས་བསྐྱེད་དང་། ཉེར་བསྐྱེད་དཀྱུས་ལྟར་བྱས་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་སྐབས་རྫོགས་
 རིམ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་གོ་ཆའི་ལྷ་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོ། ཚམ་རམ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་བ་རྣམས་གཞུང་ལྟར་བྱས་ལ། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲུགས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
 སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམ། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རྫོགས་རིམ་དང་བཅས་པ་ལ་ཤར་སྐྱོམ་དང་འབྲེལ་
 སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་སྒྲོན་འདུན་ལྷགས་བྲག་དང་བཅས་སྒྲོན་ལམ་དང་། ཤེས་བཟོད་
 རྒྱས་པ་བྱའོ།

ཐུན་མཚམས་སྤྱི་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཏུ་བལྟ་བའི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ལྷ་
 མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་ཆེ་བདེ་མཆོག་ཏུ་མོས་ནས་རྐང་བརྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་རང་ཉིད་ལ་ཡང་དེས་མཆོད་པར་བྱའོ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་བཤེགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གསུལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་། དེ་
 ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་བདེ་
 བའི་མཆོག་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་ནས། བདེ་
 སྤྱོད་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱས་པའི་བྱིར་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་
 ཡང་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་རྒྱས་བཏབ་ནས་སེང་གི་
 བཞིན་དུ་མི་འཛིགས་པར་ཡོངས་སྤྱད། ཏེ་རུ་ཀའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ངང་ནས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་

བསྐྱོད་དང་རག་གི་སྤྱོད་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་སྤྲུགས་
 བཞུས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོག་གས་སྤྱད་པར་ཀུན་སྐྱོད་ལས་གསུངས་པས། སྐྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་
 དེའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱན་ལྡན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། ། ལྷས་ཀྱི་ཆེ་འི་ལྷར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ལྷར་
 དང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྤྱོད་ཐབས་སུ་གསལ་བ་ལྷར་དང་། བསྐྱོད་ན། བཟའ་བཏུང་
 རྣམས་བྱིན་གྱིས་བཞུབས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་པ་ནས་ཀུན་
 ལ་བདག་ནི་མཆོད་པ་འབྱུང་། ཞེས་པའི་བར་བཟོད་ཅིང་། སྤྱད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་དང་། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་མཆོད་ནས། རང་
 གི་ལྷེ་ལ་རྩྱུ་དཀར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་གསུམ་པ་དཀར་པོ་ནས་འབྱུ་ཅམ་འཁོད་
 པའི་རྩོམ་ཆེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱོད་གྱུས་བྲངས་ནས་སྤྱིང་གའི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་ལ་
 སུལ་བས་ལྷ་རྣམས་ཆེམས་ཤིང་མཉེས་པར་གྱུར་པར་བསམ་པའམ། ལྷ་ལྷའི་སྐྱབས་སྤྱིང་
 གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་མཆོད་པའི་བསམ་པས་ནང་གི་སྤྱིན་སྤེལ་
 གི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད། ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ལག་མཆོད་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་
 བ་དབུལ་བ་སེལ་ཞིང་། ཅི་བསམ་འབྱུབ་པ་སོགས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་
 པས་སྐྱབས་མཆོག་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་བྱུང་ན་
 ལེན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། དེས་མཆོན་གཡོན་པའི་ཀུན་སྐྱོད་སོགས་དམ་ཆོག་བརྒྱད་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་སློབ་པ་དང་། ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཆེས་བཅུ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེས་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། བར་གཅོད་བསྐྱུང་བ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་
 བསྐྱུང་བའི་བྱིར་དང་། བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པའི་བྱིར་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་ཟླ་ནི་
 དང་། ཡིག་བརྒྱ་དང་། རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་སྤྲུགས་བཟང་བ་དང་། སྤྲུགས་དོན་ལྷར་བདེ་
 སྤྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སློབ་པ་སོགས་ཚུལ་
 འདི་ལ་ལེན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཐུན་མཆོམས་སུ་འདྲེན་མེད་དུ་མི་གཏོང་བར་དོན་ལྡན་དུ་

འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐབ་པར་བྱའོ། དགོང་མོ་ཐུན་མཐར་ཨོ་ཚུར་སྟུན་
 སོགས་འདོན་ཅིང་ཡུལ་ཉིར་བཞིས་མཆོན་པའི་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་
 དག་གི་སྒྲ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱར་
 ཨོ་མེད་ལ་མཐར་སྒྱུ་སྒྱུ་པཎ་སྒྱར་བའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ཆར་གསུམ་མམ་བདུན་བརྗོད་ཅིང་།
 གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོད་བརྟུང་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་མཐར་སྟོང་གའི་རྒྱ་དུ་ལ་ཐིམ།
 དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པར་སྒྱུར་ས་ཏེ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་གཉུག་སེམས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཉལ་བར་མོས་ནས་ནམ་ཉིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཉལ་ན་
 གཉིད་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། སང་ཞོགས་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷ་སྒྱུར་
 ལྟར་བ་སོགས་ཉམས་ལེན་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་གྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་འབད་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཐུན་
 དང་ཐུན་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོན་ས་དཔལ་འཁོར་
 ལོ་སྒྲོམ་པའི་བསྟན་སྐབ་ལ་བཙོན་པར་བྱས་ན་བགེགས་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་
 ཤིང་། ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱད་ཁྲིན་གྱིས་ཆོབ། ལྷ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་གནད་ཆང་བའི་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་བའི་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རབ་རྫོགས་
 རིམ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱད་ལ་སྟེས་ནས་ཆེ་འདིའམ་བར་དོར་སངས་རྒྱ་མ་མཐའང་སྟེ་
 བ་བརྒྱད་ནས་མཆོག་འབྲུག་པ་དང་། དཔལ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཅ་སྟགས་དང་། རོ་རྩེ་ནལ་འབྱོར་
 མའི་ཉེ་སྟོང་བསྐྱག་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པ་དང་། ལམ་འདི་ལ་བསམ་
 གཏན་བྱས་པ་ཅམ་དང་། སྟེགས་བམ་སྟོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། རྒྱད་ཀྱི་
 སྟེགས་བམ་གྱིས་བས་ཀྱང་ཆོས་འདི་སྟོད་པའི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྟེ་བ་སོགས་མཐོ་རིམ་
 ཀྱི་དཔལ་སྟེ་དང་བྱད་པར་བ་འཁོར་སྒྱུར་འཕྲོལ་པར་གསུངས་ཤིང་། ལས་སྟོབ་ཆོན་པོ་
 ཆེ་འདག །འདིག་ཉེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བའི་ཆེན་ཤི་བ་ནམ་ཉིག་གིས་བཏགས་

པ་ཙམ་ལས་འཛིགས་སྐྱག་དང་བཅས་པའི་འཆི་བ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་བྱ་པའི་ཁང་
 བྱིས་བཟང་པོར་འགྲོ་བ་ལྟར་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་
 མཆོན་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། སྤྱ་གར་གྱིས་བསུས་ནས་ཕྱིའི་གནས་དག་པ་
 མཁའ་སྤྱོད་དུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་དང་། ཉན་གྱི་མཁའ་སྤྱོད་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་
 རོ་བོར་བསྐྱར་ཏེ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཏེ་རུ་ཀ་ཡའ་ཡུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་མཁའ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་དེ་ལ་ལམ་ལྟག་མ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ངེས་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། བན་ཡོན་དེ་རྣམས་མཛོན་དུ་བྱེད་
 རུས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་བ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་ས་སྟེང་ན་ཤིན་
 ཏུ་དཀོན་པར་གསུངས་པས། འདི་འབྲ་བའི་རྟེན་དཀའ་བའི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་ས་ཡོད་
 པའི་དུས་སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ལམ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་
 ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འབད་འཆལ་ལོ།

དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སློལ་འདི་ལ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ལ་མ་བྲལ་
 བར་ཉམས་སུ་སྦངས་ན་གསང་བདེའི་ལམ་ལ་བྱང་འདུག་གི་ཡ་གྲལ་སྐྱུ་འོད་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་རྫོགས། འཛིགས་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀ་ཆང་བར་མ་ཟད། གནད་ལྡ་དང་། ཆོས་མགོ་
 ཐོན་པ་སོགས་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལྟར་ཡིན་པས། ཉིན་རེར་བདེ་གསང་འཛིགས་
 གསུམ་ཀའམ་བདེ་གསང་རེས་མོས། འཛིགས་བྱེད་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་མ་ཆག་པར་
 བྱེད་པ་བྱག་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་འདི་དག་གི་བསྟེན་སྐྱབ་
 སྤྱིན་སྟེན་དང་བཅས་པ་ལོགས་པར་བྱུབ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོ་ག་རྒྱས་
 བསྐྱུས་ཅི་རིགས་རེ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་རུང་ཟད་རེ་བསྒོམ། མ་མཐའ་སྦ་མ་མཆོད་
 པའམ། དགའ་ལྟན་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་བྱུང་མའི་རྗེས་གསང་བདེ་འཛིགས་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་ལམ་རེ་བཏོན་ནས། རེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།

ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་བཅས་ལ་ཤར་སྒྲོམ་རེ་དང་འབྲེལ་སྤྱད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་
 ལེགས་པར་བརྟབ་སྟེ། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་
 སྟོང་པོ་ངི་མ་མེད་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་
 རྣམ་པ་གསུམ།། ཟབ་ལམ་སྒྲོམ་དང་བཞུས་པས་མཉེས་བྱས་ཏེ།། མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱུ་
 རིན་ཆེན་གྱེ་བ་འབྱུམ།། འདྲན་པའི་བསྟན་ཡིག་རིན་ཆེན་གྱ་གཟིངས་འདི།། ཅ་བཤད་
 རྒྱུད་དང་དེ་འབྲེལ་རྒྱ་ཐོད་གཞུང་།། བྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཡབ་སྲས་ལེགས་པཤད་ལ།།
 ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྲིས་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་།། བྲིས་སྒྲོམ་གང་ནོངས་ལྟ་དང་སྒྲ་མར་
 འཆགས།། འདིར་འབད་དགེ་ཆོགས་གང་གྲའི་ཚུ་རྒྱུན་གྱིས།། སྒྲོ་གསུམ་ཉེས་ཆོགས་
 ངི་མ་ཀུན་བཟུས་ཏེ།། སྤྱི་བ་བྲལ་སྤྱགས་དང་བཞི་ལྷག་བྲུག་ཅུའི་གསུང་།། ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་
 འབྱུལ་བྲ་བའི་སྒྱ་ཐོབ་ཤོག །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་བ་ལ་བཙོན་པ་ཀུན།། བསྐྱེད་རིམ་
 ཐུན་མོང་བསྟན་པ་རྫོ་རྫེ་བཞི།། རྫོགས་རིམ་མཆོག་གི་བསྟན་པ་ཡན་ལག་བྲུག །མཐར་
 བྱེན་རྫོ་རྫེ་འཛིན་པའི་སར་བཟོད་ཤོག །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་སྐྱ་ཆེ་མཇོད་འཕྲིན་རྒྱས།། རྒྱལ་
 བསྟན་ངི་མེད་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་དུ་རྒྱས།། རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་དུ་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་རྒྱས།།
 ཐུན་ཆོགས་དཔལ་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དཔལ་གསང་
 བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་དངོས་བྱུ་རིན་ཆེན་འདྲན་པའི་གྱ་གཟིངས་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་དེང་སྐབས་བསྟན་པ་གཏོང་མཁན་མང་ཞིང་། བསྟན་ཡིག་རྒྱས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་བ་བྲུགས་
 གྱང་ཤིན་དུ་ཁ་གསལ་ནག་པོ་འཕྲོ་ཤས་ཤིག་ཕྱོགས་འདིར་དགོན་པར་བརྟེན། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཞུས་གངས་ཁ་ཁྲལ་ཅམ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ལས་བསྟན་པའི་གོ་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དཀའ་ཞིང་། ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་གྱི་བྲག་ལེན་རྣམས་རི་བཞིན་ཡོང་དཀའ་བར་མ་ཟད། ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བར་
 མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སན་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱུན་དང་བྲག་བཞེས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་
 དང་། རང་ཙོམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ལག་དུ་དམིགས་ཏེ། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་རྫེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་

རབ་དང་། རྗེས་འབྲང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང་། བསྟེན་ཡིག་
 དུ་མ་ལས་བདུས་ཏེ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་ཀྱང་བརྒྱན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱུ་ཡང་ཆང་བའི་ཁུལ་དུ་
 བྱས་ཏེ་ཡིག་ཆོགས་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ཡི་གེར་འགོད་པ་པོ་ནི་མདོ་སྟོད་པ་ཤྭག་བཙུན་
 ལུ་ནི་ཤྭ་ས་ནའི་མིང་ཅན་ཏེ། བསྟན་འགྲུའི་པན་བདེའི་ཅ་ལག་རྒྱལ་བསྟན་མཆོག་གསལ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་
 གཟེགས་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ། བཀའ་དགོངས་ལྟར་དག་བཙུན་གྱིས་ཡོད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཡོད་
 རྟོ།། འདིས་ཀྱང་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

ལམ་རིམ་པ་སྒྲོ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རོགས་རམ་དང་འབྲེལ་ལྷུས་དགོན་གྲུ་རིགས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་
 འཛིན་གྱིས་ཟེན་གྱིས་ལས་ཤོག་བྱར་པའ་བ་དག་ལེགས་འཕེལ། འདིས་མཆོན་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་
 དང་འབྲེལ་བའི་དག་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་དག་གིས་བཤུས་
 བྱེད་སྐྱབས་གྱི་ཞལ་ལྟ་བ་དང་། ཡི་གེ་ལ། གཞན་ཡང་སྒྲག་ཤོག །སྟན་དང་འཆོ་བ། རྒྱ་ཤིང་ཡན་ཆད་གྱིས་
 འབྲེལ་བ་ཐོགས་ཆད་གྱི་གཙོས་པའི་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་
 གྱུར་ཅིག །

༡༡། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
ཁྲིམས་གསང་ཆེན་གཞུང་ལམ་གཞུང་
དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༥ སྐྱབ་ཞིའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི།།
གསང་གསུམ་གསང་བ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་གར།།
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་སྐྱེ་མངའ་བ།།
སྐབས་གཅིག་དེན་ཅན་སྒྲ་མ་སྤྱི་པོར་མཆོད།།

མགོན་དེའི་སྐྱེ་འཁུལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དང་།།
རྒྱུད་རྒྱལ་བསྐྱས་ཤིང་རྒྱུད་དོན་གསལ་མཛད་པའི།།
གསང་བའི་བདག་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་སོགས།།
བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་གྱུས་ཕྱག་འཆོལ།།

ཁྱད་པར་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པའི་ལམ།།
ཕྱོགས་འདིར་གསལ་མཛད་སྐྱབ་བསྐྱར་ལོ་བཅ་དང་།།
སྐྱོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐས་ལ།།
སྤྱིང་ནས་འདུད་དོ་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛོད།།

འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིང་འདིར་
 ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་དང་ཉི་བར་འབྲེལ་བའི་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་
 བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་མའི་སྤྱི་བ་བཟུང་བ་ཁྲབ་བདག་རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་ངོ་བོ་
 ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་མཚན་
 ཉི་ཟླ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྒྲོ་མ་དམ་པ་གང་དེས་རང་ཉིད་གང་ནས་
 གཤེགས་པའི་ལམ་སྤེལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སར་བཞུད་པའི་ཚུལ་སྒྲོན་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོག་སུ་བཅད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ཆོག་ཟབ་མོ་འདི་དག་གི་དོན་
 བདག་ལྷ་བྱས་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་པར་མི་རུས་མོད། དེ་ལྟར་འདྲ་རྒྱུད་བྱི་མ་
 སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཡིད་བསྐྱལ་ཉེ་རྒྱུ་མ་ཉིད་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་དུ་འཇམ་མགོན་ཡབ་སྤྱི་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དང་། དམ་པ་
 གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདིའི་དོན་རང་སྒོས་གང་སྤྱོད་ཀྱིས་
 ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

བསྐྱོ་བྱའི་དགེ་ཅ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(བསྐྱོ་བྱའི་
 དགེ་ཅ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་རི་
 སྟེང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་བཞིན།

སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་བའི་རང་ཉིད་ནས།

སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱན་བསྐྱུས་པ།

མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོག་ལ། ༡

མད་བྱང་བདེ་བས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།།

ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་བསྐྱེད་དང་།།

སྒྲིམ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་འདིར་འབད་པས།།

བདག་གིས་རི་སྐྱོད་བསགས་པའི་དགོང་ཆ་འོས་བསྐྱེད་ལ། ༩

དོན་ནི། སྒྲིམ་ལས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་མ་བརྒྱུད་པའི་གོང་དུ་སྐྱོད་པའི་ངང་ལས་
 དགྲེས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནས་འབྱོར་གང་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་
 བདེན་པས་སྐྱོད་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་པ་རྒྱུ་ལྟར་བཞིན་དང་། བྱང་པར་དུ་ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་མཛོད་བྱང་ལྟའི་སྐྱོད་པ་དང་
 བོད་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་སྐྱོད་སྐྱོད་རྒྱུ་སོམས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་དགྲེས་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་མི་ལས་དུ་སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་སྐྱོད་ཆོགས་ཤིག་མིས་པ་ན་དེ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱོད་ལ་འག་བའི་དབང་གིས་འཛོགས་པ་ལས་དོན་རང་དོས་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་བྱུང་བ་དེ་རི་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་སྐྱོད་བཞིན་དུ་སྐྱོད་ལ། སྐྱོད་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པའི་
 ལྟའི་སྐྱོད་པས་ལ་བའི་ངང་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱོད་པས་སྐྱོད་པས་ཕྱིན་ཆུབ་པ་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སོགས་
 སུ་སྐྱོད་པས་བཅུད་ཀྱི་ལྟའ་བ་རྒྱུ་ལྟར་མ་ལུས་པ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ། ཉོན་
 མོངས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་ཞིང་མཆོད་འཛོན་གྱི་ནུས་ཉལ་གིས་མི་བྱེད་
 པས་ན་མི་བསྐྱོད་དོན་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཛོད་པའི་དགྲེས་འཁོར་གྱི་སྐྱོད་ཆོགས་
 ནུས་ལ། མདོ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སྐྱོད་པས་ནས་བཀོད་པའི་བདེ་བ་ལས་སུ་བྱང་ཞིང་སོ་སོ་
 རང་རིག་པའི་སྐྱོད་ལྟའ་དུ་གྱུར་པས་ན་ངོ་མཆོར་སྐྱོད་དུ་བྱང་བའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་
 དགྲེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ནས་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་པ་སྐྱེད་པས་ཀྱིས་ཆུ་གཉིས་
 ཉེར་སྐྱོད་རོལ་མོ་དང་འོད་ཡོན་ལྟའི་མཆོད་པ་སོགས་སུ་བས་སྐྱོད་པས་སྐྱོད་པས་དགྲེས་འཁོར་
 བའི་སྐྱོད་པས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་སྐྱོད་ལྟའ་དུ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་འབྱུངས་

བར་མོས་བ་ཕྱིའི་མཆོད་བ་དྲང་། ག་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཉན་འབྲུལ་བ་ཉླ་གི་མཆོད་བ་དྲང་། གཙུ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྦྲུམས་བར་ཞུགས་ཏེ་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་
 བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བསམ་བ་གསང་བའི་མཆོད་བ་དྲང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྲུམས་བར་ཞུགས་པས་མཉམས་བར་
 བསམ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་བ་དྲང་། དེགས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱེད་བ་དྲང་།
 ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷག་བར་མོས་བ་དང་ས་བོན་ལ་
 སོགས་བ་ལས་ལྷའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་བ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་བ་ན། རྒྱ་དེ་དག་
 ལས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་བ་དེ་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་བར་མོས་པའི་རེས་ཤེས་གྱི་
 འཛིན་སྐྱངས་རེ་བསྐྱེད་བ་དྲང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་གང་ཡིན་བ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་རྣམ་
 བ་རྣམས། ཡིད་གྱིས་རྗེ་ལྷར་གསལ་བཏབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་རྣམ་བ་ལ་བསྐྱབ་བ་
 དྲང་། ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་
 བལྟས་ནས་སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་བ་དྲང་། ཕྱི་ནང་གི་བརྒྱུས་
 བ་དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཐུན་མཆོམས་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་དང་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་
 མཆོད་སོགས་ལ་སྐྱབས་འདྲིར་འབད་པས་བདུག་གིས་རྗེ་སྦྱོད་བསགས་པའི་དགོ་བ་
 འདྲིས་མཆོན་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་རྣམས་ནི་འདྲིར་བསྐྱོ་བའི་
 དགོ་ཅ་ཡིན་ལ།

དེ་རྗེ་ལྷར་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་སྦྱར་དགོ་ཅ་མི་ཟད་པར་འདོད་པའི་འདུན་པས་
 ཟེན་པའི་སྒྲོན་ནས་རང་དོན་གྱི་འཁྲི་བ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགོ་ཅ་རྗེ་གས་བྱང་གི་
 རྒྱར་སྒྱར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱོ་བའི་དོ་པོ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་བསྐྱོ་བ་
 དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དབུས་མཐའ་ལས། “མི་ཟད་བ་དང་ཉག་

འབྲུག་དང་།”¹ ཞེས་བསྐྱོ་བས་སྤར་བྱས་ཀྱི་དགོ་ཅ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སློན་ལམ་ནི་
སྤར་དགོ་བ་ལ་ཉག་ཏུ་འབྲུག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སློན་ནས་སོ་སོར་གསུངས་
པ་དང་། སྤྱིད་འབྲུག་དར་རྒྱུ་ལས། “བསྐྱོ་བ་དང་སློན་ལམ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱི།
འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སློན་ལམ་དང་། རྒྱའི་
དགོ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་འདུན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྐྱོ་བའོ།”²
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་འོག་གི་སློན་ཆེག་ཐམས་ཅད། བདག་གིས་དེ་སྤྱིད་
བསགས་པའི་དགོ་བ་འདིས། ཞེས་པའི་ཆེག་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་སློན་ལམ་འདེབས་དགོས་པས་བསྐྱོ་སློན་གཉིས་ཀ་
ཡིན་འོ། དེ་ཡང་སློན་ལམ་ཀྱི་ཐོག་མཉིད་ནས། དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་དེ་བཞིན་མི་ལམ་བཞིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བའི་
རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་སློ་གཅིག་གི་སྤྱིད་དུ་ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་ཆང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་
རྒྱར་དུ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་ཐོན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་
མཆོ་ལས། “བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྲར་ཕྱོགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གང་
བསྐྱོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱོམས་ནས། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློའི་
གཞུང་རྣམ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒྲར་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་
ཚུལ་” ཞེས་པ་ནས། སློ་གཅིག་ཉིད་འཁོར་བའི་ཅ་བ་གཅོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ལྡན་ཀྱི་
ཆོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས་

1 རྒྱ་བསྐྱོན། སེམས་ཅན། རེ་འབགས་པ་བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། འོག་གངས་༧༧ན

2 རྒྱལ་ཆབ་དང་མ་རིན་ཆེན་ཀྱི་གསུང་འབྲས། ༨ སྤྱིད་འབྲུག་དར་རྒྱུ་ལེའུ་བུ་པ། གཅོད་དཔར། འོག་གངས་༡༥༧

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པོ་ལོན་པར་གྱིས་ཤིག །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བརྟག་
གཉིས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་། བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་པ་
བསྐྱོམ་། སྒྲོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས་། སྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་བྱ།^༡ ཞེས་དང་།
ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་(རི་ལྟར་བསྐྱོ་བའི་རྣམ་)ལ་གསུམ། བོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་རྣམས་
གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་དང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པ། ལམ་སྤྱི་
ལ་སྒྲོན་ཏེ་མཐུག་བསྐྱེད་བའོ། དང་པོ་(བོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་རྣམས་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་
ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྒྲོན་
པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པའོ། དང་པོ་(སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་
པར་སྒྲོན་པ་)ནི། རང་ཉིད་སྤྱིད་མཆོར་ལྟར་བ་རི་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
མཆོག་འབྱོར་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

རང་ཉིད་སྤྱིད་མཆོར་ལྟར་བ་རི་བཞིན་དུ།

མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར།

མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འབྱེར་བའོ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོར་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིག ། ༣

དོན་ནི། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་གཏིང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་དཀའ་
བའི་སྤྱིད་པ་སྤྱི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྟར་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་
གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མཐར་བ་རི་བཞིན་དུ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ལ་རིན་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་པ་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ཆ བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་༣༩བ།

བར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱགས་ཆས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་
འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྤྱད་བ་ལས་སྤྱད་གསུམ་ནོར་བུའི་སྤྱི་ཐོབ་དུ་སྒྲོལ་
བའི་ཁུར་ཆེན་སྤྱི་ཐོབ་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱད་བར་འབྱེད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ས་
ཏེ་སྤྱི་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་མཚོག་ལ་སྤྱད་ས་པས་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་ས་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་པའོ།། གཉིས་པ་(སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོན་པར་སྒྲོན་པ་)ནི།
སེམས་ཅན་བསྐྱེད་ཀྱང་ནས། ཉིད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

སེམས་ཅན་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ།།

གོམས་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འབྱུང་བར།།

ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ།།

བཅོན་པ་དག་པོས་སྒྲོན་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག ། ༤

དོན་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བཞུགས་
སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་
ཡང་གོམས་པ་མེད་ན། འཕྲོ་བྱ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ལེགས་
པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་བཟུང་། དེ་ནས་
དེའི་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་ཉིན་མཚན་
ཀྱུན་དུ་བཅོན་པ་རྒྱུན་རིང་ལ་ཕྱགས་དག་པོས་སྒྲོན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
པའོ།། གཉིས་པ་(སྤྱི་ཐོབ་པ་ལ་ཉིན་རིང་ལ་སྤྱོད་པ་འཕྲོ་བྱ་རྒྱུགས་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་བཞི།
སྤྱད་ཀྱི་འབྱུགས་སྤྱོད་དབང་གི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། དབང་དུས་སྤྱད་ཁས་སྤྱོད་པའི་དམ་
ཆོག་དང་སྤྱོད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བར་སྒྲོན་པ། སྤྱོད་པར་དོ་གསུམ་སྤྱོད་ཁིང་རྒྱུད་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོན་པར་སྒྲོན་པ། སྤྱད་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་
འབྱུག་གི་ལམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུགས་རིམ་ལ་སྒྲོན་པར་སྒྲོན་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱད་ཀྱི་འབྱུག་

སྒྲོ་དབང་གི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(མདོར་
བསྟན་པ་)ནི། རྟུན་མོང་ལམ་སྤངས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད།

རྟུན་མོང་ལམ་སྤངས་སྒྲོ་དུ་གྱུར་བ་ན།
 ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་རྟོ་རྟོ་ཐེག་པ་
 སྐལ་བཟང་སྒྲེ་བའི་འཇུག་དོགས་དམ་པ་དེར།
 བདེ་ཆགས་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག ། ༥

དོན་ནི། ཐེག་ཆོན་གཉིས་ཀྱི་རྟུན་མོང་བ་སྒྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྟུན་
 སྤངས་ཏེ་གསང་སྤགས་ཟབ་མའི་སྒྲོར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་དུ་གྱུར་བ་ན། རྟུན་འབྲས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཟབ་མོ་རྟོ་རྟོ་ཐེག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྐལ་བཟང་གི་སྒྲེ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་དོགས་
 དམ་པ་དེར་གཉིས་དང་ཉིད་འཆེ་མེད་ཅིང་མ་རྟུན་རྟུན་ཀུན་ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས་དབང་
 ལེགས་པར་མཐོས་ཏེ། བདེ་ཆགས་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའོ། ། གཉིས་པ་
 (རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། རྟུན་དབང་གསྐྱའི་ཚུ་རྟུན་ཞེས་སོགས་རྟུན་པ་གཉིས་རེས་དབང་བཞི་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད།

རྟུན་དབང་གསྐྱའི་ཚུ་རྟུན་བསྟར་བ་ཡིས།
 ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ངི་མ་འཇུག་པར་ཤོག །
 གསང་དབང་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་སྤངས་པ་ཡིས།
 དག་གནས་རྟུན་ནི་སྤགས་སུ་འཆར་བར་ཤོག ། ༦

གསུམ་པ་ལྟན་སྒྲེས་དགའ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཡིས།
 ཡིད་ནི་འོད་གསལ་དབྱིངས་སུ་འཕྲེན་པར་ཤོག །

བཞི་པ་རྩུག་དོན་ལ་ངོ་སྤྲད་པས།

མཐར་ཐུག་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཤོག ། ༡

དོན་ནི། དབང་རྩུག་ཀ་ལ་བྱམ་པའི་ཆུང་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ན་བྱམ་དབང་གྲུ་འི་ཆུ་རྩུག་ཏེ་དོ་རྗེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་བྱམ་ཆུང་རྩུག་དང་། ཅོད་པན་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྷའི་དབང་དང་། རྩུག་པར་དུ་དོ་རྗེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིས་ལུས་ལ་ཐ་མལ་དུ་སྦྱང་ཞིང་ཞེན་པའི་བྲི་མ་འཁྲུང་པར་རུས་པ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་དང་། རྗེས་གསང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་གནང་བ་སྤངས་པའི་མཐུ་ཡིས་ཅ་རྒྱུ་ཐེག་ལེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེ་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པ་ནི་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེས་ངག་གི་གནུས་རྒྱུ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་གདངས་སུ་འཆར་བའི་ངག་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སྒྲེ་མའི་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་དང་། སྒྲ་མས་གནང་བའི་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྒྲོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷན་སྒྲེས་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དེ་ཡིས་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱས་པས། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྒྱབ་པ་པོའི་ཡིད་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དགའ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྲུའི་དབྱིངས་སུ་འབྲེན་པར་ཤོག་ཅེག །ཅེས་པ་དང་། དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་མའི་སྤྲུགས་རྩུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་ངོ་སྤྲད་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྩུང་འཇུག་གི་གོ་བ་སྒྲེས་ནས་མཐར་ཐུག་འཛོལ་བའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ། ལམ་རྩུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་

སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་
པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། གཉིས་པ་(དབང་དུས་སུ་ཁས་སྦངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་སྐྱར་བར་སྒྲོན་པ་)ནི། དེ་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དེ་ཆེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འབྲུབ་པའི་གཞི།

རྣམ་དག་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལ།

བཅོས་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་གྱར་ནས།

སྒྲོག་དང་བསྒྲོས་ཏེ་རྟག་དུ་བསྐྱར་བར་ཤོག ། ༩

དོན་ནི། དབང་ཐོབ་ནས་ངེས་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་མཆོག་
དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲུབ་པའི་གཞི་འཇུག་རྒྱ་ནི། ཅ་ལྟར་སོགས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་དུག་པའི་དུམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་སྐྱར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་
རྒྱལ་བ་དེ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ་བཅོས་མ་མིན་པའི་
ངེས་པ་བཟན་པོ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་སྒྲོག་དང་བསྒྲོས་ཏེ་དུས་རྟག་དུ་བསྐྱར་བར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། དེ་ཡང་ཁས་སྦངས་པ་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བར་བསྐྱར་དགོས་པའི་
ཆ་ནས་དམ་ཆོག་དང་། སྒོ་གསུམ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཉེས་སྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པའི་ཆ་
ནས་སྒྲོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མིན་འོ། ། གསུམ་པ་(སྒྲེ་འཆི་བར་
དོ་གསུམ་སྒྱུར་ཞིང་རྒྱུད་སྡེ་ན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་གཉིས། མངོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་མངོར་བསྟན་པ་ལ། ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་སྤངས་པ་
ཡི། ། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཉིས་གསུངས།

ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་སྤངས་པ་ཡི།

ལུས་ཀྱི་གཞི་བ་ངག་གི་བརྗོད་པ་དང་།

ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་ཀུན་གྱིས་འབད་མེད་པར།
 རྒྱལ་མེད་ཆོག་མཁས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་པའི། ༩

ཐུན་བཞིའི་སྒྲོར་བ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི།
 རིམ་བ་དང་པོའི་རགས་དང་སྤྱོད་པའི་ལམ།
 མ་ལུས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རྟེན་ནས་ནི།
 གང་སྤང་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོར་འཆར་བར་ཤོག ། ༡༠

དོན་ནི། ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ལ་སྒྲོང་བཅུད་རྣམས་ཐ་མལ་རང་ག་བར་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྤངས་པ་
 རྟེན་ཆུང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་བསྐྱེད་བསྒྲོང་དང་དག་གི་སྤྱོད་བརྟེན་བཅུད་
 རྟེན་མས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུག་རྒྱ་བཅེངས་པ་དང་སྤྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་རྣམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་
 ཀྱི་བསམ་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཆོག་མཁས་ལམ་ནས་ས་
 བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་མཐའ་ཡས་པ་དང་ཆ་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་མེད་
 ཆོག་མཁས་རྣམས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་པའི་ཐུན་བཞིའི་སྒྲོར་བ་སྤྱོད་པ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཡི་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་ཏུ་སྤྱད་པའི་བར་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། འོད་
 གསལ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ལངས་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པའི་བར་ནི་ཉིར་སྒྲུབ། སྒྲུ་
 གསལ་སྤྱགས་ཕྱིན་རྒྱལ་ནས་རིག་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་ནི་བསྐྱེད་པ། རིག་
 མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ལས་རབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་བར་ནི་སྒྲུབ་ཆེན་
 ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་རྣམས་རིམ་ལོངས་
 རྣམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་

འཛོག་ཅིང་གསལ་སྤང་འདོན་པ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་པའི་ནལ་འབྱོར་དྲང་།
 རྟེན་འོག་གི་སྒྲ་ཅིང་སྤྱི་ཐོག་སྒྲོམ་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་མ་ལུས་པ་ལ་
 དེག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རྟེན་ནས་ནི། གྲང་ཤར་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྤྱང་བ་
 རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟན་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྟགས་པ་
 སྟེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བཤོ། ཡང་ན་ཐུན་བཞིའི་སྤྱར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཐུན་བཞིའི་
 རྟེན་འབྱོར་གྱི་སྒྲོན་སྤྱར་བ་ཆོགས་བསགས་སོགས་དང་། དངོས་གཞི་བསྟེན་སྤྱབ་བཞིའི་
 སྒྲོན་སྤྱེལ་གས་པར་བསྒྲོམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག་ཅེས་བཤོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའོ། དང་པོ་
 (སྟོན་འགྲོ)ལ་གཉིས། མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ནས་
 རང་རྒྱུད་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་
 བསྒྲོམས་ནས་བགོགས་བསྒྲོག་པར་སྟོན་པའོ། དང་པོ་(མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་བསགས་ནས་རང་རྒྱུད་དག་པར་སྟོན་པ་)ནི། ཞིང་གི་ཕུལ་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

ཞིང་གི་ཕུལ་བྱུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།

བརྟེན་ནས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས།

སྤྱར་བ་ཆོགས་བསགས་ཆོག་བཞིན་བྱས་པས།

རང་གི་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཤོག ། ༡༡

དོན་ནི། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཏེ་ཆུ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་ལུལ་
 དང་མཆོད་རྗེས་དང་མཆོད་པའི་ངོ་བོ་ནམས་བདེན་སྟོང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་རྟགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཐེན་པའི་འཁོར་གསུམ་ནས་པར་དྲག་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཏེ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་
 དང་། སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་འཆོལ་བ། སྤྱི་བ་བཤགས་པ། དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་

རང་ཞིང་བསྐྱོད་པ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ལ་བསྐྱེན་པ། སྒྲོམ་པ་བཟུང་
བའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོར་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་
ཚུལ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་བྱས་པས། རང་གི་རྒྱུད་སྒྲིག་
ལྟར་གྱི་དྲི་མས་སྒྲགས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་ཞིང་དུག་ནས་ཐབ་ལམ་དེམ་
གཉིས་སྒྲོམ་པའི་སྒོད་རུང་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་པའོ། ། གཉིས་པ་(འགལ་ཆེན་འགོག་པའི་དོན་
དུ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་ནས་བགོགས་བརྒྱུག་པར་སྒོམ་པ་)ནི། དཔལ་ལྷན་ཞེ་སྒྲུང་དོ་རྩེ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད།

དཔལ་ལྷན་ཞེ་སྒྲུང་དོ་རྩེ་ཞེ་སྒྲོ་བོ་བཅུའི།

འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།

སྒྲིགས་བཅུར་རྒྱ་བའི་གདུག་པའི་བསམ་པ་ཅན།

མ་ལུས་ཆར་གཅོད་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་བར་ཤོག ། ༡༢

དོན་ནི། སྒྲོར་པའི་ངང་ལས་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་སྟེ་བ་དང་།
སྒྲིགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བཅུད་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་
ནམས་སུ་རང་ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་བདུད་དང་བགོགས་རིགས་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པ་ལ་མཐུ་
སྟོབས་རྒྱས་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཞེ་སྒྲུང་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་
ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་པའོ། ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་
འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་དགྲ་པ་བྱུག་མཆན་དུ་བསྐྱམས་པའི་སྒྲོ་བོའི་དབང་པོའི་སྒྲུར་
བཞེངས་པ་སྟེ་ཞེ་སྒྲུང་འཛོམས་པའི་དོ་རྩེ་ཡུམ་རེག་བྱ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
དོ་རྩེ་མ་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་སེམས་དཔལ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཤེས་པ་བཅུའི་ངོ་བོ་གཤམ་ཞེ་གཤམ་པའི་སྒྲོ་བོ་བཅུའི་འཁོར་གྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱོམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངང་ནས། ཐུགས་བརྩར་རྒྱ་བའི་
གདུག་པའི་བསམ་བློ་ཅན་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་གདོན་བགལ་མ་ལུས་པ་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་
ཀྱའི་སྐྱོར་བས་བཀྱག་ནས་ཕྱར་བྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཆར་གཙོད་རྗེས་
འཛིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མ་ལུས་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། གཞིའི་སྲིད་པ་འཆགས་འཛིག་གི་རིམ་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་རང་དོན་ཕྱན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་
ཕྱིན་པར་སྐྱོན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱོན་པ་དང་། ཐུགས་དང་
གསུང་གི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་
པར་སྐྱོན་པའོ། དང་པོ་(གཞིའི་སྲིད་པ་འཆགས་འཛིག་གི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རང་དོན་ཕྱན་ཆོགས་སྐྱབ་
བྱེད་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱོན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷན་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་
པོས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་སྐྱོན་པའོ། དང་པོ་(དངོས་)ནི། གང་དུ་འཆང་རྒྱའི་ཞིང་
ཀུན་དག་བྱས་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱོར་བྱེད་དང་པོའི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་འཆད།

གང་དུ་འཆང་རྒྱའི་ཞིང་ཀུན་དག་བྱས་ནས།
དེར་ནི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཕང་མཛོན་འགྱུར་བའི།
ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱ་དང་།
བར་དོ་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་པའི་སྐྱར། ༡༣

རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོ་རྗེ་མཆོག །
རིམ་པ་རི་བཞིན་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིས།

ཐ་མལ་སྒྲིལི་བར་དོའི་སྦྱང་ཞེན་ཀྱན།

སྦྱང་བྱེད་དང་པོའི་སྦྱར་བ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ༡༩

དོན་ནི། སྦྱང་སྐྱེས་ཞིག་ཅིང་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 སྦྱང་ཉིད་སྦྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་རྩ་བ་གྱུར་བྱ་རེ་མེ་རི་
 དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའི་དབྱུང་སྤྱུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷན་སྦྱེས་
 ཀྱི་བདེ་ཆེན་མཆོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ། སྦྱ་གསུང་བྲག་གསུམ་མཆོན་པའི་བྱུར་
 གསུམ་པའི་ནང་དུ་སྦྱ་ཆོག་གསུམ་པར་ལྷེ་བར་སྦྱོད་ཕྱི་མ་འཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་འོག་གཞི་རྒྱུད་དཀྱིལ་སོགས་བསྒྲུབས་ཏེ་སྦྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རོ་པོར་
 བསམ། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་སྦྱ་ཆོག་གསུམ་དོ་རྗེར་གྱུར་པའི་
 ལྷེ་བའི་སྦྱང་དུ། གཞི་ལ་སྦྱང་གི་རི་གླིང་སོགས་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྦྱོད་དཀར་
 པོ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གདན་དང་བཅས་
 པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་རང་སྦྱང་ལས་བྱུང་བའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་ཡིན་སྟེ་དུ་བསྒྲུབས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཉིད་མ་འོངས་
 པ་ན་མ་དག་པའི་གནས་ལ་འོངས་སྦྱོད་དགོས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁུས་པ་སྦྱངས་ནས་གྱུར་དུ་
 འཆང་བྱ་བའི་ཞིང་ཀྱན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ཞིང་དྲག་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་
 ཁང་དེར་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་བརྒྱས་ཏེ་སྦྱེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གང་གིས་འཆང་
 བྱ་བའི་རྟེན་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཀྱོང་སྟེ་བསྦྱེད། བསྐྱལ་
 པ་དང་པོའི་འཛིན་བྱ་གླིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་པོ་མོར་སོང་བ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་
 སྦྱ་རྣམས་པོ་མོའི་རྣམ་པར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཉིང་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུར་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་
 མཛད། དེ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པའི་གཞི་འདིར་བ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་བྱིན་

གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སོ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་འབྲུབ་པའི་རྒྱུར་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་དེ། ལུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
 མོས་ཏེ་བསྐྱོམ་མོ།། དེ་ལྟར་གང་གིས་འཆང་བྱ་བའི་ཉེན་ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་
 ཉིད་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས། གང་གི་ངོ་བོར་འཆང་བྱ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་
 གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་དུམ་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛུལ་བུ་
 སྒྲིང་པའི་མིའི་ཤི་བ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་འཆི་བ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་
 གྱིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་
 དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོང་། དེས་རྒྱུད་
 སྒྲིན་ཏེ་རིམ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་ལ་སྦྱངས་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། དེས་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་
 གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་ཏེ། ལུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
 བསུས་པ་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་
 བསྐྱུས་ཏེ། ལྷ་ཐུ་འུའི་སྒྲགས་དོན་ལྟར་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཆོས་
 སྐྱའི་ལམ་འཁྲེར་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་གྱི་བར་
 དོ་བྱུབ་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱུ་
 བསྐྱོམ་པ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་ལོངས་སྐྱའི་ལམ་འཁྲེར་དང་། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱེད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་སྐྱུ་སྐྱེད་སྐྱོམ་
 པ་དང་། དེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ། སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། སེམས་དབང་སུམ་བཅེགས་བསུས་ནས་རིགས་བདག་གིས་
 རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་པའི་སྐྱུར་འཁྲེར་པའི་ལམ་

འབྱེད་དུ་ཤེས་ནས་གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའམ་ཉམས་སྦྱ་
ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་དོ་རྩེ་བཞི་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲིམ་པ་
ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་བར་ནི་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དོ་རྩེ་
དང་། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྡང་བ་ནས་ཕྱག་མཆོད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་བར་གཉིས་
པ་ས་བོན་བསྐྱས་པའི་དོ་རྩེ། སྐྱ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་རྩོགས་པའི་
བར་ནི་གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྩོགས་པའི་དོ་རྩེ། སྐྱ་བྱིན་ཚོ་བ་ནས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་
བར་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་གང་ཡོད་ནི་ཡི་གེ་འགོད་པའི་དོ་རྩེ་སྟེ་དོ་རྩེ་མཆོག་བཞིའི་ཆིངས་
ཀྱིས་བསྐྱན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི། སྐྱང་གཞི་
ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ལྷོ་བར་དྲོའི་སྦྱང་ཞེན་ཀྱན་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སྐྱལ་པའི་དྲང་པོ་སྟེ་སྦྱོན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་
ཉིང་འཛིན་ཡིན་པས་ན་དང་པོ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སྐྱལ་པ་པོའི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་(སྐྱར་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་སྦྱོན་པ་)ནི། དོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཐོག་
མར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མཆོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན། གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་
དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྦྱོད་པ། ཐབ་མོ་ལ་ལྟག་
པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བསྐྱན་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་
ལས་འདིར་ཐ་མ་དང་མཐུན་པར་ལམ་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་སྒོག་དམ་པ་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་བྲངས་ནས་
བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཡི་སྐྱར་
པའི་ལམ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

རང་དོན་སྤྱོད་ཆོག་གས་དེ་ཡི་སྤྱོད་བའི་ལམ།
 འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།
 རང་རིགས་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུ་གཞིལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས།
 ལྷན་སྦྲེས་བདེ་བས་རྒྱལ་རྣམས་མཆོད་པར་ཤོག ། ༡༥

དོན་ནི། རང་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་གས་བ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གོ་འབང་དེ་ཡི་སྤྱོད་བའི་ལམ་གསང་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱི་གནད་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲེས་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ཅ་བ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱེད་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་རང་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིམ་བུ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་ཆེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རང་རིགས་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུ་གཞིལ་བ་སྟེ། སྦྲེས་པ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་ལྷ་བུ་བྱེད་པའི་ཀྱི་རིག་མ་དངོས་སམ། ཡང་ན་སྦྲིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་མའི་བུ་མོའི་རྣམ་པར་སྤྱང་ལ། སྦྲིང་པར་སྤྱངས་ཏེ་ཁོ་ལས་དོ་རྩེ་ཁོ་གིས་མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་ཉིང་དགུ་བཞོད་དེ་རིག་མ་འདུ་བས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས། བན་ཚུན་འབྱུང་བ་སོགས་བྱས་ལ། ཡོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་སྤྱོད་པའི་དོན་ལྷན་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་སྦྲོབ་པ་དང་། དེ་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས། རྩེ་སྤྱོད་སྤངས་ཏེ་སྦྲོམས་པར་འབྱུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་དགའ་བཞི་བྱངས་ཏེ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྦྲིང་སྤྱོད་ནས་སྦྲོམ་པ་དང་། མཐར་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་པཌ་ཅེས་བརྗོད་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས། དེ་ལྷ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བྱངས་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབར་

བས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཚེས་པར་མོས་པའི་སྒྲོ་
ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སློབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། དེ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བུའི་དང་། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་འགོག་པ་དང་།
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་བདེ་སྟངས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐོས་ཏུ་འཆར་བ་
དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞིའི་རྒྱུད་སྤོང་བུ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་དམ་
པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲུའི་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སློན་པ་ལ། མཁའ་དབྱིངས་ནི་རྩེ་ནས། འབྲུག་པར་
ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

མཁའ་དབྱིངས་ནི་རྩེ་སྐྱར་བས་སྐར་བ་ཡི།།

ཅན་མི་ཡིས་བཞུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས།།

ཨ་མ་རྒྱ་ཉིའི་རྒྱན་ལམ་ནས་འོངས་བ།།

ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཟུལ་འབྱུང་སོན་པ་ལས།། ༡༤

འབྲུངས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི།།

སྒྲུལ་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་བཀའ་སྟེ།།

སྟོད་བཅུད་ཞིང་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་མཛད་པའི།།

དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱར་ཏུ་འབྲུག་པར་ཤོག། ༡༥

དོན་ནི། སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་གཟུགས་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་
སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྒྲུལ་ཏེ་སྒྲུའི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བའི་དོན་
མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་སྐར་ལྟར་མཁའ་དབྱིངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མཆོན་པའི་

ཡུམ་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མའི་སྒྲ་ག་དང་། ཡབ་རང་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་སུ་གསལ་བའི་བདེ་
 ཆེན་གསང་བའི་དོན་རྗེ་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་བྱུར་སེལ་གྱི་རྒྱུར་གཡོས་ཏེ་སྤར་བ་ཡི་ཅན་
 ལི་སྟེ་སྟེ་གསང་གི་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་ཨ་བ་རྒྱ་ཏྱའི་རྒྱུན་ཏེ་ཅ་དབུ་མ་བརྒྱད་དེ་ཡབ་གྱི་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་ཐེག་
 ལོ། ཤེས་རྟུང་མ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་ཐེའུ་འབྱར་སོན་པ་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་བའི་སྣ་ཅེ་
 གཉིས་འབྲད་མཆམས་སུ་འབྲིལ་བས་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་། དེ་ནས་ཡུམ་
 གྱི་མངལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སམ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཀུན་
 འབྱུང་བའི་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་མོས་པ་ལས་ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་སྦྱོར་དང་། དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་
 རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་དྲུང་། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་གྱི་
 རྟོན་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོན་ཡི་གེ་
 གསུམ་དང་སྟེལ་བའི་སྤགས་སོ་གཉིས་ལས་དོན་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཆོན་སོ་གཉིས་དང་། དེ་
 ལས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བ་སོགས་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡུམ་གྱི་
 བརྒྱར་བསྐྱེད་པ། དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་རང་གི་སྤགས་ཀར་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བངས། རང་ཞེ་
 སྤང་དོན་རྗེས་འབྲེན་སྤགས་བརྟེན་དེ་ཕྱིར་སྤྱང་། སྤགས་བཅུར་འཕྲོས་པའི་སྤྱལ་པའི་ཆོགས་
 སྟོན་འཁྲིགས་པ་ལྟར་གྱིས་རྟམ་མཁའའི་མཐའ་དབུས་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཡོངས་སུ་བཀྱང་རྟམ།
 སེམས་ཅན་ཞེ་སྤང་ཅན་རྣམས་གྱི་ཞེ་སྤང་སྦྱོང་བ་སོགས་སྦྱི་སྦྱོས་གྱི་མཛད་པས་སྦྱོད་
 བཅུད་གྱི་ཞིང་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་
 པའི་ལྷ་རྟོགས་པར་འགོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱབ་ཐབས་
 རས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་རྣམས་མོས་ཏེ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར་དོས་གནས་ལ་མཛད་པར་རྟམ་པའི་ལམ་འབྲས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱར་དུ་འབྱུང་
 པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། གསུམ་པ་སྤགས་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་

རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་ལ་གཉིས། སྤྲོ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དང་ཕྱི་
ནང་གི་བརྒྱས་བཞེད་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་སྟགས་ཀྱི་ལས་རབ་
འབྱམས་འབྱུང་པར་སྒྲོན་པའོ། ། དང་པོ་(སྤྲོ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དང་ཕྱི་ནང་གི་བརྒྱས་བཞེད་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)
ནི། སྟག་འཛིན་ཐུར་སེལ་ནས། རྫོགས་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

སྟག་འཛིན་ཐུར་སེལ་ལམ་གྱི་སྒྲ་ཅེར་ནི།

གནས་ནས་འོད་ཟེར་བྲ་བ་འབྱེད་པ་ཅན།

བདེ་གཤེགས་ལྷ་བདག་རིན་ཆེན་ཁ་དོག་ལ།

ཐུག་མཆོན་བྱང་སེམས་སྤྲོ་མོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅན། ༡༩

དེ་ནང་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་།

མ་འདྲེས་གསལ་ལ་རི་སྤྱིད་འདོད་ཀྱི་བར།

མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྤྲོ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དང་།

ཕྱི་ནང་བརྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག ། ༢༠

དེ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་མཐུན་པར་
བསྒྲོམ་པ་སྤྲོ་མེད་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལས་དང་པོ་བས་མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞེར་བསྒྲོམ་
པའི་སྒྲུབས་སུ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་བྱིང་ཁྱོད་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་ན། སྤྱིང་
གི་སྒྲ་ཅེར་ཐུག་མཆོན་སྤྲོ་མོ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཁྱོད་བཤས་ཆེ་ན་འོག་གི་སྒྲ་ཅེར་ཐུག་ལེ་སྤྲོ་
མོ་གཉིས་རེས་འཛོག་གི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་ཅན་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པ་མ་
ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཙོ་བོར་སྤྲོ་མེད་གཉིས་ལ་ཉིན་མཆོན་
རིལ་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ལུལ་དུ་
བྱུང་བ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོམ་

བ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན། རང་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་ཅ་
 ཞལ་གྱི་སྤྲིང་གི་སྣ་ཅེར། ཉི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྒྲོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཉུངས་དཀར་གྱི་ཆད་ཅམ་ཞིག་
 རང་གི་ལྟའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་བསྐྱོམ་མོ། དེ་ཡང་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་
 གྲང་ཆས་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྤང་ཡིད་ངོར་ཤར་ནས་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤུན་འཁྱོངས་གྱི་
 བར་དུ་སྤྲད་ཅིག་གྲང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་
 མཆན་མ་བརྟན་པ་དང་། ལག་པས་བཟུང་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུའི་རེག་པའི་མཆན་མ་ཐོབ་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བར་བྱ་ཡི། དེ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་
 མི་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱག་མཆན་སྤྲོ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཆན་མ་རྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་
 ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཆེ་ལྟའི་སྤྱོད་དང་བྱག་མཆན་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་
 སོགས་ལ་རྡོ་རྗེ་སྤྲད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟག་མཐོང་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྲལ་ས་
 ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟག་མཐོང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་བས་སྐབས་འདི་ནས་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་འོ། བྱག་མཆན་ལ་སེམས་བརྟན་
 རས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། ཅ་བའི་བྱག་མཆན་དེ་ཉིད་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བྱག་མཆན་
 གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་ཏེ་སྤྲར་ཅ་བའི་བྱག་མཆན་ལ་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་
 ལ་བསྐྱེད། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་རིམ་གྱིས་མང་དུ་བཏང་ཞིང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 མཐར་ནས་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་ན། བྱག་མཆན་
 ལྟ་སྤྱར་བསྐྱུར་ནས་སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤྲར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། སྤུན་གྱི་མཐར་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྣ་ཅེར་
 བསྐྱོམས་པའི་ཅ་བའི་མཆན་མ་ལ་བསྐྱེད། དེ་གཉིས་སྣ་བྱག་གཉིས་གང་རུང་ནས་བྲངས་ཏེ།
 སྤྱོད་གང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བྲལ་ས་ཀར་བསྐྱོམས་པའི་བྱག་མཆན་སྤྲོ་མོ་ལ་བསྐྱེད་བར་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་སྤྲིང་གི་སྣ་ཅེར་སྤྲོ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལོབས་ནས་འོག་སྤྱིའི་སྤྲོ་མོ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་

ནི། རང་གི་དོན་དེའི་བྱུག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་དཀར་ཅམ་འོད་ཟེར་
ལྷ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ལྷག་པའི་ལྷ་འོ་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་རིག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་མ་རྟེན་བར་དུ་
བསྐྱོམ་མོ།། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་དོན་དེ་དང་བསྐྱོ་
འདུ་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་དམིགས་པས་པབ་ནས་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་
དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིད་ཅིག་གིས་བསྐྱོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
དུ་བབྱང་སྟེ། ཇི་སྲིད་རིག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་མ་རྟེན་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནི་བྱའི་
ཚུལ་དུ་སྟོ་བའོ།། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་ཐིག་ལེའི་ནང་གི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོམས་པར་
འདུག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤར་བཞིན་དུ་སྟོ་བ་དང་བསྐྱོ་བ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྟོ་བའོ།། བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཞན་ཡང་
རྒྱད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།། ཐུན་གྱི་མཐར་སྟོང་གར་བསྐྱོ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ།། རྩེ་ནང་
གི་བསྐྱེས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བྲིས་ཐིན་པས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོག་དོན་ནི། སྟོག་འདྲིན་གྱི་ལམ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེ་དང་། ཐུར་སེལ་ལམ་གྱི་
སྒྲ་ཅེ་ནི་གསང་བའི་སྒྲ་ཅེ་སྟེ། སྟོང་གི་སྒྲ་ཅེར་ནི་གནུས་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འོ་བྱ་བ་
འགྲུད་པ་སྟེ་འཕྲོ་བ་ཅན། རིགས་ལྷ་འོ་སྐྱབ་པ་པོ་སོ་སོའི་བསྐྱོམ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལྷ་འོ་བདུག་ཉིད་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་
པ་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བས་ན་རིན་ཆེན་ཞེས་བཏགས་པ། དོན་དེ་སྟོན་པོ། འཁོར་ལོ་དཀར་
པོ་སོགས་བྱུག་མཆོན་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་ལྷ་འཕྲོ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དོན་དེ་འཆང་དང་མི་
བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་བྱུག་མཆོན་དོན་དེ་སྤར་མོ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་།
སྟོ་བསྐྱོ་ལ་སྟོ་བ་ཚུལ་སྤར་ལྷ་འོ་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་གི་སྒྲ་ཅེའི་བྱུག་མཆོན་ལ་སྤྱིར་ཁ་དོག་
མི་འདྲ་བ་ལྷ་འོ་ཡོད་པ་ལྷ་འོ། འོག་གི་སྒྲ་ཅེ་དོན་དེའི་བྱུག་པར་ངོ་བོ་ཀྱུན་ལྷ་བྱའི་རིན་ཆེན་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རང་གི་ལྷ་འོ་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པ་དགོས་

བས། འདྲི་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་སྒྲོན་པོ་སྤྱོད་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་རིག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེ་ཡུམ་
 གྱི་བསྐྱར་པ་བ་ནས་དེའི་རྟེན་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་ཤིང་མ་འདྲིས་པར་གསལ་བ་ལ་རྟེན་སྤྱོད་འདྲོད་ཀྱི་བར་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོལ་བར་
 རུས་པའི་སྤྱོད་མཐོང་རྣམས་འབྱོར་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆོས་སྒྲོན་པ་སོགས་གསུང་གི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱིང་ག་བསྐྱུས་དང་རྟེན་དོར་བསྐྱུས་སུ་བཞད་པ་བསྐྱོད་
 རིམ་པའི་ཡིད་བསྐྱུས་ཏེ་བྱིན་གྱི་བསྐྱུས་པ་རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཞད་པ་བཞིན་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་ཤིང་མཐར་བུན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་
 རབ་འབྲུམས་འབྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་)ནི། དེས་ནི་རྩལ་སྤྲུགས་འབྲུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ལ། ཞེས་པ་
 རས། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི་འབྲུབ་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེས་ནི་རྩལ་སྤྲུགས་འབྲུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ལ།

བརྟེན་ནས་བྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དང་ནི།

ཞི་སོགས་རབ་འབྲུམས་ལས་ཀྱན་འབྲུབ་པ་ཡི།

ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི་འབྲུབ་པར་ཤོག ། ༣༠

དེ་ལ་སྤྱིར་སྤྲུགས་པས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྐྱོད་རིམ་པས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི་དང་པོའོ། དེ་ལ་ཡང་
 སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། དེ་བཞིན་བྲུབ་པ་བརྒྱུད་དང་ནི།”^༡
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་ནད་ཞི་བ་དང་། ཆེ་དང་ཤེས་རབ་དང་འབྱོར་པ་
 རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། སྤྲུག་རྒྱུད་སྤྱུལ་ལྟན་གྱི་

^༡ རྟེན་བསྐྱུན། རྒྱུད་འབྲུལ། ༥ དབལ་ལྟན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འབྲུལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེུ་དང་པོ། ༣༣༣

གདུལ་བྱ་དབང་དུ་བྱ་བ་སོགས་དང་། གདུག་པ་ཅན་བསད་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་།
 རེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སོ། ལྷ་མོ་བཞེས་
 ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “རྫས་བརྒྱུད་ཡན་ལག་བསྐྱབ་པ་བཤད།། རི་ལུ་མིག་སྒྲན་དངོས་གྲུབ་
 དང་།། ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཉམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྒྲན་དང་།། ཞི་བ་
 མེད་དང་ནད་འཛིམས་སོ།།”⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་དོ། དེ་ལ་རི་ལུའི་
 དངོས་གྲུབ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཉི་མ་རེ་
 ལ་རེ་རེ་རྒྱན་དུ་བོས་ན་ལུས་འོད་ཟེར་གྱི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་དང་། གསེར་བཙོ་མའི་
 མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། མེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། དག་བ་ལ་སྟོ་ཤུགས་དག་
 བོའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། རི་ལྟར་འདོད་པའི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་
 སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོབས་སྟེ། བན་ཡོན་དུག་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
 མིག་སྒྲན་ནི། དུད་པའི་མིག་སྒྲན་བསྐྱབས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་མི་སྒྲན་བ་
 དང་། འབྲིང་ས་འོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། ཐ་མ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་
 དབང་དུ་བྱེད་པ་འགྲུབ་པར་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 ནི། སྐྱབ་པ་བོའི་ལུས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འོག་གི་དཔག་ཚད་དུ་མའི་བར་དུ་ཚུལ་ཉ་བཞིན་དུ་
 འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་བྱེད་པ་སོགས་སོ། རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་ནི། རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་
 ཤུག་མཆོན་བསྐྱབས་ནས་ལག་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས། མཁའ་སྟོན་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་
 སོགས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བྱིན་པར་ནུས་
 པའོ། དངོས་གྲུབ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་གོ་སྟོའོ། དངོས་གྲུབ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲུགས་ལ་གཞིལ་བ་
 རྟེན་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བརྒྱས་པ་དང་། སྤྱིན་སྤྲེག་དང་།

9 རྟེན་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ ལེན་བཞེས། འོག་གྲངས་360ན་ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫས་བརྒྱུད་ཡན་ལག་སྐྱབ་
 པ་བཤད།། རི་ལུ་མིག་སྒྲན་དངོས་གྲུབ་དང་།། ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཉམ་མཁར་འཕྱར་དང་མིག་སྒྲན་དང་།། འཆི་བ་མེད་དང་
 ནད་འཛིམས་དང་།།” ཞེས་སོ།

རྒྱལ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་བསྟོས་ནས་སྐྱབ་དགོས་ལ། རང་ལ་གཞིལ་བ་བསྐྱེད་
 རིམ་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་པས་ནི་དེ་དག་ལ་མ་བསྟོས་པར་བསམ་གཏོན་ཅམ་གྱིས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱབ་པར་བྱས་ཏེ། རི་ལུ་དང་ཕྱག་མཆན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཀྱང་རྒྱལ་ལ་མ་
 བསྟོས་པར་བསྐྱོམ་པའི་རི་ལུ་དང་ཕྱག་མཆན་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་བཤད་དོ། དེ་ཡང་
 རད་ཞི་བ་སོགས་གྱི་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་འབྲུབ་པ་ནི། དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པའི་
 སྤྲལས་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་བཏན་ཞིང་། བཟླས་པ་སོགས་ཆད་དུ་རྫོགས་པས་
 ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཕྱན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཆོན་པོ་
 རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་འབྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོགས་ཆུང་དུས་
 དུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བ་ལ་འབྲུབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་རགས་གང་རུང་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྐྱེད་
 པ་གསུམ་གང་རུང་སྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་པར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱན་བཞིར་
 གོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྱོད་
 པ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ།
 ཆོག་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་རགས་གང་རུང་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་དེས་ནི་སྤྲལས་ལ་གཞིལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རི་ལུ་དང་ཕྱག་མཆན་དང་ཕྱིའི་
 སྤྱོད་སྤྲེག་གི་སྒྲོན་ལས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང་། བྱེད་སྤྲེགས་སོགས་སྤྲེགས་དང་། ཅ་
 རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོའི་ལས་སྐྱོར་སོགས་འབྲུལ་འཁོར་དང་། རང་ལ་གཞིལ་
 པས་བསམ་གཏོན་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ལ་བཏྱེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འབྱེད་གྲུབ་པ་ཆོན་པོ་བརྒྱུད་
 དྲང་ནི། ཆུང་དུ་ཞི་རྒྱལ་སོགས་རྟ་འབྲུམས་ལས་ཀྱན་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་འབྲུབ་
 པ་ཡི། ཐབས་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་མཛད་པ་
 འཕྱོན་ལས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་པའི་ལས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ནི་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའམ་འབྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅས་པའོ། དེ་རྣམས་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་

གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་སྤྱུས་བསྐྱུལ་དང་། མཆོད་བསྟོད། བདུད་ཅི་སྤྱང་
བ། ལྷ་གི་མཐར་ཉིར་བསྐྱུ་བ། ལྷ་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བསྐྱུ་
བ་ཡིན་ནོ།། དངོས་གྲུབ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མེད་མི་རུང་དུ་གཤམ་ཆེ་
བའི་ཚུལ་སོགས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུལ་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། དངོས་
གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་མཉན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འབྲུག་གི་ལམ་སྤྱུལ་པར་བྱེད་པ་རྫོགས་
རིམ་ལ་སློབ་པར་སློན་པ་ལ་གཉིས། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་སྤྱིར་སྒྲིལ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སོ་སོ་ལ་སློན་པའོ།། དང་པོ་(ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་སྤྱིར་སྒྲིལ་བ་)ནི། སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་
སོག་ཚུལ་དང་།། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་འཆད།

སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་སོག་ཚུལ་དང་།།

འཛིན་པ་རྗེས་བྲན་ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་བྱལ། །

ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ།།

སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག ། ༡༡

དེ་ལ་འདིར་སྤྱད་བྱེད་ནི། རིམ་ལྟ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་
རིམ་པ་ལྟ་སྟེ། ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ངག་དབེན་དུ་བསྐྱུས་པའི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་
རིམ་པ། སེམས་དབེན་ནམ་དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རིམ་པ། སྤྱུ་ལུས་སམ་བདག་
བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ། འོད་གསལ་ལམ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་རིམ་པ། བྱང་འབྲུག་
གི་རིམ་པ་དང་ལྟམ། སྤྱོད་བསྐྱུས་དང་། ལེའུ་བྱལ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
ལུས་དབེན་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་བྱལ་གོ །བསྐྱུ་བྱ་ནི། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། རྫོགས་
རིམ་མཆོག་གི་བསྟན་པ་ལ་སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་བྱལ་ཏུ་གསུངས་

བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ལ་
 འདུག་པའི་ཆོ། མཉམ་གཞག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་བདེ་ཆེན་བློ་ནས་ཡུལ་རྣམས་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་སྟོན་ཞིང་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་སོ་སོར་རམ་ཡང་ཡང་ལོངས་སྟོང་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སོར་སྟུང་དང་། བསམ་བཤམ་ཡིད་བྱེད་ལྷ་མི་གཡང་བར་ནང་དུ་
 དབང་ཡུལ་སོགས་ཐ་མལ་སྒྲུང་ཞེན་གྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པ་
 ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོད་པ་ལས། ལུས་
 དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབང་སྒྲུང་ཤར་ཤར་བ་ལ། ཅིང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ནི་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་བྱེད་པར་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱོད་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱེམས་པས། ཡུལ་སྒྲུང་རྣམས་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཡིད་བདེ་བྱེད་པར་ཅན་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་སེམས་བྱུང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་
 ཡན་ལག་དང་། དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་
 རས་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུང་དུ་མའི་ནང་དུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོང་བ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་ངེས་ཀྱིས་ཐེམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་
 གསལ་གྱི་བར་གྱི་ངོ་བོར་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་མཐའ་
 དག་ལོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་
 བ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོབས་པའི་ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 དང་། བྱེ་མ་གསུམ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟོབས་པའི་ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་ལེན་
 ཡིན་པས། སོར་བསམ་གཉིས་ནི་ལུས་དབེན་དུ་འདུའོ།། སོག་ཚེ་ལྷ་སྒྲོན་དོན་ནི། གང་གི་
 སོག་སྟེ་ཆེ་ངོར་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་ལ་སོག་ཚེ་ལྷ་སྒྲོན་དཔྱོད་པའོ།། རོ་རྒྱུད་གི་སྒྲུང་

ནམས་མི་ཞིགས་པ་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་གི་སྒྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འབྲུག་གནས་ལྡང་
 གསུམ་གྱི་རང་སྤྱད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་སྒྲོར་བའི་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་
 ཡན་ལག་གོ། རྒྱུ་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་སྤྱོད་ཅེ་གསུམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 སྒྲིག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པས། དག་དཔེན་དང་རྟོག་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པའི་སྒྲིག་ཚུལ་ཡོད་
 གྲང་། དེ་གཉིས་སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲོན་པ་གྱི་མིང་འདྲིགས་སུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་
 འདུའོ། སེམས་དཔེན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། འོད་གསལ་དུ་འབྲུག་པའི་
 སྒྲོན་གྱི་སྒྲོང་པ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒྲོན་པ་གོ་ས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
 པ་ཆེག་ཟེན་ལ་མེད་དོ། འཆི་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཟེམ་པའི་འོག་
 ཉུ་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཟེམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་རང་དུ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་བ་ནི་འཛིན་
 པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདི་རིམ་པ་བཞེན་པའི་འོད་གསལ་དང་དོན་གཅིག་ཉུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་
 བཤད་དོ། དེ་ལྟར་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གང་སྒྲོན་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྤྱར་
 ལུགས་མཐུན་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞུགས་པ་
 དེ་བཞེན་དུ། ལུགས་ལྟོག་གི་ཆེ་ཡང་རིམ་པ་དེ་བཞེན་དུ་ལྡང་བར་བཤད་པས། དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྟོག་རྒྱའི་བར་གྱི་ཏྲགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 རྣམས་ནི་རྗེས་བྱན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཆུལ་
 དུ་བྱན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་དེ་ཉིད་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་བྱང་འབྲུག་
 གི་སྒྲིག་གཅིག་ཉུ་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཉུ་འཛིན་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཉུག་པར་བཤད་དེ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲིག་
 ལུས་ནི་བྱང་འབྲུག་གི་སྒྲིག་མའི་སྒྲིག་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྒྲོན་པ་གོ་ས་ཡོད་པ་མ་
 གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཉུག་གི་གཞུང་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་དངོས་ཀྱི་ཆེག་ཟེན་ལ་མེད་

གྲང་། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་སྐྱུ་ལུས་དང་སེམས་དཔེན་ཡང་ཐོན་པར་འགྱུར་
 བས་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལམ་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆོག་སྐྱབ་པའི་ལམ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་
 འདུས་པའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དོ། རྒྱུ་ཕྱི་མའི་སོར་སྤྱད་སོགས་གྱི་དོན་རྣམས་རྣམ་ཐོང་བས་
 རྒྱུ་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སྒྲོན་གསལ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་
 བར་དུས་འཁོར་བཞིན་དུ་བཤད་པར་གསུངས་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲོར་དྲུག་ནི་རྩེ་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོས། “སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གིས། ཨ་ཕ་རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤར་
 སོག་སྤྱད་ཤེས། སྤྱ་ཅན་ལམ་ནས་རྒྱུ་ལྷགས་མི་བྱེད་པས། ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་བབ་
 མའི་དོར་བརྒྱས་ཤེས། ལུས་པ་ཅན་གྱིས་སོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས། དབུ་མའི་ནང་དུ་
 ཁ་སྒྲོར་བྱེད་ཚུལ་ཤེས། འཛིན་པས་ཐིག་ལེ་ལ་ནི་སོག་ཞུགས་པས། དག་པའི་སྐྱུ་ལས་
 སྒྲོ་དང་བསྐྱབ་ཤེས། རེས་བྲན་སྒྲོང་གཟུགས་བྱུག་རྒྱའི་ཆ་སྒྲེས་གིས། མི་འགྱུར་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་འབྲེན་ཚུལ་ཤེས།”⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་ཡང་དེའི་དོན་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་ཡིན་ནའི་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 རྒྱུ་སོ་སོའི་མན་ངག་གི་མཐའ་ཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དེའི་ཚུལ་ནི་རིམ་
 ལུ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་གྱི་སོར་བསམ་ནི། རྒྱུ་གཉིས་དབུ་མར་
 འཇུད་པའི་སོག་ཚེལ་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཙ་དབུ་མ་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཤད་པ་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲོམ་ཡང་། རྒྱུ་གཉིས་དབུ་མར་འཇུད་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཙ་དབུ་མ་སྒྲོང་བྱེད་
 དུ་འགྲོ་བར་སྤང་ན་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་བའི་སོག་ཚེལ་ནི་རྒྱུ་དབུ་
 མར་འཇུད་བྱེད་ཡིན་ལ། བཅུད་པ་དེ་འཁོར་ལོ་རྣམས་གྱི་ལྷེ་བར་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་
 འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཤད་པ་རིམ་རིམ་བཞིན་གྱི་སོག་ཚེལ་དང་འཛིན་པ་བསྒྲུལ་པ་

⁹ རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་རྒྱལ་བཟང་གཟུགས་པའི་གསུང་འདུས། ཁ་གསུང་ཐོར་བྲ། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གཙང་དབང་། སོག་གཟུངས་༤༥བ་༣ ལས་རྒྱུ་བའི་ནང་
 རས་ཆོག་ཤང་བཞི་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་བབ་མོ་དོར་བརྒྱས་ཤེས།” ཞེས་སོ།

མ་ཡིན་ཀྱང་། དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཐབས་སུ་མ་ལ་བཏེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་བྱང་སེམས་བཞུས་
 པས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་འབེབས་པའི་དགའ་བ་སྤྱོད་བ་ནི་རྗེས་བྲན་དང་། བྱང་
 སེམས་སྤྱིར་འཕོ་མེད་དུ་བཟུང་བའི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས། དེ་
 བྱས་བཤད་པ་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲོམ་ཡང་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱས་པའི་ལམ་དུ་འདུག་
 བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་འོང་ངོ་། དེས་ན་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིམ་ལྔ་
 སོགས་ལམ་གཞན་ལ་དབྱེད་ནས་ལམ་པན་ཚུན་དུ་སྤྱད་ཚུལ་བྱེད་ན་ནི། དེ་རྣམས་དོན་
 གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་ཀྱང་སྐབས་དོན་འགྲུབ་པས། རྒྱུད་སོ་སོའི་ལམ་ཀྱི་གནད་གང་དུ་སོང་
 ལ་མི་འཛིགས་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ལམ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
 འདི་ནི་སྒྲོ་བོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱངས་ཤིག །¹ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཆོག་དོན་ནི་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན་
 བདེ་སྤྱོད་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་སོ་སོར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱད་ཅིང་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བེ་སོར་སྤྱད་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་དོན་དམ་པའི་ལྟར་བསམ་པའི་གཏུན་
 པ་བཅས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཅ་འཁོར་ཀྱི་གནས་སུ་ཡི་གེ་
 དང་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲ་བུ་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་བཀག་
 བས་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྟོག་ཚུལ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སྟོག་ཚུལ་ཞེས་མིང་
 བསྐྱས་པ་དང་། བོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ཏེ། སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་ལམ་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་དྲུང་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 ཏེ། བྱང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ།

༡ རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གཤགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༤ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་༡༩༩༩

གཉིས་པ་(ཁྱེ་ཐག་ཏུ་སོ་སོ་ལ་སྒྲོན་པ་)ལ་གསུམ། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་
 ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་བྱང་འཇུག་སྒྲོད་པ་བཅས་པའི་ལམ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ། ཆེ་འདིར་ལམ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན་འཆི་དུས་གྱི་
 བསྐྱེད་སྒྲོར་རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་རུས་པར་སྒྲོན་པའོ། ། དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་
 པ་དང་། དག་དབེན་གསུང་རྩོམ་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ། སེམས་དབེན་
 ཐུགས་རྩོམ་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པའོ། ། དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་གསུམ། མཉམ་གཞག་གི་ལུས་དབེན་དགའ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་
 པ་དང་། རྩེས་ཐོབ་གྱི་ལུས་དབེན་སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏོན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པའོ། །
 དང་པོ་(མཉམ་གཞག་གི་ལུས་དབེན་དགའ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)ནི། ཁོར་བྱར་ཐིག་ལེ་ནས། སྐྱེ་བར་
 འོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ཁོར་བྱར་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་སེམས་བརྟན་པས།

ཉི་མས་ཁྲ་བ་བཞུས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ།

ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྒྲིག་རིམ་པས་བྱངས་པ་ཡིས།

ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བར་འོག ། ༡༩

དོན་ནི་སྤྱོད་སེམས་པ་ལ་གནད་བཞི་ལྟ་བུ་བྱ་དགོས་པས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་རྣམས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། ཐོ་རངས་སོགས་དབེན་ཞིང་རིག་པ་
 བྱངས་པའི་དུས་དང་བྱི་རྩོམ་ཅེའི་དུས་སོགས་སྐྱེ་སྐྱོང་བའི་ལུས་རྣམས་སྐྱང་གི་ཆོས་
 བདུན་ལྟ་བུ་འཁོད་དེ། རྒྱུང་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བྱའོ། ། དེ་ནས་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་
 གནད་ནི། རང་གསང་ཆེན་རྩོམ་ཅེའི་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་པའི་ཁྱོར་བྱའི་དབྱས་བྱང་པོ་ན་
 ཅུ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ཉི་གདན་སྤྱོད་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཅམ་ཞིག་གི་སྤྱིང་

དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་མཁུ་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བསྒྲོམ་
 པར་བྱ་སྟེ་ཁ་དོག་ནི་སྒྲོན་པོ་ལོ། དབྱིབས་ནི་ལྷུ་མ་པོ་ལོ། ཚད་ནི་ནས་འབྲུ་དང་ཡུངས་ཀར་
 གང་དུང་གི་ཚད་ཅུ་ཞིག་རང་གི་ལྷ་ཉི་ངོ་བོར་བལྟ་ཞིང་། ལིན་དུ་འཆར་ལ་འོད་ཟེར་ལྷ་
 འབར་བ་ཞིག་བསྒྲོམ་མོ། དེ་ལྷ་བྱུང་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་མཁུ་སེམས་ཁྱུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིང་
 བློད་དང་བྲལ་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་རེས་སྤྱན་རེའི་བར་དུ་འབྲུངས་པ་བརྟན་པོར་སོང་
 སོང་གི་བར་དུ་བསྒྲོམས་པས། ལྷ་རྣམས་རྒྱ་ཁྲིར་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་པར་འབྱུར་བ་དང་།
 དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཉི་མ་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་སྟེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་མཐུས་ཆེ་
 བ་སྟེ་ཐབས་གྱི་ཆ་སྟེ་བོའི་རྟོ་ཡིག་དབྱུ་མར་བཞུས་པའི་ཀྲུ་ལྷ་བྱུང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
 ཕྱིར་འཕོ་བ་མེད་པར་བཟུང་བ་ལས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ལུས་སེམས་ཆེ་མ་པར་
 བྱེད་ཅིང་བྱང་པར་དུ་བདུད་ཅི་ལྷ་བྱུང་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆི་མེད་གྱི་གོ་འཕང་སངས་
 རྒྱས་སྟེར་བ་པོ་འབྲུང་བས་ན་བདུད་ཅིའི་སྒྲིམ་བཞུན་པ་དེའི་རྒྱུ་ལྷུགས་འབྲུང་དུ་སྐྱེ་བོ་
 རས་མགྱུན་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་ཁ་དང་། དེ་ནས་ལྷེ་བ་དང་། དེ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེའི་བར་
 དུ་རིམ་བས་བྲངས་པ་དང་། སྒྲར་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བོའི་བར་དུ་ལྷུགས་སྟོག་གི་
 དྲིམ་པས་བྲངས་པ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ་དང་།
 བྱང་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་
 བ་བཞི་ཚན་གཉིས་སྟེ་བ་དང་། དེ་རྣམས་གྱི་ཆེ་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་དང་སྒྲར་བའི་བདེ་
 སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛིན་ཀྱས་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་པོ།
 གཉིས་པ་(ཐེས་ཐོབ་གྱི་ལུས་དཔེན་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)ནི། དེ་ལས་ལངས་ཆེ་
 རས་། རྫོགས་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེ་ལས་ལངས་ཆེ་གང་ཤར་སྤང་བ་ཀུན།

རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་རིགས་གཅིག་དུ།

འཆར་བའི་སྐྱ་ཡི་དོ་རྩེའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།

ལུས་དབེན་སོར་སྤྱད་བསམ་གཏུན་རྫོགས་པར་ཤོག། ༡༣

དོན་ནི། དེ་འདྲ་བའི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་
བཅས་པའི་དུས་སུ་སྒྲོང་ཉིང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ཡངས་པའི་
ཆེན་རང་གི་ཆོགས་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་གྲང་ཤར་
གྱི་སྤྱང་བ་ཀུན་ལ་ཐ་མལ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་སྤྱང་སོགས་རིགས་
ལྡན་དང་། སྐྱེ་མ་སོགས་ཡུལ་བཞི་དང་། ས་སྤྱིང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བར་སེམས་པ་
དུག་དང་། གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་སོགས་སེམས་མ་ལྟ་སྟེ་ལྟ་ཞི་བ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ། རྣམ་སྤྱང་
གི་རྣམ་སྤྱང་ནས་རིག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་རྣམ་སྤྱང་སོགས་རིགས་ལྡན་ལྟེ་བས་རིགས་བརྒྱ་
དང་། རྣམ་སྤྱང་ཉི་ཤུ་རྣམ་སྤྱང་སོགས་རིགས་ལྡན་བསྐྱས་པས་རིགས་ལྡན་དང་། རིན་འབྱུང་
ནི་སྐྱེ་དོ་རྩེ་དང་། དོན་གྲུབ་ནི་གསུང་དོ་རྩེ་དང་། རིགས་དུག་པ་ནི་ཐུགས་དོ་རྩེའི་ནང་དུ་
བསྐྱས་པས་རིགས་གསུམ་དང་། དོ་རྩེ་གསུམ་ཡང་གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆར་གི་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་སུ་བསྐྱས་ནས་དོ་རྩེ་འཆར་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་རྣམ་
པར་འཆར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱབ་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མི་
ཐུང་པའི་སྐྱའི་དོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་ཏེ། ལུས་དབེན་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཡུལ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲོང་གི་རྣམ་འོལ་དུ་ལྟ་བའི་སོར་སྤྱད་དང་། ཕུང་སོགས་དམ་
པ་རིགས་བརྒྱ་ནས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་དཔྱད་སོགས་
བསམ་གཏུན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱོམས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་དག་དབེན་ལ་གསུམ། སྤྱིང་གའི་སྤྱ་ཅེར་སྤྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲོག་ཚལ་
དང་། གདོང་གི་སྤྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲོག་ཚལ་དང་། གསང་བའི་སྤྱ་ཅེར་རྩིས་ཀྱི་ཐིག་

ལེའི་སློག་ཚུལ་བསྒྲུལ་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒོམ་བཤུགས། དང་པོ་(སྟོང་གའི་སྒྲ་ཅེར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་
སློག་ཚུལ་)ནི། ཐེག་ལེའི་རྒྱལ་པོ་ནས། སྤྱད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ཐེག་ལེའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་མཆོག །

སྟོང་གའི་ཚུ་སྟེས་སྒྲ་ཅེར་གོམས་བྱས་པས། །

གཞུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུང་། །

བཅུ་གཉིས་མི་ཤིགས་ཐེག་ལེར་སྤྱད་པར་ཤོག ། ༡༥

དོན་ནི། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་སྒྲ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་དང་ནས་བསྒྲུལ་
པ་དང་། གནད་གཞན་གསུམ་སྤར་དང་འབྲེལ། དམིགས་པ་གང་དུ་གཏོད་པའི་ཡུལ་གྱི་
གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྟོང་གའི་ཡིན་པས། རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་བྱང་པོ་ནས་ཐད་བྱང་དུ་
སྒྲལ་བ་ངོས་ལ་ཉེ་བར་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་རྒྱ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པས་དེར་བསྐྱེད་འདབ་
བརྒྱད་སྒྲགས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་པའམ། ཨ་ཤད་རྒྱང་པ་ལའང་སྒྲགས་ཐེག་ཟེར་
བས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ། ཕྱི་མ་ལྟར་བྱེད་ན་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་མི་ཤིགས་
པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའམ། འོག་དུ་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་སྟོང་དུ་
དཀར་པོ་སྒྲན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་ཁ་སྤྱར་བའི་ནང་དུ། ཐེག་ལེའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་དུ་སྤྱ་བའི་
རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ཡིག་འབྲུ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་མགོ་བྱེད་ལྟ། ཁ་དོག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་སྤྱ་འབར་བ་ཤིན་དུ་འཆར་བ།
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བདུད་ཅི་འཛིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་
མེད་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་གའི་ཚུ་སྟེས་སྒྲ་ཅེར་ཉེ་རྩ་འདབ་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཡང་ཡང་གོམས་པར་
བྱས་པས། འདི་གཞུགས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྣམ་རྟོག་གི་བཞེན་པའི་རྒྱུང་ངམ། མིག་གིས་གཞུགས་ལ་བལྟས་པས་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་
འཆར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུང་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུག་གསལ་བྱེད་གཞུང་བའི་རྒྱུང་དུག་དྲུང་། འཛིན་

པའི་རྣམ་ཏོག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་གཏོ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་སྐྱེད་ལྟ་བུ་ཆོག་ས་ཏུག་གཏོ་བྱེད་འཛིན་པའི་སྐྱེད་ཏུག་སྟེ། རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བའི་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐྱེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིག་ས་པའི་
 ཐེག་ལེར་སྐྱེད་པར་རུས་པ་དང་། སྤྲུག་ཐེག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་སྐྱོར་རྣམས་ཉམས་སུ་
 ལེན་རུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅས་པའོ།། སྐྱེད་གའི་སྤྲུག་ཐེག་ལ་ཐེག་ལེའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། འདི་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་སྤྲ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་ཏོག་གིས་མི་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་འཆར་
 བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཅན་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན་གཞན་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ།། སྐྱེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྟོག་ཐེང་ལས། “འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟེ་
 བརྩེད་མ།། གསལ་བ་འབར་མ་འོད་འབར་མ།། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། བྱི་
 རོལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའོ།། འོད་ཟེར་འོད་མ་སྐྱང་བ་མ།།” གསལ་མཛེས་གསལ་
 འོད་ཉི་མ་གསལ།། ‘བྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའོ།།’^༡ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
 གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་སྒྲ་ཆོལ་)ནི། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་ནས། སྐྱབས་འབྱེད་ཤོག་
 ཅས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་གདངས།།

མ་བཅོས་རྟོ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་ཡིས།།

ངག་དབེན་གསུང་གི་རྟོ་རྩེའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།།

སྐྱེད་གའི་མ་རིག་སྒྲོ་ངའི་སྐྱབས་འབྱེད་ཤོག ། ༡༥

དོན་ནི། སྐྱེད་གའི་མི་ཤིག་ས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། ལྷན་བསྐྱེད་པ་དང་ལུས་དང་

^༡ ཐེ་བགཤ། རྒྱུད་འབུམ། ༣ བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྩེ་ཐེང་ག། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་༡༩༡༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་པ་དང་བདུན་
 པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐྱེད་པའི་འོད་མ་སྐྱང་བ་མོ།།’ ‘བྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།

དུས་དང་ཆུང་གི་གནད་གསུམ་སྒྲུབ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ནས། རང་གསང་ཆེན་དོན་རྒྱུ་ལྡན་
 དུ་གསལ་བའི་སྒྲིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་སྒྲུང་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཨ་ཐུང་
 འདྲ་གྱི་ནུམ་པ་ཅན་རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་རྒྱ་དྲ་དང་བཅས་པ། དེའི་རྒྱ་དྲ་ལས་འོད་དཀར་པོ་
 སྒྲོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གཙོ་
 ཆེ་ལ་འོད་ཟེར་ནུམ་པ་ལྟ་བུ་འབར་བ། འཁོར་གྱིན་རྒྱ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གདོང་གི་སྒྲ་
 ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མའི་ཡར་སྒྲ་སྒྲིན་མཆོམས་སམ་ཡོངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་བྱག་གི་བར་དུ་འབྱུང་
 འཇུག་བྱེད་པ་ནི་འོད་གྱི་ཐེག་ལེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱ་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་སྒྲིང་འབྱུང་བའི་
 གདངས་རྒྱུ་དང་། བར་དུ་འཇུག་པའི་གདངས་ཨོྲ་དང་། སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་
 གནས་པའི་གདངས་ལྷུང་ཡི་གདངས་དང་སྒྲུབ་ནས་རྒྱང་དག་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལེ་
 བརྒྱས་པ་ཉིན་མཆོན་དུ་བྱས་པ་ན་གོམས་པའི་མཐར་ཐུག་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 བར་ཚུར་ལ་རྒྱང་གི་གདངས་མ་བཙོས་དོན་རྒྱུ་གྱི་རང་སྐྱད་དུ་རང་བྱུགས་གྱིས་ཤུར་
 བ་ཡིས་རྒྱང་དག་ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་ལོས་དཔེན་པའི་གསུང་གི་དོན་རྒྱུ་ལེ་རྒྱལ་དུ་འཕོ་བྱུང་བ་
 འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དོན་སེམས་ལ་འཛོག་
 པས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིང་གའི་མ་རྟེན་པའི་སྒྲོ་དའི་སྒྲུབས་ནི་དབྱེ་
 བར་དཀར་པོའི་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྲིས་པའི་ཅ་མདུད་གྱི་དབྱུང་དང་། དེ་འབྱེད་པ་
 བྱི་དོར་བརྒྱས་གྱིས་དངོས་སུ་མདུད་པ་འགོ་ལ་བ་སྟེ། སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྒྲིང་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲིང་གའི་མདུད་པའི་ནང་ནས་འགོ་
 འོད་གནས་གསུམ་བྱེད་པའི་དོར་བརྒྱས་མཐར་ཐུན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ནུམ་པ་
 སྒྲིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིར་ཐེམ་པས་དགའ་བཞི་བྲངས་ཏེ་ལྷན་སྒྲིས་གྱི་དགའ་བས་འོད་གསལ་ཆོས་
 གྱི་སྒྲུ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སོགས་བསྟེ་སྒྲོར་ནུམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཀུས་པར་ཤོག་ཅིག་
 ཅས་པའོ།། གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་ཐུས་གྱི་ཐེག་ལེའི་སྒྲོག་ཅོལ་བསྐྱོམས་ཏེ་མཐར་ཐུན་པར་སྒྲོན་པ་)ནི།

ཐབས་ཤེས་གསང་བའི་རྩ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཅེར། ། ཞེས་པ་ནས། འོད་གསལ་ཉི་མ་སྣང་
དབུས་འཆར་བར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ཐབས་ཤེས་གསང་བའི་རྩ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཅེར། །

རྩས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྒྲོག་རྩལ་བསྐྱེམས་པ་ཡིས། །

ཀུན་རྟོག་རྒྱུད་གི་སྤྲོད་པ་སངས་གྱུར་ནས། །

འོད་གསལ་ཉི་མ་སྣང་དབུས་འཆར་བར་ཤོག ། ༡༦

དོན་ནི། ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་གནད་གཞན་གསུམ་སྤར་དང་འབྲ་བར་བྱས་ནས། ཐབས་
རང་ཉིད་གསང་ཆེན་རྩོམ་འཆར་དུ་གསལ་བའི་རྩོམ་དང་ཤེས་རབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྒྲུབ་
བྱས་ཏེ་སྒྲོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་པའི་སྒྲོག་རྩལ་གྱི་རྒྱུད་སྒྲོམས་འཇུག་གི་
དགའ་བས་བྲངས་པའི་ཆགས་པའི་མེས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ནས་རིམ་གྱིས་
བརྒྱུད་དེ་སྒྲོད་མེན་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྩ་མཆོག་རྩོམ་ཅེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་མར་སྤར་དང་། ཡུམ་
རྩོམ་རྩོམ་དེའི་དབྱེད་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མའི་རྩོམ་ཅེས་ཀྱི་གཉིས་སྤྲོད་ནས་འབྲུག་བའི་སྤར་མཆོམས་ཀྱི་
སྤར་རིམ་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་ཁ་སྤར་བའི་རྩས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་པ་
ཞིག་རང་གི་ལྟའི་ཁ་དོག་ཅན་འོད་ཟེར་ལྟ་འབར་བ་ཤིན་ཏུ་འཆར་བ་ཞིག་བསམས་ལ། དེ་
ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ལེགས་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོག་རྩལ་བསྐྱེམས་པ་ཡིས་སྤར་
བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེག་པའི་སྒྲོན་ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གི་སྤྲོད་པ་མ་
ཡུམ་པ་སངས་པར་གྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་འོད་གསལ་སྤྲོད་
སྤྲོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྣང་དབུས་སུ་འཆར་བར་ཤོག ཅེག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། ཡང་རང་ཡབ་ཡུམ་
སྒྲོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་པའི་སྒྲོག་རྩལ་དེ་ཉིད་ཐབས་སྤྱི་བའི་དཀར་ཆ་དང་།
ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་ནང་གི་དམར་ཆའི་མེ་འབར་བ་སྟེ། འབར་འཇུག་གཉིས་འབྲེས་པའི་
དགའ་བས་བྲངས་པའི་ཆགས་པའི་མེས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་མན་ཆད་སྤར་ལྟར་

ཕྱར་རོ། ། གསུམ་པ་(སེམས་དབེན་ཐུགས་རྫོང་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)ནི།

སྣ་ཅེ་གསུམ་དུ་ཐེག་ལེ་རྣམ་གསུམ་གྱི།

སྟོག་རྩལ་བསྐྱེམས་པས་སྒྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལ།

ཟླ་ཉིའི་འོད་དང་སྟག་གིས་བྱལ་འདྲ་ཡི།

སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དབེན་སྐྱེ་བར་ཤོག ། ༡༧

དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྣ་ཅེ་གསུམ་དུ་ཐེག་ལེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོག་རྩལ་བསྐྱེམས་ཏེ་
 ཐོག་མར་སྟོང་གར་རྒྱང་བསྐྱས། དེ་ནས་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ནས་རྒྱང་གི་འགོ་འོང་གནས་
 གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་མའི་ཐོགས་འདོན་པ་གསུམ་གོམས་པར་
 བྱས་པས་མཐར་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་བ་ན། མདུད་པའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་
 བ་ལ་རྒྱང་ལེགས་པར་བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲོགས་
 སུ་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ནང་གི་ཐབས་དང་། ཕྱིའི་ཐབས་
 སོ། ། དང་པོ་ནི། ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་གནད་གཞན་གསུམ་སྟར་ལྟར་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱལ་
 བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་དོར་བཞུས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་རྒྱང་དང་
 བྱང་སེམས་སྟོང་གར་སྐྱད་པའི་སྐྱད་རིམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་དང་རིག་མའི་
 གསང་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་སྟོམས་འབྲུག་བྱེད་པ་སྟེ། ཐབས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟོང་གའི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲི་ཁ་བྱེད་པར་རྒྱང་རྣམས་འཆི་རིམ་རི་བཞིན་དུ་འདུས་པ་དང་། སྤྱི་
 བོའི་རྩ་འཁོར་སོགས་སྟོང་སྟག་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རྣམས་རྩ་དབྱེ་མ་
 གཅིག་ཕྱིའི་ལམ་དུ་གཅིག་དུ་འབྲས་པ་སྟོང་གར་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞིའམ་
 སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་དེ། སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞི་ཀའི་ཆེ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
 འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

སྤར་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཐོག་མར་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་གི་འབྱུང་བ་ནམས་རིམ་པར་ཐིམ་པའི་
 བང་ཉགས་སྟེག་རྒྱུ་དང་། ཏུ་བ། མཁའ་ནང་མེ་འབྱེད། མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྤར་བ་ནམས་
 འབྱུང་ངོ་།། དེ་ནས་སྟོང་བ་ཞེས་བ་སྤར་བ་དང་པོ་འཆར་ཏེ། སྟོན་མེད་པའི་སྟོན་ཏུས་གྱི་
 རྟམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཆེ་འོད་གྱིས་བྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་སྟོང་སང་ངེ་བ་
 ལ་འོད་གྱི་སྤར་བ་དཀར་པོའི་རྟམ་བ་གཅིག་འཆར་ལ། དེ་ནས་སྤར་བ་དེ་བསྐྱས་པའི་འོག་
 ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་བ་ཞེས་སྤར་བ་མཆེད་བ་འཆར་ཏེ། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་མའི་འོད་
 གྱིས་བྱུང་བ་བཞིན་ཏུ། སྤར་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དྲངས་པའི་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་དམར་པོ་འམ་
 དམར་སེར་གྱི་རྟམ་བ་འཆར་བ་དྲུང་། དེ་ནས་སྤར་བ་དེ་ཡང་བསྐྱས་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་
 ཆེན་ཞེས་བ་ཉེར་ཐོབ་འཆར་ཏེ། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་མཆོམས་གྱི་སྟེག་གིས་བྱུང་
 བ་འབྲུབ་པའི་ནག་ལམ་བ་འབྱུང་ཞིང་། བར་དུ་དྲན་པའང་ཉམས་ནས་འགྲོ། དེ་ནས་ནག་
 ཐོམ་གྱིས་སྟོང་བའི་དྲན་མེད་དེ་སངས་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཞེས་བ་འོད་གསལ་
 འཆར་ཏེ། རྟམ་མཁའ་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཆེ་ཉིའི་འོད་དང་ནག་པོའི་རྟམ་བ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་
 རངས་གྱི་རྟམ་མཁའ་སྟོན་མེད་འབྲུབ་ཞིག་འཆར་ཏེ། འོད་གསལ་དངོས་གཞིའོ།། རིམ་པ་
 གསུམ་བ་མན་ཆད་ཏུ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྟོང་བ་གསུམ་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་།
 དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ལོགས་སུ་བྱས་ན་སྟོང་བ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་
 ཐབས་མཁས་ལ་བཞེན་ནས་སྟོང་གའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལྷན་པུན་ནས་ཐིམ་བ་ལས་སེམས་སྤར་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐ་མལ་བའི་སྤར་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 བསྐྱར་བའི་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་སེམས་དབེན་སྤྲུགས་རྩི་རྩི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྩིགས་པར་སྟེ་
 བ་དང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱེ་ལུས་གྱི་དངོས་གྱི་སྐྱུ་བ་གཞི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟར་བཞིན་ཏུ་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་བ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་མཐར་སྐྱག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྐྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་

ཤོག་ཅིག ། ཅེས་པའོ།། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྒྲར་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་
ན་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་སྒྲར་བ་གསུམ་ལྟོག་དགོས་པས།
སྒྲར་བ་གསུམ་སྟོ་དེ་ལ་འཆར་ཡང་ངེས་པའི་ལྟོག་པའི་ངོར་མི་འཆར་བ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་
ངེས་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས་གསུངས་སོ།། གཉིས་པ་(བདེན་པ་གཉིས་དང་ཟུང་འཇུག་སྟོན་པ་བཅས་པའི་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྟོན་པ་)ནི། སྐྱེ་མ་ཡོངས་སྐྱེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་
མཆོག་རྣམ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

སྐྱེ་མ་ཡོངས་སྐྱེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་དང་།

སྐྱ་ཆོགས་སྐྱལ་སྐྱ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ཞིང་།

རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་བསྐྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུ།

ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་གནད་ལ་མཁས་གྱུར་ཏེ། ༡༩

ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་ལུས་དོན་དམ་འོད་གསལ་འཛིན།

ལུགས་ལྟོག་རྗེས་བྲན་ཟུང་འཇུག་ཉིང་འཛིན་དང་།

སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི།

སྟོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག ། ༢༠

དོན་ནི། སྐྱེ་མ་ཡོངས་སྐྱེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་དང་། སྐྱ་ཆོགས་སྐྱལ་སྐྱ་གསུམ་ནི་
དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྟེན་ཟེ་ཞིང་བར་དོ་དང་། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དང་
སྒྲར་ནས་སྐྱེ་བས་བསྐྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་ལ་བར་དོ་གསུམ་ནི། སྟོན་པ་བར་དོ་དང་།
མི་ལམ་གྱི་བར་དོ་སྟེ། གཞིའི་བར་དོ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་བར་དོ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མོ།།
དེ་ཡང་ངེས་ལྡན་སྐྱེ་ལུས་ལ་བར་དོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དངོས་དང་རྗེས་
མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། འཆི་བ་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཆི་བ་དང་། མི་ལམ་

གྱི་ལུས་བར་དོར་བཤད་པའི་གནད་གིས་དེའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཉིད་གྱི་སྒྲོང་བ་རྣམས་གཉིད་
 གྱི་འཆི་བར་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་དུ་སྒྲོང་བ་བཞི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་
 གྱི་འཆི་བ་སྟེ། གཞིའི་འཆི་བ་གཉིས་དང་ལམ་གྱི་འཆི་བ་གཅིག་གོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི། སྤྱི་
 བ་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་བར་དོས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་
 ལ་སྤར་ཞུགས་པའི་སད་དུས་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་ལུས་གྱི་བར་དོས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་བཟུང་
 བའི་སྐྱེ་བ་སྟེ། གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གོ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི།
 བར་དོ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་ལུས་གྱི་བསྐྱེ་བའོ། བར་བ་གསུམ་ནི། འཆི་བ་ཆོས་
 སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་བསྐྱེ་བའོ། ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བའོ།
 ཡང་སད་གཉིད་འཆི་དུས་གྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་རེ་ཞེས་འདེན་པ་ལྟར་ན། སད་དུས་གྱི་བསྐྱེ་
 བ་གསུམ་ནི། སད་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ། སད་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ། སད་དུས་
 གྱི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། གཉིད་དུས་གྱི་གསུམ་ནི། གཉིད་ཆོས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ། མི་
 ལམ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ། སད་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བའོ། འཆི་དུས་གྱི་གསུམ་ནི། འཆི་བ་
 ཆོས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ། བར་དོ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བའོ། དེ་རྣམས་ལ་
 ནི། བསྐྱེ་ན་བསྐྱེ་བ་སྒྲོང་གསུམ་དང་། བྱེ་ན་བསྐྱེ་བ་དབྱེ་ཞེས་གྱུར་བའོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་ལམ་ལོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་
 འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་དྲུག་སྟེ། སྤར་ལྟར་ཉམས་སུ་
 སྤངས་པས་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་སྤང་
 འོད་ཟེར་ལྟ་བུས་ཉར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་
 ལས་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་ནས་བསྐྱེ་བའི་རིམ་
 བ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་བྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དྲོན་དུམ་བདེན་
 བ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་དག་པར་

བྱས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོད་
གསལ་དེ་ལས་ལངས་པའི་ལྷགས་སྟོན་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་སྐྱེའི་བར་གྱི་ཉགས་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རྗེས་བྲན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉོན་སྐྱབ་
ཐད་བར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤར་ཡང་སྟོང་
ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྐྱེ་ཉོན་སྐྱབ་ཀྱིས་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་།
ཐུགས་གཉིས་སྤང་གིས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་
སྤྱེམ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་འབྲེལ་ཟུང་འཇུག་གི་
རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་
པ་དྲུང་། ལམ་ལ་སོགས་འབྱེན་པའི་ཐབས་འདོད་ཡོན་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རིག་མའི་འདོད་
ཡོན་ལྷ་ལ་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་། རྣམ་པ་འདོད་ཡོན་དུ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་
བསྟོམ་པའི་སྟོས་བཅས་དང་། སྟོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱལ་
བས་སྟོན་པ་རྒྱེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་
པར་ཅན་འཕེལ་བའི་ཐབས་སྤྱུར་པའི་སྟོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་དང་བཅས་པ་
ལ་ལེགས་པར་བསྟུན་པས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་ཁ་སྒྲིབ་ཡན་
ལག་བདུན་ལྷན་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བྱས་པ་
དང་། གལ་ཏེ་ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སྟོན་པ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་མ་
ཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ན། འཆི་
བའི་དུས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་མ་ལུས་པ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཐིམ་པས་སྟོན་པའི་དོད་ཐུབ་སྟེ་
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས། དེའི་མཐར་བར་དོ་དེ་འོང་
བའི་དོད་ལ་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་མའི་ཡོངས་སྐྱ་དངོས་སྤྱུ་གྲུབ་ནས་རྟོན་དེ་ལ་འཆང་
རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། གསུམ་པ་(ཆེ་འདིར་ལམ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འཆི་དགོས་པ་ཟུང་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་

བསྐྱོར་རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་རྒྱས་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ།
 དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། གལ་ཏེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་འབྲུབ་པའི། ཞེས་པ་ནས།
 སྐྱེ་གནས་མཆོག་ཏུ་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གལ་ཏེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་འབྲུབ་པའི།

ཉིང་འཛིན་མ་རྟེན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན།

གཞི་ཡི་འཆི་རིམ་སྟོང་བ་རྣམ་པ་བཞི།

ལམ་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་དང་བསྐྱེ་རྒྱས་ཤོག ། ༣༠

བར་དོ་བྲུབ་ཆེ་སྐྱེ་མའི་ཉིང་འཛིན་དང་།

བསྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ།

ཡོངས་སྐྱས་སྐྱལ་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་བཞིན།

སྐྱེ་གནས་མཆོག་ཏུ་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བར་ཤོག ། ༣༡

ཆོག་བཅད་དང་པོའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་
 སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་ཞིང་རྫོགས་
 པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆེ་འདྲི་དྲང་། བར་དོར་མཆོག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་སེམས་དབེན་དང་། དེར་མ་ཟད་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་རུང་
 མ་རྟེན་པ་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་ཉི་བ་ན། འཆི་བའི་དུས་སྲུ་ས་ཚུལ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་
 ལངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་དོ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་
 ཉིན་དེ་བཞིན་དེའི་གདམས་ངག་རྣམས་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་ཉི་བའི་སྒྲོན་རིག་
 པ་གསལ་བ་ན། ཟང་ཟིང་ཡོངས་སྐྱེ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཕྱོགས་

སྤྱི་ལོ་ལ་མེད་པར་སྒྲོས་ཡིངས་གྱིས་བཏང་ལ། ཅི་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བྱ། ཁས་
 རྒྱངས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྷུང་རྣམས་ལ་བཞགས་སྒྲོམ་དང་། བདག་འབྱུག་
 སོགས་གྱིས་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་སོར་གཞུག་ལ། ད་ནི་ཤི་ནའང་ཤི་མོད་སྤྱི་ལོ་ཡིད་ལ་
 གཅགས་པ་མེད་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་ལྟར་གསལ་འདེབས་པ་དང་། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
 རང་གི་རྒྱན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྒྲོམ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་བསྒྲོམས་ནས་
 མཆོད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། བར་དོ་སྒྱུ་
 ལུས་དང་བསྐྱེ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སྒྱེ་བ་སྒྱུལ་སྒྱུ་དང་བསྐྱེ་བྱས་པར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་གདབ་པོ། འཆི་བའི་དུས་
 གྱི་མན་ངག་ནི། འདི་ལ་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་མཐའ་དཔྱོད་ལས།
 “རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱས་པ་སྟོབས་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྒྱུབ་ཐབས་སུ་བཞིན་བསྒྲོམས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཐེམ་རིམ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཆེ་དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་གོམས་པར་བྱས་ནའང་ཁྱད་
 པར་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། རྫོགས་
 རིམ་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་རྫོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་གྱི་ཐེམ་
 རིམ་ལས། སྒྲིག་རྒྱ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་བར་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་
 སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་བ་ནས་སྟོང་བ་
 རྣམས་ལམ་གྱི་འབྲེན་ཐབས་སྟོག་ཅོལ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ངམ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 གང་རུང་གི་མན་ངག་སྒྲོམ་པའོ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིའི་
 འཆི་རིམ་སྟོང་པ་དང་། ཤིན་དུ་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྣམས་
 པ་བཞི་ངོས་ཐེན་ནས་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་སྒྲུང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་

1 རྩ་ཚིང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གཤགས་པའི་གསུང་འབུམ། 3 མཐའ་གཅོད་སྒྱུ་གུ་ལེན་བདུན་པ། གཙང་དཔར། སོག་གངས་༡༠༩༣

བཞི་དྲུང་བསྟེ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
 གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་རང་དུ་འཛོག་རྒྱས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། དེ་ཡང་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱར་
 བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྒྱུར་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་འཆི་བའི་སྟོང་བ་རྣམས་དང་བསྟེ་རྒྱས་ཤིང་།
 འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ལྟ་བ་བྲན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལྟ་
 བ་མེད་པར་སྒྲུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་འཆི་བའི་སྟོང་བ་དང་བསྟེ་རྒྱས་ཤིང་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 མོད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། དེ་ཙམ་གྱི་
 རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་འཆི་དུས་སྐྱེ་འོང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་
 བྲན་ཏེ་རྒྱན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་བྲན་བྱུང་ནས་
 འཆི་བའི་སྟོང་བ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། འཆི་
 བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་ཆེ་སྒྱུ་མའི་ཏིང་འཛིན་དྲུང་བསྟེ་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཆི་བ་དང་བསྟེ་རྒྱས་པ་བྱུང་ན། བར་དོ་ལ་ཡང་འཕེན་པ་དང་གོམས་
 པའི་དྲོའ་གིས་བསྟེ་རྒྱས་པ་འབྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ནི་བར་དོ་མཆོན་ཉིད་པ་གྲུབ་ཀྱང་
 རང་གི་ཡིད་ངོར་སྒྱུ་ལུས་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་སྒྱུར་བཞེངས་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་ངོ་། དེའི་ཆེ་
 རང་སྒྱུ་ལུས་རྩེས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་དོར་བཞུགས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་
 རུང་གི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། དེའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་ལྡང་བ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་
 ཀྱིས་བར་དོ་སྒྱུར་ངོ་། དེ་ཙམ་མི་རྒྱས་ན་བར་དོའི་སྤང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལྟའི་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། སྟེ་གནས་ལ་ཆགས་
 སྤང་སྟེ་བའི་ཆེ་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡབ་ལྟམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། དེ་ལྟར་སྤངས་
 པའི་མཐར་སྐྱགས་སྟོན་པའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དག་པའི་ཞིང་ངམ། རྟེན་བྱུང་པར་

ཅན་ཆངས་སྤྱོད་བསྐྱབ་གསུམ་ལྟན་པའི་ལུས་ཉེན་ནམ། མཁའ་སྤྱོད་རིག་པ་འཛིན་པའི་
 ཉེན་དུ་སྤྱེ་བའི་འཕེན་པ་མང་དུ་བཏང་ནས། འཕོ་བའི་གདམས་ངག་གང་རུང་དང་གཅིག་
 ཏུ་བྱས་ཏེ་འཕོ་བའམ། བར་དོ་འཆི་བའི་སྟངས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་ལྡན་སྤྱོད་ལྟར་དང་། དེའི་
 མཐར་སྐྱེལ་པའི་སྤྱོད་ལྟར་བའི་འཕེན་པ་སྤྱོད་པ་བཞིན་བྱས་ལ། སྤྱེ་སྤྱོད་དུ་སྤྱེ་བ་ལེན་པའམ་
 ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་པ་དང་འཆོམས་པའི་མཆོག་
 གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་གང་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱེ་བ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་འདོད་
 པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱེ་གནས་མཆོག་ཏུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱེ་བ་ལེན་པར་རུས་པ་དང་།
 ཉེན་དེ་ལ་ལམ་ལྟག་མ་རྣམས་མཛོད་དུ་བྱེད་རུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། གཉིས་པ་(དོན་
 བསྐྱེད་པ་)ནི། མདོར་ན་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་གང་ཤར་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

མདོར་ན་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་གང་ཤར་ཡང་།

སྤྱོད་ཆད་བསྐྱོམས་པའི་ལམ་འབྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི།

གསལ་འདེབས་དག་སྤྱོད་བསྐྱེད་མར་རྟོགས་གྱུར་ནས།

འཆི་ཆེ་ཡིད་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་པར་ཤོག ། ༣༡

དོན་ནི། མདོར་བསྐྱེད་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གང་ཤར་ཡང་། སྤྱོད་
 ཆད་བསྤྱོད་རིམ་དང་ལུས་དཔེན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་འབྱེད་རྣམ་
 པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པའི་གསལ་འདེབས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་གྱི་
 གདམས་ངག་གོམས་པ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་སོགས་དག་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་མར་འགོ་བའི་ཚུལ་
 རྟོགས་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམས་པ་དང་། དམ་ཆིག་དང་སྤྱོད་པ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་མ་ལ་
 གུས་པ། ལྟག་པའི་ལྟའི་བསྤྱོད་རིམ་ཡི་དམ་དུ་སྤྱོད་པའི་གུས་པ་ཤུགས་ངག་པ་རྣམས་རང་
 རང་གི་ལྟག་པའི་ལྟས་འཆི་བའི་ཆེ་སྤྱོད་ནང་ཞིང་གི་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འབྱེད་པར་བདེ་མཆོག་
 ལས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ།

དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་ཡིད་ལ་འཛིགས་སྒྲག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པར་བྱ་
 པ་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་དགྲའ་བ་རྒྱས་པའི་ངང་ནས་འཕོ་ཐུབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།
 ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། ལམ་སྤྱི་ལ་སྒྲོན་ཏེ་མཐུག་བསྐྱེད་བ་ནི། དེ་ལྟར་མེད་བྱུང་ནས།
 སྒྲོལ་བར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེ་ལྟར་མེད་བྱུང་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་འདི།

ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་།

སྤྱགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་སྤྱར་ཏེ།

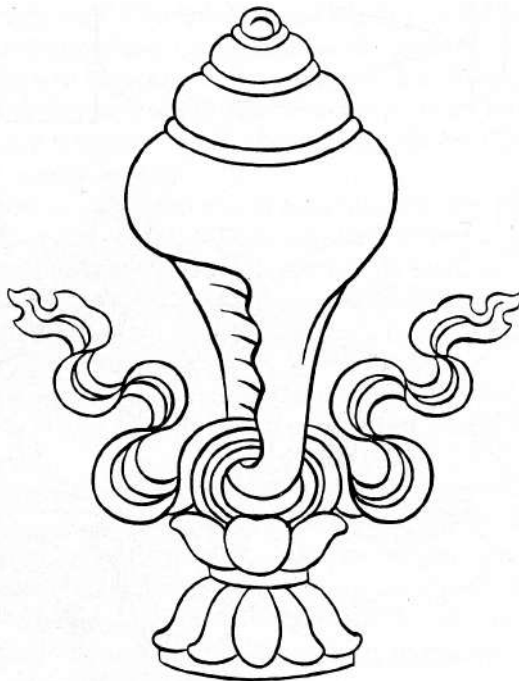
འགོ་ཀུན་ཐབས་མཁས་འདི་ཡིས་སྒྲོལ་བར་ཤོག ། ༣༣

དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་དེ་ལྟར་ལམ་སྤྱི་ལ་སྒྲོན་མོང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་འཐུག་
 གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བ་ནི་ངོ་མཆར་མེད་དུ་བྱུང་བའོ། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མའི་དབང་སྤྱག་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་གྱུར་
 པས་ཀྱང་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་མོ། ཡང་ན་མེད་བྱུང་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཚུལ་ནི།
 རྒྱད་ཕྱེ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་དང་། མདོ་ཕྱེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་གསུང་རབ་མཐར་
 ཐུག་དབལ་ལྡན་འདུས་པའི་དོན། དགོངས་འགྲེལ་མཐར་ཐུག་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གིས་
 བཀྲལ་བའི་ལུང་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྐྱ་གསུམ་
 ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཐབ་ལམ་
 རིམ་པ་ལྷའི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་རང་ཉིད་གྱིས་བཤད་
 པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདྲི་ཉིད་ཆེ་འདྲིའི་འཁྱི་བ་ཆོད་པའི་སྒྲོན་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱིས་འཆེ་
 བ་མེད་པ་དྲང་། སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཅོམ་གྱིས་བྱུབ་

པའི་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་ཐུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་
 ཀུན་ཏུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་གྱི་རྒྱད་ལ་དྲར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
 གྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བྱིང་བའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་
 ཅན་ཉན་རང་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཀྱང་། སྟོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་འང་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆང་བའི་ཤིན་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་འདི་ཡི་སྟོན་པ་ཟུང་འབྲུག་ནོར་བུའི་སྲིང་མཆོག་ཏུ་ཐུར་དུ་སྟོལ་བར་བྱེད་ནས་
 པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་ན་རྟོ་
 རྟོ་ཐེག་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བསྟན་ཅིང་། འདི་ཤིན་ཏུ་ཉིད་དཀའ་ཞིང་
 རོན་ཆེ་བས། འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཐུན་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འདྲི་
 བ་དང་འདོན་པ་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱད་འདིའི་ལམ་སྟོམ་པའི་སྐབས་པ་ཐོ་དེ་དང་།
 དེ་གང་གིས་མཐོང་བའོ། ཐོས་པའོ། དེ་ཅིང་རེག་པ་དང་། དད་ཅིང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཙམ་ཞིག་ཡན་ཆད་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྟོ་རྟོ་སྟེ། རྟོ་རྟོ་འཆང་དང་
 འདྲ་བར་བལྟས་ནས་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་
 ལ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྟེང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱད་འདི་ནས་
 གསུངས་པའི་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་འབད་པ་དྲག་པོས་འབྲུག་པར་
 རིགས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཀྱང་དད་པ་དང་འདུན་པ་ལྷགས་དྲག་པོའི་སྟོ་
 ནས་ཐ་ན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་ལུང་ལས། “དེ་བས་
 རབ་ཏུ་འབད་པ་ཡིས། མཆོག་གི་དེ་ཉིད་རབ་གསང་གསང་། སྟོན་པ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐ་ན་
 བསྐྱབ། རྒྱབ་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད།”^༡ ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་དཔལ་གསང་

༡ རྟོ་བསྟན། རྒྱད་འབྲུག་ དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གངས་༡༩༩༩ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་

བ་འདུས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གསང་ཆེན་གཞུང་ལམ་གཞུང་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མདོ་སྟོད་
 བ་ཨ་མོ་ལྷ་བརྩེ་རམ། སྤྱི་ལོ་ལྷ་ས་ནའི་མིང་ཅན་གྱིས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཡབ་སྲས་གྱི་གསུང་རབ་ལ་
 བཞེན་ནས་བདག་གིས་བྲིས་པའི་འདིའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཡི་གེ་ཅུང་ཟད་མངས་སོང་བར་བཞེན། དེ་
 ལས་བརྩས་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱེད་ཞིག་འབྲི་འདོད་ཡོད་པ་དང་གོ་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཏུ་བྱས་ཏེ་དཔེན་པའི་རི་སྤལ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་བྲིས་སྤུས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་། རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་རྩོགས་བ་སྤྱར་ཏུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
 ཅིག། གྲིས་བཤུས་ཡི་གེ་ལ་ནི་ཚུ་འཛོང་དགོན་གྱི་བྲུ་རིགས་ལམ་རིམ་བ་དག་དབང་བསྟན་པས་བཀྲིས་པ་
 དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༡༡ ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་
 མཁའ་སྒྲོན་དོ་རྗེའི་བྲོད་བྱིང་བྱ་བྲོད་པའི་བདེ་
 ལམ་བདེ་ཆེན་རབ་གསལ་ཞེས་
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཎྟ བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཐབས་མཆོག་ཏེ་རུ་ཀམ་།
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་པག་མོ་དང་།།
 མཉམ་སྦྲར་དབང་ལྷག་བརྒྱད་ལྷན་སྐྱེས་སྟེ།
 འབྲལ་མེད་སྦྱང་དབྱས་བཞུགས་ལ་མཆོག་སྦྱེལ་ཅིག །

དེ་ལ་འདྲིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི་མཁའ་བཙུན་བཙུགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་པའི་རང་གཞུགས། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཆེས་
 ཆེར་ཉམས་པ་གཞི་ནས་གསོས་ཏེ་སྦྲར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ་འབྲལ་པའི་
 རྒྱ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། སྤྱིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་
 གཤགས་པའི་དཔལ་ཞེས་སྐྱན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བའི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་དམ་
 པ་གང་དེས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཅུམས་
 སྒྲོན་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་
 གང་བཤའ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅུམས་
 ཀྱིས་སྒྲོན་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་འདིའི་སྦྱང་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྦྱངས་ན་

ཟུང་འཇུག་ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་བདག་
 དང་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་འདུས་པའི་སྟོན་ལམ་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
 ཤར་སྟོམ་དང་འབྲེལ་དེ་རྣམས་སྦྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་ལམ་ཡོངས་
 རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ།

དེས་ན་ཚུལ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་ལམ་གྱི་མཆམས་སྦྱར་གལ་ཆེ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བཅམ་བྱ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་བཤད་
 པ། བཅམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ། དང་པོ་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆམས་སྦྱར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་བཅས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་)དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱས་
 གྱི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དེ་ནི་འདྲིར་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི།

ཐབས་མཁས་སྟོན་ལམ་མཆོག་གིས་ཐེན་གྱུར་ན།

འབྲས་བུ་དམན་བའང་ཕུལ་དུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

སྦྱར་དུ་འཇོག་བའང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར། ༡

གསུངས་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དགོ་བ་ཅི་མཆིས་པ།

རྒྱལ་ཆེན་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ།

མཁས་པ་སུ་ཞིག་རབ་དུ་བཅོལ་མི་བྱེད།

དེ་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དེ་ནི་འདྲིར་བའོ། ༢

དོན་ནི། དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་ཟས་ཁམ་གཅིག་ཅམ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་
 རང་འབྲས་བདེ་བ་འབྱིན་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་ལས་ཅུང་ཟད་ཅམ་བཞིས་པ་ཡང་

རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་པར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་འདུན་པ་དག་པོས་བསྟེ་ཞིང་། འཁོར་
 གསུམ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་བསྟེ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་གིས་ཟིན་
 པར་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་དམན་པ། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྙན་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་དགོ་
 བའང་འབྲས་བུ་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འབྲུང་བའི་རྒྱར་འབྲུར་
 ཞིང་། དགོ་བ་གཞན་རྩ་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྦྱང་ནས་སྒྱུར་དུ་འདྲོད་པར་འགྱུར་བའང་
 རྣམ་ཡང་མི་ཟད་པར་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལྟ་དང་མིའི་སྦྱེ་བ་འཕྲོན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་སྤྱིད་པའི་བདེ་འཕྲོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་གསེར་འགྱུར་
 གྱི་ཅིས་ལྷགས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དང་། ཞི་བ་བྱང་འདས་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་
 པ་རྣམས་ཏྲ་བཟང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་ལྟར་དང་། རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟེས་པའི་
 དགོ་ཅ་རྣམས་ཀྱང་གསེར་གྱི་གར་བུ་གསེར་མགར་གྱིས་རྒྱན་ཆའི་བྱང་པར་ཅི་འདོད་དུ་
 བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་རྒྱབས་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
 ལ་མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་དེ་དུ་བཅོན་པར་མི་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོན་པར་རིགས་
 སོ།། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོན་ལམ་བྱ་ཆུལ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་འདྲིར་
 ཅོང་ཁ་པ་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པར་བྲགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ཡང་སྒྲོན་ལམ་ནི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པའི་
 བྱང་པར་ཞིག་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆོག་ཁ་ནས་འདོན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཆོག་དོན་ལྟར་
 གྱི་སྒྲོན་གནས་དེ་དང་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མོས་འདུན་བྲགས་དག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
 ནོ།། དགོ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟེས་ན་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འབྲུར་བ་དང་རྣམ་ཡང་མི་

ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྤོང་པོ་བཞོན་པའི་མདོ་ལས། “དངུལ་ཚུའི་
 རིགས་གསེར་དུ་སྤྲང་བ་”¹ ཞེས་པ་སྤང་གཅིག་གིས་ལྷགས་སྤང་སྤོང་གསེར་དུ་བསྐྱར་
 ཡང་། ལྷགས་དེས་དེ་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་དངུལ་ཚུའི་ཁམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟད་
 མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་ཁྲོས་མི་ཟད་པས་ཁྲུས་པའི་མདོ་བསྐྱབ་བཏུས་
 སུ་བྲངས་པ་ལས། “རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐིགས་ལྷང་།། རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་
 མི་ཟད།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྐྱོས་དགེ་རྩ་ཡང་།། བྱང་ཆུབ་མ་འཛོལ་བར་དུ་དེ་
 མི་འཛད།།”² ཅེས་དང་། བྱང་པར་དུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་གཅིག་ཅེས་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོས་པས་གཞལ་
 དུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་(བཙམ་བྱ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྐུན་
 མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པ་དང་། སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མཚོག་འདི་ཉིད་ལ་
 སྒྲོན་པའོ། ། དང་པོ་(ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པ་)ལ་གཉིས། དགེ་རྩ་རྣམས་བཤེས་
 གཉིན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་བ་དང་། དེས་གདམས་པའི་སྐུན་མོང་བའི་
 ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(དགེ་རྩ་རྣམས་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་
 བསྐྱོ་བ་)དེ་སྐུན་པ་ལ། འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བཤེས་གཉིན་
 དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་བྱང་།

1 རྩེ་བཀའ། བལ་པོ་ཆེ། ཨ་ སྤོང་པོ་བཞོན་པའི་མདོ། བལ་པོ་བཙུང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ 3729

2 རྩེ་བསྐྱར། རྒྱུད་འབྲེལ། རྩེ་སྤོང་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། སྤོང་པོ་བསྐྱས་པ། ཤོག་གྲངས་ 4699 ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེར་ལྷང་བ།། བསྐྱབ་པ་མི་འཛིག་བར་དུ་དེ་མི་ཟད།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྐྱོ་དགེ་བཞི།། ཐར་པ་མ་འཛོལ་བར་དུ་ཟད་མི་འགྲུག།”
 ཞེས་སོ། ། གཞུང་དུ་སྒོ་ཁྲོས་མི་ཟད་པས་ཁྲུས་པའི་མདོ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྲངས་པ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་པོ་
 བསྐྱབ་པ་རུ་བརྟེན་དོན་གྱི་ཆ་ནས་དེ་འདྲ་བཞིག་འདུག་པས་འདིར་བཞོན་ཡོད།

འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།

འབྲེལ་བའི་ལེགས་ཚོགས་བདག་ལ་ཅི་མཆིས་བ།

དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་མཆོག །

བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པར་ཤོག ། ༣

འདི་ནམས་ཀྱི་དོན་ནི། གོང་དུ་བདག་མདུན་བྱམ་གསུམ་དབང་ཚོག་ལ་སོགས་པ་
ཡོངས་རྫོགས་སམ། བདག་མདུན་ཅམ་མམ། བདག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་འང་དུང་སྟེ་ནམ་འབྱོར་
གང་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་དག་གིས་མཆོན་འདུས་པའི་དུས་སུ་བསགས་ཟིན་པ་དྲང་། མ་
བྱོན་པ་ན་གསོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་བསགས་བཞིན་པ་སྟེ་དུས་
གསུམ་དྲང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཏེ་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྲིན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
བདག་ལ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་
གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་
རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལུགས་བཞིན་དུ་བསྟེན་བྱས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསྟོན་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུར་
དུ་འཕྲོལ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
པ་ལ་རག་ལས་པར། རྒྱད་སྟེ་ནམས་ལས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྤྲུགས་པའི་བྱིར་
རོ། དེ་ལྟར་ཡང་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱད་ལས། “བསོད་ནམས་རྒྱུད་འཕྲི་སྒྲུབ་པོས་ཀྱང་། དེ་
མཉེས་བྱས་པས་རྟེན་པར་འགྱུར།”¹ ཞེས་དང་། “ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་
པོ་ལས་མཆོད་པ་ལེན།”² ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱད་ལས། “ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སྤྲུལ་

1 རྩ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ༡ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱད། ལེའུ་སོ་བདུན་པ། ཤོག་གངས་332བ3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསོད་ནམས་རྒྱུད་འཕྲི་
སྒྲུབ་པོས་ཀྱང་། དེ་མཉེས་བྱས་པས་རྟེན་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

2 རྩ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ༡ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱད། ལེའུ་སོ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་336ན3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲོན་དཔོན་ལུས་སུ་

ལ།། དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉེས་བྱས་ན།། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཀྱན།། ཆེ་འདི་
 ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཛོལ།།¹ ཅེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ།། འདས་དང་མ་གྱུན་ནས།
 དེ་ཡིས་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱ་བར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(དེས་གདམས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱ་དང་། འབྱིང་དང་། ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་སློན་
 པའོ།། དང་པོ་(སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་སློན་པ་)འཆད་པ་ལ། དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་
 གདམས་པ་ལས།། ཞེས་པ་ནས། ཉིད་ནས་ཡང་དག་ལམ་གྱི་གཞི་བྱིན་ཤོག ། ཅེས་པའི་
 བར་གསུངས།

དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ལས།།
 འོངས་པའི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཉིད་དཀའ་དང་།།
 འཛིག་པར་སྦྲ་དང་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།།
 དེ་ལས་སློབ་པའི་སྐབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་རྣམས།། ུ

ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ནི།།
 ཉིད་ནས་ཡང་དག་ལམ་གྱི་གཞི་བྱིན་ཤོག །

དོན་ནི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དེ་ཡིས་སྤྱགས་བཅེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་
 གདམས་པ་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་ཟླ་མོ་སྐྱེས་མཆོག་ལྟ་བུ་ལས་ཐོག་མའི་གལ་ཆེ་བ་
 ནི། ཆོས་སློབ་པའི་འགལ་ཆེན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་ཞིང་། མཐུན་ཆེན་འབྱོར་བ་
 བརྩ་ཆང་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་།
 མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞིག་སྐབ་ནའང་སྐབ་པར་བྱས་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་

ལེགས་གནས་ཉེ།། སྐབ་པ་པོ་ལས་མཆོད་པ་ལེན།། ཞེས་སོ།།

¹ དུས་འཁོར་ཙ་ཆུང་གི་ལུང་འདི་མ་ཉིད།

དང་། དེ་ལྟ་ནའང་དོན་མེད་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་ན་ཕྱིན་ཆད་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀྱའ་ཞིང་།
 ལན་གཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་འདྲིག་པར་སྒྲོ་བ་ནམ་མཁའི་སྒྲོག་དྲང་མཚུངས་ཤིང་། ཤི་
 བའི་འོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྒྲེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ད་ལྟ་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་
 མོངས་དང་། རྟེན་རྒྱུ་ལས་ངན་སྤྲིག་པ་གསོག་པ་ལས་མེད་པའི་ཁ་ཐབས་འདི་ལ་བལྟས་
 ན་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བར་ཐག་ཆོད་པས་དེར་སྒྲེས་ན་བདག་རིམ་བྱ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་
 དུ་བསམས་ནས་དཔྱུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་ནམས་ལ་པར་ལྟད་མོ་ལྟ་བ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་
 ཉམས་འདོན། སྒྲར་ཡང་དེར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་བསམ། དེ་གཉིས་ངེས་མོས་སུ་བྱས་ནས་
 ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་པས་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་དྲང་དེའི་རྒྱུ་ལ་འདྲིགས་སྒྲག་ཅུང་ཟད་
 སྒྲེས་པ་ན། འདྲིགས་པ་དྲོ་དག་ལས་སྒྲོ་བ་པའི་སྒྲུབས་ནི་དུས་ནམ་ཡང་བསྒྲུ་བ་མེད་པའི་
 གླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དགེ་སྤྲིག་ལ་གླང་དོར་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་
 གཞན་མེད་པའི་ཚུལ་ནམས་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་།
 ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲུད་པ་དང་། ལས་
 བྱས་པ་ཚུད་མི་ཐ་བར་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ནམས་གླ་མའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ལེགས་
 པར་བསམས་པ་ལས་བདུད་དང་སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱིས་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པར་མི་རུས་
 པའི་དགོན་མཆོག་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ནི་རྟེན་ནས་ཡང་
 དྲག་པའི་ལམ་གྱི་གཞི་བེན་པར་ཤོག །ཅེས་སྒྲོན་པ་སྟེ། འདི་དག་ལམ་གྱི་མང་གཞི་ཡིན་
 པར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འབད་དགོས་སོ།། གཉིས་པ་
 (སྒྲེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སྒྲོ་བ་པར་སྒྲོན་པ་)སྒྲོན་པ་ལ།

འཁོར་བ་རྒྱུ་ཤིང་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་ལ།

རྟག་ཏུ་བདག་གི་ཡིད་ནི་འབྱུང་གྱུར་ཅིག ། ༥

ཅེས་གསུངས། རོན་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་
 མིན་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྒྲར་བའི་སྒྱུ་རྒྱུ་འཁོར་བ་
 བཅོན་རར་བཅིངས་པ་དང་མེ་འབར་བའི་བྲིས་དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་འདི་དང་དེའི་བྱ་བ་ཚུ་གིང་
 ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་འདི་ལ། མཐོ་དམན་འཕྱོར་རྒྱད་ཀྱི་དུས་རྟུག་དུ་བདུག་གི་ཡིད་ནི་ངེས་
 འབྱུང་སྒྲོ་ཤས་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །སྒྲིང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་གང་ལས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་དང་། ཐར་པ་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཡང་གང་ལས་ཐར་པ་དང་། གང་དུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡོད་
 པ་ལས། སྒྲིས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་བ་ཐོན་དགོས་
 པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལྟར་ཡིན་གྱི། བྲི་མ་
 ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྲི་མ་ལྟར་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་
 ལ་ཚུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཐོན་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འཇོག་པའི་བྲིར་རོ། །གསུམ་པ་(སྒྲིས་ཅ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་བ་པར་སྒྲོན་པ་)དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅེ་བས་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མ་བཟོད་ནས།
 ཞེས་སོགས། སྒྲོ་ག་གཅིག་བྱང་།

བཅེ་བས་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མ་བཟོད་ནས།

སེམས་ནི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ལ་མངོན་སྟོགས་པའི།

སྒྲོན་སེམས་འབྱུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ལེགས་བརྒྱང་ནས།

ཕྱིན་དུག་བསྐྱ་བ་བཞི་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག ། ༦

རོན་ནི། རང་ཉིད་མིན་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་མནར་བ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པའི་འགོ་
 བ་ཀྱན་གྱང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར་བའི་ངང་ཚུལ་ཡང་ཡང་
 བསམས་པ་ལ་བཏེན་ནས། བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞུགས་ལྟག་པར་འཕེལ་བས་འགོ་
 བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མ་བཟོད་ནས། དེ་དག་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། ཞི་བའི་འཇིགས་

པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པ་སྟེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་པ་འདི་སྒྲོན་སེམས་
བསྐྱེད་ཅིང་ཆོ་གས་བཟུང་། དེ་ནས་སྒྲོད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་འདོད་བྱུང་བ་ན། རྒྱལ་བ་
སྤྲུལ་བཅས་དབང་པོར་བཞག་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་སློབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་
ནས་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པར་བཟུང་། དེ་ནས་དམ་བཅའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
དུ། སྒྲོན་སེགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སེགས་པའི་རྒྱལ་
སྤྲུལ་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ནམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ།

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་སློན་པ་)ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་
སྒྲོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་དབང་དང་དམ་ཆོག་གི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། རིམ་གཉིས་དངོས་ཉམས་
སུ་ལེན་པར་སྒྲོན་པ། འབྲས་བུ་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་སྒྲོན་པའོ། དང་
པོ་(རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་དབང་དང་དམ་ཆོག་གི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་)ལ་གཉིས། འཇུག་སྒྲོད་དབང་
གི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་དམ་སྒྲོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཀྱས་
པར་སྒྲོན་པའོ། དང་པོ་(འཇུག་སྒྲོད་དབང་གི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་)སྒྲོན་པ་ལ། ཐུན་མོང་ལམ་སྐྱབས་ནས།
དབང་བར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་།

ཐུན་མོང་ལམ་སྐྱབས་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པ་ན།

དབང་བཞི་བསྐྱར་བས་སྐྱབ་པའི་འབྲས་པོས་ཀྱི།

རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་ཅི་མ་ནམ་པ་བཞི།

འཁྲུང་ཅིང་རིམ་གཉིས་བསྒྲོམ་ལ་དབང་བར་ཤོག ། ༥

དོན་ནི། སྤྲུགས་དང་པར་ཕྱིན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྐྱབས་ཤིང་ཁྱད་
པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས་ཏེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་
འཇུག་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་ན། རོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་

འདྲིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ནས་བྱམ་དབང་དང་། གསང་དབང་། ཤེར་དབང་། ཆེག་
 དབང་བཅས་དབང་བཞི་བསྐྱར་བས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་སྤྱད་དང་། ལོངས་སྤྱ། ཆོས་སྤྱ།
 རོ་བོ་ཉིད་སྤྱ་བཞི་འབྲུབ་ངེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྩི་མ་རྒྱལ་པ་བཞི་དབང་བཞིའི་ཚུ་བོས་དག་པར་
 བྱེད་པས་འཁྱུད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཅིང་། ལམ་གསང་ཆེན་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་ཉན་བསམ་
 བསྒྲུམ་པ་ལ་དབང་བར་ཤོག ། ཅེས་པའོ། ། གཉིས་པ་(དབང་དུས་སྤྱེས་སྤྱེས་པའི་དམ་སྒྲིམ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་སྤྱད་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་པ་)འཆད་པ་ལ། དེ་དུས་སྤྱེས་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་བར་ཤོག ། ཅེས་
 པའི་བར་གསུངས།

དེ་དུས་སྤྱེས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་།

དཔལ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་དཔང་དུ་ལེགས་བཞག་ནས།

རི་སྐད་གསུངས་བཞིན་བསྤྱད་བར་ཁས་སྤངས་པའི།

དམ་ཆེག་སྒྲིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་བར་ཤོག ། ༡

དོན་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་དྲེའི་དུས་སྤྱེས་སྤྱེས་པ་དང་དགྲིལ་འཁོར་པའི་སྤྱེས་ཆོགས་དང་།
 གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དྲེའི་དུས་སྤྱེས་སྤྱེས་པ་ལའང་འགྲོ་ནས་མཁའ་གང་བ་དཔང་
 དུ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་རྩི་རྩི་སྤྱེས་པ་དཔོན་གྱིས་རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྤྱད་
 བར་ཁས་སྤངས་པའི་རྩི་རྩི་སྤྱེས་པ་དཔོན་ལ་དམོད་པ་སོགས་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་སྤྱེས་པ་དང་
 གཡོན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་སོགས་རིགས་ལྔ་སྤྱོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་
 སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱོད་རིགས་ལྔ་སྤྱོད་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་དང་སྤྱེས་པ་རྒྱལ་པར་དག་པ་
 རྩི་རྩི་འཆང་གིས་རི་སྐད་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདེད་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བར་
 ཤོག ། ཅེས་སྒྲིམ་པའོ། ། གཉིས་པ་(རིམ་གཉིས་དངོས་ཉམས་སྤྱེས་ལེན་པར་སྒྲིམ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་འཆི་
 བར་དོ་གསུམ་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྩིགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་

བར་སྒྲིན་པ་དང་། སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འབྲུག་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྐྱོད་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པར་སྒྲིན་པའོ།། དང་པོ་
(སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱོད་ཞིང་རྒྱུད་སྟིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་སྒྲིན་པ་)ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ནས་ཆེ་རབས་
ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷས།། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད།

དེ་ནས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷས།།
རྗེས་སུ་བབྱང་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་།།
རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྟིན་ཅིང་།།
ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ངི་མ་འཁྲུང་བྱེད་པ།། ༩

བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་རྟེན་ནས།།
ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ནི་རབ་འབད་དེ།།
གང་སྤང་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཡི།།
རིམ་པ་དང་པོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་ཤོག ། ༡༠

དོན་ནི། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱང་བ་དེ་ནས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྟོལ་བ་ལ་གཞན་ལས་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷག་
པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བབྱང་ནས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་
ལམ་འབྱེར་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྟིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྟོན་བཅུད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པའི་ངི་མ་འཁྲུང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་ཐོ་རངས་དང་།

སྤྱོད་དང་། ཕྱི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་སྒྱུན་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིང་མྱོད་དང་བྲལ་བར་ལྷའི་
 རྒྱལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་བྱུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཏུ་འབད་
 དེ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་གང་སྐྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཡི་རིམ་པ་དྲུག་པོའི་རྟོགས་པ་ཆད་ལྷན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་
 ཞོག་ཅིག ། ཅེས་སྒྲོན་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག ། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱབས་
 བས་སོ་སོའི་དགོས་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་དང་། སྦྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་
 གནད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བསྐྱོམས་པས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྦྱ་གསུམ་འགྲུབ་པར་
 སྒྲོན་པ། འགྲུང་བཞི་རི་རབ་སོགས་བསྐྱོམས་པས་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པའི་གཞི་དོ་རྩེ་ལུས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་སྒྲོན་པ། རྩ་བ་དཀར་དམར་སོགས་བསྐྱོམས་པས་དེ་དག་
 གིས་མཆོན་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་ཆེན་སྦྱེ་བའི་སྤྱོད་རུང་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲོན་པ། ཕྱི་
 བྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ། བྱང་བར་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
 ལྷ་རྣམས་གནས་སོ་སོར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ནང་དུ་འདུས་ནས་རྫོགས་
 རིམ་པའི་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྦྱེ་བའི་དག་ཅ་སྒྲིན་པར་སྒྲོན་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་
 ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱབས་པས་སོ་སོའི་དགོས་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་པ)འཆད་པ་ལ། སྦྱ་གསུམ་སྦྱོད་པ་
 བས་ཆོག་ཆོགས་ནི་རྫོགས་པར་ཞོག་ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

སྦྱ་གསུམ་སྦྱོད་པ་དབལ་ལྷན་ཏེ་རུ་ཀའི།།

སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དག་བྱེད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས།།

ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བགེགས་རྣམས་བརྒྱུག་པ་དང་།།

རྒྱབས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་རྫོགས་པར་ཞོག ། ༡༡

དོན་ནི། རང་གི་སྦྱ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་ཐ་མལ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པའི་བྱི་མ་རྣམས་

རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབུ་ལ་དང་ལྟན་
 པ་ཏེ་རྩ་ཀའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒྲེལ་ས་པས་དྲག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རང་གི་དབུ་ལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་ལྟ་རྣམས་རང་
 གི་ཕུང་ཁམས་སོགས་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲེལ་ས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཕུང་སོགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ས་ཤིང་། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱར་འཁོར་བསྒྲེལ་ས་པས་བྱི་ནང་གི་བགྲོགས་རྣམས་བརྒྲེག་པ་དྲུང་།
 ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ཆོགས་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་
 སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱས་པས་ལམ་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་དུས་ཕུང་དུར་བདེ་སྐྱབ་དུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་པའོ།
 གཉིས་པ་(སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་གནད་ཆང་པའི་བསྐྱེད་ལུ་དངོས་བསྒྲེལ་ས་པས་ལམ་འབྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་འབྲུབ་པར་
 སྒྲོན་པ་)འཆད་པ་ལ། སྒྲོས་ཀྱན་འོད་གསལ་ནས། དེ་བཞིན་འབྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་
 གསུངས།

སྒྲོས་ཀྱན་འོད་གསལ་གནས་སུ་སྐྱུད་པ་དང་།
 དེ་ལས་རྒྱ་དཔེ་གཟུགས་སུ་ལྷུང་བ་དང་།
 དེ་ཉིད་དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ཤར་བའི།
 དཀར་དམར་རྩ་བའི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་ལས། ༡༩

ཏེ་རྩ་ཀ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་དོན།
 འཆི་བ་ཆོས་སྐྱ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱ་དང་།

སྒྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་དུ།

ཤེས་ནས་བསྒྲུམས་པས་དེ་བཞིན་འབྲུབ་པར་ཤོག ། ༡༣

དོན་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ནས་རི་ལྷར་འབྱུང་བ་ལྷར་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་
 རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་སྤྱད་བཅུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཀུན་འོད་གསལ་འཆར་
 བའི་གནས་སྟངས་སྤྱད་ཐེགས་པས་སྤྱད་པ་དྲང་། དེའི་ཆེ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ལེགས་
 པར་བློན་ནས་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ཏེ་དེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒྲུམས་
 པ་དང་། རང་སེམས་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དྲེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འཆི་བའི་
 འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་འབྲས་བའི་རྣམ་དུ་འགྲུགས་སུ་ལྷང་བ་ནམ་མཁར་
 འཛོག་པ་དྲང་། དེ་ནས་རྣམ་དུ་ཉིད་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་
 །ཤར་བའི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་ཆེ་བའི་དབྱས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་རྩྭ་ཡིག་
 རྩོགས་པའི་བར་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་རྩྭ་ཡིག་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་
 སྐགས་གསུམ་བཅོད་དེ། ཆེ་བ་དབྱངས་གསལ་རྩྭ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 ཏེ་རྩྭ་ཀའི་ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་གཅིག་དུ་རྩོགས་པའི་དོན་རིམ་བཞིན་
 གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྒྲུམས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱ་དྲང་།
 སྒྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་དུ་ཤེས་ནས་ད་ལྟ་གཞི་ཡི་སྐྱ་གསུམ་དང་ནམ་
 པ་མཐུན་པར་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་འཛོད་པར་བྲས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་
 ལེགས་པར་བསྒྲུམས་པས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐྱབས་སུ་མོས་ངོ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་སྐྱར་བསྒྲུམས་པ་དྲེ་བཞིན་དུ་དངོས་གནས་ལ་འབྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་སྤྱོད་པར་ཤོག་
 ཅེས་པའོ།

གསུམ་པ་(འབྱུང་བཞི་རི་རབ་སོགས་བསྒྲུམས་པས་རྩོགས་རིམ་སྒྲིམ་པའི་གཞི་དོན་ལྟེ་གྲ་གནས་ལུགས་རྩོགས་པར་

སྟོན་པ་)འཆད་པ་ལ། གནས་མཆོག་གང་དུ་ནས། རྟོགས་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

གནས་མཆོག་གང་དུ་ཉེ་རུ་ཀ་རྫོགས་པའི།

འབྱུང་བཞི་རི་རབ་བསྐྱས་མཆོན་པའི་དོན།

གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཅ་འཁོར་སོགས།

རྩོམ་ཁྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཤོག། ༡༤

དོན་ནི། གནས་མཆོག་གང་དུ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ཉེ་རུ་ཀ་འཁོར་དང་བཞེན་པར་
བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩི་རྩ་བ་
བསྐྱེད་བཅས་བསྐྱེད་པས་ནི་དེ་དག་གིས་མཆོན་པའི་དོན་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་འབྱུང་བཞི་རི་རབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་མཆོན། ལྟོགས་པས་སྐྱབ་པ་རྩི་རྩ་བ་
ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཅ་འཁོར་སོགས་མཆོན་པ་ལྟར་རྩོམ་ཁྱི་
གནས་ལུགས་ཉེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འབྱུང་རྩོམ་ཁྱི་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་
ལུས་ཁྱི་བྱང་པར་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་ཚུལ་
དང་། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་སོགས་གནས་
ལུགས་རྣམས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཤོག། ཅེས་སྟོན་པའོ། བཞི་པ་(ཆེ་བ་དཀར་
དམར་སོགས་བསྐྱེད་པས་དེ་དག་གིས་མཆོན་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་)

འཆད་པ་ལ། བསྐྱེད་ལྟེ་བར་ནས། སྟོན་གྱར་ཅིག། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

བསྐྱེད་ལྟེ་བར་ཆེ་བ་དཀར་དམར་ནི།

འདུས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་གྱུར་པའི་དོན།

སྐྱེ་བའི་དམར་ཆ་སྐྱེ་བའི་དཀར་ཆ་ཡི།

འབར་དང་འཇག་པ་རྩུ་ཉིར་འདུས་པ་ལས། ༡༥

ངེས་དོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི།

དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ནི།

ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྤྱན་བཞིན་བསྐྱོམས་པ་ཡིས།

དེ་འདྲའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིམ་གྱུར་ཅིག ། ༡༦

དོན་ནི། ལྷ་ཆོགས་བརྒྱ་ཅུང་རུའི་སྤྱེ་བར་ཆེ་བ་དཀར་དམར་ནི་འདུས་པ་སྟེ།
དབྱངས་གསལ་འདྲེས་པ་ལས་ཆེ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་བསྐྱོམ་པ་དང་།
སོགས་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཆེ་བའི་དབྱས་སུ་རྒྱ་ད་ཞུགས་པ་ནས་རྩྱ་ཡིག་རྫོགས་པའི་བར་
དང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་གྱུར་
པའི་བར་གྱི་མདོན་བྱང་ལྷའི་སྒྲིམ་ནས་བྱང་དོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་རྣམས་
གྱིས་མཆོན་པར་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱེ་བའི་དམར་ཆ་སྤྱི་བོའི་དཀར་ཆ་ཡི་སྟེ། སྤྱེ་བའི་གཏུམ་
མོ་འབར་བ་དྲང་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་འཛྲུག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་འདུས་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་
འདུ་འཕྲོད་ལས་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་སྟོག་ཏུ་བྱངས་ཉེ་ངེས་དོན་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་སུ་ནི། ལེགས་
པར་རམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་སྤྱན་བཞིན་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་
རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྤྱིན་ནས་རྒྱད་སྟོད་རུང་རུ་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་སྟོན་པའོ།
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་མཆོན་དོན་དང་། མདོན་བྱང་ལྷ་དང་རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་རྒྱས་པར་བྲི་དགོས་པར་སྤང་ནའང་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མང་བར་
འགྱུར་བས་འདྲིར་མ་བཞོད་ལ། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། ལྷ་པ་(ཕྱི་ནང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྤང་མཐར་བྱིན་པར་སྒྲིམ་པ་)འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་
སྤྱུལ་སྐྱར་ནས། མཐར་བྱིན་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་བྱང་།

སྟེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འབྲེར་བའི་ཏེ་རུ་ཀའི།

སྟེ་དང་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཐུན་མཆོམས་བཞིར།

བསྟོམས་པས་རགས་པ་དང་ནི་སྤྲ་བ་ཡི།

སྟེ་ནང་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་སྦྱང་མཐར་སྟེན་ཤོག ། ༡༦

དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྟེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འབྲེར་བའི་ཏེ་
རུ་ཀའི་སྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུས་གཅིག་དུ་བྱུང་བ། སྦྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རིམ་
བཞིན་གསལ་གདབ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བཏབ་ཟིན་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་
ཀྱི་གནས་བཞི་དང་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱབ་སོགས་བྱས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བདེ་
སྟོང་བསྟོམ། འཁོར་རྒྱུས་གསལ་བཏབ་ཟིན་པ་ནས་འདྲེན་སྦྱར་སྟོམས་འཇུག་བྱས་
ལ། ཆོས་སོ་བདུན་ཀྱི་དག་པ་བྲན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་རགས་པ་ཉེན་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་སྤྲ་བ་རྩ་དང་ཁམས་རྒྱུས་བཞིན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྟོམ།
དེ་ནས་གོ་བོ་ཞིང་ཡི་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྦྱར་རྒྱས་གདབ། མཆོད་པ་དང་
བསྟོད་པ། ལྷ་སྟོམ་པ་དང་། དག་པ་བྲན་པ་བཅས་སོང་རྗེས། རྫོགས་རིམ་རྣམས་འཁྱོར་
ཆེན་པོ་ཅུང་ཟད་བསྟོམ། དེ་ནས་བསྐྱུས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་སྟེ་ནང་
གི་དགྲིལ་འཁོར་ཐུན་དང་ཐུན་མཆོམས་བཞི་བཞིར་བཅད་དེ་བྱིང་ཁྱོད་དང་བལ་བར་ཅེ་
གཅིག་དུ་བསྟོམས་པས་རྒྱགས་པ་སྟེ་དགྲིལ་དྲུག་ནི་སྤྲ་བ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ལུས་དགྲིལ་ཏེ་
སྟེ་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀའི་སྦྱ་རྒྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་དང་། ཞལ་ཕྱག་
གི་ཁྱངས་དང་། ཐུན་ཀྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ལ་མདོན་སྦྱར་དུ་གསལ་བར་སྦྱང་ཞིང་། བདག་ཉིད་སྦྱ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕྲོས་
པའི་འཛིན་སྦྱངས་དང་བཅས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཐ་མལ་ཀྱི་རྒྱུ་རྫོགས་གིས་བར་
མ་ཆོད་པར་ངེ་ཅམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་

པའི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམིགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་
 ལྷན་པར་སྐྱོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟེན་དུ་བལྟ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲིམ་པོ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྒྲིམ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་
 བོད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 འདོད་འཇོལ་ས་ནི། “ཐུན་རེ་རེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཕྲོས་པ་བརྟེན་པ་དང་། ཐུན་རེ་ལ་སྒྲུང་བ་བྱས་
 པར་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་བ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ཆ་བརྟེན་ན་རགས་པ་ལ་ལོབས་པ་ཡིན་ནོ།”^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།། སྤྱག་པ་(ཁྱད་པར་དུ་ལུས་
 དགྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ་སོར་བསྒྲེམས་པས་རྒྱང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ནང་དུ་འདུས་ནས་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
 ཆེན་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྤྱོད་པར་སྒྲོན་པ་)འཆད་པ་ལ། སྒྲོ་མཆམས་མ་རྣམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་བསྒྲེམས་
 པས། ཞེས་པ་ནས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

སྒྲོ་མཆམས་མ་རྣམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་བསྒྲེམས་པས།

ལས་རྒྱང་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ལྷོག་པར་ཤོག །

ཉེར་བཞིའི་ཡུལ་དུ་དབའ་བོ་དབའ་མོ་རྣམས།

བསྒྲེམས་པས་རྒྱང་རྣམས་ཉེར་བཞིའི་རྩར་འདུས་ཤོག ། ༡༩

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འདབ་མར་བདེ་ཆེན་གྱི།

ལྷ་རྣམས་བསྒྲེམས་པས་སྒྲུར་ཡང་རྒྱང་རྣམས་ནི།

༡ རྩ་ཅོད་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༩ འདོད་འཇོལ་གཙང་དབང་། ཤོག་གངས་༡༩༩༧

སྙིང་གའི་སྒྲིགས་དང་མཆོམས་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་དུ།
འདུས་ནས་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འཇུག་པར་ཤོག ། ༡༩

ནང་གི་རྗེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེམས་པ་ལས།།
དབྱིད་དང་ཐིག་ལེ་པན་ཚུན་སྒྲིམས་ཞུགས་ནས།།
རྗེ་གས་པའི་རིམ་པ་མཆོག་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡི།།
དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་ཤོག ། ༢༠

དོན་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ཅ་འཆགས་པའི་དུས་སུ་ཅའི་གཙོ་མོ་
གསུམ་ལས་སྙིང་ཁའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་ཅ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲེས་པས་ཉེར་བཞིར་འགྲོ། དེ་རེ་རེ་ལ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་
ཀྱི་ཅ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བས། དོན་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལས་སྙིང་ཐུག་རེ་གྲེས་པས་
ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། ། ཡང་དེར་ཅའི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་བའམ་
སྟུང་བ་གསུངས་པ་ན། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅར་སྟུང་པར་གསུངས་
ཏི། འདི་ལ་སྟོང་ཐུག་རེ་རེ་རང་རང་གི་གྲེས་གཞིའི་ཅ་རེ་རེ་ལ་འདུས་པས་ན། ཅ་དོན་
གཉིས་སུ་འདུས། དེའི་ཅ་གསུམ་གསུམ་རང་རང་གྲེས་གཞིའི་ཅ་རེ་རེ་ལ་འདུས་པས་ན་
ཉེར་བཞིར་འདུའོ། དེ་ནས་སྟོམ་ཚུལ་ཡང་ཉེར་བཞི་པོའི་ཅ་གསུམ་གསུམ་རང་རང་གི་
གྲེས་གཞི་ཉིན་མཆོན་རེ་རེ་ལ་ཐུན་ཆོད་བཞི་བཞིར་སྒྲེ་བའི་ཐུན་བརྒྱད་ཀྱི་ཅ་ལ་འདུས། དེ་
གཙོ་མོ་གསུམ་ལ་འདུས་པར་གསུངས་ནས། སྐྱར་ཡང་རོ་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྐྱར་བས་
གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་ནི། རྗེ་གས་རིམ་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐིག་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་དགུ་དང་། སྒྲིན་མཆོམས་དང་ཉེ་བ་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་སྒྲིག་ལ། དེ་ནས་
ཅ་དོན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ནས་མཐར་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་བསྐྱེས་ནས་ཐུན་

སྒྲོམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྒྲོམ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱོམ་
 པ་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགོ་བས། དེའི་ཚུལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 སྒྲོ་མཆོམས་མ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྤྱི་ཅ་བ་དང་། མཛོད་སྤྱི་བྱ་ག་སོགས་
 སུ་གནས་པའི་ཅ་རྣམས་ལས་ཁྲ་གདོང་མ་དང་། གཤེན་རྩེ་བརྟན་མ་སོགས་སྒྲོ་མཆོམས་
 མ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དེ། ཅ་དེ་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་དབང་པོ་སོ་
 སོའི་སྒྲོར་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་འདུག་ཤེས་དུག་གི་བཞེན་བྱར་གྱུར་པའི་ལས་རྒྱུད་
 རྣམས་མིག་སོགས་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོ་རྣམས་ནང་དུ་ལྷོག་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ།། ཉེར་
 བཞེད་འུལ་དུ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྒྲོ་མཆོམས་སོགས་རང་གི་ལུས་གྱི་ཉེར་བཞེད་
 ལུལ་དུ་གནས་པའི་ཅ་མི་བྱེད་མ་དང་ཁམས་སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་པ་སོགས་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁམས་གྱི་ཆ་ནི་ཁུ་ཀ་སྤྱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་
 དཔལ་པོ་ཉེར་བཞེད་ཅ་ནི་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་པོ་ཉེར་བཞེད་བསྐྱེད་དེ།
 ཡབ་ལུམ་བྱུང་ཉེར་བཞེད་པོ་དེ་རྣམས་རང་གི་ཅ་ཁམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་བྱི་
 རོལ་གྱི་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་དཔལ་པོ་དང་། དཔལ་པོ་དེ་དང་དེ་དངོས་
 ཡིན་སྟེ་ལུས་ལས་རྣམས་བསྐྱོམས་པས་ཀུན་རྟོག་གཤེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་རྣམས་གནས་ལུལ་
 ཉེར་བཞེད་ཅ་རྟེན་འདུས་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ།། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི།
 སྤྱིང་ཁ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སུམ་སྒྲོར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འདྲེན་མར་ཅ་དེ་རྣམས་ལས་
 མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྷ་མོ་བཞེད་དང་། མོད་པ་བཞེད་བསྐྱེད་ནས། དེ་
 རྣམས་སྤྱིང་ཁའི་ཅ་འདྲེན་བརྒྱུད་དང་། སྤྱིན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞེད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མོས་
 རྣམས་བསྐྱོམས་པས། ལས་རྒྱུད་རྣམས་གནས་ཉེར་བཞེད་ཅ་རྟེན་འདུས་པ་དེ་ལས་སྤྱིང་ཡང་
 རྒྱུད་རྣམས་ནི་སྤྱིང་ཁའི་སྤྱོགས་དྲུང་མཆོམས་གྱི་ཅ་བརྒྱུད་དུ་འདུས་ནས་སྤྱིང་ཁའི་དབྱུས་
 གྱི་ཅ་དབྱུས་མཐུ་རྒྱ་ཉེར་འདུག་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ།། རང་གི་རྩེ་བརྟན་ཞེས་སོགས་གྱི་

དོན་ནི། སྙིང་ཁའི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་རྣམ་གྱི་བྱང་སེམས་མཆོན་པའི་
 རྒྱ་ཡིག་ལས་གཙོ་བོ་དང་། ཉེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་གཙོ་མོ་བསྐྱེད་དེ་རྗེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་སྙིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་སུ་དབྱིད་ཐིག་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཞལ་སྦྱར་
 དུ་བསྒྲུབས་པ་ལས་ནི། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱ་ཁྲིར་ཚུད་ནས་ཉེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ཏེ་སྙིང་
 ཁར་སླེབས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱི་བའི་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་ཡང་སྙིང་ཁར་སླེབས་ནས་དེར་
 དབྱིད་དྲུང་ཐིག་ལེ་པན་ཚུན་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མོངས་པའི་རབ་རིབ་
 ཅད་ནས་གཙོད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ རྣམ་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་མངོན་
 པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྫོགས་པ་མཆོག་རྣམས་
 སྦྱེ་བ་ཡི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། ལུས་དཀྱིལ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་བསྒྲུབས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུད་སྦྱོན་བྱེད་
 བྱང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྣམས་མཐའ་ནས་
 རིམ་གྱིས་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་
 པ་ནི། ཕྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ་རྣམས་ཡིད་
 ལྟར་སྦྱར་བའི་བྱུགས་ཀྱིས་བྱོན་ནས་སྦྱབ་པ་བའི་རྩ་ཁམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་
 པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གསུམ་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་སྦྲགས་སྦྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱང་
 པར་ཅན་དང་འདུ་བ་དང་པོར་རྟེན་ཅིང་། དེའི་མཐུ་ལས་ཞིང་སྦྱིས་དང་ཡང་འདུ་བ་རྟེན་ལ།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟན་སྦྱེས་བསྐྱེད་ཀྱས་པས་དེས་བདེ་སྦྱོང་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་རྫོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཁྲོགས་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱ་གསུམ་བདེ་ལྷག་ཏུ་
 འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གཞན་ཡང་འདོད་འཇོ་ལས། “རྫོགས་རིམ་པས་སྦྱོད་པ་
 བྱེད་པ་ན་གྲུབ་པའི་གནས་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་སུ་བཟོད་དགོས་ལ། དེར་བཟོད་པ་དང་

བཀོད་ནས་བྲག་ས་བྱང་པར་ཅན་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཅི་བས་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞེར་མོས་ནས་དེར་ལྷ་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ལུས་ལ་དེ་ལྟར་
 སྒྲོམ་པ་གཞན་ལས་བསྐྱུགས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། བྱང་ཆོས་གཅིག་བཤད་པར་འདོད་ནས་ལྟར་སྒྲུབ་གི་སྒྱུ་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་
 པར་མི་བྱའོ།”¹ ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ནས་
 གྱེན་ཆེན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་སྒྲོན་ལམ་
 ཅམ་འདེབས་རྒྱ་བྱུང་བའང་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བཟང་ངོ་སྒྲུམ་པའི་དགའ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ།
 ཟབ་གསང་སྒྱུར་བའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་སྒྲོ་གསུམ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་འབད་པར་
 དེགས་སོ།

གཉིས་པ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འདུག་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་སྒྱུ་པར་
 བྱེད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པར་སྒྲོན་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། དབལ་
 ལྷན་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་ཅ་རྒྱུད་དོན། ཞེས་པ་ནས། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྒྱུར་དུ་སྒྲོལ་བར་
 ཤོག། ཅེས་པའི་བར་བྱང་།

དབལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་ཅ་རྒྱུད་དོན།

གྲུབ་མཆོག་ལྷ་ཨི་བ་ཡི་མན་ངག་གིས།

བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བཤད་པས།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤང་པོ་རབ་བསྐྱུས་བ། ༡༡

རྫོགས་རིམ་རྣམས་འཕྲུར་ཆེན་པོ་སྒྲོས་བཅས་དང་།

སྒྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་སྟོན་པ་གསུམ།

1 རྩ་ཅོད་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གསུང་བའི་གསུང་འབྲུམ། 5 འདོད་འཛོ། གཙང་དབང་། ཤོག་གྲངས་ 10036

རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བརྟེན་ཏེ།

མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྤྱད་དུ་སྦྱོལ་བར་ཤོག ། ༡༩

དོན་ནི། ཆོགས་གཉིས་སམ་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 གྱི་ཡི་ཤེས་གྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སྦྱོམ་
 བའམ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་ཏེ་
 རུ་ཀ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་སྦྱོམ་པའི་ཡི་དམ་བྱད་པར་ཅན་འདིའི་ཙྰ་རྒྱུད་ལེན་དང་གཅིག་པའི་
 དོན། གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་པ་ལྷ་ཨི་བ་སྟེ་གསོལ་ཟས་ལས་མཆོན་ཐོགས་པ་ཉ་སྟོ་བ་
 ཡི་མན་ངག ། གྲུ་ལི་ཀླ་ལི་མདུན་བསྐྱོད་ནས། ། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་
 རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོ་འདི་སྟོན་ཆད་སྟོགས་འདིར་ཙྰ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་སྟེས་ངེ་ལྟར་
 བསྟན་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་ལེགས་པར་མ་བཟུལ་བ་དེ་ཤར་ཙྰ་ཁ་པ་བདག་གིས་བདེ་
 མཆོག་གི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་སྟོན་དང་། མངོན་བརྗོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་
 སྟེ་མར་རྒྱུ་ཆེར་རུ་བཤད་པས་ན། ལེགས་པར་བཤད་པ་དེའི་སྟོང་པོ་རུ་བཤད་པ་སྤྱུས་
 པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལམ་ལ་བོགས་
 འབྱེན་པའི་ཐབས་སྟོས་བཅས་གྱི་སྟོན་པ་དང་། སྟོས་མེད་དང་། ལྷན་དུ་སྟོས་མེད་གྱི་སྟོན་
 པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་མི་སྟོན་
 པའི་ཟུང་འཇུག་བརྟེན་ཏེ། འཁོར་བ་སྤྱད་པས་ཤིང་གྱི་རྒྱུ་མཆོར་བྱིང་བའི་མཐའ་ཡས་པའི་
 འགྲོ་བ་འདི་དག་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱད་དུ་སྦྱོལ་
 བར་བྱིང་ནས་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་དབྱེར་མར་སྤྱད་པའི་རྣམས་འབྱོར་དང་།
 རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རྣམས་འབྱོར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(རྒྱུད་དབྱེར་མར་སྤྱད་
 པའི་རྣམས་འབྱོར་)ལ་གསུམ། ལྟེ་བའི་སྟོན་སྤྱི་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་

བཞི་སྟེ་བར་སྒྲོན་པ། དེ་ལས་རྫོང་བཟླས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་
 སྒྲོན་པ། རེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་སྒྲོན་པའོ།
 དང་པོ་(ཉེ་བའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་མེས་ས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྟེ་བར་སྒྲོན་པ་)སྒྲོན་པ་ལ། སྤྱལ་
 པའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་སྒྲོན་སྒྲུབ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་དུག་བྱང་།

སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་སྒྲོན་སྒྲུབ་ལ།

མེས་ས་ནི་བརྟན་པས་ཉི་མའི་འགྲོས་བཅོམ་སྟེ།

རྒྱ་རྒྱུ་ཅན་ལི་ནི་འབར་བ་ཡིས།

སྟོང་ཐུག་དོན་གཉིས་ཅན་ས་རབ་གཡོས་པའི། ༡༣

བྱང་ཚུབ་མེས་ས་རྒྱན་འབར་དང་འཛགས་པ་ལས།

ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་སྟེ་བར་ཤོག །

དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོང་མེས་ས་བསྒྲོམ་བཟླས། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་
 སྒྲོན་དུ་བཏང་། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུད་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ།”^༡
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གནད་བཞི་ལྟར་དུ་བྱས་ཏེ། ཅ་ལམ་སྟོང་བ་ཡན་ཆད་ཉམས་འོག་
 ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉི་ཏུ་ཀ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་
 གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་ཉེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཅན་དང་དུ་མ་
 གདན་སྒྲོན་མ་བྱེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྟོང་དུ་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
 ཅན་ལྷ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ལ་རང་མེས་ས་
 ཉི་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་གཡོ་མེད་དུ་བརྟན་པར་བསྒྲོམས་པས་ཉི་མའི་ཅ་དབྱ་མའི་

^༡ ཉེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི་རྒྱ་རོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྐྱེད་པ། ཤོག་གངས་༡༧༦བཟ ལས་བྱང་བ་རྒྱུད་མི་འབྲསྟེ། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ནི།
 གནད་ནི་བཞི་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

གཡས་ངོས་སུ་གནས་པའི་རོ་མ་དང་། ལྷ་བའི་ཅ་གཡོན་ངོས་སུ་གནས་པའི་རྒྱང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་འགྲོས་བཅོམ་པ་སྟེ་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱིར་གནས་
 པའི་ཅ་རྒྱ་ལི་ཞེས་པ་གཏུམ་མོའི་མེ་ནི་འབར་བ་ཡིས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ལྷག་
 རྟོན་གཉིས་ཅུའི་ནང་ནས་རྩ་བ་དུ་ཞུ་ཞིང་གནས་ནས་གཡོས་པ་ཡི་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཅ་འདབ་རྣམས་བརྒྱད་དེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བབས་པ་དང་སྤྱི་བོའི་ཉྀ་ཡིག་
 ཞུ་བ་འབྲེས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་སྤྱི་བོ་ནས་ལོར་བུའི་ཅིའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་བབས་པ་
 ལས་དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ། བྱང་དགའ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་ཡས་བབས་ཀྱི་
 དགའ་བ་བཞི་དང་། སྤར་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་ཡར་རིམ་བཞིན་བྲངས་
 པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ལ་དགའ་བ་བཞིར་བྱེ་བའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྤྱི་བ་དང་།
 མདོར་ན་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དྲུག་བྱང་སེམས་འཛྲགས་པའི་རིམ་པ་ལས་སམ་དབུ་མའི་
 ནང་ནས་བྱང་སེམས་འབབས་པ་དང་འཛྲགས་པའི་རིམ་པ་ལས་ཡས་བབས་མས་བརྟན་
 ཀྱི་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་དང་སྤྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བར་ལོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་
 པ་སྟེ། ཁམས་དཀར་དམར་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་དོན་དམ་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་སྤྱི་
 ཞེས་པ་རྒྱད་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་སྤྱི་བའི་སྤྱིན་ནི་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱིན་སྟོ་བའི་གཞི་རྒྱ་ཡིག་དང་། སྤྱི་
 རྣ་ད་ལ་བྱེད་ཅེས་གོང་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། ། གཉིས་པ་(དེ་ལས་རྩོར་བརྒྱས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འོད་གསལ་འཆར་བར་སྟོན་པ་)འཆད་པ་ལ། འཇུག་དང་གནས་དང་ལྷང་བའི་རྒྱང་གིས་ནི། ཞེས་
 སོགས་རྟེན་པ་དུག་གསུངས།

འཇུག་དང་གནས་དང་ལྷང་བའི་རྒྱང་གིས་ནི།

སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱི་གདངས། ༡༤

རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པ་ཡིས།།

ལྟེ་བའི་དབུས་གྱི་མཆོག་གི་དབང་ཕྱག་མ།།

རྟོ་ཡིག་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་མཉེས་བྲས་པས།།

འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཆར་བར་ཤོག ། ༡༥

དོན་ནི། སྒར་ལྟར་གནད་བཞི་ལྟར་དུ་བྲས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་དམིགས་པ་
ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། ལྟེ་བའི་ཆ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་སྟོང་བཅུད་ཀྱན་གྱི་ཆ་བ་རྒྱུད་དང་སེམས་
མཆོན་པའི་རྒྱ་ཡིག་གསལ་རྒྱ་དང་དཀར་དམར་ལ་དམིགས་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པས་
སེམས་རྒྱུད་ཐད་བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་རྗེས་བྲས་བྲ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་
དབུ་མའི་ནང་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པ་དྲང་། དམིགས་རྟེན་ལ་གནས་པ་དྲང་བྱིར་ལྟར་བའི་
རྒྱུད་གྱིས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་ནས་སྐྱགས་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རེ་མ་
པ་བཞིན་སྐྱོད་རྗེའི་ས་བོན་ཨོ། གསུང་རྗེའི་ས་བོན་ལྷུང་ཐུགས་རྗེའི་ས་བོན་རྒྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་རྒྱུད་འཇུག་གནས་ལྟར་གསུམ་གྱི་རང་སྐྱད་རྗེའི་གསུམ་གྱི་གདུངས་དང་སྐྱར་བ་
རང་སེམས་རྒྱ་ཡིག་དུ་གསལ་བ་དེས་ཉན་པའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེ་ཆ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་
ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པ་ཡིས་ལྟེ་བའི་དབུས་གྱི་མཆོག་
གི་དབང་ཕྱག་མ་ནི་འདིར་བདེ་ཆེན་དགའ་བཞི་སྟེར་བའི་པག་མོའི་རོ་བོ་གཏུམ་མོའོ། དེ་
ཉིད་ཡོང་ཉི་རུ་ཀའི་རོ་བོ་སྐྱེ་བའི་རྟོ་ཡིག་བྲང་སེམས་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
གྱིས་མཉེས་པར་བྲས་པས་སྟོང་པ་དང་། ལྟེ་བའི་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱ་
མ་བྱི་མར་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཆར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་
དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་
ཤོག ། ཅེས་སྟོན་པའོ།

གསུམ་པ་(རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱད་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་སྟོན་པ་)འཆད་པ་ལ། མཁའ་

དབྱིངས་ཤར་བའི་ནས། འོད་གསལ་འཇུག་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།
 མཁའ་དབྱིངས་ཤར་བའི་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་དུ།
 གསལ་དྲངས་འོད་ཟེར་ལྷ་ཡི་བྱ་བ་ཅན།།
 ཀུན་ད་ལྟར་དཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི།།
 ཤེས་རབ་ཐག་མོར་རོལ་བའི་དགའ་བའི་སྒྲས།། ༡༩

སྟོན་བཅུད་སྟོས་པ་ཀུན་སྟུང་བསམ་གཏན་མཆོག།
 རྗེས་གཞིག་རིམ་པས་འོད་གསལ་འཇུག་པར་ཤོག། ༡༩^{མྱོ་ཀ་ཕྱེད།}

འདི་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། སྟོན་
 ལམ་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྐབ་ཐབས་ལས་རྗེས་གཞིག་གི་སྟུང་རིམ་ཅམ་
 གསུངས་པས་དེའི་སྟོན་དུ་ཉི་བའི་སྤྱིན་སྒྲ་གཏུམ་མོ། རྫོང་བཟླས། དེ་ནས་རྗེས་གཞིག་
 གི་སྟུང་རིམ་བསྐྱེ་བ་དང་བཅས་སྐར་ན་རྒྱང་དབྱ་མར་སྟུང་བའི་ཐབས་ཆང་། འདིའི་སྟོང་
 པར་སྐར་པས་འོད་གསལ་དང་། ལྟར་བཞེངས་པས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འོང་བས་
 བཟླས་པ་བཞག་ནས་རྫོགས་རིམ་རྒྱས་པར་བསྟོམས་ཀྱང་ཆོག་མོད། ལས་དང་པོ་བས་
 བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་པོ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཐུན་རེ་ཅམ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས་ལུས་
 རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་དུ་འཁོད་དེ། ཐོ་རངས་སོགས་དབེན་ཞིང་རིག་པ་དྲངས་
 པའི་དུས་སུ། རྒྱང་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བྱའོ། དེ་ནས་རང་ཉི་རུ་ཀ་ཡབ་ལུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་
 ལ་གནས་པས། ཨ་ཨྲ་སོགས་དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་ངག་དུ་བརྗོད་པ་ལས། ཨྲ་
 ལི་ཀླ་ལིའི་བྲང་བ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྟན་གྱི་དཀར་པོའི་སྒྲུང་སྐུ་འཁོར་སོགས་འཁོར་ལོ་ལྷའམ་
 གསུམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་སྒྲ་བྲག་གཡས་པའི་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་བྱིར་འཕྲོས། སྟོན་གྱི་མ་
 དག་པ་སྐར་ཉི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱར། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་

བསྐྱར་ཤིང་ལམ་ལ་བཀོད། སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པ་ཉེ་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་བདག་
 ཉིད་དུ་བྱས། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེར་མཆོད་ལྷ་སྒྲོལ་ཉེ་གཤོད་ནས་བྱུང་བའི་དབའ་པོ་དང་རྣལ་
 འབྱོར་མ་རྣམས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་ཁྱུ་བ་གསར་
 དུ་སྒྱར་བཀོད་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་འབྲེས་པར་གྱུར་ཉེ། ལྷ་བྱུག་གཡོན་པ་ནས་ཁྱུགས་ཉེ་སྒྲེ་
 བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཆེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་
 ཤར་བ་བསམ་མོ། ཆེ་བ་དེའི་དབྱུས་སུ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ས་བོན་རྩྱི་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་
 བའི་མདངས་ཅན་གནས་པར་བསམས་ལ། ཆེ་བ་རྩྱི་དང་བཅས་པ་ལས་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་
 གསུམ་དབྱེར་མི་སྤྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཉེ་རུ་ཀ་དཀར་པོ་གཡམས་བརྒྱུད་གིས་
 བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་དོ་རྩེ་བཟུང་ནས་ཡུམ་དོ་རྩེ་པག་མོ་དམར་མོ་
 དོ་རྩེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་པ་ནས་མཁའི་འཇའ་མཆོན་ལྷ་བྱུ་བསམ། དེ་ནས་ཡབ་
 གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབའ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་རྒྱ་ད་
 ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲེལ་མོ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་མཁའ་གསང་དོ་རྩེ་དང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྩེ་ཆགས་གྱི་བྱེད་པ་དུ་མ་དང་
 བཅས་སྒྲོམས་པར་ཁྱུགས་པས་དགའ་བཞི་རིམ་བཞིན་བྱངས་ཉེ་དོ་རྩེ་མོར་བྱུར་བདེ་བ་
 ཟློང་བའི་ཆོ། དགྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པར་བསམ། སྒྲར་ཡང་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་སྒྲོམས་པར་ཁྱུགས་པའི་སྐྱུ་མའི་དགའ་བའི་
 སྐྱུ་དང་བཅས་ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་དང་སྐྱུར་མཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་
 ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་དགྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། བསྐྱུ་བྱ་རྣམས་འོད་ཟེར་སྐྱུ་ལྷའམ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་
 བསམས་ནས་སྒྲོད་བཅུད་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་དུར་ཁྲོད་ལ་ཐིམ། དེ་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་

ཐེམ་པ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་བསྟུ། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་
 ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། སྟོན་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་ལ་ཐེམ། བཅུད་རྣམས་འོད་
 དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་
 རྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དེ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞུ་
 རྟེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་རྩྭ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་
 བསམ་ལ། དེའི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་སེམས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ལ། སེམས་བྱིང་ཆོད་དང་
 བལ་བར་གཟུང་། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་ན། དེ་ནས་ཞབས་ཀྱི་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱས་ནས་རྒྱ་དཔེ་ན་ལྟ་བུ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བའོ། རབ་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་མི་དམིགས་
 པར་བསམ་ན་རྒྱུང་ཐིམ་ལུལ་ཆེ་ཞིང་། འདི་ལ་དང་པོར་དམིགས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆེ་མོས་
 པ་ཅམ་མིན་པར་ཡིད་ངོར་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྐྱད་མི་རུས་པའི་དུས་སུ་ནི་རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་
 གྱི་དབྱས་སུ་སྒར་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་བྱས་པས་ཆོག་ལ། ཡིད་ངོར་རིམ་ལྟ་བུ་སྐྱད་རུས་པའི་
 ཆེ་ན་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩྭ་འོད་ནང་གི་ཐད་སོར་མོས་ནས་བསྐྱོམ་མོ། དེ་ཡང་སྐྱད་རིམ་སྟོན་དུ་
 མ་བཏང་ཡང་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་གྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་སོགས་ལ་སེམས་སྒར་ལྟར་
 ཐེན་པ་གོམས་པ་ལས་རྒྱུང་དབྱ་མར་སྐྱད་རུས་པ་འོར་མོད་ཀྱང་། སྐྱད་རིམ་རེ་དང་སྐྱགས་
 ནས་བྱས་ན་རྒྱུང་སྐྱད་པར་སྦྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་
 ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་དང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་
 དང་། རྟགས་ཅན་བརྒྱད། འབར་འཛིག་། དགའ་བཞི། བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྒྱུར་ཏེ་དངོས་སམ་
 མོས་པའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། རམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་
 བའི་དབང་པོའི་གཞུ་རྟེ་འཇའ་མཆོན་བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་
 རྩྭ་འབར་ཞིང་འཕྲོ་བའི་བྱ་བ་ཅན་མེ་ཏོག་ཀུན་དུ་ལྟར་དཀར་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 ཏེ་རུ་ཀ་ནི་ཤེས་རབ་པ་གོ་མོ་དམར་མོར་སྟོམས་འཇུག་གིས་རོལ་པའི་དགྲ་བའི་སྦྱོས་

བརྟན་པ་སྒྲོད་དང་། གཡོ་བ་བརྟུང་གི་སྒྲོས་པ་ཀུན་སྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་
 གི་ལས་རྒྱང་ནམས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏུན་གྱི་མཆོག་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་
 དང་བཅས་ཏེ་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། དེ་ལ་གོམས་ནས་
 མཐར་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པས་འོད་གསལ་དུ་འཛུགས་པ་དང་། དེའི་
 ཆེ་བདེ་སྒྲོང་སྤྱར་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་ཤོག ། ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱང་
 དབུ་མར་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲོང་ཕྱོགས་
 ལྷན་སྒྲིས་གྱི་བདེ་སྒྲོང་མཉམ་རྗེས་སུ་སྒྲོང་བར་སྒྲོན་པ། སྒྲོང་ཕྱོགས་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྒྲི་
 མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་པར་སྒྲོན་པ། དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲིས་ལས་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འབྲུག་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་སྒྲོན་པའོ། ། དང་པོ་(སྒྲོང་ཕྱོགས་ལྷན་སྒྲིས་གྱི་བདེ་སྒྲོང་མཉམ་རྗེས་སུ་སྒྲོང་བར་སྒྲོན་པ་)
 འཆད་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་སྒྲོང་
 ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།

ལྷན་སྒྲིས་བདེ་ཆེན་སྒྲོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་དང་།

ལེགས་སྤྱར་མཉམ་པར་བཞག་དུས་བསྐྱེད་པ་དང་།

ལངས་པར་གྱུར་ཆེ་གང་ཤར་སྒྲོད་བརྟུང་ཀུན་། ༡༩

ཅུ་དང་ཅུ་རྒྱུས་གཉིས་པོ་ཇི་བཞིན་དུ།

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོལ་པར་ཤར་གྱུར་ཏེ།

གཟུང་འཛིན་ནམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་།

ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤོག ། ༢༠

འདི་ལ་གཉིས། དཀའ་བའི་གནད་ལ་གོ་བ་བསྒྲིད་པའི་ཆེད་དུ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་

འབྲུང་བ་འགའ་ཞིག་འགོད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་
བྱུང་སྟེ་མ་ལས། “ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་
བསྐྱུན་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱུངས་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྟེས་པ་ན་མཉམ་པར་བཞག་ལ་བདེ་
སྟོང་སྦྱར་ཏེ་བསྟོམ།”¹ ཞེས་པ་དང་། “དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་འདི་ཡིས་ནི་ས་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་བཟའ་བ་སྟེ་འོད་
གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་མི་སྤང་བར་བྱའོ།”² ཞེས་དང་། “སྟོང་བ་བཞི་གའི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་
དུས་སོ།། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ནི། ཇི་ལ་བྱ་བས། བྱི་དང་ནང་གི་རང་བཞིན་ཉིད། ཆོས་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཅེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་མཐར་འཛིན་
གྱི་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྟོས་ཏེ་བསམ་མི་བྲབ་ཡིན་གྱི་སྟོ་གང་གིས་
ཀྱང་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དེ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་
བར་གསུངས་སོ།།”³ ཞེས་དང་། “སེམས་པ་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་མིན། ཞེས་པ་ནི་བསམ་
གྱིས་མི་བྲབ་བོ་སྟེ་དུ་སེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པ་སྟེ་བརྟག་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
དུ་བཤད་དོ།”⁴ ཞེས་དང་། ཡང་ཙུ་ཆོག་ལས། “བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་དེ་བསམས་ན། དེ་
ལས་གཟུངས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།”⁵ ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན། “བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་

1 རྩ་ཚིང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དུས་དཔེར། འོག་གངས་493 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱག་རྒྱ་
གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱུངས་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྟེས་པ་ན་མཉམ་བཞག་ལ་བདེ་སྟོང་
སྦྱར་ཏེ་བསྟོམ།” ཞེས་སོ།།

2 རྩ་ཚིང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དུས་དཔེར། འོག་གངས་933

3 རྩ་ཚིང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དུས་དཔེར། འོག་གངས་943 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་

དཔའ་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་མིན། ཞེས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་བོ་སྟེ་དུ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པ་སྟེ་བརྟག་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
དོ།” ཞེས་སོ།།

4 ལྟེ་བརྟག། རྒྱུད་འགྲེལ། 2 རྩ་ཚིང་འཕྲོར་གྱི་དབང་བླུག་ཆོན་པོ་ལྟ་ཡི་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་རྟོགས། འོག་གངས་943 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་

པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ།། དེ་བསམས་པ་ནི་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་
 བྱགས་པ་དེ་བསྒྲིམ་པའོ།། ‘བསམས་ན་སྟེ་བསྒྲིམས་པ་དེ་ལས་གཞུངས་འཛོལ་པ་ནི་སྒྲི་
 མའི་སྒྲི་འཛོལ་པའོ།།’¹ ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
 འོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཨྲི་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་སྒྲིང་གཞིའི་དོན་དུ་འདུས་ལ།
 དེའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུའོ།། ཞེས་པ་ནས།
 ‘ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྤྱིར་བ་དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་ལ་ཁྲབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་
 རྒྱར་གསུངས་ཏེ།’² ཞེས་སོགས་དང་། “དེ་ལྟར་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་ལ་བསྟུན་
 མི་དགོས་པའི་ལམ་མདོར་བསྟུས་དང་། དུས་ཆེ་གཅིག་ལ་འབྲུག་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇུག་
 པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་དང་། ཆེ་འདྲིར་སྤྲིག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཀྱང་འབྲུག་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་བ་
 སྤྱི་མར་ཆོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་ཤིན་ཏུ་མི་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཀྱང་འབྲུག་
 པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཕུ་ཐག་ཆོད་
 པར་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བས་བསྒྲིམས་པ་ལས་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་

མི་འད་སྟེ། “བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་དེ་བསམས་ན།། དེ་ལས་གཞུགས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

1 རྩ་ཆོད་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དཔོན་གྲུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། ཤོག་གངས་49བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནད་ནས་བཞུད་པ་
 གཉིས་པ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། ‘དེ་བསམས་ན་སྟེ་བསྒྲིམས་པ་དེ་ལས་གཞུངས་འཛོལ་པ་ནི་སྒྲི་མའི་སྒྲི་འཛོལ་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།

2 རྩ་ཆོད་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དཔོན་གྲུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། ཤོག་གངས་94ན4 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “སྤྱིར་
 སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཨྲི་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་སྒྲིང་གཞིའི་དོན་དུ་འདུས་ལ། དེའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡང་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་ཨེ་
 ཨྲི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུའོ།། དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྲི་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་དང་། དེ་འཕྲོད་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་
 པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་ཡི་གེ་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་བྱ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་བྱ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡང་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་མེད་ན་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་ཆད་རོ།། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 གཅིག་མེད་ན་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་ཆད་རོ།། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་བདེའི་དོ་བོར་བསྟེན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དང་བདེ་ཆེན་ཡུལ་
 ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེས་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོང་མི་ཤེས་ན་ཐིག་ལའི་དོན་མ་ཆད་པས་ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྤྱིར་
 བ་དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་ཁྲབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་འདེབས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།¹ ཞེས་དང་། “བདེ་སྟོང་གི་
ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རིམ་ལྔར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་
མར་དེའི་གོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་ནམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་དང་
རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་དགོས་སོ།།”² ཞེས་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་
རིགས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་དེ། གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རིགས་པ་འོ།།”³ ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆ་བསྐྱེད་
པ་ནི་བདེ་བ་གཞན་གྱིས་མི་ཆོག་པས་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཏུགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དགོས་སོ།།”⁴ ཞེས་
སོགས་དང་། “འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ནང་གི་རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་
ཀྱི་གནད་ཀྱི་ཏུགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཡང་སྐྱུ་ཀྱུ་ལས་གསུངས་ཏེ།”⁵ ཞེས་སོགས་དང་། “བྱང་
སེམས་ཁྱེད་པས་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྟེ་ཚུལ་ནི།” ཞེས་པ་
ནས། “འོན་ཀྱང་རྒྱུད་དབུ་མར་ཁྱེད་པས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་
དགའ་བ་གསུམ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་པར་འཛོག་ཏུ་མི་བྱུང་ངོ་།། རོན་གྱི་དབང་འདི་
གཟེགས་ནས་བརྟག་གཉིས་ལས། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། འདི་ལྟར་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་ནམ་བཞི། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དགའ་
བཞིར་འབྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་ངོ་།།”⁶ ཞེས་གསུངས་ལ།

1 རྫོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་9499

2 རྫོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་9503

3 རྫོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་9503

4 རྫོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་9506

5 རྫོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་9509

6 རྫོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། 5 དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་9510 ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཞོན་ན། “བྱང་
སེམས་ཁྱེད་པས་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྟེ་ཚུལ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལུང་པ་ལས། དེ་རིམ་ལྔའི་འབྱུང་བཤད་བྱ་སྟེ། བདེ་

མེད་པའི་དུས་ནས་པན་ཚུན་འབྲུག་མི་རུང་དུ་གནས་ཤིང་རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་
 ཆ་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འོད་གསལ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགག་བྱ་
 རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མས་གདོད་མ་ནས་གོས་མ་སྟོང་བ་དང་། གྲེ་མ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དགའ་བ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་སྟོ་བྱར་བའི་དྲི་མས་གོས་མ་སྟོང་བར་མ་བཟང་རང་དུས་
 སུ་གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཏྲུག་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་འོད་གསལ་ཞེས་བཏགས་
 པ་ཡིན་ནོ།། བདེ་སྟོང་སྟོར་ཚུལ་ནི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ལས། “ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོར་བ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་བའོ།།” ཞེས་པ་ནས། ‘ཡུལ་
 སྟོང་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྟོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དང་བདེ་
 བ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་ཚུལ་ནི། སྟོ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེད་བའོ།།”⁹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་འཆར་བའི་དོན་
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ་མཉམ་
 གཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བཅུད་གཞན་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དེར་སྟངས་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འང་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་ཤར་བར་མོས་ནས། རྗེས་ཀྱི་ཆེ་

9 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གསུང་པའི་གསུང་འབྲུག། 9 དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ། དབུས་དཔར། ཤོག་གངས་30བ9 ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཞག་ན།
 “ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོར་བ་ཉིད་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་བའོ།། དེ་ཡང་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འོག་ཏུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་
 གཉིས་སྟངས་ཐ་མོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཅུ་མོ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྟོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་ཚུལ་ནི། སྟོ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

བསྐྱེད་སྒྲིམ་པས་ཡུལ་སྤངས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱེད་བའི་ཆེད་ཡིན་
 ཅིང་།”¹ ཞེས་སོགས་དང་། “ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་བ་བསྒྲིམས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཀྱན་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྒྲིམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་
 བའི་དོན་ནོ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རྗེས་ཐོབ་ལ་
 དེ་ལྟར་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱར་ཡང་བྱིན་གྱི་ཐབས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 དགའ་བཞི་ཆོན་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་སྟེལ་བ་རྒྱན་
 ལྷན་དུ་བྱའོ།”³ ཞེས་དང་། “བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏམ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲགས་
 གྱུར་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་
 པའི་སྟོང་པའི་མཐར་ཐུག་དང་སྟོར་ཚུལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ས་
 ར་ཏས། བྱིས་དང་བྱིས་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྤྱི་ཡང་། བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 མེད། ཅིས་གསུངས་པས་རྩལ་ཟད་རེས་ཆོམ་སྤྱི་བར་མི་བྱ་བར་གསང་བ་ལས་གྱུར་ཆེས་
 གསང་བའི་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།”⁴ ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་དེ་ཞིའི་
 མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། དེས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ལེགས་པར་བཞད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་གཞིག་རིམ་པས་འོད་གསལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཅིས་པས་མཐར་
 སྟོང་ཁར་གཞིལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་པོ་ན་༡

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་པོ་ན་༡ ལས་བྱུང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་བ་བསྒྲིམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཀྱན་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྒྲིམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་བའི་
 དོན་ནོ།” ཞེས་སོ།

3 རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་པོ་ན་༡

4 རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། 5 དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། དབུས་དཔལ་། འོག་གངས་པོ་ན་༡

ངར་ནས། སྙིང་གའི་ཁ་སྟོར་བུམ་པ་ཅན། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ། ཁྲབ་བྱེད་ལ་དམིགས་
 པའི་རྫོང་བཟུངས་ཆུམས་བུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོང་རང་ག་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་ཅིང་
 སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱིས་གཉིས་སྒྲིང་རགས་པ་ཞི་བའི་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 སྟན་ཅིག་སྟེན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་དྲང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བྱིང་རྟོན་གྱིས་མི་
 མཉམ་པ་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་བསྐྱེདས་པ་དྲང་། མཉམ་གཞག་དེའི་
 སྟོབས་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ལངས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ནའང་གང་ཤུར་སྟོན་བཅུད་གྱི་སྒྲིང་བ་
 གུན་ཚུ་དྲང་ཚུ་རྒྱབས་གཉིས་པོ་ཚུའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩྭ་པར་ཤུར་བར་གྱུར་ཏེ། གཟུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
 གྲུག་དང་། འཛིན་པ་ཆུམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ལ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་གུན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པར་ཤོག། །ཅེས་
 སྟོན་པའོ།། གཉིས་པ་(སྒྲིང་ཐོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་)འཆད་པ་ལ།
 རིམ་པ་དེ་ཡིས། ནས། རྫོགས་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

རིམ་པ་དེ་ཡིས་དཔེ་ཡི་ལྷན་སྟེན་ལས།།

ཆུ་སྒྲིང་ཤིན་དུ་དྲངས་ལ་ཉ་བཞིན་དུ།།

སྟེ་འབྲུལ་བ་བའི་སྟེང་ནི་ལངས་གྱུར་ཏེ།།

སྟེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་རྫོགས་པར་ཤོག། ༣༠

དོན་ནི། སྒྲིང་བཤད་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་དུ་སྙིང་གའི་དབུ་མར་གཞོལ་བའི་ཐབས་
 ཆུམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་གང་ཤུར་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་ཤུར་
 བའི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡིས་རྟགས་ཆུམས་རྗེ་གསལ་དང་། རྒྱང་རྗེ་སྒྲིང་སོང་
 ནས་སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་ལྷག་མེད་དུ་གྲོལ། ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྤྱོད་ལོ་ཡང་མ་ལུས་པ་འཆི་

རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་སྟེ། གཉུག་སེམས་སྤྲོ་མོས་སྒྲིང་ཉིད་
 འོན་སྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལྟན་སྒྱུས་
 གྱི་བདེ་ཆེན་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ལས་ལྷང་བར་ཙམ་པ་ན་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་
 ལས་ཚུ་རྒྱང་ཤིན་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཉ་འཕར་བ་བཞེན་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་
 བར་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་སྒྱུལ་པ་དུ་
 མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་སྒྱུ་འབྲུལ་དུ་བའི་སྒྱར་ནི་ལངས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱང་སེམས་ཅམ་
 ལས་ལོངས་སྒྱུ་ཏེ་བྱ་ཀ་དཀར་པོའི་སྒྱར་བཞེངས་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆང་ཡང་ཤ་
 རུས་གདོས་བཅས་སྒྱ་མེད་པའི་སྒྱ་མའི་མི་ལྟ་བུའི་ཏྲིང་དེ་འདྲིན་རྟོགས་པར་ཤོག ། ཅེས་
 སྟོན་པའོ། ། གསུམ་པ་(དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲེས་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པར་སྟོན་པ་)འཆད་པ་ལ། སྒྱ་
 མའི་ལུས་མཛེས་ནས། མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

སྒྱ་མའི་ལུས་མཛེས་ཡང་ཡང་འོད་གསལ་དུ།

ཀྱན་དུ་ཞུགས་ལས་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས།

མངོན་དུ་བྱས་མཐར་དཔལ་ལྟན་དོ་རྩེ་འཆད།

སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ། ༣༡

དོན་ནི། སྒྱ་མས་སྒྱལ་པའི་ལུས་བཞེན་དུ་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། མཆོན་
 དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་མཛེས་པར་སྒྲིས་པའི་སྒྱ་དེ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡང་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཀྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་
 སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཉོན་
 སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣལ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་གྱིས་དག་པའི་སྒྱ་མའི་སྒྱ་གཉིས་
 བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་དང་། སྤངས་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་བྱང་
 འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱར་དང་སྐུ་ཐུགས་བྱང་

འཇུག་གི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཆང་བའམ་མངའ་བའི་སྟོབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ། ཅེས་སྟོན་པའོ། ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་
 འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་སྟོན་པ་དང་། ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ན་ཕྱི་མ་མཁའ་སྟོན་ཀྱི་
 ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟོན་དེ་ལ་ཟབ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྟོན་པའོ། ། དང་པོ་(ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་སྟོན་པ་)འཆད་པ་ལ། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ནས།
 འཛེམས་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི།

ཡང་ཡང་གོ་མས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ།

རྟོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ནི།

འཁྲལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལྷུས་འཛེམས་པར་ཤོག ། ༣༩

དོན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གི་མཐུས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་
 ཡས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་
 སྟོན་པ་དང་སྒྲགས་ཏེ་ཡང་ཡང་གོ་མས་པར་བྲས་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 ལྷ་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་རྩྭ་མི་བྱེད་ཅིང་། བར་ལ་འཛེམས་པས་ན་སྟོབ་
 མཐའི་རྟོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ནི་གཉིས་སྤང་འཁྲལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལྷུས་པ་
 འཛེམས་པར་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་རིམ་བུ་དང་། རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ལག་
 མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་རྫོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་ཐོགས་མེད་པར་རྩེ་ཆེར་དུ་མཐུན་ཅིང་།
 གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་སར་སྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་དུས་གཅིག་དུ་བསྟན་ནས་རང་

རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཅིང་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་
 ལག་བདུན་ལྷན་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་དུ་ཆོག་པའི་བྱང་འཇུག་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པར་ཤོག ། ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། གཉིས་པ་(ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ན་ཕྱི་མ་
 མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟོན་དེ་ལ་ཟབ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲོན་པ་)དེ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གོ་འཕང་
 མཆོག་དེ་ནས། སྐྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་གསུངས།

གོ་འཕང་མཆོག་དེ་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ན།

འཆི་ཆེ་རྗེ་བརྟན་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས།

ཡིད་འོང་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲིན་པའི་རྩལ་མའི་སྤྱ།

ངོ་མཚར་ལྷས་བཟང་མང་པོས་བསུ་བར་ཤོག ། ༣༣

དེ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟིན་མཛད་ཅིང་།

ལམ་མཆོག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས།

ནམ་དག་མཁའ་སྐྱོད་གནས་སུ་ཁྱིད་ནས་ནི།

ཟབ་མའི་ལམ་འདི་སྐྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ། ༣༤

དང་པོའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་གཡེང་བའི་དབང་གིས་ཆེ་འདྲིར་མ་
 ཐོབ་ན། འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་གནད་གཅོད་དང་། འཛིགས་སྐྱག་འབྲུལ་སྤང་མི་འབྱུང་བར་རྗེ་
 བརྟན་ཡབ་ཡུམ་དཔེ་བོ་དང་ནམ་འབྱོར་མའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲོག་
 དང་། བདུག་སྤྲོས་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་སྤྲིན་ཆོག་པ་དང་། སྤྲིན་པའི་རྩལ་མའི་སྤྱ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 སྤྲི་མཆོད་པ་སྤྲིན་ཆོག་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བཟང་པོ་མང་པོས་དག་པའི་ཞིང་།

ཁམས་སུ་བསྟུ་བར་མཛད་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བར་ཤོག་ཅེས་
 བཤོ། ། གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ནས་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ་འཆི་བའི་
 འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་དེ་ཉིད་ངོས་ཟེན་པ་དང་། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྐྱེད་པའི་གྲོགས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ལྷགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་
 གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་མཆོག་སྐྱབ་པའི་རྟིག་པ་འཛིན་
 པའི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བཞུགས་པའི་གནས་སྟུག་བསྔལ་དང་
 ཀུན་འབྱུང་གི་མིང་ཡང་མེད་ཅིང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་དུག་པའི་མཁའ་སྟོན་ཀྱི་གནས་སུ་སྤར་གྱི་བསྟུ་བ་དང་བཅས་དངོས་སུ་
 ཁྱིད་ནས་ནི། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་མཆོག་འདྲེ་སྤྱད་དུ་མཐར་ཐྱིན་ནས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་གི་
 གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་སྟོན་མར་གྱུར་
 པའི་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་
 དེར་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགོད་ནས་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སྟོན་བཤོ། ། དེ་ཡང་མཁའ་སྟོན་ལ་
 ཕྱིའི་མཁའ་སྟོན་དང་། ནང་གི་མཁའ་སྟོན་གཉིས་དང་། ཕྱིའི་མཁའ་སྟོན་ལ་ཡང་རིམ་པ་
 དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཁའ་སྟོན་འབྲུག་ལྷགས་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་
 བར་གསུངས་ཏེ། སྤུས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས། “གལ་ཏེ་གཡེང་བས་ཞེས་སོགས་ནས།
 ‘ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྱུའི་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་མཁའ་སྟོན་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་
 དེ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས་མཁའ་སྟོན་འོད་གསལ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་
 པར་བཤད་པ་ནི། དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་དུ་འཇུག་
 བཤོ། ། བཤད་སྒྲུར་ལས། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། བྱང་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྱེད་པ་འགྲོའོ། ། ཞེས་སྤྲས་ཐེན་ཆོད་

བརྗོད་སྟོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མཁའ་སྟོན་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་
བདེ་ཆེན་སྙིང་པོའི་གསུང་ལས། “མཁའ་སྟོན་དུ་སྟེབ་ན་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་ཀན་པོ་ཡང་
ལོ་བརྒྱད་རྒྱལ་ལོན་པའི་ན་ཆོད་ལྟར་འབྱུར་ཞིང་།” ཆེ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་པ། ལོངས་སྟོན་ནམ་
མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བཞུགས་པ། དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་རྗེ་བཙུན་རྟོ་རྗེ་རྣམས་འབྱོར་མ་དངོས་
གྱིས་ཟླ་མ་མཛད་དེ་ཆོས་སྟོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བགྱོད་
ནས་ཆོས་ཉན། ཉེན་དེ་ཉིད་རང་ལ་བྱང་འབྲུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཤིས་ལྟག་ཡིན་
འོ།།”^༡ ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ལ།
རྣམས་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གྲེ་བས་བགྱོད་གྱུར་པ། ཞེས་པ་ནས། གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་
གྲོགས་མཛད་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།།

རྣམས་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གྲེ་བས་བགྱོད་གྱུར་པ།།
བདེ་མཆོག་བཤད་སྐྱབ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པ་འདི།།
ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཐར་འདོད་འབྲུག་དོགས་སུ།།
ནམ་ཡང་མི་རུབ་རིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག ། ༣༥

ཚུལ་དེ་སྐྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་མཐུ་ལྡན་པ།།
འཛམ་གླིང་གནས་མཆོག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ཡི།།
དཔལ་པོ་རྣམས་འབྱོར་མ་ནི་འཁོར་བཅས་གྱིས།།
གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་མཛད་ཤོག ། ༣༦

དེ་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་། གྲེ་བག་ཏུ་རྟོ་རྗེ་

^༡ སྐྱབས་རྗེ་པ་པོང་ཁ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོའི་གསུང་འབྲུལ། བོད། ༤ ཞལ་ཤེས་ཆེག་བརྒྱད་མ། ཤིང་དཔལ་། ཤོག་གངས་༤ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་
བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཁའ་སྟོན་དུ་སྟེབ་ན་ལོ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་ཀན་པོ་ཡང་གཞིན་རུ་ལོ་བརྒྱད་རྒྱལ་ལོན་པའི་ན་ཆོད་ལྟར་འབྱུར་
ཞིང་།’ ཞེས་སོ།།

ཐེག་པ། དེའི་ནང་ནས་པ་རྒྱད་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲུ་ལུས་དང་། མ་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་པོ་བདེ་
 སྒྲིང་འོད་གསལ་གྱི་ཟབ་གནད་རྣམས་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པ་གཞི་ནས་གསོས་ཏེ་བཤད་
 སྒྲུབ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཇམ་མགོན་
 ལྷ་མ་རང་ཉིད་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་རིམ་གཉིས། དབྱ་མའི་གཞུང་། བདེ་
 གསང་གི་སྒྲོར་སོགས་མདོ་སྒྲགས་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤངས་པ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱ་དགོས་ལ། མདོར་ན་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེའི་བསྟོད་པ་
 འོན་དང་ལྡན་པ་ལས། “བག་ཡིད་བརྟུལ་ཞུགས་སྟག་བསམ་སྟོད།། བདེ་སྟོང་ཉིང་འཛིན་
 མཐའ་བལ་ལྟ།། ཟུབ་བསྟན་མཐའ་དག་གདན་གཅིག་ཏུ།། རྫོགས་པའི་སྒྲོལ་འདི་ཁྱོད་གྱིས་
 བྲེས་།།”¹ ཞེས་དང་། “གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབྱམས་གྱི།། དབང་དང་དམ་ཆེག་ལམ་
 དང་འབྲས།། ‘ཀུན་ལ་གོལ་བའི་མཐའ་བཀག་ནས།།’ གསང་བའི་གནས་ཀུན་རྫོགས་
 པར་བཀྲལ།།”² ཞེས་དང་། “སྤྱི་ནང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོས་པ་ལས།། ‘གང་གི་རྒྱས་གདབ་དེ་ཉིད་
 འོན་།། མ་མཐོང་རྣམས་ཀྱང་མིག་བྲེ་ནས།།’ མ་རྒྱད་གནད་ལ་ཤིད་ཟན་བཏང་།།”³ ཞེས་
 དང་། “གསང་སྒྲགས་འཛིག་ཉེན་སྟོད་པ་དང་།། ལྟ་བུ་ཡིད་བྲེད་བཀག་ཅམ་དུ།། ལྱུང་
 ཆེ་དབང་པོ་ཉོག་གི་བྱང་།། དམ་བཅས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱིས་གསོས།།”⁴ ཞེས་སོགས་ཅ་
 འབྲེལ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 ཆེག་དོན་ནི། ལྷ་ནག་བྲིལ་གསུམ། ཉེ་ལོ། ལྷ་རོ། མ་གྲོ། མར་དོ། ལྷ་རངས་ལོ་རྒྱུད་། ས་
 ཆེན་ལབ་སྤྲས་སོགས་བདེ་སྟོང་བྱང་འབྲུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདོད་དགུར་སྟོད་པའི་

1 རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབྲུམ། ཀ བསྟོད་པ་དོན་ལྡན། ཞལ་དཔར་མ། ཤོག་གངས་ 3བ6

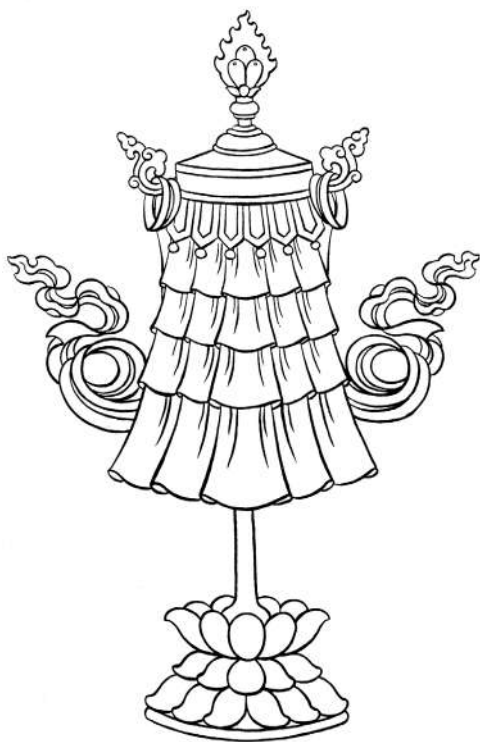
2 རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབྲུམ། ཀ བསྟོད་པ་དོན་ལྡན། ཞལ་དཔར་མ། ཤོག་གངས་ 3བ9 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱང་
 གསུམ་པ་རྩུང་མེ་འདྲ་སྟེ། ‘ཀུན་ལ་གོལ་བའི་མཐའ་བཀག་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།

3 རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབྲུམ། ཀ བསྟོད་པ་དོན་ལྡན། ཞལ་དཔར་མ། ཤོག་གངས་ 3བ3 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱང་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྩུང་མེ་འདྲ་སྟེ། ‘གང་གིས་རྒྱས་གདབ་དེ་ཉིད་འོན།། མ་མཐོང་རྣམས་ཀྱང་མིག་བྲེ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།

4 རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབྲུམ། ཀ བསྟོད་པ་དོན་ལྡན། ཞལ་དཔར་མ། ཤོག་གངས་ 3བ9

ནུལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་གྱེ་བ་སྟེ་གངས་མེད་པས་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་
 བས་ན་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་སྟོན་ཆེར་གྱུར་པ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤུད་
 སྒྲུབ་གྱི་བསྟན་པ་དུས་གྱི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན། རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་པ་
 རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་དང་མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པའི་
 རྟོན་སྟེ་ལུ་མི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གྱི་ནམ་བཤུད་འདོད་འདོད་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་
 ཆེ་ཆུང་། ཅ་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་བ་སྤྲས་དོན་ཀུན་གསལ་སོགས་དོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་ཤོན་
 ཡང་དེ་པན་ཆད་དུ་གསུང་དུ་མེད་པའི་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་དེ་ཉི་ཟླ་ལྟར་
 གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། བཤུད་སྒྲུབ་བྱང་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་སྟོལ་བཅུགས་པ་འདྲི་ཆེས་
 ཆེར་ཉེ་ཆད་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་ནམས་གྱི་འདུག་དོགས་སུ་དུས་
 ཉམས་ཡང་མི་རྒྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཁིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་
 དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཤུད་སྒྲུབ་གྱི་བསྟན་པ་རང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཁིང་མཐུན་རྒྱུན་
 སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྩ་འབྲུག་གྱི་མཐུ་དང་ལྷན་པ། འདྲེལ་སྟོང་གནས་མཆོག་ཉི་
 པུ་ཅ་བཞི་ན་བཞུགས་པ་ཡི་རྟོན་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོས་ལམ་བསྟོལ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅད་
 ཉམས་འབྱེན་པའི་དཔལ་པོ་དང་། རང་སེམས་རྣལ་མ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་པའི་མཁའ་
 འགོ་མའི་ཆོགས་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པར་
 སྐབས་སུ་གང་ལོས་གྱི་སྟོང་ཕྱོགས་དུས་རྟུག་ཏུ་མཛད་པ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་
 མཆོག་གི་བཀའ་སྟོན་གྱུར་ཞལ་དུར་བདག་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྒྱུན་ལྷན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་པའི་འགལ་
 རྒྱུན་སེལ་ཁིང་མཐུན་རྒྱུན་སྒྲུབ་པའི་རྟོན་སྟེ་ཕྱོགས་གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛད་པར་ཤོག་
 ཅིག། ཅེས་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོལ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་མཁའ་སྟོན་དོ་

རྒྱུ་མཐུན་པའི་བདེ་ལམ་བདེ་ཆེན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སེར་ལྷོ་དོན་ཡོད་ནི་རྒྱུ་
 རང་གི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཉན་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ལྷན་མདའ་དགའ་ལྡན་མངོན་དགའ་བདེ་ཆེན་སྤྱིར་གྱི་དབུ་
 མཛད་ལམ་རིམ་པ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆོས་བཟང་གིས་བསྒྲིམ་པ་རིམ་ལྷན་སྒྲོན་པའི་དོན་ཀྱན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྲུབ་པའི་
 རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །རྩ་ཡི།

༡༡༥ ། དཔལ་རྩོམ་འདི་གས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པའི་གཞུང་གི་ཆིགས་
 ལུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་འདྲུག་གཞལ་མེད་
 ཁང་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ཉི་ལམ་ཉུང་ཏུ་
 རྩམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

ལྷ་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་དང་།
 དབྱེར་མེད་མ་ཞོར་ལམ་སྟོན་འི་ཆེན་མེད་།
 བདག་སྙིང་འདབ་བརྒྱུད་ལྟེ་བར་ལེགས་བཞུགས་ནས།
 སྟོན་པའི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་སྟོལ།
 འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་ཉི་ལྷ་ལྟར་གྲགས་པ་འགོ་བ་
 ལྷ་དང་བཅས་པའི་འདིག་ཉེན་གྱི་འདྲེན་པ་དམ་པ་དེས་དཔལ་རྩོམ་འདི་རྗེ་འདིགས་བྱེད་གྱི་ལམ་
 རིམ་པ་གཉིས་ལ་བཏེན་ནས་རྩོམ་འདི་མཇུག་པའི་སར་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་ལམ་དུ་བྱ་བའི་
 ཆིགས་ལུ་བཅད་པའི་སྟོན་ས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ།
 འདི་ལ་གཉིས། བསྟོར་བྱའི་དགེ་ཅ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་བསྟོར་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(བསྐྱོ་བྱེད་དག་ཅ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། རྣམ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་ཤེལ་ཅིག་ངོས་ལ། ཞེས་པ་ནས།
མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

རྣམ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་ཤེལ་ཅིག་ངོས་ལ།

བཙམ་ལྷན་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།

ཉིང་འཛིན་པེར་གྱིས་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟ་བུར།

རབ་བཀོད་སྒྲིལ་དང་མཆོད་བསྟོད་བསྐྱེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ། ༡

རྣམ་དག་རྒྱ་འོད་དུང་དང་ཀུན་ད་ལྟར།

མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས།

དེ་ཡང་ཆེ་འདི་དང་བྱེ་མའི་སྒྲ་ཤེལ་དང་། རང་དོན་ཉེར་ཞི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་
བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲ་ཤེལ་གྱིས་རྣམ་པར་དྲག་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་
སྒྲ་བ་པོའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེལ་བ་སྒྲ་བ་ཆུ་ཤེལ་ལས་བྱུ་བ་པའི་ཅིག་པའི་གཞུགས་སུ་བཀོད་
པའི་ངོས་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་དྲུག་བཞེད་བཞེད་པའི་བཙམ་ལྷན་ལ། ཡོན་ཏན་དུག་དང་ལྷན་པས་ན་
བཙམ་ལྷན་འདས་དང་། རྫོ་རྩེ་ནི་གཉིས་སྒྲ་ཤེལ་པས་མི་བྱེད་པའི་ཤེལ་རབ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། འཛིགས་བྱེད་ནི་ཐབས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེར་
ན། སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱེད་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དོན་དམ་ངེས་དོན་གྱི་རྫོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱུགས་རྩེ་ཁོ་ནས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱེར་ཀུན་
རྩེ་བ་བར་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་བྲག་ཅིང་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཅན། ཞལ་དགུ་
བྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་པའི་བཀོད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྟོང་
པོ་ལེན་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེ་ཉིད་ནི་སེམས་བྱིང་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་ཅེ་གཅིག་པའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕིར་གྱིས་དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ། འཇའ་ཆོན་ཁ་དོག་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་
 སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུར་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱུང་པར་རྣམས་མ་འདྲེས་
 པར་སོ་སོར་གསལ་སྤང་དང་ལྟན་པར་རབ་ཏུ་བཀོད་དེ་བསྒྲོམས་པ་དྲུང་། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་
 གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། རིགས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་།
 དྲང་ངེས་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྒྱུས་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་སྤྲ་ཐིག་བསྒྲོམས་པ་དང་། དག་
 པ་དྲན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད། གཏོར་འབྲུལ། ཉར་བསྐྱུ། ཉལ་བ་དང་། ལྷང་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སྤྱན་དང་སྤྱན་མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་
 རང་འབྲས་བདེ་བའི་མཆོག་འབྱེན་པའི་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དཀྱར་བའི་
 དགོ་བ་རྒྱ་འོད་དང་དྲུང་དྲུང་ཀླུ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་དཀྱར་བ་རང་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གྲང་ཞིག་བསགས་པ་དེ་ནི། འདྲིར་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འོན་
 །ཀྱང་འདྲིར་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་ལས། “མདོ་ལས་འདི་དག་དང་པོར་སྒྲོས་གཅིག་
 ཏུ་བསྒྲོམས་ཤིང་དེ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ནས་དེའི་དགོ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པས་གཞན་གྱི་དགོ་ཆ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དྲག་དོག་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱས་
 པ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་པའི་དགོ་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་བཀྲགས་སམ་སྦྱུམ་
 མོ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། “ངོ་བོ་ནི་རྒྱན་ལས། བཀྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་
 པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་དགོ་ཆ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། མི་ཟད་
 པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ཉོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་
 དགོས་སོ།”² ཞེས་དང་། “མདོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཆ་སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་སྤྱན་མོང་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 3 ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལ། གཙང་དཔལ། འོག་གྲངས་310བ6

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 3 ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལ། གཙང་དཔལ། འོག་གྲངས་317ན3

དུ་བྱས་ནས་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་དགོ་བ་ལས་རབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བ་ཡིན་ཞིང་།”^༩ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་དང་། རི་ལྟར་བསྟོ་བའི་ཚུལ་། དེ་ལྟར་བསྟོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། གཉིས་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟོ་བ་ལ་གཉིས། ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱགས་ལམ་གྱི་རྒྱར་བསྟོ་བའོ། ། དང་པོ་(ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་)ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་དང་། དེས་གདམས་པའི་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྒྱར་བསྟོ་བའོ། ། དང་པོ་(ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་)ནི་དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་ནས། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་ཐེག་མཆོག་དགོ་བའི་བཤེས།

མཆོག་ཉིད་ལྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག ། ༩

དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་བརྟེན་ཞིང་བརྟན་མཁས་པན་འདྲིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཞི་དུལ་སོགས་མཆོག་ཉིད་བརྟེན་དང་། སྡོམ་འབྱུང་རྫོང་སྤངས་སྦྱང་སྡེ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟར་བསྟོ་བ་ལས་གསུངས་པའི་བྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྟན་དུལ་སོགས་མཆོག་ཉིད་དང་ལྟན་པས་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་དབྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་པའོ། ། གཉིས་པ་(དེས་གདམས་པའི་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྒྱར་བསྟོ་བ་)ནི།

༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ་ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་། སྐུལ་སྐྱོད་ཀྱིས་པ། གཙང་དཔེ་པར་། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༡ནས་ ༣༡༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མདོར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགོ་རྩ་སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་དགོ་བ་ལས་རབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བ་ཡིན་ཞིང་།’ ཞེས་སོ། །

ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་པའི་རོལ་ཅེད་དང་།།

འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དུག་སྐྱུལ་ཆང་ལྟ་བུར།།

རིག་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།།

ཕྱིན་དུག་སྐྱོད་པས་རྟག་ཏུ་འཆོ་བར་ཤོག ། ༣

ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་པའི་རོལ་ཅེད། ཅེས་པ་འོག་གི་ལྟ་བུར་རིག་ནས་ཞེས་པ་
དང་སྐྱེལ་བས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་སློན་པ་སྟེ། ཆེ་འདི་
ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཉེད་བཀྱར་དང་། བདེ་སྐྱིད་དང་། རྟོག་ཏུ་སྟོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དངོས་སུ་
བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་བཞི་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ལྷོག་སྟོགས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་མི་འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྟོག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབད་བ་ནི། གྱིས་པ་ཆུང་
དུས་ཀྱི་མ་སོགས་ཀྱི་ཁང་བྱ་བས་ནས་དགའ་བའི་རོལ་ཅེད་སྤྲོ་ཆོགས་པ་བྱེད་ཀྱང་དེས་
ཆེ་འདི་ལ་པན་རྒྱ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཡང་དེ་བཞི་བས་པ་སོགས་བྱུང་བ་ན་ཐང་ཆད་ཆད་དུ་
དུ་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་ལ་གཞོད་རྒྱ་མེད་པ་དྲུང་འབྲུ་བར་སྦྱང་
པོ་ཆུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་། ཉེད་པར་དགའ་བ་དང་།
འཛིག་པར་སྤྲོ་བ། ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ། ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ངེས་པ་
སྦྱང་ཐག་པ་ནས་ཉེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་ཤོག་ཅེས་
པའོ།། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དུག་སྐྱུལ་ཆང་ལྟ་བུར།། རིག་ནས་ཞེས་པས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་བས་བསྐྱེས་པའི་ལུས་རྟེན་དང་།
དག་གཉེན་ལོངས་སྟོད་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་ལྷག་པར་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་
མིང་དང་གོ་གནས་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག །གང་དག་དང་ཉེ་བ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པའི་སྟོག་འགྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་དུག་

དམ་ཆིག་སྟོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར།

བསྐྱངས་པས་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་སྟོད་གྱུར་ཅིག ། ༤

དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སྐྱངས་ནས་རྒྱུ་སྟོད་བྱང་དུ་གྱུར་པ་ན་རྒྱུ་སྟོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་རྩི་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་གིས། རྒྱུ་སྟོད་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། སྟོར་དངོས་རྩིས་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དྲག་པའི་སྟོན་སྟུང་དབང་དང་། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་། ཆིག་དབང་བཅས་བསྐྱར་བས། སློན་བྱེད་དབང་བཞིའི་ཚུ་བོས་སྟོན་གསུམ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དེ་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོན་གསུམ་ཐུན་མོང་བའི་དེ་མ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བརྒྱུས་ཏེ་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྐྱེ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་རྣམས་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞི་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནམ་གུས་པ་བཞུག། དབང་དུས་སྤྲུལ་ཁས་སྐྱངས་པའི་རིགས་ལྟ་སྟེ་དང་སོ་སོའི་དུམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པས་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་འཆད་པ་དང་ཉན་བསམ་སྟོམ་པའི་སྟོད་བྱང་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྟོར་བཤོ།

གཉིས་པ་(ཞུགས་ནས་བསྟོམ་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོར་བ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟོར་བ་དང་། རྩིགས་རིམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟོར་བཤོ། དང་སོ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟོར་བ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་སོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི། སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སྟོན་གཅིག་གིས་སྟོན།

སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་།

སྐྱེ་གསུམ་འོད་བརྒྱའི་བྱ་བ་འབྱེད་བྱེད་པ།

བསྐྱེད་རིམ་ཟབ་མོ་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམས་པ་ལས།

རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་ཤོག ། ༥

དོན་ནི། སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐུན་པ་ཀྱན་རང་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་སེལ་ཞིང་། སྐྱེ་གསུམ་འོད་བརྒྱའི་བྱ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཏེ། འཆི་བ་
དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིད་ངོར་ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་སྐྱེལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟབ་མོ་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་
མཐར་ཕྱིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅས་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པའོ། དང་
པོ་(དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་)ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱེད་ནས་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ།
སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་
གོ་འཕང་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་
པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དང་
བཅས་ཏེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་མངལ་
སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་སྐྱེས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ལས་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མངོན་
པར་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སའི་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་འགལ་རྒྱུན་

འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(སྐུགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་
ཅན་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྐྱེས་ནས་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
འདུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་)དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ལ། སྤྲུལ་གཤེན་
རྩེ་གཤེད་གྱི་ལྷ་ཡི་ཆོགས། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས།

སྤྲུལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་གྱི་ལྷ་ཡི་ཆོགས།

ནམ་མཁའ་གང་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ལ།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས།

རང་གི་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་ཤོག ། ༦

དོན་ནི། རང་གི་སྐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་
ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་བློན་
གསུམ་ལྟན་གྱི་ཅ་བའི་སྤྲུལ་གཤེན་པོའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་འཇམ་
དཔལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡི་ཆོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྦྱིན་པར་སྟེ། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱི་
གང་བུ་ལྟར་གང་བར་བཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་དུ་
གྱུར་བ་སྤྲུལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་གྱི་ལྷ་ཡི་ཆོགས་ལ་མཆོད་ཡུལ་མཆོད་རྣམས་མཆོད་མཁན་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དྲུག་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བྱུག་འཆལ་བ་དང་། བཤགས་པ་ཡི་རང་། བསྟོ་
བཤྲོ་སྐྱབས་འགོ། སེམས་བསྐྱེད། ལུས་དབུལ་བ། ལམ་ལ་བརྟེན་བ། རིགས་ལྷའི་སྟོན་
བཟུང་། ཆོད་མེད་བཞི་བཅས་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་པོ་
རང་གི་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་སྟེ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་སྟོན་ཅུང་
དུ་བྱེད་པར་ཤོག ། ཅེས་པའོ། གཉིས་པ་(དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་འོག་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་

མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཚུལ་)འཆད་པ་ལ། སྤགས་གཉིས་དོན་

ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས།། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས།

སྤགས་གཉིས་དོན་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས།།

བདེ་ཆེན་རང་གི་སེམས་དང་རོ་གཅིག་པ།།

ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རྫོགས་འཆི་བའི་སྒྲོན་སྤངས་ཤིང་།།

འོད་གསལ་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱོབ་པར་ཤོག ། ༥

སྤ་བླ་མ་བ་དང་ལུ་ཐུ་ལྷའི་སྤགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་གསར་དུ་སྒྲོང་པར་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་གདོད་མ་རྣམས་དགག་
 བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲག་པའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་རོ་བོར་སོང་བའི་རྟེན་གྱི་སེམས་དྲུང་གཉིས་པོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་
 བར་མོས་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོང་དངོས་ཡིན་སྟེ་དུང་རྒྱལ་བཞག་ནས་
 བསྒྲོམས་པས། ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་སྤང་གཞི་འཆི་
 བའི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོན་ནམས་སྤངས་པ་སྟེ་ཡིད་དོར་སྤངས་རྣམས། དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་
 པའི་སྒྲོང་བྱེད་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱོང་མདོན་དུ་འབྱུང་བའི་རྣམས་པ་
 བཞག། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྤངས་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོང་
 དུ་སྐྱོབ་པར་ཤོག་ཅིག ཅེས་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་(འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་འགལ་
 རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་)འཆད་པ་ལ། གཏུམ་ཆེན་གཞོད་མཛེས་ཞེས་
 སོགས་གསུངས།

གཏུམ་ཆེན་གཞོད་མཛེས་དབལ་ལྡན་ཁོ་བོ་བཅུས།།

ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ་གཞོལ་བས།།

བདུད་དང་བགེགས་སོགས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་ཀྱན།།

སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱང་ནས་འབྲིན་པར་ཤོག ། ༡

དོན་ནི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱུང་འཁོར་བྱན་
མོང་བའི་དབུས་སུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པ་གཡས་སྐྱོར་
དུ་མགྲོགས་པར་འཁོར་བའི་སྟེ་བར་རང་སེམས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་གཏུམ་ཞིང་དག་ལ་བཟོད་
པར་དཀའ་བའི་དག་ཤུལ་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ན་གཏུམ་ཆེན་གནོད་མཛུས་རྒྱལ་པོ་
དང་། ཅིབས་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ། སྤྱག་བསྐྱུལ་
ཤེས་པ། ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ། གཞན་
སེམས་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་བཅུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་ན་བྱི་ནང་གི་བདུད་དང་བགེགས་རིགས་མ་ལུས་པ་རྩད་ནས་འབྲིན་པ་ལ་བྱུགས་
རྗེ་ཐབས་མཁས་དང་མཐུ་སྟོབས་རུས་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་
ཁོ་པོ་བཅུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ།
རྒྱན་མི་འཆད་པར་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་ཞེན་པའམ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པས། བྱང་ཆུབ་
སྤྱུལ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་བཞི་དྲང་། བྱང་པར་དུ་ནང་གི་གཞུགས་ཅན་གྱི་དག་
རྣམ་ཉོག་གི་བཞེན་པའི་རྒྱང་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་བགེགས་གཉིས་སྐྱང་འབྲུལ་པའི་ཀྱན་
ཉོག་སྟེ། དེ་དག་གིས་མཆོན་བྱི་ནང་གི་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གདོན་
རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེ་དག་གིས་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་དག་བགེགས་བྱེད་མ་ཚོད་གཏོང་
སོགས་མི་དང་། མི་མིན་འབྱུང་པོ། འབྱུང་བའི་གནོད་པ་སོགས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྟེ་དང་
བཅས་པ་ཀྱན་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མ་ལུས་པར་བྱང་ནས་ཉེ་རྩ་བ་ནས་འབྲིན་པར་ཤོག ། ཅེས་
པའོ།། གཉིས་པ་(གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་ཉིན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་

རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དོ་ཡོངས་སྤྱར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་རྒྱ་རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་(གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་)ནི། སྤྱར་འབྱེད་ཀྱི་དབྱུང་སྤྱ་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་སྤྱ་གནས་པ་ཡོངས་སྤྱ་གྲུར་པ་ལས་རྩོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་གཉིས་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་རྩོམ་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཞུ་བ་ཡོངས་སྤྱ་གྲུར་པ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཆོས་འབྱུང་བྱུང་གསུམ་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། དེའི་དབྱུང་སྤྱ་སྒྲིམ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་སྒྲིམ་ཆོགས་རྩོམ་ཆེ། དེའི་སྤྱེ་བར་རྣམ་སྤྱང་གི་ས་བོན་སྤྱི་དང་ཕྱག་མཆན་འཁོར་ལོ་ལས་རྣམ་སྤྱང་བསྐྱེད། དེ་ཡོངས་སྤྱ་གྲུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེ་འཆད་པ་ལ། རྣམ་མང་རིན་ཆེན་ཆོགས་འབར་གཞལ་མེད་ཁང་། ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྣམ་མང་རིན་ཆེན་ཆོགས་འབར་གཞལ་མེད་ཁང་། །

རྣམ་སྤྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

རྣམ་པར་བསྒྲིམས་པས་མ་དག་ཞིང་སྤྱངས་ཏེ། །

རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྱུང་བོག། ༤

དོན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་དཀར་པོ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་འོད་འབར་བ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒྲིམ་བཞི་རྒྱན་ཏེ་བབས་དུར་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱ་རྩོགས་ཤིང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་རབ་དུ་འཕྲོ་བ། རོ་བོ་རྣམ་སྤྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གསལ་ལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་བསྒྲིམས་པས། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་ཡོངས་སྤྱི་དགོས་པའི་ལས་ཀྱི་ལུས་པ་སྤྱངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་གནས་གཞུང་ཡས་ཁང་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་པའོ། ། གཉིས་
པ་(བར་དོ་ཡོངས་སྐྱུ་འཁྲུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་)ནི། དེར་ནི་གྲུར་གྲུམ་ལྷན་པོ་
བཅེགས་པ་བཞིན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དེར་ནི་གྲུར་གྲུམ་ལྷན་པོ་བཅེགས་པ་བཞིན། །

རྒྱ་ཡི་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །

བར་དོའི་སྤྲོད་སྦྱངས་སྐྱུ་ལུས་སྣོད་གྲུར་ནས། །

རྒྱལ་བའི་ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག ། ༡༠

དོན་ནི། གཞུང་ཡས་ཁང་གི་དབུས་དྲར་ནི་ཡོངས་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཨ་ཡིག་
དང་པོ་ལས་གྲུང་བའི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྩིས་མེར་པོ་ལས་གྲུང་བའི་རལ་
གྱི་རྩིས་མཆན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་རང་ཉིད་གྲུར་གྲུམ་ལྷན་པོ་བཅེགས་པའི་
རི་པོ་ལ་ཉི་མ་བྱེ་བའི་མདངས་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཟི་བརྟེན་འབར་ཞིང་འོད་ཟེར་འསྐྱོ་བའི་
རྒྱ་ཡི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྲུར་པ་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྱི་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་སྤྲེགས་མཚུབ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱག་ཁ་ཐུར་
བསྐྱོད་གྱིས་སྐྱེགས་བམ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བར་དོའི་སྤྲོད་པ་སྦྱངས་ཞིང་། ལམ་ཀུན་རྩིས་སྐྱུ་ལུས་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་གྲུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །
ཅེས་སྟོན་པའོ། ། གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འཁྲུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་སུ་དོ་རྩེ་འཛིན་
པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཆཱི་ཉི་ས་པོན་ཕྱག་མཆན་སྐྱེ་ཆོགས་པའི། ། ཞེས་སོགས་ཏེ།

ཆཱི་ཉི་ས་པོན་ཕྱག་མཆན་སྐྱེ་ཆོགས་པའི། །

རིམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་མདོན་བྱང་ལས། །

འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྣམ་འབྱུང་གིས།

སྐྱེ་མིན་སྐྱེད་ཞིང་ལམ་ལྷན་སྐྱེ་འབྲས་པར་ཤོག། ༡༡

ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཟླ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ། ཟླ་བ་དང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་
 པ་དང་། དེའི་དབྱས་སུ་སྐྱེ་ཡིག་བསྐྱེད་པ་ནས་འཇམ་དབལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་
 པའི་བར་ནི། ཉི་མ་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ས་བོན་རྩྭ་ཡིག་དང་དེ་
 ལས་རྩོམ་ཅེ་དགུ་བ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྭ་ཡིག་གིས་མཆན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དུག་མཆན་དང་། སོར་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འཕྲོ་བའི་དོན་བྱས་པ་ནས་།
 ཟླ་ཉི་དོ་རྩེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་བར་ནི། དུ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
 ཚུབ་པ་དང་། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྐྱེད་བཞེངས་པ་ནི། སྐྱེ་རྩོགས་པ་དང་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩེ་བ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་མངོན་བྱང་
 ལས་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དབལ་དོ་རྩེ་འཛིན་གྱི་ཞལ་བྱག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་རྣམ་འབྱུང་གིས། རང་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གི་སྐྱེ་མིན་འབྲས་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེད་ཞིང་ལམ་ལྷན་སྐྱེ་འབྲས་པའི་དགེ་ཅ་སྟེན་པར་ཤོག། །ཅེས་
 པའི་དོན་ཏེ། མངོན་བྱང་ལྟ་པོ་དེ་ནི་རྒྱད་ཁ་སྐྱོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་
 གསུངས་ས་བོན་དང་། ཐུགས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལམ་
 གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་གྱི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་མཁས་སྐྱབ་རྗེས་གསུངས་ཏེ་དབལ་འཛིན་གྱི་
 དག་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་མངོན་བྱང་ལྟའི་སྟོ་
 རྣམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཆན་པ་གསུམ་
 མཆོན་པའི་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཕྱག་ཉི་འོད་སྐྱངས་པའི་
 གཟེ་བཟིན་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དོ།

འབྲུམ་ཕྱག་ཉི་འོད་སྤྲངས་པའི་གཟི་བརྟེན་ཅན།།

རང་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་།།

དེའི་ཚུལ་ནི། འབྲུམ་ཕྱག་ཉི་འོད་དམ་ཉི་འོད་འབྲུམ་ཕྱག་སྤྲངས་པ་སྟེ་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྟེན་ཅན་གྱི་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ལ། སྐྱབ་པ་པོ་རྒྱུ་
 ཉིད་ར་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམས་པའི་ཡིད་རྩི་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ནི་དམ་ཆེག་
 སེམས་དཔའ་དང་། དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་བྱགས་ཀར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་
 པ་བསྐྱོམས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་བྱགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་དབྱུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱོམས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དྲུང་། སྤ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སམ་རྒྱུང་
 དང་། སྤ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་ཏེ། སྤང་གཞི་དེ་གསུམ་སྤྱོད་བྱེད་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུམ་
 གྱིས་རིམ་གྱིས་སྤྲངས་ནས་འབྲས་བུ་སྤྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་སྟོན་པའོ།། བཞི་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་
 འཕང་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་
 སྤྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རང་རིགས་བྱག་རྒྱར་གཞོལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས།། ཞེས་
 གསུངས།

རང་རིགས་བྱག་རྒྱར་གཞོལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས།།

སྤྱལ་བའི་སྤྱིན་གྱིས་ས་གསུམ་བྱབ་བྱས་ནས།། ༡༩

མ་དག་སྟོད་བཅུད་དི་མ་ཀྱན་སྤྲངས་ཏེ།།

དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རྟག་འཆར་བ།།

གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཉིད་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ། ༡༣

དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤེལ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་སོགས་རང་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་བ་བསལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུམ་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མར་བསམས་ལ། སྤྱབ་ཐབས་
 བས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མར་བསམས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསུམ་
 དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་སྒྲོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱི། བདེ་ཆེན་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་རོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱར་ཏེ་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་
 གཏུགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་
 དང་། རྩོགས་རིམ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་
 འབྱུང་བའི་སྒྲོན་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིད་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཛད་པ་ནམས་མཛད་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། རང་རིགས་ཞེས་པ་ནས། ཉིད་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་
 ཤོག། ཅེས་སྒྲོས་པ་རྩིས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡན་ཆད་དང་པོ་སྤྱོད་བར་བསྐྱུ་བའི་ལུགས་
 གཅིག་དང་། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་ལུགས་
 གཉིས་ལས། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལུགས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཐོག་མར་བྱས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། རང་རིགས་ཕྱག་
 རྒྱར་གཞོལ་བའི་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་འདི་ཉིད་འཛིན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་གཉིས་
 ཀ་ལ་སྤྱར་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པས། དེས་ན། རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་
 གཞོལ་བ་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུན་སྤྱོད་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་

རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས། དུས་གི་ཀུན་སྒོར་
 འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་
 བ་རང་དུས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་སྒོ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་
 པའི་བདེ་སྒོར་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་གཙོད་
 པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་དུ་བྱེད་པའི་
 ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་སྐྱེ་བོ་ནས་ཙོར་བུའི་ཅེའི་
 བར་དུ་དགའ་བཞི་འདྲན་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་པབ་པ། སྤར་ཡང་ཡུམ་གྱི་མངལ་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་གནས་སམ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་དུ་འདྲེས་པར་མོས་པ་
 ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་རང་རང་གི་འབྲེན་སྒྲགས་ཀྱིས་སྤྱང་། སྤྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་ཏེ་ཆོགས་ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྟངས་སྤྲའི་འཛིག་ཉན་གསུམ་བྱུ་བར་
 བྱས་ནས་མ་དགྲ་པའི་སྒོ་དུ་གྱེས་སྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་དུག་ལྷ་དང་། བདུད་བཞི་དང་། ཁམས་བཞི་དང་། ཡུལ་དུག་གི་བྱི་མ་ཀུན་སྤྱངས་ཏེ་
 སྒོ་ད་ཐམས་ཅད་དུག་པའི་རྟེན་གཞལ་ལས་ཁང་དྲང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ལྟར་
 ཏུག་ཏུ་འཆར་བའི་གཞན་དོན་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་པའི་བདུག་ ཉིད་ཅན་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ལ་མོས་འདུན་ཤུགས་དག་དང་བཅས་ཡང་
 ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བུའི་མཛད་པ་རྣམས་མོས་ངོ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར་དངོས་སུ་མཛད་པར་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱན་ཆོགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱི་མཆེད་དང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་
 འདིར་བསྟུན།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་བརྒྱས་བརྗོད་

མཐར་ཕྱིན་ནས། འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།
 ཕྱི་ནང་བསྐྱེད་བརྗོད་མཐར་ཕྱིན་བསམ་གཏུན་དང་།
 རྣམ་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་འབྲུལ་འཁོར་རིམ་བཤམ།
 བཏེན་ནས་ཞི་སོགས་རབ་འབྱམས་ཀྱན་འགྲུབ་པའི།
 ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི་འགྲུབ་པར་ཤོག། ༡༩

དོན་ནི། མེ་ཏོག་སོགས་ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་
 ཁམས་དཀར་དམར་སོགས་ནང་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་བཤུད་ཅིར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་འབྲུལ་
 བ་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། དུག་རྒྱ་དང་སྒྲོམས་འབྲུག་བྱས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་མཆོད་པ་དབང་གསུམ་པ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བས་སྒྲོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་
 པ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། གཉིས་མེད་མ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ནས་བསྒྲོད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་དང་བསྐྱེད་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་
 བྱས་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལོ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་
 ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་རིམ་དང་དུག་མཆོན་སོགས་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་བྱན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱང་རང་རང་གི་མན་ངག་ལྟར་ཉམས་སྲུབ་སྒྲུངས་ནས་
 བསམ་གཏུན་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དྲུང་། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འཛིན་མ་རྟེན་ཀྱང་
 རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཉམས་པར་བྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་
 འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རྣམ་དང་། སྒྲོན་དང་། སྒྱིན་སྟེན་ཅམ་གྱིས་ལས་
 རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དབང་ཐོབ་
 ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བ། ལྷའི་སྤང་ཞེན་བཏུན་ཅིང་བསྐྱེད་བརྗོད་
 ཁ་སྐྱོང་དང་བཅས་པ་རྩོགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་པས་རྣམ་ཏེ་ཕྱི་རིམ་སྒྱིན་སྟེན་གྱི་སྒྲོན་ལས་

སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སོགས་པས་ཡི་གེ་བཞི་འཁོར་ནས་བསད་བརྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱགས་
 དང་ཉེན་འབྱེལ་དང་། རྒྱུད་འདི་ནས་བཤད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཞི་
 བ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་རྒྱས་པ་དང་དབང་དང་མཛོན་སྦྱོང་གི་ལས་རབ་འབྲུམས་
 གུན་བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་འབྲུབ་
 པར་ཤོག ། ཅེས་སློན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་བཤད་པས་ལེགས་པར་བྱང་ཞིང་
 བསྐྱེན་སྐྱབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། རྫོགས་སྐྱགས་འབྲུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ལ་བཏེན་ནས་ཞི་
 སོགས་གྱི་ལས་རབ་འབྲུམས་སྐྱབ་པ་ནི། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དངོས་ཡིན་
 ལ། ཐུན་གྱི་མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཉེར་བསྐྱུ་བྱ་བ། ཐུན་མཆོམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 རྣམས་ཀྱང་འདིར་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་གྱི་གནད་ཆང་ཞིང་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སློན་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་ན་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་
 གྱི་བའི་རྒྱུད་སློན་ཏེ། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་འབྲུབ་པ་དང་། གནས་སྐྱབས་སུ་འང་
 ལས་བཞི་ལྷན་གྱིས་བྱུ་བ་སྟེ་བསྐྱེན་པའི་སྟོང་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་
 ཅུས་པ་སོགས་སློན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་བས་འབད་པར་
 རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕྱིར་སློན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱེན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(མདོར་བསྐྱེན་པ་)ནི། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་བུ་གནད་གྱི་དོན། ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སློན་པར་བྱེད་ལ།

ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་བུ་གནད་གྱི་དོན།

མ་ལུས་བསྐྱུས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞི།

སྦྱོང་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལམ་བཟང་གིས།

སྐྱུ་གསུམ་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག ། ༡༥

དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་དབེན་རྩོགས་
 རིམ་གྱི་ཆ་དག་དབེན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་དག་དབེན་ནམ་རྩོམ་ཆེ་མཆོག་པའི་རིམ་པ། སེམས་
 དམིགས་གྱི་རིམ་པ། སྐྱེ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་བཅས་དབལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་གནད་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་འབྱོར་རྣམས་བཞི། ལམ་ལོ་བོ་གསུམ་འབྱོར་པའི་ཐབས་འདོད་ཡོན་
 སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲིག་སྤྱད་དེ་བདེ་
 སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིག་བཅས་དང་། སྒྲིག་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་མེད་གྱི་
 སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་དུང་བཅས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་དག་གིས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་
 སྤྲོགས་དུས་གྱི་ཆེ་འདྲིར་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲིག་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་
 པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་)ནི་
 གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་(ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་)ལ་བཞི། སྤྲུགས་གྱི་རྣམས་འབྱོར།
 དམ་ཆེག་གི་རྣམས་འབྱོར། དབྱེབས་གྱི་རྣམས་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་
 ལ་སྤྱི་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲིག་པའོ། དང་པོ་(སྤྲུགས་གྱི་རྣམས་འབྱོར་)ལ་གཉིས། ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་
 ཚུལ་དང་། སྟོང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་)ནི། སྐྱེ་ལ་པའི་
 འཁོར་ལོར་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ལ། ཞེས་སོགས་རྒྱུང་བ་བཞིས་སྒྲིག་ལ།

སྐྱེ་ལ་པའི་འཁོར་ལོར་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ལ།

སེམས་གཞོལ་རྩེས་གཞིག་སྤྱད་རིམ་མཆོག་གིས་ནི།

ཆེ་ཉིད་རྒྱ་བ་སྤྱི་ཅན་ལམ་བཞག་པས།

ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་སྤྱི་བར་ཤོག ། ༡༦

དེ་ཡང་རིམ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིག་འགྲོ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་དབང་དང་དམ་

ཆོག་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་བ་སྟེད་རིམ་དང་། རྫོང་སེམས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མའི་ནལ་འབྱོར་ནལས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རྫོང་རངས་སོགས་དཔེན་ཞིང་རིག་པ་
 དངས་པའི་དུས་སམ་སྟེ་རྫོང་མའི་དུས་སུ། སྤྱོད་བདེ་བ་ལ་ལུས་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟ་
 དུ་འཁོད་དེ། རྫོང་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་དམིགས་པ་ལུལ་གྱི་གནད་ནི། རང་
 ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་འདྲོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ལུལ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱོད་པའི་འཁོར་
 ལོར་ཉེ། ལྟོ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་དུ་ཉི་གདན་རྒྱུང་དུ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་ཡེ་
 འེས་སེམས་དཔའ་འདྲོད་ལྟ་སྟེ། འདྲོད་ཡོན་ལ་རོལ་བའི་རྩལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ལྟ་ཞེས་
 བའམ་འདྲོད་དོན་དངོས་བྱུང་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་དད་པས་གང་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་
 བར་འདྲོད་པའི་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་སྤྱོད་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་
 རྒྱག་གཉིས་པ་ཡབ་ལུལ། ཡབ་གྱི་བྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་རྩྱ་
 ཡིག་དཀར་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་གཞོལ་བ་སྟེ། རྩེ་རིན་པ་རིར་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་པར་དམིགས་པ་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཉེ་བྱིང་མོད་དང་
 གལ་བར་རྩེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་སེམས་རྩུང་ཟད་བཅོན་པ་ན།
 སྤྱོད་ཀྱི་རྩྱ་ཡིག་དང་ཡབ་ལུལ་གྱི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་
 འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་གྱི་སེམས་
 ཅན་ནལས་ལྟར་བྱས། དེ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་རྩྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་དའི་བར་དུ་བསྤྱོད་
 བའི་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་མཆོག་གིས་ནི་རྩྱ་བའི་རྩ་རྒྱུང་མ་དང་། ཉི་མའི་རྩ་རོ་མའི་
 རང་ནས་རྩྱ་བའི་ལས་རྩུང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གཅན་གྱི་ལམ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཀླག་སྟེ་དེར་
 ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པས་ལྟོ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་འབར། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་
 ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་བབས་པ་ལས་ཡས་བབས་གྱི་དགའ་
 བཞི་དང་། དེ་ཉིད་བྱེད་དུ་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་ལོག་པའི་རིམ་པ་ལས་མས་བཅོན་གྱི་དགའ་བཞི་
 སྤྱི་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆེ་ལུས་དཔེན་གྱི་དོད་བྱུང་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་སྤྱོད་པའི་བདེ་སྟོང་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྤགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །

སྒྲིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་གྲོལ་བྱས་ནས།།

ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བས་ཡིད་ལ་ཁྱུས་ཐོབ་ཤོག ། ༡༧

དོན་མེད། རང་སྐྱོར་བསྐྱོར་བ་དང་གནད་གཞན་གསུམ་སྤར་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས།
 རང་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱུང་གི་རྒྱ་
 ཉིའི་ནང་དེར་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་འགྱུར་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོར་ས་ན་སྙིང་གའི་རྩ་མཐུད་
 འགྲོལ་བ་དང་འོད་གསལ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་འཆར་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་མི་ཞིགས་
 བའི་ཐིག་ལའི་རོ་བོ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ལ་རང་
 སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་དང་། རྩྱི་ཡིག་ལ་གསལ་སྤར་ཐོབ་པའི་
 མཆོམས་ནས་སྙིང་རྒྱང་སྟོག་འཛིན་དཀར་པོ་དམིགས་པས་མར་བྲངས། འོག་རྒྱང་ཐུར་
 སེལ་སེར་པོ་ཡར་བྲངས། སྙིང་གའི་རྩྱི་ཡིག་ལ་གཏུ་ཁ་སྦྱར་གྱི་རྩལ་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་
 བབྱང་བ་བྱུམ་བ་ཅན་དྲང་། རྩྱི་ཡིག་ལས་དབྱེ་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་བྱིར་ཡུང་བ་རྩྱི་དང་།
 ནང་དུ་འཐུག་བ་ཨོྲི་དང་། དམིགས་ཏེན་ལ་ཐེམ་ནས་གནས་པ་ལྷུང་འི་རང་གདངས་སམ་
 རང་སྐད་དང་སྤྱར་བའི་རག་དབེན་རྟོ་རྟེའི་བཟླས་བ་བསྐྱོར་ས་བ་ཡིས་སྙིང་གའི་རྩ་མཐུད་
 མ་ལུས་བ་གྲོལ་བར་བྱས་ནས་རྒྱང་ནམས་སྙིང་གའི་རྒྱ་ཉིར་བསྐྱུས་བ་ལས་བྱང་བའི་སྟོན་
 ཅིག་སྟེས་བའི་བདེ་བས་སྐྱབ་བ་པོའི་ཡིད་ལ་སྟོས་བ་སྟེ། ཡིད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྱུར་བ་ཐོབ་པར་འོག་། ཅེས་བའོ། །གཉིས་བ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱལ་འགྱུར་བཤད་པ་ལ། སྤར་

ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ།

སྤར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས།།

ནང་གི་རྗེས་གཞིག་བསམ་གཏུན་རིམ་བ་དང་།།

ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བའི་ཐབས་མཁས་ལས།།

སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཏིང་འཛིན་འབྲེན་པར་ཤོག ། ༡༩

དེ་ཡང་སྤགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་མཐར་བྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་དེས་སྤར་ཡང་ནལ་འབྱོར་གཉིས་བ་སྤར་བ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱུད་སེམས་སྤྱོད་མོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དམ་ཆེག་གི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲེན་དཔོས་བས་འདི་ལ་ནུང་གི་རྒྱུན་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱི་ལོ་སྦྱོར་བཅུད་སྦྱོར་དུ་བསྐྱུས་ནས། རང་གི་ཕུང་པོ་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་བསམ་གཏུན་གྱི་རིམ་བ་སྤར་སྤར་བསྒྲུབ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་རྒྱུན་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་དང་། མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འདོད་ཆགས་ལས་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ལས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་རྣམས་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེར་བསྐྱུས་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྤྱི་དང་། བྱུང་བར་དུ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་གཉིས་སེམས་སྤྱོད་མོས་སྦྱོར་ཉིད་དོན་སྤྱི་ལོ་སྒྲོ་ནས་ཉོགས་པའི་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་འབྲེན་པར་ཤོག ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྱིང་གའི་སྤྱད་རིམ་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལྟེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་བྲངས་ཏེ་རྒྱུད་དང་བྱུང་སེམས་སྦྱོར་གར་འདུས་པའི་དགའ་བཞི་སྦྱོར་བཞི་དང་སྤར་བའི་བདེ་སྦྱོར་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་བ་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྦྱོར་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་

དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་ཟུང་འབྲུག་གི་སྐྱར་ལྷང་ཚུལ་བཤད་པའོ། དང་
པོ་(དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བཤད་པ་)འཆད་པ་ལ། དབང་པོའི་གཞུ་ལྷར་ནས། ས་བོན་བྱང་འབྲིན་ཤོག །
ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ།

དབང་པོའི་གཞུ་ལྷར་དྲངས་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཆུ་འཛིན་ཞུ་བ་བཞིན།

སྐྱངས་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།

བདེན་པར་འཛིན་པའི་ས་བོན་བྱང་འབྲིན་ཤོག ། ༡༠

དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཆོན་ལྷར་དྲངས་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་གཞིག་པ་
དང་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཆུ་འཛིན་ཏེ་
སྐྱིན་ཞུ་བ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྐྱངས་པས། སྐྱ་དེའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་ནས་རྣལ་
འབྱོར་པའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ངོར་གཉིས་སྐྱང་སྤྱོད་ཡང་དག་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རམ་རིམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཉོན་སྐྱིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཀུན་བྱང་ནས་ཏེ་ཅ་བ་ནས་འབྲིན་
པར་ཤོག ། ཅེས་སྒྲོན་པའོ། ། གཉིས་པ་(དེ་ལས་ཟུང་འབྲུག་གི་སྐྱར་ལྷང་ཚུལ་བཤད་པ་)བཤད་པ་ལ།
དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལས།

དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལས།

མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ།

དོན་དམ་འོད་གསལ་ཐུགས་དང་མཉམ་སྦྲུང་བའི།

ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་འབྲུབ་ཤོག ། ༡༡

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་

སེམས་དེ་ཉིད་ལས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་འཛོལ་བ་དང་། བྱང་འཇུག་
 པ་དེས་སྤྲར་ཡང་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྤྲ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་
 པའི་འཇུག་ལས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དྲག་པའི་སྤྲ་མའི་སྤྲ་དང་། ཐུགས་དོན་དུ་མ་
 བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྤྲ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་
 གཅིག་པའི་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་སྤྲ་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་པའི་རང་སྤྲ་གི་རིག་མ་དྲང་མཉམ་པར་
 སྤྲོར་པའི་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉོགས་པ་བྱང་འཇུག་འབྱུང་པར་
 ལོག་ཤིང་། ཅེས་པའོ། ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྩི་སྤྲོད་
 རས། བདེ་ལྷག་འགོད་པར་ལོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

རྣམ་མཁའ་རྩི་སྤྲོད་སྤྲ་ལའི་བདག་ཉིད་ཅན།

ཁ་སྤྲོད་བདུན་ལྷན་གོ་འཕང་མཛོན་གྱུར་ནས།

མཐའ་དག་འགོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ།

སྤྲོད་ཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་ལྷག་འགོད་པར་ལོག ། ༡༡

དོན་ནི། སྤྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལེགས་པར་
 བསྐྱབས་པས་མི་སྤྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྱུང་པའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། སྤྲ་མའི་བྲིན་
 ལས་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས། དབང་བཞི་པ་བྱང་
 འཇུག་གི་གདམས་ངག་མཉམ་སྟེ། ཐུག་རྒྱ་དང་སྤྲོམས་པར་ཁྱགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས།
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོམས་
 པས་ཤེས་བྱའི་སྤྲོབ་པ་གཉིས་སྤྲ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་
 རས། ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་མཐར་ཐུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། སྤྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྲོད་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་མི་སྤྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྲོད་ཀྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རྩི་སྤྲོད་
 གནས་ཀྱི་བར་སྤྲོད་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གནས་པའམ། རྩི་སྤྲོད་རྣམ་མཁའ་

གར་བྱལ་ལ་སྐྱེ་ཡིས་བྱལ་བའི་སྐྱེ་ལྡེ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་འདྲེ་བདུག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་
 བདུན་དང་ལྡན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་སོ་བདག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། མཐའ་དུག་འགྲོ་
 བ་འདྲི་ཀུན་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཏེ། སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་གོགས་
 མེད་པར་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་འགྲོད་རྒྱས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་འདུན་པ་ཤུགས་
 དག་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཆང་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་དགོས་
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། “ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། ‘འདུན་པའི་ཅ་ན་
 རབ་ཏུ་གནས།’ གང་གིས་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བཟབ་པ། ‘དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་འགྱུར།”¹
 ཞེས་སོ།། སྐྱེ་ལྡེ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ཆོས་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ཡོངས་སྐྱེ། སྐྱེ་ལྡེ་དང་
 ལྡར་སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 རམ། ཡང་ན། ཡེ་ཤེས་ལྡེ་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡར་ཤར་བ་སྟེ།
 རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ། ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ནི། མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོག་བྱ་སྐྱབ་ཆོས་དབྱིངས་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྡེ། འོན་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཁས་པ་དག་དབང་གྲགས་
 པས། “ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད།། སྤྱིང་རྗེས་ཡོངས་གང་
 རྒྱན་མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད།།”² ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྐྱེ་མཆན་དཔེས་སྐྱས་པ།
 རང་སྤང་གི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ། དུམ་དང་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་
 བདེ་ཆེན་དང་ལྡན་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ།
 ཐུགས་རྒྱུད་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ། འགོག་པ་མེད་པ་སྟེ། འཁོར་བ་མ་སྤྱོདས་ཀྱི་བར་

1 རྟེན་གཤམ་ དཀོན་བཅེགས། ག ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ། བམ་སོ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་324ནང་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་
 པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འདུན་པའི་ཅ་ལ་རབ་ཏུ་གནས།’ ‘དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་སོབ་པར་འགྱུར།’ ཞེས་སོ།།
 2 རྟེན་གསུམ། རྒྱུད་འབྲེལ། བེ བཞི་ཏ་དག་གི་དབང་བྲུག་གྲགས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་240ནང་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད།། སྤྱིང་རྗེས་ཡོངས་གང་རྒྱན་མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྤྱི་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞུགས་
 པ་དང་བདུན་ནོ། ། རྣམ་དག་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ལས། ། ཞེས་བ་ནས། འབྲལ་
 བ་མེད་པར་རྩེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའི་བར་ནི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་
 འདིར་སློན་ལམ་བཏབ་པའི་དགེ་བ་བསྡུ་བ་ལ་སྤྲར་བ་སྟེ། རོན་གོ་སྟོལ། ། ཞེས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི། དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་རོན་སློན་ལམ་གྱི་སློན་ནས་འཆད་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་བ་རྩུང་འདུག་གཞལ་
 མེད་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཉེ་ལམ་ཉུང་དུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རང་ལོ་དུག་ཅུ་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་སྟག་
 ལོར་རྒྱུང་པོ་རི་རིག་དགོན་དུ། བདག་ཅག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ཆོས་
 ལུན་ནས་མཆན་གཞན་སྟོན་པ་ཆེ་དབང་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་དྲུང་དུ་མཇལ་བཅར་ཞུས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་
 འབྲི་འདུན་ཡོད་མུས་ཐོག་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་། འདི་ལ་གཅིག་མཇལ་དང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་སྟོན་སྟེ་
 སློན་འགྲེལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོའི་དཔེ་ཞིག་གནང་བྱུང་བས་ཉེན་འགྲེལ་མ་བསྐྱེགས་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 བརྟེན། དེ་ལས་སློན་ལམ་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་རྩུང་འདོན་བྱེད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས་ནས་གིས་ཐེན་མ་
 ཐག་སྟུན་ཞུ་བསྟར་བར་ལེགས་པོའི་དབུགས་དབྱུང་ཐོབ་ཅིང་། སྤར་ཡང་རང་གནས་རི་ཁྲོད་དུ་འཕྱོར་སྐབས་
 ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོར་གཟིགས་འབྲལ་ཞུས་པས། རོགས་གཅོད་བཀའ་སྟོབ་
 དང་འགྲེལ་ཅུང་ཟད་བསྟུས་དག་པའི་གསུང་རྩུང་ཐེབས་པར་བརྟེན། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཆང་བར་
 གྲས་ཉེ་སྡུ་མ་ལས་རྒྱས་སུ་བཏང་བར་མ་ཟད། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྩ་ཆོག་རྣམས་
 མཐར་ཆགས་སུ་འགྲེལ་པའི་ཁྲལ་དུ་བྲས་ནས་སྟེ་ལྷ་ས་ན་མཚན་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། ། ཚུལ་འདིར་འབད་
 པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་འཇམ་མགོན་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བ་དང་།
 རི་ལྷར་སློན་པའི་རོན་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ། བྲིས་བཤུས་ཡི་གེ་པ་ནི་ཚུ་འབྲོང་དགོན་
 གྱི་བྱ་རིགས་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་བསྟན་པས་བཀྱིས་པ་འགོ་རོན་འཕེལ། །

༡༡༥༥ བཙུག་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་བསྟན་
 བ་བྱ་ཚུལ་གྱི་དུམ་པ་གསལ་བར་བཀོད་པ་བསྒྲ་
 དཀར་མོའི་དགའ་ཚེལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

ལྷ་མོ་སྤྱི། ལྷན་གྲུབ་ཆོས་སྤྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོས་བར། ལྷ་ཆོགས་སྤྱི་སྤྱི་
 འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་མ་
 རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། ལྷ་ཆོགས་མཆོད་དཔེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་།
 མཐེན་བཅེའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ལྔའི་ཐེར་འཕྲེང་གིས། ཚོད་དུས་རྒྱད་པའི་སྤྱག་རུམ་ཀྱན་
 སེལ་བའི། བཙུག་ལྷན་གདུགས་དཀར་ཅན་ལ་གྲུས་བས་འདུད། འཕགས་མའི་གསང་
 གསུམ་མགོན་དུ་འགྲུགས་བྱེད་པའི། བསྟན་ཡིག་བསྒྲ་དཀར་མོའི་དགའ་ཚེལ་ཞེས། འདི་
 ན་བཞད་དོ་སྤྱི་བཟང་བྱང་བའི་ཆོགས། ད་ནི་དོན་ལྷན་སྟོང་པོ་ལེན་བར་རིགས། དེ་ལ་
 འདིར་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྟོན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཆོད་དང་། བསྟན་པ་བྱ་བའི་རིམ་བཤོ། དང་པོ་(སྟོན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་)ནི། འཆད་པར་
 འགྲུར་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་མེད་ན་སྤྱགས་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་བསམ་
 གཏན་བྱི་མ་ལས་གསུངས་ལ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་བར་རྣམས་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས་
 གསུངས་ཉི་ལྔལ་འདི་ནི་བྱ་སྟོན་གཉིས་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་གྲུབ་ལས། “རིགས་དང་རང་བཞིན་

མཐུན་ནམས་དང་། ལས་ཀྱང་ནམ་པར་དབྱེད་ནས་ནི། རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཡི། གསང་སྤྲུགས་ལ་ནི་བསྟན་པ་བཅས།^༡ ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྟོན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྟོན་པའི་བསྟན་པ་བྱའོ།

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་(སྟོར་བ་)ནི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལས་ཐུན་མོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཐོབ་ན་ལེགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཡང་བྱ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཆད་ལྡན་དང་བསྟོན་བསྟུན་ཀྱི་ལུང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱབ་པ་པོས། དུས་ནི། དགུན་ཆེ་ཐ་ཆུང་དང་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་དང་དབྱེད་ཆེ་ར་བ་དང་འབྲིང་དང་དབྱུར་ཆེ་ར་བ་བཅས་ཀྱི་ཡར་རོ་དང་། རངས་པར་དང་སྟོན་ཀྱི་དུས་ནི་དངོས་བྱུབ་མཆོག་དང་ཞི་བའི་ལས་ནམས་བྱ་བའི་དུས་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱན་ལ་ཤིས་པའི་དུས་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཆེ་བྱེད་དང་། ཉི་ཆེ་གཟས་ཟེན་པ་དང་ཆོས་གཅིག་དང་། གསུམ་དང་ཕྱ་དང་བདུན་དང་བཅུ་གསུམ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ནམས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་སྐར་ཆོས་གངས་བཟང་པོའི་དུས་སུ། སྤྱབ་པའི་གནས་ནི་དཔེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་ལ་བཟུང་ཤིས་ཤིང་བྱེན་ཆགས་པའི་རི་བོའི་ངོས་ལ་སོགས་པར་གནས་ཁང་བྱེ་རོར་ལེགས་པར་བྱས་ལ། ཇི་བཟང་དང་བ་བྱུང་གི་རྒྱས་ཆག་ཆག་གདབ། མེ་ཏོག་གཅེལ་དུ་བཟུང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་ཡིད་མ་གྱི་བྲིས་སྒྲུ་རང་དང་ཞལ་སྟོན་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས་བཤམ། ཉེན་གྱི་མདུན་དུ་སྟེགས་བྱ་གཙང་མའི་ཁར་གས་ཆག་སོགས་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་གཙང་མར་ཤ་ཆང་སྟོག་ཅོང་སོགས་མི་གཙང་བའི་རིགས་དང་། ཇི་མི་ཞིམ་པ་དང་། རོ་ཁ་བ་དང་། ཆ་བའི་སྤྲན་གྱི་རིགས་དང་། ཆོད་མ་དང་། བཟའ་བཅའ་རྟེན་པའི་རིགས་དང་། བཟུང་མི་ཤིས་པའི་རིགས་ནམས་མ་འདྲེས་པར་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་དང་། དུག་རིགས་མེད་པའི་སྤྲན་སྤྲ་ཆོགས་བཏབ་པའི་བྱེ་གཙང་མ་མར་ཁུས་སྤྲས་པའི་ཟན་ལས་ཡིད་མ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་རྒྱས་གཏོར་དཀར་པོ་སྟོན་པ་ལྗོངས་བ། བད་འདབ་བཞི་དང་མཐེབ་སྤྲས་སྟོར་བ་རྒྱན་སྟོས་

^༡ རྟེན་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཐ་ལེགས་བྱུབ་ཀྱི་རྒྱུད། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་པར་བྱེ་བ། ཤོག་གངས་༡༩༤བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། 'ལས་ཀྱང་ནམ་པར་སྟོན་ནས་ནི།' ཞེས་སོ།

ཅན། གཡས་སུ་བཀའ་སློང་ལེགས་ལྷན་མཆོད་གསུམ་ལ་དམར་གཏོར་ཟུར་གསུམ་ཤ་ཁག་གིས་བརྒྱན་པ་
 གསུམ། གཡོན་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། རྒྱལ་སྐྱོང་བཅུ། གཞི་བདག་བཅས་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་དཀར་གཏོར་གསུམ་
 བཟོ་དབྱིབས་སོགས་སྤྱི་དང་འབྲུལ་བར་བཤམ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་རྒྱ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་མདུན་གྱི་
 མཆོད་པ་ཉིད་སྤྱི་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་གཡས་ནས་འགོ་བཅའ་ས་པ་དང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་མཆོད་པའི་
 ཡོ་བྱད་ཅི་འབྱོར་དང་། རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་ཆ་གསུམ་གཏོར་བ་སྐབ་ན་དེའི་གཏོར་མ་དང་།
 རྒྱལ་མའི་ཉིན་དགོས་པ་བག་གས་གཏོར། གཞི་བདག་གཏོར་མ། མཆོས་མཐོང་ལྷ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་དཀར་གཏོར་
 རྒྱལ་པོ་བད་འདབ་བཞི་པ་ཅན། མཆོད་པ་རྒྱ་གཉིས་ཉིད་སྤྱི་དང་བཅས་པ་བཤམ། རང་གི་མདུན་དུ་རྫོང་
 འི་ལོ། བཟང་འཕྲེང་། བསང་རྒྱ། གུལ་ཡུངས་སོགས་འདུ་བྱས། སྟན་གྱི་འོག་ཏུ་ས་དཀར་རམ་འབྲུ་དཀར་གྱི་
 གཡུང་བྱང་ཆོས་སྐྱོར་རིས་དང་། དེའི་སྤྱི་དང་གདན་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མཐོ་ཞིང་འཕོལ་བར་ཀུ་ཤ་དང་དུར་བ་ཅེ་མོ་
 བད་དུ་བསྟན་ནས་མ་འཁྲུག་པར་བཟུམ་པའི་ཁར་གདིང་བ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་། མཆོས་མ་གཡོག་པ་རིགས་
 བཅུན་ཞིང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ། དད་པ་དང་བཅོན་འབྲུས་དང་སྟོང་སྟོང་བས་ཆེ་བ། བསམ་པ་བཟང་ཞིང་མི་སྦྱོར་བ།
 བརྟན་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་ངེས་ཅན་གཅིག་དང་། དེ་ན་བའམ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་མཆོས་མ་གཡོག་
 རྒྱུད་ཅིས་གྱི་གཞན་གཅིག་གཉིས་ཅམ་དང་། རང་གི་སྤྱི་མ་མཆོད་གོགས་སྟན་པ་སོགས་མཆོས་མ་འོག་ཏུ་
 གཞུག་དགོས་ནམས་དང་། ཆས་ཀ་ཅ་ལག་སོགས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ཆེ་འདི་ནས་སྤྱི་མ་པ་དེ་དམིགས་
 འོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་བྱ། དེ་ནས་ཕྱི་རྩི་ཕྱི་བ་རི་ཆེད་ལ་བབས་པ་ན། རྒྱབས་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་ཉིད་
 རྒྱུད་ཅིག་གིས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་བྱུང་བར་བསམས་ལ།
 བསང་རྒྱ་སྐབ་པ་ནི། ཨོྃ་ཅཱ་མཱ་རྡོ་རྒྱུ་པཌ་ཀྱིས་བསངས། སྐྱ་བླ་མས་སྐྱངས། སྟོང་པའི་རང་
 ལས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་དཀར་པོ་མཆོད་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་
 བད་དུ་བྱམ་རྒྱུ་སྟོང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིག་གི་མཐར་སྐྱགས་
 གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་
 རྒྱལ་ས་ཀུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ནམ་པར་སྐྱན་བྱངས་ཏེ་བྱམ་

བའི་ཚུ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཨོྫ་ཏྲི་ལྷན་ཏྲི་སྤྲུ་དང་། ཇི་ན་ཇི་ག་བརྒྱ་ཅ་ལ། ཨོྫ་ཅ་ཐ་མཐུ་རོ་ཁ་
 ཏ་ཏྲི་པའ། བརྒྱ་ཅ་འཕ་ཉེར་གཅིག་ཅམ་བཟ། སྤྲུགས་སྤེང་གདན་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་
 བྱམ་པའི་ཚུ་དང་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་གཞི་བདག་དཀར་ཕྱོགས་པ་ནམས་ལ་གཏོར་
 མ་བསྐྱོས་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། དེ་ནས་ཁོ་བོའི་མཆོད་པ་བྱ་རྒྱུ་སྤྱི་ལྟར་བརྒྱབ། རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་
 ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཁོ་བོའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲུན་
 དངས། ཨོྫ་བཟླ་མཐུ་ཁོ་ཏྲི་ཏྲི་སྤྲུ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་བཟླ་ས་མ་ངེ། ཏྲི། ཡེ་ཤེས་བསྐྱལ་པའི་མེ་
 ལྟར་འབར་བའི་འོད། མ་རིག་འདོད་པའི་སྤྲུན་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྟེག། ཁྱེ་སྤང་གཤེན་
 ཇིའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དཔའ་མཆོན་སྤྲུག་སྤྲུགས་ཅན།
 ལོག་འཕྲེན་སྤྲུན་པོའི་མཐའ་གཞོན་དག་འདུལ་བ། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་བོ་བཞུགས་སོ་
 འཆལ། ལོག་འཕྲེན་འདུལ་བའི་སྤྲུ་དུ་སྤྲུན་འཕྲེན་ན། འགོ་བའི་དོན་ཕྱིར་མཆོད་གྱིས་
 གཤེགས་སུ་གསོལ། ཨོྫ་བཟླ་མཐུ་ཁོ་ཏྲི་ཏྲི་སྤྲུ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨེ་ཕྱེ་ནི། བྲ་ཕ་ར་སད་ཀ་
 རི་ཨཱྲི་བྲ་ཏྲི་ཏྲི་སྤྲུ། བརྒྱ་ག་མ་ལ་ཡེ་སྤྱི། ཨོྫ་བཟླ་མཐུ་ཁོ་ཏྲི་ཏྲི་སྤྲུ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་བྲ་ཕ་ར་
 སད་ཀ་རི་ཨཱྲི་ནས་ཤུའི་བར་གྱིས་མཆོད། ཏྲི། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་ངང་ཉིད་
 ལས། འཇིག་ཅེན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་སྤྲོང་ཞིང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་འཇིགས་
 བྱེད་སྤྲུར་སྟོན་བ། ཁོ་ཆེན་འབར་བའི་ཆོགས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་
 དང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། སྤྱི་ཡི་ཆ་ལུགས་བྲ་བྱེད་ཇམ་སྟབས་ཅན། གསུང་གི་ང་
 རོ་འབྲུག་སྟོང་ཕྱིར་བའི་སྤྲུ། མ་ལུས་དབང་དུ་སྤྲུད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། ལྷག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་སྟོན་མཛད་ཅིང་། སྤྲུགས་པའི་མཆོན་ཆ་སྤྲུ་ཆོགས་བྱག་ན་
 བསྐྱམས། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅད་ནས་འཛོམས་མཛད་བ། སྤྱི་ལ་གདུག་རྒྱན་
 གྱིས་བརྒྱན་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟར་འབར་བའི་སྤྲོད་དཀྱིལ་ན།
 དཔའ་བོའི་སྤངས་སྟབས་བརྒྱུ་མཆོད་དུ་བཞུགས། ཉི་ཟླ་འབར་བའི་སྤྲུན་གྱི་

སྤང་མིག་གིས།། བགོགས་དབྱང་བསྐྱེགས་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།། གཏུམ་
 ཆེན་དུས་མཐའི་མེ་ལྷུང་གཟི་བརྗིད་འབར།། སྒོ་ག་སྟོང་འགྲུ་འབྲའི་ཁྲོ་གཉེར་མཆེ་བ་
 གཅིགས།། རམ་པའི་ང་རོ་འབྲུག་སྐྱ་སྟོང་བཞིན་སྒོ་ག། ཁྲོ་རྒྱལ་བགོགས་ཆོགས་
 འདུལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།། སྤྱི་ འདིགས་པའི་སྤྱི་སྐྱ་དེས་སྒོགས་ཤིང་།། བགོགས་
 རྣམས་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་པ།། དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟོལ་བའི་ལྷ།། བགོགས་ཀྱི་
 དག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།། ཞེས་རྒྱུ་དབྱང་དུ་ཁོ་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད། གཏོར་མ། ཅན་
 མཉུ་རོ་ཤུལ་བསངས། སྐྱ་སྐྱ་ལས་སྐྱུངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཡངས་
 ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བགོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོ་ལྷ་མཉུ་ ལན་གསུམ་བཛོད། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། བསྟེན་སྐྱབ་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགོགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་མདུན་དུ་
 བཀྱག་པར་གྱུར། ཨོ་སྐྱ་བེསྐྱུན་ན་མེས་ན་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་རྒྱུ་བེ་ཤུ་ཁེ་རྒྱ་སྐྱ་ཏེ་ལྷ་ཏེ་
 སྐྱ་ར་ཏ་ཏེ་མི་ག་ག་ན་ཁི་གི་རྒྱ་དྲོ་བ་ལོ་ཏ་ཡེ་སྐྱ་སྐྱ། ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་བསྟོ། ཨོ་སྐྱ་སྐྱ་ནི་
 སྐྱ་སྐྱ་ཏུ། གི་རྒྱ་གི་རྒྱ་ཏུ། གི་རྒྱ་པ་ཡ་གི་རྒྱ་པ་ཡ་ཏུ། ཨོ་ཨ་ན་ཡ་ཏོ་རྒྱ་ག་ལན་བེདྲ་རྒྱ་རྒྱ་
 བཟོ། ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་ཆངས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསྟོ། སྤྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ས་གཞི་
 ལ་གནས་པའི།། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བགོགས་ཆོགས་ཀྱན་ཉོན་ཅིག། ང་ནི་གནས་འདིར་
 བསྟེན་སྐྱབ་ཟབ་མོ་བྱེད།། བྱེད་རྣམས་འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས།། གལ་ཏེ་ང་ཡི་
 བཀའ་ལས་འདའ་བྱེད་ན།། ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་རྟོ་རྟེ་འབར་བ་ཡིས།། མགོ་བོ་ཆའ་པ་བརྒྱར་
 རི་འགས་འགྲུར་ཞིང་།། བགོགས་རྣམས་བརྒྱག་པར་འགྲུར་བར་གདོན་མི་བ།། ན་མོ་རྟེ་
 བཅུན་ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དབལ་ལྷན་སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་།
 ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབའ་རྣམས་ཀྱི་མ་ ཉན་རང་ཆོས་སྟོང་སྐྱུང་མ་རྣམས་ཀྱི་མ་ བྱེད་པར་དུ་ཡང་འཕགས་མ་

གདུགས་དཀར་མའི་སྣ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་བདེན་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་
 བསྟན་སྐབ་ཟབ་མོ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་ཚོམ་པའི་བགུགས་ཀྱི་ཚོགས་གང་
 ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོར་མ་འདིས་ཆེས་པར་གྱིས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་སོང་
 ཞིག། གལ་ཏེ་མི་འགྲོ་ན་ཁོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མེ་རབ་དུ་འབར་བས་མགོ་བོ་ཆལ་པ་
 བརྒྱར་འགས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟེེ། སུསྟན་ནི་འག་དུ་བརྗོད། གུ་གུལ་གྱིས་བདུག་ཤུངས་
 དཀར་གྱིས་བྲབ། རོལ་མའི་སྐྱ་འག་པོ་བྲས་ཏེ། བག་ཕྱོགས་པ་ནམས་བསྐྱད། རང་གི་བྲགས་ཀའི་རྩྱ་
 ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་རྩ་བ་གྱར་སྒྲ་བྲེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་
 དབྱང་རབ་དུ་འབར་བ་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། ཅེས་སྤང་འཁོར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྐབ་
 ཁང་གི་བྱི་རོལ་འོས་འགའ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཆོམས་ཐོ་དཀར་པོ་བཅུགས་པའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་བཞགས་
 པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མཆོད་པ་སྤར་སྤར་བསངས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་
 ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་ཁྱབ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན་
 བས། རོལ་མོ་ནམས་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོ་
 ཨཱཱྱ་ཨཱཱྱ་ནས། ཨོ་ཤུག་ཨཱཱྱ་གི་བར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། གཏོར་མ་བསངས་སྤངས། སྟོང་
 པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཨོ་ཨཱཱྱ་ཁྱབ་ལས་
 བྱུང་བའི་གཏོར་མ་བྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་ཐུག་སུ་གྱུར། ཨོ་ཨཱཱྱ་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ། ཐོ་བསངས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཐོ་ནམས་སྐད་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་
 སྤྱར་བཞེངས་པར་གྱུར། རང་གི་བྲགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
 བས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་བངས། རོལ་པོ་རྟོ་གཉིས་སུ་
 མེད་པར་གྱུར། ཨོ་མཁྲ་རྩ་རྩ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨཱཱྱ་ནས་ཤུག་ཨཱཱྱ་གི་བར་གྱིས་མཆོད། རྒྱ་
 སེའི་སྐྱབ་སྤྱུ། བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་འཛིན་སྐྱེས་བྱ་ནམས། བསྐྱང་ཞིང་སྟོང་བར་ཞལ་
 བཞེས་པ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བསྟོད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ལྷགས་

འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུབ་གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། ཡོ་རྒྱུ་ཏ་རྒྱ་ཡ། བི་རུ་
 རྩ་ཀ་ཡ། བི་རུ་བཟླ་ཡ། བེ་ཤ་མ་ཏ་ཡེ་ས་བ་རི་སྒྲར་ཨི་དྲི། སོགས་ལན་གསུམ་དང་། ཡོ་ཨ་
 ཀ་རོ་སྒྲུ་ཁི་ནས་ཡོ་ཨྲུ་ཏྱི་པའ་སྒྲུ། གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་ལུལ། ཡོ་མཉུ་རྩ་རྩ་ས་བ་རི་སྒྲར་
 ཨྲུ་སོགས་གྱིས་མཆོད། འཕྲུའི་སེང་གའི་སྒྲུན་སྒྲུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད། བདག་གི་དགོ་
 བའི་བྱ་བ་འདི།། ཇི་སྤྱིད་ལེགས་བར་གྱུབ་གྱི་བར།། བྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ཞིང་།།
 མཐུན་རྒྱུན་འགྲུབ་པའི་འཕྱིན་ལས་མཛོད།། ཅེས་འཕྱིན་ལས་བཅོལ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བར་
 བསམས། མཆོད་གཏོར་རྣམས་བསྒྲུ། དེ་རྣམས་ནི་སྒྲོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བཤོ།།

བསྟོན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་དངོས་ལ་གཉིས། བརྒྱས་བཛོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
 བརྒྱས་བཛོད་ལ་མི་ལྟས་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།། དང་པོ་(བརྒྱས་བཛོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་)ལ་གསུམ།
 བརྒྱས་བཛོད་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒྲོན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བརྒྱས་བཛོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་དངོས་
 དང་། བརྒྱས་བཛོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཛུགས་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བཤོ།། དང་པོ་(བརྒྱས་བཛོད་ཡན་ལག་
 བཞིའི་སྒྲོན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་བཞི། རོག་མར་གནས་ཁང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱི་རོལ་དུ་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་ཁང་
 དུ་འཛུགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྒྲོན་ལ་འཁོད་ནས་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བདག་དང་
 གནས་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱ་བཤོ།། དང་པོ་(རོག་མར་གནས་ཁང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི་སྐབས་འདི་དང་། ཉིན་གཅིག་བཞིན་
 དུ་ཐུན་དང་པོའི་ནངས་བར་མལ་ལས་ལངས་པའི་དུས་དང་། ཐུན་གཞན་རྣམས་གྱི་མགོ་ལ་རིགས་གསུམ་པོ་
 གང་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་རིགས་དེའི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་གསང་སྒྲགས་བཛོད་པར་གསུངས་
 པས། དམ་རྒྱ་འཆིང་བ་ནས་སྒྲུབས་སེམས་གྱི་བར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་ཁོ་མོ་མཉམ་པ་མེད་
 པའི་སྒྲགས་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལག་པ་གཉིས་སོར་མོ་པན་ཚུན་བསྟོལ་ཏེ་ཁྱུ་རྒྱ་བཅིངས་ལ་མཐེའུ་རྒྱ་
 གཉིས་བཞིབས་ཏེ་བསྐྱེད། མཛུབ་མོ་ཅེ་མོ་སྒྲར་བའི་སྒྲོར་མཐེ་བོང་གཉིས་བཅུགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ཏེ།
 ཡོ་བཟླ་ཀྱོ་རྩ་མཉུ་ལྷ་ལྷ་ཏ་ན་ད་ཏ་པ་ཅ་བི་རྩན་ས་ལྷུ་རྩུ་ཀྱོ་རྩ་ཏྱི་པའ། ཅེས་སྒྲགས་བཛོད།
 འདིས་བཟའ་བཅུང་དང་བཤའ་གཅི་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱཤོ།། དེ་ནས། སྤྱིང་གར་རྩ་བ་ལ་རྣམ་

སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་མ་དང་། མགོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཏུ་ཡིག་གཉིས་འབར་བའི་བྲེང་བ་
 འབྲུག་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨོ་སྤྱ་བླ་མ་ཤུད་རྒྱ་སྤྱ་རྒྱ་མ་ཤུད་རྒྱ་ཏྟི། ཞེས་
 བརྗོད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱའོ། དེ་ནས་གནས་
 ཁང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་སོ་ཤིང་བཅའ་བ་སོགས་བྱ་ལ་ལྟའི་ཁང་བ་སོགས་བྱི་དོར་བྱའོ། གཉིས་པ་(ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 ཁྱས་བྱས་ཏེ་སྤྱབ་ཁང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ནས་ཁྱས་རྒྱས་པ་བྱུབ་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 བས། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་གངས་པོ་༥༠ནི། “ཁྱས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནས། གངས་པོ་༥༡བཞུགས་པ་
 གནས་པར་བྱའོ།”^༡ ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། ཁྱས་རྒྱས་པ་མ་སྟོགས་ན་ས་དང་
 ཚུས་ཇི་མ་དག་དག་ཏུ་བཀྱས་ན་ཆོག་པར་མཛོལ་ཞེས་སྤྲུགས་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། དེ་ནས་སྟེ་
 ཁང་པའི་བྱུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱུ་པ་བཀྱས་ནས་ཤར་རམ་བྱང་དུ་བལྟས་ཏེ་ཉེ་རེག་བྱས་ནས། གནས་སུ་
 ཞུགས་ཏེ་ལྟ་ཞུས་མཛོལ་སུམ་དུ་དམིགས་ལ་བྱུག་བྱས་ནས་དམ་ཆོག་ལ་འཇུག་པ་འདི་བཞུས་པར་བྱའོ།
 ཨོ་བི་ར་ཇ་བི་ར་ཇ་མཐུ་བཟླ། ས་ཏ་ས་ཏ། ས་ར་ཏ་ས་ར་ཏ། ཏ་ཡི་ཏ་ཡི་བི་རྟ་མ་ནི་སི་རྟ་
 ཇ་ནི་ཏ་ར་མ་ཏི་སི་རྟ་ཨ་གེ་ཏི་སྤྱུ་ ཞེས་སོ། གསུམ་པ་(ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྟན་ལ་འཁོད་ནས་མཆོད་པ་
 ཕྱིན་གྱིས་བཞུབ་པ་)ནི། དེ་ནས་སྟོས་ཚུ་ལག་མཐེལ་དུ་ཞུགས་ལ་རིགས་ཀྱི་སྟོང་པོ། ཇི་ན་ཇི་ག །བཞུས་ལ་
 རང་གི་སྤྱི་བོར་བསང་གཏོར་བྱས་ཏེ་འབགས་པའི་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བསམ་བར་བྱའོ། གུ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟན་གང་ཡང་བྱང་བ། བ་མོ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། བ་མེ་ལྷ་རྩ་བཟླ་སྟ་ཡེ། མཐུ་ཡུ་སེ་ན་པ་ཏ་ཡེ།
 བ་མོ་བཟླ་ཀོ་རྩ་ཡ། ཏུ་ཤ། ཨོ་ཏུ་ཕུ་ཏུ་ཕུ། ཏཱི་ཏཱི། བཟླ་བཟླ། ཏ་ན་ཏ་ན། ཨ་མི་ཏེ་རྩི་
 པུ། ཅེས་བདུད་ཅི་ཐབ་སྟོར་གྱིས་བསང་གཏོར་བྱས་ཏེ་སྟན་དེ་ལ་བཀུ་ཤིས་སམ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་
 གྱིས་འདུག་པར་གསུངས་ལ་དེ་མ་བདེ་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྱང་ལྟ་བུ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། དེ་ནས་
 ལག་པ་གཡས་པའི་མཁྱིག་མ་ལ་བྱ་མོས་བཀལ་བའི་སྦྱང་བ་གངས་མི་མཉམ་པ་བསྐྱེད་ནས་མཐུད་པ་གངས་
 མི་མཉམ་པ་བོར་ཏེ། དབུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གཅིག་བཀྱས་ནས་རིགས་ཀྱི་

༡ ཇི་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གཤམ་པའི་གསུང་འབུམ། ག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་པོ་༥༥བཞུགས་

ཡུམ་གྱི་རིག་སྒྲགས། ཨོ་རུ་རུ་སྤྱ་རུ་རྩ་ལ་ཉིལ་སཱིི་ལོ་ཅ་ནི་སམ་ཨམ་སྤ་རྩ་ནི་སྤྱད། ཞེས་
 བཟླས་པའི་གདུ་བྱ་དང་། སྤེན་ལག་གཡས་པ་ལ། རི་ན་རི་ག། །བཟླས་པའི་ཀུ་ཤའི་བསང་བྱེད་གདགས།
 དར་རམ་རས་དམར་མོ་ལས་བྱས་པའི་ཐོད་ཟེལ་ཁ་ལ། ཨོ་རྟམ་རྟམ་སྤ་ན་སམ་བཱུྱ་ཨ་རྩེལ་ན་ཨྱུ་
 ཅི་བ་ར་སྤྱད། ཞེས་པའི་སྒྲགས་བཏབ་པ་དང་། ཨོ་སྤ་སི་ཉི་ཀ་རི་སྤྱད། ཞེས་བཟླས་ནས། སྤ་རིང་པོ་
 ཅན་ཡིན་ན་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱེད་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱའི་རྣམ་པར་འཆིང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མགོ་རིལ་རྣམས་ལ་རས་སམ་
 དར་དམར་པའི་གཙུག་ཏེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཅིང་གོས་ལ་ཡང་སྒྲགས་སྤ་མ་དེས་བཏབ་ནས་བགོའོ།
 ལས་གྱི་དོ་རྩེ་ཁོ་ལེགས་བྱབ་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་བཅངས་པས་བགེགས་དང་ལོག་འབྲེན་སོགས་སྤྱག་ནས་འགྲོས་
 པར་གསུངས་པས། དེ་བཅང་བར་འདོད་ན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲགས་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་
 ཆོགས་ཞིང་དང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྟམ་བ་ནི། ཨོ་ཏྲི་རྩཱྱ་སྤྱད། ཞེས་ལས་ཐམས་ཅད་
 པའི་སྒྲགས་གྱིས་སྒྲོས་ཚུ་ལ་བཟླས་ཏེ་འཛོར་ཡབ་གྱིས་མེ་ཉྱག་ལ་སོགས་པའི་བགེགས་བསལ། ཡང་། རི་
 ལ་རི་ག། །དང་ལག་པ་གཡོན་པར་བཞག་པའི་སྒྲོས་ཀྱི་རྣམ་བསང་བར་བྱའོ། དེ་ནས་ཁུ་རྩུར་གཉིས་ནང་དུ་
 བཅིངས་ཏེ། མཛུབ་མོ་སྤྱང་ནས་བསྐྱེངས་པ་བགེགས་བསལ་བའི་བྱག་རྒྱ་ལས་གཡོན་པའི་གྲང་མོ་གཡས་ཀྱི་
 ལག་པའི་སོར་མོ་གསུམ་རྩེ་རིམ་ཚུ་ལ་དུ་བྱས་པས་བརྟམ་བ་བྱིན་སྐྱེད་པའི་བྱག་རྒྱས། བྱི་དང་མེ་ཉྱག་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱང་དུ་བྱིམ་ཞིང་། ཨོ་ཉེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་སེ་སཱིི་སྤ་རྩ་ལ་རྩྱི་པལ། ཅས་བྱིན་སྐྱེད་པའི་
 སྒྲགས་བཟླས་པས། མཆོད་པ་རྣམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྩམ་སྤྱ་གྲུར། པར་བསམ་ལ་གཟི་བྱིན་
 བསྐྱེད། ཨོ་ཨྱུ་ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་སྤ་ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་ཕུའེ་ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་རྩུ་པེ་ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་ཨྱུ་ལོ་གེ་
 ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་གཞེ་ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་ལྷེ་ཨྱུ་ཨྱུ། ཨོ་ཤུ་ཨྱུ་ཨྱུ། དང་། སྤར་བཤད་པའི་བདུད་ཅི་ཐབ་སྤྱར་
 གྱི་སྒྲགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྟམས་ལ། རི་ན་རི་ག། །བཟླས་པས་བརྟན་པར་བྱའོ། བཞི་བ་(བདག་དང་གནས་ལ་
 བསྐྱང་བ་)ནི། དེ་ནས་སྤར་བཤད་པའི་ལུས་ཀྱི་བགེགས་བསལ་བའི་བྱག་རྒྱས་མགོ་ནས་རྒྱང་པ་ལ་སྤྱག་གི་བར་
 དུ་བྱབས་ནས་ལུས་ཀྱི་བགེགས་བསལ། ཡང་ན། རང་གི་སྤྱི་པོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྷེ་
 བར་ཨོ་གྱིས་མཆོན་པ། མགྱིན་པར་ཨྱུ་ལས་བརྟན་དམར་པོའི་ལྷེ་བར་ཨྱུ་ས་མཆོན་པ།
 སྤྱགས་ཀར་རྩྱི་ལས་རྩེ་རྩེ་སྤྱན་པོའི་ལྷེ་བར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཅས་བརྗོད་ལ་སྤྱི་མགྱིན་

སྒྲིབ་ག་གསུམ་དུ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བསང་ཆུ་ཆངས་པས་ཐིག་ལེ་བྱས་ལ། ཨོྫ་ལྷུང་ཁྱོ། ལན་གསུམ་
 བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་
 འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་ག་ནས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྒོ་གསུམ་དོ་རྗེ་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པར་གྱུར། ཅེས་དོན་དེ་ལྟར་བསམ་ལ་བདག་ཉིད་
 བསྐྱེད་ནས། ཨོྫ་ཏི་རྟ་རྟ་སྒྲུ། ཞེས་སྒོས་ཆུ་ལ་བརྒྱས་ནས་བདག་ལ་གཏོར་ལ་བགོགས་བསལ་བར་
 བྱའོ།། དེ་ནས་ཉིན་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་ཚོགས་ཞིང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཉིན་དང་
 མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གནས་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་སྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཆུ་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཨོྫ་གྱི་
 ལེ་གྱི་ལ་བརྗོད་བརྗོད་བྱུང་བརྗོད་བྱུང་སྟེ་པེ། ཅེས་བ་འདིས་སྒོས་ཆུ་ལ་ལན་བདུན་བརྒྱས་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱང་
 ཏུ་བསང་གཏོར་བྱ་ཞིང་། ལག་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲང་མོ་དང་སྲིན་ལག་རྣམས་པན་ཆུན་གདུ་བྱ་ལྟར་བྱས་ལ་སོ་
 སའི་དྲུང་དུ་ཅེ་མོ་སྐྱར་ཏེ་མཐེའུ་དང་མཐུ་བ་མོ་གཉིས་བཞིབས་ཏེ་བསྐྱེད་མཐེ་ཐོང་ཕྱར་བའི་ཆུ་ལ་དུ་བྱས་ཏེ་ས་
 ལ་བཅུགས་པ་ཕྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ཞིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐགས་བཏོན་ནས། བགོགས་རྣམས་ལ་ཁོ་
 བོ་དོ་རྗེ་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར། པར་བསམ་མོ། ཨོྫ་སྐྱ་སི་རྟི་ཀ་ར་
 རྩ་ལེ་ཏེ། ཨ་ནུ་ཕུ་ཡེ་རྩ་ལ་རྩ་ལ་བརྗོད་བརྗོད་ཏུ་ན་ཏུ་ན་ཏུ་སྟེ་པེ། ཅེས་བརྒྱས་པའི་བདུག་པས་
 བདུགས་ཏེ། སྐྱང་གི་ལྷ་རྣམས་བཅིངས་པར་གྱུར། པར་བསམ་མོ། དེ་ནས། རི་ཀ་རི་ཀ། །བརྒྱས་
 པའི་སྒོས་ཆུས་ཁོར་ཁོར་ལུག་ཏུ་གཏོར་ལ། སྒྱི་ཨོྫ་ཨ་ཕི་ཏོ་རྟ་བ་ལྷ་རྟ་བ་སྟེ་པེ། བ་མོ་རྩ་ཏ་ལྷ་
 ཡ། བ་མཉུ་རྩ་བརྩ་སྟེ་པེ། མཉུ་ཡམྱ་སེ་ན་བ་ཏ་ཡེ། ཨོྫ་སྐྱ་འི་སྐྱ་སྟེ། བྱི་རྩ་བྱི་རྩ་སྟེ།
 བྱི་རྩ་བ་ཡ་བྱི་རྩ་བ་ཡ་སྟེ། ཨྱ་ན་ཡ་ཏོ་རྟ་ག་སྐྱི་བེ་རྩ་རྩ་སྟེ་པེ། ཞེས་པའི་སྐགས་ཀྱིས།
 ཕྱོགས་ཀྱི་བགོགས་ཐམས་ཅད་བཅིངས་པར་གྱུར། པར་བསམ་མོ། དེ་ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་རིག་
 པའི་རྒྱལ་པོའི་གསང་སྐགས་སོ།། དེ་ནས་ཕྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མཐེ་ཐོང་གཉིས་བྱིན་དུ་བཞེང་བ་རྩ་བའི་
 ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། བ་མོ་རྩ་ཏ་ལྷ་ཡ། བ་མཉུ་རྩ་བརྩ་སྟེ་པེ། མཉུ་ཡམྱ་སེ་ན་བ་ཏ་ཡེ། ཏུ་

དངོས་གཞིའི་འགོ་མོད་སྟེན་ནས་བརྩམ་ཡང་མི་རྩུང་བ་མེད་མོད། བདེ་ན་ནངས་པར་གྱི་དུས་སུ་

སྟན་བདེ་བ་ལ་སྟོད་ལམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འཁོད་ནས་ཐོག་མར། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྒོག་
 མར་རྩིལ་ས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྗེ་འཇམ་ལ་འདབ་མར་ཨ་ལས་ལྷ་བའི་
 སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་མཆུར་ཉལ་བས་མཆོད་པར་གྱུར། ཨོྭ་བཟླ་རྩི་རྩྱ།
 ཞེས་བཟླ་བས་ལྗེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་འཇུར་ལྷགས། བྱེད་ལྷགས། དག་བྱིན་ཆུབས་བཅས་སྟེ་ལྷར་
 གྱས་རྩེས། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བཅེ་མའི་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཅུ་སོགས་དང་། ཡོན་
 ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་སྟེང་ནས་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་ཤར་སྒོམ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ངེས་སུ་བྱ། དེ་ནས་ཐལ་མོ་
 བཀན་པ་ལས་མཚུབ་མོ་གཉིས་ཅུ་དང་བཀྲ་གཉིས་མགོ་ལ་བཞག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་
 རྒྱ་བཅེངས་ནས། ཨོྭ་སར་ཏ་རྩ་ག་ཏ་ལྷ་རྩ་ལ་སྟེ་ཞེས་བཟླ་ད། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་འཇམ་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་མོས་ནས། ཨོྭ་སར་ཏ་རྩ་ག་ཏ་ཀྱི་ལ་
 ལྷ་ཀྱི་ཅིན་བཟླ་བྱ་ཏ་མེ་ན་སར་ཏ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་བྱ་རྩན་རྩ་རྩྱ་ཀ་རོ་མི། ཞེས་བཟླ་ད། ཕྱོགས་
 བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སྟེང་
 པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ཉིད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོང་ཡེ་འབྲེལ་ན། སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བཞེས་སུ་གསོལ། བདག་ལ་དངོས་
 གྲུབ་ལྷ་ན་མེད་པ་སྟེ་ལྷ་དུ་གསོལ། ཞེས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་བདག་གི་ལུས་ལྷ་བར་བསམ་
 རྩེས། ཐོག་མར་སྟེ་བས་སེམས་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་གནས་པའི་ཞིང་འདི་ཉིད་ས་གཞི་བྱེ་རྒྱུ་འདི་རང་བཞིན་ཅན་
 རྒྱ་མཆོ་སྟོན་ཤིང་མེ་ཏོག་སོགས་དག་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལྷ་བྱར་གསལ་བའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འཇམ་
 སྟོན་འཁྲིགས་པའི་དབུས་སུ། སེམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་
 སྟེང་ཁར་སྟེ་ཆོགས་པར་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། ལྷ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཕགས་མ་
 གདུགས་དཀར་མོ་སྟེ་པོར་རིགས་བདག་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་བཞུགས་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བ། གཞན་ཡང་མཐའ་སྐོར་དུ་ལྷ་མ་ཡི་དམ། མཆོག་གསུམ་མཆོང་བ་མེད་པས་བསྐྱོར་བར་དམིགས་
 ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཁྲོན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདྲན་པ་དང་། རང་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་སྟེ་

གྲེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཚུལ་བསམས་ནས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེན་པའི་
 སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་
 དུ་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་བདེ་བས་ཐོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དུས་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་སྟབས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་
 གྲུང་བྱའོ། དེའི་ཆེད་དུ་གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་མཐར་ཐུག་མཆོག་སྟོལ་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་
 ཁྲད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟེན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་བཟབ་ལ།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་མཆོག་ལ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། བདག་དང་
 གཞན་དོན་སྐྱབ་སྤྲད་དུ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། བྱོགས་བཅུ་དག་ན་
 བཞུགས་པ་ཡི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསོན། བདག་གིས་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་བྱིང་། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སེམས་རྒྱད་
 དང་འབྲེས་རེས་སུ་བྱའོ། ཆོག་མཆོག་ཞིང་ནི། རང་འཕགས་མ་གཏུགས་དཀར་མོར་གསལ་བའི་
 ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་གཏུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་
 ཅན་གྱི་ཏོག་ལ། མོ་ཡིག་གིས་མཆན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཕགས་མ་གཏུགས་དཀར་
 མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་མཆོག་
 གྱིས་བསྐྱོར་བ་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་སྤྲོད་བྲངས། འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐིམ། གང་
 གི་འོད་གྱིས་x བད་ལ་འདུད། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྟོན་
 པ་པོ། བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ།
 དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར། དགོ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་
 དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་བ། ཞི་གྱུར་ཆོས་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་
 ཡང་སྟོན། བསྐྱབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷན། དགོ་འདུན་

ལ་ཡང་གུས་ཕྱག་འཆལ། གཞོན་ཅུའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེས་རབ་
 ཏུ་བརྒྱན། འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐུན་སེལ་བ། འངས་དཔལ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ།
 སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས། ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཀུན་བསགས་བ། སྟུན་རས་
 གཞེགས་ཞེས་མཆན་གསོལ་བ། ཏྲག་པར་བཅེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་དྲག་
 རྒྱལ་ཅན། དེག་སྟུགས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་ཅན། གདུལ་དཀར་པོ་དག་འདུལ་བ་པོ། རྩེ་རྩེ་
 འདིན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆན་མཆོག་གཏུག་ཏྲར་ནས། ལེགས་པར་
 འཁྱུངས་པའི་མད་བྱང་ལྷ་མོ་ནི། གཞན་གྱི་མི་སྤྱབ་གཏུག་ཏྲར་གདུགས་དཀར་ཞེས།
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་ཕྱག་བྲ། མཆོད་པ་སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་མེད་ན།
 ཨོྲཱི་ཟུན་ཟུན་སྒྲུ། རིན་རིག་ཨོྲཱི་ཅུ་མུ་རྩེ་པ་པ། ཨོྲཱི་སྤྱུ་མ་ཕྱུ་རྩེ་མ་ཟུ་རྩེ་སྤྱུ་
 མུ་མ་ཕྱུ་རྩེ་ཨོྲཱི། སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་བའི་ངང་ལས་ཨོྲཱི་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ཡངས་
 ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོྲཱི་འོད་དུ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ།
 མེ་ཏོག་ཁབ་དུག་སྟོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་
 མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོྲཱི་ཨུྱི་ཨུྱི་ཨོྲཱི། ཨོྲཱི་སྤྱུ་ཨུྱི་ཨོྲཱི། ཨོྲཱི་ཕྱུ་ཨུྱི་
 ཨོྲཱི་རྩེ་ཨུྱི་ཨོྲཱི། ཨོྲཱི་ལོ་ཀེ་ཨུྱི་ཨོྲཱི། ཨོྲཱི་གཞེ་ཨུྱི་ཨོྲཱི། ཨོྲཱི་མི་ཅུ་ཨུྱི་ཨོྲཱི།
 ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་ལ། ཨོྲཱི་བྱ་རུ་སྤར་ཏུ་སྤྱུ་གཏོལ་ཏུ་མི་ཏུ་ཏུ་པ་ཏུ་ས་པ་རི་སྤྱུ་ར་ཨུྱི་
 བས་ཤུ་མ་ཏུ་རྩེ་སྤྱུ། ཞེས་མཆོད། ཡོང་བྱུང་ན་སྟུགས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྦྱང་ལེན། དེ་ནས་
 སྟེག་པ་སྤར་བྱས་ལ་འཁྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་བྱིན་ཆད་མི་བྱ་བའི་སྟོན་སེམས་བརྟན་པོ་དང་ལྟན་བས། འདིག་
 རྟེན་དག་གི་སྟོགས་ཀུན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་བཞུགས་དང་། དག་བཅོམ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཤེད་དག་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཆེ་རབས་གང་ཡང་
 རུང་བ་ན། བདག་གིས་སྟེག་པ་ཅི་བཞིས་དང་། སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་གཞན་དག་དང་།
 ཆེ་རབས་འདི་དང་འཁོར་བ་ན། འདོད་ཆགས་དབང་དང་སྟུན་པ་དང་། ཁྱོ་བ་དག་གིས་

འཇུགས་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཆུམས། གླ་མ་དག་དང་པ་མ་དང་།
 དག་བཅོམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྦྱོན་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་མི་ལྡན་ལ། སྤྲིག་པའི་ལས་ཆུམས་གང་
 བགྱིས་དང་། གང་ཡང་བགྱིད་དུ་སྦྱུལ་བ་དང་། གང་ཡང་རུང་ཟད་ཡི་རང་བ། བག་མེད་
 པས་ནི་སྤྲ་མོ་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་གྲིས་བགྱིས་པ་རྣམས། དེ་དག་མ་ལུས་སྒྲོས་བསྐྱུས་
 བས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་སྤྲས་བཅས་པ། བདག་གིས་ད་ནི་མངོན་སུམ་བཞིན།
 རབ་ཏུ་གྱུས་པས་བྱག་འཆལ་ཏེ། སྦྱོ་བའི་ཡིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་རོངས་
 པ་རྣམས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་བཤགས། བདག་གིས་སྤྲིག་པ་བགྱིས་པ་རྣམས།
 རྫོགས་སངས་རྒྱུ་གྲིས་མཐུན་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་བདག་གིས་སོ་སོར་བཤགས། སྦྱོན་
 ཆད་དེ་ལྟར་ཡང་མི་བགྱིད། ཅེས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་། སྔག་ཆགས་སྦྱག་བསྐྱུལ་ནི་
 བྱའི་བྱིར། བདག་ཉིད་རི་སྤྲིད་འཆོ་བར་དུ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། གྱུས་
 པས་ཡང་དག་སྦྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་བྱགས་བྲག་པོའི་གྱུས་པས་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། དེ་ནས།
 ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྦྱོད་སྒྲ་ཆོགས་ལ། མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཡི་རང་ངོ་། མི་རྟོག་སྒྲོ་བྲོས་
 བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རི་སྤྲིད་ཆེམ་བར་དུ། བྱ་
 ངན་མི་འདའ་གསོལ་བ་འདེབས། སྦྱོན་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་གྲིས། སྦྱོན་ལམ་རི་
 ལྟར་མཇོད་པ་བཞིན། བདག་ཀྱང་དགེ་བའི་སེམས་གྲིས་སུ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྦྱོན་ལམ་
 འདེབས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་། ཞི་ཞིང་ནད་ཀྱང་མེད་པར་ཤོག །བདག་
 ནི་བྱ་བ་ཀུན་རུས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་པར་ཤོག །རྟོན་ལྡན་གཏོང་མོད་ཤེས་
 རབ་ཅན། བཟོད་ལྡན་དགེ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། སྦྱོ་བ་
 ངན་ཞིང་བཅེར་ལྡན་ཤོག །ཅེས་དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་བརྗོད་པར་བྱའོ། དེ་ནས་
 སྦྱག་བསྐྱུལ་གྲིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྦྱོ་བྱ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐྱུལ་

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མྱུང་འདས་སླ་ན་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་པའི་བཏང་སྟོམས་
 ལ་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས། ཚོགས་ཞིང་ནམས་རང་ལ་ཐིམ་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་
 གྱུར། བར་བསམ་པ་འམ་མ་བསྟུས་པར་བཞག་གྱང་ཆོག །རང་གི་སེམས་སྤྱི་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་
 འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ར་མོ་རྩྭ་ཏ་ཡུ་ཡ། ར་མཉུ་རྩྭ་བརྩ་སྤྱ་ལ། མཉུ་ཡུ་སེ་
 ར་པ་ཏ་ཡེ། ཏུ་ཐ། ཞི་བེ་སྤྱ་རྩྭ་བརྩ་སྤྱ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་
 བཅས་པས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། ར་མཉུ་མཉུ་བརྩ་ཏེ། ཞི་ཏ་ར་ཏ་ར། ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ། མ་ཏ་མ་
 ཏ། བརྩ་བརྩ། སར་ཏ་ཨ་ཐ་ཏི་ཏ་ཏེ། ས་སི་མེ་ས་མ་རྩྭ་རྩ། ཀུ་ཏུ་ཀུ་ཏུ། ཏ་ར་ཏ་ར། ས་
 མཉུ་བརྩ། ས་མཉུ་བརྩ། ཀུ་ཏུ་ཨ་མ་ལེ་ཀུ་ཏུ་ཏ། མ་ལེ་ཏུ་ཏ་ལེ་ཏུ་ཏ་ལེ། བ་ར་བ་ར། ཀ་
 ར་ཀ་ར། སུ་མི་མ་ས་མཉུ། བི་རྩྭ་ས་ལེ་རྩྭ་ལ་སྤྱ་ཏུ། སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་
 ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབྱུང་རབ་ཏུ་འབར་བས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། བར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་པ་འཛིན་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་དོས་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་
 བསམ་གཏན་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་ཅི་ལྟར་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བསམ་
 གཏན་)ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཉུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱོད་བྱངས་པ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་སོ།།
 དང་པོ་(རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་)ནི། དེ་ནས་ལྷན་བྱངས་པོར་བསྐྱེད་སྟེ་བཞག་ལ། དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་བྱང་བར་དག་ལས་
 བྱང་ཏུ་བསྐྱོག་སྟེ་མཁྱེན་པ་མ་བྱ་ལྟར་བྱས་ནས་དབྱུགས་ཀྱི་བྱང་ཏུ་རྒྱ་བ་དལ་བྱས་དབྱུང་ཞིང་མིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱེ་
 སྟེ་སྤྱི་ཅེ་མོར་གཏད་ཅིང་སོས་སོ་མཉུན་ནས་སྟེ་ཀུ་ལ་སྤྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་
 བས། དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཁུར་འཁུར་བའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་
 སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་འབད་ནས་བསྐྱེད་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

བབས་བས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མེ་ཀླུ་མས་ཞི་
 ཞིང་དེ་ཀླུ་མས་ཆོམས་པར་མཛད་ནས་ལྷའི་སྐྱེ་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་སྐྱར་ལོག་རང་གི་
 སེམས་སྒྲིབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱག་མཆོན་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལས།
 རང་ཉིད་བཙུགས་ལྡན་འདས་མ་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་དོན་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ཕྱིར་
 བསྐྱོག་པ་ཆེན་པོ། སྐྱལ་པའི་དབུ་སྟོང་མངའ་བ། ཕྱག་སྟོང་མངའ་བ། སྐྱན་གྱི་བ་བརྒྱ་སྟོང་
 མངའ་བ། མི་ཕྱེད་འབར་བའི་མཆོན་རྟགས་ཅན། རྗེ་རྗེ་ཡངས་པ་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མངའ་མཛད་མ། སྐྱེ་མདོག་དཀར་མོ་སྐྱེག་པ་དང་དཔའ་བའི་ཉམས་ཅན་
 གྱི་ཅ་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་དཀར་བ། འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་ཚོད་པའི་ཉམས་ཅན་གྱི་གཡས་
 ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་སེར་པོ། གཤེ་བ་དང་རྩམ་པའི་ཉམས་ཅན་གྱི་རྒྱབ་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་དམར་
 པོ། སྟོང་རྗེ་བ་དང་ཞི་བའི་ཉམས་ཅན་གྱི་གཡོན་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྗང་ལ། རོ་མཆར་བ་དང་
 དག་པོའི་ཉམས་ཅན་གྱི་སྟོང་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོན་པོ། ཞལ་རེ་རེའང་སྐྱན་གསུམ་གསུམ་
 དང་ལྡན་ཞིང་། དབུ་རེ་རེ་ལ་ཁྲི་བའི་དོན་རྗེ་འབར་བས་མཆོན་བ། དབུའི་སྟོང་དུ་གདུང་
 བདུན་བདེ་གཤེགས་བརྒྱ་སོགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཕྱག་བདུན་
 གྱི་ཅོད་པན་འཆང་བ། ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་
 སྐྱོན་དང་། མདའ་དང་བཅས་པའི་གདུགས་དཀར་པོའི་ཡུ་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཞིང་།
 གཡས་གཡོན་གྱི་ལྷག་མ་དབྱུ་བརྒྱ་ཅ་དབྱུ་ན་འཁོར་ལོ་དང་མདའ། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ལྷག་
 མ་བཞི་བརྒྱས་དོན་རྗེ། དེན་པོ་ཆེ། བསྐྱེ། སྐྱ་ཆོགས་དོན་རྗེ་ཀླུ་མས་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེ་འཛིན་ཞིང་
 གཡོན་གྱི་ཕྱག་ལྷག་མ་བཞི་བརྒྱས་གཞུ་དང་། རལ་གྱི། ཞགས་པ། ལྷགས་ཀྱང་ཀླུ་མས་བརྒྱ་
 ཕྱག་རེ་རེ་འཛིན་པ། དེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དར་གྱི་སྟོད་གཡོགས་
 མཛེས་པར་གསོལ་བ། ཞབས་གཡས་པ་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱངས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་
 འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀླུ་མ་པར་གཞོན་པར་མཛད་

ཅིང་། གཡོན་པ་ལྔ་བརྒྱ་བསྐྱམས་པས་མདངས་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་ཐམས་
 ཅད་གཞོན་པར་མངོན་པ། སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་གིས་བལྟ་བ་དང་། ཆེར་བགྲད་པ་
 དང་། མྱོག་ལྟར་འགྱུ་བ་དང་། དྲག་ཏུ་གཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་གྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མངའ་
 བ། གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་ལྡན་ཞིང་། བ་སྤྱི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་
 སྤྱི་རྩོམ་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བས་ས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པར་འགོངས་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདིགས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་སྦྱོར་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གྱུར། པར་
 བསམ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལྟོ།། དེའི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བར་ཨོ་གིས་
 མཆོན་པ། མགྱོན་པར་ལྷུང་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྟེ་བར་ལྷུང་ས་མཆོན་པ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་
 ལས་རྩོམ་སྤྱོན་པོའི་ལྟེ་བར་རྩྱ་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ལྷུང་རྩ་ལེ་
 སྤྱོད་ཞེས་བཟོད། དེ་སྤྱར་བཤད་པའི་དམ་ཁྱ་བཅིངས་ནས་སྟོང་ག་དང་སྟོན་མཆོམས་དང་མགྱོན་པ་དང་
 དབྱང་མགོ་གཡས་གཡོན་རྣམས་སུ་གཏུགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་བྱུག་རྒྱའི་ལྟོ།། གཉིས་པ་(མདུན་ཏུ་
 ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་པ་)ནི། མདུན་གྱི་བྲིས་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ།
 ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་རྩན་རྩ་ལྟོ་ཀ་རོ་མི། ཞེས་བྱུག་འཆོལ། དུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ནས་སོར་སོ་མན་
 རྩན་བསྟོལ་ཏེ། ཐལ་མོ་བཀན་ལ་མཛུབ་མོ་གཉིས་བཞིབས་ཏེ་བསྐྱེད་ཞིང་མཐེ་བོང་གཉིས་གཡམ་པ་སྤྱན་
 དངས་པའི་བྱུག་རྒྱ་བཅས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྟོམས་པ་དང་
 འབྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས། མཆོད་ཡོན་གྱི་བྱུག་རྒྱ་དང་བཅས། དད་པ་དང་ནི་དམ་
 ཆེག་གིས།། རྩྱ་གཤེགས་རྩྱ་གཤེགས་བཅོམ་ལྡན་འདས།། བདག་གི་མཆོད་ཡོན་
 བཞེས་ནས་ཀྱང་།། མཆོད་པས་བདག་ལ་དགུས་པར་མངོན།། རི་ན་རི་ཀ་རྩ་ག་ལ་ཏེ་ལྷུང་
 ༡༠ སི་ཏུ་ཏ་བ་ཏེ་ས་པ་རི་སྤྱར་ཨེ་ཆེ་ཏི། ཨཱྀ་པ་ཏི་རྩྱ་སྤྱོད། རེ་རྩྱ་པ་རྩོམ་དང་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་གྱུར། སྤྱར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་འཕྲོས། དབང་གི་ལྟ་རྣམས་སྤྱན་
 དངས། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨཱྀ་སྤྱོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་པར་

དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ནམས་ཀྱིས་བདུད་ཅིས་གང་བའི་
 བུམ་བ་ཐོགས་ཏེ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་རྟེ་ཤེ་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ལྷེ་ཡེ་རྩྱ། ཞེས་དབང་བསྐྱར་
 བས་ལུས་གང་། ཇི་མ་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
 ནམ་པར་སྤང་མཛད་སྤྱལ་སྤྱིའི་ནམ་བ་ཅན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་གི་ལྷ་ནམས་རང་
 ཉིད་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར། རང་གི་བྱུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་ཀྱིས་
 མཆོད་པར་གྱུར། པར་བསམ་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་ཇས་ཐོགས་བ་གཟུགས་
 དང་ལང་ཆོ་ལྷན་བ་ནས་མཁའ་ཁམས་གང་བ་སྒྲོས་ནས་མཆོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཆོད་ཡོན་དབུའམ་མདུན་དང་།
 ཞབས་བསིལ་ཞབས། མེ་ཏོག་དབུ་ལ་སོགས་པར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ། བདུག་སྒྲོས་ཤངས། མར་མེ་མདུན། ཞལ་
 ཟས་ཞལ། རོལ་མོའི་སྐྱ་སྟན་ལ་ལུལ་བས་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་
 བསམ་ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏོལྱི་ཤེ་སི་རྡ་ཏ་བ་ཏེ་ཨ་རྟེ་ཤེ་རྡོ་རྒྱ་སྤྲ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མཐའ་འབྲ་
 བ་ལ། ཨ་རྟེ་གྱི་གནས་སྤྱུ་སྤྱི་ཤེ། བུལྱེ། རྩུ་བེ། ཨ་ལོ་ག། བརྟེ། བེ་མེ་ཤ། ཤུ། ནམས་བཅུག་
 ཅིང་མཐེལ་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ལག་ནང་དུ་བན་ཚུན་བསྒྲོལ་ཏེ་གྲུང་མོ་གཉིས་བཞིབས་ཏེ་བསྐྱེདས་པའི་ཆོགས་
 གསུམ་པར་མཛུབ་མོ་བཀྲུག། མཐེ་བོང་གཉིས་ཐོས་ལ་སྤྱར་བའི་མཆོད་ཡོན་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་། གཡས་པའི་ཁུ་
 ཚུར་གྱི་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་སྐམ་བ་ལྟར་བྱས་ནས། ཞབས་བསིལ་གྱི་སྒྲོད་ནས་མེ་ཏོག་སྤངས་ཏེ་སོར་མོ་
 ནམས་རིམ་གྱིས་དཀྲོལ་བ་ཞབས་བསིལ་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་། ལག་བ་གཉིས་གྱི་སོར་མོ་ནམས་པན་ཚུན་བསྒྲོལ་
 ཏེ་ལག་པའི་ནང་དུ་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཅེ་མོ་གཅིག་ཏུ་བྲས་ལ་གདུ་བའི་ཚུལ་དུ་བྲས་ནས། མཐེ་བོང་གཉིས་
 སྒོར་བཞག་སྟེ་བརྒྱ་ལྟར་བྲས་པའི་མེ་ཏོག་གི་བྲག་རྒྱ་དང་། ལག་བ་གཉིས་གྱི་མཐེལ་རྒྱུ་སྤྱི་ལག་གྲུང་མོ་
 ནམས་སོར་མོ་པན་ཚུན་དུ་སྤྱར་ཏེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་རྒྱབ་གྱི་སེན་མོའི་བྱང་དུ་བཀྲུག་ནས། མཛུབ་མོ་གཉིས་
 མོགས་ཤིག་ཏུ་བརྒྱུད་སྟེ་མཐེ་བོང་གཉིས་སྒོར་བཞག་བ་བདུག་སྒྲོས་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་། མཐེ་བོང་གྲུང་མོ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་སྤྱར་ཏེ་བསྐྱེད་ལ་ལག་བ་ཁུ་ཚུར་གཅིག་ཏུ་བྲས་བ་མར་མེའི་བྲག་རྒྱ་དང་། གཡས་སྐབས་སྤྱིན་བྲས་
 པའི་མཁྱིག་མ་ནས་གཡོན་པས་བརྒྱབ་བ་ཇིའི་བྲག་རྒྱ་དང་། བཟེད་པའི་ཐལ་མོ་ལས་མཛུབ་མོ་རྩུང་ཟད་བཀྲུག་

བ་ལྷ་བཞེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་སློན་ནས་མཆོད་ཅིང་རོལ་མོ་འཁྲོལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོན་
 མཆོག་ནས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད།། སྤུལ་པའི་དབྱ་དང་ཕྱག་ནི་སྟོང་
 མངའ་ཞིང་།། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་སྤྱན་ལྷན་དཔའ་མོ་གང་།། བས་སྒོལ་འཛོམས་ལ་ཐོགས་མེད་
 མཐུ་ལྷན་པའི།། མི་བྱེད་འབར་བའི་རྟགས་འཆང་དེ་ལ་འདུད།། ཅས་བསྟོད། དེ་ནས་རང་ལྷའི་
 སྤྱར་གསལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དུག་པ་མཆོན་མའི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
 ཡང་བསམ་གཏན་བྱི་མ་ལས། “སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱོམ།། བསྐྱེད་ནས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་གནས།། སྤྲག་དང་ཚྭ་ལ་རབ་དུ་བསྐྱེད་སྤྲུལ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལྷ་སྐྱོམ་པ་དེ་ལ་
 ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་དུག་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱི་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མས་འཇུག་པ་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱིས་རི་ལྷར་བསམས་པའི་ལྷའི་སྤྱི་དེ་ལ་དབྱེད་པ་མང་པོ་མི་བྱེད་པར་རྣམ་པ་གཅིག་གི་སློན་ནས་
 གནས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་སྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་བྱ་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་དང་། བྱེད་པར་བྱི་མའི་
 ཆེ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲག་ཚྭ་ལ་མ་རྒྱུང་འབྱུང་འཇུག་འགོག་པ་དང་སྤྲགས་
 ལས་བྱས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་འགོག་པ་ལ། ལུས་ལྷར་གསལ་
 བ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་དགོས། དེ་བརྟན་པ་ལ་རྟོག་པ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་འགོག་དགོས། དེ་འགོག་པའི་ཐབས་
 གང་ཟབ་ན། སེམས་ཀྱི་རྟ་རྒྱུང་ཡིན་པས་རྒྱུང་ནང་དུ་ཟེན་ན་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་ཟེན་པར་འགྱུར་བས་
 དེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་ལུས་གནད་བཅས་ཏེ། རང་ལྷར་གསལ་བ་ལ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པའི་གསལ་སྤྱང་དང་། རྒྱལ་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ལྷན་པས་རྟོག་པ་ལུས་གནད་ལ་གཡེངས་
 ཤིང་འཕྲོ་བ་དང་དབང་པོའི་སློན་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུང་འབྱུང་འཇུག་གི་ཚྭ་ལ་བཀག་ནས་རྒྱུ་བ་རྒྱུན་བཅད་དེ་རྩས་
 པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལྷེ་བའི་ཐད་དུ་བརྒྱང་བར་བྱ། མི་རུས་པ་ན་དལ་བྱས་བཏང་སྟེ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་ལ་རང་ལྷར་
 གསལ་བ་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་ནས་ཡང་སྤྱར་བཞིན་བྱའོ།། བསྐྱོམས་པས་དུབ་པ་ན་ངལ་གསོ་བའི་ཚུལ་ནི་འཆད་

1 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ བསམ་གཏན་བྱི་མ། ཤོག་གངས་34~35

བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་རི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟའི་གསལ་སྤྲང་དང་རྒྱལ་གྱིས་ཐ་
 མལ་སྤྲང་ཞེན་འགོག་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཐོབ་བར་དུ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་ཆེ་ལྷན་སྤྱོད་དམིགས་པའི་འཛིན་
 ལྟངས་མ་ཤོར་བར་དམ་སྤྱོད་དེ་བའི་སྟོན་པ་དམིགས་ཏེན་བྱ་བ་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱིང་ཆོད་སོགས་སྟོན་གྱི་
 དབང་དུ་སོང་མ་སོང་ཉོག་པའི་ཤེས་བཞིན་སོགས་ཏིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་པ་བྱིང་
 ཆོད་གྱི་སྟོན་དང་བལ་བར་ལྟའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བསྟོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་བསྟ་བ་མ་
 ཡིན་པར་རང་ལྟ་གང་དུ་བསྟོམས་པ་དེ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་རྒྱལ་ཤུགས་དཀར་པོ་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་
 ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། རང་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་སྟོས་པར་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་དོས་ནས་བྱུབ་པ་
 ལྟར་སྤྲང་ཡང་། དེ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པས་སྟོང་པ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་
 བཞིན་དུ་སྤྲང་ཡང་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ལ། ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མའི་བསྟོམ་བྱའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ།
 དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་གསལ། བྱང་ཚུབ་པ་བྱུག་གི་སྟོན་པ་བདག་བསྟེད་གྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་འཛོམས་གྱི་འབྲེལ་བར། “དང་པོ་ཁྱུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།།
 རྟོ་རྟེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ནི།། མཆོད་དང་གསོལ་བས་ལྟ་བུ་བསྟོམ།། ‘སྟོང་པ་ཡི་གེ་
 སྤྱོད་གཟུགས་དང་།།’ བྱུག་རྒྱ་མཆོན་མ་བྱུག་ཡིན་ཏེ།།”¹ ཞེས་རྟོ་རྟེ་རྣམ་འཛོམས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་
 པའི་ལྷང་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གཉིས་པ་(དེ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱས་བརྟོད་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་རི་
 མིད་མི་སྟོའི་བར་དུ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པར་བྱ་ལ། སྟོན་བསྟོམས་པའི་མཐུག་དུ་བསྐྱས་པ་བྱེད་པ་ལ་
 ཐོང་བའི་རྒྱ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་ཐོ་དེ་མཆོག་ཡིན་ལ། མ་འབྱོར་ན་ལྷང་ཐང་དང་དྲུང་དང་
 ཤེལ་དང་ཐུ་ཏིག་དང་བྱ་བྱ་དང་ལོར་བྱ་དང་བ་སོ་དང་། ཁམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ས་ཐོན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་བྱུང་བར་ལེགས་བྱུབ་ལས་གསུངས་ལ། བྲངས་ནི། སྟོང་ཅ་བརྒྱད་དམ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དམ་ང་
 བཞིའམ་ཉེར་གཅིག་བྲངས་ལ། ལོར་བྱ་རྣམས་མིག་དབུག་ཅིང་བ་བྱུང་ལྟས་བཟུའོ། ། ཐོང་ཐག་ནི། ལུ་མོས་

¹ རྟོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ལུ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཛོམས་གྱི་འབྲེལ་བ། ཤོག་གངས་༡༩༤༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 ཀར་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྟོང་དང་ཡི་གེ་སྤྱོད་གཟུགས་དང་།།’ ཞེས་སོ། །

བཀའ་བའི་སྐྱད་པ་གསུམ་སྒྲིལ་ལ་བརྒྱས་ཏེ་མདུད་པ་པོར་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ནོར་བུ་སྟེམ་
 བར་གཞུག་ལ། ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྦྱར་ནས། ཨོྫ་རྒྱ་རྩ་སར་ཏེ་སྤྲ་ག་ཏ། བས། ཀ་རོ་མི། ཞེས་བཅོད་
 དེ་ཟླ་མ་དང་ལྷ་ལ་བྱག་བྱས་ནས། ཨོྫ་ཨུ་ཏེ་བི་ཇ་ཡ་སི་རྩི་སི་རྩི་སྤྲ། ཞེས་སྟགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་
 བཟླའོ། ། འདི་དག་ནི་མེད་བ་དང་པོར་བསྒྲུབས་པའི་དུས་སོ། ། བཟླས་པའི་དུས་སུ་ནི་ཟླ་མ་དང་ལྷ་ལ་ཐལ་མོ་
 སྦྱར་ནས་བྱག་བྱས་ཏེ་སྟགས་ཀྱི་ནོར་བུ་སྟེམ་པར་གཞུག་ལ། ཨོྫ་རྒྱ་ག་ལ་ཏེ་སི་རྩི་སི་རྩི་ཡ། སི་རྩི་རྩི་
 སྤྲ། ཞེས་ལན་བདུན་བཟླས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བཟླབ་བོ། ། དེ་ནས་སྟོང་གར་ནོར་བུ་ཟླངས་ལ་ལག་བཀའ་ལས་
 གཡོན་གར་རྩད་གི་གྲུང་མོ་དང་མཐེུ་རྩད་བརྒྱངས་ཏེ། མཐུ་བ་མོ་རྒྱབ་ཏུ་བཞག་ནས་སྟོན་ལག་དང་མཐེ་བོས་
 ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བགྲང་བར་བྱ་སྟེ་དག་པོ་ལ་ནི་མཐུ་བ་མོས་སོ། ། དཔྱད་བཟང་ལས། བཟླས་པའི་ཆེ་སྤར་
 བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་རྩི་རྩི་བཅད་དགོས་པ་ལ་མ་རྟེན་ན་རྩི་རྩི་ཁུ་རྩི་བཅདས་ནས་བཟླ་བར་བཤད་དོ། ། མེད་
 བ་གཅོད་སྤྱོད་ལ་གནས་པས་བཟླས་པ་བྱེད་དུས་མ་གཏོགས་ལྷའི་བྱད་དུ་བཞག་ནས་ལུས་ལ་མི་བཅད་དོ། །

བཟླས་པའི་དཔེགས་པ་དང་། བཟླ་བྱའི་སྟགས་ནི། རང་གི་སྟགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 རྟེན་དུ་རྩྱུ་གི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་ཨོྫ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་ས་པོན་གྱི་མཐར་སྟགས་མེད་སྟེ་གི་མེད་བ་ལྷ་
 བུ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འབར་བས་གཡས་སྟོར་དུ་བསྟོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དཔེགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཏུ་སྤྲ། ཨོྫ་ཨ་ན་ལེ་ཨ་ན་ལེ། ཁ་ས་
 མེ་ཁ་ས་མེ། བེ་རེ་བེ་རེ། སོ་མེ་སོ་མེ། སར་བུ་རྩི་ཨ་རྩི་རྩི་ན་ཨ་རྩི་རྩི་ཏེ་སྤྲ། ཨོྫ་སར་ཏ་
 སྤྲ་ག་ཏོ་རྩི་ཏ་མི་ཏ་ཏ་པ་ཏེ་རྩྱུ་པལ། རྩྱུ་མ་མ་རྩྱུ་ནི་སྤྲ། ཞེས་པའི་སྟགས་འདི་ལ་སྟོང་པོ་བདག་
 བསྐྱར་བྱིན་ཟླབས་ཏེ་སྟོང་གོ་ཆའི་སྟགས་ཀྱན་ཆོང་བར་བཞེད་པས་འདི་ཉིད་བཟླ་བར་བྱའོ། ། འདི་དག་གི་ཆེ་
 དཔེགས་པ་གང་ལ་དཔེགས་ནས་བཟླས་བཅོད་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་སྟགས་ལྷར་ཞིབ་ཆ་རྒྱས་པར་བྱེད་
 འདོད་ན། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་བྱི་མ་ལས། “སྤྱད་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞིལ། གསང་སྟགས་
 མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས། ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྟགས་བཟླས། ‘ངལ་ན་བདག་ལ’

ངལ་བསོས་ཤིག །⁹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞུགས་བཞིན་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བར་བྱས་ཏེ་བཞུགས་གོས་ལ་དེ་ལ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། སྤྲུགས་འཁོར་གང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་པའི་གཞི་ལྟེན་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་བར་བསྟོམ་པ་བདག་གི་གཞི་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོམ་པ་གཞན་གྱི་གཞི་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བཞུགས་བཞིན་ཡན་ལག་བཞིའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་རེ་རེའོ། ། སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ལྟར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་དམིགས་པའོ། ། སྤྲུགས་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་གང་བཞུགས་བར་བྱ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུགས་ལ་བར་དམིགས་པའོ། ། དེ་ལྟར་ངས་པར་བྱས་ནས་བཞུགས་བཞིན་བྱ་བའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས།

ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཞུགས་བཞིན་དང་། ཡི་གེའི་སྤྲུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཞུགས་བཞིན་དོ། ། དང་པོ་(ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཞུགས་བཞིན་)ལ་གཉིས། མདུན་གྱི་ལྟེན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཞུགས་པའོ། ། དང་པོ་(མདུན་གྱི་ལྟེན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་)ནི། སྤྲུགས་འཁོར་མདུན་བསྐྱེད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་སྤྲུགས་ཆོག་ཞིང་སྤྲུག་བྱངས་པ་མ་བསྐྱུས་པར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་ནས། མདུན་གྱི་ལྟེན་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་བྱའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་མཆན་པར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ། སྤྲུག་བཞུགས་པའི་བཞུགས་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟེན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུག་གདན་དེའི་སྟེང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ག་ལ་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་དུས་གཅིག་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། དུས་སྤུལ་གྱིས་ཡན་ལག་བསྐྱུས་པ་དང་ལྷུས་ཚུ་འབྱུང་བ་ལྟར། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡིད་རང་དགར་དབང་པོའི་སྤྱོད་ནས་རབ་དུ་རྒྱ་རྒྱ་རྣམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནའང་སྤྲུག་གི་ནང་ན་གཞན་པའི་མི་བྱེ་རོལ་དུ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིག་ཟེམ་ཟེམ་དུ་བྱས་ཤིང་གཞོང་ཚུང་གཞོང་དེ་སྟོན་ཚུལ་ལས་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྐྱུས་ནས་ཡིད་གྱིས་སྤྲུགས་བཞུགས་བཞིན་བྱ་ཞིང་། དབྱགས་གཞོང་བ་ན་སྤྲུགས་མི་བཞུགས་

⁹ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབྲུག། བླ་བསམ་གཏན་གྱི་མ། ཤོག་གངས་༣༩༥ན་༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་གང་བྱི་མ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོ་ཤིག ། ཅེས་སོ།

རང་སྣང་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱེལ་སེམས་གཏད་ནས་འདུག་ཅིང་། ཡང་སྣང་བཞིན་སྤང་བཟུང་ནས་བཟླས་པ་
བྱའོ། ཡང་གོང་དུ་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱེད་ཐེག་ན་མདུན་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེད་རས་རིས་ཡི་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་
མེད་དུ་བསམ། དེའི་སྤྱུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར་
བའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསལ་བར་བསམ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་བའམ། ལྷུ་བ་བྱས་བཟླས་པ་བྱ། བར་སྐབས་
སྤྱ་སྤྱང་བཟུང་བ་བཏང་ཞིང་མདུན་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བཟླ། ཡང་སྣང་བཞིན་དུ་སློག་ཚོལ་བསྐྱེད་སྤྱེད་
ལ་མདུན་ཀྱི་སྐྱེལ་སློགས་པ་གསུམ་ལ་ཅིག་ཅར་དམིགས་ལ་བཟླས་པ་བྱའོ། གཉིས་པ་རང་གི་སྤྱིང་གའི་
ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བཅོམ་ནི། རང་གི་མདུན་ཀྱི་སྤྱ་རང་ལས་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་རང་
གི་ཚད་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བསྐྱོམས་ལ་དེའི་སྤྱུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱུགས་སྤྱིང་བཞེད་པ་དེ་སྤྱིང་
ནང་དུ་འདུག་པ་དང་སྤྱན་ཅིག་ཚུར་རང་སྣང་གསལ་བའི་སྤྱིང་གར་སློས་ལ། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་
ནས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱབ་བསྐྱེད་ཏེ་ཕྱིར་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བཟླས་བཅོམ་བྱ་ཞིང་། སྤྱིང་གཏོང་བ་ན་དེ་དང་
མཉམ་དུ་སྒྲ་བ་སྤྱུགས་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་བཏང་ནས་མདུན་ཀྱི་སྤྱེད་སྤྱུགས་ཀར་གནས་པར་བསམ་ཞིང་།
ཡང་སྣང་བཞིན་རང་གི་སྤྱིང་གར་སློས་ལ་བཟླ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཡི་གེའི་སྐྱེལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བཅོམ་ནི། བཟླས་བཅོམ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞེད་ཐོག་མར་
གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་སྣང་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་བ་དང་སྤྱིང་སྐྱེལ་མི་དམིགས་པར་སྤྱུགས་ཀྱི་སྤྱིང་
གདངས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བ་སྤྱིང་། དེ་ཡང་སྤྱུགས་གཞན་ཀྱིས་བཏོན་པ་རང་གིས་ཉན་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཀྱི། རང་
གིས་སྒྲོ་བའི་ཆེན་སྤྱུགས་དེའི་སྤྱིང་གསལ་པར་དམིགས་ནས་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་
ལའང་ལྷུ་བ་བྱའི་བཟླས་པ་བྱ་བ་དང་། སློག་ཚོལ་སྤྱིང་པའི་ཡིད་བཟླས་བྱ་བ་སྤྱིང་བཟླས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡིད་
བས་དེའི་ཤོ་རིམ་ནི་ཐོག་མར་སྤྱིང་ནང་དུ་མ་བཟུང་བར། དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་ལྷུ་བ་བྱའི་བཟླས་
པ་ཅི་འགྲུབ་རེ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོང་བར་བཟུང་བ་ན། དེ་ནས་སློག་ཚོལ་བསྐྱེད་ཏེ་
ཡིད་བཟླས་རེ་བྱེད་དགོས། ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་བསོས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་སྤྱུགས་རིམ་ལས། “ངལ་
གསོ་བ་ནི་གཡོང་བ་སློང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གང་ལ་ངལ་གསོ་བའི་གཞི་བདག་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཏེ་རང་

གི་ལུས་ལྟེ་སྐྱར་བསམ་པ་བཏང་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་སུ་བསམས་ཏེ་ལྷང་བར་བྱའོ།”¹ ཞེས་དང་། དེ་ནས་གཏོང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་ལྟེ་རྣམ་འབྱོར་ལ་ཆེར་མ་གོམས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདིས་སྤུངས་མཆོས་སུ་ལྟེ་རྣམ་པ་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་འཆར་བ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྟོས་པས་གཡེངས་ན་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྷང་བ་ཡིན་པས་སྤུངས་པའི་སྐབས་སུ་ལྟེ་རྣམ་མི་འཛོན་པ་ལ་མི་བྱའོ།”² ཞེས་དང་། “དེ་ལྟར་སྐྱུ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་བཟུང་བ་ན་དེ་བཏང་ནས་གསུང་སྤྲུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་སྟོབ་སོ།། གཏོང་བ་ནི་སྐྱུ་ལ་སེམས་བཟུང་ཡིན་སྟོབ་པ་དེ་བཞག་ནས་དམིགས་པ་གཞན་ལ་སེམས་འཛོན་པ་ལ་བྱེད་གྱི། དེ་བྱིན་ཆད་ནས་ལྟེ་གསལ་སྤང་འཆར་བ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། བརྒྱས་བརྗོད་གསུམ་དང་མེ་གནས་དང་སྐྱ་གནས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་ལ་དམིགས་པར་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།”³ ཞེས་སོ།། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན་བྱ་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རྣམ་སོགས་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་རིམ་ལས། “བྱ་རྒྱུད་ལ་བཞེན་པའི་སྐྱུ་བ་ཐབས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་བ་གཞན་གྱིས་ནི། སྤྲུགས་སྤེང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་འདར་བ་ཤད་དོ།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་འགར་གོང་དུ་བྱར་ཅམ་སྟོས་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་བྱ་བའང་གཤེས་ཆེ་བས། རང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤེང་ལས་འོད་ཟེར་བྱངས་མེད་ཉི་ཟེར་འཛིང་བ་ལྟ་བུ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱན་གྱིས་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འཁྲུགས་པས་

1 རྩ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ 233 ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རལ་བསོ་བ་ནི་གཡེང་བ་སྤང་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ་གང་ལ་རལ་བསོ་བའི་གཞི་བདག་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལྟེ་སྐྱར་བསམས་པ་བཏང་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་སུ་བསམས་ཏེ་ལྷང་བར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།།

2 རྩ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ 233

3 རྩ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ 193

4 རྩ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ 233

ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་པའི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་ཅུ་སྐར་མེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་ཡང་བདག་མཁུན་
 གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྒྲ་འོད་འབྱུང་ཐུག་དུས་གཅིག་དུ་ཤར་བ་
 ལྟ་བུ་དཀར་ཕྱོག་ཕྱོག་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས། ལུན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་མེ་བཏེགས་པ་
 ལྟར་གསལ་བར་བྱས། སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུང་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ། ནད་ཐམས་ཅད་ནག་
 ཁག་ལྗན་ལྗན། གདོན་ཐམས་ཅད་སྤལ་སྤྲོང་སྤྲིག་སྤྲུལ་སོགས་སྤྲིག་ཆགས་མ་རུངས་པའི་
 རྣམ་པར་རྐང་ལག་གི་སོར་མོ་བཅུ་དང་འོག་སྒོ་གཉིས་སོགས་ནས་ཕྱིར་ནག་འདུར་གྱིས་
 བཏོན་ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱས། འོད་ཟེར་བ་སྤྲིའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་
 འཕྲོས་རྣམ་རྟོག་གི་སྤང་ཆ་དག་བགོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་
 གཞིབ་ཐུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱས། འཕགས་མའི་གོ་འཕང་ལ་
 བཀོད། དེ་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ཞལ་དུ་ཡོད་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུ་ཕུར་ཆེས་གྱིས་སྤྲོགས་
 པར་མོས་ལ་སྤྲུགས་བཟླ། སྤྲུགས་ཕྱིང་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་
 མི་བྲུབ་པ་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་ལས་མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་མཆོད་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་དབག་
 མེད་སྤྲོས་ཏེ་མཁུན་བསྐྱེད་དང་སྤྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་
 ཐུལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱུན་པར་
 བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དང་། བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ། སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ། སྐྱོམ་
 པ་པོའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་
 པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་རང་ནས་སྤྲུགས་བཟླ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། བྱུང་པར་འཕགས་མ་གསུགས་དཀར་མོའི་སྤྲུ་གསུང་ཐུགས་
 ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་མ་ལུས་པ་ཨོ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་དང་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་

མཐིང་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་བྱང་སྟེ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྒོ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་བསམ། རྒྱས་པར་ན་གདུགས་དཀར་མའི་སྐྱ་ཆེ་ཆུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
 གསུང་ལྷགས་གྱི་ཡིག་འབྲུ། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ལ་སོགས་པ་རང་སྐྱ་སྒོགས་ཤིང་བདུད་ཅིའི་ཆར་
 འབེབས་བཞིན་པ། ཐུགས་ཐུག་མཆོད་གདུགས་དཀར་པོ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་མདའ། རྩོ་
 རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ལྷ་ཆོགས་རྩོ་རྩོ། གཞུ་དང་རལ་གྱི་ཞགས་པ་ལྷགས་ཀྱ། རིན་པོ་ཆེའི་
 བུམ་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། ས་བོན་རྩྱ་དང་ཨྱི་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་
 གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་འགོངས་པ་བསྐྱས་ཏེ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་མི་བ་མི་བ་
 ཐིམ་པས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་
 གདུགས་དཀར་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་ལྷགས་བརྒྱའོ། དག་
 བརྒྱས་གྱི་ཆེ་དབྱང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། “བརྒྱས་བརྩོད་བྱེད་ཆེ་མི་སྐྱར་མི་དལ་ཞིང་། སྐྱ་ཆེར་
 མ་ཡིན་ཏེ་ཅང་ཆུང་བས་མིན། སྐྱ་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན། ལྷག་
 སྐྱེད་སྐྱེད་ཀོར་ཆེག་ནམས་ཉམས་པས་མིན།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱས་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་
 བལ་བར་བརྒྱ་ཞིང་། བརྒྱས་པའི་འཛོལ་གཉིད་ཁོ་བཤམ། ལྷ་ལ་བ། སྐྱིད་ལ། ལུ་ལ། འོག་རྒྱུང་དང་། ཐ་མལ་
 གྱི་གཏམ་དང་། རོར་ནས་ལྷ་གཞན་གྱི་ལྷགས་བརྒྱས་པ་དང་། བཤང་གཅིས་ལྷགས་པ་སོགས་བྱང་ན་ཉེ་རེག་
 བུས་ཁ་བཤམ་ཏེ། གངས་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཅམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡན་ཆད་བརྒྱས་པའི་གངས་སུ་མི་གཞུག་
 རྟེ། ལེགས་ཐུབ་གྱི་རྒྱུད་ལས། “ལྷགས་གྱི་རོར་བུ་མ་རྩོགས་པར།” བརྒྱས་བརྩོད་གངས་སུ་
 མི་གཞུག་གོ།² ཞེས་སོ། ཉེ་རེག་བྱ་རྒྱུ་ནི། ལག་པ་གཉིས་བཟུས། ཅོག་ཕྱར་འདུག་ཅིང་ངག་མི་སྐྱ་
 བར་ལག་པ་གཉིས་བུས་མའི་ནང་དུ་འོང་བ་བུས་པའི་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་རྩ་གཙང་སྐྱགས་གཡས་གྱི་གྱང་

¹ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཐ དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་ལ་བ། འོག་གངས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྒྱས་བརྩོད་བྱེད་
 ཆེ་མི་སྐྱར་མི་དལ་ཞིང་། སྐྱ་ཆེར་མི་དབྱང་ཏེ་ཅང་ཆུང་བཤང་མིན། སྐྱ་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན། ལྷག་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀོར་ཆེག་
 ནམས་ཉམས་པར་མིན།” ཞེས་སོ།

² རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཐ ལེགས་ཐུབ་གྱི་རྒྱུད། འོག་གངས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷགས་གྱི་རོར་
 བུ་མ་རྩོགས་པར།” ཞེས་སོ།

མོ་དང་མིན་ལག་གིས་ཐངས་ཏེ། ཁ་ལ་ལན་མང་དུ་བྱབས་ཤིང་། ལན་གཉིས་གསུམ་དུ་ན་བྱག་གཉིས། མིག་གཉིས། ལྷ། ལ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་ག་གསུངས། ལག་པ། ལྟེ་བ། མགོ་ནམས་སུ་རེག་ཅིང་། ཚུ་བ་གསུམ་ཙམ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་མཚུ་ལ་ལན་གསུམ་ཕྱི་བར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་བགོགས་ཀྱིས་བཟླས་པ་དང་། བྱ་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་། ལྟོད་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་སྟོབ་དང་། ཆོ་ག་རི་རྒྱད་བཞད་པའི་དུས་ལས་འདས་པར་བྱས་པ་དང་། མ་བསྐྱམས་པ་དང་མི་གཙང་བས་བཟླས་བཅོད་བྱས་པ་དང་། མཚན་མོ་མི་ལམ་ངན་པ་བྱུང་བས་ཉིན་མོ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་སྒྲགས་བརྒྱ་ཙམ་བཟླས་པར་བཟླས་བཅོད་བྱས་པ་ནམས་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་ལེགས་བྱུང་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།། དེས་ན། འདིར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་པས་དེའི་སྒྲགས་གང་ཡང་རུང་བ་བརྒྱ་ཙམ་བཟླའོ།། བཟླས་བཅོད་ཀྱི་ཆོ་ག་འདི་དུས་མཚམས་སུ་བྱའི་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་བྱའོ།། དེ་ལ་དུས་མཚམས་བསྟན་པ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ཤར་བ་ནས་སྟེས་བྱ་གཅིག་གི་གྲིབ་མའི་བར་ནི་སྤྱོད་དུས་མཚམས་སོ།། ཉིན་གྲང་ལ་ཚུ་ཆོད་བརྒྱད་དམ་དགྲའི་དུས་མཚམས་སོ།། ཕྱི་ཚེས་སུ་གཅིག་གི་གྲིབ་མ་ལུས་པ་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ལུབ་པའི་བར་དུ་ཕྱི་ཚེས་དུས་མཚམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཉིན་པར་གྱི་དུས་མཚམས་སོ།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ལུབ་པ་ནས་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ནི་སྟོད་ལ་བརྒྱམས་པའི་དུས་མཚམས་སོ།། ཐོ་རངས་ཀྱི་བྱེད་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ཤར་བའི་བར་ནི་དུས་མཚམས་གཉིས་པའོ།། ནམ་བྱེད་ནས་ནི་བྲག་ལུལ་གྱི་ལས་དང་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བྱ་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་བ་སོགས་བྱ་བར་མངོན་ཏོགས་ལས་བཞད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟླས་བཅོད་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།། བཟླས་པའི་ཡུན་ནི་སྤྱོད་མེལ་ཆེ་ཐུན་གཅིག་དང་། སྟོད་དང་ཐོ་རངས་མེལ་ཆེ་ཐུན་བྱེད་བྱེད་དང་། ཉིན་གྲང་ཐུན་བྱེད་དམ་སུམ་ཆའམ་བཞི་ཆའམ་ཡང་ན་ཅུང་ཟད་བཟླའོ།།

བཟླས་པའི་གྲངས་ནི། ལེགས་བྱུང་ལས། “བཙེ་ལྷ་མན་ཆད་གྲངས་རྣམས་ལ།། ‘སྤྱིར་ན་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།།’ དེ་སྟེད་འབྱམ་ཕྱག་བཟླས་བཅོད་བྱ།། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ལ།།

བརྒྱུས་བརྗོད་སྤྱི་ལོ་ལྟར་བྱ་བར་བཤད།། ‘དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ།།’ སྟོན་དུ་བསྟན་པ་
 ཁྱི་བྱའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོང་པོ་ལ་གངས་བཟུང་ན་སྤྱི་ལོ་
 དང་ཉི་མཁའ་འཁོར་པ་ལ་གངས་བཟུང་ན་ཁྱི་མག་གཅིག་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་དགོས་ལ། རྒྱུད་གཞན་ལྟར་
 གཙོ་འཁོར་མང་པོ་ལ་མེ་དགོས་སོ།། བརྒྱ་བཞེ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཁྱི་ ༡༥ ལྟ་ ཞེས་པ་ཁྱི་ ༡༥ ལྟ་ ཞེས་
 པའོ།། ཞི་ཨ་ན་ལེ་ཨ་ན་ལེ། ཞེས་པའི། ཞི་སྐྱོད་རྗེ་འུ་མ་པོ་དང་། ཡང་། ཞི་ལ་ཡི་གེ་ཨ་ཁྱ་
 མ་གསུམ་ཡོད་པས་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་སོ་སོར་མཆོན། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ཞི་
 ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་ཁྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་བྲན་པའི་
 སྟོན་སྟོན་ཞི་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་མོ་ལས། “ཞི་ཁྱི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད།། མཆོག་དང་འོར་སྟེར་
 དཔལ་དང་གཡང་།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་དང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཟུལ་ཤིས་དོན།།
 འོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་ལོ་སྟོན་པའོ།།”² ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཁྱི་ ༣ རྣམས་ཅད་མཁྱེན་པས།
 “མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེར་བ་དང་། སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དམ་བཅའ་
 བ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཁྱི་མགོ་འཛིན་པ་དང་། ‘དེ་སྟོན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་བདུན་བཤད་
 དེ།’ དེན་པོ་ཆེ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་སྐོང་བའི་སྟོང་པའོ།།”³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ།། འདི་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་པལ་ཆེ་བ་གསུངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འགོད་པ་ལ། ཨ་ན་ལེ་གཉིས་
 ཁྱི་ ༢ རྣམས་མཆུངས་པ་མེ་དང་མཆུངས་པའོ།། ཁ་སྐོང་མེ་ཁ་སྐོང་མེ། ལྷན་མཆུང་དང་མཆུང་
 མ་ནམ་མཆུང་དང་མཆུང་མ། ཞེས་པའོ།། བྱི་རེ་བྱི་རེ། དཔལ་མོ་དཔལ་མོ། ཞེས་པའོ།། སྟོན་པོ་

1 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། མ རེགས་བྱུང་གི་རྒྱུ། འོག་གངས་ ༡༤༩༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་བྱུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་
 སྟེ། སྟོན་པོ་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།། ‘དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ།།’ ཞེས་སོ།།

2 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། 9 རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་མོ་འོ། འོག་གངས་ ༡༤༩༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་ཁྱི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།། མཆོག་དང་འོར་
 སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཟུལ་ཤིས་དོན།། འོར་བུ་འཛིན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

3 རྗེ་འོར་ཁ་སྐོང་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཁྱི་ 3 འདོད་དཔོན། འོག་གངས་ ༤༩༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་བཞི་པ་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་སྟོན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བདུན་བཤད་དེ།’ ཞེས་སོ།།

སྟོ་མེ། ཟླ་བ་མ་ཟླ་བ་ལ། ཞེས་པའོ། སང་བུ་རྩ་ཨ་རྩི་ན་ཨ་རྩི་ཏེ། བེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱལས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བདག་ལ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ།
 རྒྱགས་འདིའི་མཛུག་དུ་སྤྲུ། ཞེས་པ་གཟུངས་མདོར་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་མན་ངག་གིས་བསྟན་པ་སྟེ།
 བདེ་བ་ཀྱན་ལེགས་པར་སྦྱིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། ཨོ་སང་ཏ་ལྷ་གཏོར་ཏེ། སེ་
 ཏ་ཏ་བ་ཏེ་རྩྱ་པལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་
 དཀར་ལྷ་ཆོགས་སྟོང་པོ་ཅན་ཀྱིས། ཞེས་པའོ། རྩྱ་མ་མ་རྩྱ་ལྷ་སྤྲུ། ཐུགས་བརྩེ་བས་བཀྲ་
 ཤེས་སྟོང་པོ་བདག་ལ་བསྐུལ་ནས་གཞི་རྒྱགས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། བཟླས་པ་ཆར་ནས།
 ཨོ་བཟླ་སྤྲུ་ས་མ་ཡ་ནས། མཐུ་ས་མ་ཡ་སྤྲུ་ལྷ། ཞེས་ཡིག་བརྒྱབ་ཟླས་ལ། དེགས་བདག་གི་སྤྲུ་
 ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་རྒྱགས་མ་དག་བ་དང་། ཆོ་ག་ཆད་ལྷག་སོགས་ཀྱི་ཉེས་བ་དག་ནས་རྒྱགས་
 ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། བྱིན་རྒྱལས་བརྟན་པར་བྱས་པར་བསམ། སྟོ་ན། མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྐྱས་བྲ། ཐུན་ཀྱི་
 མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ལ། མཆོད་གཏོར་བཤམས་པ་རྣམས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པས། མཆོད་པ། ཨོ་
 ཅན་མཐུ་རོ་ཏ་ཏ་རྩྱ་པལ་ཀྱིས་བསངས། སྤྲུ་ལྷ་ཐམས་ཐུངས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་
 ལས་ཨོ་ལས་རེན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན་ནས། རོལ་མོ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནས་མཁའ་དང་
 མཉམ་པར་གྱུར། ཨོ་ཨ་རྩྱ་ལྷ་རྩྱ་ནས། ཤུ་ལྷ་ཨ་རྩྱ་གི་བར་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ། གཏོར་མ་
 བསངས་སྐྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རེན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་
 ཨོ་ལྷ་རྩྱ་ཁྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཏོར་མ་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྩྱ་སྤྲུ་གྱུར། ཨོ་ལྷ་རྩྱ་། གསུམ་
 ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་ཀྱི་
 གནས་ནས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་སྦྱོར་བྱུང་བྱངས། ཐུགས་རྟོ་རྟོའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྤྲུ་གུས་གཏོར་མའི་བཅུད་
 དངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། སྟོང་པའི་མཛུག་དུ་བ་ལོ་ཏ་པ་རྩི་རྩི་ཡེ་སྤྲུ། བཏགས་

བ་ལན་གསུམ་གྱིས་དབུལ། ཨོ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏྲིཏྲི་ཏ་སི་ཏ་ཏ་བ་ཏེ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨའྲི་ནས་
 འགྲུ་བ་ཏྲིཏྲི་ཡེ་སྤྲུ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆོད། རྒྱལ་བ་བྲེ་བ་བདུན་དང་འཕགས་པའི་
 འཁོར་ཏྲ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ལེགས་ལྷན་མཆོད་གསུམ་གྱི་
 མཆོད་གཏོར་འདིགས་བྲེད་ལྷར་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་
 འཕྲོས། ལེགས་ལྷན་མཆོད་གསུམ་འཁོར་དང་བཅས་བ་སྤྲུན་དངས་པའི་ལྷགས་རྩོ་རྩེ་
 འོད་ཟེར་གྱི་མ་གསོལ་བར་གྱུར། ཨོ་ལྷེ་མཉུ་ཀླ་ལ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨའྲི་དེ་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཏི་
 ཁྲ་ཏི། གསུམ། ཨོ་ལྷེ་མཉུ་ཀླ་ལ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨའྲི་སོགས་གྱིས་མཆོད། སྤྲིན་པོའི་གཟུགས་
 གྱིས་གདུག་པ་ཅན། ཆར་གཅོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། ཁྲོང་ཁྲོང་སུམ་བཅེགས་
 འདིག་བྲེད་པ། ལེགས་ལྷན་རྣམས་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། མདོག་ནག་གཟུགས་ཐུང་གཟི་
 བཟིང་ཆེ། གདུག་པ་ཆར་གཅོད་གི་གུག་གཡས། གཡོན་པས་ཐོད་པ་ཁྲག་གང་
 བསྐམས། ཐོད་ཐོང་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། ཁྲོས་པའི་ཞབས་བརྒྱབས་ས་གཞི་
 གཡོལ། བཞད་པའི་གད་མོས་རི་རབ་སྟེལ། དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤྲིང་འབྲིན་པ། དམ་
 ཆོག་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། རྒྱལ་ཆེན་བཞེད་གཏོར་མ་སོགས་ཨོ་ཨྲུའྲི་གིས་བྲིན་གྱིས་
 བརྒྱབ། ཨོ་རྩི་ཏ་རྩུ་ཡ། བི་རུ་རྩུ་ཀ་ཡ། བི་རུ་བ་ཁྲ་ཡ། བི་ཤ་མ་ཏ་ཡེ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ན་
 མེས་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་སོགས་གྱིས་བསྟོད། ཨོ་ཅ་ཏུར་མཉུ་རྩ་རྩ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨའྲི་སོགས་གྱིས་
 མཆོད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་པ། མར་གད་མདོག་མཆོངས་པི་མི་འདིན། ཇི་ཟའི་
 ཆོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི། དུལ་འཁོར་སྤང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་
 ལྷོབས་པོ་ཆེ། ཁ་དོག་སྤོན་པོ་རལ་གི་འདིན། རྒྱལ་བུམ་ཆོགས་ལ་དབང་མ་འཕགས་
 སྟེས་པོ་ལ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་མཐུ་བོ་ཆེ། ཁ་དོག་དམར་སེར་སྤུལ་ཞགས་འདིན།
 ལྷ་ཡི་ཆོགས་ལ་དབང་མ་མིག་མི་བཟང་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་གསེར་མདོག་ཅན། བེ་
 ཅོན་དང་ནི་ནེའུ་ལེ་འདིན། གཞོད་སྤྲིན་ཆོགས་ལ་དབང་མ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་

རི་ལྷ་ར་བྲ་ལྷ་ར་སང་ཀ་རི་ཨ་ཁྱི་བྲ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་ལྷ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉིང་སྟོང་རོལ་མའི་བར་དུ་དབུལ།
 དེ་ནས། དབང་པོ་རྩོམ་པའི་ལྷ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །ཤར་ཕྱོགས་གདོན་
 གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་བྲུག་ཀྱང་འཆོལ། མེ་སྟེ་བསྟེན་བྲུ་བ་བའི་
 ལྷ། བྲང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །ཤར་སྟོ་མེ་ལྷ་འི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་x
 གཤེན་རྩེ་ལག་ན་བེ་ཅོན་འཆང་། མ་མའི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །སྟོ་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་
 ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་x བདེན་དང་བྲལ་བ་ལེགས་ལྷན་ལྷ། སྟོན་པོའི་རྒྱལ་པོ་
 གདོན་གྱི་བདག །སྟོ་བྲུབ་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་x ཞགས་བ་ཐོགས་
 བ་ཆུ་ཡི་ལྷ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །བྲུབ་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ།
 མཆོད་ཅིང་x ལྷ་དེ་སྟོག་ཀྱང་འཛིན་པའི་ལྷ། རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །བྲུབ་
 བྲང་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་x གཞོད་སྟེན་ལག་ན་དབྱུག་བ་ཐོགས།
 འོར་སྟོང་གདོན་གྱི་བདག་པོ་སྟེ། བྲང་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་x
 དབང་དང་ལྷན་བ་འཛིན་པའི་ལྷ། འབྲུང་པོའི་རྒྱལ་པོ་གདོན་གྱི་བདག །བྲང་ཤར་གདོན་
 གྱི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་x སྟེང་གི་ཆངས་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉི་མ་ཆུ་བ་གཟའ་
 ཆེན་པོ། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་བཅས་པ་ལ། མཆོད་ཅིང་x འོག་གི་ལྷ་སྟེ་ས་ཡི་ལྷ། ས་
 འཛིན་ལག་བ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཆེག་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཅས་ལ། མཆོད་ཅིང་བསྟོད་
 དེ་བྲུག་ཀྱང་འཆོལ། ཞེས་པས་བསྟོད་དོ། གཏོར་མ་སྟེན་པ་ནི། ཨོ་རུ་ཏུ་ཡེ་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་གི་
 ལྷུངས་པ་རི་ལྷ་ར། ལྷ་མུངས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ཞེས་སོགས་གསུམ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་རྩོམ་པའི་ཅན་
 གྱི་ལྷ་ཚོགས་བཅས་། གཏོར་མ་ལྷུང་བ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། མེ་དང་གཤེན་རྩེ་
 བདེན་བྲལ་སྟོན་པོའི་བདག །ཆུ་བདག་ལྷ་དང་གདོན་གྱི་བདག་པོ་སྟེ། དབང་ལྷན་ལྷ་སྟེ་
 འབྲུང་པོའི་བདག་པོ་དང་། སྟེང་གི་ཉི་མ་ཆངས་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དང་ས་
 ཡི་ལྷ་རྣམས་དང་། རི་ཡི་ལྷ་དང་གཏོད་སྟེན་ཚོགས་རྣམས་ལ། སོ་སོ་སོ་སོར་གཏོར་མ་

ལུལ་བ་རྣམས།། རབ་ཏུ་དགེས་པ་ཡིས་ནི་བཞེས་ནས་ཀྱང་།། རང་རང་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་
 པར་བཞུགས་ནས་སུ།། རང་གི་བྱ་སྤྲད་མཛའ་བཤེས་གཉེན་འདུན་དང་།། ཉང་མི་དཔལ་ག་
 དང་དཔུང་བཅས་ཐབས་ཅིག་ཏུ།། མེ་ཏོག་བྲི་དང་བྱུག་པ་གཏོར་མར་བཅས།། འདི་རྣམས་
 བཏུང་ཞིང་ལེགས་པར་གསོལ་ནས་ཀྱང་།། བདག་གི་ལས་འདིའི་འབྲས་བྱ་མཆིས་པར་
 མཛོད།། ཅས་བསྟོ། ལུབ་ན་འདིག་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་སྟེ་འགྲོ་ལྟར་གཏོར་ལུབ་ན་ལེགས་
 ཤིང་། མ་ལུབ་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་འཇུགས་གྲོལ་གཉིས་དང་མཆོམས་མཆོམས་སུ་བསྟོས་ན་ལེགས་
 ཤིང་། གཏོར་མ་ལྟ་བུ་བཞེ་བདག་ལ་སྟོན་རས་བསྟོ་བ་སོགས་སྟེ་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ནས་གཏང་རག་གི་མཆོད་
 པ་ཁ་གསོས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཨོྲེ་སཱ་ཊ་x ལྷ་ར་ཨ་ལྷོ་སོགས་ཀྱིས་སྒར་བཞེན་མཆོད། རྒྱལ་བ་ཀུན་
 ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། ཡིག་བརྒྱལ་ན་གསུམ་བཟུངས་ལ། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྒྲར་
 བས། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་ག་རྒྱུད་བཞེན་མ་སྟོགས་པའི་ཉོངས་པ་
 བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། བརྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་བརྟན་འདྲིན་གྱི་སྟེས་བྱ་དཔ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ཆོ་བརྟན་ཅིང་
 མཛོད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ། བྱེད་པར་དུ་ཡང་རྒྱབས་ཆེན་སྟགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱུ་འབད་མེད་སྟེན་གྱིས་འབྲུབ་
 པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཉེན་ཡོད་ན། འདིར་ནི་གཞུགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།།
 སོགས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་དང་། ཉེན་མེད་ན། ཨོྲེ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛོད།། ཅས་
 པ་ནས། སྒྲར་ཡང་འབྱོན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ།། ཞེས་དང་། སྟུན་ངངས་པའི་བྲག་རྒྱལ་ས་མཐེ་བོང་
 གཉིས་ཕྱིར་བཤེད་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་བྲག་རྒྱུད་དང་བཅས། ཇི་ན་ཇི་ག་གཞུ། གཏོར་མ་གྲོན་
 འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར། ཅས་བཛོད། ཉེར་བསྟུ་ནི། རང་སྒྲར་གསལ་
 པའི་སྟེ་དེ་སྟགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུལ་ཐིམ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ལལ་བ་སྒྲར་གྱུར་
 པའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་ལས་རང་ཉིད་གདུགས་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པའི་
 རྣམ་པར་གྱུར་པའི་སྟེ་བོར་ཨོྲེ། མཁྱིན་པར་ལྷུ་སྟགས་ཀར་རྟེན་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། པར་
 བསམ་མོ།། དེ་ནས། དག་བ་འདི་ཡིས་སྒྲར་དུ་བདག །བཅོམ་ལྷན་གདུགས་དཀར་འབྲུབ་

གྱུར་ནས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལས་དང་། དེ་ནས། ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱས་པར་
ན། ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག་སོགས་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཆོག་སུ་བཅད་པས་མཐའ་བརྒྱན་ཅིང་མེ་ཉོག་གི་ཆར་དབབ་
པར་བྱའོ།

འདི་ནི་བསྟན་པའི་དུས་སུ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་
བཞིན་ཐུན་བྱག་གས་གསུམ་དུ་བྱེད་པའོ། ཐུན་བཞི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ་ཐུན་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་བཟའ་བཏུང་གཉིད་དང་
གཏམ་སོགས་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་བྱ་ཞིང་། བརྒྱས་པའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་སྲོ་བ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་འཕྲེང་
བ་བཞག་སྟེ་བཅག་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཉེ་རེག་བྱས་ཏེ་གངས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་བརྩམས་པར་སྤྲུགས་རིམ་ལས་
གསུངས་ལ། དམིགས་བསལ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་འཕྲོ་འདུག་གིས་བར་མ་ཆོད་པའང་དགོས་སོ། བར་ཆད་
བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐུན་མཆོམས་སུ་ཡང་ལྟའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་སྤྲུགས་འདྲན་པ་གལ་ཆེ་
མོད། འོན་ཀྱང་གངས་སུ་མི་ཅི། ལྷ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་གདམས་ངག་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དད་
པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་བྱག་བྱ་ཞིང་གཞོན་བྱེད་གཙོ་བོའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བསྟོམ་པ། རང་ཉིད་ལྟ་
དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་པའི་ར་རྒྱལ་ལྟ་ཆུགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟོམ་པ། བརྒྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་
འདེབས་ཤིང་སེམས་འཕྲོ་ཆོད་ལས་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་བྱིང་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་པ། བརྒྱས་པ་སྤྱར་བུལ་
སོགས་སྟོན་བརྒྱད་དང་བལ་བར་ཞལ་དུ་ཡོད་ནས་འདོན་པར་མོས་ཏེ་བརྒྱ་བ། བསྟན་སྤྱབ་འདི་མཐར་མ་ཐོན་
ཀྱི་བར་དུ་རང་གཞན་ཀྱི་བྱ་བ་སྦྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་བྱ་སྟུང་པ་དང་། སྦྱིར་
ལྷ་མ་དགོན་མཆོག ། ཁྱད་པར་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་ན་སྟོ་བྱར་ཀྱི་བར་ཆད་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཅི་
ཉིད་སྟུང་པའི་སྟོང་ཁམས་བསྐྱེད་པ་ནམས་གལ་ཆེ། བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཉགས་བཟང་བ་དང་། བར་ཆད་འདྲ་
ཡོང་ངམ་སྟུང་པའི་རེ་དོགས་བྱེད་པ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་བྱ། གལ་ཏེ་ཤུས་སེམས་མི་བདེ་བའོམ་
ཉམས་མི་ལྟས་ངན་པ་སོགས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་ཉགས་ཀྱང་ཡིན་སྟེད་ལ། གལ་ཏེ་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་མར་དེ་
འདྲ་བྱུང་ཡང་རྣམ་ཉོག་མི་བྱ་བར་ལྟ་དང་ལྷ་མར་མོས་གྲུས་ཅེ་གཅིག་པས་ཅི་བྱེད་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ཡིང་བསྐྱེད་
བྱས་ན་རང་སར་ཞི་འཕྲོ་ཞིང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་མ་དང་ལྟ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟོམ་པ་ནི་གཤམས་

སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ།། སྤགས་རིམ་ལས། “དེས་ན་ལུས་ལྷ་དང་དག་སྤགས་དང་ཡིད་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟེ་འོག་མ་ལ་ཡང་དེས་པར་དགོས་སོ།།”¹
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤུན་མཆོམས་སུ་ཡང་རིག་པ་རྒྱ་ཡན་ཏུ་མི་གཏོང་བར་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་ནས་
སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་འཕགས་མ་གཏུགས་དཀར་མོར་མོས། ལྷང་བ་སྒྲ། སྤྱ་གྲགས་སྤགས། དཔ་ཉིག་
སྤགས་སུ་མོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བར་ལམ་ཏུ་འཁྱེར་བའི་འཁྱེར་སོ་གསུམ་
གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཟས་སྒྲོམ་འབྱུགས་ཀྱིས་བདུད་ཅིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རང་ཉིད་ལྷར་གསལ་བ་ལ་
མཆོད་པའི་རྒྱལ་དང་། ཉིན་གཅིག་བཞིན་ཏུ་འདུལ་མཆོད་པའི་སྤྱོད་རྣམས་བརྒྱ་བ་དང་མེ་རྟོག་ལུལ་བ་རྣམས་ཏུས་
གསུམ་ཏུ་འབྱུག་བ་དང་། སྒྲ་གོས་ལ་སོགས་པའི་གོས་རྣམས་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསྒྲག་ཅིང་བརྒྱ་བའམ་བདུག་
བའམ་བསང་གཏོར་བྱས་ལ་བཟླས་བཅོད་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ་ཉལ་བ་དང་འཕྲོས་པ་མ་
གཏོགས་པར་ཉག་ཏུ་སྒྲ་གོས་བཞོ་ལ། ཉལ་བ་དང་ལུས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་མཐར་གོས་མི་སྤང་ཞིང་རྒྱལ་
གྱིས་མ་གོས་པར་བྱའོ།། སྤགས་ནི། ཨོྲ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་གོང་ཏུ་བཞོད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱ་གཞུང་ལས། “ཉེ་སྤྱིང་བཟླས་པས་ལུས་དང་། སྤྱིང་པོས་སྤྱོད་གཡོགས་བཞོ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།
རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་བདག་པོའི་སྤགས་ཉིར་གཅིག་རེ་བཟླས་ནས་བསྐྱུང་བ་བྱ་བ་དང་། ཉལ་བའི་ཆེ་གོང་གི་སྤྱད་
རིམ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དང་ལ་སྒོ་བཞག་པ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་དང་ཏུ་ཉལ་བའམ། ཡང་ན་རང་འཕགས་མར་གསལ་བའི་
སྤགས་ཀའི་ཨོྲ་ཡིག་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཉིད་ཏུ་འགྲོ་བ་གང་བདེར་བསྐྱབ། ལྷང་བའི་ཆེ་
ཡི་དམ་ནམ་མཁར་ཕྱོན་ནས་སྤགས་ཀྱི་སྤྱས་བསྐྱུལ་བར་བསམ་ལ། སྤྱོད་པའི་དང་ལས་ལྷ་སྤྱར་ལྷང་བའམ་ཉིང་
རེ་འཛིན་ལས་བཞེདས་པའི་མོས་པ་བྱ། སྤར་སྤུན་ལ་འཇུག་པ་ན། སྤུན་རེ་བཞིན་སྤར་བསྐྱུབས་པའི་བསང་རྒྱ་
འདྲེས་པའི་རྒྱ་གཙང་མས་ཡན་ལག་ལྷའི་ལུས་སམ་ཉེ་རིག་གང་རུང་གིས་གཙང་སྤྱ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་གལ་
ཆེ་ཞིང་། གཙང་སྤྱ་མ་བྱས་པའི་བཟླས་བཅོད་རྣམས་བཟླས་པའི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྒོར་མི་རུང་བར་ལེགས་བྱབ་ཀྱི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་ལུས་དང་གཙང་སྤྱ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དམ་ཆེག་རྣམས་སྤགས་རིམ་

1 རྩ་ཅོད་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྱུང་། ག་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་༩༩ན་༧

2 རྒྱ་གཞུང་གང་ཡིན་མ་ཤེས།

ཆེན་མའི་ཤོག་གངས་ཞེ་བྱག་ནས་ཞེ་བརྒྱད་བར་དུ་རྒྱས་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱེད་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དམ་ཆུ་བཅིངས་ནས་སྒྲགས་བརྗོད་པ། དུག་བྱ་བ། ལུས་དབུལ་བ་བཅས་དང་།
 སྐྱབས་སེམས་ནས་བརྩམས་བརྒྱས་པའི་མཛུགས་བར་གོང་བཞིན་བཏང་ལ། སྤྱན་མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་སྤྱན་
 རེ་བཞིན་མ་སྤྱན་ན་བརྒྱས་པའི་མཛུགས་གི་མཆོད་བསྟོད་ཆར་ནས་ཉེར་བསྟུ་དང་། བསྟོ་སྟོན་ཤེས་བརྗོད་བྱས་
 བས་སྤྱན་གྲོལ་ལ། སྤྱན་ཐ་མའི་མཛུགས་གཏོར་མ་དེས་པར་འབྲུལ། གཞན་ཡང་སྤྱན་མཆོམས་རྣམས་སུ་ལྟང་
 བཞགས་བྱས་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྟང་སྤྱང་བ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གཟུངས་མདོ་དང་ཤེར་
 ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་སྒྲོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྱན་པ་བྱས་བསྟོམ་པ་དང་། མཐུལ་དང་མཆོད་ཉེན་གདབ་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བཟང་པོ་གསར་དུ་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་དགེ་བའི་བྱ་བ་གང་འབྱུང་ལ་འབད་
 ཅིང་། བྱུང་པར་ཆབ་གཏོར་ལྷག་སྤྱབ་མ་དང་བརྒྱ་ཅ་གང་བྱུང་གཏོར་སྤྱབ་ན་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་པོ་ལ་
 གཏོར་མ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆ་གསུམ་ཡང་དེའི་ནང་དུ་འདུ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཁ་སྐོང་གི་
 སྤྱིན་སྒྲེག་ཀྱང་མཆོམས་ནང་དེར་སྤྱབ་ན་ལེགས་ཤིང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐབས་གཞན་དུ་བསྐྱེས་པས་ཆོག ། འོན་
 ཀྱང་སྤྱིན་སྒྲེག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་བསྐྱེད་མ་ཆག་པ་བྱས་ལེན་དུ་མཛད་དོ། ། མཆོམས་ཀྱི་རིང་སྤྱན་དང་
 སྤྱན་མཆོམས་ཀྱི་སྤང་སྤང་བྱ་ཚུལ་འདིར་མ་འཁོད་པ་གཞན་རྣམས་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་སྤྱི་དང་བསྟེན་སྤྱབ་སྤྱིའི་
 འགོ་ལུགས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཙོ་བོ་ནི་དད་པ་དང་དམ་ཆོག་གཉིས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཆོ་ག་མ་ཉམས་
 པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་བཀའ་པ་རྒྱུད་བ་དང་། ཉན་ལས་ཐར་བ་དང་། ཤེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་ལྷག་པར་གཟི་མདངས་
 ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་རང་གི་སྒྲ་མ་སྤྲུགས་དགྲེས་པ། ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷའི་ཞལ་མཛུལ་ཞིང་གསུང་སོས་
 པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་སེམས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་དང་། རི་དང་སྤང་པོ་དང་འབབ་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་
 རོར་དང་གོས་རྟེན་པ། རྒྱ་མིག་རྟོལ་བ། མེ་ཏོག་འབྱུ་བ། ཁྲི་མཐོན་པོར་འདུག་པ། ཉི་མའོར་བ། དར་འབྱར་
 པ། དུང་འབྱུད་པ་སོགས་མི་ལམ་བཟང་ཞིང་བདེན་པ་མི་བ་དང་། བརྒྱས་བརྗོད་ལ་དགའ་བུ་སོང་བ་དང་། ངལ་
 བ་རྒྱུད་ཞིང་དེ་ཞེས་པོ་བྱོ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱར་ལེན་པ་དང་། ལྷ་ལ་གུས་པ་ཆེར་སོང་ན་བརྒྱས་སྟོམ་གནད་དུ་

སོང་བའི་ཉགས་དང་། མ་དད་པ་དང་སྟོམས་ལས་དང་། བགྲེས་སྟོམ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་།
ཡིད་གྱི་གདུང་བ་ཆེ་བ་དང་། ལས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། བཟླས་བཅོད་དང་བསམ་གཏན་ལ་མི་ཞེན་པ་དང་།
ཅལ་ཅོལ་གྱི་གཏས་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱ་བ་མིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གདོན་གྱིས་བཟླམས་པ་དང་། མི་ལམ་ངན་
པ་མི་བ་སོགས་ནི་ལྟ་གཞན་དུ་སྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་རྒྱགས་པ་དང་། སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང་།
བཟླས་བཅོད་ལ་ཡིད་རྒྱན་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནི་ལྟ་མཛོན་དུ་སྟོགས་པའི་རྒྱར་གསུངས་སོ།། ཆེད་རིག་འཛིན་དང་།
མཛོན་ཤེས་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱན་ཤེས་པ་སོགས་དངོས་གྲུབ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་
སྦྱབ་པར་བྱ་སྟོད་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ། བཟླས་བཅོད་ཡན་ལག་བཞི་དང་དེ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། རྟན་
རྣམས་དང་ཡམས་དང་གཞོད་པ་དང་འགོ་ནད་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་དང་ལང་ཆེ་དང་བྱིན་དང་མཐུ་
སྟོབས་དང་། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་འདོད་ཡོན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་
དང་། བསང་བསྐྱད་ལ་སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐ་མོ་སྦྱབ་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་རབ་གནས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་
ནི་སྟོན་དུ་ལྟ་བུ་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཡན་ལག་བཞིའི་སྟོན་པ་བཟླས་བཅོད་ཀྱི་གངས་རྩོགས་ན་དེ་ཉིད་གསུམ་
གྱི་བསམ་གཏན་མ་བསྟོམས་ཀྱང་རུང་ལ།

གལ་ཏེ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྦྱབ་པ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་
ཆེད་ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཅུང་ཟད་རེ་བསྟོམ་པར་འདོད་ན་སྤར་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཟླས་
བཅོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་བསྟོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་གྱི་མ་ལས། “གསང་
སྤྲགས་མེར་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེར།།’ སྤྲ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བར་བྲན།། སྤྲ་མཐར་ཐར་
པ་སྟེར་བ་ཉིད།། འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེར་གནས་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་། སྤྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྤྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་བསྟོམ་པར་བྱ་དགོས་
ཤིང་། རྒྱལ་རི་ལྟར་བསྟོམ་ན། དང་པོ་མེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་བཟླས་བཅོད་ཡན་

1 རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབུམ། མ་བསམ་གཏན་གྱི་མ། ཤོག་གངས་44~46 ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་སྤྲ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་སྤྲགས་མེ་
གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེར།།’ ཞེས་སོ།

ལག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་རང་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ། མར་མེ་ལྷ་བུའི་མེ་
 ལྷེ་བསྟོམས་པའི་ནང་དུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གང་བསྟོང་བར་བྱ་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་གདངས་སམས་སྤྱའི་རྣམ་
 པའི་བྱིལ་བུའི་སྤྱ་བཞིན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གྲགས་པ་ལ་ཉན་པའི་རྣམ་པས་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་བསྐྱམས་ཏེ་
 བྱིང་མོད་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་ནས་བསྟོམ་མོ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཟའ་
 བཅུང་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་ཀྱང་བཤེས་སྟོམ་གྱི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ནང་དུ་མེ་དམིགས་དང་རྒྱུད་སྤྱོར་གྱི་
 མཐུས་བདེ་ཤོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱེ་བའོ། འདི་ནི་ཡན་ལག་བཞིའི་བསྟོངས་བརྗོད་བྱེད་པས་ཀྱང་
 བསྟོངས་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་གས་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིང་མོད་བཀག་ནས་
 སེམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་རེ་བསྟོམ་ན་དེས་དངོས་བྱུབ་སྟེར་བར་གསུངས་མོ། གཉིས་པ་སྤྱ་
 གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། གོང་བཞིན་རང་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་དེ་མ་མེད་པའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 སྤྱ་བའི་ནང་དུ་རང་འབྲའི་ལྷའི་སྤྱ་སྤྱ་མོ་ཞིག་བསྟོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་མེ་ལྷ་བུ་
 གསལ་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་ངོ་བོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱའི་རྣམ་པར་གྲགས་པར་
 བསམས་ལ་སྤྱ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤར་ལྟར་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་བསྐྱམས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྟོམ་མོ། འདི་ནི་
 བསྟོངས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྤྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་འབྲསྟེ། དེ་ནི་ཕྱབ་བྱ་དང་ཡིད་བསྟོངས་
 གང་ཡིན་རུང་རང་གིས་བསྟོངས་པའི་སྤྱ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་གིས་བསྟོངས་པ་མ་ཡིན་པར་མའི་ནང་
 དུ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱ་གྲགས་པ་ལ་ལོགས་ནས་ཉན་པ་ལྷ་བུར་དམིགས་པ་སྟེ། མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་འདི་དང་
 འབྲའོ། འདི་ལ་དང་པོ་ལྷའི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཅུབ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷའི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྤྱ་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མེ་གནས་ཀྱི་ཆེ་མེ་དང་སྤྱ་གཉིས་ཀ་ལ་
 སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་འོ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི། དཔེར་ན་རྣ་བསྟོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷ་གཙོ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱ་མདོག་བྱུག་མཆན་སོགས་མ་འདྲེས་པར་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་
 བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། འདི་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྤྱ་སྤྱ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་བ་མ་
 ཡིན་པར་རྣ་བས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པ་བས་ཀྱང་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ངོར་འཆར་བའོ། དེ་

ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་པར་
 ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབས་ཏེ་དེ་
 མཚན་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་བ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་པོ་གང་ལས་ཀྱང་ཞི་
 གནས་ལོགས་སུ་སྐྱབ་ཚུལ་མ་བཤད་ལ། དེས་ན་རྒྱུད་སྤེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་རགས་པ་དང་སྤེ་བའི་ལྷའི་རྣལ་
 འབྱོར་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་ཅིང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ལྷ་དྲུག་བསྐྱོམ་པ་
 དང་། མེ་གནས་དང་སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྐྱ་གནས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པའི་རང་
 ལྷོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དངོས་སུ་འབྲེན་ཐུབ་པ་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་བ་
 ཡིན། གསུམ་པ་སྐྱ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་
 མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་དངོས་གཉེན་མེད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པ་ལ་སྐྱ་
 གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་སྟེ་རྩེས་སུ་ཆོས་སྤྱིའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་སྤྱིའི་ཐར་
 པ་སྟེར་བས་ན་སྐྱ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བཞིན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་བསྐྱོམ་པ་ན་ལྷའི་སྐྱ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་སྐྱ་གདངས་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་
 པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་བསྐྱོམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱུད་སྐྱོམ་དང་འཛིག་སྐྱོམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་བདག་
 མེད་པའི་དོན་དེས་པའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་མན་ངག་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་མོ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དངོས་སུ་འབྲེན་ཐུབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་
 བུའི་མཚན་བཅས་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དང་བསྐྱལ་
 ཆེན་མང་པོ་ཐུབ་པའི་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་གྱི་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་བྱུང་
 རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་མོ། གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཐུན་གྱི་བཟླས་བཞིན་གྱི་གངས་ཐེམ་
 པའམ་ལྷག་པར་བྱས་པའི་ཐོར་ཐུན་ཞིག་གི་མཇུག་ཏུ་ལག་པ་གཡས་པའི་སྤིན་ལག་གི་རྒྱབ་ཏུ་གྱུང་མོ་བཞག །

གཡོན་པའི་སྤྱོད་ལག་གི་རྒྱལ་ཏུ་འང་གྲང་མོ་བཞག་ནས་སྤར་ཏེ། གཡམས་པའི་མཛུབ་མོས་གཡོན་པའི་གྲང་མོ་
 དང་སྤྱོད་ལག་དགྱི་ཞིང་། གཡོན་པའི་མཛུབ་མོས་ཀྱང་གཡམས་ཀྱི་གྲང་མོ་དང་སྤྱོད་ལག་དགྱིས་ལ། མཐེའུ་ཆུང་
 གཉིས་བཞེབས་ཏེ་བསྐྱེདས་ནས་མཐེ་བོང་གཉིས་མཛུབ་མོའི་ཆོག་དབུས་མར་བཞག་པ་བུམ་པའི་བྲག་རྒྱ་བུས་
 ལ། བདག་ཅག་གི་དགོ་པའི་རྩ་བ་འདི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་གོ་མོའམ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་མ་ལ་དབུལ་ལོ།། མགོན་པོ་བྲིད་ཀྱིས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་
 ལུས་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་དགོ་བ་དབུལ་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་གཏོར་འབུལ་སོགས་གང་རྒྱས་བུས་ཏེ།
 དགོ་པའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་ཞིང་། དམིགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་བར་
 བྱའོ།། དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་བཀའ་པའི་སྤྱིང་དུ་གཡམས་པའི་ཐལ་མོ་བཞག་སྟེ་སོར་མོ་བསྐྱེལ་བའི་ཅེ་མོ་དྲུང་
 བར་སྤར་ཏེ་ཐད་ཀར་བཞག་པ་མི་མཉམ་པའི་ཡན་ལག་གི་བྲག་རྒྱ་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱོར་ཞིང་། ཨོ་རྩ་ལུ་
 རྩ་ལུ་ཅ་རྩ་ལི་མ་ཏི་གི་བི་སྤྲུ། ཞེས་པས་སྤར་ཕྱོགས་མཆོམས་བཅེངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀོལ་བར་
 བྱའོ།། དེ་ནས་མཆོམས་མོའི་མཛུན་དུ་མཆོད་གཏོར་གསར་དུ་བཤམས་ཏེ་སྤར་ལྟར་དབུལ། ལས་བཅོམ་གྱི་ཆོ།
 རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས།། བདག་གི་དགོ་པའི་བྱ་བ་ལ།། སྤྱིང་ཕྱོགས་འཕྲིན་
 ལས་བསྐྱབས་པ་ལེགས།། ཇི་བཞིན་དུས་སུ་འདིར་སྤྱོན་ཅིག །ཅས་བརྗོད་ཅིང་ཡིག་བརྒྱ་དང་།
 བཅོད་གསོལ་བུས་ལ། བྲིད་ཀྱིས་བདག་གི་བྱ་བ་མཛད།། ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།།
 རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་།། སྤར་ཡང་འཕྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། ཞེས་
 གཤེགས་གསོལ་བྱ་ཞིང་། ཐོ་དབེན་པར་བསྐྱའོ།། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལེགས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་མཛུན་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་བུམ་ཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཁོར་
 ལོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཏོར་བསྐྱོག་དང་། སྤྱོད་སྟེག་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི་ཞིབ་པར་གཞན་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ།། ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་དྲུག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བརྒྱས་
 བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། དེ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་བཅས་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དང་། བྲིད་པར་ཆོའི་རིག་འཛིན་བསྐྱབས་ནས་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ཀྱི་

ལམ་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་སོགས་ལ་བཟླས་པ་མེད་པར་ཆེ་
 གཅིག་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བན་ཡོན་གཞན་
 ཡང་བཟླས་བསྐྱོམ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སྤར་བཤད་པ་ནམས་དང་། བྱད་པར་དུ་འདིའི་གཟུངས་མདོ་ལས།
 “སྤྲུམ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་གཙུག་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་གཞན་
 གྱིས་མི་ཐུབ་པ་བྱིར་སྒྲོག་པ་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་གོ་གཤམ་རས་སམ་གིང་ཤུན་ལ་
 གྱིས་ཏེ། ལུས་སམ་མགུལ་དུ་བཏགས་སམ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན་དེ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་
 མཆོན་གྱིས་མི་ཚུགས། དུག་གིས་མི་ཚུགས། མེས་མི་ཚུགས། ཚུས་མི་ཚུགས། དབྱིག་དུག་
 གིས་མི་ཚུགས། དུག་སྤྲར་མས་མི་ཚུགས། བྱད་གྱིས་མི་ཚུགས། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་
 བའི་དུས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་པ་ནས། ‘ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་། འཆི་བ་དང་། གཞོད་པ་
 དང་། ནད་འགོ་བ་དང་། འབྲུག་པ་དང་། པ་རོལ་གྱི་དམག་ཆོགས་འོང་བ་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་
 ཞི་བར་འགྱུར་རོ།།’¹ ཞེས་པའི་བར་དུ་སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་ལུས་སམ་མགུལ་དུ་བཏགས་པའི་ཕན་ཡོན།
 རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཆང་བ་དང་སྒྲོག་པའི་ཕན་ཡོན། འདི་ཉིད་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེར་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 བཏབ་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་བཅས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བཟན་པོ་བྱངས་ཏེ། ལམ་འདི་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞེན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རང་
 གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྲོད་པོ་བྱང་བར་བྱའོ། ། འདིར་སྤྲུམ་
 པ། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་གཙུག་རྟེན་གདུགས་དཀར་ཞེས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ས་
 གསུམ་ཀུན་ཁྲུབ་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་གང་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ཡི་གཞུང་
 དོན་འདབ་བརྒྱ་བཞད། སྒྲོས་ཆོས་རི་བཟང་སྤྱང་ཅིའི་དཔལ་ཡོན་འདྲིན། ལེགས་བཤད་
 པརྒྱ་དཀར་པོའི་དགའ་ཆོལ་འདི། སྤར་བས་མཁས་དང་གྲུབ་བརྟེན་རིམ་བྱོན་གྱིས། ཁོ་
 བོའི་སྐལ་བར་ཆེད་དུ་བཞག་པར་དེས། འདིར་འབད་དགེ་ཆོགས་ལྷ་ཡི་བསོད་ནམས་

1 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། པ་གདུགས་དཀར། སོག་གངས་333བ3

མཐུས་༥༥ བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་ནམས༥༥ འགལ་རྒྱུན་ལྷ་མིན་
 གཡུལ་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཏེ༥༥ ཆོས་སྤྱིད་རྒྱལ་མཆོད་སྤྱིད་ཅེར་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིག །བདག་གྱུར་
 དེར་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ༥༥ རྒྱལ་ཡུམ་ལྷག་པའི་ལྷ་མོས་རྗེས་བབྱང་སྟེ༥༥ དམ་ཆོས་
 སྐྱབ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་༥༥ མཐུན་རྒྱུན་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མའི་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི༥
 གཙོ་མོ་རང་ཉིད་བྱ་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཆེད་དང་༥ དེར་དུས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་གྱི་
 འཕྲིན་ལས་དར་བྱུང་ཆེ་བ་ལྷར་འདུག་བྱུང་༥ ལས་ཆོགས་གྱི་གཞི་རྟེན་བསྟན་སྐྱབ་གྱི་ལག་ལེན་དང་དམིགས་
 པའི་བྱུང་པར་ནམས་གསལ་བར་བཀོད་པའི་འདིའི་བསྟན་ཡིག་སྤར་པན་མཐོང་མོས་མ་བྱུང་ཞིང་༥ དེར་བརྟེན་
 འདིའི་བསྟན་པ་གཏོང་བའི་སློལ་ཆེར་མི་འདུག་གྱུར་༥ ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་ནད་རིམས་གདོན་བགེགས༥ དུག་མཆོན་མེ་ཆུ༥ བྱད་ཕུར་མནན་གཏད་སོགས་པ་རོལ་གྱི་བསམ་
 འན་སྤྱོད་རྩལ་ནམས་ཕྱིར་སྒྲོག་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་འགྲུག་སྒྲོ་དང་བལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆོག་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས༥
 དེས་ན་འདིའི་བསྟན་སྐྱབ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཅུང་ཟད་རེ་བསྐངས་སྐབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ༥ །ཤུག་བཅུན་སུ་ནི་ཤ་ས་ན་མཉམས་ཆོ་
 ག་དངོས་གཞི་སྤྱིད་ཤོད་ཞབས་བྱུང་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱི་མངོན་དཀྱིལ་གཞིར་བཞག །ཕྱག་
 ལེན་དང་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ནམས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་༥
 བདག་གི་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྐྱབས་རྗེ་ཁྱི་བྱང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་སྟོལ་དཀར་བསྟན་ཡིག་སོགས་རིགས་
 མཐུན་གྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་རི་ལྷར་འོས་པ་བྱུངས་ཏེ༥ མདོ་སྟོད་ས་ལའི་སྟན་སྟོངས་སྟོན་ཤིང་གི་བྲེང་བ་
 ཆར་དུ་དངར་ཞིང་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་མངོན་པར་བཟུ་བའི་གསེབ་ན༥ དེ་དུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡིད་འོང་བག་ཐེབས་
 གྱི་ནམ་འགྱུར་ངོམ་ཞིང་༥ འདབ་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་སྐད་སྟན་གྱི་རོལ་མོ་འཁྲོལ་བའི་རང་གི་བསྟན་གནས་སུ་སྤར་
 བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མྱ་འབྱོང་དགོན་གྱི་བྲུ་རིགས་ལམ་རིམ་པ་དད་བཅོན་སྟོ་དང་ལྷན་པ་སྐབ་བསྟན་ཉི་མས་
 བཞུས་པ་འབྲོ་དོན་འཕེལ༥༥ ༥སྐྱ་མཉམ་ཡི༥༥ ༥༥

༥ ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཡིག་དང་སྟོན་འགྲེལ་སྟོར་གྱི་དཔེ་
གང་ཅིད་ཀྱི་མཆོན་བྱང་།

- ༡ བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་འགྲེལ་རིམ་པ་རྣམས་སྤྲོ་མཆོད་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་ནས་བསགས་རྩལ་ནག་འགོས་སུ་བཀོད་པ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་ཁྱེར་
བདེ་དངོས་བྱུང་ཀུན་འབྱུང་། གསེར་ཁང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད།
(རྒྱད་སྟོང་ཆོས་སྟོད་ཀྱི་ཤོད་ཟེང་བཅུ་པ། ལུགས་དབར། འོག་གངས་༡༠༧-༡༩༣)
- ༢ བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཡིག་དང་མགོན་པོའི་བསྟེན་ཡིག་འཛིགས་བྱེད་དང་ཆོས་
རྒྱལ་སྤྲུགས་པའི་སྟེན་སྟེན་བྱ་རྩལ། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད།
(ཤོད། ག་ཤིང་དབར། འོག་གངས་༣༡༩-༣༣༠)
- ༣ དཔལ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པ་རིམ་ལྔར་བྱ་རྩལ་གྱི་ཡི་གེ་དངོས་བྱུང་རིན་ཆེན་
འཛེན་པའི་བྱ་གཟིངས། རྗེ་བཙུན་བྱུང་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(ཤོད། ག་ལུགས་དབར་འོག་གངས་༡༤-༡༧༡)
- ༤ གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པའི་སྟོན་འགྲེལ་འདོན་ཆ་མཆོམས་གང་བྱེད་ཀྱང་འཁྱེར་བདེ་
བར་བཀོད་པ་ཕེལ་དཀར་མེ་ལོང་། རྗེ་བཙུན་བྱུང་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(ཤོད། ག་ལུགས་དབར། འོག་གངས་༧-༡༩)
- ༥ གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཡིག་གསལ་བར་བཀོད་པ་སྟོ་དམན་སྟོང་གི་ཐུན་སེལ།
བྲག་གཡལ་སྟོ་བཟང་ལོར་བྱས་མཛད།
(ཤོད། ར་བྲག་གཡལ་བྱ་དཀོན་གྱི་དཔར་མ། འོག་གངས་༡༩༤-༡༩༥)

གསང་འདུས་བསྟན་པའི་སྟོན།

- ༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་རབ་གསལ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་། གློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༣༧-༣༠༣)
- ༢ ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐལ་བཟང་རེ་སྟོང་ཅིན་མ་ཉི། མཁུན་རབ་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(པོད་དང་པོ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༡༩༣-༡༩༧)
- ༣ ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་བྱུང་འཕྱག་ཆར་འབེབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་རྩོགས་ལྷན་སྤྱིན་བཟང་འཕྲོ་བ་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཀུན་སྟོང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེས་མཛད།
(པོད། ཁ་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༣༡༡-༣༤༠)
- ༤ དཔལ་གསང་པའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་བསྟན་ཡིག་ལག་ལེན་རབ་གསལ། གློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་འདིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༡༩༡-༤༩༣)
- ༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་སྐབ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་བསྟོད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི། རེ་འདིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ཁ་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༡༩༡-༣༣༣)
- ༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་ཐུག་ཆོག་སང་ཆེན་གློ་བཟང་བསྟན་འདིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཀ་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༤༠༣-༤༠༥)
- ༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་། ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེས་མཛད།
(པོད། ཀ་ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༡-༣༧)

- ༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་འདུས་པའི་རྒྱ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(བོད། བ བེང་དཔར། སྟོན་གྲངས་ ༣༩༩-༣༩༩)
- ༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་ཡིག་ཟབ་དོན་གསལ་བྱེད། སྟོ་བཟང་བཟོད་པས་མཛད།
(བོད་གསུམ་བ། བེང་དཔར། སྟོན་གྲངས་ ༣-༣༧)
- ༡༠ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་བསྟན་ཡིག་མི་བསྐྱོད་དགོངས་རྒྱ།
ཀུན་དགའ་སྟོ་གོས་གྱིས་མཛད།
(བོད། ཅ འབྲུལ་དཔར། སྟོན་གྲངས་ ༤༩༣-༤༩༣)
- ༡༡ གསང་འདུས་བསྟན་ཡིག་གི་བྲིས་ལན། དཔལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(བོད། ཅ བེང་དཔར། སྟོན་གྲངས་ ༣༠༩-༣༡༩)

བདེ་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན།

- ༡ བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་བསྟན་ཡིག་ཡང་གསལ་སྟོན་མེད་དེ། བསྟན་ཆེན་གྱི་ཐོ་ཡིག་
བདེ་ཆེན་མཆོག་གྱིས། གསེར་གོང་སྤྲུལ་མིང་འཛིན་པ་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྷན་གྱིས་མཛད།
(རྒྱ་སྟོན་གསུང་རབ་རྟེང་བ། བོད། ད ལུགས་དཔར། ཆོས་ཚན་ཉ་བ། སྟོན་གྲངས་ ༣༡༡-༣༣༡)
- ༢ འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱད་གྱི་མན་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་
བསྟན་བསྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསང་ཆེན་བཅུད་ཐེག་དངོས་བྱུང་ཞོར་བྱའི་གཏེར་
མཛོད། གསེར་གོང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྷན་གྱིས་མཛད།
(རྒྱ་སྟོན་གསུང་རབ་རྟེང་བ། བོད། ད ཆོས་ཚན་ཁ་བ། སྟོན་གྲངས་ ༣༩-༤༩)
- ༣ བདེ་མཆོག་གི་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ། ལྷ་ཅེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་འདིར་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༤ བྱིན་རྒྱལ་ཆེས་སྤུར་བ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡལ་ཡུམ་གྱི་བསྟན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་
སྐལ་ལྷན་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལག་ལེན་རིམ་བར་བསྐྱིགས་པ་སྟན་བརྒྱད་ཞོར་བྱའི་འབྲེང་བ་དངོས་བྱུང་
ཀུན་འབྱུང་། གསེར་གོང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྷན་གྱིས་མཛད།
(རྒྱ་སྟོན་གསུང་རབ་རྟེང་བ། བོད། ད ཆོས་ཚན་ག་བ། སྟོན་གྲངས་ ༢༡-༤༡)

- ཕ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་བསྟན་ཡིག་གསུམ་བའི་སྟོན་མེ། ལུང་ལྟོག་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད།
(ཁོད། གསུམ་པ། བེང་དཔར། འོག་གངས་ ༣༢༡- ༣༣༣)
- ཆ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ལུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་བར་བཤད་པ་མཁའ་འགྲོའི་
གསང་མཛོད་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་། ལུང་སྒྲ་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེས་མཛད།
(ཁོད། ག བེང་དཔར། འོག་གངས་ ༣༣- ༤༣)

འདྲིགས་བྱེད་བསྟན་པའི་སྟོན།

- ༡ བཅུ་དྲུག་པ་འདྲིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྟན་ཆེན་གྱི་བྱེད་པར་བཛོད་པ་ཐར་འདོད་རེ་བ་སྟོང་བའི་
བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། མིང་སྤུལ་སྟོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འདྲིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད།
(རྒྱད་མེད་གསུང་རབ། ཁོད། ར འབྲུལ་དཔར། འོག་གངས་ ༡- ༤༩༤)
- ༢ འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་བསྟན་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་རྒྱུད་དོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཡོངས་འདྲིན་
འགྲོང་ཅེ་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(ཁོད། ཀ བེང་དཔར། འོག་གངས་ ༢༡༡- ༢༡༡)
- ༣ འདྲིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་ཡིག་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ། ཡོངས་འདྲིན་འགྲོང་ཅེ་སྟོ་བཟང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(ཁོད། ཀ བེང་དཔར། འོག་གངས་ ༢༡༡- ༢༤༩)
- ༤ འདྲིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྟན་ཡིག་མཁས་གྲུབ་དགོངས་འདུས། དཔུལ་ཚུ་རྩམ་རྩ་བས་མཛད།
(ཁོད། ཀ བེང་དཔར། འོག་གངས་ ༥༣༤- ༥༣༥)
- ཕ འདྲིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བསྟན་ཡིག་རིན་ཆེན་སྤེང་མཛེས། ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་
ཀྱིས་མཛད།
(མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་པོད་སྤེང་དགུ་བཅུ་པ། དཔལ་བཅེགས་དེབ་གཟུགས། འོག་གངས་ ༢༥- ༢༩)
- ༦ བསྟན་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་། ཆ་ཉར་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(ཁོད། ཀ བེང་དཔར། འོག་གངས་ ༥༣༡- ༥༣༣)

- ༥ རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལས་རུང་གི་བསྟན་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཉིར་མཁོའི་ཞལ་གདམས།
 ཆེ་ཤོས་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་མཛད།
 (པོད། ༡ བེང་དཔར། སྟོན་གྲངས་༣༣-༣༤)
- ༦ དཔལ་འཛིགས་མཛད་རྩོམ་པའི་གཞི་བསྟན་ཆེན་མོ་འདུག་ཚུལ་གྱི་གསུང་བཤད་ཟེན་གྱིས་སྒྲ་མ་དམ་
 པའི་མན་ངག་དངོས་གྲུབ་ཅི་དགར་སྟོལ་བའི་བསམ་འཕེལ་དབང་རྒྱལ། ལྷག་བྲག་དག་དབང་
 གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་མཛད།
 (པོད། ༥ བེང་དཔར། སྟོན་གྲངས་༡༩-༡༠ན༩)
- ༧ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་གསལ་བར་བཀོད་པ་བདུན་ཅིའི་བྱམ་
 བཟང་། ཨ་ཀླ་སྟུལ་མིང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
 (པོད། སྒྲ་ཆ། མ་བཟང་གཙུག་ལག་དེབ་མེད། སྟོན་གྲངས་༡༣-༣༩)
- ༡༠ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་ལས་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱི་ཞལ་ལུང་དངོས་གྲུབ་རྩོགས་ལྡན་སྤྱིན་བཟང་བསྐྱགས་པས་དོན་གྲུབ་སྟུལ་ལྡན་འཇུག་དོགས།
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་མཛད།
 (པོད། ༩ བེང་དཔར། སྟོན་གྲངས་༥༡-༥༢)
- ༡༡ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་ཡིག་སྟུལ་ལྡན་འཇུག་དོགས། ཐུའུ་བཀྲན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
 མས་མཛད།
 (པོད། ༡ ཞོལ་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༩-༤༩)
- ༡༢ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བཏེན་པའི་བསྟན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཐས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་
 ག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འཇུང་། ཨ་རོལ་སྟོ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
 (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་འདིར་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༣ དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་སྟོན་འགྲེལ་གཏོར་མ་དང་ལས་བཞེས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། བསྟན་ཡིག་
 འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ནས་ཉིར་མཁོ་བྱེད་ཀྱིས་བཞུགས། ལྷ་ཅི་ཡི་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
 (པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་འདིར་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

3 དཔལ་འཁོར་ལོ་རྩམ་པའི་རྩོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཁའ་རྫོང་རྗེ་ཆེའི་ལྷོང་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་པའི་བདེ་
ལམ་བདེ་ཆེན་རབ་གསལ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།

(པོད། ག ལྷགས་དབར། ཤོག་གངས་༡༩-༡༧༡)

༤ ལྷ་མི་ལྷགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་སྟོན་འགྲེལ། ཁལ་ཁ་བྲག་རི་དམ་ཆོག་དོ་རྩེས་མཛད།

(པོད། ར ཤིང་དབར། ཤོག་གངས་༡༣༥-༡༣༦)

འཛིགས་བྱེད།

ཙ་བ། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ལམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

(པོད། ཆ གངས་ཅན་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དབར་མ། ཤོག་གངས་༤༣༧-༤༤༡)

༡ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ལམ་འཆད་པའི་
གཞུང་གི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་འབྲུག་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཉེ་ལམ་ཉུང་དུ་
རྣམ་གསལ། རྩེ་བཙུན་སྤྱབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།

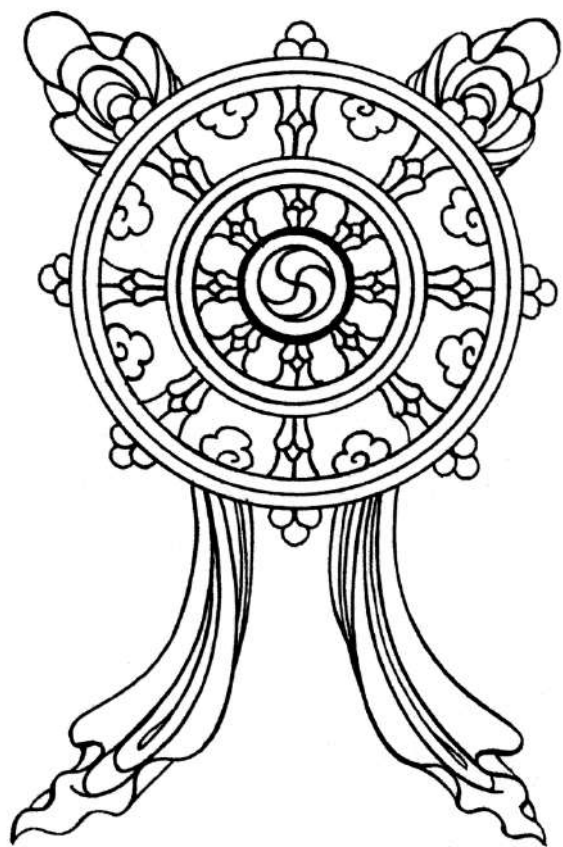
(པོད། ག ལྷགས་དབར། ཤོག་གངས་༡༩-༡༧༡)

༢ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་པའི་དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ལམ་འཆད་པའི་
གཞུང་གི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ་རིག་འཛིན་ཀྱུན་འདུག་ལྟོན། ཤིང་ཆེན་ནམ་
མཁའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད།

(རྒྱ་ལྟོད་གསུང་རབ། པོད། ག ཆན་བ་དང་པོའི་ཆོས་ཆན་ག འབྲུལ་དབར། ཤོག་གངས་༡༧༩-༡༨༥)

༣ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་བ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་བ་རིག་འཛིན་ཀྱུན་འདུག་
ལྟོན། ཤིང་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད།

(རྒྱ་ལྟོད་གསུང་རབ། པོད། ག ཆན་བ་དང་པོའི་ཆོས་ཆན་ག འབྲུལ་དབར། ཤོག་གངས་༡༧༩-༡༨༥)

༥ ཟུར་རྒྱུན་གཉིས་པ།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོའི་

གསུང་འབྲུམ་གྱི་དཀར་ཆག (ལྷགས་དཔར།)

པོད། ༡ རྒྱུ་

- ༡ དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བྱམས་པ་ཆོས་ལྷན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པའི་ཚུ་གཉེར་རྒྱས་བྱེད་སྒྲ་བའི་ཐེར་ཐེང་ལ་གྲངས། ༣༥
 - ༢ རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒྲོམ་བཞས་བྱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་སྒྲེལ་བའི་རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་པ་ལ་གྲངས། ༡༤
 - ༣ བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་ཕྱེད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྐབས་གྱི་དོན་དཔལ་གསང་བའི་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱིའི་དོན་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཐེང་པ་ལ་གྲངས། ༡༣༡
 - ༤ བཙུན་མ་ཐུབ་འདས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་བྲིད་ཡིག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ཐུན་དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས་ལ་གྲངས། ༡༤༤
 - ༥ དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེ་གསུམ་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྣམ་པའདད་གསང་ཆེན་རྩལ་མཚོ་སྤྱི་གསུམ་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་ལ་གྲངས། ༤༤
- དཀར་ཆག་ལ་གྲངས་ ༩ བཅས་ཁྱོན་ཤོག་གྲངས་ ༣༤༩ བཞུགས།

པོད། ༢ རྒྱུ་

- ༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་མཚོག་ཐུན་དངོས་བྱུང་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲངས། ༡༥༡

- ༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་བྱིས་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་
སྟོང་པོ་ལ་གྲངས། ༧༩
- ༢ གྲུབ་ཆེན་ལྷ་མི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམར་ཁྱིད་
བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲངས། ༡༩༧
- ༣ གྲུབ་པའི་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་ལྷ་མི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རྩོགས་
རིམ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་དམར་ཁྱིད་མཁའ་འགྲེལ་གསང་མཛོད་ལ་གྲངས། ༢༥
དཀར་ཆག་ལ་གྲངས་ ༡ བཅས་ཁྱོན་ཤོག་གྲངས་ ༩༠༣ བཅས་བཞུགས།

ཐོད། ༣ །ག།

- ༡ གསང་བ་དེ་འདྲིགས་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་སྟོན་འགྲེལ་འདོན་ཆ་མཚམས་གང་གྲེད་
ཀྱང་འབྱེད་བདེ་བར་བཀོད་པ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་ལ་གྲངས། ༦
- ༢ དཔལ་གསང་བ་དེ་འདྲིགས་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་རི་ལྟར་བྱ་རྩལ་གྱི་ཡི་གེ་དངོས་གྲུབ་
རིན་ཆེན་འདེན་པའི་བྱ་གཞིངས་ལ་གྲངས། ༧༧
- ༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ལྷོ་གསང་ཆེན་གཞུང་ལམ་གཞུང་དོན་རབ་
གསལ་ལ་གྲངས། ༣༣
- ༤ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བ་མཁའ་སྟོད་རྩི་རྩི་ཐོང་ཁྱིད་དུ་
བསྐྱོད་པའི་བདེ་ལམ་བདེ་ཆེན་རབ་གསལ་ལ་གྲངས། ༣༦
- ༥ དཔལ་རྩི་རྩི་འདྲིགས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་
འཆད་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་བ་བྱང་འདུག་གཞལ་མེད་
ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཉེ་ལམ་ཉུང་དུ་རྣམ་གསལ་ལ་གྲངས། ༡༩
- ༦ རྩི་རྩི་མ་དང་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་དབྱངས་ཅན་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩི་མའི་རྣམ་
འབྱོར་བྱིན་རྒྱལ་ཆར་རྒྱུན་གཡོ་བའི་སྟོན་ཕྱང་སོགས་རྩི་མའི་རྣམས་འབྱོར་གྱི་སྟོན་ལ་གྲངས། ༣༥
- ༧ འཕགས་པ་སྟོན་རས་གཞིགས་དབང་ལྷུག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩི་མའི་རྣམས་འབྱོར་སྟོན་ཕྱང་བྱི་མ་འབྱུང་

- པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་ལ་གངས། ༥
- ༡ སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་བྱིན་རྒྱལ་ས་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་གངས། ༡༩
- ༩ སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཆོ་ག་སྤྱིག་ལྷུང་བྱི་མ་འཁྱུང་པའི་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་ལ་གངས། ༥
- ༡༠ དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་འཁོར་འབྱིང་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་རྩོམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁར་དང་།
ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་མཛོན་རྟོགས་འཁྱེར་བདེར་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་གཏིར་
མཛོད་བཅས་ལ་གངས། ༡༩
- ༡༡ དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱུས་བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་ལ་གངས། ༣
- ༡༢ བཅོམ་ལྷན་འདས་རྩོམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཚ་བའི་སྤྱགས་ལ་གངས། ༣
- ༡༣ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རིག་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་གྱི་བདག་བསྐྱེད་མདོར་བསྐྱུས་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་ལ་གངས། ༦
- ༡༤ བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་བསྐྱེན་པ་བྱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་
གསལ་བར་བཀོད་པ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་དགའ་ཚལ་ལ་གངས། ༣༣
- ༡༥ བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
འཁྱེར་བདེ་བར་བཀོད་པ་ལ་གངས། ༥
- ༡༦ བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྤྲེག་བྱ་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ཉིན་བྱེད་འོད་ཟེར་སྤྱོད་འབར་ལ་གངས། ༣༣
- ༡༧ འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་བསྐྱེན་པའི་ཁ་སྐྱོང་གི་སྦྱིན་སྤྲེག་བྱ་ཚུལ་ལག་ཏུ་རྒྱང་
བདེ་བར་བཀོད་པ་ལ་གངས། ༣༡
- ༡༨ བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་གྲོལ་དང་བྱལ་ཁྱུས་བྱ་ཚུལ་བར་
ཆད་ཀྱིན་སེལ་ལ་གངས། ༡༠
- ༡༩ མཆོག་དམན་གྱི་མགྲོན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་སྤྱོདས་གྱི་ལྷ་སྤྱུ་གཞི་
བདག་རྣམས་ལ་བསང་མཆོད་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབབས་ལ་གངས། ༡
- དཀར་ཆག་ལ་གངས་ ༣ བཅས་ཁྱོན་ཤོག་གངས་ ༣༥༥ བཞུགས།

१ ལྷ་ཆེན་ལྷ་མི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་སྐབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱས་
 བདེ་ཆེན་གསལ་བའི་སྒྲིང་པོ་ལ་གྲངས། ३३
 २ རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩལ་འབྱོར་མའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོ་བུན་མོར་བའི་ལམ་ཀྱི་
 རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲིང་ཚུལ་རིན་ཅན་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལུང་ལ་གྲངས། ३९
 ३ རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩལ་འབྱོར་མའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལས་བཅུམས་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་ཀྱི་ཆེག་དོན་རྒྱས་པར་བཀལ་བ་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ལ་གྲངས། ३०१
 ༤ རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཉམས་ཁྱིད་ཀྱི་སྐབས་དང་རྒྱན་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་དུ་ལྷའི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་གསལ་བར་བཀོད་བ་དྲངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལ་གྲངས། ༤
 ༥ རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་
 དང་སེམས་འཛིན་བྱང་འབྲེལ་དུ་གཏོར་ཚུལ་མཐོང་སྒོལ་ལྷེ་མིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱན་ལ་གྲངས། १३
 ༦ རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩལ་འབྱོར་མའི་སྒྲོན་འབྲེལ་མདོར་བསྐྱས་སྐུ་བཟང་མཁའ་སྒྲོད་བཙོད་
 པའི་སྐུར་ལམ་ལ་གྲངས། ३०
 ༧ རྩེ་བཅུན་རིག་བྱེད་དབང་མོའི་སྐབ་ཐབས་སྐྱུ་ལ་དམར་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ལ་གྲངས། ༤
 ༨ རྩེ་བཅུན་མ་ཀྱ་རུ་ཀུལྷའི་སྐབ་ཐབས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲངས། १༥
 ༩ དབང་གི་སྐྱ་དམར་པོ་སྐྱར་གསུམ་ལ་མཚོད་གཏོར་འབྲལ་བའི་ཆོ་ག་བདུད་ཅི་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་
 གྲངས། १༤
 དཀར་ཆག་ལ་གྲངས་ ३ བཅས་ཁྱོན་ཞོག་གྲངས་ ३༤༦ བཞུགས།

༡ རྩོམ་དཀར་ཡིད་བཞིན་བཞེད་པེ་སོགས་ལྷག་ལྷ་མོ་གས་ཀྱི་རྗེས་གནད་ལ་བྱངས། ༣༠

༢ བཅུ་གཉིད་བཅུ་གས་དཀར་ཀྱི་རྗེས་གནད་ལ་བྱངས། ༣

- ༣ རིན་འབྲུང་དོན་གསལ་ལས་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་ལྷག་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་
 བྱེད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཀོད་ཏེ་གསལ་བར་བཀོད་དེ་བསྐྱིགས་པ་ལ་གངས། ༣༣༣
 དཀར་ཆག་ལ་གངས་ ༡ བཅས་ཁྱོན་ལོག་གངས་ ༣༥༧ བཞུགས།

པོད། ༤ རྒྱུ་ཆེན་པོ་

- ༡ རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིགས་སྒྲོལ་དང་། རིག་པའི་ལྷ་མོ་
 དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་དག་གི་དཔལ་སྟེར་བཅས་ལ་གངས། ༤
- ༢ རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིགས་སྒྲོལ་གྱི་ཆེག་དོན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལྷན་པ་གསར་པའི་དགའ་ཚལ་ལ་གངས། ༥༧
- ༣ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་མང་ཐོས་སྤྲས་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆེགས་སུ་
 བཅད་པ་དཔག་བསམ་འབྲས་སྟེར་ལ་གངས། ༤
- ༤ ཁོར་གྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་གྱི་བསྟོད་པའི་ཆེག་དོན་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་
 མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་བའི་གཏེར་མཛོད་ལེགས་ཆོགས་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་
 པའི་ལུང་རིགས་རིན་ཆེན་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ལ་གངས། ༤༩
- ༥ ཟབ་ལམ་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཐུན་
 མོང་དུ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་སྟན་བརྒྱད་
 བདུད་ཅིའི་ཟེལ་བཅུད་ལ་གངས། ༥༤
- ༦ ཟབ་ལམ་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྒྱང་བ་དང་
 འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་འདོན་ཆོག་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་སྟན་བརྒྱད་
 བདུད་ཅིའི་ཟེལ་མངར་ལ་གངས། ༥༩
- ༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ་ལེན་ཚུལ་གྱི་མན་
 དག་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་ལ་གངས། ༦༡
- ༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་དམར་ཁིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་དང་།

- རིམ་གཉིས་ས་བཅད་བཅས་ལ་གྲངས། ༥
- ༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་རིམ་འཁྲལ་མེད་སྒྲ་མ་
དམ་པའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བ་ཟིན་ཐོར་བཞོད་པ་གསང་ཆེན་སྐྱར་ལམ་ལ་གྲངས། ༣༩
- ༡༠ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྗེ་གས་རིམ་གྱི་དམར་ཁྱིད་སྟོ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་ལ་གྲངས། ༥
- ༡༡ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་རིག་པའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པའི་ཟིན་
བྲིས་རིག་པའི་སྟོ་འབྲེད་ལ་གྲངས། ༡༩
- ༡༢ རོན་རྒྱན་མོ་ལྷའི་དཔེར་བཞིན་པད་དཀར་འཕྲེང་བ་ལ་གྲངས། ༣༥
- ༡༣ བསྟན་ཅིས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་ཆེ་གུང་དོན་གསལ་ལ་གྲངས། ༡༣
- ༡༤ མ་ཁེ་བུམ་སྐྱབ་གྱི་ཆོ་གའི་སྟོན་འཕྲོ་མཆམས་ཐོ་བསྟེན་ཆོག་ལ་གྲངས། ༩
- ༡༥ མ་ཁེ་བུམ་སྐྱབ་གྱི་བུམ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་བ་བདུད་
ཅིའི་ཆར་འབེབས་ལ་གྲངས། ༤
- ༡༦ ཤེས་རབ་སྟོ་འཕེལ་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འཇམ་དབྱངས་གང་སྟོ་མའི་བསྟོད་སྐྱབ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོ་གྲོས་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་ཉིན་བྲེད་ལ་གྲངས། ༦
- ༡༧ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐྱར་གྱི་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པ་ནམས་ལ་གྲངས། ༦༩
- དཀར་ཆག་ལ་གྲངས་ ༩ བཅས་སྟོན་ཤོག་གྲངས་ ༩༠༠ བཞུགས།

པོད། ༡ རྟོན་

- ༡ རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསལ་ཡིག་སྐལ་བཟང་ཡིད་གྱི་དགའ་སྟོན་
ལ་གྲངས། ༡༩
- ༢ དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་དད་པའི་རྒྱ་གཉེར་རྒྱས་བྲེད་གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་ཟེལ་འཕྲེང་ལ་གྲངས། ༡༣༠
- ༣ རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་གསུང་མགུར་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་
ལ་གྲངས། ༥༣

- ༤ འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་དོན་མདོ་རྒྱད་བཀའ་བསྟན་ནམས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་
བསྟན་ཏེ་བཀོད་པ་བཅས་ལ་གྲངས། ༤༧
- ༥ རང་གི་བླ་གསེའི་ཆེད་དུ་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་སྟོན་གཅིས་བརྟན་ལ་གྲངས། ༧༩
- ༦ ལྷག་ཟེན་ཐོར་བྱ་སྣ་ཆོགས་ལ་གྲངས། ༧༩
དཀར་ཆག་ལ་གྲངས་ ༡ བཅས་ཁྱོན་ཤོག་གྲངས་ ༣༤༠ བཞུགས།

དུས་འགྱུར་སྐབས་ཐོར་བརྒྱག་ཏུ་སོང་བ།

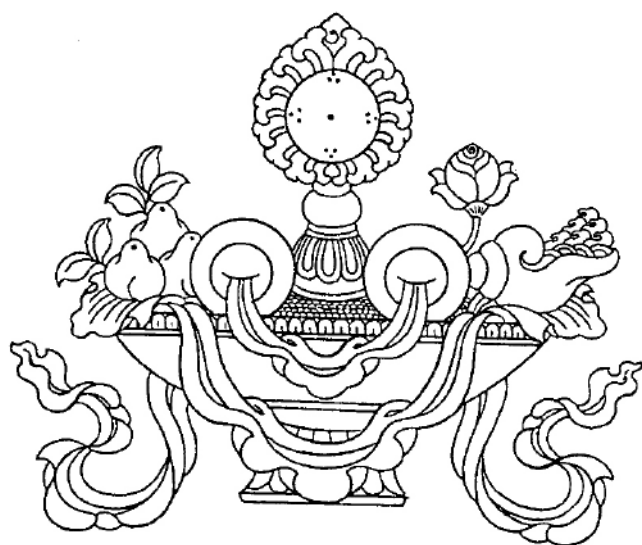
གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་ཟེན་བྲིས་ཐོད་གཉིས།

དུས་འཁོར་བསྟན་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཐོད་གཉིས།

ད་ལྟ་ཟེན་བྲིས་སུ་ཡོད་པ།

ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས། བདེ་མཆོག་ངམ་རྫོང་གི་བསྟེན་ཡིག

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་བཅས་བསྟོམས་པའི་ཐོད་ཆེན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད།

༥ ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

དཔར་བྱང་སྒོན་ཆེག

ཐུབ་བསྟན་ཡང་སྒྲིང་ངེས་གསང་ཐེག་པའི་ལམ།
ཡར་ངོའི་རྒྱ་པའི་དཔལ་བཞིན་འཕེལ་མཛད་ཅིང་།
སྒོན་གྲོལ་གདམས་པའི་མཛོད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི།
བྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཛིན་ཁྱོད་ཕྱག་གི་ཡུལ།

བདེ་གཤེགས་གསང་བ་ཀུན་འདུས་རྒྱལ་ཐབས་ལ།
མད་བྱང་བདེ་བ་མཆོག་གིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་།
མ་རུངས་གདུག་པ་མཐའ་དག་འདྲིགས་བྱེད་པའི།
ཡི་དམ་རྣམ་གསུམ་འབྲལ་མེད་སྒྲིང་གར་རོལ།

དཀར་དམར་ཉི་མའི་ལམ་དུ་གཡོ་བའི་ཁམས།
གཉིས་བྲལ་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་བཅིངས་པའི་ཤུགས།
ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པས་དྲངས་གསལ་དོ་རྩེའི་སྐྱར།
ལྗང་བ་རྒྱལ་ཀུན་སྒྲིང་གི་ཐེག་ལེར་བྱབ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་གསུམ་གཡོ་བའི་སྤང་།།
 རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་ཁྱོན་དང་མཉམ་གདལ་བས།།
 མི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉོག་སྤངས་འབྲེང་ཚོད་བའི་མཐུས།།
 དབྱིངས་རིག་པ་ཉུ་ཡིབ་འདི་ཀྱེ་མ་ཉུང་།།

དོན་དམ་ཤེར་བྱིན་སྒྲིག་མོ་མཁའ་ཡི་ངོས།།
 སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱང་ཉོག་སྤྱིན་ཕྱང་སྒྲུལ་བའི་རྒྱར།།
 ཉུག་ཏུ་ཚུད་ལྷན་ཉམ་ཐག་མཁའ་བྱུང་མ།།
 སྒོ་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་རབ་རྩོགས་ཤིང་།།

ཐོག་མ་མཐའ་བྲལ་སྟོང་གསལ་ལྷན་སྦྱེས་དབྱིངས།།
 ཏུལ་བྲལ་སྦྱུ་འབྱུལ་བྱ་བར་ལྷང་བའི་སྦྱ།།
 གཉིས་མེད་བྱང་འབྱུག་བསམ་མི་བྱུང་བའི་སར།།
 འཛོག་བའི་དམ་བཅའ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་དང་བསྐྱེབས།།

དེ་བྱིར་ནམ་དག་ལེགས་བཤད་གང་གྲའི་སྤང་།།
 སྒོག་འབྱུལ་མགྱིན་སྟོན་རལ་བའི་བ་གམ་ལས།།
 དད་གཏོང་སྐལ་ལྷན་ཤིང་ཉའི་མཐུ་དར་བས།།
 ཉེར་བྱངས་ལེགས་བྱས་དབྱ་བ་སྟོང་ཚོད་བས།།

མདོ་རྒྱུད་ལུང་གི་ཐག་གུས་སྟོ་བར་འབྱུང།
 རིགས་ཚུལ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་རྟོན་སྟོང་གཡོ་བ།
 སྟོ་བཟང་འབྲུག་པ་བཅུ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི།
 བཤད་སྐྱབ་གོམ་པས་ས་ཁྱོན་ཀུན་གཞོན་ཞོག །

རྒྱལ་ཀུན་བཅེ་ཆེན་ག་བྱར་དུང་གི་རྩལ།
 རོ་མཆར་མཆན་དཔའི་རྩ་གཞོན་གསར་པའི་ལྷ།
 བྱིས་ལྷན་དུར་སྤྲིག་གོས་བཟང་བསྐྱབས་པའི་མགོན།
 མི་ཤིགས་དོ་རྩེའི་རོལ་པ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

རྒྱུད་ཆེན་ཨ་ནན་ཏ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།
 འཛིན་མཁས་རིག་འཛིན་བྱ་བ་སྟོད་རྒྱུད་སོགས།
 རིག་གྲོལ་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་འཛིན་དགེ་འདུན་སྟེ།
 ས་གསུམ་ལི་ཁྱིའི་མདོན་དགའ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

འདི་བསྐྱབ་རྒྱ་སྦྱར་འདུན་ལྷན་རྟེན་བྱུག་པ།
 རྒྱལ་བསྟན་པད་མའི་ཆལ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
 ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་དར་དྲིར་དབྱངས་ཀྱིས་ཅིན།
 ཆོགས་གཉིས་སྤང་ཅིའི་དོག་པ་འབྲམ་འབྱེད་ཞོག །

སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་ནམས་བྱིན་རྒྱབས་ཆར་དུ་བསྟེན།།

ལྷ་མིའི་བྱང་སྟོང་བདེན་ཆོག་དབྱངས་ཀྱིས་བྲེལ།།

ཆོས་ཉིད་ཉེན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྟོབས་དར་བས།།

སྟོན་པའི་རེ་འབྲས་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་ཤོག །

ཅེས་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོའི་བདག་ཉིད་དཔལ་ལྡན་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་བླ་བ་བསྟེན་ཡར་འཕེལ་མཆོག་གི་གསུང་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཡིག་དང་སྟོན་འགྲེལ། གདུགས་དཀར་བསྟེན་ཡིག་བཅས་ཉེར་མཁོ་ནམས་རྒྱད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་སྐབས་དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་སེར་ལྗང་རྒྱད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མ་ནི་རྩ་བས་གསང་བའི་གནས་ཆེན་རྩ་ལེན་རྩ་རྒྱལ་ལྷ་བ་འཛིན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་བྲིས་པ་དགའོ།། །།

ཡི། ལ། ག། མ། འཁོ། འདི། ག། མ། གུ། མ། གྱི། འདྲེ། ག། ཡི། ག། རྩོ། ག། འགྲེ། ལ།

རྩེ་བཅུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

ཕྱི་ཁབ་སློབ་སྟོན་པ།

ཕྱོད་ལྟོན་པ།

ལྷོ་ཁུལ་འགན་ཁུར་བ།

ཉུ་དག་པ།

ལག་བསྟར་བྱ་སྒྲིག་པ།

ཉུ་ཐྱིག་ལས་རོགས།

ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁས་དབང་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆེ།

མེད་ལྟོ་དགོ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།

དཔེ་མངོན་འགན་འཛིན་གྱི་བཟང་ལྷ་སྐུ་ལ།

ཕོ་མང་དག་བཤེས་སྐུལ་བཟང་རྒྱ་མཁོ།

ཐུངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

ལྷོ་ལྷིང་དགོ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་ཐངས་དང་པོའི་ཁྱ་དག་ལ།

ཅུང་པ་ཆོས་དགོན་དབུ་ཟུར་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན།

རིང་པོ་བསྟན་འཛིན་འཕགས་མཆོག་

དཔར་བསྐྱོན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།

ཐུང་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

འགྲེམས་སྤྲེལ།

ཐུང་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དཔར་ཁང་།

ནོར་བུ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ དེ་ལྷོ་གསར་བ།

དཔར་ཐེངས་དང་པོ།

3073

དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥

དཔར་གྲངས།

དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༡ - ༣༠༠༠ དཔར།

དེས་ཆོད།

18.288 cm x 24.384 cm

ཡིག་གཟུགས།

ཀླུ་ལྷ་མོ་ཆོད་གཞི་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།

ཡིག་གཏུངས།

374000

མཉེན་ཆས།

Adobe InDesign CS3

ལྷོག་ཆང་།

60 GSM

ཀུན་ལ་

ལྷན་ལེགས།

སྒྲིའི་དབ་མེད་།

གཉིས་པ།

ཀླུ་ལྷེའི་དཔེ་རྒྱུ་།

பெரிய 17 பக்கங்கள் 7 6

རིན་པོ་དེ།

₹ 300/-

